

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2011

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJU

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT

FILOZOFSKI INŠTITUT

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNE RAZISKAVE

ZALOŽBA

POROČILO O DELU 2011

© ZRC SAZU, 2012

Glavni urednik
Mirko Ramovš

Odgovorna urednica
Barbara Šterbenc Svetina

Urednica za bibliografijo
Alenka Porenta

Za vsebino poročil odgovarjajo vodje inštitutov in enot ZRC SAZU.

Bibliografije, ki so objavljene na spletnih straneh inštitutov ZRC SAZU so del Poročila o delu ZRC SAZU za leto 2011.

Oblikovanje
Tanja Radež

Prelom in priprava za tisk
Alten10

Fotografije
Igor Lapajne, Marko Zaplatil in sodelavci inštitutov.

Založil
Znanstvenoraziskovalni center SAZU
Novi trg 2, 1000 Ljubjana
tel. 01/4706-100
<http://www.zrc-sazu.si>

Za založnika
Oto Luthar

Tisk
Present d.o.o.

Naklada
350 izvodov

ISSN 1408-2349

ZNANSTVENORAZISKOVALNI CENTER

SLOVENSKE AKADEMIJE ZNANOSTI IN UMETNOSTI

POROČILO O DELU 2011

LJUBLJANA 2012

ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU

UPRAVNI ODBOR

ZNANSTVENI SVET

DIREKTOR

U P R A V A

KOLEGIJ

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK
FRANA RAMOVŠA

ZGODOVINSKI INŠTITUT
MILKA KOSA

MUZIKOLOŠKI
INŠTITUT

INŠTITUT ZA
SLOVENSKO NARODOPIJSJE

INŠTITUT ZA SLOVENSKO
IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

GEOGRAFSKI INŠTITUT
ANTONA MELIKA

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT
IVANA RAKOVCA

DRUŽBENOMEDICINSKI
INŠTITUT

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE
IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

O
R
G
A
N
I
Z
A
C
I
J
S
K
E

E
N
O
T
E

INŠTITUT ZA
ARHEOLOGIJO

UMETNOSTNOZGODOVINSKI
INŠTITUT FRANCETA STELETA

INŠTITUT ZA SLOVENSKO
LITERATURO IN LITERARNE VEDE

GLASBENONARODOPIJSNI
INŠTITUT

FILOZOFSKI
INŠTITUT

INŠTITUT ZA
RAZISKOVANJE KRASA

BIOLOŠKI INŠTITUT
JOVANA HADŽIJA

INŠTITUT ZA
KULTURNO ZGODOVINO

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNE
RAZISKAVE

Raziskovalna postaja ZRC SAZU
Nova Gorica

Raziskovalna postaja ZRC SAZU
Prekmurje

Raziskovalna postaja ZRC SAZU
Maribor

ZALOŽBA

Založba ZRC

Knjigarna Azil

Atrij ZRC

DIREKTORJEVO POROČILO

Če bi ne bili sredi tako negotovih časov, bi lahko bili s poslovnim rezultatom za leto 2011 povsem zadovoljni. Zadovoljstvo bi bilo še večje, če bi bile sorazmerno enako pokrite vse raziskovalne skupine. Če bi nam, denimo, uspelo ustrezno financirati raziskovalke in raziskovalce na Biološkem inštitutu Jovana Hadžija ZRC SAZU. Ker gre za raziskovalno skupino, pri kateri se kaže eden tipičnih strukturnih problemov financiranja raziskovalne dejavnosti v Sloveniji, kaže ta primer nekoliko natančneje predstaviti. Predstojnik inštituta dr. Matjaž Kuntner je namreč eden najboljših slovenskih biologov. V obravnavanem letu mu bo uspelo svoje rezultate objaviti v več kot desetih osrednjih mednarodnih revijah, pa to nima nobenega vpliva na financiranje njegove skupine. Če bi imeli v Sloveniji financiranje urejeno na podoben način kot v Avstriji, Nemčiji, na Nizozemskem in skandinavskih državah, kjer z dolgoročnimi projekti država prek ministrstev in agencij pokriva več kot polovico stroškov raziskovalnega pogona, takšnih razhajanj verjetno ne bi bilo. Ali še točneje, uspešna raziskovalna skupina bi lahko hitreje premagala morebitne napačne odločitve v preteklosti.

Tudi zato je na ravni celotnega centra nemogoče predvideti, da bo v vsakem trenutku z nadpovprečnimi uspehi na enem delu mogoče pokriti izpade na finančno manj uspešnih inštitutih. Ali, da bo primanjkljaj iz nacionalnega financiranja vedno mogoče preseči z mednarodnimi projekti, kot je to bilo, vsaj v delu, mogoče v letu 2011.

Obravnavano leto je v finančnem smislu do določene mere še vedno reševal tudi nekoliko večji projekt Ministrstva za šolstvo in šport (*Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo*), ki smo ga uspešno zaključili sredi leta in uspeli počrpati okoli 99 odstotkov sredstev.

Glede na povedano in glede na dokaj stabilen priliv sredstev iz mednarodnih razpisov, moramo biti v danih okoliščinah s poslovnim rezultatom zadovoljni. Če pa temu dodamo še zaključene investicije, rezultat ni slab. Še pred koncem leta bomo dokončno prenovili prvo nadstropje osrednje stavbe ZRC SAZU na Novem trgu 2, zaradi česar bodo sodelavke in sodelavci podiplomskega programa in dveh inštitutov pridobili dodatnih 330 m² prostorov.

Positivno poslovanje pa do neke mere izdaja tudi obseg raziskovalnih skupin. Konec leta bo namreč na ZRC SAZU zaposlenih 14 raziskovalk in raziskovalcev oz. strokovnih sodelavk in sodelavcev več kot konec leta 2010, in sicer za nedoločen čas 210 in za določen čas 133. Število zaposlenih v dopolnilnem delovnem razmerju pa je prav tako ostalo nespremenjeno – 16 za določen in 1 za nedoločen čas.

Trije najpomembnejši dogodki

1. **Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi!** Razstava o judovskih vojaki avstroogrške vojske na soški fronti, 17. november 2011 do 3. februar 2012 v Sinagogi Maribor. Organizator Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU.
2. **Slovenski regionalni dnevi 2011**, Lipica, 27. do 28. oktober. Organizator Geografski inštitut Antona Melika ZRC SAZU, soorganizatorji Služba Vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Slovenski regionalni razvojni sklad, Občina Sežana.
3. **Sodobne metodologije raziskovanja vizualne umetnosti**. Interdisciplinarni znanstveni simpozij, Ljubljana, 9. in 10. 12. Organizator Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta ZRC SAZU.

Pet najpomembnejših dosežkov na področju znanosti

1. Izid prvega **Slovenskega lingvističnega atlasa (SLA)**.
2. **Uvrstitev kolišč na Ljubljanskem barju na UNESCO-v seznam svetovne dediščine** v okviru Predzgodovinskih kolišč okoli Alp, 27. 6.
3. **Google Digital Humanities Award** za spletno objavo *Neznanih rokopisov slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja*.
4. **Koordinatorstvo mednarodnega projekta SY-CULTour** – Synergy of culture and tourism: utilization of cultural potentials in less favored rural regions.
5. Aktivno **sodelovanje v okviru Centra odličnosti Vesolje-SI**.

Pet najpomembnejših znanstvenih objav

1. Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, **Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom**. Ljubljana: Založba ZRC.
2. Marko JUVAN, **Literary Studies in Reconstruction. An Introduction to Literature**. Založba Peter Lang.
3. Matjaž KUNTNER, Laura MAY-COLLADO, Ingi AGNARSSON, **Phylogeny and conservation priorities of afrotherian mammals** (Afrotheria, Mammalia). Zool. scr., 2011, letn. 40, št. 1, 2011.
4. Marina LUKŠIČ - HACIN, Mirjam MILHARČIČ HLADNIK, Mitja SARDOČ, **Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo**. Ljubljana: Založba ZRC.
5. Vlado MATEVSKI, Andraž ČARNI, Oliver AVRAMOSKI, Nina JUVAN, Mitko KOSTADINOVSKI, Petra KOŠIR, Andrej PAUŠIČ, Urban Šilc ŠILC, **Forest Vegetation of Galičica Mountain Range in Macedonia**. Ljubljana: Založba ZRC.

Sodelovanje v univerzitetnih diplomskih in podiplomskih programih

Z univerzami v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici, Kopru, na Dunaju, v Gradcu, Celovcu, Vidmu, Veliki Britaniji (Loughborough, London, Portsmouth), Kaliforniji (Irvine), Avstraliji (Cairns), Mehiki (INAH) je sodelovalo več kot sedemdeset raziskovalk in raziskovalcev. Večina od teh je bila vključena v dodiplomske in podiplomske programe posameznih univerz, vse več pa jih sodeluje tudi v podiplomskem programu, ki ga izvajamo na ZRC SAZU skupaj z Univerzo v Novi Gorici.

Mednarodni študijski program *Migracije in medkulturni odnosi* (angl. *European Master in Migration and Intercultural Relations*) je plod sodelovanja med evropskimi in afriškimi univerzami pod vodstvom University of Oldenburg (Nemčija). V akademskem letu 2011/12 se je program prvič začel izvajati s podporo elitnega programa za mednarodno sodelovanje in izmenjavo študentov in profesorjev na področju visokega šolstva, Erasmus Mundus. Študij se osredotoča na človekove pravice, demokratične vrednote, socialno državo in trg dela, to je, na izzive, s katerimi se soočajo tako države članice EU kot širše globalni svet.

Sodelujoče univerze: Univerza v Novi Gorici (Slovenija), University of Oldenburg (Nemčija), University of Stavanger (Norveška), University of South Bohemia (Češka Republika), Ahfad University for Women (Sudan), Makerere University Kampala (Uganda) in Mbarara University of Science & Technology (Uganda).

Študij se v prvem letu izvaja v Nemčiji in na Norveškem, drugo leto pa študentje glede na izbiro modulov potujejo na tisto partnersko univerzo, ki izbrane module izvaja. Na voljo je omejeno število štipendij.

Historični seminar je ena najstarejših oblik seminarskega dela na ZRC SAZU. V času od ustanovitve v letu 1993 je v tem okviru sodelovalo prek dvesto slovenskih in tujih predavateljic in predavateljev, izšlo je deset zbornikov izbranih besedil, ki so nastala na podlagi njihovih predavanj, ob robu srečanj pa se je spletla cela vrsta raziskovalnih sodelovanj. V letu 2011 smo gostili 10 predavateljev, za leto 2012 pa jih načrtujemo 11. V letu 2012 bo izšel že deseti zvezek HS.

Založba ZRC je z več kot 70 monografijami preseгла število izdaj preteklega, rekordnega leta. Temu moramo prišteti še 14 prosto dostopnih spletnih objav, 12 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij, glasbene zgoščenke in več enot drobnega tiska. Letos smo dobili štiri nove knjižne zbirke: *Kulturni spomin* Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje, *Jezikovne atlase* Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, *Umetnostno topografijo Slovenije* Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta in digitalno zbirko *Dela Inštituta za arheologijo*.

Večino publikacij je podobno kot v preteklem letu finančno podprla Javna agencija za knjigo RS, izdaje na področju glasbenega založništva je podprlo Ministrstvo za kulturo RS, sedem izdaj je sofinancirala Slovenska akademija znanosti in umetnosti, podobno število pa tudi Mestna občina Ljubljana oziroma drugi sponzorji in podporniki.

Podobno kot desetletje nazaj je Založba ZRC kot najpomembnejša založba za izdajanje strokovne literature v Sloveniji redna, če ne celo osrednja gostja več knjižnih sejmov. Vse njene publikacije so tudi zato podrobneje predstavljene v katalogih, še posebej pregledno na spletnem katalogu (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Knjigarna Azil se uspešno uveljavlja tudi kot strokovni družabni prostor za strokovno javno razpravo. Diskusijski večeri z naslovom *Brez cinizma* so zbudili interes različnih javnosti. Poleg raziskovalk in raziskovalcev ter študentk in študentov se jih udeležuje vse več ljudi, ki niso neposredno povezani niti z raziskovalnim niti z univerzitetnim področjem.

Podobno velja za prireditve *Znanost ne grize*, ki vsako leto pritegne več udeležencev iz ZRC SAZU, Univerze v Ljubljani in drugih inštitutov.

Atrij

V letu 2011 se je v Atriju odvijalo 65 prireditev, od tega 30 gostujočih. Vsakoletnim dogodkom *Generacije znanosti*, *Zajuckaj in zapoj* in *Znanost ne grize*, so se v letu 2011 pridružili še dogodki pod skupnim imenom *Stara glasba na Novem trgu*, ki se bodo v letu 2012 nadaljevali z abonmajskimi koncerti.

Raziskovalne igralnice

Raziskovalne delavnice so bile organizirane sedmič. 50 otrok je med počitnicami spoznavalo raziskovalno delo Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU v povezavi z delom sorodnih raziskovalnih in kulturnih inštitucij po Sloveniji.

DIRECTOR'S REPORT

Were it not for such uncertain times, we could be perfectly satisfied with the 2011 results. Our satisfaction might be even greater, if all research groups were more or less equally financed. If, for example, we could have secured appropriate funding the researchers of the Jovan Hadži Institute of Biology ZRC SAZU. As this research group suffers from one of typical structural problems of research financing in Slovenia, it deserves a more detailed presentation. Head of the institute, Dr. Matjaž Kuntner, is one of the top biologists in Slovenia. Although his results have been published in more than ten most important international journals in 2011, this will have no bearing on the funding of his research group. If research funding in Slovenia were organised as it is in Austria, Germany, the Netherlands and Scandinavian countries, where by financing long-term projects via ministries and agencies the state covers more than half of research expenses, such deviations would probably not exist. Or more precisely, a successful research group would have been able to reverse previous wrong decisions faster. This is also why it is impossible to predict, on the level of the entire centre, whether excellent results accomplished in one part will at all times cover the loss of financially less successful institutes. Or whether the deficit from state funding will be eliminated by means of international projects as it was, at least partially, possible in 2011.

Financial results of 2011 were somewhat lifted by the rather large project funded by the Ministry of Education and Sport (*Professional Bases, Strategies and Theoretical Frameworks of Education for Intercultural Relations and Active Citizenship*), which was brought to a successful conclusion in the middle of the year at 99% disbursement.

Given the above, the fairly stable influx of funds from international invitations and the current situation, we ought to be pleased with the overall results. And if we also add the completed investments, the result is not bad at all. The renovation of the first floor in the ZRC SAZU central building on Novi trg 2 will be finalised already before the end of the year, which will provide fellow researchers from the post-graduate programme and the two institutes with additional 330 m² of premises.

Positive operation is to some extent also reflected in the size of research groups. At the end of 2011, ZRC SAZU employed fourteen more researchers or professional co-workers than at the end of 2010, namely 210 for indefinite duration and 133 for a fixed-term period. The number of part-time employees has remained unchanged – sixteen for indefinite duration and one for a fixed-time period.

Three most important events

1. ***Forgive us, Forgive us, oh you, the Dead!*** The exhibition on the Jewish soldiers who served in the Austro-Hungarian army on the Isonzo Front; Maribor Synagogue, 17 November 2011 to 3 February 2012. Organiser: Milko Kos Historical Institute ZRC SAZU.
2. ***Slovenian Regional Days 2011***, Lipica, 27–28 October. Organiser: Anton Melik Geographical Institute ZRC SAZU; co-organisers: Government Office for Self-Government and Regional Policy, Slovenian Regional Development Fund, Municipality of Sežana.
3. ***Modern methodologies in visual arts research***. The interdisciplinary symposium, Ljubljana, 9–10 December. Organiser: France Stele Institute of Art History ZRC SAZU.

Five most important accomplishments in the field of science

1. **Publication of the first *Slovenian Linguistic Atlas (SLA)***.
2. **Inclusion of pile dwellings in the Ljubljana Marshes in the UNESCO list world heritage** within the framework of Prehistoric Pile Dwellings around the Alps; 27 June.
3. **Google Digital Humanities Award** for the e-publication of *Unknown Manuscripts in Seventeenth- and Eighteenth-Century Slovene Literature*.
4. **Coordination of the international project SY-CULTour** – Synergy of Culture and Tourism: Utilization of Cultural Potentials in Less Favoured Rural Regions.
5. Active **participation under the Slovenian Centre of Excellence for Space Sciences and Technologies – Space-SI**.

Five most important scholarly publications

1. Helena DOBROVOLJC, Nataša JAKOP, ***Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom***. Ljubljana: Založba ZRC.
2. Marko JUVAN, ***Literary Studies in Reconstruction. An Introduction to Literature***. Frankfurt am Main: Peter Lang.
3. Matjaž KUNTNER, Laura MAY-COLLADO, Ingi AGNARSSON, ***Phylogeny and conservation priorities of afrotherian mammals (Afrotheria, Mammalia)***. Zool. scr., 2011, vol. 40, no. 1, 2011.
4. Marina LUKŠIČ - HACIN, Mirjam MILHARČIČ HLADNIK, Mitja SARDOČ, ***Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo***. Ljubljana: Založba ZRC.
5. Vlado MATEVSKI, Andraž ČARNI, Oliver AVRAMOSKI, Nina JUVAN, Mitko KOSTADINOVSKI, Petra KOŠIR, Andrej PAUŠIČ, Urban ŠILC, ***Forest Vegetation of Galičica Mountain Range in Macedonia***. Ljubljana: Založba ZRC.

Participation in undergraduate and postgraduate study programmes

More than seventy researchers have collaborated with universities in Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Koper, Vienna, Graz, Klagenfurt, Udine, Great Britain (Loughborough, London, Portsmouth), California (Irwine), Australia (Cairns), and Mexico (INAH). Most of them were included in undergraduate and postgraduate study programmes at several universities, and an increasing number of researchers are enrolling in the postgraduate study programme implemented at ZRC SAZU in collaboration with the University in Nova Gorica.

The **international study programme** *European Master in Migration and Intercultural Relations* is the fruit of collaboration between European and African universities under the leadership of the University of Oldenburg (Germany). In the academic year 2011/12 the programme was implemented with the support of Erasmus Mundus, the elite programme for international cooperation as well as student and scholar exchange in the field of higher education. The study programme focuses on human rights, democratic values, welfare state and labour market, i.e. challenges facing both EU member states and broader global community.

Collaborating universities: University of Nova Gorica (Slovenia), University of Oldenburg (Germany), University of Stavanger (Norway), University of South Bohemia (Czech Republic), Ahfad University for Women (Sudan), Makerere University Kampala (Uganda), and Mbarara University of Science and Technology (Uganda).

The first year of the study takes place in Germany and Norway, whereas second year students are sent to a partner university that provides their selected modules. The number of available scholarships is limited.

Historical Seminar is one of the oldest forms of seminar work performed at ZRC SAZU. Since its inception in 1993, it has attracted co-operation of more than two hundred Slovenian and foreign lecturers, published ten collections of selected papers produced on the basis of the lectures, and led to the formation of a whole series of combined research efforts in the margins of scientific meetings. In 2011 Historical Seminar hosted ten lecturers and is planning to host eleven in 2012. The same year, Historical Seminar plans to publish its tenth volume.

With more than seventy monographs **ZRC Publishing House** has exceeded the number of editions of the previous, record year. To this we should also add the fourteen open access e-publications, twelve volumes of scientific and scholarly periodicals, music CDs and several units of ephemera. In 2011 we have obtained four new book collections: *Kulturni spomin [Cultural Memory]* of the Centre for Interdisciplinary Research, *Jezikovni atlasi [Linguistic Atlases]* of the Fran Ramovš Institute of the Slovenian Language, *Umetnostna topografija Slovenije [Art Topography of Slovenia]* of the France Stele Institute of Art History and the digital collection *Dela Inštituta za arheologijo [Works of the Institute of Archaeology]*.

As in the previous year, most publications were financed by the Slovenian Book Agency, music publications by the Ministry of Culture, seven editions were co-financed by the Slovenian Academy of Sciences and Arts, and a similar number by the City Municipality of Ljubljana and other sponsors and supporters.

Just like a decade ago, the ZRC Publishing House as the most important publisher in the field of scholarly literature appears as a regular – if not the central guest at several book fairs. All its publications are therefore presented in greater detail in catalogues, most notably the online catalogue (<http://zalozba.zrc-sazu.si>).

Azil Bookshop has established itself also as a popular gathering spot for public scholarly debate. Discussion evenings titled *Brez cinizma [Without Cynicism]* have generated interest from various audiences. Apart from researchers and students, they are also attended by a growing number of people with no direct connections with the research or academic sphere.

Similar is true of *Znanost ne grize [Science doesn't bite]*, the event that attracts more participants each year from ZRC SAZU, University in Ljubljana and other institutions.

Atrium

In 2011 Atrium hosted sixty-five events, thirty of which were visiting events. In addition to the annual *Generacije znanosti [Generations of Science]*, *Zajuckaj in zapoj [Shout and Sing]* in *Znanost ne grize [Science Doesn't Bite]*, Atrium also hosted a series of events under the common title *Stara glasba na Novem trgu [Old Music in the New Square]* which will continue to take place in 2012 in the form of subscription concerts.

Research playrooms

Research workshops for children were organised for the seventh time. They took place during summer vacation and were attended by fifty children who learnt about research work performed by ZRC SAZU in connection with the work of similar research and cultural institutions in Slovenia.

UPRAVNI ODBOR ZRC SAZU

Upravni odbor ZRC SAZU je do 30. 6. deloval v sestavi **prof. dr. Rado Riha (predsednik)**, **doc. dr. Petra Svoltjšak (podpredsednica)**, **mag. Sonja Klopčič**, Trimo d. d., **akad. dr. Andrej Kranjc**, **Zoran Mezeg**, upravni direktor SAZU, **akad. dr. Dragica Turnšek**, **akad. prof. dr. Zinka Zorko**, **akad. dr. Mitja Zupančič**, **akad. prof. dr. Boštjan Žekš**, Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. **Prof. dr. Oto Luthar**, direktor ZRC SAZU, je član Upravnega odbora ZRC SAZU po položaju.

22. 4. je bila na podlagi zakona o Spremembah in dopolnitvah zakona o raziskovalni dejavnosti (Ur. l. RS, št. 9/2011) v Statutu ZRC SAZU sprejeta nova sestava Upravnega odbora ZRC SAZU. Konstituiran je bil na 1. seji dne 12. 10. v sestavi: **prof. dr. Rado Riha (predsednik)**, **doc. dr. Petra Svoltjšak (podpredsednica)**, **mag. Sonja Klopčič**, Trimo d. d., **akad. dr. Andrej Kranjc**, **Zoran Mezeg**, upravni direktor SAZU, **doc. dr. Barbara Murovec**, **akad. dr. Dragica Turnšek**, **dr. Anton Velušček**, **akad. dr. Mitja Zupančič**. **Prof. dr. Oto Luthar**, direktor ZRC SAZU je član Upravnega odbora ZRC SAZU po položaju.

Upravni odbor ZRC SAZU sprejema splošne akte ZRC SAZU oziroma daje soglasje k njim, obravnava in sprejema letne programe dela, poročila o delu, finančni načrt in zaključni račun ter imenuje direktorja ZRC SAZU. Delovanje Upravnega odbora ZRC SAZU ureja Poslovnik o delu Upravnega odbora ZRC SAZU. Sestavlja ga devet članov, od katerih imenuje štiri člane ustanoviteljica SAZU, enega člana imenuje Kolegij ZRC SAZU na predlog direktorja ZRC SAZU iz vrst uporabnikov oziroma zainteresirane javnosti, štiri člane izvoli Kolegij ZRC SAZU izmed delavcev zaposlenih na ZRC SAZU.

V letu 2011 je imel Upravni odbor štiri redne seje in eno izredno. Potrdil je Poslovno poročilo za leto 2010, sprejel Program dela in finančni načrt za leti 2011 in 2012. Sprejel je Pravilnik o računovodstvu ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 14. 1. 2011), Pravilnik o blagajniškem poslovanju ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 14. 1. 2011) in Poslovnik o izvolitvi Upravnega odbora ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 10. 3. 2011). Sprejel je spremembe in dopolnitve Statuta ZRC SAZU, Pravilnika o pogojih in postopku za napredovanje delavcev v raziskovalnih nazivih na ZRC SAZU, Pravilnika o organizaciji in sistemizaciji delovnih mest ZRC SAZU, Pravilnika o priznanjih in nagradah ZRC SAZU, Poslovnika o delu UO ZRC SAZU, Poslovnika o delu uredništva revije *Dve Domovini/Two Homelands* in Poslovnika o delu uredništva revije *Acta historiae artis Slovenica*. Preklical je Pravilnik o računovodstvu ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 29. 9. 1999), Pravilnik o delovni uspešnosti in dodatkih na ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 7. 7. 2009, 18. 11. 2009) in Poslovnik o izvolitvi UO ZRC SAZU (UO ZRC SAZU z dne 17. 3. 2000, 3. 3. 2004, 21. 11. 2005, 10. 3. 2006).

Upravni odbor ZRC SAZU je soglašal z namero ZRC SAZU, da pristopi k ustanovitvi Konzorcija za izobraževalno in raziskovalno sodelovanje, v katerem bodo sodelovali ZRC SAZU, Institut Jozefa Stefana, Kemijski inštitut in Nacionalni inštitut za biologijo.

V manjši meri se je ukvarjal tudi s kadrovskimi zadevami in dal soglasje k imenovanju predstojnikov Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU ter vodje Založbe ZRC.

ZNANSTVENI SVET ZRC SAZU

Izr. članica SAZU **dr. Tatjana Avšič - Županc**, **dr. Matej Gabrovec (predsednik)**, **izr. prof. dr. Maja Godina Golija**, **akad. dr. Matija Gogala**, **dr. Marija Klobčar**, **akad. prof. dr. Jože Krašovec**, **izr. prof. dr. Majda Merše**, **doc. dr. Matija Ogrin**, **doc. dr. Metka Petrič**, **dr. Marjeta Šašel Kos**, **izr. član SAZU dr. Peter Štih**, **dr. Janja Žitnik Serafin (podpredsednica)**. **Prof. dr. Oto Luthar**, direktor ZRC SAZU je član ZS ZRC SAZU po položaju.

Znanstveni svet ZRC SAZU šteje 13 članov: 8 članov izvolijo raziskovalci ZRC SAZU iz vrst znanstvenih sodelavcev, višjih znanstvenih sodelavcev in znanstvenih svetnikov, odgovornih nosilcev raziskovalnih projektov ZRC SAZU; 4 imenuje Predsedstvo SAZU iz ustreznih razredov.

Člani ZS ZRC SAZU zastopajo področja dejavnosti ZRC SAZU. Direktor ZRC SAZU je član ZS ZRC SAZU po položaju.

Delovanje Znanstvenega sveta ZRC SAZU ureja Pravilnik o izvolitvi in delu ZS ZRC SAZU. ZS ZRC SAZU predlaga in oblikuje, v soglasju z znanstvenimi sveti inštitutov, dolgoročne usmeritve raziskovalnega in razvojnega dela, daje mnenje in sprejema letni raziskovalni program dela. Obravnava, predlaga in daje mnenje k oblikovanju, ustanovitvi ali ukinitvi raziskovalnih inštitutov in interdisciplinarnih raziskovalnih skupin ZRC SAZU. Vrednoti strokovno delo direktorja in daje soglasje delavcem s posebnimi pooblastili in vodjem interdisciplinarnih raziskovalnih skupin ZRC SAZU. Raziskovalce voli v znanstvene ali strokovnoraziskovalne nazive. Na predlog Komisije za nagrade ZRC SAZU sklepa o predlogih za nagrajence in štipendiste ZRC SAZU.

V letu 2011 je imel ZS ZRC SAZU štiri redne seje. Potrdil je Program dela ZRC SAZU in finančni načrt za leti 2011 in 2012, Poslovno poro-

čilo ZRC SAZU za leto 2010, načrt predvidenih napredovanj na posameznih delovnih mestih za leto 2011. Obravnaval je 68 vlog za izvolitev, ponovno izvolitev, prevedbe nazivov ali podaljšanje izvolitev v naziv, in sicer dvaindvajsetih asistentov, dveh asistentov z magisterijem, desetih asistentov z doktoratom, dveh višjih strokovnoraziskovalnih asistentov, strokovnoraziskovalne sodelavke, trinajstih znanstvenih sodelavcev, enajstih višjih znanstvenih sodelavcev in sedmih znanstvenih svetnikov.

Soglašal je s podelitvijo priznanja *Častni član ZRC SAZU*, *Zlati znak ZRC* in *Srebrni znak ZRC* ter podelitvijo štipendije za raziskovalno delo v tujini.

Dal je soglasje k imenovanju predstojnikov Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU, Paleontološkega inštituta Ivana Rakovca ZRC SAZU, Inštituta za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije ZRC SAZU, vodje Založbe ZRC in vodje Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje. ARRS je poslal predlog za spremembe in dopolnitve Pravidnika o raziskovalnih nazivih. Na novoletnem sprejemu sta predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU in direktor ZRC SAZU podelila priznanja in nagrade novim magistratom in doktorjem znanosti.

KOLEGIJ

Vanda Baloh, dr. Maja Godina Golija, dr. Marjetka Golež Kaučič, dr. Špela Goričan, ddr. Igor Grdina (do 26. 6.), dr. Jana Horvat, dr. Marko Juvan, dr. Duška Knežević Hočvar, mag. Jerneja Fridl, dr. Metoda Kokole, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, dr. Matjaž Kuntner, dr. Vojo Likar (do 30. 9.), dr. Marina Lukšič - Hacin, dr. Oto Luthar, dr. Barbara Murovec, dr. Drago Perko, mag. Aleš Pogačnik (od 1. 10.), dr. Rado Riha, dr. Tadej Slabe, dr. Marko Snoj, dr. Petra Svoljšak, dr. Ivan Šprajc, dr. Mimi Urbanc, Tanja Valte, dr. Danila Zuljan Kumar.

Kolegij poleg predstojnic in predstojnikov sestavljajo še vodja Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje, vodje raziskovalnih postaj Nova Gorica, Maribor in Prekmurje, pomočnica direktorja za upravno-kadrovske zadeve, pomočnica direktorja za ekonomsko finančno področje, pomočnica direktorja za mednarodno sodelovanje in pomočnica direktorja za aplikativne projekte.

Kolegij ZRC SAZU se je v letu 2011 sestel na enajstih sejah in obravnaval tekočo problematiko, dve tematski seji pa sta bili posvečeni analizi dosedanjega dela, projekciji dela za prihodnje desetletno obdobje, mednarodnemu sodelovanju (mednarodni projekti) ter domači in mednarodni evalvaciji raziskovalnega dela ZRC SAZU.

Na posebni izredni seji v oktobru so predstojnice in predstojniki seznanili z raziskovalnim delom tudi članico in člane Mednarodnega svetovalnega odbora, in sicer dr. Dragano Avramov (Population and Social Policy Consultants /PSPC/, Brussels, Belgija), prof. dr. Marca Greenberga (The University of Kansas, Dep. Slavic Languages & Literatures, Lawrence, ZDA), dr. Marca Desmeta (Université Jean Monnet, Saint-Etienne, Francija) in akademika dr. Ivana Gušića (Razred za prirodne znanosti HAZU, Zagreb, Hrvaška).

Kolegij je na predlog direktorja potrdil novo Uredništvo za mednarodne objave del raziskoval(k)cev ZRC SAZU v sodelovanju z založbo Peter Lang, novo uredništvo Historičnega seminarja in imenoval novo Komisijo za priznanje in nagrade ZRC SAZU.

UPRAVA

1 Tanja Valte

2 Jerneja Fridl

3 Špela Žumer

4 Jelka Pekolj

5 Zerina Kandžić

6 Tanja Pavčič

7 Darka Naglič

8 Oto Luthar

9 Vanda Baloh

10 Majda Bogdanovič

11 Alenka Koren

12 Mimi Urbanc

13 Marko Jevnikar

PERSONALNA SESTAVA

Direktor: red. prof. dr. Oto Luthar.

Pomočnica direktorja za upravno-kadrovsko področje: Tanja Valte.

Pomočnica direktorja za ekonomsko-finančno področje: Vanda Baloh.

Pomočnica direktorja za aplikativne projekte: mag. Jerneja Fridl.

Pomočnica direktorja za mednarodno sodelovanje: dr. Mimi Urbanc.

TAJNIŠTVO

Vodja glavne pisarne: Alenka Koren.

Samostojna strokovna sodelavka: Marija Maja Stipar.

RAČUNOVODSTVO

Samostojna strokovna sodelavka za finance in računovodstvo: Majda Bogdanovič.

Računovodkinja: Zerina Kandžić (od 15. 12.).

Svetovalka: Tanja Pavčič.

Samostojna strokovna sodelavka: Maja Jevnikar.

Strokovni delavki: Darka Naglič, Špela Kastelic (do 18. 11.).

KADROVSKA SLUŽBA

Samostojna strokovna sodelavka za kadre: Jelka Pekolj.

Kadrovik: Špela Žumer.

STROKOVNI SODELAVCI

Samostojni strokovni delavec: mag. Ciril Oberstar (do 1. 2.).

Samostojni strokovni delavki: mag. Romana Zajc (4/5 delovnega časa).

Strokovna sodelavka: Teja Komel.

Projektna sodelavka: Irena Naglič (do 1. 2.).

Tehnika: Primož Bogdanovič, Maja Erhovnic (do 1. 2.).

- 1 Nasiha Brakić
- 2 Slavica Rogić
- 3 Ivanka Gerlica
- 4 Slobodanka Višić
- 5 Rada Jevremović
- 6 Barbara Marinković

VZDRŽEVANJE IN STROKOVNE SLUŽBE:

Samostojna strokovna delavka: Duša Bosnić.

Samostojna tehnika: Marko Zaplatil, Igor Lapajne.

Delovodja: Marko Jevnikar.

Čistilke: Nasiha Brakić, Ivanka Gerlica, Rada Jevremović (od 15. 11.), Anica Luin, Barbara Marinković, Alojzija Petek (do 30. 11.), Slavica Rogić, Katica Softić, Amra Šabotić, Slobodanka Višić (od 15. 12.).

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 2011

Poslovni uspeh (v EUR brez centov)

Celotni prihodki	15.120.010
Celotni odhodki	15.077.215
Presežek prihodkov nad odhodki z upoštevanjem davka od dohodka pravnih oseb	42.371

Primerjava realiziranih prihodkov v letih 2011 in 2010 (v EUR brez centov)

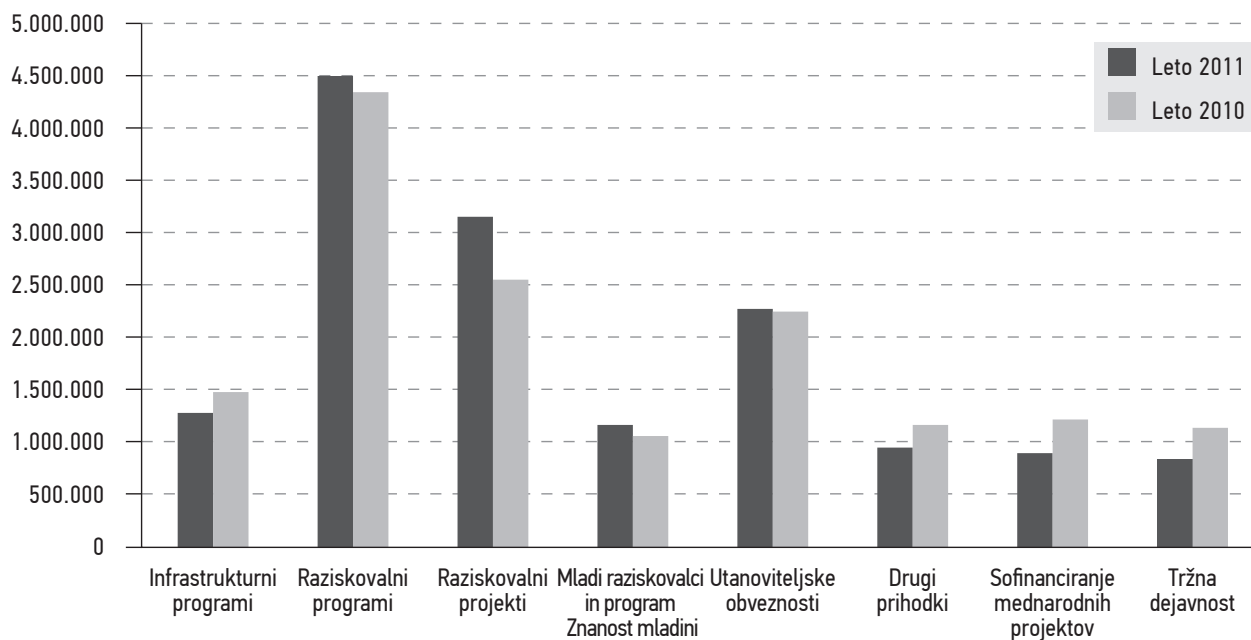
	Leto 2011	Leto 2010
Infrastrukturni programi	1.280.004	1.485.284
Raziskovalni programi	4.506.828	4.319.224
Raziskovalni projekti	3.159.289	2.588.900
Mladi raziskovalci in program Znanost mladini	1.145.440	1.033.861
Ustanoviteljske obveznosti	2.264.899	2.217.635
Drugi prihodki	961.951	1.179.967
Sofinanciranje mednarodnih projektov	910.745	1.245.183
Tržna dejavnost	890.854	1.182.067
Skupaj	15.120.010	15.252.121

Primerjava celotnih nastalih stroškov v letih 2011 in 2010

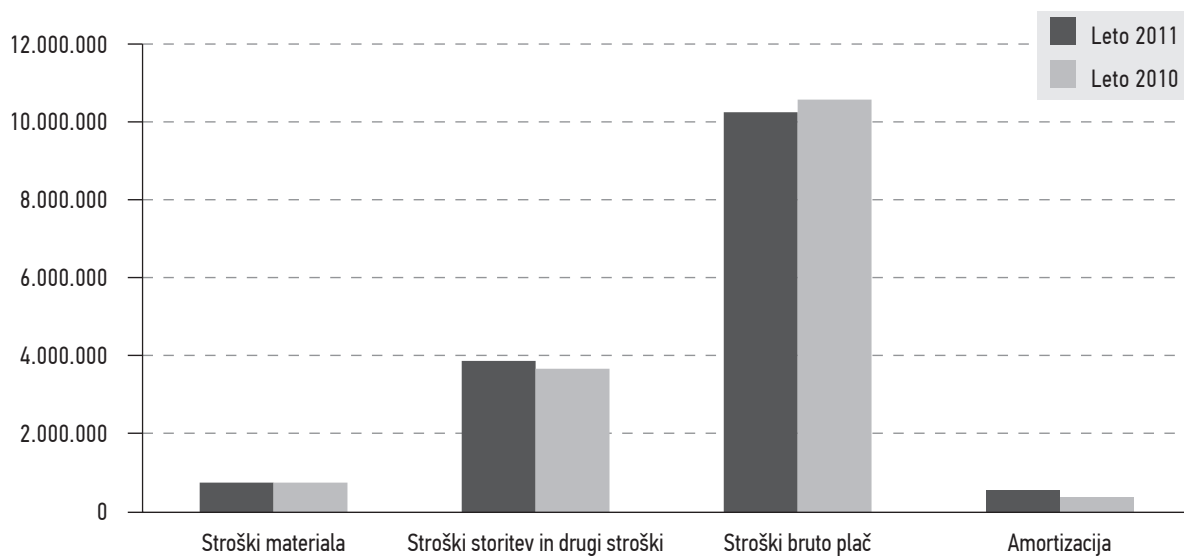
	Leto 2011	Leto 2010	Indeks 2011/2010
Stroški materiala	658.401	641.251	103
Stroški storitev in drugi stroški	3.893.195	3.792.624	103
Stroški bruto plač	10.171.012	10.353.684	98
Amortizacija	354.607	297.668	119
Skupaj	15.077.215	15.085.227	100

Primerjava realiziranih prihodkov v letih 2011 in 2010

Primerjava celotnih stroškov v letih 2011 in 2010

ANALIZA KADROVSKEGA PODROČJA

Na ZRC SAZU je na novo zaposlenih 30 javnih uslužbencev (za določen čas, vključno z mladimi raziskovalci), 16 zaposlenim pa je prenehalo delovno razmerje, in sicer 4 zaradi upokojitve, 10 zaradi poteka pogodbe o zaposlitvi, ostalo pa so bile sporazumne odpovedi s strani javnih uslužbencev. Na dan 31. 12. 2011 je torej bilo na ZRC SAZU zaposlenih 343 sodelavcev, in sicer 258 raziskovalcev in 85 strokovno tehničnih sodelavcev. V letu 2011 je bilo zaposlenih skupaj 53 mladih raziskovalcev, od tega osem na novo odobrenih. V tem letu je doktoriralo devet mladih raziskovalcev in dva sodelavca.

Inštitut	Asistent / višji asistent	Strokovni sodelavec v humanistiki	Višji strokovnoraziskovalni asistent	Višji strokovnoraziskovalni sodelavec	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki	Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki specialist	Strokovni sodelavec	Višji strokovni sodelavec	Asistent z magisterijem	Asistent z doktoratom	Strokovno raziskovalni sodelavec	Znanstveni sodelavec	Višji znanstveni sodelavec	Znanstveni svetnik	Število ostalih delavcev	Od tega mladih raziskovalcev	Število zaposlenih skupaj
Biološki inštitut J.H.				1					1	1	2	2	3	1	5	3	19
Družbenomedicinski inštitut	1									1			3				5
Filozofski inštitut								1	4				2	6		2	15
Geografski inštitut A. M.	2	1	1		1			1				7	3	3	3	10	32
Glasbenonarodopisni inštitut								1	1	2		2	1	1	2	2	12
Inštitut za antropološke in prostorske študije	2							1		1		4		4	1	1	14
Inštitut za arheologijo					4			1		2		3	1	6	4	2	23
Inštitut za kulturno zgodovino	1					1				3		1		1	1	1	9
Inštitut za raziskovanje krasa						1				1		3	4	4	6	2	21
Inštitut za slov. liter. in liter. vede						2				2		1	1	2	1	2	11
Inštitut za slov. narodopisje	1						2					2	1	5	2	4	17
Inštitut za slovenski jezik F.R.	2				1	5				5		11	4	5	6	9	48
Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	1								3			6	1	3	2		16
Muzikološki inštitut										2		1		2	1	2	8
Paleontološki inštitut I.R.										2	1	4	1		1	1	10
Umetnostnozgodovinski inštitut							3			3		1	3	2	1	8	21
Zgodovinski inštitut M.K.										1		1	5	4	2	2	15
Založba ZRC															10		10
Uprava															29		29
SIR	1									2		2		1		2	8
SKUPAJ	11	1	1		6	9	5	3	7	32	3	51	33	50	77	53	343

V LETU 2011 SO DOKTORIRALI

Mag. Primož Pavlin, Inštitut za arheologijo, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 6. 1.;
Petra Testen, Inštitut za kulturno zgodovino, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 3. 3.;
Primož Pipan, Geografski inštitut Antona Melika, na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, 23. 3.;
Tanja Fajfar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 30. 5.;
mag. Neža Zajc, Inštitut za kulturno zgodovino, na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 31. 5.;
Neva Makuc, Zgodovinski inštitut Milka Kosa, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 8. 6.;
Tina Košak, Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 28. 9.;
Tjaša Tolar, Inštitut za arheologijo, na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, 13. 10.;
Bojan Erhartič, Geografski inštitut Antona Melika, na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, 12. 10.;
mag. Silvo Torkar, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 9. 12.;
Mija Michelizza, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 21. 12.

V LETU 2011 JE MAGISTRIRALA

Teixeira da Costa Ribeiro Daniela Alexandra, Geografski inštitut Antona Melika, na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 19. 9.

GENERACIJE
Znanosti
XVIII

NAGRAJENCI ZA LETO 2011

NAGRADA ČASTNI ČLAN ZRC SAZU

Foto: Jane Štravs

Dr. Vojislav Likar, doktor filozofije in dolgoletni vodja Založbe ZRC je Založbo v letih svojega vodenja popeljal od začetnega Referata za tisk do ene najuspešnejših znanstvenih založb v Sloveniji. Oblikoval je koncept založbe, ki temelji na monografskih zbirkah in znanstvenih revijah ter pokriva področja humanistike, družboslovja, naravoslovja in tehničnih ved. Močno je dvignil standarde znanstvenega tiska in dosegel, da v okviru Založbe ZRC poleg čistih znanstvenih publikacij izhajajo tudi dela, ki na poljuden in privlačen način predstavljajo najnovejše strokovne rezultate raziskovalcev širšemu krogu bralcev. Pod njegovim skrbnim nadzorom in strokovnim vodstvom so znanstvene monografije, razprave in zborniki dosegali zavidljivo raven. S pomočjo njegovih številnih nasvetov so se oblikovali uredniki, ki že vrsto let pripravljajo različne revije ali knjižne zbirke Založbe ZRC. Dvignil je raven tiska po vsebinski in tehnični plati, saj je skrbel za kakovostno vsebinsko in tiskarsko produkcijo, vpeljal je sistematičen recenzentski postopek in poskrbel za kvalitetno slikovno gradivo, drugo opremo ter oblikovanje. Ne nazadnje je tudi s pridobivanjem sredstev in diplomatskim udejstvovanjem omogočil publiciranje del, ki so nujna za razvoj slovenske znanosti, komercialno pa pogosto nezanimiva za velike založbe. S svojo znanstveno širino je dosegel, da so izdaje Založbe ZRC postale primerljive objavam vrhunskih tujih založb znanstvenega tiska. V času svojega vodenja je dr. Vojislav Likar pomembno prispeval k ugledu in uveljavitvi Založbe ZRC in s tem tudi Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU doma in po svetu.

NAGRADA ZLATI ZNAK ZRC

Foto: Jane Štravs

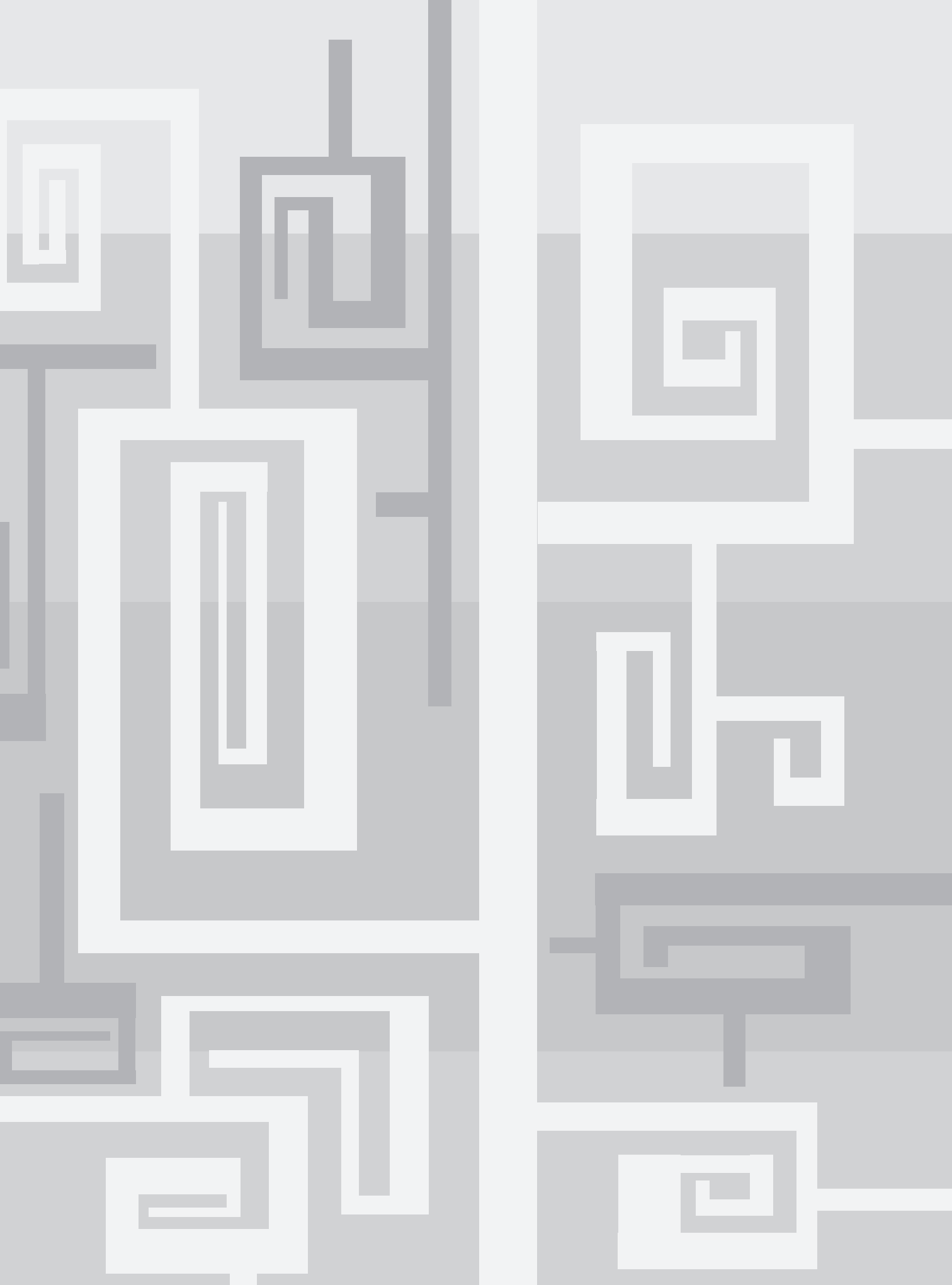
Izr. prof. dr. Krištof Oštir je vrhunski znanstvenik na področju daljinskega zaznavanja in geografskih informacijskih sistemov. Kot fizik je študij daljinskega zaznavanja nadaljeval na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo, kjer je tudi doktoriral z disertacijo *Analiza vpliva združevanja interferogramov na kakovost modelov višin in premikov*. Glavno področje njegovega raziskovanja je uporaba daljinskega zaznavanja in geografskih informacijskih sistemov v različnih prostorskih študijah. Poleg običajnih optičnih posnetkov pri raziskavah že vrsto let uporablja tudi radarsko interferometrijo. Ukvarja se s teorijo in aplikacijo interferometrije za potrebe izdelave natančnega modela višin in opazovanja majhnih sprememb zemeljskega površja. Raziskuje tudi na področjih napredne klasifikacije satelitskih posnetkov, samodejne poravnave podob, izdelave ortoposnetkov, percepcije krajine, odkrivanja arheoloških najdišč in paleo rečnih tokov ter laserskega skeniranja. Delo Krištofa Oštirja je izrazito interdisciplinarno, saj kot naravoslovec z doktoratom iz tehničnih znanosti deluje na področju humanistike. Daljinsko zaznavanje in geografske informacijske sisteme učinkovito vključuje tudi v študije preteklih pokrajin. Njegovo delo je izrazito mednarodno, kar še posebej dokazuje leta 2007 ustanovljeni Inštitut ModelTER (Evropski inštitut za modeliranje pokrajin in prostorov skozi daljše časovno obdobje), ki so ga skupaj ustanovili Centre national de la recherche scientifique (CNRS), Université Franche-Comte in Znanstvenoraziskovalni center SAZU. S svojimi raziskavami in številnimi objavami je mnogo prispeval k razvoju fotogrametrije, daljinskega zaznavanja in geografskih informacijskih sistemov doma in v tujini.

NAGRADA SREBRNI ZNAK ZRC

Foto: Jane Štravs

Dr. Luka Vidmar je diplomiral iz umetnostne zgodovine in primerjalne književnosti na Filozofski fakulteti v Ljubljani, magistriral iz umetnosti novega veka in leta 2009 »summa cum laude« zagovarjal doktorsko disertacijo *Struktura in funkcija pisem iz literarnoprredne korespondence Žige Zoisa* na Univerzi v Novi Gorici in ZRC SAZU. Je ustanovni član Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. Glavna področja njegovega raziskovanja so književnost, likovna umetnost in kultura baroka ter razsvetljenstva v slovenskih, avstrijskih in severno-italijanskih deželah. Od leta 2004 ureja *Leksikon cerkva na Slovenskem*. Njegovo pozornost so posebno pritegnili Akademija operozov, Semeniška knjižnica in salon razsvetljenjskega barona in mecena Žige Zoisa. O tem je objavil več znanstvenih člankov, nekaj kritičnih izdaj in knjigi *Trubar, Hren, Valvasor, Dolničar: O slovstvu na Kranjskem ter Zoisova literarna republika – Vloga pisma v narodnih prerodih Slovencev in Slovanov*. Slednja je knjižna objava njegove disertacije, ki prinaša doslej najbolj obsežen teoretski oris pisma kot zvrsti v slovenski strokovni literaturi, odpravlja mnoge stereotipe slovenske literarne, predvsem pa politične zgodovine, korigira nekatera dosedanja majava strokovna mnenja in prinaša dokaze, da se je slovenski nacionalni program začel konstituirati zavestno in pol stoletja prej, kot so menili dosedanji literarni in politični zgodovinarji. Disertacija ni pomembna samo za literarno zgodovino, temveč tudi za politično zgodovino in nekatere novejšje raziskovalne vede v humanistiki.

INŠTITUTI

- 1 Vladimir Nartnik
- 2 Simon Atelšek
- 3 Branka Lazar
- 4 Andrej Perdih
- 5 Alenka Porenta
- 6 Špela Petric
- 7 Kozma Ahačič
- 8 Domen Krvina
- 9 Nina Ledinek
- 10 Metod Čepar
- 11 Karmen Kenda-Jež
- 12 Jožica Narat
- 13 Karmen Nemeč
- 14 Tanja Fajfar
- 15 Helena Dobrovoljc
- 16 Januška Gostenčnik
- 17 Alenka Gložančev
- 18 Mija Michelizza
- 19 Majda Merše
- 20 Peter Weiss
- 21 Andreja Legan Ravnikar
- 22 France Novak
- 23 Alenka Lap
- 24 Jerica Snoj
- 25 Simona Klemenčič
- 26 Marko Snoj
- 27 Metka Furlan
- 28 Nataša Jakop
- 29 Mojca Žagar Karer
- 30 Mateja Jemec Tomazin
- 31 Tjaša Jakop
- 32 Jožica Škofic
- 33 Mojca Horvat
- 34 Borislava Košmrlj Levačič
- 35 Apolonija Gantar
- 36 Tanja Mirtič
- 37 Rožamarija Lučka Uršič
- 38 Aleksandra Bizjak Končar

INŠTITUT ZA SLOVENSKI JEZIK FRANA RAMOVŠA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Kajetan Gantar, akad. prof. dr. Janez Orešnik (predsednik), izr. prof. dr. Majda Merše (namestnica predsednika), red. prof. dr. Marko Snoj, doc. dr. Jožica Škofic, izr. prof. dr. Andreja Žele.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: red. prof. dr. Marko Snoj.

Namestnici predstojnika: doc. dr. Jožica Škofic, izr. prof. dr. Andreja Žele.

Samostojna strokovna sodelavka: Alenka Porenta.

Tajnica: Alenka Lap.

Leksikološka sekcija

Vodja: izr. prof. dr. Andreja Žele, višja znanstvena sodelavka (od 1. 10. d. d. r.).

Znanstvena svetnica SAZU: red. prof. dr. Varja Cvetko Orešnik (d. d. r.).

Znanstvene sodelavke: doc. dr. Aleksandra Bizjak Končar, doc. dr. Apolonija Gantar, doc. dr. Nataša Gliha Komac (od 1. 10., izv. 12. 12.).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Martin Ahlin, mag. Alenka Gložančev, Polona Kostanjevec (zunanja sodelavka), mag. Branka Lazar, Zvonka Praznik (zunanja sodelavka), doc. dr. Jerica Snoj, Ivanka Šircelj - Žnidaršič (zunanja sodelavka).

Asistentka z doktoratom: dr. Nina Ledinek.

Asistent z magisterijem: mag. Velemir Gjurin (zaposlen od 28. 4. do 4. 11., izv. 14. 6.).

Asistenti, mladi raziskovalci: Boris Kern, Domen Krvina (od 1. 11., izv. 12. 12.), Tanja Mirtič (od 1. 11., izv. 12. 12.), Andrej Perdih (ponovna izv. 12. 12.), Špela Petric.

Strokovni sodelavki: Nevenka Jerman, Rožamarija Lučka Uršič.

Zunanja sodelavka: mag. Elena Savelieva.

Etimološko-onomastična sekcija

Vodja: red. prof. dr. Metka Furlan, znanstvena svetnica.

Znanstveni svetnik: red. prof. dr. Marko Snoj.

Znanstvena sodelavka: dr. Simona Klemenčič.

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: dr. Silvo Torkar.

Sekcija za zgodovino slovenskega jezika

Vodja: izr. prof. dr. Majda Merše, znanstvena svetnica.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Jožica Narat.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Kozma Ahačič, doc. dr. Andreja Legan Ravnikar.

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: doc. dr. France Novak (zunanji sodelavec).

Asistent, mladi raziskovalec: Metod Čepar.

Asistentka: Alenka Jelovšek.

Strokovna delavka: Marjeta Kambič (zunanja sodelavka).

Dialektološka sekcija

Vodja: doc. dr. Jožica Škofic, znanstvena svetnica.

Višji znanstveni sodelavec: dr. Peter Weiss.

Znanstveni sodelavci: dr. Tjaša Jakop, doc. dr. Karmen Kenda-Jež, doc. dr. Vladimir Nartnik (zunanji sodelavec), doc. dr. Matej Šekli (izv. 12. 12., d. d. r.), doc. dr. Danila Žuljan Kumar.

Asistentki, mladi raziskovalki: Januška Gostenčnik, Mojca Horvat.

Sekcija za terminološke slovarje

Vodja: Marjeta Humar, samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki (zunanja sodelavka).

Samostojni strokovni sodelavci specialisti v humanistiki: Ljudmila Bokal, Borislava Košmrlj - Levačič (zunanja sodelavka), Jakob Müller (zunanji sodelavec), Cvetana Tavzes (zunanja sodelavka).

Asistentke z doktoratom: dr. Tanja Fajfar (izv. 14. 6.), doc. dr. Mateja Jemec Tomazin, dr. Mojca Žagar Karer (na porodniškem dopustu od 6. 10.).

Asistent: Simon Atelšek.

Samostojni tehničarji: Marija Djurović, Karmen Nemeč.

Laboratorij za korpus slovenskega jezika

Vodja: doc. dr. Primož Jakopin, višji znanstveni sodelavec (ponovna izv. 14. 7.).

Znanstveni sodelavki: doc. dr. Helena Dobrovoljc, dr. Nataša Jakop.

Asistentka, mlada raziskovalka: dr. Mija Michelizza.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju

Vodja raziskovalnega programa: M. Snoj.

Sodelavci: K. Ahačič, A. Bizjak Končar, V. Cvetko Orešnik, M. Čepar, M. Djurovič, H. Dobrovoljc, T. Fajfar, M. Furlan, J. Gostenčnik, M. Horvat, N. Jakop, T. Jakop, P. Jakopin, N. Jerman, K. Kenda-Jež, B. Kern, S. Klemenčič, A. Lap, N. Ledinek, A. Legan Ravnikar, M. Merše, M. Michelizza, J. Narat, A. Porenta, M. Šekli, J. Škofic, R. L. Uršič, P. Weiss, D. Zuljan Kumar, M. Žagar Karer, A. Žele.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Vključitev izbranih slovníc slovenskih avtorjev v mednarodno bazo CTLF - Corpus de textes linguistiques fondamentaux in priprava portala slovenskih slovníc in pravopisov

Vodja temeljnega raziskovalnega projekta: K. Ahačič.

Sodelavci: M. Merše, M. Furlan, J. Narat, A. Legan Ravnikar, A. Jelovšek, M. Čepar, H. Dobrovoljc in Franc Marušič ter Rok Žaucer (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: H. Dobrovoljc.

Sodelavci: P. Jakopin, N. Jakop, M. Michelizza, Peter Holozan (Amebis programska oprema d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Sodelavci: L. Bokal, A. Legan Ravnikar, A. Bizjak Končar, M. Djurovič, K. Nemeč, M. Žagar Karer, T. Fajfar, N. Ledinek in Mirjana Gašperlin ter Saša Baumgartner (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Pravni terminološki slovar (nadaljevanje)

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: M. Snoj.

Sodelavci: P. Jakopin, L. Bokal, K. Nemeč, M. Žagar Karer.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Materialna kulturna dediščina v slovenskih narečjih: geolingvistična predstavitev

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: J. Škofic.

Sodelavci: P. Weiss, T. Jakop, D. Zuljan Kumar, M. Šekli, M. Horvat, J. Gostenčnik, K. Kenda-Jež, P. Pehani (Inštitut za antropološke in prostorske študije) in Vera Smole, Irena Orel ter Vanda Babič (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Teoretični in praktični vidiki terminologije in terminografije v povezavi s spletnimi terminološkimi viri

Vodja aplikativnega raziskovalnega projekta: A. Žele.

Sodelavci: P. Jakopin, M. Žagar Karer, N. Ledinek, M. Jemec Tomazin, L. Bokal, K. Nemeč, M. Djurovič in Mirjana Gašperlin, Damjan Janeš ter Saša Baumgartner (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko (OSICH)

Vodja: A. Žele.

Sodelavci: M. Grum (Inštitut za kulturno zgodovino), Simona Frankl (Biblioteka SAZU).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2011

SODELOVANJE PRI PROGRAMU IN PROJEKTIH

Vključevanje pravnega izrazja evropskega prava v slovenski pravni sistem

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja projekta: prof. dr. Janez Kranjc (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavki z ZRC SAZU: M. Žagar Karer in K. Nemec.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2013

Izvori in transformacije motivov in simbolov v literaturi in jezikih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: I. Avsenik Nabergoj (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Sodelavka: A. Žele.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–31. 7. 2010, 1. 3. 2011–30. 11. 2012

Slovenski pregovori kot kulturna dediščina: klasifikacija in redakcija korpusa

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Stanonik (Inštitut za slovensko narodopisje).

Sodelavka: L. Bokal.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Korpus in pilotna slovnica slovenskega znakovnega jezika

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Špela Vintar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavke: A. Žele, M. Žagar Karer, M. Jemec Tomazin.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavka: M. Merše.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Terminološke baze podatkov kot osnova strokovnih znanj: model za sistematizacijo terminologij

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: Nataša Logar Berginc (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Sodelavka: A. Gantar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Sporazumevanje v slovenskem jeziku

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013, Evropski socialni skladi in Ministrstvo za šolstvo in šport.

Vodilni partner projekta: Amebis, d. o. o.

Vodja projekta z ZRC SAZU: A. Gantar.

Sodelavke z ZRC SAZU: A. Gantar, H. Dobrovoljc in N. Ledinek.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2008–31. 12. 2013

Kostelski narečni slovar avtorja Jožeta Gregoriča

Vrsta projekta: tržni projekt, Občina Kostel.

Vodja: P. Weiss.

Obdobje trajanja: 15. 9. 2010–10. 12. 2012

Veliki slovensko-madžarski slovar

Vrsta projekta: tržni projekt, Pedagoški inštitut.

Vodja: M. Snoj.

Sodelavke: A. Gložančev, E. Savelieva, R. L. Uršič.

Delo v okviru programa in projektov je teklo v posameznih sekcijah.

LESIKOLOŠKA SEKCIJA

Slovar novejšega besedja slovenskega jezika (SNB)

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja delovne skupine: A. Bizjak Končar.

Redaktorji: A. Bizjak Končar, A. Gložančev, B. Kern, P. Kostanjevec, N. Ledinek, M. Michelizza, T. Mirtič, A. Perdih, Š. Petric, A. Žele.

Etimološke razlage: S. Klemenčič, M. Snoj.

Strokovni sodelavki: N. Jerman, R. L. Uršič.

Pri *Slovarju novejšega besedja slovenskega jezika* je bilo na novo pripravljenih in vnesenih v podatkovno bazo SlovarRed 540 slovarskih sestavkov. Podatkovna baza zdaj obsega 8700 gesel, ki jih redaktorji usklajujejo, upoštevajoč nova določila o slovarskih zgledih (kolokacijski in citatni), zapisu vrstnih pridevnikov, pisnih dvojnicah prevzete leksike in pisavi skupaj ali narazen. Na ta način je bilo usklajenih 3878 geselskih člankov črk C, J, K, M, N, O, P, R, T in U, za tisk pa pripravljenih 2186 za črke C, E, F, H, I, J, K, M, N, O, T in U. Potekata usklajevanje in sistemsko poenotenje gesel z vidika različnih redakcijskih prvin.

Novi slovar slovenskega jezika

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju* in programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*

Izdelanih je bilo več začetnih geselskih sestavkov. Pridobljen je bil v dobršni meri lematiziran seznam besed s pripadajočimi frekvencami iz *Gigafide*. Za novi slovaropisni računalniški program iLEX je bila prilagojena slovarska shema (N. Ledinek). V precejšnji meri so bile izdelane tudi nastavitvene datoteke (Jens Erlandsen v navezi z A. Perdihom in N. Ledinek). Postavljena so bila osnovna načela za prikaz pregibnostnih in naglasnih paradigem (T. Mirtič v navezi z M. Snojem in P. Jakopinom). Začela so se dela, potrebna za vključitev besedilnega korpusa *Nova beseda* v obdelavo s programom Besedne skice (N. Ledinek, B. Kern in P. Jakopin v navezi z Adamom Kilgariffom). Na rednih tedenskih sestankih, vpeljanih avgusta, so se reševali posamezni slovaropisni problemi in postavljale osnove slovarske slovnice (N. Ledinek, A. Perdih, M. Michelizza, N. Gliha Komac, M. Snoj). Tečaj slovaropisnega programa iLEX (3.–7. 10. in 14. 11.) je vodil njegov soavtor Jens Erlandsen.

Slovar sinonimov slovenskega jezika

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju* in programa *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda*

Redaktorji: M. Ahlin, B. Lazar, Z. Praznik, J. Snoj.

V okviru osnovne redakcije so se ob gradivu 6000 slovarskih sestavkov *SSKJ* ugotavljala sinonimna razmerja, ki so bila z ustreznimi dopolnitvami z novejšim gradivom (*Nova beseda*, *Gigafida*, specifične poizvedbe glede na tematsko področje predvidenega sinonimnega razmerja) obdelana v slovarskih sestavkih dominantnih iztočnic (1700) in kazalčnih iztočnic (4700). Zahtevnejša problematika se je obravnavala na tematsko načrtovanih sestankih (27 sestankov s tematsko pripravljenimi elaborati in sistematičnim evidentiranjem sklepnih ugotovitev). Nadaljevalo se je sodelovanje pri prizadevanjih za pridobitev ustreznega vnašalnega računalniškega programa.

Frazeološki slovar slovenskega jezika

Redaktor: J. Keber.

Dodatno je bilo preverjeno vse nemško, francosko, italijansko in angleško gradivo. Celotno besedilo je bilo podrobneje razčlenjeno in korigirano. Slovar z naslovom *Slovar slovenskih frazemov* je izšel novembra.

Veliki slovensko-madžarski slovar

Sodelavke: A. Gložančev, R. L. Uršič (slovenistični del), E. Savelieva (hungaristični del).

Slovenistični del je obsegal pripravo geslovnika sodobne slovenščine, temelječega na dveh dopolnjujočih se ravninah – temeljno, standardno besedje slovenskega jezika (vir: *SSKJ*) in novejša slovenska leksika (vir: publikacija *Novejša slovenska leksika v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri* (2009) ter aktualna dopolnila k tej) – in sprotno pripravo slovarskih sestavkov, pri čemer so v posamezne pomenske razdelke uvrščeni pomensko določevalni zgledi iz žive jezikovne rabe z različnih področij in zvrsti, pridobljeni načeloma iz spletnih jezikovnih virov, zlasti iz besedilnih korpusov *Nova beseda* in *Gigafida*. Tako sta bili obravnavani črki B in A (delno); pripravljenih je bilo 2990 geselskih sestavkov. – Hungaristični del je obsegal prevodno redakcijo.

Delo je potekalo na portalu Termania.

Sodelovanje z drugimi institucijami

- **A. Gantar** je pri projektu *Sporazumevanje v slovenskem jeziku* vodja aktivnosti za izdelavo leksikalne baze za slovenščino. V okviru aktivnosti je pripravljala gradiva za uvajanje študentske skupine v leksikografsko delo in opravljala redakcijsko delo. V tem obdobju je bil osnovni geslovník dopolnjen z lemmami iz novega korpusa *Gigafida* in izdelan učbeniški geslovník, sprotno pa so bile analizirane tudi vnesene informacije tako z vidika splošnega in šolskega uporabnika kot za namene računalniške obdelave slovenščine.
- **J. Gostenčnik** je pri projektu *ZEN* snemala izgovarjavo iztočnic iz *Slovenskega pravopisa* (2001).
- **B. Kern** je pri projektu *ZEN* snemal izgovarjavo iztočnic *Slovenskega pravopisa* (2001).
- **A. Perdih** je pri projektu *ZEN* preverjal samodejno procesirano tonemsko onaglaševanje pri problematičnih iztočnicah iz *Slovenskega pravopisa* (2001).
- **A. Žele** je sodelovala pri jeziko(slo)vnm delu projekta z delovnim naslovom *Različna metaforičnost ubeseditve hrepenenja, šibkosti, skušnjave in preizkušnje pri I. Cankarju, I. Preglju in D. Jančarju*. Obravnava tudi z jeziko(slo)vne vidika opozori na nujno sporočanje aktualizacijo in na hkratno stalnično živost zlasti biblijskih metafor in metafor sploh. Aktualizacija razmerja motiv – metafora v sodobni slovenščini se bogato izraža z zgledi iz reprezentativnih del I. Cankarja, I. Preglja in D. Jančarja.
- **A. Žele** je pri *OSICH*-u koordinirala dela in sodelovala pri Splošnem geslovníku za sistem COBISS.SI (SGC).

ETIMOLOŠKO-ONOMASTIČNA SEKCIJA

Novi etimološki slovar slovenskega jezika

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vsebinsko in leksikografsko je bilo obdelanih 120 besed različnega vzglasja. Dodatno preverjanje je bilo posvečeno do sedaj leksikografsko obdelanemu besedju. Analizirali so se nekateri manj znani pojavi sandhija, supletivni sklanjatveni vzorci in besedje s prosto zamenjanjem *v* ↔ *b* in obratno. Ekscerpirani so bili neologizmi in izposojenke slovanskega izvora iz Koštiálovega *Slovenskega etimološkega besednjaka*. Dopolnjevala se je datoteka nestandardnega besedja, ki trenutno šteje okoli 17.000 vnosov (M. Furlan).

Slovar novejšega besedja slovenskega jezika

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Izdelana je bila dokončna verzija etimoloških osvetlitev besedja z vzglasjem *b, t, d, k, m, e, o, f, h, c, j, u* (S. Klemenčič, M. Snoj); izdelovali so se tudi stavčni zgledi in kolokacije za črko *b* (483 gesel) (S. Klemenčič).

Slovenska zemljepisna imena iz slovanskih antroponimov

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Delo je bilo dokončano in na Filozofski fakulteti 9. 12. uspešno zagovarjano kot doktorska disertacija (S. Torkar).

Toponimija vzhodne Tolminske

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Opravljena so bila določena pripravljalna dela (zbiranje historičnega gradiva, razrešitev nekaj doslej nepojasnjenih etimologij toponimov) in na terenu sporadično zapisovana ledinska imena (S. Torkar).

Slovanski sufiks -ina v apelativnem in toponomastičnem fondu slovenskega in makedonskega jezika. Semantično-besedotvorna analiza

Delovna naloga v okviru istoimenskega bilateralnega slovensko-makedonskega projekta

Slovenska skupina (M. Furlan /vodja/, S. Torkar) je tako kot makedonska (Elka Jačeva-Ulčar /vodja/, Ubavka Gajdova, Vesna Miovska) nadaljevala z analizo slovenskih oz. makedonskih tvorb na -ina. Projekt se je zaključil 31. 12. Rezultati bodo smiselno vključeni v nadaljnje etimološko-onomastične raziskave in publikacije članov obeh delovnih skupin.

Druga dela

- **S. Klemenčič** je junija v mariborskem Muzeju novejšo zgodovino vodila delavnico o pisavah, med 21. in 27. 6. je pripravljala tekmovalce iz lingvistične logike na poletni šoli logike v organizaciji ZOTKS in v novembru ter decembru s pomočjo študentov uredila prek 200 enot indoevropske knjižnice iz zapuščine Roberta Falcionija.
- **S. Torkar** je Bojanu Schnablu, uredniku *Koroške enciklopedije*, posredoval poknjižjenja (z etimološkimi utemeljitvami) za okrog 30 krajevnih imen izven uradnega dvojezičnega ozemlja na Koroškem; v sodelovanju s Slovenskim narodopisnim inštitutom Urban Jarnik v Celovcu je komentiral oz. korigiral razlage za več deset ledinskih, hišnih in krajevnih imen občine Škofiče na Koroškem; 3. novembra je od Jamarske zveze Slovenije pridobil datoteko z izvlečkom iz *Katastra jam*, ki obsega imena vseh registriranih jam v Sloveniji; za skeniranje je uredil približno 250 kartotečnih škatel z izpisi priimkov iz popisa prebivalstva 1931, urbarjev in matičnih knjig ter z izpisi ledinskih imen iz jožefinskega katastra.

SEKCIJA ZA ZGODOVINO SLOVENSKEGA JEZIKA

Priprava Besedja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Opravljen je bil tretji in zadnji usklajevalno-korekturni pregled iztisa *Besedja slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. V njegovem okviru je bilo opravljeno tudi ročno združevanje sestavkov z enakimi iztočnicami. Sledil je pregled preoblikovanih slovarskih sestavkov v prelomljeni verziji *Besedja*. Delo so opravili: K. Ahačič, A. Legan Ravnika, M. Merše in J. Narat. Slovarsko delo je izšlo konec marca.

Pripravljalna dela za Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Stekle so študijske priprave za redakcijsko delo. Seznanjanje z redakcijsko problematiko je potekalo ob izbranih geslih različnih besednih vrst, zlasti samostalniških, glagolskih in pridevniških. Izdelanih je bilo 222 poskusnih redakcij različnih besednih vrst in različnega obsega (od kratkih do srednje obsežnih). Izdelali so jih K. Ahačič (20 gesel: *apoteka, apotekar, apotekarica; argument; augspurgski, augšpurgeriski, augšpurgiški; beg, bežati, bežanje, bežeč, bežoč, bežeči, bežoči, bežejoč, bežec; bel, beli, belo; bližati se*), M. Čepar (29 gesel: *advent; ajd, ajdinja; antikrist; basen; blato, blaten; bibelski, biblijski, bibliski, bibliški; blesti, bledenje; bolha, bolhav; boršt, boršten; boter, botra; brada, bradat, bradavica, bradavika; brcati; britof; božič, božičen; burja; butega*), A. Jelovšek (31 gesel: *ahtati; alkoran; altman, avptman, avptmanji, avptmanov; andlati; arnož/arnoš, arnoški; avstrijski, avstrija; avštokar; baalamski, baalaski, baalitski, baalovski, baalski; beštija; birič, birička; bogastvo; bogovati; breme; brz; butera, butero, butora, butorski, butorica; butica; buzdahan*), A. Legan Ravnika (43 gesel: *abačica, abtašica, apat, apt, afinja; april, aprilis, aprilski; ar, ara; arabski, arabski; arfa, arfati; asara; asdodski prisl.; asirerski, asirijski; az; aziatitski, azijski; babelski, babiloniski, babilonski; bandera, bandero, banderce; bandima, bandiva, mandiba; betleemiski, betlehemski; blagosloviti, blagoslovljen; boben, bobnati; brati, branje, bran del., beroč, berejoč, berač, bratev*), M. Merše (35 gesel: *arka, barka; blazneti, blazniti, blazniti se, blaznjen, blazneč, blaznenje; bled, bledost; boljšanje, boljšati, boljšati se; braniti/bramiti, braniti se, bramba/branba, bran del., braneč, branjen, branjenje, branjenik, bran sam. ž, branitelj; brana, brano sam. s; brzde; buher, buhrati, buhranje, buhmija, buhmik, buhrski; bukovski (prid., posam., prisl.), J. Narat (29 gesel: *almožna, almožen, almožno; amoniterski; amonitarski, amoniterski; angel, angelski; antvela, antvila; anvezti se, anvezti si; apostel, apostol, apostos, apostelstvo, apostolstvo, apostelski, apostolski, apostoski; arcinja, arcnovati, arcnovanje; bakla; britev, britva, briti; brisati, brisanje*), F. Novak (36 gesel: *ajfer, ajfranje, ajfrar, ajfrer, ajfrarski, ajfrati; antverhar; apeliranj, apelirati; bedra, bedro; blagor povdk.; boleti; bridek, bridkost, bridki, bridko prisl. in povdk.; brusiti; cedilo, cediti, cediti se; druk, drukano, drukanje, drukano, drukarija, drukati, drukniti; cvesti, cvet, cveten, cvetje, cvetnica, cvetničen, cvetoč*). K. Ahačič je na osnovi *Poskusnega snopiča Slovarja jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja* in novih redakcij v okviru računalniškega redakcijskega program iLEX izdelal redakcijsko shemo za *Slovar jezika slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja*. Pripravil je tudi več predlogov za spremembo redakcijskih načel, kakršne kaže *Poskusni snopič*, M. Merše pa je izdelala predloga za skrajšani oblikoslovni prikaz pregibnih iztočnic in za prikaz števila pojavitev iztočnice.*

Na 43 sestankih delovne skupine so bila v prvi vrsti z učnim namenom obravnavana izdelana poskusna gesla (skupno 130), ob njih pa širša redakcijska problematika, ki zadeva prikaz različnih besednih vrst in vključitev različnih slovarskih informacij. Obravnavani so bili tudi spremeni-
ljivi predlogi K. Ahačiča ter predloga M. Merše.

Nadaljevalo se je urejanje kartoteke. Po abecednem in časovnem zaporedju so bili združeni izpisi iz 18 del, ki so izšla v letih 1562–1578 (M. Kambič), iz sedmih del, ki so izšla v letih 1578–1580 (A. Jelovšek) in iz sedmih manjših del iz obdobja 1584–1593 (M. Čepar). M. Kambič je po abecednem in časovnem zaporedju združila vse izpise za črke B–P in delno R. Končno urejanje je zaobseglo približno 1.610.000 izpisov, shranjenih v 541 škatlah.

Prepisovanje del slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

V podjetju Cyberdata India sta bili prepisani dve deli iz 16. stoletja: Tulščakove *Kerfzhanske LEIPE MOLITVE*, 1579, in Trubarjeva *HISHNA POSTILLA*, 1595. Pregledan je bil prepis Dalmatinovega dela *KARSZANSKE LEPE MOLITVE*, 1584, in polovica prepisa prav tako Dalmatinovega dela *BIBLIE, TV IE, VSIGA SVETIGA PISMA PERVI DEIL*, 1578. Delo je usklajeval K. Ahačič.

Vključitev izbranih slovnici slovenskih avtorjev v mednarodno bazo CTLF – Corpus de textes linguistiques fondamentaux in priprava portala slovenskih slovnici in pravopisov

Temeljni raziskovalni projekt

K. Ahačič je pripravil nekaj uvodnih napotkov za izdelavo opisov slovnici in pravopisov in izoblikoval obrazca za daljši slovenski opis slovnici in za daljši slovenski opis pravopisov. Potekala so uvodna raziskovalna dela članov projektne skupine. Pripravljen je bil natančen seznam slovnici in pravopisov.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Aplikativni raziskovalni projekt

K. Ahačič in M. Merše sta z vidika zgodovine jezika kritično pregledala monografsko obravnavo trških in poklicnih prisežnih besedil (Boris Golec: *Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in poklicnih skupin do predmarčne dobe*), s slovaropisnega vidika pa slovarski prikaz izbranih besed, ki je sestavni del publikacije. M. Merše je sodelovala pri oblikovanju načel za kritični prepis Skalarjevega rokopisa iz leta 1643. Opravila je jezikoslovni pregled kritičnega prepisa in poiskala rešitve za več odprtih dilem.

DIALEKTOLOŠKA SEKCIJA

Slovenski lingvistični atlas – SLA

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Izdelani, dopolnjeni in pregledani ter pripravljene za tisk so bili vsi komentarji za 1. zvezek *SLA* (skupaj 151), izdelane so bile tudi vse karte zanje in izpisani sezname narečnega gradiva (indeksi) – za oboje je bilo treba dopolniti podatkovno bazo SlovarRed (s Tomažem Seliškarjem) in kartografske podlage (s Petrom Pehanijem in Jernejo Fridl). Pripravljena so bila tudi uvodna poglavja k obema knjigama s predstavitvijo gradiva in zgodovine projekta (J. Škofic) ter več besednih kazal, seznam literature (oboje P. Weiss) in seznam krajšav (V. Nartnik, T. Jakop). Prvi zvezek *SLA* (knjiga *Atlas* in knjiga *Komentarji*) je bil v začetku novembra oddan v prelom v podjetje Syncomp, do konca leta so bile opravljene prve korekture.

Na novo je bilo po vprašalnici za *SLA 1* (deloma tudi za *SLA 2*) posnetih in zapisanih 18 krajevnih govorov oz. je bilo gradivo zanje vneseno v podatkovno bazo: T013 Kostanje – Köstenberg (M. Šekli), T014 Teholica – Techlsberg (M. Šekli), T022 Pokrče (D. Zuljan Kumar, J. Gostenčnik), T025 Kamen Stein (D. Zuljan Kumar, J. Gostenčnik), T030 Bela – Vella (J. Gostenčnik, D. Zuljan Kumar), T031 Lepena – Leppen (D. Zuljan Kumar, J. Gostenčnik), T034 Grebinj – Griffen (D. Zuljan Kumar, J. Gostenčnik), T035 Ruda – Ruden (J. Gostenčnik, D. Zuljan Kumar), T049 Pernice (K. Kenda-Jež, P. Weiss), T156 Jelšane (T. Jakop), T252 Šmartno pri Litiji (V. Smole), T275 Gabrje (D. Zuljan Kumar, V. Nartnik, V. Smole), T280 Draga (J. Gostenčnik), T307 Dobeno (J. Škofic), T349 Kapele (M. Horvat), T405 Slovenska ves (D. Zuljan Kumar, M. Horvat in K. Kenda-Jež), T412 Ravna Gora (J. Gostenčnik, J. Škofic), T413 Brest na Hrvaškem (D. Zuljan Kumar, J. Gostenčnik, M. Šekli); pridobljeni so bili tudi zapisi za T361 Zgornji Slemen in T049 Radvanje (oboje od Zinke Zorko) ter T369 Brengova (Bernard Rajh).

Preimenovanih je bilo 55 map/vprašanj poskeniranega listkovnega gradiva za *SLA*, skupaj 22.888 listkov (vse N. Jerman v sodelovanju s P. Weissom): V025 *roka* (468 skenov), V026 *komolec* (440 skenov), V027 *pest* (441 skenov), V028 *prst* (434 skenov), V029 *dlan* (431 skenov), V030 *palec* (433 skenov), V031 *kazalec* (413 skenov), V032 *sredinec* (413 skenov), V033 *prstanec* (412 skenov), V034 *mezinec* (420 skenov), V035 *člen* (404 skenov), V634 *pastorek* (389 skenov), V037 *noht* (434 skenov), V041 *bradavica* (433 skenov), V042 *žila* (432 skenov), V043 *rebro* (442 skenov), V044 *truplo* (422 skenov), V045 *trebuh* (438 skenov), V046 *popek* (430 skenov), V048 *srce* (431 skenov), V054 *križ* (426 skenov), V056 *noga* (458 skenov), V057 *stegno* (433 skenov), V059 *piščal* (421 skenov), V061 *gleženj* (433 skenov), V062 *stopalo* (430 skenov), V063 *kost* (443 skenov), V064 *koža* (439 skenov), V066 *trepalnice* (424 skenov), V068 *zadnjica* (370 skenov), V069 *spolovilo* (222 skenov), V070 *prdeti* (238 skenov), V071 *pezdeti* (230 skenov), V072 *smrdeti* (392 skenov), V073 *mrlči* (421 skenov), V074 *stegniti se* (401 sken), V075 *smrt* (424 skenov), V617 *teta* (445 skenov), V618 *ujna* (418 skenov), V076 *umreti* (429 skenov), V477 *nahod* (428 skenov), V478 *mozolj* (434 skenov), V479 *bezgavka* (418 skenov), V480 *revma* (427 skenov), V481 *vodenica* (423 skenov), V482 *rdečica* (431 skenov), V483 *kuga* (430 skenov), V484 *rana* (426 skenov), V485 *jetika* (430 skenov), V486 *mrzlica* (423 skenov), V487 *ošpice* (434 skenov).

Poskeniranih in poimenovanih je bilo 134 strani v skupni velikosti 263 MB zvezkovnega gradiva (vse N. Jerman v sodelovanju s P. Weissom): T072 Zatoľmin (65 skenov, 244 MB) in T133 Podnanos (69 skenov, 19,0 MB).

V podatkovni bazi SlovarRed je bila narejena povezava s skeni za SLA: V001 *las*, V004 *pleša*, V006 *čelo*, V012 *lice*, V013 *ustnice*, V014 *usta*, V015 *jezik*, V016 *zob*, V017 *nebo*, V019 *vrata*, V023 *rama*, V024 *pazduha*, V026 *komolec*, V027 *pest*, V028 *prst*, V029 *dlan*, V030 *palec*, V031 *kazalec*, V032 *sredinec*, V034 *meziniec*, V035 *člen* (*pregibi prstov*), V037 *noht*, V041 *bradavica*, V042 *žila*, V043 *rebro*, V044 *trup* (*život*), V045 *trebuh*, V046 *popek*, V048 *srce*, V054 *križ*, V056 *noga*, V057 *stegno*, V059 *piščal*, V060 *meča*, V065 *obrvi*, V475 *kašelj* (dopolnjeno), V625 *svat*, V632 *omožiti se*, V633 *oženiti se*, V025 *roka*, V036 *členek*, V061 *gleženj*, V062 *stopalo*, V063 *kost*, V064 *koža*, V066 *trepalnice*, V068 *zadnjica*, V069 *spolovilo*, V070 *prdeti*, V071 *pezdeti*, V072 *smrdeti*, V073 *mrlič*, V074 *stegniti se* (vse J. Gostenčnik).

Projekt SLA 1 je bil predstavljen na 1. bosansko-hercegovski slavističnem kongresu v Sarajevu, na znanstvenem srečanju ob 100-letnici Inštituta za češki jezik v Pragi in na zasedanju ALE v Leeuwardenu (vse J. Škofic).

J. Škofic je vodila delo za SLA in svetovala sodelavcem pri delu s SlovarRedom in ArcGIS. Zbrala in ustrezno arhivirala je vse komentarje za SLA 1 in skupaj z avtorji (M. Šekli, K. Kenda-Jež, V. Nartnik, T. Jakop, D. Zuljan Kumar, M. Horvat, J. Gostenčnik) pregledala in dopolnila vseh 151 komentarjev in pripadajočih indeksov ter 149 kart za 1. zvezek SLA. Večkrat je prenovila navodila za delo pri projektu SLA (SlovarRed, ArcGIS, komentarji, legenda, razvrščanje odgovorov ...); datoteka *Izpopolnjena tehnična navodila za delo s podatkovno bazo SlovarRed za Slovenski lingvistični atlas (SLA)* v obsegu 35 strani je dostopna na skupnem disku Tera3.

Slovanski lingvistični atlas – OLA

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

K. Kenda-Jež je vodila delo nacionalne komisije OLA, ki je bila sicer v tem letu zaradi obveznosti članov pri pripravi prvega zvezka SLA nekoliko manj dejavna. Poskrbela je za izpolnjevanje sprotnih obveznosti:

- (a) dokončanje korektur slovenskega gradiva v fonetičnem zvezku *Refleksji *e*, ki ga je za tisk pripravila ruska nacionalna komisija;
- (b) izdelava 76 indeksov za ruski leksični zvezek *Ljudski običaji*;
- (c) interpretacija slovenskega gradiva za zvezek *Samostalniki* v redakciji slovaške komisije;
- (č) priprava na kartiranje narečnega gradiva za fonetični zvezek *Refleksji *u, *i, *y*, ki bo izšel v Ljubljani (izdelava skupne legende in seznama manjkajočih simbolov za kartiranje).

M. Šekli in J. Gostenčnik sta pripravila morfonološke analize ruskega in ukrajinskega besednega gradiva za pomene *dvojčka*, *sin*, *hči* in *otrok*, V. Smole pa je opravila korekture vnosa slovenskega gradiva za zvezek *Ljudski običaji*. Pred zasedanjem mednarodne komisije OLA v Moskvi je P. Weiss izdelal nabor dodatnih znakov za fonetične zvezke (MAPola 23) in napisal navodila za pravilno uporabo znakov iz vnašalnega sistema ZRCola pri pripravi zvezkov OLA za tisk.

Rednega letnega zasedanja mednarodne komisije in delovne skupine OLA, ki ga je organizirala ruska nacionalna komisija (Moskva - Zvenigorod, 25. 9.–1. 10.) so se udeležili K. Kenda-Jež, V. Smole, M. Šekli in J. Gostenčnik. K. Kenda-Jež je na uvodnem plenarnem srečanju poročala o delu slovenske nacionalne komisije. Sodelovala je pri delu fonetične komisije, kjer je predstavila načrte za izdelavo slovenskega zvezka. Sprejet je bil sklep, da lahko slovenska komisija uvede nov način priprave fonetičnega zvezka in poskusno kartira celotno gradivo. V. Smole se je udeleževala razprav v leksični komisiji, M. Šekli in J. Gostenčnik pa sta v morfonološki podkomisiji pripravljala legende za bolgarski leksični zvezek *Sorodstvo*. Na sestanku mednarodne komisije OLA je bila potrjena letnica rednega letnega zasedanja komisije v Sloveniji (2013).

K. Kenda-Jež je sodelovala tudi z drugimi nacionalnimi komisijami OLA: med študijskim bivanjem (9. 1.–8. 2. in 25. 10.–6. 11., drugič v okviru medakademijske izmenjave), v dialektološki sekciji Inštituta za slovaški jezik L'udovita Štúra pri Slovaški akademiji znanosti se je ukvarjala z interpretacijo slovenskega gradiva za slovaški morfološki zvezek *Samostalniki*, sodelovala pri razreševanju odprtih vprašanj in korekturah slovenskega gradiva v slovaškem leksičnem zvezku *Kmečko gospodarstvo* ter popisala manjkajoče fonetične (samoglasniške) simbole v fontih MAPola in SIMBola.

Evropski lingvistični atlas – ALE

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

J. Škofic se je udeležila 44. rednega zasedanja uredniškega odbora ALE v Leeuwardenu na Nizozemskem (22.–26. 6.) in na zasedanju aktivno sodelovala tudi kot članica komisije za digitalizacijo ter s komentiranjem slovenskega gradiva v obdelavi.

Kostelski narečni slovar avtorja Jožeta Gregoriča

Delovna naloga v okviru istoimenskega tržnega projekta

Računalniški vnos redakcij urejata in po pisnem gradivu dopolnjujeta in preverjata I. Šircelj -Žnidaršič in P. Weiss. Poleg tega je P. Weiss začel izdelavo slovarskega uvoda na osnovi Gregoričevega oblikoslovnega gradiva za *Slovenski lingvistični atlas* iz kostelske vasi Delač (T282). Tako bodo lahko sestavljene preglednice, ki širijo včasih skopo slovarsko informacijo.

Materialna kulturna dediščina v slovenskih narečjih: geolingvistična predstavitev

Delovna naloga v okviru istoimenskega aplikativnega projekta

D. Zuljan Kumar je vprašalnico za SLA 2 opremila s slikovnim in razlagalnim gradivom, kar bo močno olajšalo zbiranje narečnega gradiva na terenu. J. Škofic je v podatkovno bazo SlovarRed vnesla iztočnice za poglavje Hiša, ki je del SLA 2. K. Kenda-Jež je uredila fonetično transkripcijo v SLA, kar bo olajšalo nadaljnji vnos narečnega gradiva v podatkovno bazo. Sodelavci DS so začeli zapisovati manjkajoče gradivo po vprašalnici SLA za pomenska polja hiša, orodje, kmečko posestvo.

SEKCIJA ZA TERMINOLOŠKE SLOVARJE

Slovenski tehniški slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavke: M. Žagar Karer, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Andrej Paulin (vodja, univ. prof. v pokoju), prof. dr. Andrej Čadež (Fakulteta za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani), Leo Čelik, univ. dipl. inž. (sred. prof. v pokoju), Peter Černigoj, univ. dipl. inž. (Ministrstvo za finance), prof. dr. Peter Glavič (univ. prof. v pokoju), prof. dr. Ferdinand Gubina (univ. prof. v pokoju), prof. dr. Sonja Malej Kveder (univ. prof. v pokoju), mag. Anton Stušek (univ. prof. v pokoju), dr. Andrej Šmalc (univ. prof. v pokoju), prof. dr. Matija Tuma (univ. prof. v pokoju), Jože Unk, univ. dipl. inž. (Ministrstvo za gospodarstvo), prof. dr. Florijan Vodopivec (univ. prof. v pokoju).

Zapisnike sej sta vodili M. Žagar Karer (do srede septembra) in K. Nemeč (od 6. oktobra naprej). Nadaljevala so se naslednja dela: redakcija slovarskih člankov, pripravljanje gradiva za dopolnjevanje geslovnika. Seje, na katerih so se obdelovali samo problematični termini, so potekale enkrat mesečno, druge termine je (s pomočjo članov Komisije in pripomb M. Žagar Karer) obdelal A. Paulin in jih pripravil za vnos v program. Dodanih ali spremenjenih je bilo 600 novih slovarskih člankov in popravljenih 790 razlag. K. Nemeč je večino obdelanega gradiva vnesla v program SlovarRed.

Slovar kemijske procesne tehnike

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Notranja sodelavca: S. Atelšek, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Peter Glavič (vodja, univ. prof. v pokoju), dr. Andrej Šmalc (univ. prof. v pokoju), mag. Anton Stušek (univ. prof. v pokoju), prof. dr. Sonja Malej Kveder (univ. prof. v pokoju), Leo Čelik, univ. dipl. inž. (sred. prof. v pokoju).

Izdelanih je bilo 708 slovarskih člankov. Vsem obravnavanim terminom so bili pripisani tudi angleški in nemški ustrezniki. S. Atelšek je pri zaključenih pojmovnih poljih uskladal sinonimijo. K. Nemeč je obdelano gradivo vnesla v program SlovarRed.

Botanični terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja skupine: B. Košmrlj - Levačič.

Sodelavci: M. Žagar Karer, N. Ledinek, M. Jemec Tomazin, K. Ahačič.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Franc Batič, dr. Aleksa Cimerman, prof. dr. Nada Gogala, dr. Gorazd Kosi (od maja 2010), prof. dr. Andrej Martinčič, mag. Andrej Seliškar, † akad. dr. Alojz Šercelj in dr. Boris Turk.

Komisija je imela 103 seje. Zaradi dokončevanja slovarskega besedila sta potekala usklajevalni pregled in dopolnjevanje posameznih tematskih polj, zlasti za področja fiziologije, ekologije, organografije, algologije, mikologije, lihenologije in biokemije. Precej sprememb, popravkov in dopolnil je bilo zaradi najnovejših dognanj, temelječih na raziskavah DNK, pri prikazu najvišjih taksonov rastlin in gliv. Sproti so se vnašali manjkajoči tujejezični ustrezniki.

B. Košmrlj - Levačič je vodila seje, vnašala podatke v program SlovarRed, pripravljala gradivo za seje, preverjala razlage, dodane razmerne izraze in tujejezične ustreznike. Skupaj je bilo na novo vnesenih 675 iztočnic, 292 kazalk, 743 razlag, 3455 tujejezičnih ustreznikov; popravljenih oz. spremenjenih je bilo 4508 razlag in 3665 tujejezičnih ustreznikov. Slovar ima 6729 slovarskih člankov, od tega 1479 kazalk. Število tujejezičnih ustreznikov je naslednje: 6054 angleških, 5707 nemških in 1296 latinskih.

Besedilo slovarja je bilo od aprila večkrat v celoti izpisano in po različnih vidikih dano v branje (B. Košmrlj - Levačič, A. Martinčič, M. Žagar Karer, N. Ledinek in člani komisije). Opravljen je bil pregled tujejezičnih ustreznikov (Nanika Holz – angleščina, M. Jemec Tomazin – nemščina in K. Ahačič – latinščina). Paul Veenvliet je v septembru oddal izrisano slikovno gradivo. V drugi polovici novembra je S. Atelšek opravil prelom in oblikovanje slovarja, v decembru pa so bili vneseni korekturni popravki.

Farmaceutski terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja skupine: M. Humar.

Sodelavke: T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: izr. prof. dr. Saša Baumgartner (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), asist. dr. Darja Frankič (Lekarniška zbornica Slovenije), prof. dr. Mirjana Gašperlin (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), dr. Maruša Hribar (predsednica Sekcije za farmacijo pri Slovenskem farmacevtskem društvu), doc. dr. Damjan Janeš (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), dr. Aleš Krbavčič (univ. prof. v pokoju), mag. Breda Kosirnik (direktorica Kranjskih lekarn v pokoju), asist. dr. Mojca Lunder (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Aleš Obreza (Fakulteta za farmacijo Univerze v Ljubljani), mag. Barbara Razinger Mihovec (Javna agencija RS za zdravila in medicinske pripomočke), dr. Jelka Šmid - Korbar (univ. prof. v pokoju), mag. Evgen Tomazin (Pliva Ljubljana, d. o. o.) in drugi.

Delo je potekalo na več ravneh: dopolnjevanje geslovnika z novimi termini (T. Fajfar, K. Nemeč, M. Djurovič), redakcija in usklajevalni pregled, korekture. M. Humar se je redno sestajala s strokovnjaki posameznih področij (109 sestankov), občasno z latinistom in 17-krat z vsemi sodelavci. Na novo je bilo obdelanih 1467 iztočnic (skupaj končanih 5617).

M. Humar in T. Fajfar sta skupaj s farmacevti izdelali seznam latinskih izrazov za dodatek. Pregledani in dopolnjeni so bili angleški (4304) in latinski ustrezniki (2121). Pavel Češarek je dopolnil latinske ustreznike in dodatke s slovničnimi podatki. T. Fajfar je pregledala in usklajala kratice glede na podstavo in jezik izvora.

M. Humar je v program SlovarRed vnesla 9627 korektur (iztočnic, ustreznikov, ključev), K. Nemeč pa 781 novih slovarskih člankov, vnesla ali popravila približno 500 latinskih in angleških ustreznikov, dodala nove ključe, pregledala in uredila sinonimijo in dodala kazalke v celotnem slovarju. A. Porenta je uredila seznam virov in literature. Delo sta recenzirala A. Žele in Aleš Krbavčič. V decembru je S. Atelšek opravil prelom.

Veterinarski terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavke: C. Tavzes, M. Djurovič, M. Jemec Tomazin.

Zunanji sodelavci: prof. dr. Ivanka Brglez (univ. prof. v pokoju), sodelavci z Veterinarske fakultete Univerze v Ljubljani.

C. Tavzes je opravljala redakcijo gradiva. Obdelala je črke od Č do vključno O, to je 13.846 slovarskih člankov, v povezavi z gradivom vseh črk. Popravke in spremembe je vnašala v wordove datoteke in v program SlovarRed (430 novih slovarskih člankov, 95 pisnih dvojnic iztočnic in 560 novih razlag, popravke za 5998 iztočnic in 13.653 razlag iztočnic in njihovih zvez). Pripravljala je gradivo za seje (51) z redaktorji in recenzenti, na katerih so obravnavali vsebinske in leksikografske popravke. M. Jemec Tomazin je opravila terminografski pregled črk A–E. M. Djurovič je izdelala seznam 4797 latinskih iztočnic.

Sodobni pravni slovar

Delovna naloga v okviru aplikativnega projekta *Pravni terminološki slovar (nadaljevanje)*

Sodelavke: M. Humar (vodja), M. Žagar Karer, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, M. Djurovič, K. Nemeč.

Zunanji sodelavci: doc. dr. Matej Accetto (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), doc. dr. Meta Ahtik (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Katja Filipčič (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), Stanislav Fortuna, dipl. prav. (odvetnik v pokoju), prof. dr. Igor Kaučič (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), prof. dr. Polonca Končar (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), prof. dr. Janez Kranjc (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), doc. dr. Aleš Novak (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), akad. prof. dr. Marjan Pavčnik (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), doc. dr. Vasilka Sancin (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Grega Strban (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), akad. zasl. prof. dr. Alenka Šelih (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), doc. dr. Luka Tičar (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Katarina Zajc (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani), Marko Urbanija, bibliotekar knjižnice Pravne in Teološke fakultete (v pokoju), doc. dr. Mitja Horvat (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani).

Delo je potekalo zlasti na treh ravneh: zajemanje novih terminov iz pravne literature (T. Fajfar), oblikovanje geslovnika in podgeslovnikov ter redakcija slovarskih člankov.

Iz geslovnika so se odstranjevali netermini, dodajali novi termini, področni in podpodročni ključi. Gradivo za posamezna področja ali podpodročja se je urejalo po pojmovnih skupinah, ki so bile osnova za redakcijo.

T. Fajfar je pripravila izčiščeni geslovnik za civilno pravo. Izločenih je bilo približno 200 pravno nerelevantnih iztočnic, ženske oblike predstavljene v zaglavje, terminom so bili pripisani podpodročni ključi. Vsem razloženim iztočnicam s področja pravne teorije je dodala označevalnik PTE, vnesla 429 iztočnic evropskega prava (ključ EUP) v program SlovarRed in uredila geslovnik ustavnopravnih terminov (1600) po pojmovnih skupinah. V. Sancin je vse leto pregledovala in urejala geslovnik za mednarodno pravo. K. Nemeč, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin in M. Humar so v programu SlovarRed označile latinske izraze, K. Nemeč pa termine s ključem KP (3270), KPP (1220) in KMP (2050). M. Jemec Tomazin je obdelala geslovnike za pravno zgodovino, latinske termine, rimsko pravo, pravne termine 20. stoletja, ki se v RS ne uporabljajo več, upravno, kanonsko, kazensko materialno in kazensko procesno pravo. K. Nemeč je v programu SlovarRed izbrisala 477 iztočnic (ozn. PTE in KMP).

M. Humar in A. Novak sta na dvajsetih sestankih obdelovala iztočnice s področja pravne teorije. Izdelanih je bilo 1061 slovarskih člankov (skupaj 1970), ki jih je K. Nemeč vnesla v program, M. Humar pa opremila s slovničnimi podatki. M. Humar in K. Filipčič sta obdelala 239 slovarskih

člankov s področja kazenskega materialnega prava, ki jih je K. Nemeč vnesla v program, M. Humar pa opremila s slovničnimi podatki. Ustavni pravniki so pod vodstvom I. Kaučiča začeli z delom. Vzorčno so pripravili vsak ok. 5 slovarskih člankov. M. Žagar Karer je sodelovala s S. Fortuno in P. Končar na tedenskih sejah. V program SlovarRed je vnesla 377 novih razlag s področja tožb in gospodarskega prava (del civilnega prava) in 15 novih razlag s področja delovnega in socialnega prava. T. Fajfar je na 13 sejah s S. Fortuno obdelala oz. popravila 155 iztočnic. Terminografsko je pregledala in komentirala 209 pravnoekonomskih definicij, ki sta jih pripravili M. Ahtik in K. Zajc. M. Jemec Tomazin je v sodelovanju z M. Urbanijo obdelala 596 pravnozgodovinskih terminov, ki obsegajo čas od poznega starega veka do razpada Avstro-Ogrske. Pregledano je bilo celotno izrazje, izločeni so bili termini rimskega prava in pravnozgodovinski termini 20. stoletja. M. Tomazin Jemec je v sodelovanju z J. Kranjcem obdelala 47 latinskih terminov. Pregledana je bila celotna skupina (367 terminov), pripravljene so bile kazalke in razlage za 250 terminov, ki jih morajo pregledati še področni strokovnjaki (npr. kazensko pravo ...). M. Jemec Tomazin je v sodelovanju z J. Kranjcem obdelala 28 terminov rimskega, z M. Horvatom 40 terminov upravnega in s P. Končar, G. Strbanom in L. Tičarjem 105 terminov delovnega in socialnega prava.

Pravnozgodovinski terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja skupine: J. Müller.

Tehnični sodelavki: K. Nemeč, M. Djurovič.

Zunanja sodelavca: prof. dr. Vladimir Simič (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani) in doc. dr. Katja Škrubej (Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani).

J. Müller se je 50-krat ločeno sestal z V. Simičem in s K. Škrubej (88 ur). Potekala so naslednja dela: redakcija slovarskih člankov naslednjih področij: dedno, fevdno, gospodarsko, kazensko in davčno pravo, zbiranje gradiva in urejanje geslovnika. J. Müller je v program SlovarRed vnesel 1366 sprememb, 518 novih iztočnic, 90 kazalk, 524 ključev, 783 razlag, 64 razmernih izrazov, 301 ustreznik. Popravljenih oz. spremenjenih je bilo več kot 3500 elementov.

Terminološko izrazje evropskega prava

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavka: T. Fajfar.

Zunanji sodelavci: skupina pravnikov s Pravne fakultete Univerze v Ljubljani, ki jo vodita prof. dr. Janez Kranjc in doc. dr. Matej Accetto.

T. Fajfar je pregledala in vnesla v program SlovarRed vse termine, ki so jih posredovali pravniki, izločila iztočnice brez slovenskih ustreznikov (38), izbrala kratice (96), urejala razmerne izraze (*glej, glej tudi, primerjaj*) in izpisala celotni (14.463 iztočnic) in urejen obrnjeni slovar. Gradivo je bilo poslano pravnikom v dopolnitev in uskladitev. Terminografsko je pregledala 20 razlag, ki so jih pripravili pravniki in jim posredovala pripombe. Zasnova slovarja še ni dokončno urejena.

Slovenski smučarski slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavci: L. Bokal (vodja), M. Humar, S. Atelšek, T. Fajfar, M. Jemec Tomazin, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Borut Batagelj (Celjski muzej), Gorazd Bedrač, inž. stroj. (Ministrstvo za promet), Oto Giacomelli (športni novinar v pokoju), Aleš Guček, univ. dipl. inž. arh. (v pokoju), Milena Kordež, prof. športne vzgoje (Gimnazija Škofja Loka), Iztok Kordiš, univ. dipl. inž. el. (direktor Waldorfske šole Ljubljana), doc. dr. Blaž Lešnik, (Fakulteta za šport), mag. Vlado Makuc (smučarski trener v Turčiji), Doroteja Muhič, univ. dipl. nov. (novinarka), doc. dr. Matej Supej, univ. dipl. fiz. (Fakulteta za šport), Roman Šturm, zapriseženi stalni sodni izvedenec za smučanje (Smučarska zveza Slovenije), mag. Andrej Terčelj, univ. dipl. inž. el. (podjetje Marand), izr. prof. dr. Mateja Videmšek, prof. športne vzgoje (Fakulteta za šport).

Slovar se je vse leto pripravljal za izdajo in bil 5. decembra oddan v tisk. Vsebuje 4050 izrazov, mednje je vključenih tudi 38 simbolov smučarskih skakalnic in 14 stopenj težavnosti alpinističnega in turnega smučanja. Poleg uvodnih in drugih delov ima še obrnjeni angleško-slovenski in nemško-slovenski razdelek, skico smučarske skakalnice v vektorski obliki.

Terminologiji so poleti dobili celoto v branje in jo vrnili s pripombami. L. Bokal je pripombe po posvetovanju s terminologiji vnesla v program SlovarRed. Delo je potekalo z individualnimi in telefonskimi pogovori, z e-pošto in anketami.

Prevajalsko delo se je začelo jeseni 2010 in bilo dokončano avgusta. V končni fazi so bili francoski prevedki iz slovarja izločeni, ker niso v celoti ustrezali postavljenim merilom.

S Smučarsko zvezo Slovenije je bil sklenjen aneks k pogodbi iz leta 2007, s katerim se je ta obvezala, da bo do določene višine tudi v letu 2011 krila stroške za honorarje smučarskih terminologov. A. Terčelj in S. Atelšek sta uredila slike. Popis virov in literature je na podlagi Gučkovih seznamov pripravila A. Porenta. M. Humar in S. Atelšek sta besedilo slovarja pregledala s terminografskega stališča.

Tehnična dela je večinoma opravila M. Djurovič, ki je v program SlovarRed vnesla 4783 ustreznikov in 4718 ključev, izbrisala 2474 iztočnic, 3343 ustreznikov in 2139 ključev (17.457 sprememb), preverjala dvojne pomene z navezavami na tuje ustreznike, večkrat primerjalno pregledovala zapise ustreznikov v programu SlovarRed z novimi datotekami terminologov (prvotno je bilo prek 16.000 ustreznikov), pregledala sinonimijo in podala čez sto pripomb. M. Jemec Tomazin je pregledala in popravila nemške ustreznike (3249). T. Fajfar je opravila terminografski pregled angleških ustreznikov.

Delo sta recenzirala prof. dr. Stojan Burnik s Fakultete za šport in dr. Franci Petek s Smučarske zveze Slovenije.

Umetnostnozgodovinski terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavki: L. Bokal (vodja), M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: Gregor Moder, prof. (strokovni sodelavec Mestnega muzeja v pokoju), prof. dr. Špelca Čopič (profesorica Akademije za likovno umetnost v pokoju), dr. Vesna Bučič (Narodni muzej, v pokoju), Hanka Štular, prof. (strokovna sodelavka Narodnega muzeja v pokoju), Breda Llich - Klančnik (muzejska svetnica, Moderna galerija), mag. Gojko Zupan (Ministrstvo za kulturo), dr. Andrej Smrekar (Narodna galerija).

Delo je bilo zaradi zasedenosti L. Bokal odloženo. Člani komisije so na seji 11. januarja dobili gradivo za delo doma s področij, ki so si jih sami izbrali (lok, obok, cerkev, tempelj, bazilika, stavba, hiša, streha).

Gledališki terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavke: M. Humar (vodja), M. Jemec Tomazin, T. Fajfar, N. Ledinek.

AGRFT je naročila in plačala pripravo nemških ustreznikov, ki sta jih uredila Miha Grum in Ana Premk. M. Jemec Tomazin je pregledala nemške ustreznike, jih popravila in vnesla v program SlovarRed (3305). T. Fajfar je pregledala in vnesla manjkajoče italijanske ustreznike (2283). N. Ledinek je celotno besedilo obdelala za spletno objavo na strani Inštituta in ga postavila na splet.

Terminološki slovar avtomatike

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja skupine: M. Žagar Karer, T. Fajfar (v drugem polletju).

Zunanji sodelavci: dr. Sašo Blažič (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani), dr. Gorazd Karer (Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani), prof. dr. Juš Kocijan (Institut Jožef Stefan), zaslužni prof. dr. Rihard Karba (univ. prof. v pokoju), izr. prof. dr. Peter Planinšič (Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru), Tomaž Seliškar (samostojni podjetnik).

Delo za slovar se je začelo v februarju. Na 11 sejah, ki jih je vodila M. Žagar Karer, je bilo obdelanih (tj. razloženih in opremljenih z angleškimi ustrezniki ali pa označenih za izpust) 353 iztočnic.

T. Fajfar je vodila 5 sej, na katerih je bilo obdelanih oz. popravljenih 227 slovarskih člankov. S programom Wordsmith je pregledala delo Boruta Zupančiča *Zvezni regulacijski sistemi*, 1. del. Iz njega je bilo izbranih približno 300 potencialnih terminov.

Urbanistični terminološki slovar

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavke: M. Humar (vodja), T. Fajfar, M. Djurovič.

Zunanji sodelavci: dr. Breda Mihelič, dr. Damjana Gantar, dr. Richard Sendi, Mojmir Slaček, univ. dipl. inž., dr. Naja Marot, mag. Andrej Gulič, dr. Boštjan Kerbler, Sergeja Praper Gulič, univ. dipl. inž.

Delo za slovar se je začelo v novembru. M. Humar je skupaj s sodelavci z Urbanističnega inštituta pripravljala slovarske članke s področja stanovanj, komunale, kmetijstva, okolja in zakonodaje. Izdelanih je bilo 248 slovarskih člankov, ki jih je M. Djurovič s ključni in angleškimi ustreznici vnesla v program Slovar Red. T. Fajfar je s programom Wordsmith obdelala urbanistična besedila. Pridobljenih je bilo 64 potencialnih urbanističnih terminov.

Slovar elektronike, elektrotehnike in informatike (slov.-it. in it.-slov.)

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavka: N. Ledinek.

N. Ledinek je obdelovala gradivo za objavo na spletu. Delo še ni končano.

Priročnik za tehnike

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Vodja: J. Müller.

J. Müller je popravil, predelal in deloma na novo napisal priročnik s prvotno predvidenim naslovom Slovensko tehniško izrazje, ki je dobil končni naslov *Slovensko tehniško izrazje: jezikovni priročnik*. Knjigo je zasnoval in prvotno verzijo napisal prof. dr. A. Šmalc. J. Müller je napisal nov uvod in sedanje prvo poglavje, predelal pomensko analizo in ponazarjalno gradivo drugega in tretjega poglavja, veliko dela je bilo zlasti z vrstnimi oblikami pridevnikov, besedotvorjem prevzetih sestavljenk, zloženk in skrajšanih izrazov. Na novo je napisal poglavje o bibliografiji, popisal uporabljene vire in literaturo ter uredil celotno knjigo. Sodelavke sekcije so opravile korekturno branje. Knjiga je bila oblikovana, prelomljena in oddana v tiskarno.

Računalniški program in elektronska zbirka terminoloških besedil

B. Košmrlj - Levačič je občasno svetovala kolegom pri reševanju problemov, povezanih z delom v programu SlovarRed.

M. Djurović je pregledovala izpise slovarjev in ugotavljala nepravilnosti, nastale zaradi napak v programu SlovarRed (podvajanja, napačno abecediranje, napačni presledki med števkami pri kazalkah in kraticah) in dopolnjevala nabor znakov. Predlagane izboljšave so bile posredovane avtorju programa, ki je napake odpravil.

LABORATORIJ ZA KORPUS SLOVENSKEGA JEZIKA

Besedilni korpus Nova beseda

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavca: P. Jakopin, M. Michelizza.

Zunanja sodelavca: Marta Medvešček in Gregor Vinter.

V začetku leta je bila *Nova beseda*, na spletnem naslovu http://bos.zrc-sazu.si/s_beseda.html, dopolnjena z 78 milijoni besed novega gradiva in zdaj šteje 318 milijonov besed. Sredi leta je bil uporabniški vmesnik korpusa dopolnjen z možnostjo iskanja po pogostih besednih zvezah, in sicer za besedne trojčke, četverčke in peterčke. Poleg tega je bila konkordančniku dodana možnost izpisa celih povedi, razvrščenih po dolžini in po številu velikih začetnic, kar postavi v ospredje povedi z manjšim številom lastnih imen. Od septembra do konca leta je bilo zbrano in pripravljeno za vnos v korpus naslednje gradivo v skupnem obsegu pribl. 5 milijonov besed: revija *Viva* (1 številka), revija *Vino* (6 številke), revija *Kongres* (4 številke), revija *Epicenter* (6 številke), *Časopis za kritiko znanosti, domišljijo in novo antropologijo* (3 številke), priloga *Dela – Pogledi* (celoten letnik 2010), revija *Marketing magazin* (10 številke), knjiga *Založbe ZRC* (1 enota), knjige *založbe Ad Pirum* (7 enot), knjige *Študentske založbe* (16 enot), publikacije Centra za poklicno izobraževanje (7 enot) in 3 številke biltena *Pogledi*, izbrana besedila Radia Student (med letoma 2009–2011). Za vnos v korpus je bilo delno obdelano tudi celotno gradivo slovenske različice spletne enciklopedije *Wikipedija* (arhiv z dne 20. 10., ocena končnega obsega: 116.000 gesel, 18 milijonov besed). S časopisnima hišama Primorske novice in Večer je bilo konec leta dogovorjeno sodelovanje, s čimer je omogočen dostop do celotnih besedil omenjenih časopisov.

V okviru spletnih strani Inštituta je bil dopolnjen izbor palindromov iz zbirke Janeza Kumšeta, ki zdaj šteje približno 2000 enot. Izbor so pripravili M. Michelizza, L. Uršič in P. Jakopin.

Oblikoslovno označeni korpus O'beseda

Delovna naloga v okviru raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavec: P. Jakopin.

V drugi polovici leta so bila besedila korpusa *O'beseda*, ki je nastal v letih 1997–2007 in obsega 1.300.000 besednih oblik v 61 besedilih, v 9 večjih in v 52 besedilih zbranih del Cirila Kosmača, še enkrat pregledana in določene leme 133.000 parom (besedna oblika, oblikoslovna oznaka). Ob tem so bile pri 1500 parih popravljene oznake, pri znatnem številu tudi besedne oblike. Nastal je seznam 45.500 lem s pogostnostmi.

Slovar pravopisnih težav

Delovna naloga v okviru aplikativnega projekta *Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici* in raziskovalnega programa *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju*

Sodelavki: H. Dobrovoljc, N. Jakop.

Delo za *Slovar pravopisnih težav* je vključevalo pregled in izločitev redakcij s pravopisno manj zanimivimi oz. manj problematičnimi besedami pri črki A (po izločitvi neproblematičnega besedja 1227 iztočnic) in B (po izločitvi neproblematičnega besedja 2074 iztočnic), redigiranje črke D (1940 iztočnic), pripravo širšega geslovnika za črko E (1685 besed), pripravo tehničnih napotkov za nadaljnje redakcijsko delo in sprotno reševanje pravopisnih problemov, specifičnih za posamezne črke/besede.

Pripravljena je bila monografska publikacija z naslovom *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom*, ki je izšla decembra, v kateri so predstavljeni: (1) problemi pri aktualiziranju normativnih priročnikov; (2) spremembe na jezikovnih ravneh od prvega slovenskega pravopisa dalje; (3) pomanjkljivosti aktualnih pravopisnih pravil (te so bile s komentarjem leta 2010 predložene tudi SAZU); (4) sodobna pojmovanja obvestilnosti pravopisnega slovarja s predstavitvijo koncepta specializiranega pravopisnega slovarja; (5) tipske redakcije, torej mikrostrukturne rešitve, ki so podrobneje ponazorjene za vsa vsebinska področja, na katera posega pravopisni slovar.

Sodelovanje z drugimi sekcijami

Kot prejšnja leta je bilo, predvsem pri reševanju jezikovnotehnoloških problemov (P. Jakopin), največ sodelovanja z Leksikološko sekcijo. M. Michelizza je sodelovala pri *Slovarju novejšega besedja slovenskega jezika* in *Novem slovarju slovenskega jezika*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **K. Ahačič** je član Nacionalne strokovne skupine za pripravo *Bele knjige o vzgoji in izobraževanju v RS*, član Predmetne razvojne skupine za slovenščino na Zavodu RS za šolstvo, član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*. Pripravil in prijavil je projekt *Vključitev izbranih slovnih avtorjev v mednarodno bazo CTF – Corpus de textes linguistiques fondamentaux in priprava portala slovenskih slovnih in pravopisov*. Sodeloval je pri izboru besedil za izdelavo računalniškega korpusa starejšega slovenskega besedja, ki nastaja ob sodelovanju Google in Instituta Jožef Stefan. Bil je član programskega odbora simpozija *Obdobja 30* in organizacijskega odbora simpozija *Škrabčevi dnevi* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Pripravil je scenarij državne proslave za dan reformacije (Krško, 28. 10.).
- **S. Atelšek** je opravil prelom in obdelavo slikovnega gradiva za naslednje publikacije: Kozma Ahačič idr., *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*; Jože Toporišič, *Intervjuji in polemike*; Marjeta Humar (ur.), *Japljev zbornik*; P. Weiss (ur.), *Jezikoslovni zapiski* (16/1–2, 17/1–2); Mojca Žagar Karer, *Terminologija med slovarjem in besedilom*; Janez Keber, *Slovar slovenskih frazemov*; Ljudmila Bokal (ur.), *Slovenski smučarski slovar*; Franc Batič in Borislava Košmrlj – Levačič (ur.), *Botanični terminološki slovar*; Marjeta Humar, Jelka Šmid – Korbar, Aleš Obreza (ur.), *Farmaceutski terminološki slovar*.
- **A. Bizjak Končar** je članica mednarodnih društev European Systemic Functional Linguistic Association in International Systemic Functional Linguistic Association.
- **L. Bokal** je uredila *Slovenski smučarski slovar*.
- **V. Cvetko Orešnik** je predstojnica Oddelka za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Je članica mednarodnih društev Indogermanische Gesellschaft in Wiener Sprachgesellschaft ter urednica jezikoslovne zbirke *Linguistica et philologica*. Je članica uredniškega sveta revije *Kerla*.
- **M. Čepar** je sodeloval pri projektu izdelave računalniškega korpusa starejšega slovenskega besedja, ki nastaja ob sodelovanju Google in Instituta Jožef Stefan.
- **H. Dobrovoljc** je članica Založniškega sveta Založbe ZRC, urednica zbirke *Lingua Slovenica* in podzbirke *Lingua Slovenica – Fontes*. Je članica Komisije za strokovna vprašanja slovenskega jezika pri SAZU, članica programsko-organizacijskega odbora *Škrabčevih dni*, članica delovne skupine za oblikovanje osnutka in redakcijo besedila *Nacionalnega programa za jezikovno politiko 2012–2016*.
- **M. Furlan** je članica Etimološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica Deutsche Orient-Gesellschaft (Berlin), članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Pripravljala je jezikoslovna mnenja za obravnavana vprašanja.
- **A. Gantar** je članica organizacijskega odbora redne letne konference v okviru projekta *Sporazumevanje v slovenskem jeziku*, ki je potekala 4. februarja na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani pod naslovom *Slovnica, več kot le sistem*. Bila je članica organizacijskega ter znanstvenega odbora mednarodne konference *eLEX 2011: Electronic lexicography in the 21st century*, ki je potekala med 10. in 12. novembrom na Bledu. Do junija je bila urednica za jezikoslovje pri reviji *Jezik in slovstvo*.
- **A. Gložančev** je članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije. Pripravljala je jezikoslovna mnenja za obravnavana vprašanja.
- **J. Gostenčnik** je pripravljala svojo doktorsko disertacijo. Sodelovala je pri snemanju zvočnih posnetkov dodeljenih ji iztočnic iz *Slovenskega pravopisa* (2001) (projekt *ZEN*). Sodelovala je tudi pri zbiranju in pregledovanju opisov sodelavcev za nove spletne strani ZRC SAZU.
- **M. Horvat** je sodelovala pri projektu *Evropska prestolnica kulture – Maribor 2012*, kjer kot partnersko mesto sodeluje tudi Murska Sobota (videoposnetek o prekmurščini). Pripravljala je svojo doktorsko disertacijo.
- **M. Humar** je uredila *Japljev zbornik*, ki ga je predstavila v Kamniku (6. 9.) in v Ljubljani (8. 12.). Uredila je *Farmaceutski terminološki slovar*.
- **P. Jakopin** je za časopis *Delo* uredil rubriko *Besede, besede, besede*, v kateri je izšlo 7 prispevkov.
- **A. Jelovšek** je tehnična urednica revije *Jezikoslovni zapiski*. Sodelovala je pri projektu izdelave računalniškega korpusa starejšega slovenskega besedja, ki nastaja ob sodelovanju Google in Instituta Jožef Stefan.
- **M. Jemec Tomazin** je opravila druge korekture in pripravila spremna besedila Toporišičevega dela *Intervjuji in polemike*. Z M. Žagar Karer sodeluje pri projektu *Slovenski znakovni jezik* (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).
- **N. Jerman** je poskenirala 629 enot oz. 357,9 MB narečnega gradiva za *Slovenski lingvistični atlas*. Na novo je preimenovala 21.161 dialektoloških točk.
- **K. Kenda-Jež** je članica Mednarodne komisije za sestavo *Slovenskega lingvističnega atasa (OLA)* pri Mednarodnem komiteju slavistov, članica uredniškega odbora posameznih zvezkov *OLA* in članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*. Sodelovala je pri pripravi monografije Barbare Ivančič Kutin *Živa pripoved v zapisu: kontekst, tekstura in prekodiranje pripovedi Tine Kravanja iz Bavšice* z redakcijo fonetičnih zapisov pripovedi, poglavjem *Opis narečnega govora* in podpoglavjem *Pojasnila k fonetični transkripciji*.
- **B. Kern** je bil član komisije pri izpiti iz znanja slovenščine v okviru Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. Snemal je iztočnice iz *Slovenskega pravopisa* (2001) za t. i. slovar izgovarjav v okviru projekta *ZEN*.
- **S. Klemenčič** je predstavnica za stike z javnostjo v odboru za pripravo Mednarodne lingvistične olimpijade.
- **B. Košmrlj – Levačič** je uredila *Botanični terminološki slovar*.
- **N. Ledinek** je sodelovala pri pripravi pedagoške korpusne slovnice v okviru projekta *Sporazumevanje v slovenskem jeziku* (januar–julij).

- **M. Merše** je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, Komisije za leksikologijo in leksikografijo pri Mednarodnem slavističnem komiteju, uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, organizacijskega odbora mednarodnega znanstvenega simpozija *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika slovenskega knjižnega preroda*. Skupinsko slovarsko delo *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* je predstavila tudi na 22. *Slovenskem slavističnem kongresu* z naslovom *Slavistika v regijah*, v sklopu *Predstavitev knjig in projektov* (Maribor, 30. 9.).
- **M. Michelizza** se je udeležila internega seminarja Inštituta o spletni postavitvi slovarskih podatkovnih zbirk s pomočjo programov Eva in Neva (11.–12. 5.).
- **T. Mirtič** je iz češčine prevedla odlomek dela *Ko ljubite moškega* Tereze Boučkove in skupaj s Š. Petric sestavek Miloš Zelenka *Poljska primerjalna književnost – stanje in perspektive*.
- **J. Müller** je pripravil in režiral predstavo *Damača rejč: Čabransko v besedi, pesmi in sliki*, ki jo je organizirala literarna sekcija Kulturnega društva sv. Mihaela Grosuplje, Mestna knjižnica Grosuplje, 2. 6.
- **J. Narat** je področna urednica za jezikoslovje pri novem *biografskem leksikonu (SBL 2)*. Skrbela je za sekcijo knjižnico.
- **V. Nartnik** je član uredniškega odbora zbornika *Studia mythologica Slavica*.
- **F. Novak** je član uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov*.
- **Š. Petric** je skupaj s T. Mirtič iz češčine prevedla sestavek Miloš Zelenka *Poljska primerjalna književnost – stanje in perspektive*.
- **M. Snój** je član Mednarodnega združenja belorusistov s sedežem v Minsku. Do izida 8. številke je bil sourednik revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, od tedaj je član uredniškega odbora in član sveta zbornika. Je urednik zbirke *Slovarji* (od 28. 9.). Vodil je inštitutske tiskovne konference (7. 6., 25. 10., 8. 12.) in imel pozdravne nagovore na simpozijih *Škrabčevi dnevi 7* (15. 4.), *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801), Ob življenjskih jubilejih prof. dr. Martine Orožen in akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča* (20. 9.) in na prireditvi *Dolga zgodovina Brede Pogorelec* (26. 10.). Sodeloval je v videokonferenci o odprtem dostopu, ki jo je priredila Univerza v Kansasu (27. 10.).
- **M. Šekli** je zbiral imensko gradivo (ledinska in hišna imena) v krajih Kostanje nad Vrbskim jezerom – Köstenberg in Škofiče – Schiffing na avstrijskem Koroškem. Pomagal je pri izdelavi dvojezične občinske karte Šmarjeta v Rožu – St. Margarethen im Rosental.
- **J. Škofic** je aktivna članica Mednarodnega društva dialektologov in geolingvistov (SIDG) ter Dialektološke komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju ter predsednica slovenske nacionalne komisije pri *ALE* in članica uredniškega odbora *Evropskega lingvističnega atlasa (ALE)*. Bila je jezikovna svetovalka pri projektu Razvojnega agencije za Zgornjo Gorenjsko (RAGOR) pri zbiranju in zapisovanju hišnih imen na Zgornjem Gorenjskem. Z M. Šeklijem je sodelovala pri pripravi mednarodnega slovensko-avstrijskega projekta *FLU-LED* v okviru *INTERREG*. Jezikovno je pregledala 40. knjigo iz zbirke *Glasovi Celjske Mohorjeve družbe Gremo Kran puzdravt* avtorice Ivane Markun in zanjo napisala spremno besedo *Govorjeni jezik Sorškega polja*. Napisala je spremno besedo *Od folklornega srečanja do njegove interpretacije* za knjigo Barbare Ivančič Kutin *Kontekst, tekstura in prekodiranje živega pripovedovanja v zapis*. Kot recenzentka je sodelovala z revijo *Annales*, Založbo ZRC in Češko znanstveno fundacijo. Svetovala je Juriju Kunaverju pri zapisovanju ledinskih imen v Triglavskem narodnem parku in Janezu Toplišku pri urejanju spletnega *Leksikona priimkov*.
- **C. Tavzes** je jezikovno pregledovala medicinsko revijo *JAMA* in glasilo Prirodoslovnega muzeja *Scopolia*.
- **S. Torkar** je član Onomastične komisije pri Mednarodnem slavističnem komiteju.
- **P. Weiss** je glavni urednik *Jezikoslovnih zapiskov* in član uredniškega odbora revije *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*. Vnašalni sistem ZRCola je doživel nekaj dopolnitev. Pripravljal je monografijo o Jožetu Gregoriču. Z nemškimi kolegi, ki sodelujejo pri konzorciju Unicode, je sodeloval pri uvrstitvi posebnih, zgodovinskih znakov iz dajnice in metelčice ter posameznih drugih znakov (Popovičevih, Gutsmanovega in Pleteršnikovega) v unikod. Začel je digitalizirati zvočne posnetke s kaset, ki so shranjeni v Dialektološki sekciji, in sicer Ošnje (z vprašalnico za *OLA*) s posnetki Liliane Spinozzi Monai in govore spodnje Zadrebke doline.
- **D. Zuljan Kumar** je soorganizirala *Gradnikove večere 2011*, ki so potekali od 25. do 27. 11. Z Bruno Balloch je pripravljala slovarček subiškega govora. Uredila je *Briški zbornik 2*. Sodelovala je v Odboru za pripravo *Škrabčevih dnevov*, ki so potekali 15.–16. 4. v Novi Gorici v sodelovanju med UNG in ZRC SAZU.
- **M. Žagar Karer** je članica koordinacijskega odbora *Historičnega seminarja ZRC SAZU* in uredniškega odbora publikacije *Historični seminar*.
- **A. Žele** je vodja Osrednjega specializiranega informacijskega centra za humanistiko (*OSICH*), članica Mednarodne komisije za gramatiko slovanskih jezikov pri Mednarodnem slavističnem komiteju, članica uredniškega odbora *Jezikoslovnih zapiskov* in članica upravnega odbora Slavističnega društva Slovenije.

Raziskovalci inštituta so odgovorili na prek dvesto vprašanj, prispelih v osebne ali skupne e-poštno predale isj@zrc-sazu.si, pravopis.isj@zrc-sazu.si, termin@zrc-sazu.si in besede@zrc-sazu.si. Vprašanja, ki so jih zastavljali medijske hiše in zahtevnejši posamezniki, so se tikala pravopisa, pravorečja, pomenoslovja, slovnice, dialektologije, uporabe korpusa *Nova beseda*, spletne različice *SSKJ* in drugih naših spletnih enot, terminologije, etimologije in onomastike.

Naslednji raziskovalci so sodelovali v skupaj 24 radijskih in televizijskih oddajah: K. Ahačič (3), H. Dobrovoljc (6), M. Humar (2), T. Jakop (1), M. Jemec Tomazin (1), A. Legan Ravninar (2), M. Merše (1), F. Novak (1), M. Snój (2), M. Šekli (1), J. Škofic (1), P. Weiss (1), D. Zuljan Kumar (2).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: A. Porenta.

Knjižnični fond se je povečal za 301 knjigo in 79 zvezkov revij. Poleg knjižničarskega dela je A. Porenta uredila inštitutske bibliografije v okviru *Poročila o delu 2010*, vire za *Slovenski smučarski slovar* in za *Farmaceutski terminološki slovar*. Je soavtorica osebnih bibliografij J. Müllerja in V. Nartnika, nadomešča tajnico v primeru njene odsotnosti in je članica Strokovnega sveta Centralne tehniške knjižnice.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Kozma Ahačič, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat, France Novak, **Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 641 str. (Zbirka Slovarji).
- **Jezikoslovni zapiski 16/1 (2010), 16/2 (2010), 17/1 (2011), 17/2 (2011)**. Urednik Peter Weiss. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 208 str., 204 str.
- Jože Toporišič, **Intervjuji in polemike**. Uredila Mateja Jemec Tomazin. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 429 str. (Zbirka Linguistica et philologica; 25).
- **Slovenski jezik / Slovene linguistic studies 8/2011**. Uredila Marko Snoj in Marc L. Greenberg. Ljubljana: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU; Lawrence: University of Kansas, Department of Slavic Languages and Literatures, 216 str.
- Breda Pogorelec, **Zgodovina slovenskega knjižnega jezika: jezikoslovni spisi I**. Uredil Kozma Ahačič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Znanstvena založba Filozofske fakultete, 499 str. (Zbirka Lingua Slovenica. Fontes; 1).
- Breda Pogorelec, **Stilistika slovenskega knjižnega jezika: jezikoslovni spisi II**. Uredila Mojca Smolej. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Znanstvena založba Filozofske fakultete, 362 str. (Zbirka Lingua Slovenica. Fontes; 2).
- **Japljev zbornik. Zbornik prispevkov s Simpozija o Juriju Japlju** (Kamnik, 3.–4. decembra 2009). Uredila Marjeta Humar. Občina Kamnik, Društvo sv. Jakoba, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 385 str.
- Mojca Žagar Karer, **Terminologija med slovarjem in besedilom. Analiza elektrotehniške terminologije**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 254 str. (Zbirka Linguistica et philologica; 26).
- **Mlada lipa. Pravece domah narete: izbor besedil iz publikacije Mlada lipa**. Zbrala Bruna Balloch; uredili Roberto Dapit, Lucia Trusgnach, Danila Žuljan Kumar. Čedad: Kulturno društvo Ivan Trinko, 233 str.
- Andreja Zele, **Vezljivostni slovar slovenskih glagolov. Skrajšana knjižna izdaja**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 470 str. (Zbirka Slovarji).
- Janez Keber, **Slovar slovenskih frazemov**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1158 str. (Zbirka Slovarji).
- **Slovenski smučarski slovar**. Uredila Ljudmila Bokal. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 413 str. (Zbirka Slovarji).
- Helena Dobrovoljc, Nataša Jakop, **Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 271 str.
- **Botanični terminološki slovar**. Uredila Franc Batič in Borislava Košmrlj - Levačič. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 650 str. (Zbirka Slovarji).
- **Farmaceutski terminološki slovar**. Uredili M. Humar, Jelka Šmid - Korbar in Aleš Obreza. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 371 str. (Zbirka Slovarji).
- Jožica Škofic, Januška Gostenčnik, Mojca Horvat, Tjaša Jakop, Karmen Kenda-Jež, Petra Kostelec, Vladimir Nartnik, Urška Petek, Vera Smole, Matej Šekli, Danila Žuljan Kumar, **Slovenski lingvistični atlas 1, Človek (telo, bolezni, družina), 2 Komentarji** (= SLA 1.2). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 403 str. (Zbirka Jezikovni atlas).
- Stanislav Južnič, Drago Samec, Peter Weiss, **Domoznanec in kulturni delavec Jože Gregorič (1908–1989): kostelski ponos na slovenskem leposlovnem nebu**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 124. str.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Inštitut sodeluje v naslednjih mednarodnih projektih:

- *Slovenski lingvistični atlas – OLA*: udeležba na rednem letnem delovnem zasedanju delovne skupine in mednarodne komisije *Slovenskega lingvističnega atlasa (OLA)* v Moskvi - Zvenigorodu, Rusija, 25. 9.–1. 10. (K. Kenda-Jež, M. Šekli, J. Gostenčnik in V. Smole).
- *Evropski lingvistični atlas – ALE*: udeležba na 44. zasedanju uredniškega odbora *ALE*, Leeuwarden, Nizozemska, 22.–26. 6. (J. Škofic).
- *Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri*. Ob Fakulteti za farmacijo Univerze v Ljubljani sodelujejo še Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija, Inštitut za hrvaški jezik in jezikoslovje, Zagreb, Hrvaška, in Inštitut za galski jezik, Dublin, Irska.
- *Slovenski sufiks *-ina v apelativnem in toponomastičnem fondu slovenskega in makedonskega jezika. Semantično-besedotvorna analiza* (BI-MK/10-11-002). Bilateralni slovensko-makedonski projekt (Slovenska skupina: M. Furlan /vodja/, S. Torkar, M. Horvat; makedonska skupina: Elka Jačeva - Ulčar /vodja/, Ubavka Gajdova, Vesna Miovska, vse Institut za makedonski jazik Krste Misirkov, Skopje, Makedonija).

OBISKI NA INŠTITUTU

- Alessandro Oman, župan občine Naborjet v Italiji, pisec narečnega slovarja in drugih del, npr. o etnobotaniki Kanalske doline, 25. 5.: obisk Dialektološke sekcije.
- Jens Erlandsen, Erlandsen Media Publishing, Malmö, Švedska, 3.–7. 10. in 14. 11.: tečaj slovaropisnega programa iLEX.
- Skupina študentov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentorica Erika Kržišnik), 2. 11.: obisk Leksikološke sekcije.
- Skupina študentov s Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani (mentor Vojko Gorjanc), 3. 11.: obisk Leksikološke sekcije.
- Adam Kilgarriff, Lexical Computing Ltd., Brighton, Velika Britanija, 9. 11.
- Skupina študentov s Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici (mentor K. Ahačič), 9. 11.: obisk Inštituta.
- Skupina dijakov Gimnazije Piran (prof. Marjeta Stegel), 15. 11.: obisk Dialektološke sekcije.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Tanja Fajfar

Jezikovni vidiki slovenske pravne terminologije ob primerih sodb Sodišča Evropskih skupnosti, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 30. 5. – doktorsko delo.

Mija Michelizza

Vloga in pomen spletnih besedil v slovenščini, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 21. 12. – doktorsko delo.

Silvo Torkar

Tvorba slovenskih zemljepisnih imen iz slovanskih antroponimov: identifikacija, rekonstrukcija in standardizacija, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 9. 12. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Kozma Ahačič

- *Zgodovina slovenskega jezika pri pouku slovenščine v srednjih šolah*. Vabljen predavanje v okviru izobraževalnega dneva *Izobraževanje za uvajanje posodobljenega učnega načrta za slovenščino v gimnazijah*, Zavod RS za šolstvo, Maribor, 25. 8.
- *Zgodovina slovenskega jezika pri pouku slovenščine v srednjih šolah*. Vabljen predavanje v okviru izobraževalnega dneva *Izobraževanje za uvajanje posodobljenega učnega načrta za slovenščino v gimnazijah*. Zavod RS za šolstvo, Ljubljana, 26. 8.
- *The Main Characteristics of Grammar-Writing in Slovenia between 1584 and 1758*. Referat na mednarodni konferenci *12th International Conference on the History of Language Sciences*, Sankt Peterburg, Filološka univerza, Rusija, 30. 8.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Tavčarjev stil*. Predavanje na *Simpoziju o Ivanu Tavčarju*, ZRC SAZU in MOL, Ljubljana, 2. 3.
- *Novačanova kratka proza: med vasjo in mestom*. Referat na *Novačanovem simpoziju*, ZRC SAZU in MO Celje, I. gimnazija, Celje, 11. 10.

Helena Dobrovljč

- *Tavčar in njegovi uredniki: O jezikovnem posodabljanju in urejanju povesti Cvetje v jeseni (1917)*. Predavanje na *Simpoziju o Ivanu Tavčarju*, ZRC SAZU in MOL, Ljubljana, 2. 3.
- *Novačanov republikanski pravopis v luči sočasnega jezikoslovnega dogajanja*. Referat na *Novačanovem simpoziju*, ZRC SAZU in MO Celje, I. gimnazija, Celje, 11. 10.
- *Normativne zadrege – empirični pristop*. Referat na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 18. 11. (soavtor Simon Krek)
- *Živi jezik in aktualiziranje zapisanih pravil*. Predavanje v okviru predmeta *Jezikovna kultura* na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani, 12. 12.

Tanja Fajfar

- *Terminologija v EU*. Predavanje za prevajalce iz Srbije in Makedonije na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 17. 6.
- *Terminološki vidik prevajanja sodb Sodišča EU*. Predavanje na konferenci *Prevajanje zakonodaje Evropske unije: s sodelovanjem do kakovosti*, Brdo pri Kranju, 17. 10.
- *Terminologija v EU ob primerih sodb Sodišča EU*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 19. 12.
- *Terminološki slovar / Terminologija v EU ob primerih sodb Sodišča EU*. Predavanje študentom prevajalstva v okviru predmeta *Terminologija* na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 21. 12.

Metka Furlan

- *Iz primorske leksike III*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 14. 5.
- *Praslovansko *lalokъ/laloka in *oskъrdъ v slovenski narečni mlinarski terminologiji*. Referat na mednarodni konferenci *Etymologické symposion Brno 2011 – Teorie a empirie v slovanské diachronní jazykovědě*, Brno, Češka, 6. 9.
- *K prvotnemu besedotvornemu razmerju med praslovanskim samostalnikom *pol'e in hetitskim pridevnikom palhi-*. Predavanje ob izvolitvi v naziv redne profesorice, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 9. 11.
- *Su un prestito romanzo dell'Istria slovena*. Referat na mednarodnem simpoziju *Mare loquens. Colloque international sur l'étymologie et la géolinguistique romanes à la mémoire de Vojmir Vinja (1921–2007)*, Zadar, Hrvaška, 12. 11.

Apolonija Gantar

- *Kjer se srečata pomen in skladnja*. Predavanje na konferenci *Slovnica, več kot le sistem*. Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 4. 2.
- *Leksikalna baza za slovenščino – z vidika učenja slovenščine kot tujega jezika*. Predavanje lektorjem slovenskega jezika na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 28. 2.
- *Slovnični in pomenski podatki v leksikalni bazi za slovenščino*. Predavanje na simpoziju *Škrabčevi dnevi 7*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici, 16. 4.
- *Leksikalna baza za slovenščino v okviru projekta Sporazumevanje v slovenskem jeziku*. Predavanje v okviru junijskega izobraževanja Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 29. 6.
- *Slovene Lexical Database*. Predavanje na 6. mednarodni konferenci *Slovko 11: Natural language processing and multilingualism*, Modra, Slovaška, 21. 10.

Mojca Horvat

- *Slovstvena folklor: umetnost narečij*. Pogovor ob svetovnem dnevu maternih jezikov, Ustanova patra Stanislava Škrabca, Hrovača, 17. 2.
- *Jezik in struktura Historie, kronike Jožeta Klekla ml.* Referat na Simpoziju o Jožetu Kleklu mlajšem, Dolenci, 9. 11.

Marjeta Humar

- *Training in Terminology in Slovenia*. Predavanje na generalni skupščini EAFT, Bukarešta, Romunija, 3. 11.

Nataša Jakop

- *Podomačevanje na primeru besede wellness ali velnes*. Prispevek na panelni diskusiji z naslovom *Wellness ali velnes? Smernice pravilne rabe slovenskega jezika*, Laško, 21. 9.
- *Stičišča jezikovne pragmatike in frazeologije*. Referat na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 18. 11.

Tjaša Jakop

- *Narečno izrazje za dekleta in fante*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 14. 5.

Mateja Jemec Tomazin

- *O slovenski pravni terminologiji*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 7. 3.
- *Pisanje strokovnih prispevkov*. Predavanje na *Dnevh gasilske organizacije*, Ljubljana, 9. 4.
- *Slovenska pravna terminologija*. Predavanje za prevajalce iz Srbije in Makedonije na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, 10. 6.
- *Slovenska pravna terminologija*. Predstavitev monografije. Referat na 22. Slovenskem slavističnem kongresu, Maribor, 1. 10.
- *Možnosti sodelovanja z Inštitutom za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU*. Predavanje na konferenci za prevajalce v evropskih institucijah, Brdo pri Kranju, 7. 10.
- *Prav(n)a terminologija*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 19. 11. (soavtorica M. Žagar Karer)

Karmen Kenda-Jež

- *Dialektološka sekcija ISJFR ZRC SAZU in njene podatkovne zbirke*. Predavanje na Inštitutu za slovaški jezik L'udovita Štúra pri Slovaški akademiji znanosti, Bratislava, Slovaška, 3. 2.
- *Besedje iz pomenskega polja človek v Slovenskem in Slovanskem lingvističnem atlasu (SLA in OLA)*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 14. 5.
- *Kako deluje MAPola, program za računalniško kartografiranje gradiva za Slovenski lingvistični atlas*. Predavanje v dvorani HAZU, Zagreb, Hrvaška, 14. 6.
- *Vloga slovenskega geolingvističnega gradiva pri raziskovanju slovanskih leksikalnih vzporednic / Rola słoweńskiego materiału geolingwistycznego w badaniu słowiańskich paraleli leksykalnych*. Referat na simpoziju *Język polski – jego odmiany i powiązania z językami pokrewnymi: w setną rocznicę urodzin prof. Karola Dejny*, Łódź, Poljska, 16. 11.

Boris Kern

- *Stopenjske tvorjenke iz glagolov čutnega zaznavanja*. Predavanje v okviru *Parade mladih* na 47. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana, 29. 6.

Domen Krvina

- *Glagolski vid in njegova uporaba na primeru ponavljalnosti (iterativnosti) v ruščini in poljščini v primerjavi s slovenščino (kontrastivno-komparativna analiza)*. Referat na 22. Slovenskem slavističnem kongresu, Maribor, 30. 9.

Nina Ledinek

- *Oblikoskladenjsko in skladenjsko označevanje korpusov slovenščine*. Predavanje v Lingvističnem krožku Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 9. 5.
- *Uporaba formata XML v praktični leksikografiji*. Interno predavanje, Ljubljana, 27. 9. (soavtor A. Perdih)

Andreja Legan Ravnikar

- *Slovensko strokovno izraze in jezik v Pohlinovem delu Kmetam za potrebo inu pomoč (1789)*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika slovenskega knjižnega preroda*, Ljubljana, 20. 10.

Majda Merše

- *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*. Predstavitev skupinskega slovarskega dela v okviru cikla *Večeri Slovenskega protestantskega društva Primož Trubar*, Trubarjeva hiša, Ljubljana, 20. 4.
- *Slovenski knjižni jezik 16. stoletja*. Predstavitev monografije v Slovenskem znanstvenem inštitutu, Dunaj, Avstrija, 3. 5.
- *Pohlinov trijezični slovar z vidika tradicije in sočasne jezikovne rabe*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika slovenskega knjižnega preroda*, Ljubljana, 20. 10.

Tanja Mirtič

- *Odrazi praslovanskih naglasnih tipov a-jevske sklanjatve v govoru vasi Dolnje in Gorenje Mraševo*. Referat na *Mednarodni naglasoslovni konferenci* na Filozofski fakulteti Univerze v Zagrebu, Hrvaška, 12. 3.

Jakob Müller

- *Tuji in lastni etnonimi, povezani s Slovenci*. Predavanje na simpoziju *Kontinuiteta slovenstva od naselitve do Primoža Trubarja*, Svetovni slovenski kongres, Ljubljana, 30. 11.

Vladimir Nartnik

- *K oblikoskladnim posebnostim slovenščine v krogu slovanskih jezikov*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 14. 5.

France Novak

- *Večpomenskost v Pohlinovem slovarju Tu malu besediše treh jezikov iz 1781*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika slovenskega knjižnega preroda*, Ljubljana, 20. 10.

Andrej Perdih

- *Uporaba formata XML v praktični leksikografiji*. Interno predavanje, Ljubljana, 27. 9. (soavtorica N. Ledinek)

Marko Snoj

- *Slovenski jezik v luči etimologije*. Predavanje v Društvu slovenskih izobražencev, Trst, Italija, 11. 4.
- *Podgesla v Novem slovarju slovenskega jezika*. Predavanje na *Škrabčevih dnevih 7*, Nova Gorica, 15. 4.
- *Pèrla*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika slovenskega knjižnega preroda*, Ljubljana, 20. 10.
- *O jeziku naših prednikov na prelomu prvega tisočletja*. Predavanje na simpoziju *Kontinuiteta slovenstva od naselitve do Primoža Trubarja*, Svetovni slovenski kongres, Ljubljana, 30. 11.

Matej Šekli

- Sodelovanje na okrogli mizi v okviru *Dneva rezijanske kulture* na Gimnaziji Nova Gorica, 4. 2.
- *Glavni obrisi govora kraja Teholica ob Vrbskem jezeru rožanskega narečja slovenščine*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 13. 5.

- *Neprevzeto besedje za sorodstvo v slovenščini z vidika zgodovinskega besedjeslovja*. Predavanje na 47. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, Ljubljana, 11. 7.
- *Notranja delitev starogermanskega in staroromanskega prevzetega besedja v praslovanščini in zgodnji slovanščini*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Individualni in kolektivni bilingvizem*, Ljubljana, 21. 10.
- *Sinhronija in diahronija v opisnem in zgodovinskem jezikoslovju*. Predavanju na mednarodnem simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 18. 11.

Jožica Škofic

- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Žirovnica*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Žirovnica, 7. 2.
- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Gorje*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Zgornje Gorje, 18. 2.
- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Kranjska Gora*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Rateče, 11. 3.
- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Bled*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Zasip, 11. 4.
- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Preddvor*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Preddvor, 6. 5.
- *Zasnova slovarja gorenjskih hišnih imen*. Referat na simpoziju *Slovenski dialekti v stiku 5*, Koper, 13. 5.
- *Slovenska narečja v stiku s hrvaškimi – raziskave za Slovenski lingvistični atlas*. Referat na 1. bosansko-hercegovskem slavističnem kongresu, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 27. 5.
- *Slovenian Geolinguistics today*. Referat na konferenci ob 100-letnici Inštituta za češki jezik ČAV, Praga, Češka, 1. 6.
- *Zapis narečnih hišnih imen v občini Bohinj*. Predavanje v okviru projekta *Kako se pri vas reče?* (RAGOR), Srednja vas v Bohinju, 20. 6.
- *Dialectological Slovenian Atlas*. Referat na 44. rednem zasedanju uredniškega odbora ALE, Leeuwarden, Nizozemska, 23. 6.
- *Slovenian Geolinguistics between Tradition and Innovation*. Referat na konferenci LIMAR (*Limits and Areas in Dialectology*), Lizbona, Portugalska, 23. 11.

Silvo Torkar

- *Pavle Zdovc, Slovenska krajevna imena na avstrijskem Koroškem, Razširjena izdaja, Ljubljana 2010*. Predstavitev knjige v Knjižnem, kulturnem in informacijskem centru Haček v Celovcu, Avstrija, 3. 3.
- *K voprosu vyjavenija slavjanskih antroponimov v slovenskoj toponimii*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci *Sovremennaja slavistika i naučnoe nasledie S. B. Bernštejna*, Moskva, Rusija, 17. 3.
- *Kontinuiteta slovenstva v luči onomastike*. Predavanje na simpoziju *Kontinuiteta slovenstva od naselitve do Primoža Trubarja*, Svetovni slovenski kongres, Ljubljana, 30. 11.

Peter Weiss

- *Vnašalni sistem ZRCola*. Predstavitev na HAZU, Zagreb, Hrvaška, 13. 6.
- *Delavnica o uporabi vnašalnega sistema ZRCola*. HAZU, Zagreb, Hrvaška, 13. in 14. 6.
- *Raba narečja v občini Solčava*. Referat na okrogli mizi, Solčava, 5. 8.
- *Krajevna zgodovina Nazarij in okolice*. Predavanje na povabilo nazarskega turističnega društva, Nazarje, 9. 9.
- *Drobtinice iz rečiške cerkvene zgodovine*. Predavanje na povabilo KUD Utrip, Rečica ob Savinji, 30. 9.

Danila Zuljan Kumar

- *Trinkov koledar in Mlada lipa*. Predstavitev publikacij, Špeter Slovenov, Italija, 19. 1.
- *Izvestja RP ZRC SAZU v Novi Gorici*. Predstavitev publikacije, Nova Gorica, 20. 1.
- *Trinkov koledar in Mlada lipa*. Predstavitev publikacij, Dobrovo, 26. 3.
- *Trinkov koledar in Mlada lipa*. Predstavitev publikacij, Goriški muzej na Kromberku, 29. 3.
- *Vzpon regionalnih identitet v Sloveniji*. Vabljen predavanje v okviru izmenjave Erasmus, Filološka fakulteta Univerze v Vilni, Litva, 11. 5.
- *Zgodovina slovenskega jezika (od praslovanščine do narečne cepitve)*. Vabljen predavanje v okviru izmenjave Erasmus, Filološka fakulteta Univerze v Vilni, Litva, 12. 5.

Mojca Žagar Karer

- *Terminologija in lektoriranje*. Predavanje v Lektorskem društvu Slovenije, Ljubljana, 1. 6.
- *Prav(n)a terminologija*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 19. 11. (soavtorica M. Jemec Tomazin)

Andreja Žele

- *Poglavja iz besedotvorja*. Jezikoslovni izbirni tečaj na 47. seminarju slovenskega jezika, literature in kulture, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 5.–11. 7.
- *Poglavja iz slovenskega besedotvorja I, II: besedotvorni postopki, tvorjenke*. Predavanje na Filozofski fakulteti Karlove univerze v Pragi, Češka, 15. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Kozma Ahačič

- Alpen-Adria-Universität Klagenfurt, Inštitut za slavistiko, Celovec, Avstrija, 1. 3.–31. 6.: predavanja in raziskovalno delo.

Helena Dobrovoljc

- Slovenski narodopisni inštitut Urban Jarnik, Celovec, Avstrija, 1. 6.–30. 6.: raziskovalno delo in sodelovanje pri standardizaciji ledinskih imen.

Apolonija Gantar

- Leiden, Nizozemska, 16.–18. 5.: obisk Inštituta za nizozemski jezik.
- Praga, Češka, 29. 5.–1. 6.: obisk Oddelka za češki nacionalni korpus Karlove univerze v Pragi.

Karmen Kenda-Jež

- Dialektološka sekcija Inštituta za slovaški jezik L'udovita Štúra pri Slovaški akademiji znanosti, Bratislava, Slovaška, 9. 1.–8. 2. in 25. 10.–6. 11.: raziskovalno delo.
- Hrvaška akademija znanosti in umetnosti v Zagrebu, Hrvaška, 13.–15. 6.: obisk Odbora za dialektologijo.
- Univerza v Lodžu, Poljska, 17. 11.: obisk Katedre za dialektologijo.

Metka Furlan

- Brno, Češka, 8. 9.: udeležba na sestanku Etimološke komisije Mednarodnega slavističnega komiteja.

Boris Kern

- Sankt Peterburg, Rusija, 14.–18. 6.: udeležba na leksikografski delavnici *Lexicom*.
- Inštitut za hrvaški jezik in jezikoslovje in Filozofska fakulteta v Zagrebu, Hrvaška, 10.–12. 11.: študijska izmenjava v okviru programa *CEEPUS*.

Simona Klemenčič

- Pittsburgh, ZDA, 24.–30. 7.: spremljanje slovenske ekipe na Mednarodni lingvistični olimpijadi.

Marko Snoj

- Britanska akademija znanosti, London, Velika Britanija, 10. 11.: sodelovanje pri srečanju interesne skupine za družbene vede in humanistiko evropskih akademij z evropsko komisarko za raziskave in inovacije, delovno zasedanje te skupine.

Peter Weiss

- Hrvaška akademija znanosti in umetnosti, Zagreb, Hrvaška, 13.–15. 6.: obisk Odbora za dialektologijo.

PEDAGOŠKO DELO

Kozma Ahačič

- *Zgodovina slovenskega jezika; Slovenska književnost I*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Slovenska družba, kultura in literatura*. Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Aleksandra Bizjak Končar

- *Slovenski jezik 3 – Besediloslavje*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Varja Cvetko Orešnik

- *Stara indijsčina I, II; Historična fonetika indoevropskih jezikov; Historična morfologija indoevropskih jezikov I, II*. Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Helena Dobrovoljc

- *Pravopisno normiranje in vprašanja sodobne normativistike; Slovenski knjižni jezik 1 – Pravopis*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Metka Furlan

- *Hetitščina; Laringalna teorija*. Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Apolonija Gantar

- *Jezikovne tehnologije*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Januška Gostenčnik

- *Zgodovina slovenskega jezika*. Vaje na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Mojca Horvat

- *Slovenska narečja; Socialne zvrsti slovenskega jezika*. Vaje na Oddelku za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Primož Jakopin

- *Jezikovne in spletne tehnologije; Računalniška analiza besedil*. Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Alenka Jelovšek

- *Zgodovina slovenskega jezika*. Vaje in seminar na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Karmen Kenda-Jež

- *Sociolingvistika*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Boris Kern

- Tečajji slovenščine na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Simona Klemenčič

- *Pregled indoevropskih jezikov; Indoevropske starožitnosti; Vaje iz historične fonetike; Esperanto*. Predavanja oz. vaje na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Marko Snoj

- *Uvod v etimološko metodo in študij virov*. Predavanja na Oddelku za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matej Šekli

- *Primerjalnozgodovinsko naglasoslovje slovanskih jezikov; Uvod v slovansko jezikoslovje; Uvod v študij slavistike; Primerjalno slovansko jezikoslovje; Od praslovanščine do stare cerkvene slovanščine; Pregled zgodovine (slovanskega) primerjalnega jezikoslovja; Uvod v slovansko filologijo*. Predavanja na Oddelkih za slavistiko in slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jožica Škofic

- *Slovenski jezik v družbi; Oblikoslovje in glasoslovje; Pomenoslovje*. Predavanja na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper.
- *Geolingvistika; Uporaba GIS (geografskoinformacijskega sistema) v narečjeslovju*. Predavanja na bolonjskem doktorskem študiju za področje *Jezikoslovje* na Oddelku za slavistiko in Oddelku za slovenistiko na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.

Danila Zuljan Kumar

- *Slovenska dialektologija*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Andreja Žele

- *Oblikovanje besedil; Izbrane vsebine iz jezikoslovja 2 (skladnja, leksikalno pomenoslovje)*. Predavanja na Oddelku za prevajalstvo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Varja Cvetko Orešnik je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu A. Perdihu.

Metka Furlan je bila mentorica mlademu raziskovalcu doktorandu M. Čeparju.

Primož Jakopin je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki M. Michelizzi (do 21. 12.).

Marko Snoj je bil mentor mladi raziskovalki doktorandki T. Mirtič (od 1. 11.).

Jožica Škofic je bila mentorica mladima raziskovalkama doktorandkama J. Gostenčnik in M. Horvat.

Andreja Žele je bila mentorica mladim raziskovalcem doktorandom B. Kernu, D. Krvini (od 1. 11.) in Š. Petric.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Metka Furlan

Priznanje Študentskega sveta Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani za nadpovprečno uspešno pedagoško delo.

Domen Krvina

Svečana listina za izjemen študijski uspeh, Univerza v Ljubljani, 30. 11.

Študentska Prešernova nagrada Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 1. 12.

Majda Merše

Nagrada Škrabčeve ustanove za dosežke na področju slovenističnega jezikoslovja, 19. 10.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isjfr.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The staff at the Institute of Slovene Language comprises forty-eight researchers; among them, as of 31 December 2011, there are eight junior researchers and six technical associates. Their work is carried out within six sections: Lexicological, Etymological-Onomastic, Terminological, Dialectological, Section for Historical Slovene Dictionaries, and Corpus Laboratory. This is the only Slovene institute engaged in pure research on Slovene; its activity is primarily directed toward lexicography and the production of linguistic atlases.

In 2011, the following dictionaries were developed as part of the program *Slovenski jezik v sinhronem in diahronem razvoju* (The Slovene Language in its Synchronic and Diachronic Development): (1) *Slovar novejšega besedja slovenskega jezika* (Dictionary of New Words of the Slovene Language) which includes words, meanings, and the most important phrases developed or borrowed from other languages since 1991; (2) *Slovar sinonimov slovenskega jezika* (Dictionary of Slovene Synonyms) in which complete and partial synonyms are listed under the relevant dominant terms; (3) *Besedje slovenskih protestantskih piscev 16. stoletja* (Vocabulary of Slovene Protestant Writers from the Sixteenth Century) which includes all Slovene words recorded in the sixteenth century with standard dictionary information attached; (4) *Novi etimološki slovar slovenskega jezika* (New Slovene Etymological Dictionary) which presents knowledge, to date, on the origins of Slovene words in a standard manner; (5) *Slovar pravopisno problematičnih besed slovenskega jezika* (Dictionary of Orthographically Problematic Slovene Words), featuring all common and proper nouns that may give orthographic problems for the users; (6) *Slovar kemijske procesne tehnike* (Dictionary of Chemical Process Technology); (7) *Pravnozgodovinski terminološki slovar* (Dictionary of Legal History Terminology); (8) *Umetnostnozgodovinski terminološki slovar* (Dictionary of Art History Terminology); (9) *Veterinarski terminološki slovar* (Dictionary of Veterinary Terminology); (10) *Terminološko izrazje evropskega prava* (European Law Terminology); (11) *Slovenski tehniški slovar* (Slovene Technical Dictionary). (12) *Terminološki slovar avtomatike* (Terminological Dictionary of Modelling, Simulation and Control); (13) *Urbanistični terminološki slovar* (Terminological Dictionary of Urbanism); In addition, the following dictionaries have been edited: (14) *Veliki slovensko-madžarski slovar* (Large Slovene-Hungarian Dictionary), preliminary work in preparation for editing; (15) *Novi slovar slovenskega jezika* (New Slovene Dictionary) which will comprise 70,000–80,000 entries with a standard presentation of grammatical features, meanings, and the usage of most contemporary Slovene common words. The editing of the following works has been continued: (16) *Slovanski lingvistični atlas* (Slavonic Linguistic Atlas) and (17) *Evropski lingvistični atlas* (European Linguistic Atlas). The projects listed above are co-funded by the program *Naravna in kulturna dediščina slovenskega naroda* (Natural and Cultural Heritage of the Slovene Nation) which is carried out under the aegis of the Slovene Academy of Sciences and Arts. Two monographs and a volume of collected papers were published under this umbrella program.

In 2011, the following research has been continued within the framework of ARRS projects: (1) *Slovenski lingvistični atlas* (Slovene Linguistic Atlas), the first volume comprising the vocabulary of the semantic field *človek* 'man' has been published, and the preparation of the second volume has started; (2) *Sodobni pravopisni priročnik v knjižni, elektronski in spletni različici* (Modern Slovene Normative Manual in Printed, Electronic and Online Format), a monograph *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom* (The Modern Normative Guide between Norm and Codification) has been published; (3) *Slovenska terminologija v povezavi s spletnimi jezikovnimi viri* (Slovene Terminology Connected to Internet Linguistic Sources), and (4) *Pravni terminološki slovar* (Dictionary of Legal Terminology). In cooperation with associates outside the Institute or the ZRC SAZU, several projects have been carried out, such as the inter-institutional project (5) *Slovenski pregovori kot kulturna dediščina: klasifikacija in redakcija korpusa* (Slovene Proverbs as Cultural Heritage: Classification and Editing), and *Sporazumevanje v slovenskem jeziku* (Communication in Slovene) which was conducted within the framework of the international project. In cooperation with the Municipality of Kostel; (6) *Kostelski narečni slovar* (Kostel Dialect Dictionary) has been developing. With the financial support of the Ministry of Education and Sports; (7) *Veliki slovensko-madžarski slovar* (Large Slovene-Hungarian Dictionary) has been continued.

In 2011, the Institute published the following works: (1) Kozma Ahačič, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat, France Novak, *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja* (Vocabulary of Slovene Literary Language of the 16th Century); (2) Peter Weiss (ed.), *Jezikoslovni zapiski 16/1, 16/2, 17/1, 17/2* (Linguistic Notes); (3) Jože Toporišič, *Intervjuji in polemike* (Interviews and Polemics); (4) Marko Snoj and Marc L. Greenberg (eds.), *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 8/2011*; (5) Breda Pogorelec, *Zgodovina slovenskega knjižnega jezika. Jezikoslovni spisi I* (History of Literary Slovene: Linguistic Papers I), edited by Kozma Ahačič; (6) Breda Pogorelec, *Stilistika slovenskega knjižnega jezika. Jezikoslovni spisi II* (Stylistics of Literary Slovene: Linguistic Papers II) edited by Mojca Smolej; (7) Marjeta Humar (ed.), *Japljev zbornik* (Collected Papers of Japelj); (8) Mojca Žagar Karer, *Terminologija med slovarjem in besedilom* (Terminology between the Dictionary and the Text); (9) Andreja Žele, *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov. Skrajšana knjižna izdaja* (Connective Dictionary of Slovene Verbs; abridged print edition); (10) Janez Keber, *Slovar slovenskih frazemov* (Dictionary of Slovene Phrasemes); Jožica Škofic, Januška Gostenčnik, Mojca Horvat, Tjaša Jakop, Karmen Kenda-Jež, Petra Kostelec, Vladimir Nartnik, Urška Petek, Vera Smole, Matej Šekli, Danila Zuljan Kumar, *Slovenski lingvistični atlas 1, Človek (telo, bolezni, družina), 2 Komentarji* (= SLA 1.2) (Slovene Linguistic Atlas 1, Man (body, diseases, family), 2 Commentaries); (11) Marjeta Humar, Jelka Šmid - Korbar, Aleš Obreza (ed.), *Farmaceutski terminološki slovar* (Pharmaceutical Terminological Dictionary); (12) Franc Batič, Borislava Košmrlj - Levačič (ed.), *Botanični terminološki slovar* (Botanical Terminological Dictionary); (13) Ljudmila Bokal (ed.), *Slovenski smučarski slovar* (Dictionary of the Slovene Skiing Terminology); (14) Andrej Šmalc, Jakob Müller, *Slovensko tehniško izrazje: jezikovni priročnik* (Slovene Terminology of Tehnics: the Language Manual).

Sixteen researchers participated in university programs in Slovenia and abroad.

- 1 Dragutin Valoh
- 2 Sneža Tecco Hvala
- 3 Janez Dirjec
- 4 Andreja Dolenc Vičič
- 5 Janez Dular
- 6 Jana Horvat
- 7 Dragan Božič
- 8 Zvezdana Modrijan
- 9 Anton Velušček
- 10 Borut Toškan
- 11 Mateja Belak
- 12 Primož Pavlin
- 13 Tjaša Tolar
- 14 Benjamin Štular
- 15 Anja Ragolič
- 16 Lucija Grahek
- 17 Maja Andrič

INŠTITUT ZA ARHEOLOGIJO

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, akad. prof. dr. Stane Gabrovec, dr. Janez Dular (predsednik), dr. Jana Horvat, dr. Anton Velušček.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Jana Horvat.

Znanstveni svetniki: dr. Dragan Božič, dr. Slavko Ciglencečki, dr. Janez Dular, dr. Jana Horvat, ddr. Andrej Pleterski, dr. Marjeta Šašel Kos, dr. Anton Velušček (od 3. 10.).

Znanstveni sodelavci: dr. Maja Andrič, dr. Benjamin Štular (od 1. 8.), dr. Borut Toškan.

Samostojni strokovni sodelavci v humanistiki: Mateja Belak, Janez Dirjec, dr. Primož Pavlin, Sneža Tecco Hvala.

Višja strokovna sodelavka: Andreja Dolenc Vičič.

Asistentki z doktoratom: dr. Zvezdana Modrijan, dr. Lucija Grahek (od 1. 10.).

Asistenti, mladi raziskovalci: dr. Tjaša Tolar, Ivan Marija Hrovatin (do 30. 4.), Anja Ragolič.

Samostojni strokovni delavki: Dragica Knific Lunder (do 1. 10.), Lucija Lavrenčič.

Tajnica: Breda Pavčič Justin.

Tehnika: Tamara Korošec, Drago Valoh.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Arheološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, D. Božič, S. Ciglenceki, J. Dular, J. Horvat, I. M. Hrovatin (do 30. 4.), D. Knific Lunder (do 1. 10.), B. Pavčič Justin, A. Pleterski, A. Ragolič, M. Šašel Kos, T. Tolar, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Raziskovalni program je usmerjen v temeljne raziskave, katerih cilj je pridobivanje novih znanj o razvoju človeka in družbe v najstarejših obdobjih jugovzhodnoalpskega prostora. Ker je večplasten, zaobjema širok lok od uvajanja in preverjanja novih raziskovalnih metod, izgrajevanja podatkovnih zbirk in dokumentacijskih sistemov, pa vse do pridobivanja novih spoznanj o poselitvenih strukturah, gospodarstvu, družbenih procesih in načinu življenja ljudi, ki so od prazgodovine do zgodnjega srednjega veka prebivali na območju jugovzhodnih Alp. V letu 2011 so bile opravljene naslednje raziskave:

Arheološka podoba slovenskih pokrajin med 5. in 2. tisočletjem pr. n. št.

V letu 2011 je bil v okviru programa končan monografski zbornik *Spaha (OIAS 22)*, v katerem so predstavljeni izsledki multidisciplinarnih raziskav na arheološkem najdišču Spaha nad Brezovico pri Predgradu, kjer je med letoma 1979 in 1984 raziskovala arheologinja Greta Hirschbäck – Merhar iz Pokrajinskega muzeja Kočevje.

V *Arheološkem vestniku* so bile predstavljene holocenske arheološke najdbe iz jamskega najdišča Ciganska jama pri Kočevju.

V sodelovanju z Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU in Zavodom Znanje OE Notranjski muzej iz Postojne je bila opravljena večdnevna terenska raziskava v jamskem arheološkem najdišču Bestažovca pri Sežani. Nemoteno so potekale tudi arheološke raziskave na Ljubljanskem barju. Med drugim so bili analizirani makrorastlinski ostanki z arheološkega najdišča – kolišča Stare gmajne. Poudarek je bil na vpeljavi nove metodologije v slovensko arheobotaniko, ki je primerljiva s sodobnimi evropskimi standardi in ki lahko omogoči pridobitev reprezentativnih arheobotaničnih rezultatov.

V letu 2011 je bil uspešno zaključen projekt vpisa ižanskih kolišč na Unescov seznam svetovne kulturne dediščine.

Severovzhodna Slovenija v pozni bronasti dobi

Raziskave so potekale skladno z zastavljenim programom. Dokončana so bila tri obsežna poglavja monografije o pozni bronasti dobi v severovzhodni Sloveniji, ki bo izšla prihodnje leto: *Grajski grič na Ptuj, Grajski hrib v Gornji Radgoni in Tipologija in kronologija lončenine iz poznobronastodobnih naselij severovzhodne Slovenije*.

Ob tem je bilo ponovno analizirano časovno mesto naselja Oloris pri Dolnjem Lakošu, ki je ključno najdišče za razumevanje mlajše bronaste dobe na območju jugozahodne Transdanubije, južne Avstrije, zahodne Hrvaške in severovzhodne Slovenije. Analiza je bila podkrepjena z gradivom iz novoodkritih najdišč in z radiokarbonskimi datacijami. Rezultati so skladni s tistimi, ki so bili predstavljeni že pred desetletjem: Oloris pri Dolnjem Lakošu je bil obljuden od konca srednje do začetka pozne bronaste dobe, največji razcvet pa je naselje doživelo v mlajši bronasti dobi, to je v 14.–13. stoletju pr. n. št.

Jugovzhodne Alpe v 2. in 1. stoletju pr. n. št.

Nadaljevala se je priprava objave najdb iz mlajše železne dobe z grobišč v okolici Mokronoga. V tisk je bila oddana študija o železnodobnih najdbah s Tonovcovega gradu pri Kobaridu. Vse so bile tipološko in kronološko opredeljene. Pokazano je bilo, da zelo verjetno izvirajo s kulturnega mesta, ki je bilo v marsičem primerljivo z železnodobnimi kulturnimi mesti v Karniji, Furlaniji, Posočju in na Notranjskem. Druge raziskave so se osredotočile na nekatere najpomembnejše vrste fibul 2. in 1. stoletja na območju jugovzhodnih Alp. Ugotovljeno je bilo, da predstavljajo fibule, ki jih je Mitja Guštin opredelil kot različico ldrija vrste Kastav, dejansko samostojno vrsto, ki je značilna za Posočje in Furlanijo, proti vzhodu pa sega vse do Ljubljanske kotline. Poimenovane so bile »fibule vrste ldrija pri Bači«. Da gre za fibule iz srednje latenske dobe, kot se praviloma bere v literaturi, iz različnih razlogov ni verjetno. Tipološko in kronološko so bile analizirane tudi fibule vrste Zvonimirovo, ki niso značilnost viniške, kot se je mislilo, ampak mokronoške skupine, in fibule vrste Mötschwil, kakršne se pojavljajo v Sloveniji.

Procesi romanizacije na območju Slovenije

Opravljene sta bili analizi zgodnjericimskih vojaških najdb s prazgodovinskih naselbin na Gorenjskem in poznoricimskih grobov z vojaško opremo na Notranjskem, katerih izsledki so bili predstavljeni na znanstvenem simpoziju.

Ob tem je bila zastavljena študija keramičnih najdb iz obcestne postaje v Mošnjah na Gorenjskem, ki segajo od srednjeavgustejskega obdobja do prve polovice 5. stoletja n. št.

V okviru topografskih raziskav visokogorja, ki so potekale v sodelovanju z zunanjima sodelavcema Janezom Bizjakom in Miranom Bremškom, so bila rekonstruirana štiri nova rimska in prazgodovinska najdišča.

Antični literarni viri za vzhodnoalpski prostor in zahodni Balkan

Nadaljevalo se je delo za monografijo o Strabonu, ki naj bi bila napisana v soavtorstvu s Slobodanom Čačejem z zadarske univerze. Urejeni so bili predvideno kazalo, del bibliografije, grško besedilo in prevod, skoraj dokončana je uvodna študija. Izšel je članek o Strabonu in Iliriku.

Končana je bila študija o Psevdoskilakovem »velikem jezeru«, ki ga v strokovni literaturi različno identificirajo bodisi z Mostarskim ali Hutovim blatom, bodisi s Skadarskim jezerom. Geografski spis anonimnega avtorja znanega kot Psevdoskilak (verjetno 4. stol.) vsebuje zanimive geografske podatke, ki zahtevajo poglobljen komentar.

Rimski napisi Slovenije

Zbiranje bibliografskih podatkov za rimske napise Emone in njenega upravnega teritorija se je nadaljevalo; napisan je bil del krajše študije o začetkih rimske kolonije Emone.

Končana je bila študija o posebnostih klesarskih in epigrafskih delavnic v antičnem mestu Scupi (zdaj Skopje) v Dardaniji, v provinci Gornji Meziji. Mlada raziskovalka Anja Ragolič je pregledala ključno epigrafsko literaturo, ki je bila potrebna za izdelovanje kataloga rimskih napisnih kamnov Petovione, v skladu s temo disertacije pa se je začela ukvarjati tudi z vojaško zgodovino tega prostora.

Zgodovina Slovenije v antiki

Izšel je članek o zgodnji urbanizaciji Norika in Panonije ter članek o najnovejših spoznanjih o rimski zasedbi Panonije in Dalmacije, kar bo oboje v obliki poglobljene študije v slovenščini vključeno v novo slovensko zgodovino, v njen prvi zvezek, v katerem bo obravnavana antika.

Poznoantična poselitev Slovenije in njena vpetost v poselitvene strukture rimskega imperija

Zbrano je bilo gradivo za sintetičen kritičen pregled problematike kronologije poznorimskih zapor v Sloveniji (*Claustra Alpium Iuliarum*), kjer je bilo mogoče argumentirano dokazati zametek celotnega sistema v zadnji tretjini 3. st. Prav tako so bili zbrani podatki o najmlajših poznorimskih vojaških utrdbah v vzhodnoalpskem območju in podan poskus označitve njihove vloge v sistemu zadnjega rimskega zavarovanja Alp (*Tractus Italiae circa Alpes*).

V sklopu priprav na objavo poznoantične utrdbे Korinjski hrib so bile opravljene primerjalne študije arhitekture posebnega tipa vojaških postojank iz druge polovice 5. in 6. st.

Ob tem so bili opravljeni tudi številni terenski pregledi poznoantičnih najdišč v Turčiji, Italiji, Franciji, Španiji in na Portugalskem ter Madžarskem.

Gospodarska in družbena dinamika na ozemlju Slovenije v zgodnjem srednjem veku

Iz obstoječe literature so bili zbrani podatki o 613 možnih zgodnesrednjeveških najdiščih Republike Slovenije, čemur je sledila faza topografskega umeščanja in preverjanja. Zajeta so bila tista najdišča, ki imajo objavljene zanesljive zgodnesrednjeveške najdbe. Po tem kriteriju in ker nemalo najdišč v literaturi nastopa pod različnimi imeni, je bila oblikovana ocena, da se bo v ožji izbor uvrstila približno četrtnina najdišč širokega seznama. Takšen je namreč rezultat letošnjega topografskega pregleda najdišč v zahodni in severovzhodni Sloveniji (topografska področja Koper, Sežana, Nova Gorica, Tolmin, Murska Sobota). Celostno topografsko obravnavo posamično sicer že poznanih najdišč opravičujejo obris povezave med pokrajinskimi tipi in skupinami najdišč, ki se že nakazujejo.

Opravljena je bila študija o staroslovanski župi kot osnovni gospodarsko-družbeni enoti v zgodnjem srednjem veku. Primerjava v širšem evropskem prostoru je pokazala, da so tuji pisci Slovane sicer dojemali kot razmeroma homogeno celoto, kar pa ni ustrezalo dejanskemu stanju. Slovani v tedanjem času so skupina sorodno strukturiranih žup, ki se sčasoma začenjajo oblikovati v večje teritorialne enote - kneževine, ki pa so bile enako strukturirane. Zato je staroslovansko družbo upravičeno označiti kot fraktalno. Če ta misel drži, se odpirajo pomembne nove interpretativne možnosti.

Okolje v arheoloških dobah

Arheozoološke raziskave

Določeni so bili živalski ostanki iz prazgodovinskih kontekstov najdišča Tribuna (Ljubljana) ter tisti iz podeželskega dvorca v Mošnjah. Zaključena je bila analiza sesalskih ostankov iz rimskodobne Vipave, katere izsledki so bili strnjeni v znanstveni članek. Enako velja tudi za gradivo bakrenodobne starosti s kolišča Založnica pri Kamniku pod Krimom, pridobljeno med terenskim raziskovanjem v letih 2009 in 2010; članek je izšel v 62. zvezku revije *Arheološki vestnik*.

Morfometrična podatkovna baza, ki se nanaša na sesalske in ptičje kosti s slovenskih arheoloških najdišč, se je sproti dopolnjevala z novopridobljenimi podatki.

Palinološke raziskave

V letu 2011 je potekala palinološka raziskava vrtine Mali plac (Ljubljansko barje), katere preliminarni rezultati so bili predstavljeni na znanstveni konferenci. Objavljeni so bili tudi rezultati tephrokronoloških raziskav v Blejskem jezeru ter primerjalna analiza razvoja poznoglacijalne vegetacije v Beli krajini in Blejskem kotu.

Vloga Navporta v procesih romanizacije vzhodnoalpskega prostora

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Šašel Kos.

Sodelavci: J. Dirjec, A. Dolenc Vičič, J. Horvat, B. Toškan.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Nadaljevalo se je urejanje in risanje drobnih najdb z najdišča Hočevarjev vrt na Vrhniki. Potekala je stratigrafska analiza najdišča in analiza materiala iz zaključenih sklopov 1. stoletja n. št. Največ časa je bilo posvečenega analizi keramike. Obdelani so bili tudi izbrani živalski ostanki. V tisk je bil oddan članek *Skupek keramike iz prve polovice 1. st. po Kr. iz Navporta*. Za simpozij v Ogleju je bila pripravljena študija o keramiki s črnim premazom in teri sigilati iz skupkov na Okri in v Navportu. Oddan je bil pregledni članek *Zgodnjerimska utrjena naselbina na Dolgih njivah na Vrhniki*.

Podatkovna zbirka grobe rimske keramike kot temelj za analizo poznoantične poselitve v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: S. Ciglencčki.

Sodelavka: Z. Modrijan.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

V letu 2011 se je delo nadaljevalo z obdelavo keramike z višinske naselbine na Križni gori in vile rustike v Mošnjah.

Jurska in kredna radiolarijska stratigrafija Južnih Alp v severozahodni Sloveniji: časovna opredelitev dinamike

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Š. Goričan (Paleontološki inštitut Ivana Rakovca).

Sodelavka: M. Andrič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Cilj palinoloških raziskav v okviru tega projekta je testiranje primernosti spodnjekrednih glinavcev za palinološke analize. Dogovorjeno je bilo, da bo opravljena analiza vzorcev iz okolice Bohinja (Blejski bazen) in na območju od Tolmina do Cerknega (Tolminski bazen).

Vzorci prilagajanja človekovih dejavnosti spremembam v okolju po zadnjem glacialnem maksimumu v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Dušan Plut (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavki: M. Andrič, T. Korošec.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Opravljen je bil ogled terena ter pridobljeno dovoljenje za vrtnanje visokega barja Šijec.

Grobišče Župna cerkev v Kranju

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Pleterski.

Sodelavci: B. Štular, P. Pavlin, L. Lavrenčič, M. Belak, D. Knific Lunder, mag. Zrinka Mileusić (Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Začela se je zbirati arhivska dokumentacija in digitaliziranje. Hkrati teče risanje predmetov in digitalizacija slikovnega gradiva.

Družbena razslojenost in kulturne identitete v železni dobi na ozemlju Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Dular.

Sodelavci: S. Tecco Hvala, D. Božič, P. Pavlin, L. Lavrenčič, M. Belak, akad. prof. dr. Ljubinka Teržan, dr. Vojka Cestnik (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) in doc. dr. Peter Turk, Vesna Svetličič Turk (Narodni muzej Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V okviru prve faze projekta je bila pripravljena zasnova računalniške zbirke referenčnih halštatskih grobov v jugovzhodnih Alpah, skenirano je bilo gradivo iz železnodobnega najdišča na Vačah, v pripravi za tisk je študija o gomilnih grobiščih na Magdalenski gori, poteka pa tudi zbiranje virov za preučevanje situlske umetnosti.

Relativna in absolutna kronologija mlajše kamene in bakrene dobe na prostoru severovzhodne Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. ddr. Mitja Guštin (Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper)

Sodelavci: M. Belak, J. Dirjec, B. Toškan, A. Velušček.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V okviru projekta so se njegovi sodelavci ukvarjali z absolutno kronologijo slovenskega neolitika in eneolitika in na to temo, kot prispevek za diskusijo, pripravili samostojni znanstveni sestavek v monografski publikaciji.

Multidisciplinarno raziskovanje kolišč na Ljubljanskem barju

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, M. Belak, J. Dirjec, T. Korošec, B. Štular, B. Toškan, prof. dr. Katarina Čufar, Luka Krže, Martin Zupančič (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Z letom 2011 je projekt prešel v sklepno fazo. Doslej so v njegovem okviru izšle naslednje publikacije: dve znanstveni monografiji, strokovna monografija in 14 poglavij v drugih znanstvenih monografijah. V treh letih je bilo objavljenih 38 izvirmih znanstvenih člankov, od tega 21 takšnih, ki izhajajo iz dela na projektu – prispevki so bili objavljeni v domačih (npr. *Arheološki vestnik*) in zelo vplivnih tujih revijah (*Journal of Archaeological Science*, *Holocene*, *Vegetation history and archaeobotany*, *Archaeometry* itd.).

Sodelavci projekta so sodelovali na več kot 25 mednarodnih konferencah in imeli več poljudnih predavanj. Sodelovali so pri pripravi treh razstav in drugih kulturnih (družabnih) dogodkov, ki se nanašajo na arheologijo Ljubljanskega barja.

Prazgodovinska kolišča na Ljubljanskem barju, Slovenija: kronologija, kultura in paleoekolje

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Velušček.

Sodelavci: M. Andrič, J. Dirjec, P. Pavlin, T. Tolar, B. Toškan, prof. dr. Katarina Čufar, Luka Krže, Maks Merla, Peter Prislan (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Franc Janžekovič (Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V okviru projekta so sodelavci v drugi polovici leta 2011 pripravili izvorni znanstveni prispevek, v katerem objavljajo arheološke najdbe in rezultate dendrokronoloških ter arheozooloških raziskav z novoodkritih kolišč na Ljubljanskem barju. Postavljena je bila teza, da sodi horizont najmlajših kolišč s tega območja v srednjo bronasto dobo oz. na začetek zaključnega obdobja bronaste dobe.

Na palinološkem področju je bila opravljena pelodna analiza profila z arheološkega najdišča Špica, ki kaže, da je bila okolica naselbine precej pogozdena in zamočvirjena, najdeni pa so bili tudi pelod kulturnih rastlin in njivskih plevelov ter pašni indikatorji.

Orehova vas pri Mariboru

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: L. Grahek.

Sodelavci: T. Korošec, J. Dirjec, T. Tolar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–30. 9. 2012

Pričela se je celovita obravnava gradiva z najdišča Orehova vas. Ob izgradnji avtocest odkrito najdišče v največjem obsegu sodi v poznno bronasto obdobje (kultura žarnih grobišč, konec 2. tisočletja pr. n. št.), odkrite pa so bili tudi sledi zgodnje bronastodobne poselitve (3. tisočletje pr. n. št.), trije srednjelatenski grobovi (3. stol. pr. n. št.) in ostaline rimskega objekta iz 1. in 2. stol. n. št.

ISOMEX – Space and time rainfall isotopic composition reconstruction around the Mediterranean Sea using speleothems, tree rings and lakes sediments – Instrumental calibration and comparison with isotopic model simulations / Prostorska in časovna rekonstrukcija izotopske sestave atmosferskih padavin v Sredozemlju s pomočjo analize jamske sige, branik dreves in jezerskih sedimentov – Meritve in kalibracija podatkov ter njihova primerjava s simulacijskimi modeli

Vrsta projekta: projekt mreženja, Le Centre national de la recherche scientifique, Francija.

Vodilni partner: Le Centre national de la recherche scientifique, Francija.

Sodelavca z ZRC SAZU (IzA, IZRK): M. Andrič, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 12. 2013

Septembra 2011 je bil organiziran začetni, spoznavni sestanek, kjer je bil sklenjen dogovor o sodelovanju in so bila določena mesta za vzorčevanje sige, lesa in jezerskih sedimentov.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Andrič** je članica uredniškega odbora revije *Documenta Praehistorica*.
- **D. Božič** je član uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in zbirki *Situla* ter *Katalogi in monografije*. Je tudi področni urednik za arheologijo pri projektu izdaje *Slovenskega biografskega leksikona II*. Pripravil je temeljito recenzijo razstavnega kataloga Miha Mlinarja in Teje Gerbec *Keltskih konj topot*, ki ga je izdal Tolminski muzej v Tolminu.
- **S. Ciglencečki** je član uredniškega odbora pri revijah *Arheološki vestnik* in *National Geographic Junior*. Prav tako je član Senata Fakultete za humanistiko v Novi Gorici in Sveta javnega zavoda Pokrajinski muzej Celje.
- **J. Dular** je član evalvacijske komisije pri Römisch-Germanisches Zentralmuseum v Mainzu in član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik* ter serije *Katalogi in monografije*.
- **J. Horvat** je članica uredniških odborov revije *Arheološki vestnik* in monografskih serij *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* in *Zentraleuropäische Archäologie*.
- **M. Šašel Kos** je glavna urednica revije *Arheološki vestnik* in članica uredniškega odbora revije *Keria* ter monografske serije *Agora*. Je tudi članica komiteja v Združenju za grško in rimsko epigrafiko (Association Internationale d'Epigraphie Grecque et Latine).
- **P. Pavlin** je član uredniškega odbora revije *Arheološki vestnik*.
- **A. Pleterski** je član uredništva mednarodnega zbornika *Studia Mythologica Slavica* ter monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.
- **T. Tolar** je bila večkrat povabljen k sodelovanju pri zaščitnih arheoloških izkopavanjih, predvsem pri svetovanju odvzema arheobotaničnih vzorcev s terena.
- **A. Velušček** je sodeloval v projektu *V deželi koliščarjev*, v okviru katerega je bil na Ljubljanskem barju v bližini Iga organiziran četrti *Koliščarski dan*. V sodelovanju s kulturnim društvom Fran Govekar z Iga je organiziral že sedmi cikel strokovnih predavanj *Barje, ali te poznam*. Je član uredniškega odbora monografske serije *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Bibliotečno obdelan fond se je v letu 2011 povečal za 874 enot. Knjižnično gradivo je bilo pridobljeno z zamenjavo, nakupi, darovi in obveznimi izvodi. Na dom je bilo izposojenih 815 zvezkov, čitalniško pa 135 zvezkov. Vzpostavljeni sta bili tudi dve novi redni zamenjavi. Del knjižnice je bil preseljen v nove prostore na Novem trgu 2.

Libera. Računalniška zbirka literature o zgodnjem srednjem veku

Obdelana je bila vsa nova liteartura. Zbirko uporabljajo študenti ter kolegi doma in v tujini. Za zbirko zaradi nefinanciranja potrebne infrastrukturne dejavnosti sedaj v celoti skrbijo raziskovalci, kar ogroža njen obstoj.

ZBIVA. Zbirka zgodnesrednjeveških arheoloških podatkov za vzhodne Alpe in obrobje

Sprotno je bila zbrana nova literatura ter vnašeni podatki o grobovih in predmetih. Upabljajo jo študenti ter kolegi doma in v tujini. Sam vnosni sistem pa lokalno uporabljajo študenti tudi za svoje seminarske in diplomske naloge.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Dolgoročne spremembe okolja**. Znanstveno srečanje, Prešernova dvorana SAZU, Ljubljana, 16.–17. 5. (organizacija M. Andrič).
- **Dan bronaste dobe 2011**. Znanstveno srečanje, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 5. 10. (organizacija P. Pavlin).
- **Rimska vojska na območju današnje Slovenije**. Znanstveni simpozij, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17.–18. 11. (skupaj z Narodnim muzejem organizirala J. Horvat).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Arheološki vestnik 62, 2011**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Borut Toškan (ur.), **Drobci ledenodobnega okolja. Zbornik ob življenjskem jubileju Ivana Turka / Fragments of Ice Age Environments. Proceedings in Honour of Ivan Turk's Jubile**. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae; 21).
- Anton Velušček (ur.), **Spaha**. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC ZRC SAZU, 2011 (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae; 22).
- Slavko Ciglencečki, Zvezdana Modrijan, Tina Milavec, **Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Naselbinski ostanki in interpretacija / Late Antique fortified settlement Tonovcov grad near Kobarid. Settlement remains and interpretation**. Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae; 23).

- Zvezdana Modrijan, Tina Milavec, **Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Najdbe / Late Antique fortified settlement Tonovcov grad near Kobarid. Finds.** Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Opera Instituti Archaeologici Sloveniae; 24).
- Andrej Pleterski, Tomo Vinšćak (ur.), **Perunovo koplje.** Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Zbirka Studia mythologica Slavica – Supplementa; 4).
- Andrej Pleterski, **Nevidna srednjeveška Evropa. Župa Bled.** Ljubljana: Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011 (Dela Inštituta za arheologijo; 1).

RAZSTAVE

- **Prelaz na Razdrtem.** Avtorici: Alma Bavdek (Notranjski muzej Postojna) in Jana Horvat (Inštitut za arheologijo), Notranjski muzej, Postojna (stalna razstava).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instytut Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk, Krakow, Poljska (Bartłomiej Szymon Szmoniewski): medakademjski znanstveni projekt *Socialne in gospodarske interakcije med skupinami prebivalstva v pozni antiki in zgodnjem srednjem veku. Primeri iz Slovenije in Poljske.*
- Institut za arheologiju, Zagreb, Hrvaška: znanstveni projekt *Razvoj i mobilnost protopovijesnih zajednica na tlu kontinentalne Hrvatske*, ki ga v okviru znanstvenega programa *Geneza i kontinuitet materijalne kulture Hrvata* vodi Marko Dizdar.
- Institut Ausonius, Université Michel-de-Montaigne Bordeaux, Francija: sodelovanje v projektu *Adri Atlas. Atlas de l'Adriatique antique*, ki ga koordinira navedeni inštitut.
- Laboratoire des Sciences du Climat et de l'Environnement, Francija (Dominique Genty in Ulrich von Grafenstein): sodelovanje pri projektu *ISOMEX*.
- Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška (Tomo Vinšćak): projekt *Sakralna interpretacija krajine*.
- Research Laboratory for Archaeology, University of Oxford, Velika Britanija (Christine Lane): tephrokronološke raziskave.
- Universität Basel, Institute for Prehistory and Archaeological Science IPAS, Švica (Stefanie Jacomet): arheobotanične raziskave.
- University at Buffalo, Department of Anthropology, Amherst, ZDA (K. Patrick Fazioli): arheometrične raziskave.
- Sodelovanje v evropskem projektu »Evropska raziskovalna skupina: zgodovina in arheologija Balkana«, ki ga koordinira Jean Luc Lamboley, Université de Lyon, Lyon, Francija.
- Udeležba pri koordinaciji dela na rimskih napisih Slovenije v okviru mednarodnega projekta nove izdaje rimskih napisov Norika in Panonije *Corpus inscriptionum Latinarum* v okviru Berlinsko-brandenburške akademije, ki ga od poletja 2007 vodi W. Eck, Universität zu Köln. Zvezek napisov province Norik pripravlja Ekkehard Weber (Universität Wien) s sodelavci. S slovenske strani pri izdaji napisov sodeluje nekdanja mlada raziskovalka Inštituta za arheologijo Julijana Visočnik (doktorirala je junija 2007).

OBISKI NA INŠTITUTU

- Christoph Gutjahr, Kulturpark Hengist / Park kulture Hengist, Wildon, Avstrija, 3.–7. 1.: delovni obisk v okviru študija zgodnesrednjeveških najdišč in priprave doktorskega dela.
- Željko Demo, Arheološki muzej, Zagreb, 6. 1.: študijski obisk.
- Tino Leleković, Odsjek za arheologiju HAZU, Zagreb, Hrvaška, 24. 1.: delovni obisk.
- Šimon Ungerman, Ustav archeologie a muzeologie FF, Masarykova univerzita Brno, Češka, 28. 2.–6. 3.: študijski obisk.
- Marko Dizdar, Institut za arheologiju, Zagreb, Hrvaška, 23. 2., 4. 5., 13. 7.: delovni obiski.
- Asja Tonc, Institut za arheologiju, Zagreb, Hrvaška, 23. 2., 4. 5., 13. 7.: delovni obiski.
- Francis Tassaux, Université Michel-de-Montaigne Bordeaux, Francija, 8.–11. 6.: delovni obisk.
- Matvej Lomonosov, doktorand z univerze v Peterburgu oz. Tirani (kjer dela magisterij), 17. 6.: študijski obisk.
- Heimo Dolenz, Christoph Baur, Landesmuseum Kärnten, Celovec, Avstrija, 18. 8.: delovni obisk.
- Ana Marić, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 22.–23. 10. in 17.–18. 12.: konzultacije pri D. Božiču.
- Lara Orlić, Arheološki muzej Istre, Pula, 22.–23. 10. in 17.–18. 12.: konzultacije pri D. Božiču.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Maja Andrič

- *Poznoglacialna in holocenska vegetacija v Sloveniji – posledica sukcesije, klimatskih nihanj ali človekovega vpliva na okolje? Primeri: Bela krajina, Ljubljansko barje, Šijec (Pokljuka) in Blejsko jezero.* Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 17. 5.
- *Mali plac (Ljubljansko barje) – preliminarni rezultati palinološke raziskave.* Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 17. 5.
- *Razvoj gozdnih ekosistemov v holocenu.* Predavanje na posvetovanju *Upravljanje velike rastlinojede divjadi ob upoštevanju njenih vplivov na gozdni prostor, potreb velikih plenilcev in pomena za lovstvo*, Razdrto, 29. 11.

Dragan Božič

- *Bringt die Atomisierung der Kleinfunde Resultate? Detailtypologie der Fibeln der Typen Kastav und Nezakcij.* Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetovanju *Neue Forschungen zur La-Tène-Zeit zwischen Ostalpen und Pannonien*, Schloss Wildon, Wildon, Avstrija, 9.–10. 6.
- *L'importanza del lavoro del fotografo di Bled Benedikt Lergtporer (1845–1910) per l'archeologia della Carniola.* Predavanje na mednarodnih znanstvenih pogovorih *Storie di archeologia e archeologi nelle regioni dell'Alpe Adria tra la metà dell'Ottocento e quella del Novecento / Zgodbe o arheologiji in arheologih v prostoru Alpe Jadran med sredino 19. in 20. stoletja*, Abbazia, Rosazzo/Rožac, Italija, 8. 10.
- *Zum Anfang der Siedlungen auf dem Magdalensberg und auf der Gurina in Kärnten.* Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Region im Umbruch – Der obere Donauraum 50 v. bis 50 n. Chr.*, Karl-Franzens-Universität Graz, Gradec, Avstrija, 17.–20. 11.

Slavko Ciglenciki

- *Antično podeželje na območju od Karije do Kilikije.* Predavanje, Ljubljana, 30. 3.
- *Poznorimska vojska, Claustra Alpium Iuliarum in utrjena krajina v jugovzhodnih Alpah.*
- Predavanje na simpoziju *Rimska vojska na območju današnje Slovenije*, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 18. 11.

Lucija Grahek

- *Bronastodobno naselje pri Orehovi vasi.* Predavanje na posvetovanju *Dan bronaste dobe 2011*, dvorana Zemljepisnega muzeja, Ljubljana, 5. 10.

Jana Horvat

- *Black-slip ware and terra sigillata in the contexts from Ocra and Nauportus.* Predavanje na kolokviju *Ceramica a vernice nera e terra sigillata da Aquileia*, Aquileia/Oglej, Italija, 11. 3.
- *Romanisation processes in the south eastern Alpine area.* Predavanje, Österreichisches Archäologisches Institut, Dunaj, Avstrija, 24. 3.
- *The prehistoric and Roman traffic connections in the area of south-eastern Alps (present-day Slovenia).* Predavanje na doktorskem seminarju *Percorsi, vie, comunicazioni e contatti tra l'Adriatico e le Alpi nell'antichità*, Università degli studi di Udine, Udine/Videm, Italija, 18. 5.
- *Zgodnjerske vojaške najdbe s prazgodovinskih naselbin na Gorenjskem.* Poster na simpoziju *Rimska vojska na območju današnje Slovenije*, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17.–18. 11.
- *Poznorimski grobovi z vojaško opremo na Notranjskem.* Poster na simpoziju *Rimska vojska na območju današnje Slovenije*, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17.–18. 11.

Primož Pavlin

- *Depo srpov z Gradišča (Ljubične) pri Zbelovski gori.* Predavanje na strokovnem srečanju *Dan bronaste dobe 2011*, Zemljepisni muzej, Ljubljana, 5. 10.
- *Terramare sickles.* Predavanje na mednarodni konferenci »Beginning of the Late Bronze Age between the Southern Alps and the Danube«, Arheološki muzej, Osijek, Hrvaška, 20.–22. 10.

Andrej Pleterski

- *Myth and landscape of Slovenia.* Predavanje na Centru za slovenščino kot drugi/tuji jezik, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 15. 2.
- *Vloga spolov v zgodnjersrednjeveški arheologiji.* Referat na delovnem posvetu, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 23. 2.
- *Kot na zemlji, tako na nebu. Nebesni dvor pri Slovanih.* Predavanje v okviru teoretskega seminarja, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 1. 3.
- *The landscape and myth.* Predavanje na konferenci *Student archaeological conference*, Bohinj, 27. 3.
- *Brot ist Lebensquelle, Nichts darf übrig bleiben.* Referat na mednarodni konferenci *Rekonstruktion mittelalterlicher Lebenswelten*, Lehrstuhl für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, Universität Bamberg, Nemčija, 21. 5.
- *Mitska krajina Bleda.* Predstavitve knjige *Vojska Zavodnika Skrivnostne podobe raja*, Blejski grad, Bled, 11. 8.
- *S poizkusi do novih spoznanj o preteklosti.* Predavanje na *Festivalu znanosti*, Mestni muzej, Ljubljana, 5. 10.

- *Babno polje, ležeča Baba* Referat na mednarodni konferenci *Kult Velike majke i štovanje Majke Božje*, Odsjek za etnologiju i kulturnu antropologiju Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Odsjek za povijest umjetnosti Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Rijeci, Zagreb, Hrvaška, 6. 10. (soavtor Goran Pavel Šantek)
- *Intelektla*. Nastop v radijski oddaji, Radio Slovenija, 1. program, Ljubljana, 1. 11.
- *Utrinek arheološke dediščine Andreja Valiča*. Predavanje na spominskem srečanju ob 80-letnici rojstva Andreja Valiča, Gorenjski muzej, Kranj, 9. 12.

Anja Ragolič

- *Galienove reforme in vloga vojske v Petovionii*. Predavanje na simpoziju *Rimska vojska na območju današnje Slovenije*, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana, 17.–18. 11.

Marjeta Šašel Kos

- *When an Illyrian king falls from his horse at the age of ninety... Some problems of the ancient demography and history of the Balkans / Ko ilirski kralj pade s konja pri devetdesetih... Nekaj problemov demografije in zgodovine Balkana*. Referat na mednarodnem srečanju *Tag der Geschichte 2011*, Klagenfurt/Celovec, Avstrija, 21. 1.
- Udeležba na mednarodni konferenci in diskusijski delavnici *FERCAN (Fontes epigraphici religionis Celticae antiquae)*, Universität Erfurt, Erfurt, Nemčija, 19.–21. 5.
- *Carnaria: praznik boginje Karne*. Referat na 3. Grošljevem simpoziju *Antični miti v besedi, podobi in zvoku*, Kamnik, 22. 10.
- *Cenotaphs and other unusual deaths*. Referat na mednarodnem kolokviju o noriško-panonskih avtonomnih mestih, Szombathely, Madžarska, 25. 10.
- *Cincibilus and the march of C. Cassius Longinus towards Macedonia*. Referat na mednarodnem kolokviju *Region im Umbruch*, Karl-Franzens-Universität Graz, Graz/Gradec, Avstrija, 17. 11.
- *The role of the navy in Octavian's Illyrian war*. Referat na mednarodnem kolokviju *Navigare necesse est*, Pula, Medulin, Hrvaška, 24. 11.

Benjamin Štular

- *Lidar – več kot le iskanje novih najdišč. Uporaba visoko-ločljivega digitalnega modela višin za arheološke analize; študijski primer Kobarida / Lidar – what happens after feature detection. The use of high-resolution lidar derived DEMs in archaeological analyses; the Kobarid (Slovenia) case study*. Referat na mednarodni strokovni konferenci *Poleti v preteklost. Uporaba daljinskega zaznavanja pri raziskovanju preteklost / Flights into the Past. Use of remote sensing in researching the past*, Ljubljana, 12. 5.
- *Nekatere neterenske metode in metode daljinskega zaznavanja, primer s Kobariške*. Predavanje na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana 16.–17. 5.
- *Gradiču pri Kobaridu, poznorepublikanski emprij?* Poster v okviru simpozija *Rimska vojska na območju današnje Slovenije*, Narodni muzej Slovenije, Ljubljana 17.–18. 11. (soavtorja Boštjan Laharnar, mag. Miha Mlinar)
- *Historical landscape characterisation in Central European context – a new approach to past, landscapes methodology and independent testing*. Vabljen predavanje na srečanju, ki sta ga organizirala Naturhistorisches Museum Wien in Österreichische Gesellschaft für Ur- und Frühgeschichte, Dunaj, Avstrija, 24. 11.
- *Grobišče Kranj – župna cerkev. Pomen grobišča za poznavanje visokega srednjega veka*. Predavanje na spominskem srečanju ob 80-letnici rojstva Andreja Valiča, Gorenjski muzej, Kranj, 9. 12.

Borut Toškan

- *Koliščarski pes: človekov najboljši prijatelj ali zgolj slepi (so)potnik*. Predavanje, Ig, 17. 3.
- *Moje ime je Medved. Jamski Medved*. Predavanje na Oddelku za biologijo, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 11. 4.
- *Mali sesalci kot pokazatelj paleookolja*. Referat na znanstvenem srečanju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana 16. 5.

Anton Velušček

- *Bestažovca*. Predavanje na šoli za specializacijo, Aquileia/Oglej, Italija, 30. 4.
- *Les s koliščarskih naselbin na Ljubljanskem barju* Predavanje na strokovnem posvetu *Čar lesa: les – iz preteklosti za prihodnost*, Cankarjev dom, Ljubljana, 13. 5. (soavtorica K. Čufar)
- *V deželi koliščarjev*. Predavanje na 4. koliščarskem dnevu, Mah pri Igu, 20. 8.
- *Pile-dwellings at Ljubljansko barje (Slovenia): their form and organization*. Predavanje na mednarodni konferenci *Le palafitte: ricerca, conservazione, valorizzazione dei siti palafitticoli*, Desenzano del Garda, Ljubljana, 6.–8. 10.
- *Koliščarska doba na Ljubljanskem barju*. Predavanje na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 28. 10.
- *Ljubljansko barje: med teorijo in prakso*. Sodelovanje na okrogli mizi, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 8. 11.
- *Kolišča, slovenska dediščina, uvrščena na seznam UNESCO*. Predavanje na srečanju članov ALUMNI kluba Oddelka za lesarstvo, Gospodarsko razstavišče, Ljubljana, 10. 11.
- *Arheološko najdišče v jami Bestažovca pri Sežani*. Predavanje, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 29. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Maja Andrič

- LSCE (Laboratoire des Sciences du Climat et de l'Environnement), Francija, 9.–12. 9.: sestanek s francoskimi partnerji in dogovor o sodelovanju pri projektu *ISOMEX*.

Dragan Božič

- Institut za arheologiju, Zagreb, Hrvaška, 14. 1.: udeležba na sestanku sodelavcev znanstvenega projekta *Razvoj i mobilnost protopovijesnih zajednica na tlu kontinentalne Hrvatske*.

Slavko Ciglencečki

- Cirali, Hymera, Olympos, Sagalassos, Orentepe, Afrodizijas, Antiohija Pizidijska, Hierapolis, Selge, Rhodiopolis, Arykanda, Arif, Limyra, Andriake, Turčija, 10.–16. 2.: ogled rimskih mest in poznoantičnih najdišč.
- Atene, Rodos, Aptera, Chania, Grčija, 8. 13., 15. 4.: ogled antičnih mest in muzejev.
- Cezareja, Nazaret, Jeruzalem, Betlehem, Izrael, 10.–11. 4.: ogled antičnih mest in bibličnih krajev.
- Pompeji, Italija, 17. 4.: ogled rimskega mesta.
- Tac Gorsium, Esztergom, Tokod, Pilismarot, Višegrad, Akvinkum, Madžarska, 5.–7. 5.: ogled poznorimskih najdišč in muzejev.
- Monza, Belmonte, Susa, Aosta, Italija, 15.–16. 9., 11. 10.: ogled poznorimskih najdišč in muzejev.
- Theopolis, Saint Blaise, Roc de Pampelune, Narbonne, Carcassone, Cluse (Perthus), Bayonne, Montmaurin, St. Bertrand de Cominges, Viviers, Vienne, Larina, Francija, 16.–19. 9., 8.–10. 10.: ogled poznorimskih najdišč in muzejev.
- Lleida, Azaila, Iulia Lepida, Zaragoza, Bilbilis, Burgo de Osma, Penaranda, Clunia, Coruna del Conde, Quintanilla de los Vinas, Sepulveda, Duraton, Segovia, Madrid, Segobriga, Rekopolis, Carranque, Toledo, Tolmo de Minateda, El Monastir, Elda, cartagena, Cerro Montrey, Granada, El Ruedo, Cordoba, Cercadilla, Munigua, Sevilla, Italica, Merida, Caceres, Santiago de Compostela, Lugo, Astorga, Leon, La Olmeda, Iuliobriga, Španija, 19. 9.–2. 10., 5.–8. 10.: ogled poznorimskih najdišč in muzejev.
- Torre de Palma, Sao Cucufate, Evora, Lisbona, Conimbriga, Braga, Portugalska, 2.–5. 10.: ogled poznoantičnih najdišč in muzejev.

Andrej Pleterski

- Břeclav, Pohansko, Češka, 2. 12.: udeležba v strokovni komisiji ob zaključku izkopavanj.
- Odsjek za arheologiju HAZU, Zagreb, Hrvaška, 6. 9.: delovni obisk o sodelovanju pri skupnem projektu objave grobišča ob župni cerkvi v Kranju.
- Lehrstuhl für Archäologie des Mittelalters und der Neuzeit, Universität Bamberg, Bamberg, Nemčija, 1.–30. 11.: študijsko bivanje kot gostujoči raziskovalec.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Andrič

- *Paleobotanika in Arheologija okolja*. Predavanja, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Slavko Ciglencečki

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Družba in kultura vzhodnoalpskega prostora od prazgodovine do visokega srednjega veka in Stari vzhod in kultura antične družbe*. Predavanja, program *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko v Novi Gorici.

Jana Horvat

- *Romanizacija*. Konzultacije, Univerza v Novi Gorici.

Andrej Pleterski

- *Arheologija zgodnjega srednjega veka*. Predavanja in seminar, Oddelek za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Dragan Božič je bil mentor pro bono na Univerzi v Zadru na Hrvaškem doktorandkama Ani Marić iz Deželnega muzeja Bosne in Hercegovine v Sarajevu in Lari Orlić iz Arheološkega muzeja Istre v Puli.

Slavko Ciglencički je bil mentor doktorandki Maji Bausovac ter mentor več seminarskih in diplomskih nalog na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Jana Horvat je bila mentorica doktorandkama Eriki Hawle in Anji Ragolič, Univerza v Novi Gorici, ter somentorica doktorandki Tadeji Mulh, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Marjeta Šašel Kos je somentorica doktorandkama Špeli Tomažinčič in Zali Rott na Oddelku za klasično filologijo Univerze v Ljubljani. Je mentorica mladi raziskovalki Anji Ragolič, doktorandki na Univerzi v Novi Gorici

Andrej Pleterski je bil mentor dodiplomskim in podiplomskim študentom na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

A. Velušček je bil mentor mladi raziskovalki T. Tolar.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNA NASLOVA INŠTITUTA

http://iza.zrc-sazu.si/si/naslov_iza.html

<http://iza2.zrc-sazu.si/#v>

SUMMARY

Our research activities include studies associated with the research program and individual research projects of the Institute of Archaeology.

The *Archaeological research* program is focused on basic research and aims to investigate the development of people and society in southeastern Alpine region, from the oldest archaeological time periods on. Building on the development of new knowledge, it includes very wide spectrum of various activities including introduction and verification of new research methods, construction of databases and information technology systems, and new discoveries, which will help us to better understand archaeological settlement pattern, economy, social processes and general way of life of people living in southeastern Alpine region from prehistory to early Middle Ages.

In 2011 our researchers worked on several projects: *The role of Nauportus in the Romanization process in the Southeastern Alpine region*; *The Roman coarse pottery database as a basis for an analysis of the Late Antique settlement pattern in Slovenia*; *Multidisciplinary investigations of the pile-dwellings in the Ljubljansko barje*; *Social differentiation and cultural identities in the Iron Age on the territory of Slovenia*; *The Župna Cerkev Cemetery in Kranj*; *Prehistoric pile-dwelling settlements on the Ljubljansko barje, Slovenia: chronology, culture and palaeoenvironment*; *Relative and absolute chronology of the Neolithic and Eneolithic period in north-eastern Slovenia*; *The adaptation patterns of human activities to the environmental changes after Last Glacial Maximum in Slovenia*; *Orehova vas near Maribor*; *ISOMEX – Space and time rainfall isotopic composition reconstruction around the Mediterranean Sea using speleothems, tree rings and lakes sediments – Instrumental calibration and comparison with isotopic model simulations*; *Jurassic and Cretaceous radiolarian stratigraphy of the Southern Alps in northwestern Slovenia: age constraints on basin dynamics at the edge of the Neotethys*.

The institute has a large library (ca. 60.000 items) and the following (digital and on paper) databases: ARKAS (Archaeological cadaster of Slovenia), LIBERA (Digitalized database of the literature concerning early Middle Ages), ZBIVA (Early Medieval archaeological database for eastern Alps and hinterland).

The Institute publishes annual journal *Arheološki vestnik* (Arheološki vestnik 62, 2011) and monograph series *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae* (OIAS). In 2011 the following monographs of OIAS were published: B. Toškan (ed.), *Drobci ledenodobnega okolja. Zbornik ob življenjskem jubileju Ivana Turka / Fragments of Ice Age Environments. Proceedings in honour of Ivan Turk's jubilee*, OIAS 21, Ljubljana 2011; A. Velušček (ed.), *Spaha*, OIAS 22, Ljubljana 2011; S. Ciglencički, Z. Modrijan, T. Milavec, *Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Naselbinski ostanki in interpretacija / Late Antique Fortified Settlement Tonovcov grad pri Kobaridu. Settlement remains and interpretation*, OIAS 23, Ljubljana 2011; Z. Modrijan, T. Milavec, *Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Najdbe / Late Antique Fortified Settlement Tonovcov grad pri Kobaridu. Finds*, OIAS 24, Ljubljana 2011.

The following monographs were also published: A. Pleterski, T. Vinšćak (ur.), *Perunovo koplje*, *Studia mythologica Slavica, Supplementa*, suppl. 4, Ljubljana 2011; A. Pleterski, *Nevidna srednjeveška Evropa. Župa Bled*, *Dela Inštituta za arheologijo* 1, Ljubljana 2011 (internet publication).

The complete bibliography of researchers of the Institute of Archaeology is available in the COBISS online bibliographic system.

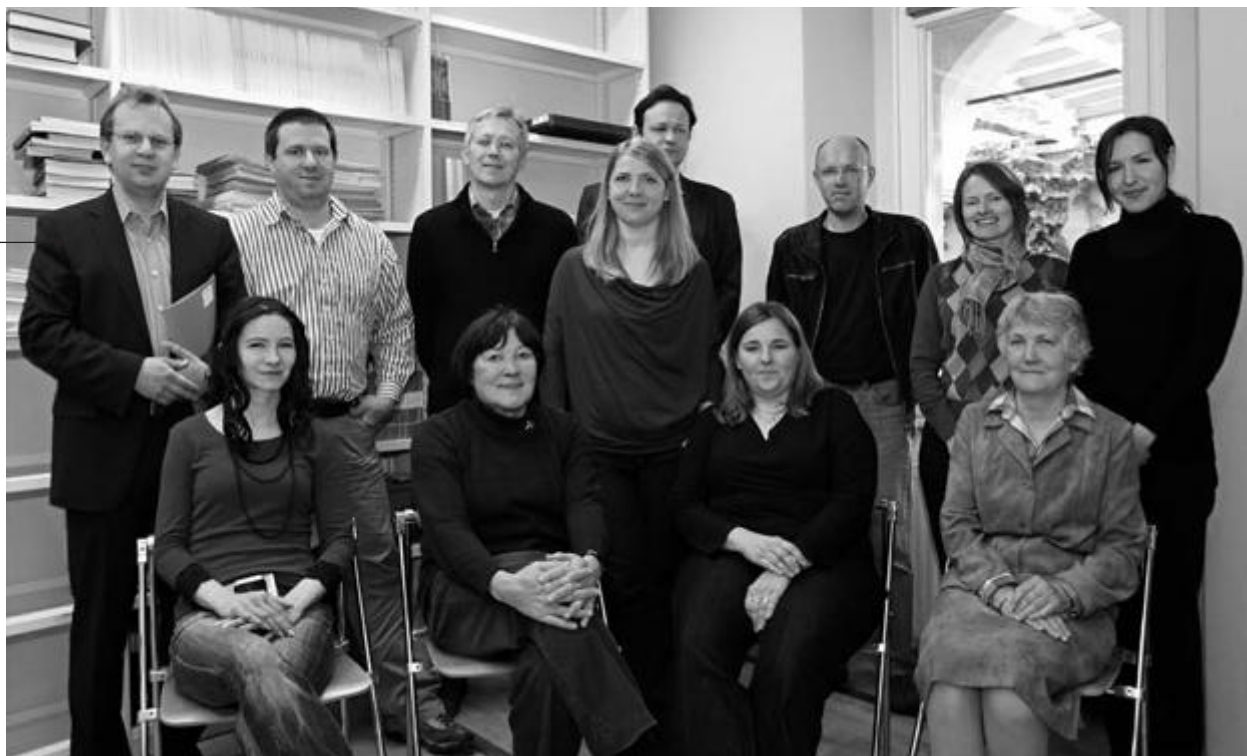
The Institute of Archaeology has a widespread international cooperation with numerous European research institutions. Our researchers take part in undergraduate and postgraduate teaching programs at the University of Ljubljana and the University of Nova Gorica.

- 1 Andrej Rahten
- 2 Matjaž Bizjak
- 3 Miha Kosi
- 4 Barbara Šterbenc Svetina
- 5 Boris Golec
- 6 Dušan Kos
- 7 Katarina Keber
- 8 Neva Makuc
- 9 Klaudija Sedar
- 10 Darja Mihelič
- 11 Petra Svobjšek
- 12 Eva Holz

ZGODOVINSKI INŠTITUT MILKA KOSA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Rajko Bratož, izr. član SAZU prof. dr. Peter Štih, prof. dr. Stane Granda (predsednik), dr. Eva Holz, izr. prof. dr. Dušan Kos, prof. dr. Darja Mihelič, doc. dr. Petra Svoljšak.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Petra Svoljšak.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Boris Golec (od 14. 6.), prof. dr. Stane Granda, izr. prof. dr. Dušan Kos, prof. dr. Darja Mihelič, doc. dr. Petra Svoljšak.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matjaž Bizjak, dr. Miha Kosi, doc. dr. Miha Preinfalk, izr. prof. dr. Andrej Rahten.

Znanstveni sodelavci: dr. Katarina Keber.

Asistentka z doktoratom: dr. Neva Makuc (od 3. 10.).

Asistenti, mladi raziskovalci: dr. Neva Makuc (do 2. 10.), Klauđija Sedar, dr. Miha Seručnik.

Samostojna strokovna delavka/ svetovalka VIII (od 1. 10.): mag. Barbara Šterbenc Svetina.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Temeljne raziskave slovenske kulturne preteklosti

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, K. Keber, M. Kosi, N. Makuc, M. Preinfalk, M. Seručnik, P. Svoljšak, B. Šterbenc Svetina.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

V sklopu *objav virov* je potekala izdelava znanstveno-kritičnega aparata za objavo fragmentov treh piranskih notarskih sešitkov iz razdobja 1284 do 1296, ki bodo izšli kot šesti zvezek piranskih notarskih knjig. Plod raziskav notariata je bil članek o notarju Dominiku Petenariju, piscu številnih piranskih poslovnih knjig, kakor tudi znanstveni prispevek o katalogu Piranske notarske pergamentne listine. Nadaljevala se je priprava edicije srednjeveških obračunov freisinške škofije za gospodstvi Škofja Loka in Klevevž, ki izhaja periodično v Loških razgledih; izšel je 6. del, 7. del je v pripravi. Izdelana je bila študija o Gallenberškem listinskem arhivu in rodbinski genealogiji. V nekaterih javnih in zasebnih arhivih v Avstriji in Sloveniji se je nadaljevalo raziskovanje gradiva za preučevanje plemstva na Slovenskem. Pripravljen je bil 2. del knjige o plemiških rodbinah 19. in 20. stoletja na Slovenskem (izid predviden za februar 2012). Delo je bilo osredinjeno predvsem na genealoške in heraldične raziskave plemstva na Slovenskem in v nekdanji avstro-ogrski monarhiji. Objavljen je bil članek o plemiških zapuščinah v slovenskih arhivih, skupno delo štirih raziskovalcev iz Slovenije in Italije. Na področju raziskav *historične topografije* kontinuirano poteka preučevanje srednjeveških mikrotoponimov južne Primorske. Izsledki so bili vključeni v pripravo študije o lastništvu v beneških podestarijah srednjeveške Istre. Za objavo je bila pripravljena tudi razprava o začetkih srednjeveških mest na Slovenskem in njihovih »ustanoviteljih«. Opravljena je bila raziskava o hrvaških etnonimih in lingvonimih na Slovenskem v 17. in 18. stoletju, s posebnim ozirom na Prekmurje.

Tematiko *gospodarske zgodovine* je zajela raziskava o usnjarstvu v izbranih srednjeveških mestnih naselbinah na Slovenskem, ki je bila predstavljena na simpoziju, sintetični izsledki so bili objavljeni v zborniku, njihov podrobni detalj pa bo izšel v obliki izvirnega članka v hrvaški reviji. V teku je zahtevna priprava dopolnjene monografije o piranskem ribolovnem območju v zgodovini, ki bo izšla v nemščini.

Članek o razpoznavanju članov elite v obalnih mestih Slovenije v srednjem veku je posegal na področje *družbene zgodovine*. V okviru tega projektne sklopa se je nadaljevalo preučevanje razvoja javnega zdravstvenega sistema v 19. stoletju na Kranjskem.

V sklopu preučevanja *kulturne zgodovine* je bila pripravljena razprava o humanističnem zgodovinopiscu Mavru Orbinu, ki je tik pred izidom. Historiografija je bila tudi osnova za pripravo referata na mednarodnem simpoziju, besedila za objavo članka ter enciklopedičnega gesla o carmuli, vstaji proti legitimni oblasti v Karantaciji v drugi polovici 8. stoletja za *Enzyklopädie der slowenischen Sprache und Literatur in Kärnten*. V tem sklopu so bile opravljene tudi raziskave o novih dognanjih glede identitete Primoža Trubarja, nadaljevale so se raziskave o rodu Janeza Vajkarda Valvasorja.

Za obdobje 1. svetovne vojne je v Vojnem arhivu na Dunaju potekalo sistematično evidentiranje virov za zgodovino demografije ter prepisovanje dnevnikov slovenskih vojakov, ki bodo pripravljene za kritično objavo.

Za *politično in pravno zgodovino* je bilo izdelanih več elaboratov o slovensko-hrvaški meji na morju, za objavo je bil pripravljen članek o mediatorjih pri določanju meja srednjeveških mestnih teritorijev v Istri, izšla je študija o medmestnih sporazumih glede meja v Istri, izšel je članek o etnijah in mejah ter lastništvu nad morjem v Istri ter članek o slovensko-hrvaškem sobivanju v Piranskem zalivu nekoč in danes. Za objavo je bila pripravljena primerjava avstrijskih, italijanskih in jugoslovanskih štetij v avstrijskem Primorju. Zaključena je bila redakcija in pripravljena uvodna študija za monografijo prispevkov o vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti. V okvir omenjenega sklopa sodijo raziskave o križarskih vojnah in njihovem odmevu oz. posledicah na današnjem slovenskem ozemlju. Ugotovitve so bile povzete v dveh razpravah.

Zgodovino *vsakdanjega življenja* je obravnaval članek o otrocih, kot jih slikajo piranski srednjeveški testamenti, predavanje na znanstvenem posvetovanju o srednjeveški Pirančanki med zakonodajo in prakso, referat na mednarodnem simpoziju o bivanjski kulturi po podatkih inventarnih popisov imetja piranskih sirot, kakor tudi ustno predstavljena in objavljena študija piranskega urbanega okolja in njegovega pristanišča v preteklosti.

Življenju v srednjeveški Škofji Loki in Piranu sta bili namenjeni dve predavanji za Društvo univerzitetnih profesorjev v Ljubljani. V ta sklop sodijo tudi raziskave vsakdanjega življenja na Slovenskem v času svetovne vojne 1914–1918, s posebnim pogledom na vprašanja jezika (uporabe, zlorabe) v času tuje zasedbe ter posledic le-te za obdobje po 1. svetovni vojni. Nadaljevalo se je snemanje dokumentarne serije *Prva svetovna vojna in Slovenci* pri RTV Slovenija, pripravljene so bile študije kulture spominjanja, ki bodo predstavljene na konferencah v letu 2012.

Biografije, mentalitete, epohe

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: I. Grdina (Inštitut za kulturno zgodovino).

Sodelavca z ZIMK: S. Granda, D. Kos.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

V sklopu programa se je nadaljevalo raziskovanje arhivskih virov in pisanje poglavij iz antropološke zgodovine in zgodovine mentalitet na Slovenskem, nadaljevala se je raziskava mentalitet ob parapsiholoških dogodkih na Slovenskem v obdobju srednjega in zgodnjega novega veka.

Pozornost je bila posvečena tudi obdobju 1849–1861, ki je v slovenskem zgodovinopisju dokaj dobro raziskano, kljub temu pa ni odgovora, kdo so bili ključni ljudje tega desetletja. Na podlagi ponovnega študija Bleiweisovih *Novic*, zlasti pa sistematičnega prebiranja *Zgodnje Danice*, je

mogoče identificirati vrsto posameznikov, katerih največje skupno delo je peticija iz leta 1861. Skoraj 20.000 podpisov kaže na sijajno organizacijo, katere vodje in nosilci niso bili odkriti. Poizkusi prodiranja v to enigma slovenske zgodovine, tudi v dunajskih arhivih, še niso dali pričakovanega rezultata, vendar kaže vztrajati vse do takrat, ko bo dokončno potrjeno, da ta peticija ni ohranjena. Doslej je predvsem zanesljivo ugotovljeno, da nima ne neposredne ne posredne zveze s februarским patentom, kot to trdi dosedanja literatura.

Gospodarsko-socialni položaj prebivalstva na Slovenskem na prehodu iz fevdalizma v kapitalizem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: S. Granda.

Sodelavca: K. Keber, doc. dr. Andrej Studen (Inštitut za novejšo zgodovino).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

V letu 2011 je bil raziskovalni poudarek na vprašanju, kako se je v proces modernizacije vključevala duhovščina, ki je postala v drugi polovici 19. stoletja poveljavni socialni in politični mobilizator ter zaradi združnega gibanja tudi resen gospodarski faktor. Odprava fevdalizma in izgradnja proge Dunaj–Trst 1857. leta sta povzročila globalne spremembe v slovenskem prostoru. Vasi in mesta so se začela v številnih pogledih spreminjati, nacionalna in socialna polarizacija pa je naraščala.

Nadaljevala in zaključila se je raziskava o delovanju rudarskih bratovskih skladnic v 19. stoletju. Na njeni podlagi je nastal članek o delovanju bratovskih skladnic, in sicer kot eni prvih organiziranih oblik zdravstvenega in socialnega zavarovanja v habsburški monarhiji.

Iz obeh obravnavanih področij so v zaključni fazi posamezne raziskave gospodarskih in socialnih posledic prve kapitalistične tranzicije.

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: P. Svoljšak.

Sodelavci: K. Keber, P. Bobič (Inštitut za kulturno zgodovino), O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje), P. Repolusk (Geografski inštitut Antona Melika).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Projektno delo je prešlo v fazo analize zbranega gradiva in oblikovanja mikro študij o demografskih učinkih 1. svetovne vojne na prebivalstveno strukturo na Slovenskem. Vzporedno je potekalo sistematično zbiranje arhivskega gradiva v Vojnem arhivu na Dunaju (Verlustlisten, Matrikenkartei zu den Kartei Sterbematriken des Weltkrieges) in časopisnega gradiva ter relevantne literature. Sezname padlih vojakov t. i. slovenskih polkov so bili pripravljene za ustrezno statistično (računalniško) obdelavo, ki bo omogočila analizo demografskih posledic 1. svetovne vojne na Slovenskem. Pripravljena so bila izhodišča za izdelavo končnega elaborata na podlagi objavljenih statističnih virov (popisi prebivalstva 1910, 1921). Zaradi nedostopnosti nekaterega ključnega arhivskega gradiva v Vojnem arhivu na Dunaju, ki ga navkljub obljubam ni bilo mogoče pridobiti, je bila sprožena preliminarne raziskava o tem, kam je bilo v več predajah arhivskega gradiva med Republiko Avstrijo in Kraljevino SHS, oziroma FLRJ, preneseno gradivo vojaške provenience. Po oceni demografskih posledic prve svetovne vojne na prebivalstveno sestavo sodnega območja župnije Šentvid pri Ljubljani so raziskovalci s primerjalno metodo opravili še krajšo analizo za razširjeno območje tedanjega severnega obrobja Ljubljane. Namen analize je bil oceniti tudi druge vzroke demografskih sprememb v krajšem časovnem obdobju, predvsem spremembe političnega zemljevida tega dela Evrope, rastočo središčno vlogo Ljubljane in gospodarske spremembe po prvi svetovni vojni.

V sklopu raziskovanja zdravstvenih razmer na soškem bojišču ter vpliva na smrtnost vojakov se je nadaljevala in zaključila raziskava v zvezi z epidemijami na soški fronti in med prebivalstvom v njenem zaledju. Večina časa je bila namenjena pisanju poglavja »Epidemije nalezljivih bolezni na soški fronti in v njenem zaledju«, urejanju teksta ter izdelavi registra za knjigo v soavtorstvu z Miho Šimacem *Patriae ac humanitati: Zdravstvena organizacija v zaledju soške fronte*, ki je izšla decembra 2011.

Opravljena je bila študija o slovenski spominski pokrajini in nacionalizaciji kolektivnega spomina po prvi svetovni vojni (objava poglavja v znanstveni monografiji).

Arhivski viri za urbanistično in arhitekturno zgodovino na Slovenskem (16.–19. stoletje)

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: doc. dr. Metoda Kemperl (Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavec z ZIMK: B. Golec.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011

Znanstvenoraziskovalno delo je bilo usmerjeno na raziskavo stavbne topografije slovenskih mest od poznega srednjega veka do 19. stoletja, pripravljeno je bilo gradivo, namenjeno objavi na spletni strani projekta.

Strategije in prakse energetske oskrbe v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Peter Vodopivec (Inštitut za novejšo zgodovino).

Sodelavci z ZIMK: S. Granda, K. Keber, M. Seručnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt poteka pod vodstvom Inštituta za novejšo zgodovino in je usmerjen v raziskovanje uvajanja novih energetskih virov v realno življenje in gospodarstvo ter vplivov na krajino in življenje ljudi. V tem okviru so bile opravljene preliminarne raziskave v smeri iskanja modela, ki bi pokazal na posledice razreševanja servitutnih vprašanj ter položaja in vloge oglarjenja v slovenskem prostoru.

V drugem sklopu je potekalo preučevanje delovanja koroškega premogovnika Leše kot tudi socialno-zdravstvene strukture zaposlenih delavcev. S pomočjo matične knjige bratovske skladnice leškega premogovnika je bila na primeru 991 vpisanih članov analizirana identiteta zaposlenih delavcev in delav v obdobju 1834–1919.

Vodilni humanisti slovenskega prostora med 16. in sredo 19. stoletja ter njihovo socialno in kulturno okolje

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Golec.

Sodelavci: D. Mihelič, M. Preinfalk, N. Makuc, M. Ogrin in M. Deželak Trojar (oba Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede), prof. dr. Peter Vodopivec (Inštitut za novejšo zgodovino), doc. dr. Tomaž Erjavec (Institut Jožef Stefan).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projektno delo je bilo delno usmerjeno v raziskave Valvasorjeve kulturnozgodovinske zapuščine, in sicer Valvasorjevega neznanega potomstva do današnjih dni (objava razprave) in Valvasorjeve hiše v Krškem sredi 19. stoletja, katere usoda (in napačno povezovanje z J. V. Valvasorjem) je bila preučena skozi delovanje ljubiteljskega muzealca Antona pl. Hohenwarta (1768–1846) (objava razprave). Prav tako je bila pozornost posvečena vojaški in častniški komponenti pri potomcih polihistorja J. V. Valvasorja vse do danes (objava poglavja v znanstveni monografiji).

Za objavo je bila pripravljena študija o italijanskem humanističnem zgodovinopiscu Mavru Orbinu, ki se je pri svojem pisanju zgledoval po predhodnih historiografih Vinku Pribojeviču, Iohannesu Aventinu in Wolfgangu Laziu. Na humanistični historiografiji je temeljil referat na mednarodnem simpoziju v Vidmu, ki je bil tudi pripravljen za objavo v obliki samostojnega znanstvenega sestavka v monografski publikaciji.

V Arhivu Republike Slovenije je bila evidentirana in raziskovana zapuščina Jožefa Kalasanca Erberga ter zbrana njegova korespondenca.

V okviru projekta sta bili predvideni priprava in objava besedil za spletno WIKI stran, in sicer: *Sulle concezioni etniche e sociali dello storiografo cividalese Nicolò Canussia; De restitutione patriae* čedajskega zgodovinopisca Nicola Canussia; *Gian Giacomo d'Ischia: identità e concezioni etniche di un nobile goriziano del '600; Gian Giacomo D'Ischia: identità e etniche concezioni in luči njegovih zgodovinopisnih spisov.*

Človek, narava in okolje med severnim Jadranom in vzhodnimi Alpami v predmodernih obdobjih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Peter Štih (Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavci z IZMK: M. Bizjak, M. Kosi, B. Golec, M. Seručnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt poteka pod vodstvom Oddelka za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in poskuša poseči v slovenskem zgodovinopisju povsem neraziskano polje okoljske zgodovine. Zato so bile doslej zasnovane osnovne organizacijske smernice. Izpeljano je bilo preučevanje potenciala, ki ga nudijo kvantitativni gospodarsko-zgodovinski viri za raziskave na področju okoljske zgodovine. Opravljeno je bilo evidentiranje in vrednotenje virov v arhivih v Sloveniji in tujini ter analiziranje literature. Začela se je priprava gradiva za študijo *Srednjeveško mesto in njegovo vplivno območje*. Obenem je bila objavljena raziskava o trgu Litija od srednjeveških začetkov do zatona savske plovske sredi 19. stoletja.

Slovenski toponimi v času in prostoru (Historična topografija Slovenije od srednjega veka do 19. stoletja)

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kosi.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, D. Mihelič, M. Preinfalk, M. Seručnik, B. Šterbenc Svetina, N. Makuc, doc. dr. Janez Mlinar (Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani), dr. Andrej Nared, Jure Volčjak (oba Arhiv Republike Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V začetni fazi projekta nove historične topografije Slovenije, s katerim bo dolgoročno celovito pokrito celotno državno ozemlje in bo časovno zajel obdobja vse do 19. stoletja, so potekale organizacijske priprave projektnega dela, ki vključuje deset sodelujočih raziskovalcev. Zasnovana je bila zbirka in aplikacija za vnos relevantnih podatkov v programskem okolju MS Access, ki bosta temelj za nadaljnje delo. V nadaljevanju se je že začel vnos obstoječega besedila Milka Kosa *Gradiva za historično topografijo Kranjske*.

Iz objavljenega gradiva za srednjeveška primorska mesta Koper, Izolo in Piran se je začela priprava seznama omemb nekdanjih mikrotoponimov (ledinskih imen in lokacij v urbanih naselbinah). Opravljena je bila transkripcija listin iz turjaškega arhiva in pripravljena je izdaja tretje *Turjaške knjige listin*. Za tisk je pripravljena znanstvena razprava o nastanku pokrajinskih poimenovanj prebivalcev slovenskega ozemlja. V pripravi je objava znanstvene monografije o nedokončani kroatizaciji delov vzhodne Slovenije.

Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Objava izbora virov za slovensko urbano zgodovino

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Mihelič.

Sodelavci: M. Bizjak, B. Golec, D. Kos, M. Kosi.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Sodelavci projektne skupine so se seznanili s sodobno literaturo o problematiki mest in pripravili koncept edicije virov za slovensko urbano zgodovino do druge polovice 14. stoletja. Opravljen je bil izbor reprezentativnih virov za posamezne mestne naselbine in za posamezne specifične probleme. Evidentirana so bila nahajališča originalnih dokumentov ter pomembnejše dosedanje objave. Opravljena je bila preverba objavljenih prepisov virov po arhivskih izvornikih ob upoštevanju modernih načel znanstvenokritičnih edicij. Pripravljali so se regesti in raznovrstni sezname, znanstveni aparat in uvodne študije. Težnja po dosegu širše ciljne publike narekuje objavo delov besedila (uvodnih razprav, opomb, pojmovnega in seznama povzetkov vsebin) ob slovenskem in jeziku izvornika tudi v enem od svetovnih jezikov. V sklopu projekta je izšla *Računska knjiga celjskih mestnih sodnikov 1457–1514*, in sicer v sodelovanju s Pokrajinskih arhivom Celje. Projektne načrti so rezultirali v znanstvenih objavah, ki obravnavajo srednjeveška mesta na Slovenskem. V okviru projektne dela so bile pripravljene smernice za objavo dnevnika Franca Henrika barona Raigersfelda ter raziskava problematike gallenberškega dvora v Mekinjah.

Nadaljeval se je izbor reprezentativnih virov za posamezne urbane naselbine in za posamezne specifične probleme zgodovine mest. V skladu s pomembnejšimi objavami je teklo delo na kolacioniranju relevantnih izvornikov, pripravi njihovih prepisov in znanstvenega aparata. Za primorska mesta je izbor zajel rokopisne kodekse (notarske knjige in mestne zakonike–statute). Opravljena je bila raziskava in objavljena študija o elitah v manjših mestih, na primeru Višnje gore do terezijanskih reform sredi 18. stoletja.

Rezultati raziskav so bili javno predstavljeni, prenašajo pa se tudi v pedagoško prakso na slovenskih univerzah.

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Ogrin (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavec z ZIMK: B. Golec.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Projektno delo je obsegalo načrtno evidentiranje, prepis in pridobitev digitalnih posnetkov slovenskih uradovnih zapisov, nastalih do leta 1700, oziroma do srede 19. stoletja, v javni in zasebni lasti. Raziskovalno delo je rezultiralo v znanstvenih monografijah *Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in neagramnih poklicnih skupin do konca predmarčne dobe* [Elektronski vir]. Ljubljana: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede ZRC SAZU: Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, 2011 – elektronski naslov <http://nl.ijs.si/e-zrc/prisege2/index-sl.html>, in v soavtorstvu *Registra rokopisov slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja* (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede) – elektronski naslov: <http://ezb.ijs.si/nrss/>. S temi izdajami, še bolj pa z repozitorijem samih rokopisov je slovenistična literarna veda pridobila mnogo izhodišč in perspektiv za nove raziskave baročne dobe slovenskega slovstva.

Uporniške preživetvene strategije na Slovenskem (16.–19. stoletje)

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Darko Darovec (Univerza na Primorskem, Znanstveno–raziskovalno središče Koper).

Sodelavci z IZMK: B. Golec, D. Mihelič, N. Makuc.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V okviru projekta, ki ga vodi Znanstvenoraziskovalno središče Univerze na Primorskem, je bilo zastavljeno raziskovalno delo o različnih vidikih socialne nepokorščine na območju današnje zahodne Slovenije in sosednjih pokrajin v času od 16. do 19. stoletja. Raziskava je zajela pojav Romov na Slovenskem skozi evidenco dosedanjih objav, nadaljevala pa se bo s preučevanjem izročila ljudskih pesmi, etnoloških upodobitev in skozi terenska poročanja pisateljca Janeza Trdine o tej družbeni skupini. Izvedeno je bilo evidentiranje in vrednotenje virov v arhivih v Sloveniji in tujini, analizirana je bila literatura ter opravljeno je bilo terensko delo na Notranjskem. Evidentirano, zbrano in analizirano je bilo zgodnjenovoveško furlansko historiografsko gradivo, ki bo služilo pripravi prispevka o tihotapstvu s soljo v novoveškem obdobju na zahodnem robu slovenskega ozemlja.

Sloenci in oblikovanje meja sodobne Evrope

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Rahten.

Sodelavka: B. Šterbenc Svetina.

Obdobje trajanja: 6. 10. 2010–5. 10. 2011

Cilj projekta je bil ovrednotenje vloge slovenskih politikov in diplomatov v širšem kontekstu preurejanja evropskih meja na pariški mirovni konferenci v letih 1919–1920. Temeljno izhodišče raziskave je bilo, da so prav meje, kot so se izoblikovale v okviru versajskega sistema, odločilno zaznamovale slovenski narodni razvoj v 20. stoletju. V raziskavi so bili analizirani dosežki slovenskih akterjev v mednarodni politiki (zlasti Ivana Žolgerja, Bogumila Vošnjaka in Otokarja Rybáfa), po drugi strani pa so bili ovrednoteni pogledi predstavnikov petih velesil – ZDA, Velike Britanije, Francije, Italije in Japonske, ki so vplivali na slovenski položaj v mednarodni skupnosti.

Raziskava za del muzejske zbirke 18. stoletje na obeh straneh meje

Vrsta projekta: tržni projekt (podizvajalec projekta The Road of Mead and Gingerbread between Krško and Zagreb, Operativni program IPA Slovenija–Hrvaška 2007–2013).

Vodja: P. Svoljšak.

Sodelavci: Jana Drašler (zun. sod.), B. Golec, E. Holz (zun. sod.), M. Preinfalk, B. Šterbenc Svetina.

Obdobje trajanja: 8. 8. 2011–15. 1. 2012

Raziskava je na podlagi temeljnega arhivskega gradiva ter materialne dediščine, ki je nastala v Krškem in okolici, postavila temelj za postavitev muzejske zbirke o Krškem v 18. stoletju. V okviru raziskovalnega dela so nastali elaborati o mestu Krško v 18. stoletju, o plemstvu v Posavju v 18. stoletju, o reki Savi kot pomembni prometni poti v 18. stoletju ter terenska raziskava o fenomenu čarovništva ob Savi med Krškim in Zagrebom ter na Gorjansko-žumberskem pogorju. Obenem je bila oblikovana zasnova razstavnega prostora, izbrani so bili predmeti ter eksponati za razstavo, ki bo odprta 30. marca 2012.

Zahodna narodnostna meja v luči sprememb časa

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja: D. Zuljan Kumar (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Sodelavke: P. Kolenc, N. Makuc, J. Fakin Bajec (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2013

Cilj nalog v okviru projekta o zahodni meji je s pomočjo arhivskega gradiva, jezikovnih analiz, terenskih raziskav in obstoječe literature ugotoviti spreminjanje narodnostne črte skozi stoletja; raziskovati jezikovne, kulturne in različne družbene vplive na stičišču slovenskega in romanskega sveta, različne oblike izražanja in udejanja le-teh v šegah, jeziku, navadah in drugem; obenem pokazati na asimilacijske učinke in oblike sosedskih odnosov, zgodovino obmejnega območja, porazdeljeno po posameznih predelih, in perspektive prihodnjega razvoja. Načrtno in sistematično se je nadaljevalo evidentiranje in zbiranje domoznanske literature o Primorski 2005–2011, potekale so priprave bibliografije dr. Branka Marušiča ter uredniško delo (*Goriški letnik in Izvestje*).

V letu 2011 so bile projektne naloge vključene v prijave mednarodnih aplikativnih projektov, da bi pridobile čezmejno konotacijo in ustvarile mrežo sodelujočih skupin ter ponudile rezultate, ki bi jih bilo mogoče aplicirati v zgodovinsko – turistično ponudbo območja od Kanalske doline do severnih obronkov tržaškega zaliva.

Zapuščina Maksa Fabianija v Štanjelu

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja: D. Zuljan Kumar (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Sodelavka: P. Kolenc.

Obdobje trajanja: 23. 5. 2011–31. 1. 2012

V letu 2011 je sodelavka Raziskovalne postaje ZRC SAZU pričela z bibliotekarsko in arhivsko obdelavo gradiva Ustanove Maks Fabiani (UMF), ki je bila ustanovljena z namenom raziskovati delo arhitekta Maksa Fabianija in arhivirati gradivo, povezano z njegovim delovanjem, ter tako odkrivati manj poznani del arhitektove dediščine. Cilj naloge je vzpostaviti knjižnico Centra arhitekture Krasa, ki naj bi postala referenčna točka domačinov in strokovnjakov z različnih področij raziskovanja Krasa.

V prvi fazi so bili postavljeni temelji za popis obstoječega arhiva Ustanove Maks Fabiani, ki je potekal v različnih arhivskih ustanovah, nadalje bo potrebno ugotoviti, ali se gradivo hrani tudi v zasebnih zbirkah.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Raziskovalno delo v okviru programov in tekočih projektov smiselno dopolnjuje tudi sistematično spremljanje, evidentiranje in zbiranje slovenske zgodovinske literature, in sicer za obdobja od pozne antike in zgodnjega srednjega veka do konca prve svetovne vojne, deloma tudi za obdobje med obema svetovnjima vojnama. Obenem sodelavke in sodelavci inštituta (glede na finančne možnosti) zbirajo tudi evropsko in svetovno znanstveno literaturo za področja raziskovanja politične, gospodarske, socialne, cerkvene, diplomatske zgodovine, zgodovine mentalitet, lokalne zgodovine in teorije zgodovine. Zbiranje poteka s pomočjo zapisov v COBISS-u in z rednim spremljanjem izhajajočih prispevkov v znanstvenem, strokovnem in poljudnem tisku. Evidenca skuša zajeti tudi neobjavljena dela, to je diplomske, magistrske in doktorske naloge.

Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU ima sodelavke v Raziskovalnih postajah ZRC SAZU, in sicer v Novi Gorici Nevo Makuc in bibliotekarko Petro Kolenc, v Raziskovalni postaji Prekmurje v Petanjcih pa mlado raziskovalko Klaudijo Sedar.

Sodelavci ob raziskovalnem delu opravljajo tudi druge strokovne naloge v inštitutu in zunaj njega.

- **M. Bizjak** je napisal strokovni članek *Blejski grad in gospostvo pod upravo rodbine Kraig*, ki je izšel novembra 2011 v zborniku *Blejski grad. 1000 let prve omembe*. Je sourednik monografije *Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti*.
- **B. Golec** je član uredniškega odbora zbirke *Thesaurus memoriae*, revije *Arhivi* ter uredniškega sveta mednarodne znanstvene revije *Ekonomska i ekohistorija* (Hrvaška) in revije *Padravina. Časopis za multidisciplinarna istraživanja* (Hrvaška). Obenem je član mednarodne Komisije za zgodovino in kulturo Nemcev v Jugovzhodni Evropi (Kommission für die Geschichte und Kultur der Deutschen in Südosteuropa), Komisije za strokovne izpite in nazive v arhivski dejavnosti pri Arhivu Republike Slovenije in Komisije za arhivsko dejavnost pri Ministrstvu za kulturo RS. Je predsednik Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja, včlanjenega v mednarodno združenje, član Projektne skupine za raziskovanje diplomatske zgodovine Srednje in Jugovzhodne Evrope v okviru Centra za evropsko prihodnost / Center for European perspective, Sveta Mestnega muzeja Krško, izvršnega odbora Zveze zgodovinskih društev Slovenije in organizacijskega odbora pri pripravi mednarodnega simpozija *Projekti srečnosti. Razsvetljenje med Alpami in Jadranom*, ki bo marca 2013. Je soavtor razstave *Valvasorjevi v Krškem* (Mestni muzej Krško, 18. 6.) in *Slovenskega zgodovinskega atlasa*, Ljubljana, Nova revija, 2011 (avtor poglavja).
- **S. Grandá** je bil predsednik Strokovnega sveta Narodnega muzeja, je predsednik Znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU, član glavnega odbora Zbora za Republiko, uredniškega odbora revije *Kronika, časopisa za slovensko krajevno zgodovino* in Sveta za splošno izobraževanje, v okviru katerega je predsednik Komisije za učbenike.
- **K. Keber** je sokoordinatorica Historičnega seminarja ZRC SAZU, članica uredniškega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in uredniškega odbora knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* ter urednica publikacije *Historični seminar 8*. Je souredila objavo Stockholmske spomenice z naslovom *Stockholmska spomenica Henrika Tume*, ki je izšla v seriji *Fontes knjižne zbirke Thesaurus memoriae*.
- **D. Kos** je redni član Institut-a für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien in član Znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU.
- **M. Kosi** je član uredniškega odbora knjižne zbirke *Thesaurus memoriae* in član uredniškega odbora revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino*. Pri založbi Nova revija je sodeloval pri projektu izdelave in izdaje *Slovenskega zgodovinskega atlasa, Ljubljana, 2011*.
- **N. Makuc** je članica uredniškega odbora *Goriškega letnika*, ki ga izdaja Goriški muzej, in uredniškega odbora *Izvestij Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici*. Za potrebe Raziskovalne postaje ZRC SAZU, Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU in *Goriškega letnika* prevaja predavanja, govore in povzetke iz slovenskega v italijanski jezik ter lektorira italijanska besedila. Je projektni manager vodilnega partnerja (ZRC SAZU) pri prijavljanju evropskega projekta *Memo(n)est – Ustvarjanje pokrajine spomina za trajnostni socialni razvoj* na javni razpis za predložitev standardnih projektov – ožje kopensko območje Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007–2013. Je kontaktna oseba za partnerja (ZRC SAZU) pri prijavljanju projekta *CULTNET – Cluster of Cultural Heritage* na 2. javnem razpisu za standardne projekte Jadranskega čezmejnega sodelovanja IPA 2007–2013. Sodelovala je pri oblikovanju vsebinskega dela pri prijavi projekta *THETRIS – Thematic Touristic Route development with the Involvement of local Society* za partnerja ZRC SAZU na 4. razpisu Programa transnacionalnega sodelovanja Srednja Evropa.
- **D. Mihelič** je članica uredniških odborov revij *Annales* in *Acta Histriae*. Bila je članica uredništva *Zbornika radova sa Međunarodnog znanstvenog skupa povodom 50. obljetnice osnutka Državnog arhiva u Pazinu i 220. obljetnice ukinuća pičanske biskupije* ter sourednica monografije *Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti*. Sodelovala je v odboru za mednarodni simpozij *Med nasiljem in mirom*, ki je bil aprila 2011 v Kopru. Je članica Komisije za izvolitve v nazive Univerze na Primorskem (od 15. 11. predsednica), Komisije za izvolitve v nazive Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, Znanstvenega sveta Zgodovinskega inštituta Milka Kosa (od 10. 11.) in Komisije za nagrade ZRC. Od 7. do 11. 9. je v Sibiu/Hermannstadt (Romunija) sodelovala na sestanku izvršnega odbora in skupščini Commission internationale pour l'histoire des villes, 30. 4. v Mendrisiu (Švica) na sestanku ožje komisije izvršnega odbora, 17. 8. na sestanku izvršnega odbora, 18. 8. pa na skupščini Association internationale pour l'histoire des Alpes. V preteklem letu je pripravila dve recenziji za znanstvena članka in dve za znanstveni monografiji, sedem strokovnih mnenj za habilitacije, poročilo o doktorskem delu, poročilo o primernosti doktorske teme in dve mnenji za tuja nacionalna projekta.
- **M. Preinfalk** je odgovorni urednik revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino*. Bil je vodja programskega in organizacijskega odbora simpozija (in spremljajočih dogodkov) *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini* (23.–24. 11.). Je član organizacijskega odbora pri pripravi mednarodnega simpozija *Projekti srečnosti. Razsvetljenje med Alpami in Jadranom*, ki bo marca 2013, in odbora za obnovo gradu Žužemberk.

- **A. Rahten** vodi Koordinacijski odbor za raziskovanje diplomatske zgodovine, ki skrbi za zbirko *Studia diplomatica Slovenica*. Bil je urednik hrvaškega interdisciplinarnega časopisa *Pilar* in član mednarodnega uredniškega odbora *Časopisa za suvremenu povijest*. Bil je imenovan v odbor za humanistiko in družboslovje Hrvatske zaklade za znanost. Povabljen je bil v uredniški odbor zbirk *Mednarodno pravo* in *International Journal of Diplomacy and Economy* ter med recenzente spletne strani *H-NET*.
- **K. Sedar** je bila članica programskega in organizacijskega odbora znanstvenega simpozija *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.
- **M. Seručnik** je souredil objavo Stockholmske spomenice z naslovom *Stockholmska spomenica Henrika Tume*, ki je izšla v seriji Fontes knjižne zbirke *Thesaurus memoriae*.
- **P. Svoljšak** je podpredsednica Upravnega odbora ZRC SAZU, članica Založniškega sveta Založbe ZRC, Upravnega odbora ustanove Fundacija Poti miru in Posočju in organizacijskega odbora pri pripravi mednarodnega simpozija *Projekti srečnosti. Razsvetljenje med Alpami in Jadranom*, ki bo marca 2013. Je direktorica univerzitetnega študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici in članica Senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Po naročilu Mestne občine Ljubljana – Komisije za postavitve javnih spomenikov – obeležij v MOL je izdelala strokovno mnenje o pobudi občana za postavitve spominke plošče II. gorskemu strelskemu polku na stavbo nekdanje vojašnice na Roški c. 2.
- **B. Šterbenc Svetina** je glavna urednica *Slovenskega biografskega leksikona II*, tehnična urednica revije *Kronika, časopis za slovensko krajevno zgodovino* in odgovorna urednica publikacije *Poročilo o delu – Znanstvenoraziskovalni center SAZU*. Je članica izvršnega odbora Zgodovinskega društva Ljubljana.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V inštitutu v Ljubljani in v izpostavi v Novi Gorici je obsežna tematska knjižnica za vprašanja slovenske zgodovine. V Ljubljani se hrani tudi znanstveni del rokopisne in knjižne zapuščine Franca in Milka Kosa ter Boža Otorepca, v Novi Gorici pa Henrika Tume.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

V letu 2011 so izšle naslednje publikacije inštituta:

- Franc Rozman, Branko Marušič, ***Stockholmska spomenica Henrika Tume. Izjava delegacije Jugoslovanske socialdemokratske stranke za razprave na mirovnem kongresu v Stockholmu. Erklarung der Delegation der Suedslavischen sozialdemokratischen Partei in den Vorverhandlungen zu sem Friedenskongresse in Stockholm***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti***. Ur. Darja Mihelič, Matjaž Bizjak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Miha Šimac, Katarina Keber, »*Patriae ac humanitati!*« ***Zdravstvena organizacija v zaledju soške fronte***. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- ***Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem***. Ur. Miha Preinfalk. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. [elektronska izdaja]
- ***Velikih pet in nastanek Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Les Cinq Grands et la création du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes***. Ur. Andrej Rahten, Janez Šumrada. Ljubljana, Mengeš: Center za evropsko prihodnost, Založba ZRC.
- Miha Seručnik, ***Trtna uš, ta silno drobna pošast***. Ljubljana: Založba ZRC.
- Neva Makuc, ***Historiografija in mentaliteta v novoveški Furlaniji in Goriški***. Ljubljana: Založba ZRC.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Associazione culturale Quarantasettezeroquattro, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno delo – prijava čezmejnega projekta.
- Biblioteca Provinciale di Gorizia, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno sodelovanje.
- Biblioteca del Seminario di Gorizia, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno sodelovanje.
- Biblioteca Statale Isontina (s priključeno Biblioteca Civica di Gorizia), Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno sodelovanje.
- Cultural Studies Association, ZDA: sodelovanje P. Svoljšak na mednarodnih konferencah.
- Česká akademie věd, Historický ústav, Praga, Brno, Češka: sodelovanje Zgodovinskega inštituta Milka Kosa ZRC SAZU z drugimi zgodovinskimi inštituti srednjeevropskih držav.
- Forschungsinstitut für Historische Grundwissenschaften, Karl-Franzens-Universität, Gradec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb, Hrvaška: sodelovanje B. Golca pri pripravah na simpozij o Varaždinu.
- Institut für Geschichte, Universität Klagenfurt, Celovec, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Institut für Österreichische Geschichtsforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: raziskovalno in publicistično sodelovanje D. Kosa.
- International Society for Eighteenth-Century Studies, Gradec, Avstrija: sodelovanje B. Golca pri pripravah na kongres v Gradcu (2011).
- International Society for First World War Studies: sodelovanje P. Svoljšak kot predsedujoče in komentatorke na mednarodnih konferencah.

- Istituto regionale per la storia del movimento di liberazione nel Friuli Venezia Giulia, Trst, Italija: sodelovanje P. Svoljšak pri pripravi leksikona 1. svetovne vojne v Posočju.
- Laboratorio di Storia delle Alpi LabiAlp, Mendrisio, Švica: sodelovanje D. Mihelič v okviru Association internationale pour l'histoire des Alpes.
- Mediateca FJK, Gorica, Italija: N. Makuc, raziskovalno delo – prijava čezmejnega projekta.
- Slovenski znanstveni inštitut na Dunaju, Avstrija: raziskovalno in organizacijsko sodelovanje.
- Université Pierre Mendès – Grenoble 2, Francija: sodelovanje D. Mihelič v okviru Association internationale pour l'histoire des Alpes.
- Wiener Stadt- und Landesarchiv, Dunaj, Avstrija: raziskovalno sodelovanje.
- Zavod Kinoatelj Gorica – Gorizia: N. Makuc, raziskovalno delo – prijava čezmejnega projekta.
- Zavod za hrvatsku povijest, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta, Zagreb, Hrvaška: raziskovalno sodelovanje.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Neva Makuc

Furlanska historiografija in slovenska zgodovina, Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Oddelek za zgodovino, 8. 6. – doktorsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Matjaž Bizjak

- *Grad kot središče zemljiškega gospostva*. Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 11.

Boris Golec

- *Nova odkritja o Primožu Trubarju in njegove povezave z Ribnico*. Predavanje v organizaciji Muzeja Ribnica, Ribnica 8. 9.
- *Gradovi kot upravna središča*. Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 11.
- *Prof. Janko Orožen – moj prvi učitelj zgodovine*. Referat na *Znanstvenem simpoziju ob 120-letnici rojstva profesorja Janka Orožna*, Zgodovinsko društvo Celje in Mestna občina Celje, Celje, 8. 12.

Stane Granda

- *Praznujmo skupaj ob slovenski samostojnosti*. Celje, Sv. Jožef, 10. 3.
- *Praznujmo skupaj ob slovenski samostojnosti*, Novo mesto, Baragov dom, 17. 3.
- Javna radijska oddaja *Slovenskih 20*. Celje, predvajano na Radio Ognjišče, 9. 5.
- Okrogla miza ob 20-letnici osamosvojitve. Pivka, Kulturni dom, 10. 6.
- Govor ob slovenskem državnem prazniku. Poljane, Kulturni dom, 26. 6.
- *Ekonomski momenti slovenskega osamosvajanja*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Osamosvojitve Slovenije – med pričakovanji in realnostjo (1991–2011)*, Kadetnica, Maribor, 27. 10.
- *Slovensko združništvo*. Referat na znanstvenem simpoziju *Združnik Janko Lesničar*, Grad, Ormož, 19. 11.
- *Gradovi in njihovi lastniki*. Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 11.
- *Vprašanje kontinuitete slovenstva od časa zgodnjega srednjega veka do Pomladi narodov, koroški delež pri oblikovanju slovenskega narodnega programa 1848. leta*. Referat na 10. strokovnem simpoziju SSK, Dvorana SSK, Ljubljana, 30. 11.

Katarina Keber

- *Ljubljana v času kolere*. Predavanje za študentke etnologije, Univerza za tretje življenjsko obdobje, 18. 2.
- *Rudarske bratovske skladnice*. Radio Slovenija, 1. program, oddaja *Sledi časa*, Ljubljana, 13. 3.

Dušan Kos

- *Prodane neveste barona Raigersfelda ali ženitno posredništvo v predstavah poznobaročnega svetovljana*. Predavanje na Mednarodnem znanstvenem simpoziju *Tretja stranka. Med nasiljem in mirom: posredniki, razsodniki, miritelji, sodniki (Beneška republika in zgornji Jadran v srednjem in novem veku)*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 15. 4.

Miha Kosi

- *Grajska politika – primer grofov Celjskih*. Referat na simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Atrij ZRC, Ljubljana, 23. 11.
- *Stadtgründung und Stadtwerdung in Slowenien. Frühstädtische Entwicklung im Südosten des Reiches bis zum 13. Jahrhundert*. Vabljeno predavanje na Institut für vergleichende Städtegeschichte, Münster, Nemčija, 2. 12.
- *Ozemlje na prepihu*. Sodelovanje v televizijski dokumentarni oddaji RTV SLO, 1. program, 3. 12.
- Predstavitev *Slovenskega zgodovinskega atlasa*, Dvorana SAZU, Ljubljana, 23. 8.; Univerzitetna knjižnica, Maribor, 12. 10.; Zelena predavalnica, Filozofska fakulteta, Maribor, 10. 11.; Knjižnica Ivana Potrča, Ptuj, 10. 11.; Goriška knjižnica Franceta Bevka, Nova Gorica, 7. 12.

Neva Makuc

- *Pogled tržaških in furlanskih zgodovinopiscev na Slovane – pred pojavom nacionalizmov*. Predavanje v okviru rednih predavanj Društva slovenskih izobražencev Trst, Peterlinova dvorana, Trst, Italija, 28. 2.
- *Slovensko govoreče prebivalstvo zahodnega slovenskega prostora v poznosrednjeveških in novoveških spopadih*. Referat na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Petanjci, 6. 10.

Darja Mihelič

- *Posredniki v srednjeveških sporazumih o mejah mestnih teritorijev: severozahodna Istra, 13. in 14. stoletje*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetovanju *Med nasiljem in mirom: posredniki, razsodniki, miritelji, sodniki (Beneška republika in zgornji Jadran v srednjem in novem veku)*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 15. 4.
- *Mit o uporu imenovanem carmula*. Predavanje na mednarodnem študijskem posvetovanju *Upori in upornišvo med srednjim in novim vekom: ob petstoletnici krvavega pustnega četrta v Vidmu, Videm/Udine, Italija, 13. 5.*
- *Bivanjska kultura v luči inventarnih popisov imetja piranskih sirot*. Predavanje na 5. istarskom povijesnom biennalu *Domus, casa, habitatio ...: kultura stanovanja na jadranskem prostoru*, Zavičajni muzej poreštine, Poreč, Hrvaška, 19. 5.
- *Piranski mandrač*. Predavanje na 5. posvetu za izhod iz krize, Prešemova dvorana SAZU, Ljubljana, 23. 5.
- *Pokristjanjevanje Karantanije v drugi polovici 8. stoletja*. Radio Koper, oddaja *Radijska kronika*, Koper, 14. 6.
- *Življenje v srednjeveškem mestu: Škofja Loka*. Komentar ob ogledu dokumentarnih filmov o Škofji Loki in Piranu, klubski večer Društva univerzitetnih profesorjev, Dom DUP, Ljubljana, 17. 11.
- *Srednjeveška Pirančanka med zakonodajo in prakso*. Predavanje na znanstvenem posvetovanju *Novi prispevki k pravni in politični zgodovini žensk*, Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM, Ljubljana, 1. 12.
- *Življenje v srednjeveškem mestu: Piran*. Komentar ob ogledu dokumentarnih filmov o Škofji Loki in Piranu, klubski večer Društva univerzitetnih profesorjev, Dom DUP, Ljubljana, 1. 12.

Miha Preinfalk

- Mariano Rugále, Miha Preinfalk. *Blagoslovljeni in prekleti. Del 1, Plemiške rodbine 19. in 20. stoletja na Slovenskem*. 1. izd. Ljubljana: Viharnik, 2010. Predstavitev knjige: Tržič, 15. 2., Radovljica, 29. 3., grad Kromberk, 17. 5.
- *Srednjeveško in novoveško plemstvo na ljubljanskem*. Referat na *Govekarjevem večeru*, Ig, 21. 3.
- *Iz zgodovine Litije in okolice*. Snemanje TV oddaje ob izidu litijske številke *Kronike*, Litija, 21. 10.
- *Iz zgodovine Litije in okolice*. Predstavitev tematske številke *Kronike, Časopisa za krajevno zgodovino*, Litija, 7. 11.
- *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Govor na otvoritvi razstave, Atrij ZRC, Ljubljana, 22. 11.

Andrej Rahten

- *Tavčar parlamentarec*. Referat na *Simpoziju o Ivanu Tavčarju*, ZRC SAZU, Ljubljana, 2. 3.
- *Von Primussen zu Volkstribunen – die slowenischen Parlamentarier in den Vertretungskörperschaften der Habsburgermonarchie*. Referat na simpoziju *150 let modernih parlamentarizmu ve střední Evropě*, Praga, Češka, 7. 4.
- *Balkans in the Plans of the Austro-Hungarian High Army Circles*. Referat na simpoziju *On the Peaks and in the Hollows of the Balkans: War in South-Eastern Europe from the Middle Ages to the Third Reich*, Kobarid, 18. 6.
- *»Zgodovinska vrnitev domov«: obnova krščanske demokracije ob osamosvojitvi Slovenije*. Referat na simpoziju *Osamosvojitve Slovenije – med pričakovanji in realnostjo*, Kadetnica, Maribor, 27. 10.
- *Die Wahlrechtsreform von 1906/07: die slowenische Perspektive*. Referat na simpoziju *Quale futuro per la rappresentanza politica? Genesi e trasformazioni di un concetto e di un istituto*, Istituto per gli Incontri Culturali Mitteleuropei, Gorica, Italija, 18. 11.
- *»Planinsko hrvatstvo«: slovensko-pravaške teze i veze*. Referat na simpoziju *Stranka prava u hrvatskome političkom i kulturnom životu 1861.–1929. godine*, Hrvatski institut za povijest, Zagreb, Hrvaška, 24. 11.
- *Umešćanje Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v versajski sistem*. Referat na diskusijskem večeru, ZRC SAZU, 1. 12.

Klaudija Sedar

- *Prva kronika Evangeličanske cerkvene občine Bodonci*. Predstavitev knjižne izdaje prevoda, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, 31. 3.
- *Prva kronika Evangeličanske cerkvene občine Bodonci*. Intervju na TV AS, Murska Sobota, 4. 4.
- *Jožef Hauko, bogojinski duhovnik v času svetovnih vojn*. Referat na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.

Petra Svolfšak

- *Language Policy of the Italian Army in the occupied Slovenian Territories 1915–1917*. Referat na mednarodni konferenci *Languages at War: policies and practices of language contacts in conflict*, Imperial War Museum, London, Velika Britanija, 8. 4.
- *Prva svetovna vojna v slovenski spominski pokrajini*. Predavanje v Muzeju novejšje zgodovine, Ljubljana, 11. 5.
- *Andrea Griffante, The Front in Mind. Lithuanians and the Perception of Home Front Space during WWI*. Komentatorka in predsedujoča na panelu na mednarodni konferenci *Other Fronts, Other Wars?, 6th Biennial Conference of the International Society for First World War Studies*, Innsbruck, Avstrija, 21. 9.
- *Slovenske družine v vrtincu prve svetovne vojne*. Referat na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.
- *Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki Avstro-Ogrske vojske na soški fronti*. Avtorstvo in uvodni govor na otvoritvi razstave, Sinagoga Maribor, Maribor, 17. 11.
- *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Pozdravni govor na otvoritvi razstave, Atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 22. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Matjaž Bizjak

- Haus-, Hof- und Staatsarchiv in Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 7.–13. 1.; 5.–8. 7.; 26.–30. 9. : raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 14. 1.; 22.–25. 8. : raziskovalno delo.
- Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 31. 3.: raziskovalno delo.

Boris Golec

- Österreichisches Staatsarchiv (Haus-, Hof- und Staatsarchiv, Kriegsarchiv) in Deutschordens Zentralarchiv, Dunaj, Avstrija, 19.–23. 6.: raziskovalno delo.
- Steiermärkisches Landesarchiv; Stadtarchiv Graz in Diözesanarchiv Graz-Seckau, Gradec, Avstrija, 27. 1., 31. 3., 14. 4., 19. 4., 28. 4., 29. 4., 9. 6., 30. 6., 1. 7., 5. 7., 14. 7., 21. 7., 26. 7.: raziskovalno delo.
- Kärntner Landesarchiv, Celovec, Avstrija, 10. 2., 29. 6.: raziskovalno delo.
- Szombathely Egyházmegyei Levéltár (Škofijski arhiv Szombathely), Szombathely, Madžarska, 5.–7. 10., 27.–28. 10.: raziskovalno delo.
- Nadbiskupijski arhiv Zagreb in Hrvatski državni arhiv, Zagreb, Hrvaška, 25. 2.: raziskovalno delo.

Stane Granda

- Haus, Hof- und Staatsarchiv, Verwaltungsarchiv, Dunaj, Avstrija, 1.–11. 2.: raziskovalno delo
- Mednarodni kulturnozgodovinski simpozij, Mogesdorf/Modinci, Avstrija, 5.–8. 7: študijsko potovanje.

Katarina Keber

- Österreichisches Staatsarchiv, Dunaj, Avstrija, 13.–17. 6.: raziskovalno delo.

Miha Kosi

- Steiermärkisches Landesarchiv, Gradec, Avstrija, 18.–20. 5.: raziskovalno delo.
- Institut für vergleichende Städtegeschichte, Münster, Nemčija, 1.–4. 12.: vabljeno predavanje in študijski obisk.

Neva Makuc

- Biblioteca Statale Isontina (s priključeno Biblioteca Civica di Gorizia), Gorica, Italija, januar–december: raziskovalno delo.
- Biblioteca del Seminario di Gorizia, Gorica, Italija, julij: raziskovalno delo.
- Biblioteca Provinciale di Gorizia, Gorica, Italija, december: raziskovalno delo.

Klaudija Sedar

- Nadškofijski arhiv, Zagreb, Hrvaška, 29. 6.: raziskovalno delo.
- Vas Megyei Levéltár, Szombathely, Madžarska, 9. 11.: raziskovalno delo.

Petra Svoljšak

- Österreichisches Staatsarchiv, Kriegsarchiv, Dunaj, Avstrija, 8.–16. 8.: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Matjaž Bizjak

- *Temeljne zgodovinske znanosti*. Predavanja za 3. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Boris Golec

- *Arhivistika 3* in *Arhivistika 4*. Predavanja za 3. in 4. letnik na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- Sodelovanje pri podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Stane Granda

- *Zgodovina uprave na Slovenskem*. Predavanja na Fakulteti za upravo, Univerza v Ljubljani.
- *Pravna zgodovina*. Predavanja za 1. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Agrarna zgodovina*. Predavanja za 3. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Novejša zgodovina*. Predavanja na Modulu 2 *Družba, država, politika*, november/december, Socialna akademija Ljubljana.

Katarina Keber

- Sodelovanje pri vodenju diplomskega dela Sandre Agatič z naslovom: *Kuga – »nepozabljena«* grožnja zdravju (Zdravstvena fakulteta Univerze v Ljubljani, mentorica prim. doc. dr. Alenka Kraigher, dr. med.).

Dušan Kos

- *Pomožne zgodovinske vede*. Predavanja, izpiti in mentorstva za študente 2. letnika prvostopenjskega programa študija zgodovine na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- Sodelovanje pri dveh doktorskih študijih na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.

Miha Kosi

- *Kulturna zgodovina fevdalizma*. Predavanja za 2. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Darja Mihelič

- *Zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 4. letnik na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Vzpon in propad kulturnih in gospodarskih središč Sredozemlja*. Predavanja za 1. letnik na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem v Kopru.
- *Obča zgodovina srednjega veka*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- Sodelovanje pri 2. stopnji bolonjskega programa na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem, na podiplomskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.

Miha Preinfalk

- *Slovenska zgodovina do konca 18. stoletja*. Predavanja za 2. letnik študija zgodovine na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- *Srednji vek – izbrane vsebine*. Predavanja za 1. letnik 2. stopnje študija zgodovine na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem. Poletni semester študijskega leta 2010/2011.

Andrej Rahten

- *Nevropska zgodovina 1914–1941*. Predavanja za 3. letnik v okviru študijskega programa prve stopnje *Zgodovina* na Filozofski fakulteti Univerze v Mariboru.
- *Politična zgodovina habsburške monarhije v 19. in 20. stoletju*. Predavanja za 1. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Mednarodni odnosi*. Predavateljski ciklusi na Fakulteti za evropske in državne študije na Brdu pri Kranju, Evropski pravni fakulteti v Novi Gorici ter Mednarodni fakulteti za poslovne in družbene študije v Celju.

Petra Svoljšak

- *Svetovne vojne 20. stoletja*. Predavanja za 1. letnik študijskega programa *Kulturna zgodovina* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Nacionalno in prva svetovna vojna*. Predavanja v okviru zgodovinskega modula *Spomin narodov v historični perspektivi*. Podiplomska šola *Interkulturni študij - Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

- **Boris Golec** je mentor pri treh diplomskih nalogah (v teku), dveh doktoratih (eno zaključeno), somentor pri doktoratu (v teku) in mentor pri magisteriju (v teku) na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Bil je mentor pri štirih diplomah na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- **Stane Granda** je mentor mladi raziskovalki, doktorandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU.
- **Darja Mihelič** je bila mentorica mladi raziskovalki doktorandki na Zgodovinskem inštitutu Milka Kosa ZRC SAZU in je komentorica doktorandu na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.
- **Miha Preinfalk** je mentor dvema diplomantom na 1. stopnji študija na Oddelku za zgodovino Fakultete za humanistične študije Univerze na Primorskem.
- **Andrej Rahten** je bil mentor enemu študentu na dodiplomskem študijskem programu *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici in štirim študentom na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru.
- **Petra Svoljšak** je bila mentorica pri treh diplomskih nalogah v študijskem programu *Kulturna zgodovina* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Darja Mihelič

Zlati znak ZRC za vrhunske raziskovalne rezultate na področju humanistike za leto 2010.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://zimk.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Researchers of the Milko Kos Historical Institute conduct research on Slovenian history from the early Middle Ages to the period at the end of World War I. Their work is based on the programme of the Slovenian Academy of Sciences and Arts to encourage research in natural and cultural heritage. The institute thus carries out its activities within the framework of the research programme and projects aiming at four work packages: publication of sources for Slovenian history, topography and colonisation of the Slovenian territory, economic and social history of the Slovenes, and the problems of Slovenian history of the 19th and the first decades of the 20th century, including history of diplomacy and research of the period of World War I.

In 2011 researchers of the institute conducted research within the framework of two research programmes (*Basic Research in Slovenian Cultural Past and Biographies, Mentalities, Epochs*), ten research projects (*Elenchus fontium historiae Slovenicae urbanae – Editions of Selected Sources for Slovenian Urban History; Socioeconomic Status of Population in Slovenian Lands in Transition from Feudalism into Capitalism; Unknown Manuscripts of 17th and 18th Century Slovenian Literature: IT Supported Register, Original Research Presentations and Analyses; Archival Sources for Urban and Architectural History of Slovenian Lands (16th to 19th century); Cultural Demography of World War I, Slovenian Place Names in Time and Space (Historical Topography of Slovenia from the Middle Ages to the 19th Century); The leading humanists in the Slovenian territory between the 16th and mid-19th centuries and their social and cultural environment; Strategies and praxis of energy supply in Slovenia; Man, Nature and Environment between the Northern Adriatic and the Eastern Alps in the Premodern Times; Rebellious Survival Strategies in Slovenian Territory (16th to 19th Century)*), one funded project *Western National Border through Changes of Time* and three market projects (*Research about 18th Century on commo cross border area, The Heritage of Maks Fabiani in Štanjel, The Western Slovenian national border in the light of changes in time*).

The Milko Kos Historical Institute publishes two book series: *Thesaurus Memoriae* consists of three specialised editions – *Dissertationes, Fontes* and *Opuscula*; and *Studia diplomatica Slovenica* which is also divided into three series: *Fontes, Monographiae* and *Personae*. In 2011 the institute published and co-published eight monographs: Franc Rozman, Branko Marušič, *Stockholmska spomenica Henrika Tume. Izjava delegacije Jugoslovanske socialdemokratske stranke za razprave na mirovnem kongresu v Stockholmu. Erklærung der Delegation der Suedslavischen sozialdemokratischen Partei in den Vorverhandlungen zu sem Friedenskongresse in Stockholm*; Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti. Ed. Darja Mihelič and Matjaž Bizjak; Miha Šimac, Katarina Keber, »Patriae ac humanitati!« Zdravstvena organizacija v zaledju soške fronte; Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem. Ed. Miha Preinfalk; Velikih pet in nastanek Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Les Cinq Grands et la création du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes. Ed. Andrej Rahten and Janez Šumrada; Miha Seručnik, *Trtna uš, ta silno drobna pošast*; Neva Makuc, *Historiografija in mentaliteta v novoveški Furlaniji in Goriški*; Boris Golec, *Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in neagrarnih poklicnih skupin do konca predmarčne dobe*.

The institute prepared the exhibition *Forgive Us, Forgive Us, Oh You, the Dead* in the Maribor synagogue dedicated to Jewish soldiers who served in the Austro-Hungarian army on the Isonzo/Soča front in World War I (November 17th 2011–February 3rd 2012). Authors of the exhibition are Petra Svolfšak and Renato Podberšič. The institute organized a scientific conference *The Meaning of Castle – the Role and Importance of Castles in Slovene History* (November 23rd–24th), which was accompanied by two happenings, dance performance of renaissance court dances, performed by *Cortesía* and a concert of the ensemble *musica cubicularis*. The conference was accompanied by the exhibition *The Meaning of Castle – the Role and Importance of Castles in Slovene History*. It also organized a lecture on Luigi Faidutti (1861–1931) – the Activist for social justice.

The Milko Kos Historical Institute and the Research Station in Nova Gorica house large libraries specialising in Slovenian and world history. The institute's library keeps the scientific legacies of Franc and Milko Kos and Božo Otorepec in manuscript and book form, whereas the library of the Research Station in Nova Gorica contains the scientific legacy of Henrik Tuma.

Researchers of the Milko Kos Historical Institute cooperate with a number of institutes, archives and universities from other European countries (Austria, Croatia, Italy, France, Switzerland, Czech Republic, Great Britain). In addition to engaging in research, many also participate in undergraduate and graduate studies at Slovenian universities in Ljubljana, Maribor, Koper and Nova Gorica. In 2011 several researchers also lectured at various scientific conferences in Slovenia and abroad.

1 Andrea Furlan

2 Romana Zajc

3 Simona Kermavnar

4 Renata Komić Marn

5 Simona Kostanjšek Brglez

6 Tina Potočnik

7 Ana Lavrič

8 Nejc Bernik

9 Barbara Murovec

10 Franci Lazarini

11 Helena Seražin

12 Katarina Mohar

13 Mina Mušinić

14 Alenka Di Battista

15 Nataša Ivanović

16 Tina Košak

UMETNOSTNOZGODOVINSKI INŠTITUT FRANCETA STELETA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Stane Gabrovec (do 5. 10.), izr. član SAZU dr. Milček Komelj (od 6. 10.), akad. prof. dr. Biba Teržan, doc. dr. Ana Lavrič, doc. dr. Barbara Murovec, doc. dr. Blaž Resman (predsednik), doc. dr. Helena Seražin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: doc. dr. Barbara Murovec.

Znanstvena svetnika: doc. dr. Ana Lavrič, doc. dr. Blaž Resman.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Marjeta Ciglenečki (d. d. r.), doc. dr. Barbara Murovec, doc. dr. Helena Seražin.

Znanstvena sodelavka: doc. dr. Polonca Vidmar (d. d. r.).

Asistenti z doktoratom: doc. dr. Mija Oter Gorenčič, dr. David Krašovec (d. d. r.), dr. Tina Košak (od 12. 12.).

Asistenti: Alenka Di Battista (od 1. 11.), Simona Kostanjšek Brglez (od 1. 11.), Tina Košak (do 11. 12.), Franci Lazarini, Katarina Mohar, Mina Mušinović, Nataša Ivanović, Tanja Martelanc, mag. Tina Potočnik.

Višja strokovna sodelavka: mag. Simona Kermavnar.

Samostojna strokovna delavka: mag. Romana Zajc (1/5 delovnega časa).

Strokovni sodelavci: Nejc Bernik (od 1. 4.), Andrea Furlan, Renata Komić Marn (od 1. 10. polovični delovni čas).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Slovenska umetnostna identiteta v evropskem okviru

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: B. Murovec.

Sodelavci: M. Ciglencečki, N. Ivanović, S. Kermavnar, T. Košak, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Martelanc, K. Mohar, M. Mušinović, M. Oter Gorenčič, T. Potočnik, D. Prelovšek, B. Resman, H. Seražin, P. Vidmar.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Potekale so ikonografske, topografske, slogovne, naročniške, recepcijske in druge raziskave slovenske umetnostne dediščine ter njenega evropskega konteksta; poseben poudarek je bil tudi na zgodovini in metodologiji stroke.

Raziskovanje srednjega veka je bilo osredotočeno na odkrivanje umetnostnih povezav samostanov na slovenskem ozemlju z redovnimi in neredovnimi spomeniki v drugih evropskih državah. Poseben del raziskav je bil namenjen analizi vpliva naročnikov, zlasti posvetnih rodbin na sakralno umetnost (M. Oter Gorenčič). Nadaljevale so se raziskave srednjeveškega kiparstva s poudarkom na ptujskogorski kiparski delavnici (P. Vidmar). V italijanskih, avstrijskih, hrvaških in slovenskih arhivih ter na terenu so potekale raziskave o renesančni in baročni arhitekturi na Slovenskem, v Istri in Dalmaciji. Z dokumentiranjem spomenikov in zbiranjem arhivskih virov so se nadaljevale raziskave renesančne in baročne arhitekture ter arhitekture prve polovice 20. stoletja na Slovenskem, še posebej raziskave o graškem Društvu za domovinsko varstvo. Z dokumentiranjem spomenikov in zbiranjem arhivskih virov so se nadaljevale raziskave renesančne in baročne arhitekture na Kočevskem, Primorskem in v osrednji Sloveniji (H. Seražin). V okviru raziskav baročne plastike se je nadaljevalo dokumentiranje cerkvene opreme iz 17. stoletja, dopolnjeno s študijem relevantnih arhivskih virov. Nadaljevale so se tudi raziskave posameznih kiparskih delavnic oz. obrtnih središč, evidentiranih na Kranjskem v drugi polovici 18. stoletja (B. Resman). Potekale so raziskave slikarstva od 16. do 20. stoletja v evropskem kontekstu (B. Murovec). Nadaljevale so se raziskave upodabljanja osmansko-evropskih odnosov s poudarkom na slikarstvu 17. stoletja. Pomemben del preučevanja je bil namenjen tudi plemiškim naročnikom (mdr. T. Košak, T. Martelanc, B. Murovec, M. Mušinović, P. Vidmar). Na temo umetnostnega naročništva in zbirateljstva je bilo preučenih nekaj dodatnih virov o dejavnosti ljubljanskega škofa Otona Friderika Buchheima. Umetnostnozgodovinska in širša kulturnozgodovinska raziskava svetniških zavetnikov ljubljanske (nad)škofije je bila zaključena z objavo izsledkov (A. Lavrič). Na podlagi kvantitativne analize vzorcev zapuščinskih inventarjev in študij posameznih zbirk je bila izvedena raziskava zbirateljskih praks in umetnostnega okusa kranjskega in štajerskega plemstva med sredino 17. in sredino 18. stoletja, poseben poudarek je bil posvečen vlogi profanih slikarskih zvrsti v plemiških interjerjih. Izvedena je bila tudi analiza terminologije in atribucij v zapuščinskih inventarjih (T. Košak). V okviru raziskovanja samostanske arhitekture na Slovenskem v času novega veka je bilo največ pozornosti posvečene kapucinski umetnosti, njeni arhitekturi in slikarskim zbirkam, ki se hranijo po še delujočih kapucinskih samostanih, v uršulinskem samostanu v Ljubljani in v Narodni galeriji. V okviru raziskav kapucinske arhitekture na Slovenskem je bilo izvedenih več terenskih obiskov ohranjenih samostanov, potekalo je preučevanje arhivskih in slikovnih virov tako v Sloveniji kot tudi v Avstriji (Dunaj, Gradec, Innsbruck) ter literature, ki se hrani v kapucinskih knjižnicah Avstrije in Italije (Dunaj, Innsbruck in Benetke) (T. Martelanc). Potekale so raziskave o slikarju Lovru Janši in dunajskem kontekstu njegovega delovanja (N. Ivanović). Na področju raziskav arhitekture 19. stoletja na Štajerskem in Kranjskem je bila izvedena analiza spodnještajerske cerkvene arhitekture iz časa škofa Mihaela Napotnika (1889–1922) ter njena primerjava s sočasno arhitekturno dejavnostjo na avstrijskem Štajerskem in Kranjskem. Posebna pozornost pa je bila posvečena opusom arhitektov Richarda Jordana, Roberta Mikovica in Adolfa Wagnerja, nadaljevale so se tudi raziskave arhitekta Hansa Pascherja. Študije so se dotaknile tudi problematike sočasnih povečav cerkvenih objektov v odnosu do zahtev tedanjega spomeniškega varstva (F. Lazarini). Nadaljevale so se raziskave o zgodovini urbanizma ter vplivu sodobnih naselbinskih procesov na identiteto in estetske vidike primestnih naselij (T. Potočnik). Potekale so raziskave slovenske povojne likovne umetnosti v kontekstu Jugoslavije, predvsem na primeru Ljudske skupščine (K. Mohar). Nadaljevale so se raziskave o arhitektu Branku Kocmutu. Potekale pa so tudi o zgodovini fotografije na Slovenskem in o opusih več novejših avtorjev z območja severovzhodne Slovenije (Jožef Ajlec, Branko Lenart, Stojan Kerbler, Ida Brišnik Remec, Marjan Remec) ter o percepciji enega osrednjih slovenskih spomenikov, romarske cerkve na Ptujski Gori (M. Ciglencečki).

Plemeniti meceni. Vloga in pomen aristokratskih naročnikov v sakralni umetnosti slovenskih dežel od 16. do 19. stoletja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Resman.

Sodelavci: T. Košak, A. Lavrič, U. Lubej, B. Murovec, H. Seražin.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Raziskave plemiške mecenske dejavnosti so se nadaljevale s študijem sakralnih umetnostnih naročil rodbine von Flödnig v drugi polovici 18. stoletja in njenih zvez s kranjsko slikarsko delavnico Leopolda Layerja. Poleg te študije so bile pripravljene za objavo še nekatere parcialne raziskave iz prejšnjih let.

Samostani – povezovalci evropskega umetnostnega prostora

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: H. Seražin.

Sodelavci: N. Bernik, A. Furlan, A. Lavrič, B. Murovec, B. Resman.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Potekalo je zbiranje gradiva in dokumentiranje umetnostnih spomenikov na terenu ter delo v arhivih in knjižnicah. Vnašali so se podatki v dokumentacijsko bazo *Samostani na Slovenskem*. Del izsledkov raziskav je bil javno predstavljen na znanstvenih simpozijih. Potekale so raziskave arhivskih virov in umetnostnih relikvov nekdanjega ljubljanskega diskalceatskega samostana, raziskave na temo kapucinske in frančiškanske umetnosti ter raziskave tipologije arhitekture bosonogih karmeličanov na Slovenskem.

Srednjeveški samostani in njihovi ustanovniki: politična ikonografija Andeških in Babenberžanov na primeru ustanovitve in umetnostne podobe kartuzije Jurklošter

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: M. Oter Gorenčič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–31. 8. 2011, 1. 10. 2012–30. 5. 2013

Nadaljevala sta se delo na terenu in študij arhivskega ter knjižničnega gradiva tako v Sloveniji kot v tujini in sta bila usmerjena k analizi vpliva posvetnih dinastij na potek ustanavljanja in stavbno zasnovi srednjeveških samostanov. Del izsledkov je bil javno predstavljen, med drugim tudi na mednarodnem znanstvenem simpoziju o raziskovanju zgodovine kartuzijanov. Poseben del raziskav je bil osredotočen na vpliv Andeških in Babenberžanov pri izbiri patrocinija kartuzijske cerkve v Jurkloštru.

Ljubljanski barok – materialna kultura in duhovni kontekst

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Lavrič.

Sodelavci: N. Bernik, A. Furlan, D. Krašovec, T. Martelanc, B. Murovec, B. Resman, H. Seražin.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Nadaljevale so se sistematične raziskave ljubljanskih baročnih bratovščin z vidika umetnostnega naročništva. V prvem sklopu so bile kot nadaljevanje študija jezuitskih kongregacij preučene bratovščine po drugih redovnih cerkvah (pri frančiškanih, avguštincih eremitih, diskalceatih, klarisah in uršulinkah), v drugem pa bratovščine po župnijskih cerkvah in podružnicah (pri Sv. Miklavžu – stolnici, Sv. Petru in Sv. Florijanu). Izsledki sestavljajo celovit pregled umetnostne dejavnosti v baročnem času tudi v Ljubljani zelo pomembnega segmenta naročnikov, ki je združeval vse družbene plasti in marsikje dosegel tudi visoko umetnostno raven. Posebna pozornost je bila posvečena ikonografskemu vidiku bratovščinskih naročil. Posebej je bila obdelana tudi svetniška ikonografija baročne Ljubljane kot celote, tj. z vidika najrazličnejših naročnikov in vsebinskih konceptov. Raziskave so obsegale študij posameznih spomenikov, arhivskih virov, literature in primerjalnega gradiva na Slovenskem in v tujini. Za nekatere spomenike je bilo pripravljeno izčrpno fototopografsko gradivo in tlorisi, bodisi s pomočjo izčrpnega fototopografskega gradiva bodisi iz neposrednih topografskih meritev.

Likovna umetnost v prostoru mesta Maribor

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Murovec.

Sodelavci: N. Bernik, M. Ciglencečki, Mitja Gradišnik, Marjan Heričko, R. Komić Marn, T. Košak, Kristjan Košič, A. Lavrič, F. Lazarini, T. Potočnik, B. Resman, P. Vidmar (v sodelovanju s Filozofsko fakulteto in Fakulteto za elektrotehniko, računalništvo in informatiko Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskovalno delo je mdr. obsegalo ikonografsko preučevanje mariborskih slik, študij javnih spomenikov 19. stoletja v Mariboru, predvsem tistih, ki so bili iz političnih razlogov odstranjeni. Opravljeno je bilo prvo evidentiranje javnih spomenikov v mestu Maribor s poudarkom na genezi postavljanja spomenikov Rudolfu Maistru in spomenika NOB. Pričelo se je evidentiranje slikarjev in kiparjev, ki so svoje študijske začetke zastavili na Pedagoški fakulteti UM, pripravljena je bila razstava izbranih avtorjev (študenti umetnostne zgodovine pod mentorstvom M. Ciglencečki). Pripravljene so bili vsebinski sklopi za spletni portal in začelo se je delo na bibliografski bazi, arhivu arhitekturnih posnetkov in fotodokumentaciji.

Kip Franca Jožefa za mariborsko kadetnico

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za obrambo Republike Slovenije.

Vodja: B. Murovec.

Sodelavci: A. Furlan, N. Ivanović, R. Komić Marn, F. Lazarini, K. Mohar, T. Potočnik.

Obdobje trajanja: 1. 1.–31. 12. 2011

Projekt je zajemal raziskovalno delo in pripravo razstave *Spomenik Franca Jožefa I. pred mariborsko kadetnico. Njegov pomen in materialna dediščina*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Zbiranje dokumentarnega gradiva za umetnostno zgodovino slovenskega ozemlja

Redno poteka dopolnjevanje *topografske kartoteke spomenikov, kartoteke umetnikov, specialnih kartotek in baz ter fototeke*. Podatki se zbirajo po literaturi in arhivih ter s terenskim delom. Poleg dopolnjevanja kartotečnih evidenc se vzpostavlja tudi računalniško vodena dokumentacija. Fotodokumentarno delo na terenu je obogatilo fototeko za več tisoč posnetkov (predvsem v digitalni obliki). Potekalo je delo na podatkovnih zbirkah: leksikon umetnikov, ikonografija, umetnostni spomeniki Slovenije, korpusi, virtualna knjižnica Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta.

Potekalo je zbiranje podatkov in dokumentiranje umetnostnih spomenikov na terenu ter arhivsko delo. Za monografiji *Upravna enota Jesenice in Upravna enota Ajdovščina* so bile za umetnostne spomenike opravljene arhitekturne izmere na terenu. Izmerjeni tlorisi so bili s pomočjo računalniškega arhitekturnega programa obdelani v digitalno obliko (N. Bernik). Tudi v UE Ajdovščina je potekala terenska akcija po že ustaljeni metodologiji fototopografske dokumentacije. Posnetih je bilo že okoli 5200 fotografij (A. Furlan). Nadaljevalo se je evidentiranje neurejenih Steletovih zapiskov naselij in spomenikov. V bazo podatkov za prenos na *Interaktivno karto Slovenije z zbirkami*, dosegljivo na mreži: <http://gis.zrc-sazu.si/zrcgis/ewmap.asp?catprj=zrcgis.stele> pod enoto *Terenski zapiski Franceta Steleta*, je bilo prenesenih na medmrežje 417 objektov, skupaj 1052 skenov. Na Interaktivni karti je skupno dosegljivih 1089 sakralnih spomenikov v obsegu 2744 skeniranih zapisov. Hkrati so bile od originalov ločene kopije Steletovih terenskih zapiskov (R. Zajc).

Potekalo je koordiniranje nabora in priprave gesel o starejših slovenskih umetnikih za *Allgemeines Künstlerlexikon*.

Uredništvo

B. Murovec je bila urednica dvojne številke 16. letnika revije *Acta historiae artis Slovenica* (uredniški odbor: T. Košak, A. Lavrič, B. Murovec, M. Oter Gorenčič, B. Resman, H. Seražin), štirih števil revije *Umetnostna kronika* (30–33), člana uredništva z inštituta sta bila M. Oter Gorenčič in B. Resman, in zbirke Umetnine v žepu.

B. Resman je bil urednik druge knjige v zbirki Umetnostna topografija Slovenije, *Upravna enota Jesenice* (uredniški odbor: A. Lavrič, B. Murovec, B. Resman, H. Seražin).

Svetovanje

Inštitutski raziskovalci svetujejo umetnostnim zgodovinarjem, strokovnjakom z drugih področij humanistike in družboslovja ter študentom umetnostne zgodovine, ki pogosto iščejo pomoč na inštitutu.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Vodja: S. Kermavnar

Bibliotečno obdelani fond se je povečal za 453 enot, pridobljenih je bilo še okoli 90 publikacij.

A. Furlan je opravljal fotografiranje, oblikovanje in prelom publikacij.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta historiae artis Slovenica*, 16/1–2, 302 str.
- *Umetnostna kronika*, 30–33.
- Barbara Žabota, *Kongresni trg*, Ljubljana 2011, 80 str. (Umetnine v žepu; 4).
- *Upravna enota Jesenice. Občine Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica* (ur. Blaž Resman), 376 str. (Umetnostna topografija Slovenije).
- *Art History in Slovenia* (ur. Barbara Murovec, Tina Košak), 270 str.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Tina Košak

Žanrske upodobitve in tihožitja v plemiških zbirkah na Kranjskem in Štajerskem v 17. in 18. stoletju, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 28. 9. – doktorsko delo.

RAZSTAVE

- **Dediščina izgnanih. Tri stoletja brežiških frančiškanov** (avtorica koncepta Barbara Murovec), Galerija Posavskega muzeja Brežice, 18. 11. 2010–15. 1. 2011. Kulturnozgodovinska razstava.
- **Spomenik Franca Jožefa I. pred kadetnico v Mariboru. Njegov pomen in materialna dediščina**, Kadetnica Maribor, 2011/2012. Kulturno-zgodovinska razstava.
- **2X12**. Maribor, Galerija Media NOX. Razstava slikarjev in kiparjev – nekdanjih študentov Pedagoške fakultete Univerze v Mariboru; v sklopu predmeta *Praktično usposabljanje* v 3. letniku umetnostne zgodovine na Filozofske fakultete Univerze v Mariboru, pripravili študentje (mentorica M. Ciglencečki). Razstavišče Filozofske fakultete v Mariboru, 7. 12. 2011–8. 1. 2012.

ZNANSTVENI SESTANKI, POSVETI

- **Kulturna dediščina in prostor**, cikel posvetov oziroma okroglih miz kot *brain storming* za izhod iz krize (Prešernova dvorana SAZU) ter ekskurzija: *Kulturna dediščina in prostorsko načrtovanje*, 10. 3.; *Ljubljansko barje*, 10. 3.; *Ogled Ljubljanskega barja* (vodstvo dr. Milan Orožen Adamič), 7. 5.; *Piranski mandrač*, 23. 5.
- **Modrost umetnosti – prostor modrosti / Sapientia artis – spatium sapientiae / Wisdom of Art – Place for Wisdom**, vzpostavitev nove serije predavanj, seminarjev, pogovorov, okroglih miz in drugih oblik dejavnosti za poglobljeno kritično razmišljanje, raziskovanj in sodelovanje na vseh področjih, ki se dotikajo inštitutskega dela: Nataša Ivanovič, *Krajina v opusu Lovra Janše (1749–1812): pomen slikarskih del in njihova recepcija*, doktorski seminar, 11. 3.; Mina Mušinovič, *Protestantski mecen 16. stoletja na Kranjskem: primer rodbine Khisl*, doktorski seminar, 6. 5.; Martina Baleva, *Bildersturm und Europäische Osterweiterung. Ein geschichtspolitisches Zerfallsprodukt des bulgarischen EU-Beitritts*, vabljeno predavanje, 26. 6.; Katarina Mohar, *Slovenska Ljudska skupščina kot umetnostnozgodovinski spomenik*, doktorski seminar, 27. 6.
- **Predstavitel knjig in revij**, Prešernova dvorana SAZU, 4. 5.: Mija Oter Gorenčič, *Deformis formositas ac formosa deformitas. Samostanska stavbna plastika 12. in 13. stoletja v Sloveniji* (Opera Institutu Artis Historiae); Blaž Resman, Helena Seražin, *Upravna enota Kočevje. Občina Kočevje, Kostel in Osilnica* (Umetnostna topografija Slovenije); *Acta historiae artis Slovenica* 15, ur. Ana Lavrič; *Umetnostna kronika* 30, ur. Barbara Murovec.
- **Kulturna dediščina na Vodnikovem trgu in ljubljanski tržnici**. Konferenca za medije skupaj s Civilno iniciativo *Tržnice ne damo*, 30. 6.
- **Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti**. Interdisciplinarni znanstveni simpozij: Prešernova dvorana SAZU, skupaj s Fakulteto za podiplomski humanistični študij ISH, 9.–10. 12.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodno sodelovanje je potekalo s številnimi institucijami, v okviru skupnih projektov in kot soavtorstvo znanstvenih monografij in zbornikov, ndr.: *Baroque Ceiling Painting in Central Europe; Net-Heritage (Research Programme applied to the protection of Tangible Cultural Heritage, FP7-ERANET-2007-RTD); CIHA; Media and Memoria in South-Eastern-Europe.*

Barbara Murovec je leta 2010 postala sekretarka mednarodnega združenja raziskovalnih inštitutov za umetnostno zgodovino RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art).

V letu 2011 so imeli raziskovalci inštituta mdr. stike z naslednjimi tujimi institucijami:

- Alte Galerie, Universalmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Alte Galerie, Steiermärkisches Landesmuseum Joanneum, Gradec, Avstrija.
- Archiv der Kapuzinerprovinz Österreich-Südtirol, Innsbruck, Avstrija.
- Biblioteca SS. Redentore, Venezia, Italija.
- Centro Internazionale di Studi di Architettura Andrea Palladio, Vicenza, Italija.
- Česká Grantova agentura, Praga, Češka.
- Diözesanarchiv Graz, Gradec, Avstrija.
- EAHN – European Architectural History Network.
- Gosudarstvennyj Ermitazh, Sankt Peterburg, Rusija.
- Institut für Kunstgeschichte der Universität Wien, Dunaj, Avstrija.
- Institut National d'Histoire de l'Art, Pariz, Francija.
- Istituto Internazionale di storia economica F. Datini, Prato, Italija.
- Istituto per le Ricerche di Storia Sociale e Religiosa, Vicenza, Italija.
- Karl-Franzens-Universität, Institut für Kunstgeschichte, Gradec, Avstrija.
- Kunsthistorisches Institut Florenz, Max-Planck-Institut, Firenze, Italija.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Kommission für Kunstgeschichte, Dunaj, Avstrija.
- Renaissance Society of America, Združene države Amerike
- Rijksbureau voor Kunsthistorische Documentatie, Den Haag, Nizozemska.
- SAH – Society of Architectural Historians.
- Steiermärkisches Landesarchiv Graz, Gradec, Avstrija.
- Stirling Committee of the European Science Foundation, Bruselj, Belgija.
- Università Ca' Foscari di Venezia, Dipartimento di Storia e Critica delle Arti »Giuseppe Mazzariol«, Benetke, Italija.
- Università degli studi di Trieste, Dipartimento Storia e Storia dell'Arte, Trst, Italija.
- Università degli Studi di Udine, Dipartimento di Storia e Tutela dei Beni Culturali, Videm, Italija.
- Università IUAV di Venezia, Dipartimento di Storia dell'Architettura, Benetke, Italija.
- Univerzita Palackého, Olomouc, Češka.
- Universiteit van Amsterdam, Nizozemska.
- Universität Konstanz, Nemčija.
- Universität München, Institut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.
- University of Edinburgh, Department of Architecture, School of Arts, Culture and Environment, Velika Britanija.
- Ústav dějin umění Akademie věd České republiky, Praga, Češka.
- Valvasorova zbirka Nadbiskupije zagrebačke, Zagreb, Hrvaška.
- Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, Hrvaška.
- Villa I Tatti, Firenze, Italija.
- Zentralinstitut für Kunstgeschichte, München, Nemčija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjeta Ciglencečki

- *General Rudolf Maister (1874–1934) in the memory of Slovenes. Adoration and disregard.* Referat na delavnici *Distinction and Unification. Regional and Supraregional Memories* v okviru projekta *Media and memoria in South-Eastern Europe*, Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 27. 5.
- *Umetnost in kultura spomina.* Referat na interdisciplinarnem simpoziju *Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti*, UIFS ZRC SAZU in ISH, Ljubljana, 10. 12.

Andrea Furlan

- *Egon Kraus, tržaški fotoreporter.* Referat na simpoziju *Zgodovina in teorija fotografije*, posvečenem mag. Mirku Kambiču, Ajdovščina, Pilonova galerija, 15. 10.

Nataša Ivanović

- *Graščina Grumlof – središče umetnostnega ustvarjanja ali slikarjeva nadloga.* Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Ljubljana, 24. 11.
- *Paintings for the Town Hall in Ljubljana: Hribar's vision of Slavic identity.* Referat na delavnici *Strategien – Konstruktionen – Visionen der Einheit. Die Idee des Slawentums in Mittel-, Ost- und Südosteuropa im 20. Jahrhundert*, Humboldt-Universität, Berlin, Nemčija, 1. 12.
- *Interpretacija krajine.* Referat na interdisciplinarnem znanstvenem simpoziju *Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti*, UIFS ZRC SAZU in ISH, Ljubljana, 10. 12.

Tina Košak

- *Slikarske zbirke v slovenskih gradovih. Pogled skozi »Stoletov objektiv«.* Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – Vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Ljubljana, 23. 11.

David Krašovec

- *Francoska literatura v očeh Edvarda Kocbeka.* Predavanje na mednarodnem simpoziju o Edvardu Kocbeku, Ljubljana, 21. 4.

Franci Lazarini

- *Dvorec Smednik v 20. in 21. stoletju.* Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Ljubljana, 24. 11.

Katarina Mohar

- *Building of Slovenian National Assembly and its context.* Referat na delavnici *Distinction and Unification. Regional and Supraregional Memories* v okviru projekta *Media and memoria in South-Eastern Europe*, Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26. 5.
- *Visions of unity in Slovenia – Slavko Pengov's historical fresco cycles.* Referat na delavnici *Strategien – Konstruktionen – Visionen der Einheit. Die Idee des Slawentums in Mittel-, Ost- und Südosteuropa im 20. Jahrhundert*, Humboldt-Universität, Berlin, Nemčija, 1. 12.

Barbara Murovec

- *Slovenian Academy of Sciences and Arts – France Stele and his Yugoslav Related Research.* Referat na delavnici *Distinction and Unification. Regional and Supraregional Memories* v okviru projekta *Media and memoria in South-Eastern Europe*, Univerza v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 27. 5.
- *Alegorično-mitološke upodobitve elementa Voda. Freske v slavnostni dvorani gradu Brežice in njihov literarno-likovni kontekst.* Predavanje na 3. Grošljevem simpoziju: *Antični miti v besedi, podobi, in zvoku*, Društvo za antične in humanistične študije Slovenije, Kamnik, 14. 10.
- *Die Monatszeitschrift Slovan und das Slawentum in der Kunst Sloweniens.* Referat na delavnici *Strategien – Konstruktionen – Visionen der Einheit. Die Idee des Slawentums in Mittel-, Ost- und Südosteuropa im 20. Jahrhundert*, Humboldt-Universität, Berlin, Nemčija, 1. 12.
- *Prepletanje, povezovanje in razločevanje. Likovna umetnost in njeno preučevanje.* Referat na interdisciplinarnem znanstvenem simpoziju *Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti*, UIFS ZRC SAZU in ISH, Ljubljana, 10. 12.

Mina Mušinović

- *Transformacija spomina – transformacija spomenika.* Referat na interdisciplinarnem znanstvenem simpoziju *Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti*, UIFS ZRC SAZU in ISH, Ljubljana, 10. 12.

Mija Oter Gorenčič

- *Kulturna dediščina in prostorsko načrtovanje na primeru žičke kartuzije*. Referat na 4. posvetu za izhod iz krize: *Kulturna dediščina in prostor. Kulturna dediščina in prostorsko načrtovanje*, Ljubljana, 10. 3.
- *Die Rolle der Andechs-Meranier und Babenberger bei der Gründung und Errichtung der ersten beiden Kartäuserklöster in Mitteleuropa (Seitz und Gairach)*. Referat na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Kartäusisches Denken und daraus resultierende Netzwerke vom Mittelalter bis zur Neuzeit*, Aggsbach, Avstrija, 24. 8.
- *Evropski pomen kartuzije Jurklošter*. Predavanje, *Kartuzija Jurklošter*, 19. 11.
- *Različni pogledi na posege v srednjeveške cerkve*. Referat na znanstvenem simpoziju *Arhitekturna zgodovina. Med starim in novim*, Ljubljana, 25. 11.

Tina Potočnik

- *Staro in novo v razvoju naselja: Mengeš v drugi polovici preteklega stoletja*. Referat na znanstvenem simpoziju *Arhitekturna zgodovina. Med starim in novim*, Ljubljana, 26. 11.

Helena Seražin

- *La fortuna delle »regole« di Vignola nell' Austria interna nel 600'*. Predavanje na *III. Corso internazionale di studi sul Vignola: Vignola e la sua eredità tra Cinque e Seicento* v organizaciji Sapienza Università di Roma na Accademia di San Luca, Rim, Italija 17. 9.
- *Goriški in kranjski grajski posestniki v diplomatskih in dvornih službah Svetega rimskega cesarstva v vlogi posrednikov novih arhitekturnih modelov in umetnostnih smeri*. Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Ljubljana, 24. 11.
- *Delovanje in vloga graškega Društva za domovinsko varstvo na južnem Štajerskem (1909–1918)*. Referat na znanstvenem simpoziju *Arhitekturna zgodovina. Med starim in novim*, Ljubljana, 25.11.

Polona Vidmar

- *Eine schicksalhafte Begegnung mit den Osmanen. Die venezianischen Heldinnen Anna Erizzo und Belisandra Maraviglia in der bildenden Kunst*. Predavanje na Institut für Kunstgeschichte, Gradec, Avstrija, 29. 3.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marjeta Ciglencečki

- Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.

Nataša Ivanović

- Dunaj, Avstrija, 22.–25. 3., 30. 5.–4. 6.: študij, raziskovalno delo..

Tina Košak

- Dunaj, Gradec, Avstrija: raziskovalno delo.
- München, Nemčija: raziskovalno delo.

David Krašovec

- Lausanne, Švica: raziskovalno delo.
- Tübingen, Nemčija: raziskovalno delo.
- Sankt Peterburg, Moskva, Rusija: raziskovalno delo.
- Černivci, Lvov, Kijev, Ukrajina: raziskovalno delo.
- Severna Italija: raziskovalno delo.

Ana Lavrič

- Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.
- München, Nemčija: raziskovalno delo.

Franci Lazarini

- München, Nemčija, 5.–12. 6.: raziskovalno delo.

Tanja Martelanc

- Gradec, Dunaj, Avstrija, 1. 1.–28. 2.: študij in raziskovalno delo.
- Innsbruck, Avstrija, 6. 3.–11. 3.: raziskovalno delo.
- Benetke, Italija: raziskovalno delo.

Katarina Mohar

- Novi Sad in Beograd, Srbija: raziskovalno delo.
- Berlin, München, Nemčija: raziskovalno delo.
- London, Velika Britanija: raziskovalno delo.

Barbara Murovec

- Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.
- Firence, Italija: raziskovalno delo.
- München, Nemčija: raziskovalno delo.

Mina Mušinič

- Gradec, Avstrija, 1.–31. 1.: študij in raziskovalno delo.

Mija Oter Gorenčič

- Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.
- Firence, Italija: raziskovalno delo.
- Več krajev v Franciji in Italiji: raziskovalno delo.

Helena Seražin

- Gorica, Italija: raziskovalno delo.
- Graz, Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.

Polona Vidmar

- Gradec, Dunaj, Avstrija: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Andrea Furlan

- *Praktikum pri predmetu »Zgodovina fotografije«*. Vaje iz teorije fotografske tehnike in terensko delo za 1. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, za šolsko leto 2011/2012.

Tina Košak

- *Pisni viri za umetnostno zgodovino; Uvod v ikonografijo*. Seminarske vaje za 1. in 2. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, za šolsko leto 2011/2012.

Ana Lavrič

- *Pisni viri za umetnostno zgodovino*. Predavanja za 1. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, za šolsko leto 2011/2012.

Franci Lazarini

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine; Zgodovina arhitekture; Izbrana poglavja iz zgodovine arhitekture in urbanizma*. Seminarske vaje za 1. in 2. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, za šolsko leto 2011/2012.

Barbara Murovec

- *Uvod v študij umetnostne zgodovine; Zgodovina umetnostne zgodovine; Uvod v ikonografijo.* Predavanja in vaje za 1. in 2. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.
- Sodelovanje pri doktorskem študiju na Oddelku za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Mariboru; na Univerzi v Novi Gorici in ZRC SAZU v okviru *Primerjalnega študija idej in kultur*; na Institutum Studiorum Humanitatis, Fakulteti za podiplomski humanistični študij in na Univerzi v Ljubljani pri programu *Varstvo okolja*.

Blaž Resman

- *Uvod v umetnostno topografijo.* Predavanja in terenske vaje za 1. letnik v okviru programa *Umetnostna zgodovina* (bolonjski študijski program) na Oddelku za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, za šolsko leto 2011/2012.

Helena Seražin

- Sodelovanje pri dodiplomskem študiju, Oddelek za umetnostno zgodovino, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Ana Lavrič je bila mentorica mladim raziskovalcem F. Lazariniju, T. Martelanc in S. Kostanjšek Brglez.

Barbara Murovec je bila mentorica mladim raziskovalkam N. Ivanović, T. Košak in K. Mohar.

Blaž Resman je bil mentor mladi raziskovalki M. Mušinović.

Helena Seražin je bila mentorica mladima raziskovalkama T. Potočnik in A. Di Battista.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://uifs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research at the France Stele Institute of Art History (UIFS) was performed within the research programme *Slovenian Artistic Identity in the European Context*. It encompassed the following research fields: the study of Romanesque and Early Gothic architecture and architectural sculpture; medieval painting; architecture, sculpture, painting and graphic arts from the 16th to the 18th century; Baroque art in Ljubljana; art around 1800; art and architecture of the 19th and 20th centuries. The research also focused on art patronage, art collecting, early modern art market, iconographic studies (especially iconography of saints and of individual religious orders), the historiography and methodology of art history. Other activities included the digitalization of the UIFS collections and work on the databases of artists, iconography, art monuments of Slovenia and on-line library. Individual research activities were also performed within the following research projects: *The Noble Patron. The Role and Significance of Aristocratic Patrons in Sacred Art in the Slovene Lands from the 16th to the 19th Century*; *Monasteries – Cohesive Strings of the European Art Scene; Baroque in Ljubljana – Material Culture and Spiritual Context*; *Medieval Monasteries and their Founders: Political Iconography of the Andechs and the Babenbergs in the Case of Foundation and Artistic Image of Jurklošter Charterhouse* as well as the applied project *Visual Arts and Architecture in the Spatial Context of the City of Maribor*. The work for the ARZENAL – *Virtual Treasury of National Heritage* continued.

Edited and printed were the publications *Art History in Slovenia* (ed. Barbara Murovec, Tina Košak), *Umetnostna topografija Slovenije: Upravna enota Jesenice. Občine Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica* (ed. Blaž Resman) [*Art Topography of Slovenia. Administrative Unit Jesenice. Communes Jesenice, Kranjska Gora, Žirovnica*], as well as the journals *Acta historiae artis Slovenica*, 16/1–2 and *Umetnostna kronika*, 30–33. The institute published another booklet of the series *Umetnine v žepu* [*Art in the Pocket*], i.e. Barbara Žabota: *Kongresni trg. Members of the institute organized the exhibition *The Monument of Emperor Franz Joseph I. at the Maribor Military Academy. The Meaning and Material Heritage* in the Maribor military academy.*

The series of discussions and round tables entitled *Cultural Heritage and Space. Brain Storming for the Solution of Crisis* continued. Special attention was dedicated to the preservation of the remains of the former Franciscan monastery and the cultural heritage of the Ljubljana marketplace.

A new series of lectures *Sapientia artis – spatium sapientiae / Wisdom of Art – Place for Wisdom* was introduced, with three lectures by doctoral candidates employed at the institute and a guest lecture by Bulgarian art historian Martina Baleva. In cooperation with Institutum Studiorum Humanitatis, interdisciplinary symposium *Modern Methodologies in the Research of Visual Arts* was organised.

The researchers participated in several symposia, expert commissions for the preservation of cultural heritage, study programmes at the Department of Art History at the Faculty of Arts, University of Maribor and University of Ljubljana; as well as at the Department of European and Mediterranean Heritage of the Faculty of Humanities, University of Primorska, Koper/Capodistria; University of Nova Gorica and Scientific Research Centre SAZU: The Comparative Studies of Cultures and Ideas; Institutum Studiorum Humanitatis; Interdisciplinary Doctoral Programme at the University of Ljubljana: Environmental Protection.

International cooperation continued with joint projects, co-authorship of international publications, including *Baroque Ceiling Painting in Central Europe*, *Net-Heritage* (Research Programme applied to the protection of Tangible Cultural Heritage, FP7-ERANET-2007-RTD), *CIHA*, *Media and Memoria* in South-Eastern-Europe. The institute cooperated closely with RIHA (International Association of Research Institutes in the History of Art).

- 1 Jurij Snoj
- 2 Nataša Cigoj Krstulović
- 3 Katarina Šter
- 4 Metoda Kokole
- 5 Maruša Zupančič
- 6 Klemen Grabnar
- 7 Radovan Škrjanc

MUZIKOLOŠKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. Janez Matičič (predsednik), akad. Tone Pavček (do 21. 10. †), dr. Jurij Snoj (podpredsednik), dr. Metoda Kokole, dr. Nataša Cigoj Krstulović.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Metoda Kokole.

Znanstvena svetnika: dr. Metoda Kokole, dr. Jurij Snoj.

Znanstvena sodelavka: dr. Nataša Cigoj Krstulović (s polovično delovno obveznostjo).

Asistent z doktoratom: dr. Radovan Škrjanc (s petinsko delovno obveznostjo).

Asistentka z doktoratom: dr. Katarina Šter.

Asistentka: Maruša Zupančič.

Asistent: Klemen Grabnar.

Strokovno-tehnična sodelavka: Tonja Čakš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskave slovenske glasbene preteklosti

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: J. Snoj.

Sodelavci: N. Cigoj Krstulović, K. Grabnar, M. Kokole, R. Škrjanc, K. Šter, M. Zupančič.

Sodelavci sodelujoče raziskovalne organizacije: red. prof. dr. Matjaž Barbo, asist. dr. Katarina Bogunović Hočvar, doc. dr. Aleš Nagode, red. prof. dr. Svanibor Pettan, doc. dr. Gregor Pompe, red. prof. dr. Leon Stefanija, doc. Larisa Vrhunc, dr. Špela Lah, Tjaša Ribizel, Peter Grum (vsi z Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani), izr. prof. dr. Jernej Weiss (Pedagoška fakulteta Univerze v Mariboru) in izr. prof. dr. Darja Koter (Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

V okviru raziskovalnega programa je bila predvsem zasnovana in v večji meri pripravljena prva od štirih načrtovanih večavtorskih knjig *Zgodovina glasbe na Slovenskem I: od začetkov do konca 16. stoletja*. Posamezni raziskovalci so se nadalje ukvarjali še s specifičnimi tematikami. Svoje raziskovalne rezultate so predstavili na ustreznih znanstvenih konferencah ali jih pripravili za objavo.

J. Snoj je na osnovi študija notiranega misala iz Mestnega muzeja v Boznu, ki ga je leta 1296 spisal Ruotlibus de Laybaco, pripravil referat, ki je bil predstavljen na 16. srečanju skupine Cantus planus na Dunaju. Referat je bil v novembru predelan v razpravo, ki je bila oddana v recenzijski postopek. Za simpozij o nacionalnem glasbenem zgodovinpisju, ki ga je inštitut organiziral ob stoti obletnici rojstva Dragotina Cvetka v septembru, je pripravil referat *Časovna os in prostorske mreže v zgodovini glasbe na Slovenskem*, zamišljen kot uvod v slovensko glasbeno zgodovino 16. stoletja. Kot glavni pisec in urednik prve knjige o zgodovini glasbe na Slovenskem je dokončal njeno zasnovno in podrobnejši načrt.

K. Šter je nadaljevala s preučevanjem žičkih glasbenih rokopisov iz Univerzitetne knjižnice v Gradcu, ki jih je vključila v širši kontekst in jih poskušala umestiti v tradicijo kartuzijanskega koral v Evropi. Za objavo v monografiji iz mednarodne zbirke *Analecta cartusiana* je pripravila razpravo o temeljnih notacijskih značilnostih šestih žičkih antifonarjev (izid v letu 2012 ali 2013). Podrobneje se je posvetila tudi melodičnim značilnostim najstarejšega žičkega antifonarja (rkp. 273) in na podlagi primerjave s sodobnim francoskim rokopisom osvetlila vprašanja o njegovi provenienci in času nastanka. Izsledki raziskave so izšli v reviji *De musica disserenda* VII/1. Preučevala je tudi posebno intonacijo 8. psalmovega tona ter ugotovila, da je bila ta intonacija posebna značilnost kartuzijske liturgičnoglasbene tradicije med 12. in 14. stoletjem. Potrjena je bila domneva, da so kartuzijani to intonacijo prevzeli iz akvitsanske tradicije gregorijanskega koral. Raziskava je pokazala, da so starejši žički rokopisi v takšnih vprašanih pomembni viri za preučevanje glasbene zgodovine gregorijanskega koral v Evropi. Razprava o tem je izšla v reviji *De musica disserenda* VII/2.

K. Grabnar je začel preučevati primarno in sekundarno literaturo v zvezi z repertoarjem glasbenih rokopisov iz časa ljubljanskega knezoškofa Tomaža Hrena ter transkribiranti izbrane maše omenjenega repertoarja. Ob tem je nastajala tudi obsežna bibliografija, ki se nanaša na italijansko glasbo in glasbenike na ozemlju današnje Republike Slovenije v 16. in 17. stoletju. Metode dela pri nastajanju bibliografije je predstavil na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Varšavi.

M. Kokole je dokončala in dopolnila razpravo o recepciji italijanske glasbe na prelomu iz 16. v 17. stoletje na Slovenskem, s posebnim ozirom na širitev večzorskih glasbenih del v rokopisnem gradivu (predvsem NUK, MS 343) iz bivše gornjegrajske zbirke. Razprava z naslovom *From Graz to Central Slovenia: The Influence of Italian Polychoral Music in the Period from c. 1595 to c. 1620* je bila oddana v redakcijo naročniku v Benetkah (izid 2012). Za znanstveni sestanek v Varšavi je bil pripravljen referat o širjenju zgodnje duhovne monodije iz Italije preko vzhodne obale Jadrana do avstrijskih dežel, in sicer v času med izidom za današnji slovenski prostor dveh ključnih zbirk *Sacri concertus* (1614) Gabriella Pulitija in *Harmonia concertans* (1623) Isaaca Poscha. Pripravila je tudi pregled glasbenih prizadevanj v ljubljanski škofiji od ustanovitve pred 550 leti do prvih desetletij 18. stoletja. Razprava je izšla v monografiji *Ljubljanska škofija: 550 let*. M. Kokole se je ukvarjala tudi z rekonstrukcijo glasbenih aktivnosti po gradovih na Slovenskem do konca 18. stoletja, predvsem na podlagi ikonografskih virov ter prisotnosti glasbil in deloma glasbe po plemiških grajskih rezidencah. Kljub skoraj docela uničenemu ali porazgubljenemu gradivu ugotavlja, da je bila glasbena kultura, predvsem posvetna inštrumentalna, razširjena po vsem slovenskem prostoru. Prve rezultate raziskave je predstavila v obliki referata na znanstvenem sestanku v Ljubljani.

R. Škrjanc je za jubilejno monografijo, izdano ob 550. obletnici ljubljanske škofije, pripravil prispevek, v katerem razpravlja o obsegu, vlogi in usmeritvah cerkvene glasbe v tej škofiji v času druge in tretje tretjine 18. stoletja. Nadaljeval je tudi z zbiranjem virov za preučevanje klavirske glasbe na Slovenskem v času 18. stoletja.

N. Cigoj Krstulović je nadaljevala raziskave zgodovine stoštiridesetletnega delovanja ljubljanske Glasbene matice in začela pregledovati obsežen arhiv o delovanju tega društva iz obdobja med obema vojnima ter po drugi vojni. Za Televizijo Slovenija je pripravila scenarij za enourni znanstveno-dokumentarni film o zgodovini Glasbene matice *Umetnost naj živi! Po sledih Glasbene matice* (predvajan bo spomladi 2012). Raziskovala je tudi lokacije društvenega delovanja v Ljubljani. Podrobneje je raziskala, kako, s čim in na kakšen način se je Glasbena matica zapisala v zgodovinski spomin Slovencev, in ponovno ovrednotila njeno vlogo pri oblikovanju nacionalne oziroma skupinske identitete. Rezultati raziskave so povzeti v razpravi, objavljeni v reviji *De musica disserenda* VII/2. Za spletno enciklopedijo *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (ur. Joep Leerssen, Univerza Amsterdam) je pripravila gesli o Davorinu Jenku in Benjaminu Ipavcu.

M. Zupančič se je osredotočala predvsem na raziskave o razvoju violinizma na Slovenskem do začetka druge svetovne vojne, kar je bila tudi tema njene doktorske disertacije, ki jo je zaključila in oddala 11. novembra 2011. Tehnično je začela urejati besedila za objavo v zborniku *Ob stoletnici rojstva akademika Dragotina Cvetka (1911–1993). Nacionalna glasbena zgodovina. Preobrazbe v drugi polovici 20. stoletja*, ki bo izšel v letu 2012.

Didaktični priročniki in glasbena vzgoja v 18. stoletju

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Kokole.

Sodelavci: N. Cigoj Krstulović, K. Grabnar, J. Snoj, R. Škrjanc, K. Šter.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

V tretjem letu temeljnega projekta so raziskave potekale po načrtu. Dokončanih in objavljenih je bilo več razprav.

K. Grabnar je pripravil pregledno razpravo o glasbenem izobraževanju v Ljubljani pred 18. stoletjem, in sicer v drugi polovici 16. in na začetku 17. stoletja.

J. Snoj je ponovno pregledal in revidiral že opravljeni transkripciji priročnika *Compendium cantus choralis* iz 18. stoletja. Prav tako je bil preverjen tudi slovenski prevod tega dela. Celota je bila pripravljena za spletno objavo.

R. Škrjanc je dokončal prevod teoretskega dela učbenika *Fundamenta zu dem Clavier oder Orgel*. Zaključil je delovno obliko spremne študije in znanstveno-kritičnih komentarjev k prevodu ter pripravil revizijsko poročilo k transkripciji tega učbenika in tiskane izdaje izbranih skladb, ki so v njegovem notnem delu. Opravljena je bila analiza teh skladb, ki bo upoštevana v uvodnem besedilu k pravkar omenjeni izdaji. Pri reviziji prevoda je sodeloval tudi K. Grabnar. Analiza izsledkov o učbeniku *Fundamenta* je bila objavljena v *Muzikološkem zborniku* XLVII/1, v reviji *De musica disserenda* VII/1 pa so bili objavljeni rezultati raziskave papirja in pisav rokopisa *Fundamenta*, s čimer je bilo podanih več pomembnih ugotovitev glede starosti in načina nastanka tega rokopisa, deloma pa tudi njegovega avtorstva.

M. Kokole je dokončala pregledno razpravo o glasbenodidaktičnih priročnikih, ki so bili v okviru projekta evidentirani v raznih nahajališčih na Slovenskem in sistemizirani glede na njihov značaj. Razprava, ki je izšla v *Muzikološkem zborniku* XLVII/1, obravnava 25 tiskanih del o glasbi, pet rokopisnih priročnikov ter številne fragmente glasbene teorije in praktičnih vaj iz časa med 1650 in 1800. Raziskovala je tudi možne didaktične vplive na koprskega skladatelja Antonia Tarsio in skušala rekonstruirati načine njegovega pridobivanja znanja glasbe in kompozicije; razpravo z naslovom *Who was Antonio Tarsio and from whom did he learn how to compose?* je oddala v redakcijo v Italijo (izid 2012).

K. Šter je transkribirala besedila in notne primere celotnega italijanskega rokopisnega učbenika o koralnem petju iz Pokrajinskega arhiva Koper, signatura 300/56.1. Dokončan je bil informativni prevod učbenika iz italijanščine v slovenščino. Na podlagi primerjave z več vsebinsko sorodnimi tiskimi italijanskega prostora iz 17. in 18. stoletja je bilo mogoče najti nekatere neposredne predloge rokopisnega učbenika. Izkazalo pa se je, da je rokopis kljub svojemu kompilativnemu značaju delo, ki ga zaznamujeta tehten razmislek avtorja in izrazito pedagoški namen pisanja. Izsledki raziskave so v obliki razprave izšli v *Muzikološkem zborniku* XLVII/1.

N. Cigoj Krstulović je pregledala razne vire in gradivo o glasbeni vzgoji in domačem muziciranju v začetku 19. stoletja, predvsem v okviru družabnega življenja plemiškega oziroma meščanskega sloja na Slovenskem. Pripravljena je bila tudi razprava z naslovom *Didaktični priročniki, glasbena vzgoja in domače muziciranje v prvi polovici 19. stoletja na Slovenskem* (izid 2012).

Glasbenoestetsko ozadje ljubljanskega koncertnega življenja v 19. stoletju: od 1794 do 1872

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: L. Stefanija (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavci z MI: N. Cigoj Krstulović, K. Grabnar, M. Kokole, J. Snoj, K. Šter.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

V okviru projekta so se nadaljevale že zastavljene raziskave.

N. Cigoj Krstulović je nadaljevala raziskave o ljubiteljski glasbeni praksi, ki je imela poleg obiskovanja koncertov Filharmonične družbe pomemben delež v zasebnem življenju ljubljanskih meščanov. V okviru raziskav idejnih in glasbeno-estetskih tokov v 19. stoletju na Slovenskem je posebej raziskala različne vidike razmerja kulture in identitete. Na praktičnih primerih je preverila temeljno kategorijo kulturoloških disciplin, kategorijo 'kulturne različnosti', saj se je identifikacijski proces v obravnavanem času in prostoru vzpostavljala predvsem na podlagi razmerja do druge kulture. O tem je govorila na mednarodnem muzikološkem simpoziju v Zagrebu, nato pa še pripravila razpravo za objavo.

J. Snoj je pregledal teoretično literaturo, na osnovi katere bo oblikoval razpravo o glasbenoestetskih tokovih v 19. stoletju na Slovenskem. Zasnoval je tudi daljšo razpravo o temeljnem evropskem glasbenoteoretičnem delu, Boetijevem traktatu *De institutione musica*. Za objavo je pripravil tudi razpravo *Speculum musicae of J. of Liège and the concept of music*, ki je bila oddana v recenzijski postopek.

Slovenska glasbena dela po 1918

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: L. Stefanija (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavca z MI: J. Snoj, K. Šter.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V začetni fazi projekta je potekalo predvsem zbiranje gradiva in ustrezne literature. Zasnovane oz. pripravljene so bile nekatere razprave.

K. Šter je v okviru zbiranja gradiva za gesla na črki A in B v novem *Slovenskem biografskem leksikonu* zbrala in obdelala gradivo ter pripravila besedilo za geslo *Ivo Anžlovar (1905–1975)*. Še naprej je zbirala gradivo in se dogovarjala z avtorji o vsebinski zasnovi večavtorske monografije

o glasbi kartuzijanov na Slovenskem, ki bo vključevala kartuzijanski koral 20. stoletja. Preučevala je tudi izvajske prakse gregorijanskega korala v sodobnosti in jih med drugim obravnavala v razpravi o gregorijanskem koralu in njegovi izvedbi: o zapisu in zvenu rezponzorija *Egredietur virga* v srednjeveških žičkih antifonarijih. Razprava je izšla v monografiji *Historični seminar 9*.

J. Snój je izdelal načrt za daljše besedilo z naslovom *Portret skladatelja Janeza Matičiča*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Evidentiranje in katalogiziranje virov

V sodelovanju s centralno redakcijo *RISM* (Mednarodni elektronski katalog glasbenih virov) v Frankfurtu se je nadaljevala katalogizacija starejših glasbenih rokopisov (Serija A II – glasbeni rokopisi po 1600) s pomočjo računalniškega programa Kallisto. K. Grabnar in T. Čakš sta naredila 78 zapisov, in sicer 54 iz koprške škofije in 34 iz piranskega župnijskega arhiva. S tem se je povečalo skupno število zapisov s prejšnjih 2860 na 2938. V okviru projekta *RILM* (Mednarodni popis glasbene oziroma muzikološke literature) je bil v letu 2011 opravljen popis glasbene literature za leto 2010. V okviru področnega odbora za Slovenijo s sedežem na Muzikološkem inštitutu je bil pripravljen izbor literature, ki pride v poštev za popis.

- **N. Cigój Krstulović** je bila članica izvršilnega odbora Slovenskega muzikološkega društva. Pripravila je tudi strokovni članek *Po sledih Glasbene matice v Ljubljani*, objavljen v reviji *Glasna*, in napisala strokovni članek o aktualni slovenski himni *Slovenska himna Zdravljica je tudi glasba za Sobotno* prilogo dnevnika *Delo* (53/30, 5. 2. 2011).
- **K. Grabnar** je bil vodja nacionalne delovne skupine *RISM* za Slovenijo in član nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo. Sodeloval je pri organizaciji in nastopal na glasbenih matinejah in koncertih cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*, ki jih organizira Muzikološki inštitut. Deloval je tudi kot član vokalne skupine insula memoriae.
- **M. Kokole** je bila glavna in odgovorna urednica notne zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* (zvezka 53, 57 in Supplementa 3). Uredila je prvo številko 7. letnika revije *De musica disserenda* (VII/1; 6 člankov). Zbrala je tudi bibliografijo literature o glasbi 18. stoletja na Slovenskem, ki je izšla med 2000 in 2011. Popis je objavljen v *Biltenu* Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. Za časopis *Dnevnik* je z novinarko Ingrid Mager opravila intervju *Ribe, zavite v Bachove rokopise. Dr. Metoda Kokole, predstojnica Muzikološkega inštituta pri ZRC SAZU. Pogovor*, ki je izšel dne 15. 2. Vodila je novinarsko konferenco ob izidu knjige Jože Sivec, *Opera na ljubljanskih odrih od klasicizma do 20. stoletja*, ur. M. Kokole in K. Grabnar (1. 2.) in novinarsko konferenco, na kateri so bili predstavljeni vsi dogodki v zvezi s praznovanjem 100. obletnice rojstva akad. Dragotina Cvetka (9. 9.). Sodelovala je pri organizaciji koncertov cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*, ki jih organizira Muzikološki inštitut. Bila je ocenjevalka in članica komisije pri zagovoru doktorske naloge s področja muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, in sicer doktorskega dela A. Bagarič »*Villanelle alla napolitana*« *Giacoma Gorzanisa in njegova vloga v širitvi vilanele iz Italije na Kranjsko in v sosednje Avstrijske dežele*. Bila je tudi vodja nacionalnega odbora *RILM* za Slovenijo, podpredsednica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja in članica Znanstvenega sveta za humanistiko pri ARRS.
- **J. Snój** je bil glavni in odgovorni urednik mednarodne muzikološke znanstvene revije *De musica disserenda* in je uredil drugo številko 7. letnika (VII/2; 7 člankov). Bil je ocenjevalec in član komisije pri zagovoru doktorske naloge s področja muzikologije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, in sicer doktorskega dela A. Bagarič »*Villanelle alla napolitana*« *Giacoma Gorzanisa in njegova vloga v širitvi vilanele iz Italije na Kranjsko in v sosednje Avstrijske dežele*.
- **K. Šter** je bila članica Koordinacijskega odbora Historičnega seminarja ZRC SAZU in sourednica monografije *Historični seminar 9*. Bila je članica nadzornega odbora Slovenskega muzikološkega društva ter članica Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja. Delovala je tudi kot umetniški vodja vokalne skupine insula memoriae.
- **R. Škrjanc** je bil član sveta Glasbene šole Ljubljana Vič-Rudnik.
- **M. Zupančič** je pripravila dokumentarno razstavo o violinizmu na Slovenskem, ki je bila posvečena 80-letnici rojstva violinista in pedagoga Igorja Ozima in je potekala od 25. avgusta do 10. septembra 2011 v Galeriji Velenje. Napisala je tri strokovne članke za glasbeni reviji *Glasna* in *Bilten* Pošte Slovenije.

Inštitut je organiziral 2 glasbeni matineji. V Mali dvorani so nastopili učenci Zasebne glasbene šole prof. J. Zoroja (2. 2.), v Atriju ZRC pa je nastopila vokalna skupina insula memoriae z adventnimi pesmimi iz srednjega veka in renesanse (2. 12.). Inštitut je organiziral tudi klavirski recital ob stoletnici rojstva akademika Dragotina Cvetka, na katerem je v Mali dvorani ZRC z deli slovenskih skladateljev nastopila pianistka Nevenka Orešič Leban (19. 9.). Pianistka je igrala na salonskem klavirju Josef & Adolf Gössl (1906), katerega skrbnik je Muzikološki inštitut. Inštitut je sodeloval tudi pri programski zasnovi spominskega koncerta ob 100. obletnici rojstva dr. Dragotina Cvetka, na katerem je v Slovenski filharmoniji nastopil Komorni godalni orkester Slovenske filharmonije (19. 9.).

KONCERTNI CIKEL

Muzikološki inštitut je v sodelovanju s skupino za staro glasbo *musica cubicularis* ter z zavodom *Harmonia Antiqua Labacensis* organiziral prvo sezono cikla **Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu** v obliki štirih rednih in enega izrednega koncerta (18. 4., 25. 5., 30. 9., 16. 11. in 23. 11.). Vsi koncerti so bili tematski in vsak izmed njih je bil skrbno zasnovan kot slogovno zaokrožena celota. Koncerti prve sezone so bili posvečeni Couperinovi glasbi za veliki teden, italijanskim trionsonatom, virtuoznim renesančnim diminucijam in glasbi nemškega baroka. Na njih je zazvenela glasba največjih baročnih in poznorenesančnih mojstrov in skladbe, ki sodijo v slovensko nacionalno glasbeno dediščino, kot na primer dela Jacobusa Handla – Gallusa, Ljubljancana Georgiusa Prennerja, Pirančana Giuseppa Tartinija in Francesca Antonia Bonportija, ki je leta 1703 posvetil zbirko trionsonat ljubljanskemu knezoškofu. Vse koncerte je posnel Program ARS Radia Slovenija.

Po zaključeni sezoni je Muzikološki inštitut v sodelovanju z vsemi zgoraj omenjenimi izdal tudi promocijsko zgoščenko z izborom posnetkov iz koncertov v letu 2011, in sicer dela Arcangela Corellija, François Couperina, Giuseppa Tartinija, Giovannija Bassana, Jacobusa Handla – Gallusa in Francesca Antonia Bonportija.

ZNANSTVENI SESTANKI

Tridnevni znanstveni sestanek **Nacionalna glasbena zgodovina. Preobrazbe v drugi polovici 20. stoletja** je vključeval štiri medsebojno povezane vsebinske sklope: 1. Življenje in delo Dragotina Cvetka; 2. Preobrazbe nacionalnih glasbenih historiografij; 3. Vprašanja evropske glasbene historiografije in 4. Muzikologija: od nacionalnega proti globalnemu. Na znanstvenem sestanku je nastopilo 21 predavateljev iz Slovenije, Hrvaške, Srbije, Italije, Avstrije, Češke, Nizozemske in Velike Britanije (zasl. prof. dr. Andrej Rijavec, prof. dr. Pierluigi Petrobello, dr. Ivan Klemenčič, doc. dr. Gregor Pompe, prof. dr. Nadežda Mosusova, dr. Melita Milin, prof. dr. Roksanda Pejović, red. prof. dr. Matjaž Barbo, zasl. prof. dr. Marija Bergamo, prof. dr. Danica Petrovič, doc. dr. Barbara Boisits, prof. dr. Jiří Sehnal, prof. dr. Zijo Kučukalić, prof. dr. Niall O'Loughlin, dr. Borut Loparnik, zasl. prof. dr. Manica Špendal, mag. Tomaž Faganel, zasl. prof. dr. Eva Sedak, doc. dr. Jernej Weiss, doc. dr. Aleš Nagode, izr. prof. dr. Jurij Snoj). Srečanje, posvečeno stoti obletnici rojstva akademika in nestorja slovenske muzikologije prof. dr. Dragotina Cvetka, je potekalo med 19. in 21. 9. v Ljubljani. Ob sestanku je izšla tudi dvojezična tiskana knjižica izvlečkov, ki so jo uredili T. Čakš, K. Grabnar in M. Zupančič.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica Muzikološkega inštituta je pridobila 196 enot knjižničnega gradiva, od tega 146 monografij, 44 serijskih publikacij in 6 zgoščenk. Velik del gradiva je bil pridobljen z donacijami različnih ustanov, med katerimi sta največ prispevali donacija dr. Reinharda Strohma in Fondazione Levi. Gradivo so darovali še: Muzikološki inštitut Poljske akademije znanosti v Varšavi, Hrvaško muzikološko društvo, Minoritski samostan Matere božje na Ptujski Gori, Založba kaset in plošč, Pokrajinski arhiv, Glasbena šola Velenje, od posameznikov pa še Nada Bezić, Vjera Katalinić, Ivano Cavallini, Jiří Sehnal, Barbara Boisits, Igor Dekleva, Nevenka Leban, Metoda Kokole, Tomaž Faganel, Klemen Grabnar in Marjan Dolgan. Nekaj gradiva je bilo pridobljenega tudi z medknjižnično izmenjavo, ki je potekala s 14 tujimi in 4 domačimi ustanovami.

V preteklem letu je imela knjižnica Muzikološkega inštituta 27 obiskovalcev, izposojenega pa je bilo 47 enot knjižničnega gradiva.

Muzikološki inštitut je izdal 908 kopij 24 licenčnih izvodov posameznih skladb 27 naročnikom (7 iz tujine in 20 iz Slovenije) iz zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **De musica disserenda VII/1 in VII/2.**
- Alenka Bagarič, **Giacomo Gorzanis: Skladbe za lutnjo / Compositions for Lute: Intabolutura di liutio. Libro primo (1561).** Ur. Metoda Kokole. Ljubljana: Muzikološki inštitut ZRC SAZU, SAZU, 2011 (*Monumenta artis musicae Sloveniae*; 53).
- Marko Motnik, **Georgius Prenner – Pyrenæus Carniolus: Tri intabulacije motetov za glasbila s tipkami / Three Motet Intabulations for Keyboard Instruments.** Ur. Metoda Kokole. Ljubljana: Muzikološki inštitut ZRC SAZU, SAZU, 2011 (*Monumenta artis musicae Sloveniae, Supplementa*; 3).
- Jože Sivec, **Opera na ljubljanskih odrih od klasicizma do 20. stoletja. Izbrana poglavja.** Ur. Klemen Grabnar in Metoda Kokole. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2010.
- **Nacionalna glasbena zgodovina. Preobrazbe v drugi polovici 20. stoletja: program in izvlečki / National Music Histories. Metamorphoses in the Second Half of the Twentieth Century: Programme and Abstracts.** Ur. Tonja Čakš, Klemen Grabnar in Maruša Zupančič. Ljubljana: Muzikološki inštitut ZRC SAZU, 2011.
- **Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu. I. sezona 2011.** Ljubljana: Muzikološki inštitut ZRC (v sodelovanju z Zavodom Harmonia Antiqua Labacensis in Programom ARS Radia Slovenija), 2011. CD-plošča.
- **Benjamin Ipavec, Serenada za orkester na lok (1898).** Velenje: Glasbena šola Fran Korun Koželjski Velenje (v sodelovanju z Muzikološkim inštitutom ZRC SAZU), 2011. CD-plošča.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- *Analecta cartusiana* iz Salzburga, Avstrija: sodelovanje z urednikom knjižne serije/zbirke dr. Jamesom Hoggom.
- Češka nacionalna knjižnica v Pragi, Češka: začela se je izmenjava strokovnih publikacij.
- Etnološki inštitut (Muzikološki odsek) Češke akademije znanosti v Pragi, Češka: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki medsebojnega obveščanja o tekočih dosežkih in izmenjave literature.
- *RILM* (Répertoire International de Littérature Musicale), New York, ZDA: nadaljevalo se je sodelovanje slovenskega odbora (M. Kokole, K. Grabnar in T. Čakš) s centralno redakcijo v New Yorku.
- *RISM* (Répertoire International des Sources Musicales), Frankfurt, Nemčija: nadaljeval se je računalniški popis starejših glasbenih virov na Slovenskem za svetovno elektronsko podatkovno zbirko (K. Grabnar in T. Čakš).
- Umetnostni inštitut Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska: nadaljevalo se je sodelovanje v obliki izmenjave znanj in podatkov ter izmenjave literature.
- Univerzitetna knjižnica v Gradcu (Universitätsbibliothek Graz), Avstrija: izmenjava informacij.
- Dr. Zdravko Blažekovič (*RILM*, New York, ZDA) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Prof. dr. Bojan Bujic (Magdalen College, Univerza v Oxfordu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Prof. dr. Ivano Cavallini (Univerza v Palermu, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.
- Izr. prof. dr. Marc Desmet (Univerza v Saint-Étienneu, Francija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu *De musica disserenda*.
- Prof. dr. Dinko Fabris (Univerza v Potenzi, Italija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem odboru za izdajo skladb Giacoma Gorzanisa v *Monumenta artis musicae Sloveniae* (Št. 53, v zadnji redakciji).
- Dr. Vjera Katalinić (Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška) je bila kot predvidena nosilka mednarodnega projekta *HERA* v letu 2012 pobudnica partnerskega sodelovanja.
- Prof. dr. Ennio Stipčević (Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae*.
- Prof. dr. Michael Talbot (Univerza v Liverpoolu, Velika Britanija) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu zbirke *Monumenta artis musicae Sloveniae* in je recenziral gradivo za zvezek 53 ter članek za objavo v reviji *De musica disserenda*. Za vse inštitutske publikacije je lektoriral angleška besedila.
- Prof. dr. Stanislav Tuksar (Univerza v Zagrebu, Hrvaška) je sodeloval v mednarodnem uredniškem svetu revije *De musica disserenda*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Norbert Dubowy, Akademija znanosti in literature v Mainzu, Nemčija, 19.–20. 4.: obisk na inštitutu in predavanje na Historičnem seminarju.
- Prof. dr. Ivano Cavallini, Univerza v Palermu, Italija, 21. 6.: obisk na inštitutu in dogovori o morebitnem sodelovanju na skupnem projektu.
- Mag. Šarká Handlová, Narodna knjižnica v Pragi, Češka, 5. 10.: obisk na inštitutu v zvezi z izmenjavo publikacij.
- Prof. dr. Marc Desmet, Univerza v Saint-Étienneu, Francija, 26.–28. 10.: obisk na inštitutu in sestanek glede nadaljnjih skupnih raziskav opusa Jacobusa Handla - Gallusa.
- Prof. dr. Vjera Katalinić in Lucija Markulin, Oddelek za zgodovino hrvaške glasbe, HAZU, Zagreb, Hrvaška, 29. 6.: obisk na inštitutu in udeležba na delavnici o uporabi programa Kallisto (*RISM*) za popis starejših glasbenih rokopisov.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Nataša Cigoj Krstulović

- *Culture and identity: understanding nineteenth-century music in the Slovenian ethnic territory*. Referat z objavljenim povzetkom na mednarodnem muzikološkem simpoziju *Franjo Ksaver Kuhač (1834–1911): glasbena historiografija i identitet*, Zagreb, Hrvaška, 27.–29. 10.

Klemen Grabnar

- *Uporaba programa Kallisto (RISM) za popis starejših glasbenih rokopisov*. Vodenje delavnice, Ljubljana, 29. 6.
- *Study Group »Italian music repertory in Central-Eastern Europe«: presentation of the TRA.D.I.MUS Project (tracking the dissemination of Italian music in Europe, 16th–17th century)*. Prispevek v okviru predstavitve na mednarodnem muzikološkem simpoziju *Central-Eastern Europe versus the Italian Musica Moderna. Reception, Adaptation, Integration*, Univerza v Varšavi, Varšava, Poljska, 14. 10.

Metoda Kokole

- *Early sacred monody on its early seventeenth-century journey from the eastern shores of the Adriatic to the Austrian lands north of the Alps: from Gabriello Puliti's Sacri concentus (1614) to Isaac Posch's Harmonia concertans (1623)*. Referat na mednarodni znanstveni konferenci z objavljenim povzetkom *Central-Eastern Europe versus the Italian Musica Moderna. Reception, Adaptation, Integration*, Univerza v Varšavi, Varšava, Poljska, 13. 10.
- *Opera Euridice Giulia Caccinija: dva (?) izvoda partiture v ljubljanski stolnici ok. leta 1620*. Referat na znanstvenem sestanku *Antični miti v besedi, podobi in zvoku, 3. Grošljev simpozij*, Kamnik, 22. 10.
- *Glasba na slovenskih gradovih od srednjega veka do 18. stoletja*. Referat na znanstvenem sestanku z objavljenim povzetkom in avtorskim razstavnim panojem *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Zgodovinski inštitut Milka Kosa ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 11.

Jurij Snoj

- *Glasba v vsakdanjem življenju antične Grčije*. Predavanje na društvu Klasiki, Ljubljana, 10. 3.
- *Ruotlib's notated missal and its historical background*. Referat na mednarodni konferenci z objavljenim povzetkom *16. srečanje študijske skupine IMS Cantus planus*, Dunaj, Avstrija, 21.–27. 8.

Katarina Šter

- *Notation as a mirror of changes in the »nunquam-reformata«-tradition*. Referat na mednarodni konferenci z objavljenim povzetkom *16. srečanje študijske skupine IMS Cantus planus*, Dunaj, Avstrija, 21.–27. 8.

Maruša Zupančič

- Slavnostni govor ob izidu češko-slovenske poštne znamke, Ljubljana, 27. 5., Žlutice, Češka, 11. 6.
- Slavnostni govor ob odkritju spominske plošče Hansu Gerstnerju, Ljubljana, 19. 8.
- Javni pogovor z Igorjem Ozimom na razstavi ob 80-letnici rojstva violinista Igorja Ozima, Velenje, 19. 8.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Klemen Grabnar

- Glasbena zbirka Avstrijske nacionalne knjižnice, Dunaj, Avstrija, 7.–12. 11.: raziskovalno delo in zbiranje literature.

Metoda Kokole

- Nacionalna knjižnica Marciana in Državni arhiv v Benetkah, Italija, 27.–28. 5.: preverjanje podatkov in zbiranje gradiva za projektno študijo.

Jurij Snoj

- Bozen/Bolzano, Italija, 9.–13. in 26.–27. 7.: preučevanje notiranega misala Ms. 1304 iz 13. stoletja v tamkajšnjem Mestnem muzeju in fotografiranje gradiva.

Katarina Šter

- Basel, Švica, 17.–21. 10.: zbiranje gradiva o gregorijanskem koralu, obisk knjižnic na Oddelku za muzikologijo Univerze v Baslu ter Scholi cantorum Basiliensis ter izobraževanje na področju srednjeveške monodije na šoli za staro glasbo Schola cantorum Basiliensis.

Maruša Zupančič

- ACE Groep–T, Leuven, Belgija, 1. 1.–25. 2.: intenzivno jezikovno izpopolnjevanje v nizozemskem jeziku in zbiranje gradiva po knjižnicah.
- Narodna knjižnica Klementinum, Praga, Češka, 8.–12. 6.: zbiranje arhivskega gradiva o čeških violinistih.

PEDAGOŠKO DELO

Metoda Kokole

- *Glasba in glasbeno življenje na Slovenskem*. Konzultacije in izpiti v okviru podiplomskega programa *Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Doktorska seminarja za K. Grabnarja. Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta (2010/11), Ljubljana.

Jurij Snoj

- Mentor pri doktorskih raziskavah: *Orgle in orgelska glasba v slovenski kulturni zgodovini do nastopa cecilijanstva* (Katarina Trček), *Istitutioni harmoniche G. Zarlina in antično glasbenoteoretično izročilo* (Nejc Sukljan) in *Didaktika klavirskega improviziranja v zgodovini zahodnoevropske glasbe* (Ana Vončina). Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, Ljubljana.

Radovan Škrjanc

- Poučevanje klavirja na Glasbeni šoli Ljubljana Vič-Rudnik.

MENTORSTVO

Metoda Kokole je bila mentorica mladima raziskovalcema M. Zupančič in K. Grabnarju.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://mi.zrc-sazu.si>

SUMMARY

Research into music from the Middle-Ages to the 20th century, with special regard to the music produced or performed on the territory of today's Slovenia, was performed within one general research programme and three specific research projects, all financed by the Slovenian Research Agency.

The basic research was performed within the scope of the research programme *Research on the Slovenian Musical Past*. Conceived was the first out of four planned volumes of the new *History of Music in Slovenia: From the Beginnings to the End of the Sixteenth Century*. Continued was the research into the 140-years-long history of activities of the Slovenian foremost music society *Glasbena matica*. Performed were also partial studies on the Carthusian music traditions and legacy and on the music activities within the Diocese of Ljubljana from its foundation to the end of the 18th centuries.

In the third year the basic research project *Didactic Manuals and Music Education in the 18th Century* was carried out as planned. Four articles on the subject were completed and published in musicological journals. Completed and revised were also the critical transcriptions and translations of the two major researched manuals, the German *Fundamenta* and the Latin *Compendium*. The music part of the *Fundamenta* was prepared to be published in an edition intended for piano teachers and students. Both texts are to be published as internet critical editions. The list of didactic music manuals extant in Slovenia was enlarged with new entries from the 18th and the first half of the 19th century.

Within the basic project *Aesthetics Behind the Concert Life of Ljubljana in the 19th Century: 1794–1872* continued the research of the amateur music practices that were – in addition to the tradition of attending concerts by the *Philharmonische Gesellschaft* in Ljubljana – an important element of the private life of many citizens of Ljubljana. The central category of cultural theory, i.e. the category of “cultural diversity” was examined in relation to Slovenian music history in the 19th century. The question of identity was investigated on the basis of musical practice and on the practical music examples that have a historic and symbolic meaning for Slovenes. Completed was the list of composers active on the Slovenian territory in the 19th century and identified an aesthetic frameworks (position) for the musicological research of their musical work.

In the initial phase of the basic project *Slovenian Musical Works after 1918* sources and relevant literature were collected. Conceived was a multi-author monograph on music within the Carthusian order in Slovenia, including the discussion on Carthusian plainchant in the 20th century. Completed was a study on modern performance practice of Carthusian music as interpreted from earlier notations.

The institute publishing comprised 3 volumes of the series *Monumenta artis musicae Sloveniae* (53, 37, and Supplementa 3) and 2 issues of the journal *De musica disserenda*, volume VII.

The institute organised an international musicological conference in honour of the 100th anniversary of Dragotin Cvetko's birth titled *National Music Histories. Metamorphoses in the Second Half of the Twentieth Century* (19–21 September) and coordinated a number of accompanying events. At the conference participated 21 musicologists from Slovenia, Croatia, Serbia, Austria, Czech Republic, Netherlands, and Great Britain.

The holdings of the Institute's library were enriched by 196 new bibliographical units.

The international collaboration with *RISM* (Frankfurt am Main) and *RILM* (New York) continued. In June the *RISM* National Group organised at the Institute of Musicology a one-day international workshop on the Kallisto programme for cataloguing early music manuscripts.

Together with the Slovenian early music ensemble *musica cubicularis* and the society *Harmonia Antiqua Labacensis* the institute organized the first season of five concerts in a new concert series *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu* (Eng. Early Music at Novi trg).

Two members of the Institute were active as teachers or lecturers at the University of Ljubljana, and at the University of Nova Gorica.

1 Luka Vidmar

2 Matija Ogrin

3 Alenka Maček

4 Marjan Dolgan

5 Alenka Koron

6 Marko Juvan

7 Andraž Jež

8 Jernej Habjan

9 Jola Škulj

10 Darko Dolinar

11 Marijan Dovič

INŠTITUT ZA SLOVENSKO LITERATURO IN LITERARNE VEDE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. France Bernik, akad. dr. Janko Kos, dr. Marjan Dolgan (predsednik), izr. prof. dr. Darko Dolinar, red prof. dr. Marko Juvan, doc. dr. Matija Ogrin.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Marko Juvan (v. d.)

Bibliotekarka: dr. Alenka Koron.

Tajnica: Alenka Maček.

Sekcija za slovensko literarno zgodovino

Znanstveni svetnik: dr. Marjan Dolgan.

Višji znanstveni sodelavec: doc. dr. Matija Ogrin.

Asistent z doktoratom: dr. Luka Vidmar.

Asistentka, mlada raziskovalka: Monika Deželak Trojar.

Sekcija za literarno teorijo

Znanstvena svetnika: izr. prof. dr. Darko Dolinar, red. prof. dr. Marko Juvan.

Znanstveni sodelavec: doc. dr. Marijan Dovič.

Samostojni strokovni sodelavki specialistki v humanistiki: dr. Alenka Koron, mag. Jola Škulj.

Asistent z doktoratom: dr. Jernej Habjan.

Asistent, mladi raziskovalec: Andraž Jež.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN PROJEKTI

Literarnozgodovinske, literarnoteoretične in metodološke raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Juvan.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, M. Dolgan, D. Dolinar, M. Dovič, J. Habjan, A. Koron, M. Ogrin, L. Vidmar, izr. prof. dr. Darja Pavlič (Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–1. 12. 2014

Področje slovenske književnosti

Končana sta bila diplomatični in kritični prepis ok. 800 str. obsegajočega kodeksa A. Skalarja na podlagi podrobnih, historigričnih prepisovalnih načel (v sodelovanju z M. Merše); izšel je v knjigi *Skalarjev rokopis 1643*. Nadaljevale so se raziskave ljubljanske baročne kulture (zapuščina Akademije operozov v Semeniški knjižnici) in zgodnjega slovenskega kulturnega nacionalizma (delo M. Pohlina in J. Kopitarja). Raziskava Slomškovega pesništva je odkrila več neobjavljenih rokopisov. S tekstnokritično metodo so bili avtografi ločeni od sekundarne tradicije tujih rok, diplomatično prepisani in pripravljeni za 2. zvezek Slomškovega *Zbranega dela* (izšel je v knjižni obliki t. i. študijske izdaje). Slomšek Vodnikovo razsvetljevsko tradicijo pesniško razvije v smer predromantike z izrazito narodno-afirmativnim in versko-vzgojnim momentom. Začele so se priprave na projekt prepisa in analize del Metelkove pesniške šole. Inštitut je uredil in izdal štiri knjige *Zbranih del slovenskih pesnikov in pisateljev*, vzpostavil nov uredniški odbor zbirke in izdelal načrt za nadaljnje izdajanje (vključno s pripravo vzporedne elektronske oblike izhajanja na posebnem portalu). Raziskovalci so prispevali gesla za *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (U Amsterdam). V teku je preučevanje biografij novejših in sodobnih ljubljanskih pisateljev; objavljena je bila študija o novem Jančarjevem romanu.

Področje primerjalne književnosti, literarne teorije in metodologije literarne vede

V primerjalnozgodovinski in teoretski perspektivi sta bili obdelani konceptiji kulturnih svetnikov in nacionalnih pesnikov: izsledki so bili mednarodno predstavljeni, v sodelovanju z islandskimi partnerji je bila vzpostavljena spletna platforma CSENS (Cultural Saints of European Nation States). Pomembnejša dognanja o slovenski zgodovinski avantgardi in njenem mednarodnem kontekstu so bila predstavljena v *International yearbook of futurism studies*. Proučene so bile sodobne teorije kulturnega transferja in svetovne literature, pa tudi njihova zgodovina in sodobna recepcija. V ospredju je bila njihova produktivnost za analizo perifernih literatur, kakršna je slovenska (emergenca literarnega polja v kontekstu evropskih narodnih gibanj, nastajajočega kanona svetovne književnosti in ideologije kulturnega nacionalizma). Teorija svetovnega literarnega sistema se je izkazala kot pertinentna za formalistično literarno zgodovinopisje, teorijo umetnostnega dogodka in sodobne prostorske pristope k literaturi. Prek postnacionalnih konceptij literature je raziskava opozorila na singularnost poetskega izrekanja, ki spodnaša esencialistično razumevanje razmerja med centri in periferijami. S knjigo *Literary studies in reconstruction* se je zaključila dolgoletna konceptualno-metodološka rekonstrukcija temeljnih pojmov literarne teorije in (primerjalne) zgodovine v luči preurejanja struktur znanosti v poznem kapitalizmu. V okviru mednarodnega sodelovanja so bila obdelana še razmerja med znanostjo, literarno vedo in literaturo: inter- in transdisciplinarno sodelovanje (koncept »vmesnika«), emulacija znanosti v humanistiki (primer darvinizma) in »znanstvene vojne«. Do prve sinteze sta privedli raziskava avtobiografskega diskurza v literaturi, humanistiki in družboslovju ter preučevanje klasične in sodobne naratologije. Na področju slovenske literarne zgodovine se pripravlja kritična in komentirana izdaja Štreklove *Zgodovine slovenskega slovstva*.

»Slovenska« svetovna književnost: umeščanje svetovne književnosti v nacionalni literarni sistem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Juvan.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, M. Dolgan, D. Dolinar, M. Dovič, J. Habjan, A. Koron, M. Ogrin, J. Škulj, L. Vidmar.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

V prvi fazi projekta je bil poudarek na izdelavi in usklajevanju metodologije ter na evidentiranju in izbiri gradiva za raziskavo. Metodološke inovacije sodobne komparativistike (Spivak, Moretti, Casanova, Weber, Saussy) so bile kritično soočene z Lotmanovo semiotiko kulturnih prostorov, polisistemsko teorijo (Even-Zohar), Mignolovo *border gnosis* in Bhabhovo »hibridnostjo« ter »nacijo kot naracijo«, z namenom razumeti dejanskost prepletenosti in dinamike kulturnih prostorov, ob tem pa artikulirati kritično paradigmo medkulturne eksistence. Osrednja prireditelj je bila majska konferenca *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*. Na njej in v znanstvenem tisku ter na konferencah v tujini so bili predstavljeni rezultati raziskav o primerjalni književnosti, njenem metodološkem premiku v postnacionalno paradigmo, o razmerjih med kozmopolitizmom in kulturnim nacionalizmom, kulturnem transferju, zgodovini knjige in bibliomigraciji, pojmu svetovna književnost, svetovnem literarnem sistemu in njegovih centrih in periferijah, vlogi kulturnega spomina pri konstrukciji evropske identitete, vlogi javnih in zasebnih knjižnic na Slovenskem pri oblikovanju svetovnega repertoarja in obzorja, navezovanju na svetovne vire v slovstvu slovenskega baroka, adaptaciji schleglovskega literarnega univerzalizma v Čopovi in Prešernovi romantiki, vključenosti slovenskih avantgard v mednarodna omrežja in svetovljanski imaginaciji in regionalizmu v literaturi slovenskega modernizma. Primerjalnozgodovinsko je bila problematizirana teorija o slovenskem kulturnem sindromu. Kot del projekta je izšel knjižni prevod Morettijevih spisov s spremno študijo. Potekajo priprave za izdajo dveh tematskih monografij: tematske številke revije *PKn* z naslovom *Knjiga: ekonomija kulturnih prostorov* in zbornika *Svetovne književnosti in obrnja*.

Prostor slovenske literarne kulture: literarna zgodovina in prostorska analiza z geografskim informacijskim sistemom

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Juvan.

Sodelavci: M. Dolgan, M. Dovič, J. Habjan, A. Koron, M. Ogrin in J. Fridl, M. Urbanc (obe Geografski inštitut Antona Melika), Miran Hladnik, Urška Perenič (oba Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt prvi v Sloveniji povezuje literarno vedo in geografijo v sistematično interdisciplinarno raziskavo. Z geografskim informacijskim sistemom (GIS) preučuje razvoj medsebojnih vplivov med geografskim prostorom, večinsko poseljenim s Slovenci, in slovensko literaturo. Zajema obdobje 1780–1940: od začetkov beletristike v slovenščini do druge svetovne vojne, ko je slovenska literarna kultura dosegla polno institucionalno in medijsko razvitost ter slogovno, žanrsko in ideološko diferenciranost. Projekt bo s pomočjo GIS-a kartiral in prostorsko analiziral statistično relevantne literarnozgodovinske podatke o življenjskih poteh, krajih bivanja in karierah pomembnih pisateljev in drugih akterjev literarne kulture; lokacijah medijev in institucij, ki tvorijo infrastrukturo literarne kulture; prostorih, ki jih ubesedujejo slovenski zgodovinski romani. Vzpostavljena je bila spletna platforma za projektna gradiva in diskusije. Pripravljeni so bili sezname gesel in metodološke podlage, izdelane so bile tabele za vnos podatkov; poskusno je bila vnesena večina podatkov za po 30 enot iz vsake kategorije (biografije, mediji, ustanove, spomeniki, predstavljeni prostori); v pripravi je *Literarni atlas Ljubljane*. Potekajo raziskave naratologije prostora in t. i. prostorskega obrata v humanistiki in literarni vedi. Člani projektne skupine so teoretska izhodišča projekta in ugotovitve o topologiji spomenikov slovenskih pisateljev v Ljubljani predstavili na novembrski mednarodni konferenci *Retorike prostora*. Pripravljen je bil koncept za mednarodni kolokvij o prostorskem obratu v literarni vedi.

Vodilni humanisti slovenskega prostora med 16. in sredo 19. stoletja ter njihovo socialno in kulturno okolje

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Golec (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavca: M. Ogrin, M. Deželak Trojar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Eden od ciljev projekta je analizirati, kako vodilni humanisti slovenskega prostora (Trubar, Schönleben, Valvasor, Zois, Kopitar) pojmujejo Slovence kot etnično oz. narodno skupino z lastnim slovanskim jezikom in kakšne izraze uporabljajo v raznih jezikih za te fenomene. S tem namenom je bila na inštitutu zasnovana podatkovna zbirka slovenskih historičnih etnonimov in lingvonimov v zapisu XML, ki jo bodo sodelavci projekta dopolnjevali.

Neraziskana latinska in nemška književnost v slovenskih deželah v dobi baroka

Vrsta projekta: podoktorski temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: L. Vidmar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Pripravljala se je elektronska objava temeljnih virov za obravnavo projektne teme (Hren, Valvasor, Dolničar). Raziskano je bilo slovstvo v ljubljanski škofiji ter razvoj žanrov potopisa (A. Ž. Dolničar), pisma (M. Pohlin) in avtobiografije (J. Kopitar).

Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18. stoletja: informacijsko-tehnološko podprta evidenca, znanstvene objave in analize

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Ogrin.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, A. Koron, A. Maček, J. Škulj, L. Vidmar; B. Golec (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), M. Merše (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša); Damjan Bojadžijev, Tomaž Erjavec, Jan Jona Javoršek, Simon Krek, Igor Mozetič (Institut Jožef Stefan); Katja Mihurko Poniž (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Projekt je potekal od februarja 2008 do konca januarja 2011 v sodelovanju z IJS in UNG. Poglavitni rezultat raziskave so novo odkriti primarni viri sami, ki so predstavljeni z opisom in (večina) z digitalnim faksimilom. Projekt je primer prepletanja metod in pristopov več humanističnih ved, ki se morajo v raziskavi rokopisa kot kompleksnega materialno-besedilnega, historično-kulturnega objekta dopolnjevali. Rezultati so javno dostopni na spletnem naslovu <<http://ezb.ijs.si/nrss/>>, kjer je glavni dosežek *Register slovenskih rokopisov 17. in 18. stoletja*. Med prvimi sto rokopisi, ki so tu prikazani z opisom in večina tudi z digitalnim faksimilom, je več novosti. V raziskavi so bili odkriti nekateri doslej neznani rokopisi, zlasti iz 18. stoletja, o čemer so bili napisani znanstveni članki. Urejena je bila tudi elektronska znanstvenokritična izdaja uradovale slovenike o slovenskih trgih in poklicnih skupinah (B. Golec) <<http://nl.ijs.si/e-zrc/prisege2/>>.

Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848): vloga kulturnega planiranja, transnacionalnega kulturnega transferja in socialnih mrež

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Vodja: M. Dovič.

Sodelavci: M. Deželak Trojar, M. Juvan, M. Ogrin, J. Škulj, L. Vidmar

Sodelujoče ustanove: Pedagoška fakulteta, Južnočeška univerza v Čeških Budjevicah (prof. dr. Miloš Zelenka), Filozofska fakulteta, Masarykova univerza v Brnu (prof. dr. Ivo Pospíšil)

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

V okviru slovensko-češkega projekta, ki je zamišljen kot poskusni model za konceptualizacijo obširnejšega multilateralnega projekta *Kulturni svetniki v evropskih nacionalnih državah*, je bilo opravljenih sedem študijskih izmenjav raziskovalcev. Raziskovalca ISLLV sta se na Češkem z novjših metodoloških vidikov ukvarjala s problemom, kako so se ideje narodnega preroda, razvite v transnacionalni matrici evropskega kulturnega nacionalizma, uresničevale v praksah čeških in slovenskih izobraženskih in literarnih elit od konca 18. stoletja do »pomladi narodov« sredi 19. stoletja. Pozornost sta namenila izmenjavam med krogoma Čelakovskega in Čopa, pa tudi vzporednostim pri kanoniziranju dveh nacionalnih pesnikov, Máche in Prešerna, ter njunim stikom, ki so dokumentirani v Máchovem rokopisnem dnevniku. Na ISLLV so se mudili štirje raziskovalci iz Češke republike, ki so se ukvarjali s praktičnimi vidiki uresničevanja idej narodnega preroda v praksah čeških in slovenskih izobraženskih elit. Posebno pozornost so namenili izmenjavam kroga *Časopisa češkega muzeja* in drugih čeških preroditeljev s slovenskimi kolegi. Zasnovan je bil koncept konference slovenskih in čeških članov projektne skupine.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Knjižnica in dokumentacija (A. Koron)

Knjižni fond se je povečal za 244 knjig in 41 zvezkov revij. Večina je nakupov. Pogosto uporabljeni kartoteki »Slovenski literarnoteoretični termini« in »Tuji literarni avtorji v slovenskem periodičnem tisku« sta bili predstavljeni študentom primerjalne književnosti in literarne teorije s Filozofske fakultete v Ljubljani. Potekajo priprave, da bi poskusno digitalizirali zaključene korpuse iz obeh zbirk in jih povezali z NUK-ovo zbirko besedil DLib. Knjižničarka je strokovno svetovala študentom Filozofske fakultete v Ljubljani.

Tajništvo (A. Maček)

Poleg rednih administrativno-tehničnih opravil je računalniško pripravila za tisk vse inštitutske publikacije, sodelovala je tudi pri računalniški obdelavi in strukturiranju besedil v zapisu XML za potrebe znanstvenokritičnih izdaj slovenskega slovstva.

Mednarodno raziskovalno spletišče (J. Škulj)

Inštitut s sodelovanjem dr. Aleša Vaupotiča vzdržuje in ureja spletišče Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCLS). V sodelovanju z A. Vaupotičem je bil oktobra na razpis Swiss Grant oddan projekt *EuroLit Archive*. Projekt naj bi nadgradil spletišče v sodelovanju z Univerzo v Ženevi.

eZISS: Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva (M. Ogrin)

Izdaje ponujajo izbrana slovenska besedila v integraciji faksimilov, prepisov in znanstvenega komentarja, mestoma tudi avdiovizualnih posnetkov. *eZISS* filološko in znanstvenokritično preučuje in izdaja dela slovenskega slovstva v razponu od srednjeveškega rokopisa in ljudske pesmi do estetske literarne umetnine. Pri tem se opira na sodobne informacijske tehnologije in dosledno upošteva sodobne standarde odprtokodnega označevanja.

eZMono: Elektronske znanstvene monografije (M. Ogrin)

Gre za repozitorij elektronskih izdaj monografij, povezanih s slovensko literarno in kulturno zgodovino. Elektronske izdaje *eZMono* so bile pripravljene po ekdotičnih standardih znanstvenih izdaj in ustrezajo tretji in deloma četrti zahtevnostni stopnji izdaj po priporočilih Best Practices for TEI in Libraries. *eZMono* je hkrati zmogljiv poizvedovalni sistem, temelječ na odprtokodnem programu Fedora Commons. V 2011 je bil repozitorij dopolnjen s prenovljeno izdajo dela Marijana Smolika *Odmev verskih resnic in kontroverz v slovenski cerkveni pesmi od začetkov do konca 18. stoletja*.

Priprave in prijave projektov

- M. Ogrin je na razpis za temeljne raziskovalne projekte ARRS prijavil predlog *Slovensko slovstvo v neznanih rokopisih med reformacijo in romantiko: informacijsko-tehnološko podprte analize in znanstvene objave*.
- M. Dovič je na razpis ARRS za temeljne raziskovalne projekte prijavil predlog *Literatura in pravo*.
- A. Koron je na razpis ARRS prijavila slovensko-avstrijski projekt *Obmejni prostori slovenske avtobiografije (1918–2011)*.

- J. Habjan je s temo *World Literature as the Conjunction of Globalization and Literature* uspešno kandidiral na razpisu za podoktorsko štipendijo v raziskovalni skupini projekta *Funktionen des Literarischen in Prozessen der Globalisierung* na Ludwig-Maximilians-Universität v Münchnu. Štipendija velja za obdobje med aprilom 2012 in marcem 2014.
- J. Škulj je dobila doktorsko štipendijo iz evropskih sredstev na podlagi uspešne vloge na razpisu za »inovativno shemo financiranja doktorskega študija«. Z A. Vaupotičem je na razpis Swiss Grant prijavila projekt *EUROLIT ARCHIVE – Pilotska raziskava za izdelavo modula za arhiviranje in vizualizacijo komparativističnih podatkov evropske literature in kulture: Primer Švice in Slovenije*. Povabljena je bila v nastajajoči literarno primerjalni projekt evropske tematske mreže (ETNP) *Translating World and Literatures – a New European Map* (koordinatorska Univerza v Kalabriji, Italija; prof. dr. Eleonora Federici).

Izvedene evalvacije in ocene projektov, druge ocene

- M. Dovič je bil član strokovne komisije za Kristal Vilenice 2011. Poleg tega je recenziral več publikacij.
- M. Juvan je bil recenzent znanstvene monografije Miha Javornika *Tuhtanja o ruski literaturi*. Bil je ocenjevalec primernosti tem za dve doktorski disertaciji na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- L. Vidmar je recenziral monografiji: Neža Zajc, *Krogozor slovanske besede: Preizkušnja renesančnega humanizma skozi prerez opusov besedil Primoža Trubarja in Maksima Greka*, Ljubljana 2011; *Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem*, ur. Miha Preinfalk, Ljubljana: 2011.

Organizacija prireditev

- M. Juvan je bil član mednarodnega organizacijskega odbora 4. kongresa REELC/ENCLS z naslovom *Literary Dislocations*; na njem je organiziral in vodil okroglo mizo *Cultural Saints of the European Nation States* (Skopje in Ohrid, Makedonija, 1.–3. 9.)
- J. Škulj je v sodelovanju z J. Habjanom organizirala 9. Mednarodni komparativistični kolokvij *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: literature, science and humanities*, v okviru Festivala Vilenica 2011, Lipica, 8.–9. 9.

Drugo: uredništvo, redakcijska dela, delovanje v domačih in mednarodnih vodstvenih organih ipd.

- M. Dolgan je opravil strokovni pregled monografije *Srečko Kosovel Janeza Vrečka* in ji napisal povzetek.
- D. Dolinar in M. Juvan urejata knjižno zbirko *Studia litteraria*, v letu 2011 sta izšli dve knjigi.
- M. Dovič je član uredništev revije *Primerjalna književnost* in zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*.
- M. Dovič in M. Juvan sta konceptualno in s prispevki sooblikovala spletišče *Cultural saints*, ki ga gosti Univerza Islandije (<https://vefri.hi.is/culturalsaints/>).
- J. Habjan je uredil posebno številko revije *Primerjalna književnost* 34.2 z naslovom »Kdo bere?«: *Perspektive raziskovanja branja / »Who Reads?«: Perspectives on Reading Research* in souredil (skupaj z J. Škulj) kolokvijsko brošuro *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading Live: Literature, Science and Humanities*. Ljubljana: SDPK, ISLLV, 2011. Ureja tudi spletne strani ISSLV. Je član uredniškega odbora zbirke *Studia humanitatis*. Napisal je geslo *Avsenak, Branko* za *Slovenski biografski leksikon*.
- M. Juvan je član uredništev *Primerjalne književnosti*, *CLCWeb: Comparative Literature and Culture* (Purdue UP), *Context* (Skopje) in *Slavica litteraria* (Brno) in član sveta Založbe ZRC. Do septembra je bil drugi mandat član Izvršnega odbora Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCLS) in si prizadeval za nadgraditev njenega spletišča. Drugi mandat je član Komiteja za literarno teorijo pri ICLA/AILC. Je tudi član uredništva ZRC SAZU za mednarodne objave pri založbi Peter Lang. Od 2010 je koordiniral sodelovanje ZRC SAZU pri spletni pripravi gesel za *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (U Amsterdam). Gesla so poleg njega prispevali M. Dolgan, M. Dovič in L. Vidmar. (http://spinnet.eu/pdf/ernie_outline9.pdf).
- A. Koron je napisala geslo *Albreht, Ivan* za *Slovenski biografski leksikon*.
- M. Ogrin je glavni urednik zbirke *Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev*. Za projekt *Language Models for Historical Slovenian* je skupaj s T. Erjavcem prejel nagrado korporacije Google Digital Humanities Research Award (50.000 USD). Sredstva sta uporabila za pripravo prečiščenih in oblikoslovno označenih starejših besedil od 16. do 19. stoletja, povezanih v korpus historične slovenščine in primernih za nadaljnjo uporabo v znanstvenih izdajah. V tem okviru je bilo mdr. od Googla pridobljeno grobo digitalno besedilo vseh pet zvezkov Svetokriškega *Sacrum promptuarium*, nato podrobno diplomatično popravljeno, označeno in urejeno.
- J. Škulj je souredila brošuro mednarodnega komparativističnega kolokvija *Živo branje: Literatura, znanost in humanistika*. Je članica izvršnega odbora SDPK in uredniškega odbora revij *Primerjalna književnost* in *Culture: The Journal for Cultural Researches* (Skopje). Je članica raziskovalnega komiteja ICLA/AILC, ustanovna članica Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCLS) in *ex officio* članica njenega izvršilnega odbora. Za REELC koordinira spletne strani in podatkovne baze te mreže kot segment infrastrukturnega dela na ZRC SAZU.
- L. Vidmar je koordinatorska Historičnega seminarja ZRC SAZU, urednik *Leksikona cerkva na Slovenskem* (Celijska Mohorjeva družba), član uredniškega odbora *Slovenskega biografskega leksikona 2* (ZRC SAZU) in član izvršilnega odbora Slovenskega društva za preučevanje 18. stoletja.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva: Kolokvij**, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5. Organizator: M. Juvan (ISLLV ZRC SAZU). Referenti: Morana Čale, Univerza v Zagrebu, Hrvaška; M. Deželak Trojar, M. Dovič, J. Habjan, M. Juvan, A. Koron, M. Ogrin, J. Škulj, L. Vidmar (vsi ISLLV ZRC SAZU); Jožica Jožef Beg, doktorska študentka FF ULj; Katarina Molk, doktorska študentka FF ULj.
- **Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: literature, science and humanities**. IX. Mednarodni komparativistični kolokvij, Lipica, 8.–9. 9. Organizatorji: J. Škulj in J. Habjan (ISLLV ZRC SAZU) v sodelovanju s Slovenskim društvom za primerjalno književnost in Društvom slovenskih pisateljev. Referenti: Vita Fortunati, Univerza Bologna, Italija; Claudio Francesci, Univerza Bologna, Italija; J. Habjan, ISLLV ZRC SAZU; M. Juvan, ISLLV ZRC SAZU; Rado Komel, Univerza v Ljubljani; Urban Kordeš, Univerza v Ljubljani, Kognitivna znanost; Dejan Kos, Univerza v Mariboru; Matjaž Ličer, Nacionalni inštitut za biologijo, Ljubljana; Federico Luisetti, Univerza North Carolina, Chapel Hill, ZDA; Sowon S. Park, Univerza Oxford, Velika Britanija; J. Škulj, ISLLV ZRC SAZU; Aleš Vaupotič, Visoka šola za dizajn, Ljubljana.
- **Retorike prostora / The Rhetorics of Space**, mednarodna konferenca, Ljubljana, ZRC SAZU, 24.–25. 11. Organizatorji: Slovensko društvo za primerjalno književnost, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo (Vanesa Matajč, Varja Balžalorsky), Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede. Referenti: Andrei Bodi, Univerza v Brašovu, Romunija; Majja Burima, Univerza Daugavpils, Latvija; Alena Čatovič, Univerza v Sarajevu, BiH; M. Dovič, ISLLV ZRC SAZU; Péter Hajdu, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta; M. Juvan, ISLLV ZRC SAZU; Urška Perenič, Univerza v Ljubljani; Vanesa Matajč, Univerza v Ljubljani; Katja Mihurko Poniž, Univerza v Novi Gorici; Audringa Pelurityte-Tikuišiene, Univerza v Vilni, Litva; Marcello Potocco, Univerza na Primorskem, Koper; Tatjana Rojc, Univerza v Novi Gorici; Peter Svetina, Univerza v Celovcu, Avstrija; David Šporer, Univerza v Zagrebu; Elle-Mari Talivee, Univerza v Talinu, Estonija; Tomaž Toporišič, Univerza na Primorskem, Koper.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Zbirka *Studia litteraria* – Založba ZRC, ZRC SAZU:
Alenka Koron in Andrej Leben (ur.), **Autobiografski diskurz: Teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju**. Andreja Perič Jezernik, **Minimalizem in sodobna slovenska proza**.
- Portal eZISS – Elektronske znanstvenokritične izdaje slovenskega slovstva:
Boris Golec, **Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in neagrarnih poklicnih skupin do konca predmarčne dobe**.
- Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev – Založba ZRC, ZRC SAZU:
Janez Vrečko, **Srečko Kosovel. Monografija**.
Goran Schmidt, **Dominik Smole. Monografija**.
Primož Kozak, **Zbrano delo 2** (ur. Dušan Voglar).
Vladimir Truhlar, **Zbrano delo 1** (ur. France Pibernik).
- ZRC SAZU v sodelovanju z založbo Peter Lang:
Marko Juvan, **Literary Studies in Reconstruction: An Introduction to Literature**.

MEDNARODNO SODELOVANJE

Mednarodna vpetost inštituta je razvidna iz več rubrik tega poročila – v povzetku:

- urejanje in priprava gesel za *Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe* (U Amsterdam); sodelovanje pri spletni platformi *Cultural Saints of European Nation States* (U Islandije);
- bilateralni projekt *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848)* v sodelovanju z Univerzo v Čeških Budjevicah in Univerzo v Brnu;
- sodelovanje z Inštitutom za slavistiko Ruske akademije znanosti v Moskvi (priprava 2. knjige zgodovine slovenske književnosti v ruščini);
- vzdrževanje raziskovalnega spletišča Evropske mreže za primerjalno literarno vedo (REELC/ENCLS);
- prijava dveh projektov v tujini (*EuroLit Archive* na razpis »Swiss Grant«; *World Literature as the Conjunction of Globalization and Literature* na razpis U München) in sodelovanje pri pripravi multilateralnega projekta *Translating World and Literatures – a New European Map* (koordinator Univerza v Kalabriji);
- raziskovalno sodelovanje s Komitejem za literarno teorijo ter Raziskovalnim komitejem pri Mednarodni zvezi za primerjalno književnost (ICLA/AILC) in članstvo v obeh telesih;
- članstvo v izvršilnem odboru REELC/ENCLS; sodelovanje pri organizaciji 4. kongresa REELC/ENCLS;
- članstvo v uredništvih tujih znanstvenih revij: *CLCWeb: Comparative Literature and Culture* (Purdue UP), *Context* (Skopje), *Slavica litteraria* (Brno), *Culture: The Journal for Cultural Researches* (Skopje);
- nagrada korporacije Google (Digital Humanities Research Award) za projekt *Language Models for Historical Slovenian*;

- (so)organizacija dveh mednarodnih znanstvenih konferenc: *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: literature, science and humanities, Retorike prostora / The Rhetorics of Space*;
- štirinajst obiskov tujih gostov na inštitutu;
- deset predavanj in referatov v tujini.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Irma Ratiani, Oddelek za splošno in primerjalno književnost, Državna univerza Ivane Javakhishvili, Inštitut za gruzinsko literaturo Shota Rustaveli, Tbilisi, Gruzija, 17. 3.: seznanitev z delom inštituta, dogovori o sodelovanju in predavanje *Gruzinska različica svetovne književnosti: kratek pregled literarnih procesov v 19. in 20. stoletju*.
- Prof. dr. Nadežda Starikova, Inštitut za slavistiko, Ruska akademija znanosti, Moskva, Rusija, 6. 5.: priprave na izdajo druge knjige zgodovine slovenske književnosti v ruščini.
- Dr. Anna Bodrova, Oddelek za slovansko filologijo, Državna univerza v Sankt-Peterburgu, Rusija, 20. 5.: študij slovenske pripovedne proze.
- Doc. dr. Elena Tomova, Inštitut za literaturo Bolgarske akademije znanosti, Sofija, Bolgarija, 30. 5.–3. 6.: elektronska obdelava rokopisnih besedil in organiziranje bilateralnega projekta.
- Prof. dr. Miloš Zelenka, Pedagoška fakulteta, Južnočeška univerza, Češke Budějovice, in dr. Anna Zelenkova, Slovanski inštitut, Praga, Češka, 11. 7.–17. 7.: obisk v okviru bilateralnega projekta *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848)*.
- Doc. dr. Andrej Leben, Univerza v Gradcu, Avstrija, 13.–15. 7., 9.–11. 11.: študij gradiva o avtobiografiji in dogovori o pripravi bilateralnega raziskovalnega projekta.
- Dr. Daniel Bina in mag. Eva Niklesova, Pedagoška fakulteta, Južnočeška univerza, Češke Budějovice, Češka, 22. 7.–29. 7., 4.–7. 12.: obisk v okviru bilateralnega projekta *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848)*.
- Prof. dr. Vita Fortunati, Fakulteta za lingvistiko in tuje literature, Univerza v Bologni, Italija, prof. dr. Claudio Francesci, Fakulteta za medicino in kirurgijo, Univerza v Bologni, Italija, 10. 9.: pogovori o zaključenem evropskem projektu *ACUME 2*, v katerem je sodelovala J. Škulj, o delu inštituta in možnostih nadaljnega projektne sodelovanja.
- Dr. Sowon J. Park, Univerza v Oxfordu, Corpus Christi College, Velika Britanija, 9. 9.: predstavitev dela inštituta.
- Prof. dr. Ivo Pospíšil, Filozofska fakulteta, Masarykova univerza, Brno, Češka, 14.–18. 11.: obisk v okviru bilateralnega projekta *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848)*.
- Prof. dr. Péter Hajdu, Inštitut za literaturo, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 24.–25. 11.: pogovori o objavi prispevkov s simpozija *Retorike prostora* v reviji *Neohelicon* in ostalih možnostih projektne sodelovanja.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Monika Deželak Trojar

- *Evropska literarna obzorja v baročnem slovenskem slovstvu*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5. (soavtor M. Ogrin).
- *Skalarjev rokopis 1643–2011: elektronska znanstvenokritična izdaja rokopisnega kodeksa*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Univerza v Ljubljani, 17.–19. 11.

Marjan Dolgan

- *Pesnik Ivan Hribovšek in Dunaj*. Predavanje v Slovenskem znanstvenem inštitutu, Dunaj, 5. 4.
- *Das tiefrote Leuchten über Maribor, Die slowenische Literatur 20 Jahre nach der Unabhängigkeit / Močno rdeče žarenje nad Mariborom, Slovenska književnost 20 let po neodvisnosti*. Deutschlandradio Kultur, Berlin. Sodelovanje v radijski oddaji, 20. 12.

Darko Dolinar

- *Slovenska romantika, svetovna književnost, primerjalna književnost*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5.

Marijan Dović

- *Slovenska zgodovinska avantgarda: med kozmopolitizmom in perifernostjo*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5.
- *Poezija & stečaj*. Sodelovanje na konceptualni okrogli mizi, 8. festival *Pranger – srečanje pesnikov, kritikov in prevajalcev poezije*, Rogaška Slatina, 30. 6.

- Vodenje poletne Raziskovalne igralnice ZRC SAZU, Novo mesto, 15. 7.
- »Every monument, erected by a nation to its greats, is erected to the nation itself«: *Vodnik, National poets and cultural saints: the canonization of Jónas Hallgrímsson and France Prešeren*. Predavanje na *Literary dislocations, 4th International REELC/ENCLS Congress*, Skopje in Ohrid, Makedonija, 1.–3. 9.
- *Pirjevec, »prešernovska struktura« in »slovenski kulturni sindrom«*. Radio Slovenija, 3. program, program ARS, oddaja *Pogledi na sodobno umetnost*, Ljubljana, 7. 9.
- *Prešeren and the nationalization of the Carniolan capital's topography*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Retorike prostora / The rhetorics of space*, Slovensko društvo za primerjalno književnost, ZRC SAZU, Ljubljana, 25. 11.
- *Pirjevec, »prešernovska struktura« in »slovenski kulturni sindrom«*. Vabljen predavanje na znanstvenem simpoziju ob 90. obletnici rojstva Dušana Pirjevca *Dušan Pirjevec, slovenska kultura in literarna veda*, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 29. 11.
- *Translating bones, erecting the statue, singing the anthem: France Prešeren's ritual afterlives*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Commemorating writers in Europe 1800–1914*, Utrecht, Nizozemska, 7.–9. 12.

Jernej Habjan

- *Analiza svetovnih-sistemov in »črna škatla« literarne zgodovine: primer Sherlocka Holmesa*. Predavanje v Historičnem seminarju ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 3.
- *The Culturalist Ideology in Literary Theory: From a 'Critical' Theory of the Performative to a 'Topical' Conception of Performativity*. Referat na mednarodnem komparativističnem kolokviju *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading Live: Literature, Science and Humanities*, Lipica, 9. 9.

Marko Juvan

- *Ivan Verč: Razumevanje jezikov književnosti*. Predstavitel monografije v Narodnem domu v Trstu, Trst, 10. 2.
- *Uvod. Čop in Prešeren ali transfer svetovne književnosti na Kranjsko*. Uvod in predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, ISLLV ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 5.
- *Boris Paternu, Književne študije 3 (2010)*. Beseda na predstavitvi v SAZU, Ljubljana, 12. 5.
- *Three appropriations of Darwinism in genre studies: Brunetière, Moretti, and Gottschall*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Literary theory and the sciences*, ICLA Committee on Literary Theory, Center for Advanced Studies, Ludwig-Maximilians Universität, München, Nemčija, 30. 6.
- *Introduction: Cultural saints of the European nation states* (roundtable); *National vocation in the poetic voice: a transnational study of two peripheral Romanticisms*. Uvod in vabljen predavanje na okrogli mizi v sklopu 4. kongresa *REELC/ENCLS Literary dislocations*, Skopje in Ohrid, Makedonija, 3. 9.
- *Razumeti Darwina dobesedno: boj žanrov in znanosti za preživetje / Taking Darwin literally: survival struggle of genres and the sciences*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: literature, science and the humanities*, ISLLV ZRC SAZU, Slovensko društvo za primerjalno književnost, Lipica, 8. 9.
- *Transferring world literature into the emergent national literature: Čop and Prešeren's appropriation of the romantic universalism*. Vabljen predavanje na 9th international conference of the Estonian association of comparative literature: *World literature and national literatures*, Tartu, Estonija, 25. 9.
- *Dr. Marko Juvan*. Pogovor v oddaji »Podobe znanja«, Radio Slovenija, 3. program, program ARS, Ljubljana, 11. 11., (20 min.).
- *Prostor slovenske literarne kulture: okvir in cilji raziskovalnega projekta / The space of Slovenian literary culture: framework and goals of a research project*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Retorike prostora / The Rhetorics of Space*, ZRC SAZU, Ljubljana, 25. 11. (soavtorica Urška Perenič)

Alenka Koron

- *Zasebna knjižnica Lojzeta Kovačiča in svetovna književnost*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, ISLLV ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 5.

Matija Ogrin

- *Evropska literarna obzorja v baročnem slovenskem slovstvu*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, ISLLV ZRC SAZU, Ljubljana, 5. 5. (soavtorica M. Deželak Trojar)
- *A Register of Baroque and Enlightenment Slovenian Manuscripts: TEI encoded Analyses and Editions*. Predavanje na mednarodni konferenci konzorcija *TEI Philology in the Digital Age*, Würzburg, Nemčija, 11.–16. 10.
- *Hands, Authors, and Textual Genres: Encoding Early-Modern Slovenian Manuscripts*. Predavanje na *DARIAH – Supporting Digital Humanities*, Copenhagen, Danska, 16.–17. 11.

Jola Škulj

- *Literature as an essential institution and literary studies as responsibility*. Vabljeno plenarno predavanje na Znanstveni konferenci ob 30. letnici Katedre za občo in primerjalno literaturo. Filološki fakultet Blaže Koneski – Skopje, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, Makedonija, 27. 4.
- *Nova kritična paradigma medkulturne eksistence literature*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5.
- *Poetics of spatiality in Rilke and Kosovel. On modernist dislocated representations*. Predavanje na *Literary dislocations, 4th International REELC/ENCLS Congress*, Skopje in Ohrid, Makedonija, 1.–3. 9.
- *O 26. mednarodnem literarnem festivalu Vilenica in 9. mednarodnem komparativističnem kolokviju*. Radio Slovenija, 3. program, program ARS, oddaja *Arsov forum*, 7. 9.
- *Complexity, literature, sciences. Initial remarks on discourse and dialogue*. Predavanje na mednarodni konferenci *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: literature, science and the humanities*, ISLLV ZRC SAZU, Slovensko društvo za primerjalno književnost, Lipica, 8.–9. 9.
- *Literatura kot zavezujoča institucija in literarna veda kot odgovornost*. Vabljeno predavanje na znanstvenem simpoziju ob 90. obletnici rojstva Dušana Pirjevca *Dušan Pirjavec, slovenska kultura in literarna veda*, Filozofska fakulteta, Ljubljana, 29.–30. 11.

Luka Vidmar

- *Furlanski potopis Aleša Žige Dolničarja*. Predavanje v sklopu cikla *Zgodovina knjige in bralna kultura na Slovenskem (od njenih začetkov do danes)*, Ljubljana, NUK, 20. 4.
- *Zoisova literarna republika*. TV Slovenija, 1. program, oddaja *Kultura*, 30. 4.
- *Dela evropskih protestantov v katoliških knjižnicah 17. in 18. stoletja na Kranjskem*. Predavanje na kolokviju *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*, Ljubljana, ZRC SAZU, 5. 5.
- *Zoisova literarna republika*. Radio Slovenija, 3. program, program ARS, oddaja *Ars humana*, 10. 10. (soavtor dr. Peter Vodopivec)
- *Pohlino prevod Gellertovih Pisem*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801): Novi pogledi na filološko zapuščino začetnika knjižnega preroda*. Ob osemdesetletnici prof. dr. Martine Orožen in petinosemdesetletnici akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 20. 10.
- *Motiv gradu v slovenski literaturi 19. stoletja*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, ZRC SAZU, Ljubljana, 24. 4.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marijan Dovič

- Slovanski inštitut, Praga, Češka, 29. 5.–12. 6.: raziskovalno delo na bilateralnem projektu *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848): vloga kulturnega planiranja, transnacionalnega kulturnega transferja in socialnih mrež* in izpopolnjevanje v češčini.

Marko Juvan

- Slovanski inštitut, Praga, Češka, 29. 5.–12. 6.: raziskovalno delo na bilateralnem projektu *Slovenski in češki narodni prerod (1780–1848): vloga kulturnega planiranja, transnacionalnega kulturnega transferja in socialnih mrež* in izpopolnjevanje v češčini.
- Ludwig-Maximilians Universität, München, Nemčija, 30. 6.–2. 7.: udeležba na zasedanjih ICLA Committee on Literary Theory
- Inštitut za makedonska literatura, Skopje, Makedonija, 31. 8.: sestanek s predstojnico prof. dr. Loreto Georgievsko in raziskovalkama prof. dr. Sonjo Stojmensko-Elzeser in dr. Ano Martinosko o možnem bilateralnem sodelovanju z ISLLV.

Jola Škulj

- Katedra za opšta i komparativna književnost, Filološki fakultet Blaže Koneski – Skopje, Univerzitet Sv. Kiril i Metodij, Skopje, Makedonija, 27.–30. 4.: delovna sestanka z akademikom prof. dr. Milanom Đurčinovim ter prof. dr. Sonjo Stojmensko-Elzeser o kongresu REELC/ENCLS.
- Inštitut za makedonska literatura, Skopje, Makedonija, 31. 8.: sestanek s predstojnico prof. dr. Loreto Georgievsko in raziskovalkama prof. dr. Sonjo Stojmensko-Elzeser in dr. Ano Martinosko o možnem bilateralnem sodelovanju z ISLLV.
- Inštitut za makedonska literatura, Skopje, Makedonija, 4. 9.: sestanek z uredništvom mednarodne revije *Culture* (članica mednarodnega uredniškega odbora).

PEDAGOŠKO DELO

Marijan Dovič

- *Sodobne literarne teorije*. Predavanja za študente 1. letnika druge bolonjske stopnje slovenistike na Univerzi v Novi Gorici.
- *Teorija in praksa literarnega zgodovinopisja. Avtor v slovenski literarni zgodovini: sistemski pogled*. 5 ur predavanj za podiplomski doktorski program slovenistike, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 13. 5.

Marko Juvan

- *Medbesedilnost in kulturni spomin*. Seminar in konsultacije v modulu *Slovenski študiji*, podiplomski program *Primerjalni študij idej in kultur*, ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici.
- *Intertekstualnost*. Predavanja za 3. letnik komparativistov, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (zimski semester št. leta 2010/11).
- *Metodologija in epistemologija literarne vede. Svetovna književnost kot sistem*. 5 ur predavanj na skupnem podiplomskem doktorskem študiju literarnih ved, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 2. 12.
- *Metodologija slovenistične literarne vede*. 10 ur seminarja na podiplomskem doktorskem programu *Slovenistika*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 25. 2.
- *Teorija in praksa literarnega zgodovinopisja. Nacionalna in primerjalna literarna zgodovina*. 5 ur predavanj in 5 ur seminarja na podiplomskem doktorskem programu slovenistike, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 18. 3., 27. 5.

Matija Ogrin

- *Teorija in praksa literarnega zgodovinopisja. Literarna veda med virom in znanstvenokritično izdajo*. 5 ur predavanj na podiplomskem doktorskem programu *Slovenistika*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 15. 4.

MENTORSTVO

Marijan Dovič je raziskovalni mentor mlademu raziskovalcu A. Ježu.

Marko Juvan je mentor doktorandki Katarini Molk na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in somentor doktorske disertacije mag. J. Škulj. Bil je tudi mentor diplomske naloge A. Ježa na Oddelku za slovenistiko Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

Matija Ogrin je raziskovalni mentor mladi raziskovalki M. Deželak Trojar.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://lit.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Institute of Slovenian Literature and Literary Studies deals with the history and critical editions of Slovenian literary culture from the middle ages to the present and explores theoretical, comparative, and interdisciplinary aspects of literary discourse. It covers scholarly fields that demand long-term team work, and keeps step with international developments of literary studies.

In 2011, the research program *Research in Literary History, Literary Theory, and Methodology* was focused on the following: baroque culture (Academia operosorum's legacy, critical edition of A. Skalar's 1643 manuscript); beginnings of national awakening and critical edition of bishop Slomšek's poems; D. Jančar's narrative fiction and writers from Ljubljana. From a comparative viewpoint, the following issues were explained: Slovenian cultural nationalism, peripheral romanticisms, national poets, Slovenian historical avant-gardes, and modernist landscape. Relevant concepts of current comparativism were analyzed (cultural transfer, literature's intercultural existence, globalization, world literary system) along with: censorship, relations among literary studies, the humanities, and hard sciences (Darwinism), autobiography and fiction, spatiality of literature. The accomplished project *Unknown 17th and 18th-century manuscripts of Slovenian literature* brought newly discovered manuscripts and an open-access *Register of manuscripts* <<http://ezb.ijs.si/nrss/>>, including 100 descriptions of baroque and later manuscripts with digital images. The project results were also presented in scholarly articles and at international conferences. The project "*Slovenian*" *World Literature* elaborated its methodological and comparative framework. The research, presented also at a project colloquium, was focused on: libraries as a resource for "worlding" Slovenian literature; European horizons of Slovenian baroque literature; the transfer of romantic cosmopolitanism and the reception of the concept of world literature from 1830s to 1930s; affiliations to world literary developments in the fin de siècle, avant-gardes, and modernism; Slovenian school canon of world literature. The project *The Space of Slovenian Literary Culture* was launched and its theoretical framework presented. Lists of literary actors, media, institutions, monuments, and historical fiction from the 18th to the mid-20th century were established and provided with GIS and other data needed for spatial analysis. Entering data in special forms began. Literary atlas of Ljubljana is in preparation. The postdoc project *Unexplored Latin and German Literature in the Slovenian Lands in the Baroque Period* began with the historical study of literature in Ljubljana diocese, travelogues and letters. E-editions of sources are in preparation.

The institute issued four books from the series "Zbrana dela" [Collected Works] (including monographs on D. Smole and S. Kosovel), two monographs from the series "Studia litteraria" (*Autobiographical Discourse, Minimalism and Contemporary Slovenian Short Story*). The institute remained among the centers of Slovenian and European literary scholarship as well as digital humanities. Its members appeared in the media, participated in international conferences (TEI Consortium, REELC Congress, etc.), took part in bi- and multilateral projects (Czech-Slovenian, ERNIE, etc.), executive boards of scientific associations (ICLA, REELC, Slovenian Comparative Literature Association, Slovenian Society for Eighteenth-Century Studies), ZRC SAZU activities (Historical Seminar, New SBL), and editorial boards of scholarly book series and journals (*Primerjalna književnost, Slavistična revija, CLCWeb, Studia humanitatis*, etc.). The institute develops its library and a digital repository for scholarly-critical editions of Slovenian literature, administrates the website of the European Network for Comparative Literary Studies (REELC). A new young researcher was employed.

- 1 Marija Stanonik
- 2 Naško Križnar
- 3 Miha Peče
- 4 Aleksander Kuharič
- 5 Maja Godina Golija
- 6 Stanka Drnovšek
- 7 Vanja Huzjan
- 8 Jurij Fikfak
- 9 Špela Ledinek Lozej
- 10 Barbara Ivančič Kutin
- 11 Božena Gabrijelčič
- 12 Saša Babič
- 13 Katarina Šrimpf
- 14 Saša Poljak Istenič
- 15 Ingrid Slavec Gradišnik
- 16 Monika Kropelj
- 17 Tatjana Bajuk Senčar

INŠTITUT ZA SLOVENSKO NARODOPISJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Milko Matičetov, akad. prof. dr. Franc Zadavec, dr. Jurij Fikfak (predsednik), izr. prof. dr. Maja Godina Golija, izr. prof. dr. Naško Križnar, dr. Ingrid Slavec Gradišnik, prof. ddr. Marija Stanonik.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Ingrid Slavec Gradišnik.

Znanstveni svetniki: dr. Jurij Fikfak, izr. prof. dr. Maja Godina Golija, izr. prof. dr. Naško Križnar, dr. Monika Krojež, dr. Ingrid Slavec Gradišnik (od 12. 12.), prof. ddr. Marija Stanonik.

Znanstveni sodelavki: dr. Tatiana Bajuk Senčar (od 1. 7.), dr. Barbara Ivančič Kutin.

Asistentke, mlade raziskovalke: Saša Babič, Špela Ledinek Lozej, Saša Poljak Istenič (porodniški dopust do 3. 5.), Katarina Šrimpf.

Asistentka: Vanja Huzjan (porodniški dopust od 14. 1.).

Strokovna sodelavca: Stanka Drnovšek, Miha Peče.

Samostojna strokovna delavka: Božena Gabrijelčič.

Samostojni tehnik: Aleksander Kuharič.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Etnološke in folkloristične raziskave kulturnih prostorov in praks

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Stanonik.

Sodelavci: J. Fikfak, M. Godina Golija, B. Ivančič Kutin, N. Križnar, M. Kropelj, I. Slavec Gradišnik; V. Huzjan; S. Babič, Š. Ledinek Lozej, S. Poljak Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2013 (podaljšanje do 31. 12. 2014)

Raziskovalni program je namenjen dokumentiranju, analizi in interpretacijam manifestacij večkulturnosti in večplastnih identifikacij, kakor jih etnologi raziskujejo na lokalni, regionalni, nacionalni/državni in nadnacionalni ravni. Pri tem so osrednji koncepti (tradicija, kulturna dediščina, identiteta, posamični kulturni fenomeni) razumljeni v dinamični in primerjalni perspektivi, ki tematizira procese kulturnih sprememb in konkretne kulturne prakse z vidika njihove kontinuitete in transformacij.

Raziskave potekajo v več tematskih sklopih:

Prostori discipline

Primerjalna raziskava zgodovine, teorije in metodologije etnologije in folkloristike. Refleksija disciplinarnega diskurza (J. Fikfak, I. Slavec Gradišnik) Nadaljevale so se raziskave primerjalnih vezi z razvojem etnološkega in folklorističnega interesa in raziskav v slovanskem prostoru. O obdobju od Herderja in slovanske vzajemnosti do oblikovanja znanstvene discipline o raziskovanju kulture Drugega je bil objavljen tematski zvezek revije *Traditiones*, mdr. s prispevkom o Matiju Majarju Žiljskem, v katerem so obravnavane Majarjeve raziskovalne dileme, pomen njegovega zbiranja sestavin ljudske kulture, njegovo mesto med drugimi raziskovalci, njegovi cilji in recepcija pri sodobnikih (Fikfak).

Na čas pred utrjevanjem etnologije in folkloristike kot akademske discipline se nanaša priprava knjige z delovnim naslovom *Folkloristični portreti* (Stanonik), tj. zbirka razprav o pomembnih avtorjih, ki so pripravljali temelje za reflektiran razvoj discipline.

Disciplinarne zgodovine v njeni formativni fazi se dotika razprava o slovanskem narodopisju, kakor se je v 19. in na začetku 20. stoletja razvijalo v Gradcu kot pomembnem univerzitetnem in kulturnem središču, kjer se je izobrazila in bila dejavna vrsta pomembnih filologov - narodopiscev (G. Krek, K. Štrekelj, M. Murko, L. Kretzenbacher, P. Zablatnik) (Fikfak in Slavec Gradišnik), v njeni že izostreni podobi pa presoja pomena I. Grafenauerja za kulturnozgodovinsko-etnološke in folkloristične raziskave (Stanonik).

Času po drugi svetovni vojni sta bili namenjeni dve podrobnejši raziskavi: o konstitutivnosti marksistične usmeritve (Slavec Gradišnik) in drugih teoretskih in praktičnih prostorih dejavnosti povojnih narodopiscev (Fikfak), posebej so bili preiščeni izbrani vidiki iz opusa S. Kremenška (Slavec Gradišnik, Stanonik) in zgodovine Inštituta za slovensko narodopisje (Stanonik, Slavec Gradišnik).

Vprašanja zgodovine in metodologije vede so bila vključena tudi v predstavitev folklorne in folkloristike v Sloveniji (Slavec Gradišnik), sodobne slovenske etnologije in v analizo raziskav ritualnih praks (Fikfak), analizo koncepta tradicija (Poljak Istenič) ter razprave o lingvistični antropologiji in etnolingvistiki (Babič), tekstih in kontekstih folklorizma (Poljak Istenič), antikvarnosti in vitalnosti koncepta kultura (Slavec Gradišnik).

V več pogledih se v ta sklop uvrščajo tudi različne tematizacije kulturne dediščine in tradicije, kar je bila tema mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina. Izzivi za ustvarjalnost in poustvarjanost* (Poljak Istenič, Križnar, Godina Golija), in razmerij med raziskovalci in ustvarjalci na primeru raziskav ritualnih praks (Fikfak); to je bila tema *7. letne konference delovne skupine SIEF Ritualno leto*; obe je ISN organiziral ob svoji 60. letnici.

Prostori slovstvene folklore

Žanri slovstvene folklorne (M. Stanonik)

Nadaljevalo se je zbiranje študijskega in empiričnega gradiva za temeljito obravnavo slovenskih folklornih žanrov. Vmesna spoznanja so bila objavljena o treh žanrih (zagovor, memorat in povedka).

Raziskovanje in urejanje pripovednega izročila (M. Kropelj)

Raziskano in predstavljeno na mednarodni konferenci je bilo ljudsko pripovedno izročilo v Istri. Objavljen je bil članek o stavbni žrtvi v ljudskem pripovedništvu.

Nadaljevalo se je delo za pripravo *Kazala slovenskih ljudskih pravljic*. Z novimi enotami je bil dopolnjen predvsem arhiv živalskih pravljic in basni.

Slovensko bajeslovno izročilo (M. Kropelj)

O slovenskih basnih in živalskih pravljicah je bila za zbirko *Zakladnica slovenskih pripovedi* pripravljena in objavljena enajsta knjižica.

Sodobno pripovedništvo (M. Kropelj)

Nadaljevalo se je zbiranje sodobnih pripovedi, urbanih legend in šaljivih zgodb. Gradivo je namenjeno raziskavam žanrov in motivike tradicionalnega in sodobnega slovstva.

Raziskave slovstvene folklorne (B. Ivančič Kutin)

Za nalogo *Spominke in folklorne pripovedi o pravljničarju Jozi Kravanja - Marinčiču iz Vrsnika* so bili pri informatorjih v Soči in Trenti dokumentirani spomini in pripovedi o pravljničarju Jozi Kravanja - Marinčiču (1876–1969). Za pridobitev novih informatorjev sta bili izvedeni tudi dve javni pobudi:

članek v lokalnem časopisu in predavanje v domu TNP Trenta. Popisan je bil pravljničarjev repertoar, pri informatorjih so bili preverjeni zapisi k fotografskemu gradivu z Bovškega leta 1952.

Za nalogo *Slovstvena folklorja pri slovenskih izseljencih* je bila v ZDA med 1. in 23. 6. opravljena raziskava pri slovenskih izseljencih (zvočna dokumentacija folklornih in spominskih pripovedi). Za Arhiv ISN je bila pridobljena dragocena kopija neobjavljenega magistrskega dela sestre Mary Daniel O'Neill *A Survey and Interpretation of Slovenian Folklore of the Iron Range* (1952).

Na Bovškem in Tolminskem se je nadaljevalo zbiranje spominskih in folklornih pripovedi ter drobnih folklornih žanrov. Ob zvočnih posnetkih je nastalo tudi vizualno gradivo. Nadaljuje se skeniranje, sprotno popisovanje in evidentiranje arhiva Janeza Dolenca (z občasno pomočjo študentov Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF v Ljubljani in prostovoljke Mojce Zajc).

Nadaljuje se spremljanje javnih pripovedovalskih prireditev in dogodkov, v sodelovanju z OŠ Polhov Gradec pa zbiranje slovstvene folklore na Polhograjskem.

Poleg slovstvene folklore je bilo dokumentirano tudi drugo etnološko gradivo.

Za vodnik *Kras in Brkini za radovedneže* je bil pripravljen prispevek o pripovedni folklori na tem območju.

Za tisk je bila pripravljena monografija z naslovom *Živa pripoved v zapisu. Kontekst, tekstura in prekodiranje pripovedi Tine Kravanja iz Bavšice*.

Estetska struktura slovenskih folklornih obrazcev v časovnem preseku z vidika slovstvene folkloristike (S. Babič)

V okviru raziskav za disertacijo je bila preučena ustreznost znanstvena in strokovna literatura, terensko delo je bilo opravljeno na Dolenjskem (okolica Velikih Lašč) in v Rogaški Slatini. Delo je v sklepnih fazah.

Pripovedništvo v Obsotelju (K. Šrmpf)

V okviru raziskav za disertacijo je bila preučena ustreznost znanstvena in strokovna literatura, opravljeno je bilo več dni terenskega dela v občini Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina in Rogatec ter v hrvaškem Zagorju.

Prostori materialnega

Prehrana na Slovenskem v 20. in 21. stoletju (M. Godina Golija)

Raziskave so bile usmerjene v obravnavo prehrane Slovencev v izjemnih razmerah, predvsem med 1. svetovno vojno, ko je primanjkovalo osnovnih živil in so bila v jedilnike uvedena nadomestna živila. Dokumentirani so bili spominska literatura, arhivski viri, časopisni članki (iz časnikov *Slovenec*, *Straža*, *Marburger Zeitung*) in vojne kuharske knjige. Rezultati so bili predstavljeni v znanstvenih prispevkih o lakoti in pomanjkanju v Mariboru med 1. svetovno vojno ter o lakoti in bedi oz. vplivu 1. svetovne vojne na prehrano slovenskega civilnega prebivalstva. Raziskana sta bila tudi uvajanje novih metod konzerviranja živil na Slovenskem in njihov pomen pri sestavi jedilnih obrokov Slovencev v 20. in 21. stoletju ter zaščita in promocija slovenskih tradicionalnih jedi in živil. Spoznanja tekočih raziskav so bila predstavljena na mednarodnih znanstvenih srečanjih, prispevki so v tisku.

Bivalna kultura na Goriškem (Š. Ledinek Lozej)

Z dokončano in oddano disertacijo *Stanovanjska kultura v Vipavski dolini. Etnološki vidik razvoja in pomena kuhinje v 20. stoletju* je raziskava končana. Delna spoznanja so bila objavljena v člankih in na javnih predavanjih.

Gmotna kultura otrok od začetka 20. stoletja do druge svetovne vojne na Slovenskem (V. Huzjan)

Raziskava je mirovala zaradi porodniškega dopusta nosilke.

Zbrana so bila tudi pričevanja o oblačenju in vplivu turizma na oblačilno podobo v Rogaški Slatini in okolici (K. Šrmpf).

Prostori ritualnosti in identitete

Študij ritualnosti in ritualnih praks je bil osredinjen na vlogo raziskovalca kot soustvarjalca tradicijskih praks in kulturne dediščine, ritualnih krajev kot krajev vključevanja in izključevanja, memorializacije herojev in na razmerje med raziskovalcem in poustvarjalci tradicije.

Šege ob delu. Transformacija ritualnih praks in raziskovalni problemi (S. Poljak Istenič)

Disertacija je bila dokončana.

Na terenu so bile dokumentirane letne šege in prazniki, šege življenjskega kroga, društveno življenje in prireditve (pustovanje v Brkinah, majsko praznovanje v Boljuncu, komemoracijska slovesnost v Celovcu); za fototečni arhiv je bilo dokumentirano obredno kajenje po hiši v Mednu, otroška pustna zabava v Ljubljani, peka potice v Mednu, priprava velikonočnih jedi in barvanje jajc v Mednu, velikonočni zajtrk v Mednu, birna na Dobrovi in slavnostno prvomajsko kosilo na Krasu, vožnja s parnim vlakom po bohinjski progi, Miklavžev obhod v Mednu, veseli december v Ljubljani.

Vizualne raziskave

Vizualne raziskave kulture (N. Križnar, A. Kuharič, M. Peče)

Za *Zbirko vizualne dokumentacije* so se nadaljevala snemanja žive kulturne dediščine na naslednjih lokacijah: Brod (izdelovanje mohanta), Gorjane v Ziljski dolini (pripovedovalka Marija Bartholot), Visokogorska planina Krstenica (selitev v planino ter življenje in delo).

V okviru naloge *Modeli izobraževanja za vizualne raziskave* so nastali trije filmi na Poletni šoli vizualnega.

Arhiv snovne in nesnovne dediščine

Arhiv se je dopolnjeval z gradivom tekočih raziskav. Ob selitvi dela arhiva v poseben prostor je bil dokumentiran in urejen del starejšega pisnega in fotografskega arhiva.

Tradicija in njeni poustvarjalci

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Stanonik.

Sodelavci: S. Babič, J. Fikfak, M. Godina Golija, M. Kropelj, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–30. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Pripravljena je bila obsežna študija o Ivanu Grafenauerju kot prvem predstojniku ISN SAZU in raziskovalcu slovstvene folklorne, saj je z njegovim imenom najtesneje povezan začetek profesionalnega raziskovanja tradicije v slovenski etnologiji in (slovstveni) folkloristiki.

Sklepna spoznanja projekta so bila predstavljena v predavanjih članov projektne skupine na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina. Izzivi za ustvarjalnosti in po-ustvarjalnost / Tradition and Cultural Heritage: Challenges for Creativity and Performance* (Ljubljana, 8.–10. 11.).

V okviru projekta so izšle *Janezkove pravljice. Pravljice za odrasle* v prepisu in zapisu Franca Senekoviča iz Slovenskih goric in monografija M. Stanonik *Literarjenje, kronopisje in rokopisje v teoriji in praksi*. Ta monografija je teoretični vademekum in empirični prikaz, kako si tradicijo zamišljajo in jo prakticirajo ustvarjalci, ki jih ni več mogoče imeti za nosilce slovstvene folklorne, v t. i. kanonizirano literarno skupnost pa tudi nimajo vstopa, saj v njihovih delih estetska funkcija ni na prvem mestu.

Porabski Slovenci v »Madžarskem Gulagu«

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: dr. Katalin Munda - Hirnök (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Sodelavec iz ZRC SAZU: N. Križnar.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

V Porabju je bilo opravljeno terensko snemanje. Iz 210 minutnega gradiva je bilo izdelanih pet raziskovalnih filmov (Štirje intervjuji s preživelimi deportirankami in deportiranci v Monoštru, Števanovcih in Slovenski vesi) ter kratki film, ki prikazuje prihod raziskovalke na teren v Andovcih (za filmografske podatke gl. Zbirka vizualne dokumentacije). Drugo terensko snemanje na Madžarskem je bilo opravljeno v Budimpešti, Hortobagyju in Kónyi; posneto je bilo 200 minut video gradiva, grobo so bili zmontirani trije filmi.

Slovenski pregovori kot kulturna dediščina. Klasifikacija in redakcija korpusa

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Stanonik.

Sodelavke: B. Ivančič Kutin, S. Babič, S. Drnovšek, B. Gabrijelčič.

Zunanji sodelavci: Ljudmila Bokal (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša), dr. Drago Bokal in dr. Janja Jerebic (Fakulteta za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

S ciljem, da bi bili podatkovna zbirka in računalniška obdelava podatkov (pregovori in viri) čim ustreznejši, je bilo največ pozornosti namenjeno dopolnjevanju in poenotenju zapisov. Preverjeni, dopolnjeni in popravljeni so bili pregovori iz starejših virov (faksimile: A. Bohorič, *Arcticae Horulae*, J. Dalmatin, *Biblia*, J. Svetokriški, *Sacrum promptuarium*, vol. 1–5, Rogerij Ljubljanski, *Palmarium Emphyrium*, 1–2, itn.). S podobnim namenom so bili preverjeni že obstoječi izpisi pregovorov iz starih slovenskih rokopisov in redkih tiskov v rokopisni zbirki NUK: O. Gutsman, *Deutsch - windisches Wörterbuch* (1789), M. Kastelec, *Dictionarium latino-carniolicum* (1680), *Nebeshki zyl* (1684), G. Vorenc, *Novum Dictionarium* (1710), Hipolit, *Dictionarium trilingue* (1711–12), I. A. Apostel, *Dictionarium germanico-slavonicum* (1760), B. Kumerdej, *Dictionarium slavo-carniolicum* (1787–1798), V. Vodnik, *Slovenski besednjak* (1805–07), *Perprava sa pesme* (ni letnice), F. Bilc, *Collectio vocabulorum* (1818), A. J. Murko, *Deutsch-Slowenisches und Slowenisch-Deutsches Handwörterbuch* (1833), A. Janežič, *Popolni ročni slovar slovenskega in nemškega jezika* (1851), M. Cigale, *Deutsch - Slowenisches Wörterbuch* (1860), J. Kopitar, *Grammatik der Slavischen Sprache in Krain, Kärnten und Steiermark* (1808); J. Nep. Primiz, *Nemshko-Slovenske branja* (1813), F. Metelko, *Lehrgebäude der Slovenischen Sprache im Königreiche Illyrien und in den benachbarten Provinzen* (1825), J. Basar, *Conciones iuxta libellum Exercitorium ...* (1734), K. M. Attems, *Slovenske pridige* (po izdaji iz leta 1993), U. Jarnik, *Sber lepih ukov sa Slovensko mladino* (1814), M. Pohlin, *Kmetam sa potrebo inu pomozh* (1789), *Kratkozhasne uganke inu zhudne kunshte is wele shole* (1788), F. J. Repež, *Romarsku drugu blagu* (1770), F. J. Repež, *Nebeshku blagu* (1764), *Nova Crainska pratica na lejtju* 1741.

Podatkovna baza slovenskih pregovorov je bila dopolnjena s pregovori iz starejše periodike (*Kmetijske in rokodelske novice*, *Slovenski narod*, *Dolenjske novice*, *Učiteljski tovariš*, *Kres*) in s prepisi pregovorov iz zbirke I. Šašlja in F. Kocbeka *Slovenski pregovori, reki in prilike* (1934), iz *Trinkovega koledarja*, *Zabavne knjižice za slovensko mladino*, *Koroških bukvic*, iz *Koledarja Mohorjeve družbe* (Ljubljana, Celovec, Celje, Prevalje), *Koledarja Goriške Mohorjeve družbe* (Gorica). Pregledani in izpisani so bili pregovori iz celotne Štrekcljeve zapuščine.

Razvoj računalniške infrastrukture za klasifikacijo pregovorov je potekal v dveh smereh. Prva je raziskovala avtomatično klasifikacijo pregovorov, medtem ko je druga razvila orodja za preverjanje klasifikacije in njeno evidentiranje v predvideni knjižni izdaji pregovorov. Ugotavljali smo, kako spreminjanje parametrov glede na podobnost besed in podobnost pregovorov vpliva na oblikovanje skupin – klik podobnosti – tako v pregovorih iz korpusa kakor v množici besed, ki so uporabljene v korpusu. S tem znanjem je bilo mogoče določiti optimalni nabor parametrov avtomatičnega klasificiranja pregovorov. Ta avtomatično pridobljena klasifikacija je izhodišče za obdelavo z namensko razvitimi orodji, ki s pomočjo grafičnega uporabniškega vmesnika omogočajo podroben pregled in dopolnitev klasifikacije pregovorov do končnega izdelka v knjižni obliki. Pripravljenih je bilo tudi več konceptualnih osnutkov za klasifikacijo slovenskih pregovorov in rekov, vendar nobeden od njih še ne ustreza predvidenim pričakovanjem.

Prazniki in oblikovanje nacionalne skupnosti na Slovenskem

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Jezernik (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani)

Sodelavci: T. Bajuk Senčar, J. Fikfak, N. Križnar, M. Peče, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik; raziskovalci FF UL: Eva Batista, Mateja Habinc, Jože Hudales, Miha Kozorog, Boštjan Kravanja, Jaka Repič, Peter Simonič, Urša Valič; raziskovalci FDV UL: Mirt Komel, Mitja Velikonja, Luka Zevnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskava je zasnovana na dveh ravneh oz. v dveh obsežnejših sklopih, s kronološkim oz. problemskim poudarkom: I. Konstituiranje naroda in nacije in evropska integracija (1. Do druge svetovne vojne; 2. Socializem: ideologija in praznične prakse; 3. Po 1991) in II. Sodobne praznične prakse med globalnim in lokalnim (1. Reprodukcijska etničnost v multikulturnem okolju, 2. Re-produkcija lokalnosti in rabe tradicije; 3. Produkcija globalne identitete. Kulturno izročilo in praznične podobe popularne kulture; 4. Prazniki in spol).

Projektna skupina je temeljito pregledala vsebino in rokovnik projekta, predvidela vključevanje študentov FF in FDV v raziskavo in pretresla možnosti za skupno dokumentacijsko bazo projekta.

Raziskovalci so opravili preliminarno arhivsko delo, pregledovali starejše vire in literaturo skladno z individualnimi nalogami in opravili nekaj terenskih raziskav.

Triglavski narodni park. Dediščine, akterji – strategije, vprašanja in rešitve

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Fikfak.

Sodelavci: I. Slavec Gradišnik, T. Bajuk Senčar, N. Križnar, M. Peče, S. Poljak Istenič, Š. Ledinek Lozej; raziskovalci FF UL: Mateja Habinc, Vito Hazler, Jože Hudales, Božidar Jezernik, Simona Klaus, Boštjan Kravanja, Robert Masten, Jaka Repič, Peter Simonič, Barbara Turk Niskač.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt temelji na etnografskih terenskih raziskavah družbenih akterjev – deležnikov, dediščinskih praks in procesov ustvarjanja in ohranjanja območij dediščine v Triglavskem narodnem parku (TNP). Cilj projekta je dvojen. Prvi se nanaša na osvetlitev repertoarja odnosov do dediščine in mnenj o njej ter dediščinskih praks, v katerih so udeleženi družbeni akterji v TNP. Poleg tega je raziskava namenjena identificiranju in preučitvi spornih točk, ki nastajajo v praksi. Drugi raziskovalni cilj je deloma aplikativen: gre za poskus interdisciplinarne preučitve strukturno pogojenih konfliktov, ki so rezultat interakcije številnih družbenih akterjev z različnimi interesi in načrti, in iskanju skupnega imenovalca med udeleženci dediščinske prakse v TNP.

Projekt sestavlja pet delovnih sklopov: 1. zgodovina parka; 2. glavni akterji (organizacije, ustanove, posamezniki); 3. dediščinske strategije; 4. dileme in konflikti v dediščinskih praksah; 5. možnosti razreševanja sporov z mediacijo.

Projektna skupina je na delovnih srečanjih poglobila problematiko projekta, skupina raziskovalcev se je udeležila tečaja uporabe računalniškega programa GABEK za kodiranje in analizo intervjujev pod vodstvom prof. dr. Josefa Zelgerja z Univerze v Innsbrucku, vodja projektne skupine je opravil tečaj zelene mediacije.

Raziskovalci so začeli z arhivskim delom, študijem literature in sondažami terena.

Raziskovanje folklorne. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt.

Vodja: J. Fikfak.

Sodelujoča ustanova: Institute of Ethnology and Folklore Studies with Ethnographic Museum, Bulgarian Academy of Sciences, Bolgarija.

Sodelavci z ZRC SAZU: I. Slavec Gradišnik, N. Križnar, V. Huzjan, S. Poljak Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–30. 6. 2011

V sklepnem polletju projekta so si raziskovalci izmenjali obiske: bolgarski kolegi so bili v Sloveniji med 29. 4. in 6. 5. V inštitutu so predstavili svoje raziskovalno delo, bili na terenu v Celovcu, Boljuncu in Ljubljani, obiskali so tudi Veleposlaništvo R Bolgarije v Ljubljani, ki je novembra sponzoriralo promocijo skupne publikacije.

Trije slovenski raziskovalci so bili v Bolgariji med 30. 5. in 5. 6. V akademiskem inštitutu so imeli predavanja, sledila je študijska pot čez osrednjo Bolgarijo do Črnega morja. Poleg ogleda muzejskih ustanov, različnih zbirk in kulturnih spomenikov idr. je bil osrednji terenski dogodek 3. junija v vasi B'lgari nad Tsarevim, tj. krajevni praznik s pogansko-pravoslavnim obredom nestinarstva, ki je uvrščeno na Unescov seznam nesovne kulturne dediščine.

V času obiskov so raziskovalci pripravljali skupno publikacijo, posebno številko revije *B'lgarski folklor* (37, 2011), ki sta jo uredila vodji projekta prof. dr. Mila Santova in J. Fikfak. Objave so bile ob udeležbi vseh predstavljene 9. 11. v Ljubljani.

ETNOFOLK – Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe / ETNOFOLK – Ohranjanje in pospeševanje ljudske kulturne dediščine v Srednji Evropi

Vrsta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Srednja Evropa, Evropski sklad za regionalni razvoj. *Vodilni partner:* Etnologický ústav Akademie věd České Republiky, v. v. i., Češka.

Sodelujoče ustanove: AiP Beroun s. r. o, Češka; Inštitút kulturných a sociálných štúdií Fakulty humanitných vied Univerzity Mateja Bela, Slovaška; Ústav etnológie Slovenskej akademie vied, Slovaška; Magyar Tudományos Akadémia Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet, Madžarska.

Vodja iz ZRC SAZU: M. Kropelj.

Sodelavci iz ZRC SAZU: S. Drnovšek, B. Gabrijelčič, M. Godina Golija, V. Huzjan, A. Kuharič, B. Ivančič Kutin, Š. Ledinek Lozej, N. Križnar, M. Peče, S. Poljak Istenič, I. Slavec Gradišnik.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2011–30. 4. 2014

Projekt združuje države Srednje Evrope (Češka, Slovaška, Slovenija, Avstrija, Madžarska). Sinteze dozdajšnjih in dopolnilnih raziskav ljudske kulture slovenskega etničnega ozemlja so namenjene možnostim za ohranjanje v prihodnosti. Vsebine bodo sestavina obsežnega mednarodnega spletnega portala, kjer bodo vizualno predstavljeni primeri žive ljudske kulture in etnološki izsledki, povezani s teorijo kulturne in vizualne antropologije. Intenzivno so tekle prav priprave za spletni portal, ki bo omogočil lociranje, ogled in poznavanje ohranjene kulturne dediščine omenjenih držav. Etnološka kulturna dediščina, ki je bila doslej premalo poznana in izkoriščena, bo s tem projektom vključena v skupno informativno podatkovno bazo, namenjeno širšemu občinstvu.

Sodelavki projekta sta se 7. 4. na Dunaju udeležili *Delavnice Finančni trening* v organizaciji Združenega tehničnega sekretariata za projekte *Central Europe*, trije sodelavci projekta so se 19. 5. udeležili t. i. zagonskega posveta v Pragi v organizaciji vodilnega partnerja.

Skupina je sodelovala pri aktivnostih v 1., 2., 3., 4. in 5. delovnem paketu.

Inštitút je v Ljubljani 12. in 13. oktobra organiziral prvo polletno srečanje: pregledano je bilo dotedanje delo in organizacijska navodila; drugi dan pa je bil namenjen 5. delovnemu sklopu (nosilka je Univerza Mateja Bela, Banska Bystrica).

Za slovensko spletno stran *Kulturna dediščina Slovenije* je bil pripravljen scenarij in v sodelovanju z oblikovalcem demo verzija. Za portal so bile pripravljene digitalne vsebine, ki predstavljajo primere ljudske kulture: Zlatorog za razdelek *Bajeslovna bitja*, zapisi pravljic J. Cejana za razdelek *Ljudske pripovedi iz Štrekcljeve zapuščine*, dve enoti za zbirko *Pripovedništvo v severozahodni Sloveniji*. Zasnovani sta bili tudi zbirki *Prehrana* (vanjo je že uvrščen sir mohant) in *Visokogorske planine* (zanjo so bile opravljene sondažne raziskave na 11 planinah).

Za 5. delovni sklop se je začelo pregledovanje slovenske zakonodaje in varstva kulturne dediščine.

Pripravljeno je bilo prvo vsebinsko in finančno poročilo za prvostopenjsko kontrolo.

Sy_CULTour – Synergy of culture and tourism: utilization of cultural potentials in less favoured rural regions / Sy_CULTour – Sinergija kulture in turizma. Uporaba kulturnih vrednot v manj razvitih ruralnih območjih

Vrsta projekta: mednarodni projekt, program transnacionalnega sodelovanja Jugovzhodna Evropa.

Vodja: D. Bole (Geografski inštitút Antona Melika).

Sodelavci: Š. Ledinek Lozej.

Obdobje trajanja: marec 2011–februar 2014

Sodelovanje pri opisu in izboru posamičnih kulturnih vrednot na pilotnem območju Občine Idrija ter pri zasnovi skupne metodologije za načrtovanje upravljanja s kulturnimi vrednotami. Udeležba na srečanju projektnih partnerjev v Székesfehérváru, Madžarska (27.–28. 9.), kjer so bile predstavljene opredeljene kulturnih vrednot in pilotno območje, in srečanju 3. delovnega paketa v Ljubljani (8. 12.), kjer so bile predstavljene raziskave o kulturnih vrednotah.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **S. Babič** je kot članica organizacijskega odbora aktivno sodelovala pri pripravi mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN in 7. letne konference delovne skupine SIEF *Ritualno leto*.
- **T. Bajuk Senčar** je že pred zaposlitvijo v ISN (1. 7.) intenzivno sodelovala pri pripravi temeljnega raziskovalnega projekta *Triglavski narodni park - Dediščine, akterji - strategije, vprašanja in rešitve*. Zaključila je svojo raziskavo v okviru mednarodnega projekta *Negotiating capitalism in Central and Eastern Europe? Chances and barriers to trade union revitalisation (HOM/2009/8B)*, sofinancirano s strani Fundacije za poljsko znanost (Foundation for Polish Science) ter izvedeno v sodelovanju Inštituta za sociologijo na Wrocławski univerzi s podporo finančnih sredstev iz Islandije, Liechtensteina in Norveške pod okriljem European Economic Area Financial Mechanism (izvedba biografskih intervjujev ključnih akterjev v slovenskih sindikatih in analiza). Kot članica uredniškega odbora *Traditiones* je opravila jezikovne redakcije besedil v angleškem jeziku.
- **S. Drnovšek** je kot urednica inštitutskih spletni strani skrbela za prenos starih vsebin na nove inštitutske spletne strani, ustvarjala in urejala je nove vsebine. Za pripravo inštitutskih publikacij je skenirala in urejala gradivo.
- **J. Fikfak** je glavni urednik revije *Traditiones* (z I. Slavec Gradišnik), zbirki *Opera ethnologica Slovenica* in *Ethnologica – Dissertationes*. Zanj je uredil monografiji B. Rogelj Škafar *Upodobljene sledi narodne identitete* in J. Fakin Bajec *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine*. Vodil je uspešno prijavo za pridobitev temeljnega raziskovalnega projekta *Triglavski narodni park - Dediščine, akterji - strategije, vprašanja in rešitve* in sodeloval pri uspešni prijavi projekta *Prazniki in oblikovanje skupnosti na Slovenskem*. Bil je vodja programskega in organizacijskega odbora za mednarodno znanstveno konferenco *Tradicija in kulturna dediščina* in lokalni organizator 7. letne konference delovne skupine SIEF *Ritualno leto* ter sourednik knjižice povzetkov. Sodeloval je pri pripravi predmetnika za nov načrt prvostopenjskega dvopredmetnega študija etnologije in folkloristike na FF v Mariboru. Je predsednik Strokovnega sveta Slovenskega etnografskega muzeja in član njegove Komisije za podeljevanje nazivov. Pripravil je predlog za podelitev Murkove častne listine, ki jo je Slovensko etnološko društvo podelilo prof. dr. Irene Portis Winner. Bil je član več habilitacijskih komisij na Filozofski fakulteti v Ljubljani.
- **M. Godina Golija** je bila članica programskega odbora za mednarodno konferenco *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN ter koordinatorka in vodja 3. sekcije (Sodobna recepcija kulturne dediščine). Bila je članica organizacijskega odbora znanstvenega simpozija *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine* v Petanjcih, s Kludio Sedar je uredila zbornik povzetkov tega simpozija. Je članica uredniškega odbora revije *Etnolog*. Bila je članica komisij za oceno doktorske disertacije Š. Ledinek Lozej in magistrske naloge Tjaše Rotar. Za potrebe objav je recenzirala znanstvene prispevke za revije *Etnolog*, *Traditiones* in *Glasnik Etnografskega inštituta SANU* (Beograd). Je članica Znanstvenega sveta ZRC SAZU ter vodja Raziskovalne postaje ZRC SAZU Maribor in Raziskovalne postaje ZRC SAZU Prekmurje v Petanjcih.
- **B. Ivančič Kutin** je kot članica organizacijskega odbora aktivno sodelovala pri pripravi mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN in 7. letne konference delovne skupine SIEF *Ritualno leto*. Z M. Stanonik je pripravila predlog za podelitev Murkove nagrade prof. Janezu Dolencu. Na pobudo Lokalne turistične organizacije Bovec je pripravila predlog o vsebinskem sodelovanju pri čezmejnem projektu *European Territorial Cooperation Objective, Central Europe Programme* (osnutek za pripravo vodnika po pripovednem izročilu na Bovškem).
- **N. Križnar** je bil direktor in urednik kataloga festivala *Dnevi etnografskega filma* (7.–11. 3.), vodil je *Poletno šolo vizualnega* (Nova Gorica, Ozeljčan, 2.–10. 7.). Na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN je bil član programskega odbora ter koordinator in vodja 2. sekcije (Ustvarjanje kulturne dediščine. Sistemi obravnave žive kulturne dediščine). Je član Komisije za podeljevanje nazivov pri Slovenskem etnografskem muzeju. Je programski vodja *Srečanja kulturne dediščine Slovenije* (Ptuj, februar 2012).
- **M. Kropelj** je glavna urednica (z A. Pleterskim) mednarodne revije *Studia mythologica Slavica*. Z Robertom Dapitom in Zmagom Šmitkom je urednica zbirke *Zakladnica slovenskih pripovedi*. Je članica uredniškega odbora zbirke *Slovenski pravljicarji* in članica Odbora za Štrekljevo nagrado. V Gorjanskem pri Komnu je v Štrekljevi rojstni hiši pripravila razstavo o Karlu Štreklju in njegovem delu.
- **Š. Ledinek Lozej** je v sodelovanju z Mojco Ravnik tehnično in vsebinsko koordinirala prijavo mednarodnega projekta *ZborZbirki (Kulturna dediščina v zbirkah med Alpami in Krasom)* na Javni razpis za predložitev standardnih projektov Program čezmejnega sodelovanja), pri čemer je ZRC SAZU vodilni partner. Sodelovala je tudi pri koordinaciji in vsebinski implementaciji projekta *Thetris (THEmatic Touristic Route Development with the Involvement of Local Society)* za 4. razpis Programa transnacionalnega sodelovanja Srednja Evropa in kot administratorica pri prijavi projekta *Cultnet (Cluster of Cultural Heritage)* za 2. javni razpis za standardne projekte Jadranskega čezmejnega programa IPA.
- **M. Peče** je bil mentor montaže na *Poletni šoli vizualnega* (Nova Gorica, Ozeljčan, 2.–10. 7.).
- **S. Poljak Istenič** je kot članica organizacijskega odbora aktivno sodelovala pri pripravi mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN in 7. letne konference delovne skupine SIEF *Ritualno leto*. V Dolenjskem muzeju v Novem mestu je postavila razstavo Pokrajinskega muzeja Kočevje *Edina tema je neznanje. Šolstvo in skrbi za slepe in slabovidne na Slovenskem* ter spisala besedilo za zloženko ob razstavi. Skupini otrok v Vrvcu Šentvid je predstavila ljudske ples.
- **I. Slavec Gradišnik** je glavna sourednica revije *Traditiones* in knjižne zbirke *Ethnologica – Dissertationes* (z J. Fikfakom). Zanj je uredila knjigo B. Ivančič Kutin *Živa pripoved v zapisu*. Sodelovala je pri pripravi uspešnih prijav za raziskovalna projekta *Prazniki in oblikovanje skupnosti na Slovenskem* in Triglavski narodni park ter pri prijavi dvostranskega raziskovalnega projekta s Srbijo. V sodelovanju z režiserjem je pripravila scenarij za film ob 60-letnici ISN za *Generacije znanosti* in s sodelavci pripravila besedila za promocijsko knjižico o ISN. Bila je članica programskega in organizacijskega odbora za pripravo mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina* ob 60-letnici ISN, sourednica knjižice povzetkov, koordinatorka in vodja 1. tematskega sklopa (Diskurzi o tradiciji in kulturni dediščini). Je članica razširjenega uredniškega

odbora za izdajo *Slovenskega bibliografskega leksikona II* in področna urednica za etnologijo in antropologijo. Sodeluje v organizacijskem odboru za pripravo posveta inštitutov ZRC SAZU o Karlu Štreklju ob 100-letnici smrti (Gorjansko 2012) in odboru pri Slovenskem etnološkem društvu za pripravo mednarodnega posveta ob 60-letnici smrti Matije Murka. Je podpredsednica Sveta Slovenskega etnografskega muzeja in članica njegove Komisije za podeljevanje nazivov. Za potrebe objav je recenzirala knjigo *Kroflnov mlin* in razprave za *Slovenský národopis* (Bratislava), *Glasnik in Zbornik Etnografskega inštituta SANU* (Beograd), *Zbornik radova Geografskega inštituta SANU*. Bila je članica habilitacijskih komisij na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in ZRC SAZU.

- **M. Stanonik** je sodelovala pri pripravi knjige pričevanj o boju za obrambo samostojne Slovenije, pripravila recenzijo za monografijo Barbare Ivančič Kutin *Živa pripoved v zapisi* in za pesniško zbirko Aleksandre Kocmut *Kolomon buk* ter spremno besedo za zbornik *Brazde s trmuna*. Imela je več posvetov z zbiralci in zbiralkami (iz Beneške Slovenije, Sorškega polja in Selške doline) gradiva za knjižno zbirko slovenskih folklornih pripovedi *Glasovi*. Uredila je novo številko *Slovsvene folkloristike* (letnik 10, št. 1/12) in likovni album Cirila Stanonika, *Čopič pod čevljem*. Največ časa je namenila pripravi druge doktorske disertacije *Teologija besede v slovenskem kulturnem in duhovnem prostoru* (uspešen zagovor, 10. 11.). Sodelovala je pri pripravi predmetnika za nov načrt prvostopenjskega dvopredmetnega študija etnologije in folkloristike na FF v Mariboru.
- **K. Šrmpf** je od 1. 2. nadomeščala bibliotekarko (na porodniškem dopustu) v Knjižnici ISN in opravljala vsa tekoča bibliotekarska opravila. Aktivno je sodelovala pri organizacijskih opravilih pri mednarodnem projektu *Etnofolk* in pri organizaciji mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina ob 60-letnici ISN in 7. letne konference delovne skupine SIEF Ritualno leto*.

Dnevi etnografskega filma / Days of Ethnographic Film (DEF). Ljubljana, 7.–11. 3. Partnerji: Slovensko etnološko društvo, Slovenski etnografski muzej, ZRC SAZU. Podporniki: Kinodvor, Ministrstvo za kulturo, Slovenska nacionalna komisija za Unesco. *DEF* je član Evropske koordinacije festivalov antropološkega filma CAFFE.

Od 110 pravočasno prijavljenih filmov je selekcijska komisija (S. Jazbec, N. Valentinčič Furlan in N. Križnar) odbrala 22 filmov za redni program, 13 za študentski, 8 za sekcijo vizualne etnografije. V posebnem programu so bili predvajani štirje filmi. Filmi so prispeli iz 23 držav (Anglija, Avstrija, Burkina Faso, Čile, Ekvador, Francija, Hrvaška, Italija, Japonska, Kamerun, Kitajska, Litva, Makedonija, Mali, Mehika, Nemčija, Peru, Romunija, Rusija, Slovaška, Španija, Švica, Združene države Amerike) in iz Slovenije.

Z izborom *DEF* kaže podobo sodobnega etnografskega filma, katerega značilnosti so približevanje mikrokulturnim položajem vsakdanjega življenja, občutljivost za vprašanja medkulturnih stikov in posamične življenjske zgodbe, skoraj bolešno zasebne, a vendar tako značilne za današnje možnosti posameznika, da deluje tudi globalno.

Prireditev je potekala v Slovenskem etnografskem muzeju (Sekcija Vizualna etnografija in Okrogla miza) in v Kinodvoru (študentski film, redni program in podelitev plakete Nika Kureta).

Posebni program je pripravil Roger Canals, profesor vizualne antropologije na Univerzi v Barceloni. Posvečen je bil španskemu etnografskemu filmu in vizualni antropologiji v Barceloni. Predstavljeni so bili štirje študentski filmi in v uvodu problematika ter metodologija študija vizualne antropologije.

S posebnim programom je bila tokrat odprta problematika vizualne produkcije o nesnovni kulturni dediščini, ki se pojavlja z nastajanjem nacionalnih registrov nesnovne kulturne dediščine. Okroglo mizo *Vizualna dokumentacija nesnovne kulturne dediščine* je omogočila Slovenska nacionalna komisija za Unesco. Referenti so bili Vladimir Bocev, Franz Haller, Roger Canals, Nadja Valentinčič Furlan, N. Križnar, M. Peče. Uvodna teza je bila, da bi lahko izkušnje vizualne etnografije služile kot osnova pri izdelavi vizualne dokumentacije nesnovne dediščine za nacionalne registre in za Unescov Reprezentativni seznam. Za to bi morali razviti ustrezne izobraževalne oblike za avtorje in producente vizualne dokumentacije.

Kot vsako leto je bila posebna slovesnost v okviru *DEF* podelitev plakete Nika Kureta, ki jo Slovensko etnološko društvo na predlog Delovne skupine za etnografski film podeljuje za prispevke k razvoju vizualne antropologije in etnografskega filma v Sloveniji. Plaketo je prejel dr. Boris Kuhar, začetnik terenskega filmskega snemanja v Slovenskem etnografskem muzeju.

Festivala so se kot gostje udeležili naslednji filmski avtorji: Vladimir Bocev, Franz Haller, Shotaro Wake, Sylvie Jacquemin, Klaus Betzl, Alberto Gerosa, Aleksej Pavlovsky, Ivo Kuzmanič.

Festivalski program v Kinodvoru je štirih dneh obiskalo okoli 400 gledalcev. *DEF* je bil deležen številnih odmevov v časopisju in v elektronskih medijih.

Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, Ozeljan, 2.–10. 7.

V organizaciji Avdiovizualnega laboratorija ISN ZRC SAZU in novogoriške Občinske izpostave JSKD je šola potekala v Ozeljanu, kjer je dobro sprejeta pri vodstvu krajevne skupnosti in pri vaščanih. To vpliva tudi na razvoj metodologije učenja vizualne etnografije v PŠV, ki vedno več poudarka namenja sodelovanju snemalcev s protagonisti. Šole se je udeležilo šest slušateljic. Mentor video produkcije je bil N. Križnar, mentor montaže M. Peče. Slušateljice so snemale v parih. Po predstavitvi metodologije vizualne etnografije in po vajah snemanja in kadriranja so izbrale temo, jo raziskale in pripravile scenarij. Posnele so gradivo, ga popisale, pripravile montažni načrt in zmontirale film. Nastali so trije filmi iz ozeljanskega okolja: oris delovanja balinarskega kluba (*Da pasa hitro cejt*), portret upokojenega znanega motorističnega dirkača (*Nini Mladovan*) in spomini na zadnji mlin v Ozeljanu (*Vreča spominov*). Ob koncu šole je bila v ozeljanskem kulturnem domu odmevna javna predstavitev za vaščane in protagoniste filmov.

ZNANSTVENI SESTANKI

- *Etnofolk Project: 6 Month Meeting and WP5 Workshop / Projekt Etnofolk. 6 mesečno srečanje in delavnica za 5. delovni paket*, 12.–13. 10., Ljubljana, ZRC SAZU.
- *Tradicija in kulturna dediščina. Izzivi za ustvarjalnost in po-ustvarjalnost. Mednarodna konferenca ob 60. letnici Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU / Tradition and Cultural Heritage: Challenges for Creativity and Performance: International Conference Honoring the Sixtieth Anniversary of the ZRC SAZU Institute of Slovenian Ethnology*, 8.–11. 11., Ljubljana, ZRC SAZU.
- *Performer, Performance, Researcher: Co-designing Heritage, Co-Designing Performance: Seventh Annual Conference of the SIEF Working Group on the Ritual Year / Izvajaci, izvedba, raziskovalec. So-oblikovanje dediščine, so-oblikovanje izvedbe. 7. letna konferenca delovne skupine SIEF Ritualno leto*, 11.–13. 11., Ljubljana, ZRC SAZU.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Vodja: V. Huzjan (nadomeščala K. Šrimpf)

Bibliotekarka je skrbela za naročanje, hranjenje in urejanje gradiva in za sposojo. Obveščala je primarne uporabnike o knjižnih novostih in stanju gradiva ter skrbela za različne evidence (deziderata, siva literatura ipd.). Knjižni fond se je povečal za skupno 384 enot (291 monografskih in 93 serijskih publikacij), predvsem z darovi in zamenjavo med ustanovami in posamezniki ter redkejšimi nakupi. Rednim in izrednim študentom Oddelka za etnologijo in kulturno antropologijo FF je predstavila knjižnico. Primarnim uporabnikom je pomagala pri pripravi bibliografij, iskanju in uporabi elektronskih informacijskih virov ter opravljala druga pomožna dela. Za inštitutsko revijo *Traditiones* je vnesla oznake DOI (retrogradno, vključno z letnikom 38/2, 2009) v elektronsko bazo Cross Reference.

Dokumentacija

Vodja: S. Drnovšek.

Arhiv ISN

Dokumentalistka je nadaljevala zbiranje, urejanje in varovanje gradiva, arhivov in dokumentacije. Sodelovala je pri izboru, skeniranju in pripravi posnetkov za slikovne priloge inštitutskih publikacij. Za objave sodelavcev ISN in priprave njihovih projektov je poskenirala 110 enot tekstovnega gradiva, za predstavitev zbirke je digitalizirala 864 enot slikovnega gradiva. Z računalniškim podjetjem X-Lab se je dogovarjala o možnosti naknadnega dodajanja slikovnega materiala fototeki na spletišču @rzenal.

Konec leta se je oddelek dokumentacije preselil v poseben prostor, kjer sta shranjena pisni in slikovni arhiv. Negativi in diapozitivi so bili preneseni v klimariziran prostor.

Pri dokumentacijskem delu je od 1. 10. pomagala prostovoljka Mojca Zajc.

Zbirka vizualne dokumentacije (Avdiovizualni laboratorij)

Zbirka se je povečala za 47 enot. Od tega je 25 enot nastalo v lastni proizvodnji (13 enot gradiva in 12 enot urejenega gradiva), 22 enot je tuje proizvodnje. Tri nove enote so izdelki Poletne šole vizualnega. Zbirka šteje 1275 enot. V digitalno podatkovno bazo je do zdaj vpisanih 885 enot. M. Peče je izdelal metapodatkovno bazo in spletni uporabniški vmesnik za foto arhiv. Projekt je v fazi preskušanja in dopolnjevanja. Zasnova in izvedel je tudi digitalno metapodatkovno evidenco vseh prijavljenih filmov festivala DEF. Filmi od leta 2007 so shranjeni v arhivu AVL. V Zbirko vizualne dokumentacije je vnesel 194 enot.

S. Kuharič je urejal zbirko, kopiral in opremljal vizualne publikacije, skrbel za tehnično opremo, bil asistent pri terenskih snemanjih, telekiniral filmske trakove in bil snemalec treh enot te zbirke. V Evidenco prijavljenih filmov DEF je začel dodajati enote.

N. Križnar je bil snemalec petih enot in režiser šestih urejenih enot.

Videografija urejenega gradiva

Mohant – Brod, april 2011. Snemanje in montaža: M. Peče, urednik: N. Križnar. Blu-ray, 7' 02".

Marija Bartoloth – Gorjane 30. 4. 2011. Strokovno vodstvo: M. Olip, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. Slovenski narodopisni inštitut Urban Jamnik 2011, realizacija AVL ISN ZRC SAZU, Blu-ray, 19' 24".

Da pasa hitro cejt – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, Ozeljan 2011. Avtorici: T. Popovič, K. Preša, mentor vizualne produkcije: N. Križnar, mentor montaže: M. Peče. DVD-R, 10' 01".

Nini Mladovan – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, Ozeljan 2011. Avtorici: R. Rovšnik, Š. Frlic, mentor vizualne produkcije: N. Križnar, mentor montaže: M. Peče. DVD-R, 13' 17".

Vreča spominov – Poletna šola vizualnega, Nova Gorica, Ozeljan 2011. Avtorici: Z. Kambič, T. Mržek, mentor vizualne produkcije: N. Križnar, mentor montaže: M. Peče. DVD-R, 14' 24".

Intervju 1: Jožef Majcan, Gizela Gubič Makcan – Rábatótfalu/Slovenska ves, 27. 6. 2011. Strokovno vodstvo: K. Munda Hirnök, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. DVD-R, 36' 59". 74' 52".

Intervju 2: Elizabeta Kovač Geček – Szentgotthárd/Monošter, 27. 6. 2011. Strokovno vodstvo: K. Munda Hirnök, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. DVD-R, 23' 36".

Intervju 3: Ana Nemet Dončec – Apátistvánfalva/Števanovci, 27. 6. 2011. Strokovno vodstvo: K. Munda Hirnök, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. DVD-R, 14' 17".

Intervju 4: Margita Takač Oláh – Szentgotthárd/Monošter, 27. 6. 2011. Strokovno vodstvo: K. Munda Hirnök, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. DVD-R, 41' 39".

Prihod – Andovci/Orfalu 2011. Strokovno vodstvo: K. Munda Hirnök, snemanje: N. Križnar, montaža: M. Peče, režija: N. Križnar. 27.–29. 6. 2011, DVD-R, 4' 13".

Visokogorska planina Krstenica – Češnjica, Krstenica, avgust 2011. Strokovno in terensko vodstvo: Š. Ledinek Lozej, snemanje: N. Križnar, M. Peče, Š. Ledinek Lozej, montaža in urejanje: M. Peče. Mini DV SP, 54' 03".

Laborski mozaik – Labor, maj 2011. Kamera in montaža M. Peče (digitalni MASTER – PRORESS 422), 28' 49".

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Traditiones.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU 40/1, 2 in 3. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU in SAZU.
- **Studia mythologica Slavica** 14. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU. Odgovorna urednika Monika Kropelj in Andrej Pleterski. Izdajata: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana; Università degli Studi di Udine, Dipartimento di lingue e letterature straniere, Udine/Videm, Italija.
- Marija Stanonik, **Literarjenje, kronopisje in rokopisje v teoriji in praksi.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Bojana Rogelj Škafar, **Upodobljene sledi narodne identitete. Zbirka risanih zapisov učencev Otona Grebena v Slovenskem etnografskem muzeju.** Uredil Jurij Fikfak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Ethnologica – Dissertationes; 1).
- Jasna Fakin Bajec, **Procesi ustvarjanja kulturne dediščine. Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe.** Uredil Jurij Fikfak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Ethnologica – Dissertationes; 2).
- Barbara Ivančič Kutin, **Živa pripoved v zapisu. Kontekst, tekstura in prekodiranje pripovedi Tine Kravanja iz Bavšice.** Uredila Ingrid Slavec Gradišnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Ethnologica – Dissertationes; 3).
- Marija Stanonik in Irena Uršič (ur.), **Moški na položajih, ženske v strahu, otroci na češnjah. Zbirka spominov na vojno za obrambo samostojne Slovenije leta 1991.** Ljubljana: Muzej novejšje zgodovine Slovenije in Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU.
- Naško Križnar (ur.), **Dnevi etnografskega filma - DEF, 7.–11. marec 2011, Ljubljana, Slovenija = Days of Ethnographic Film - [DEF], March 7–11, 2011.** Ljubljana: Slovensko etnološko društvo, Slovenski etnografski muzej, ZRC SAZU.
- Ingrid Slavec Gradišnik, Jurij Fikfak, Naško Križnar, Maja Godina Golija (ur.), **Tradicija in kulturna dediščina. Izzivi za ustvarjalnost in poustvarjalnost. Mednarodna konferenca ob 60. letnici Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, 8.–10. november 2011. [Povzetki] = Tradition and cultural heritage : challenges for creativity and performance : international conference honoring the sixtieth anniversary of the ZRC SAZU Institute of Slovenian Ethnology, [Ljubljana, 8.–10. november 2011] : [abstracts].** Ljubljana: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU.
- Jurij Fikfak in Laurent Sébastien Fournier (ur.), **Researchers, performance, researcher: co-designing heritage, co-designing performance : seventh annual conference of the Sief Working group on the ritual year.** Ljubljana: Inštitut za slovensko narodopisje ZRC SAZU.
- Maja Godina Golija in Klaudija Sedar (ur.), **Zbornik povzetkov.** Petanjci: Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje.
- Andrej Pleterski in Tomo Vinšćak (ur.), **Perunovo koplje.** Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Studia mythologica Slavica – Supplementa; Supplementum 4).
- Monika Kropelj in Roberto Dapit (ur.), **Živalska govorica. Slovenske basni in pripovedi o živalih.** Radovljica: Didakta (Zakladnica slovenskih pripovedi).
- Miha Peče (ur.), **Videomanija.** Ljubljana: Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija (1 video DVD).
- Marija Stanonik, Franc Senekovič in Tamara Andrejek (ur.), **Janezkove pravljice. Pravljice za odrasle.** Murska Sobota: Pokrajinski muzej.
- Ciril Stanonik in Marija Stanonik (ur.), **Čopič pod čevljem. Likovni album.** Žiri in Ljubljana: Samozaložba.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- J. Fikfak je član izvršnega odbora International Association for Semiotic Studies, član mednarodnega uredniškega odbora revije *Studia ethnologica Croatica* (Zagreb), znanstveni član Mednarodnega inštituta za kvalitativno metodologijo (Edmonton, Kanada) in član delovnega odbora Ritualno leto pri SIEF. Za razpis ARRS je pripravil prijavi za projekta dvostranskega sodelovanja s Hrvaško (*Nacionalni parki. Konstrukcija dediščine in vloga države*) in Finsko (*Narodni parki. Protislovne konstrukcije naravne in kulturne dediščine*).
- M. Godina Golija je za razpis ARRS pripravila prijavo za projekt dvostranskega sodelovanja s Srbijo (*Srbi in Slovenci. Migranti, manjšina, kolektivne identitete in spomini*).
- M. Kropej sodeluje z Dipartimento di lingue e letterature straniere in s Centro internazionale sul plurilinguismo, oba pri Univerzi v Vidmu. Je članica mednarodnega uredniškega odbora revije *Folklore* (Tartu, Estonija).
- N. Križnar je član pripravljalnega odbora mednarodnega simpozija o vodah *Alpine thermal waters in the area of North East Alps (Friuli, Carinzia, Slovenia)* v Arta Terme (Italija).
- I. Slavec Gradišnik je za razpis ARRS pripravila prijavo za projekt dvostranskega sodelovanja z Bolgarijo (*Migracije. Motivacije, procesi, kulturni vzorci. Bolgarsko-slovenske vzporednice*). Je članica mednarodnega uredniškega odbora publikacij *Glasnik Etnografskog instituta SANU in Zbornik Etnografskog instituta SANU* (Beograd, Srbija) in mednarodnega uredniškega sveta revije *Slovenský národopis* (Bratislava, Slovaška).

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Erika Kržišnik, Oddelek za slovenistiko, FF, Univerza v Ljubljani, 7. 3.: pogovor o organizaciji mednarodne konference o frazeologiji.
- Mag. Martina Piko, predstojnica Slovenskega narodopisnega inštituta Urban Jarnik v Celovcu, 22. 4. in 25. 11.: priprava zbornika o Josipu Šašlu; 8.–9. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Jack Zipes, Univerza v Minnesoti, ZDA, 18. 3.: pogovori o raziskovanju ljudskih pravljic in povedk.
- Prof. dr. Mila Santova, Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 29. 4.–6. 5.: študijski obisk v okviru mednarodnega dvostranskega sodelovanja pri projektu *Raziskovanje folklore. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji*; 9.–10. 11.: promocija publikacije projekta (*B'lgarski folklor 37*, 2011, Special Issue).
- Izr. prof. dr. Vladimir Penchev, Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 29. 4.–6. 5.: študijski obisk v okviru mednarodnega dvostranskega sodelovanja pri projektu *Raziskovanje folklore. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji*; 9.–10. 11.: promocija publikacije projekta (*B'lgarski folklor 37*, 2011, Special Issue).
- Izr. prof. dr. Valentina Ganeva-Raycheva, Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 29. 4.–6. 5.: študijski obisk v okviru mednarodnega dvostranskega sodelovanja pri projektu *Raziskovanje folklore. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji*; 9.–10. 11.: promocija publikacije projekta (*B'lgarski folklor 37*, 2011, Special Issue).
- Izr. prof. Vania Mateeva, Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 29. 4.–6. 5.: študijski obisk v okviru mednarodnega dvostranskega sodelovanja pri projektu *Raziskovanje folklore. Historično in sodobno raziskovanje v Bolgariji in Sloveniji*.
- Biljana Vuković, Etnografski inštitut, Srbska akademija znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 30. 6.: dogovor o promociji knjige *Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji* jeseni v Beogradu, zamenjava inštitutskih publikacij.
- Prof. dr. Aleksandar Bošković, Inštitut za družbene vede, Beograd, Srbija, 4. 7.: pogovor o sodelovanju in publikaciji.
- Štefan Kutoš, Radio Slovenija, Ljubljana, 10. 8.: snemanje za radijsko oddajo *Podobe znanosti*.
- Prof. dr. Zmago Šmitek, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, FF, Univerza v Ljubljani, 31. 8.: pogovori o delu za revijo *Studia mythologica Slavica* in zbirko *Zakladnica slovenskih pripovedi*.
- Prof. dr. Josef Zelger, Univerza v Innsbrucku, Innsbruck, 13.–17. 7. in 14.–16. 9.: dogovor o izvedbi tečaja *Gabek* in izvedba tečaja za raziskovalce pri projektu *Triglavski narodni park*.
- Dr. Balogh Balász, Inštitut za etnologijo, Raziskovalni center za humanistiko, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Prof. dr. Aleksandra Bitušiková, Inštitut za kulturne in družbene vede Oddelka za humanistiko Univerze Mateja Bela, Banska Bystrica, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Prof. dr. Borsos Balász, Inštitut za etnologijo, Raziskovalni center za humanistiko, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Olga Čiperová, AiP, Beroun, Češka, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Dr. Cseh Fruzsina, Raziskovalni center za humanistiko, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Doc. dr. Jolana Darulová, Inštitut za kulturne in družbene vede Oddelka za humanistiko Univerze Mateja Bela, Banska Bystrica, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Mag. Jakub Heller, Evalion, Praga, Češka, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.

- Jonáš Juraj, Etnološki inštitut Akademije znanosti Češke republike, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Dr. Katarína Košťálová, Inštitut za kulturne in družbene vede Oddelka za humanistiko Univerze Mateja Bela, Banska Bystrica, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Jana Kunická, Inštitut za kulturne in družbene vede Oddelka za humanistiko Univerze Mateja Bela, Banska Bystrica, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Dr. Daniel Luther, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Martin Majer, AiP, Beroun, Češka, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Dr. Jaroslav Otčenášek, Etnološki inštitut Akademije znanosti Češke republike, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Tomáš Psohlavec, AiP, Beroun, Češka, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Mag. Dušan Ratica, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Magdaléna Slavkovská, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Dr. Zsolt Szilágyi, Inštitut za etnologijo, Raziskovalni center za humanistiko, Madžarska akademija znanosti, Budimpešta, Madžarska, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Petr Židov, Etnološki inštitut Akademije znanosti Češke republike, 12.–13. 10.: udeležba na polletnem srečanju mednarodnega projekta *Etnofolk*.
- Prof. dr. Pertti Anttonen, Univerza Helsinki, Helsinki, Finska, 8.–13. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina in 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto*.
- Prof. dr. Gábor Barna, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Univerza v Szegedu, Szeged, Madžarska, 7.–14. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina in 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto*.
- Dr. Melanija Belaj, Inštitut za etnologijo in folkloristiko, Zagreb, Hrvaška: 10. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Andrej Brence, Pokrajinski muzej Ptuj, Ptuj, 9. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Roberto Dapit, Oddelek za tuje jezike in književnosti, Univerza v Vidmu, Udine/Videm, Italija, 9.–10. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*; 23. 12.: pogovor o skupnih projektih in delu.
- Prof. dr. Laurent S. Fournier, Univerza v Nantesu, Nantes, Francija, 7.–14. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina in 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto*.
- Mag. Nuša Hauser, Center za nesovno kulturo, Etnografski muzej Pazin, Pazin, Hrvaška, 9. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Doc. dr. Katja Hrobat Virloget, Inštitut za dediščino Sredozemlja ZRS, Univerza na Primorskem, Koper, 8. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Reinhard Johler, Inštitut Ludwig-Uhland, Univerza v Tübingenu, Tübingen, Nemčija, 9.–10. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Dr. Gabriela Kiliánová, Inštitut za etnologijo, Slovaška akademija znanosti, Bratislava, Slovaška, 7.–11. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Mag. Zvezdana Koželj, Zavod za varstvo kulturne dediščine, Ljubljana, 9. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Dr. Miroslava Lukić-Krstanović, Etnografski inštitut, Srbska akademija znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 7.–13. 11.: študijski obisk in udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Máiréad Nic Craith, Univerza Ulster, Londonderry, Severna Irska, 9.–11. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Dr. Mladena Prelić, Etnografski inštitut, Srbska akademija znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 7.–13. 11.: študijski obisk in udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Adela Pukl, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 9.–10. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Dr. Eva Stiermayr, Avstrijska komisija za Unesco, Dunaj, Avstrija, 9. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Bernhard Tschofen, Inštitut Ludwig-Uhland, Univerza v Tübingenu, Tübingen, Nemčija, 8.–10. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Arne Bugge Amundsen, Univerza v Oslu, Oslo, Norveška, 9.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Karen Bek-Pedersen, Univerza Južne Danske, Odenske, Danska, 6.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Kinga Gáspár, Katoliška univerza P. Pazmanyja, Fakulteta za humanistiko, Piliscsaba, Madžarska, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Terry Gunnell, Univerza Islandije, Reykjavik, Islandija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Evy Johanne Håland, Nacionalna in kapodistrijska univerza v Atenah, Atene, Grčija, 11.–14. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.

- Dr. John Helsloot, Meertensov inštitut, Amsterdam, Nizozemska, 10.–14. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Emily Lyle, Univerza v Edinburghu, Edinburgh, Škotska, Velika Britanija, 9.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Mare Koiva, Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija, 3.–17. 11.: medakademijska izmenjava, študijsko delo, udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto, pogovori o prihodnjem sodelovanju.
- Andres Kuperjanov, Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija, 3.–17. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Aado Lintrop, Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Nancy McEntire, Državna univerza Indiana, Terre Haute, Indiana, ZDA, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Tom Mc Kean, Univerza v Aberdeenu, Aberdeen, Škotska, Velika Britanija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Katya Mihaylova, Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Tatiana Minniyakhmetova, Univerza v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 10.–14. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. dr. Oksana Mykytenko, Ryški inštitut za umetnosti in etnologijo, Nacionalna akademija znanosti, Kijev, Ukrajina, 10.–13. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto, raziskovalno delo.
- Dr. István Povedák, Inštitut Balinta Sandorja za raziskave religije, Szeged, Madžarska, 7.–14. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto, raziskovalno delo.
- Prof. dr. Jonathan Roper, Oddelek za estonsko in primerjalno folkloro, Univerza v Tartuju, Tartu, Estonija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Irina Sedakova, Inštitut za slavistiko, Ruska akademija znanosti, Moskva, Rusija, 10.–17. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto, raziskovalno delo.
- Zasl. prof. dr. David Stanley, Westminster College, Salt Lake City, Utah, ZDA, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Skaidre Urboniene, Litovski inštitut za zgodovino, Vilnius, Litva, 7.–23. 11.: medakademijska izmenjava, udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto, raziskovalno delo.
- Dr. Léon A. Van Gulik, Oddelek za socialno in kulturno psihologijo, Univerza Radboud v Nijmegenu, Nijmegen, Nizozemska, 10.–14. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Kamila Velikoborska, Fakulteta za filozofijo in umetnosti, Univerza Zahodne Bohemije, Plzeň, Češka, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Caroline Wallis, študentka, Univerza Paula Valéryja, Montpellier, Francija, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Dr. Arunas Vaicekauskas, Univerza v Kaunasu, Litva, 10.–13. 11.: udeležba na 7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto.
- Prof. Lijana Dejak, prevajalka ruskega jezika, 15. 12.: dogovor o prevodu in objavi del V. J. Proppa.
- Prof. dr. Mirjam Mencej, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, FF, Univerza v Ljubljani, 21. 12.: sodelovanje pri pedagoško-raziskovalnem delu.
- Prof. dr. Božidar Jezernik, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, FF, Univerza v Ljubljani, več obiskov v zvezi s prijavo in izpeljavo raziskovalnega projekta; 8. 11.: udeležba na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*.
- Prof. dr. Mitja Velikonja, Fakulteta za družbene vede, Univerza v Ljubljani, več obiskov v zvezi s prijavo in izpeljavo raziskovalnega projekta.
- Igor Zupe, režiser, več obiskov v zvezi s snemanjem filma ob 60-letnici ISN za *Generacije znanosti*.
- Meredith Turk, štipendistka iz ZDA, več obiskov v zvezi z raziskovalno nalogo o čebelarstvu v Sloveniji.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Saša Babič

- *Classification of Slovene weather proverbs*. Predavanje na Colloque International de Parémiologie *Tous les chemins mènent à Paris Diderot*, Université Paris Diderot, Pariz, Francija, 1. 7.
- *Paremiologija - na križišču jezikoslovja in slovstvene folkloristike*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 18. 11.

Tatiana Bajuk Senčar

- *Triglav National Park: The Construction of Heritage and the State*. Referat na konferenci *Heritage Regimes and the State: Nomination, Implementation, Regulation*, Georg-August-Universität, Göttingen, Nemčija, 17.–19. 6 (soavtor J. Fikfak)
- *Visions of Integration: An Anthropological Study of the First Generation of Slovenian Eurocrats*. Predavanje na mednarodni letni konferenci UACES (University Association for Contemporary European Studies), Cambridge, Velika Britanija, 5.–7. 9.

- *Exploring the Slovenian Presidency: Re-evaluating the Role of »National« Eurocrats within the EU Institutions.* Predavanje na mednarodni letni konferenci UACES, Cambridge, Velika Britanija, 5.–7. 9. (soavtor Janez Turk)
- *Natural and Cultural Heritage Practices in Triglav National Park.* Predavanje na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 8. 11.

Jurij Fikfak

- *Niches and interplay: non-marxist folklore studies in communism.* Predavanje na delavnici *The rise of anthropology 'on the margins of Europe', 1945–1991*, Max-Planck-Institut für ethnologische Forschung / Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle, Nemčija, 10. 3.
- *B. Rogelj Škafar, Upodobljene sledi narodne identitete.* Predstavitel knjige, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 31. 3.
- *Predstavitel publikacij ISN ZRC SAZU.* Tiskovna konferenca Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 4.
- *Ritual places: places for inclusion and exclusion?* Predavanje na *10. kongresu SIEF People make places - ways of feeling the world*, Lizbona, Portugalska, 19. 4.
- *Trajectories, Strategies, and Niches: Managers' Life Narratives.* Predavanje na *7. mednarodnem kongresu kvalitativnega raziskovanja*. Urbana Champaign, Illinois, ZDA, 21. 5.
- *Researcher's and Informant's Interplay: Case – Carnival.* Predavanje na Inštitutu za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 31. 5.
- *Memorialization of Heroes.* Predavanje na konferenci *Heroes and Celebrities*, Univerza v Szegedu, Szeged, Madžarska, 14. 10.
- *Konferenca ob 60-letnici Inštituta za slovensko narodopisje.* Vodenje slavnostnega odprtja konference, Ljubljana, 8. 11.
- *Dvostransko raziskovalno sodelovanje Slovenija-Bolgarija / Bilateral research Cooperation Slovenia-Bulgaria.* Predstavitel projekta in publikacije, Ljubljana, 9. 11.
- *Towards researching triad performer, performance, researcher.* Uvodno predavanje na *7. letni konferenci delovne skupine SIEF Ritualno leto*, Ljubljana, 11. 11.
- *Ethnology in Slovenia – Current problems and solutions.* Predavanje ob 90. letnici Rylskega inštituta za etnologijo, Nacionalna akademija znanosti, Kijev, Ukrajina, 9. 12.

Maja Godina Golija

- *Ethnological research of Slovene food culture: from local dishes to Slovenia's culinary heritage.* Predavanje na *International conference: Recollecting and mediating food culture, individual and institutional perspectives*, Tartu, Estonija, 11. 4.
- *The potato in Slovenia: from hatred to glory.* Predavanje na Oddelku za folkloristiko, Estonski literarni muzej, Tartu, Estonija, 14. 4.
- *O kavi, kavarnah in mariborskem kavarniškem življenju.* Predavanje ob 1. obletnici delovanja Raziskovalne postaje ZRC SAZU Maribor, Muzejsko razstavišče Grad, Maribor, 17. 5.
- *Kultura trte in vina v mestu Maribor.* Predavanje na okrogli mizi o vinu in kulturi, Hiša stare trte, Zavod za turizem Maribor, Maribor, 24. 5.
- *From dried fruit and vegetables to canned food: the case of Slovenia (1850–1950).* Predavanje na *ICREFH Symposium The History of the European Food Industry in the nineteenth and the first half of the twentieth century*, Bologna, Italija, 14. 9.
- *Lakota in pomanjkanje v Mariboru med prvo svetovno vojno.* Predavanje na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.
- *Contemporary appropriations of culinary tradition in Slovenia: from local dishes to living cultural heritage.* Predavanje na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 10. 11.

Barbara Ivančič Kutin

- *Zbiralci folklornih pripovedi.* Predavanje v okviru projekta *Zgodbarji*, Center za izobraževanje, rehabilitacijo in usposabljanje CIRIUS, Kamnik, 16. 2.
- *Ljudsko – sodobno.* Sodelovanje na okrogli mizi, Trubarjeva hiša literature, Ljubljana, 17. 3.
- *Raziskovalno delo terenske ekipe Slovenskega etnografskega muzeja na Bovškem leta 1952.* Predavanje s projekcijo fotografij iz arhiva SEM, Dom TNP, Trenta, 8. 4.
- *Collecting oral tradition among Slovene emigrants in USA.* Predavanje v Slovenskem muzeju in arhivu, Cleveland, Ohio, ZDA, 2. 6.
- *Fairy tales, finger games, riddles, funny rhymes: Slovenian children's verbal traditions.* Delavnica v Slovenski sobi pri Mariji Vnebovzeti, Euclid, Ohio, ZDA, 5. 6.
- *Fairy tales, finger games, riddles, funny rhymes: Slovenian children's verbal traditions.* Delavnica na *26th SUWA National Convention*, Milwaukee, Wisconsin, ZDA, 17. 6.
- *Collecting oral tradition among Slovene emigrants in USA.* Predavanje na *26th SUWA National Convention*, Milwaukee, Wisconsin, ZDA, 18. 6.
- *Folklorni dogodek.* Predavanje v seminarju *Folkloristika*, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 24. 11.

Naško Križnar

- *Intangible cultural heritage in Slovenia*. Predavanje na Inštitutu za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 31. 5.
- *Predstavitve etnoloških filmov iz Triglavskega narodnega parka*. Uprava Triglavskega narodnega parka, Bled, 5. 10.
- *Presentation of the work and project webpage of ISN ZRC SAZU*. Mednarodni projekt *Etnofolk*, polletno srečanje, Ljubljana, 12.–13. 10.
- *Creators, researchers and users of intangible cultural heritage*. Predavanje na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 9. 11.
- *Dvostransko raziskovalno sodelovanje Slovenija-Bolgarija / Bilateral research Cooperation Slovenia-Bulgaria*. Predstavitve projekta in publikacije, Ljubljana, 9. 11.

Monika Kropelj

- *Istrian folk narrative tradition from the perspective of disappearing borders / Istrsko ljudsko pripovedno izročilo iz perspektive izginjajočih mej*. Predavanje na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 10. 11.

Špela Ledinek Lozej

- *Stanovanjska kultura v Vipavski dolini. Spremembe kuhinjskega prostora skozi 20. stoletje*. Predavanje na mednarodnem kongresu *V. Istarski povijesni biennale: Domus, casa, habitatio ... kultura stanovanja na jadranskom prostoru*, Poreč, Hrvaška, 21. 5.
- *Obnova stavbnega fonda po prvi svetovni vojni v Vipavski dolini*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.
- *Survey on cultural values, definition of cultural values*. Predavanje na *SY_CULTour: Synergy of Culture and Tourism: utilisation of cultural potentials in less favoured rural regions, 2nd project meeting*, Székesfehérvár, Madžarska, 27. 9.
- *Kaminska kuhinja v Vipavski dolini*. Predavanje v Historičnem seminarju ZRC SAZU, Ljubljana, 17. 11.
- *Kako so živeli nekoč...*. Predavanje na Podružnični osnovni šoli Bukovica, 21. 11.

Saša Poljak Istenič

- *How using the mother tongue can establish a symbolic border and how it fails to do so: vignettes about case studies among the Slovenian minority in Austria and Slovenian immigrants in Serbia*. Predavanje na mednarodni konferenci *Kulture i granice / Cultures and borders*, Vršac, Srbija, 7. 10.
- *Aspects of tradition*. Predavanje na mednarodni konferenci *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 8. 11.
- *Dvostransko raziskovalno sodelovanje Slovenija-Bolgarija / Bilateral research Cooperation Slovenia-Bulgaria*. Predstavitve projekta in publikacije, Ljubljana, 9. 11.
- *Kaj nam razkrivajo lokalne raziskave globalnih fenomenov? O razsežnostih tradicije v ljubljanski okolici*. Predavanje v seminarju *Etnološke regionalne raziskave Slovenije*, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 12. 12.
- *Advent*. O duhovnih in etnoloških značilnostih adventnega časa, Radio Slovenija, Program ARS, oddaja *Sedmi dan*, Ljubljana, 28. 12.

Ingrid Slavec Gradišnik

- *Disciplinary continuities and breaches: contested issues in Slovenian ethnology in the socialist era*. Predavanje na delavnici *The rise of anthropology 'on the margins of Europe', 1945–1991*, Max-Planck-Institut für ethnologische Forschung / Max Planck Institute for Social Anthropology, Halle, Nemčija, 9. 3.
- *B. Rogelj Škafar Rogelj, Upodobljene sledi narodne identitete*. Predstavitve knjige, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 31. 3.
- *Predstavitve publikacij ISN ZRC SAZU*. Tiskovna konferenca Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU, Ljubljana, 14. 4.
- *On folklore and folklore studies in Slovenia*. Predavanje na Inštitutu za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 31. 5.
- *Etnologija*. Intervju, Radio Slovenija, Program ARS, oddaja *Podobe znanja*, Ljubljana, 2. 9.
- *Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji*. Predstavitve monografije, Etnografski muzej, Beograd, Srbija, 5. 10.
- *Culture and boundaries: antiquated, useful of vital concepts?* Vabljen predavanje na mednarodni konferenci *Kulture i granice / Cultures and borders*, Vršac, Srbija, 6. 10.
- *Uvodni nagovor*. Mednarodni projekt *Etnofolk*, polletno srečanje, Ljubljana, 12. 10.
- *Raziskava božično-novoletnih praznikov*. Predavanje študentom 1. letnika Oddelka za etnologijo in kulturno etnologijo, Filozofska Fakulteta, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 17. 10.
- *O profesorju Slavku Kremenšku. Za uvod*. Vabljen predavanje na simpoziju *Urbana etnologija in antropologija na Slovenskem*, Ljubljana, 27. 10.
- *Šest desetletij Inštituta za slovensko narodopisje*. Slavnostni govor ob odprtju mednarodne konference *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 8. 11.
- *Dvostransko raziskovalno sodelovanje Slovenija-Bolgarija / Bilateral research Cooperation Slovenia-Bulgaria*. Predstavitve projekta in publikacije, Ljubljana, 9. 11.
- *Med Drsteljo in Destrnikom*. Slavnostni govor ob odkritju spominske plošče Matiji Murku, Destrnik, 18. 11.
- *Mesec obdarovani*. Intervju, TV Slovenija, 1. program, *Prvi dnevnik*, Ljubljana, 28. 11.

Marija Stanonik

- *Slovenska slovstvena folklor - umetnost slovenskih narečij in Zgodovina slovenske slovstvene folklore*. Pogovor ob mednarodnem dnevu maternih jezikov, Škrabčeva domačija, Hrovača, 17. 2.
- *Janezkove pravljice*. Predstavitel knjige, Sveta Ana v Slovenskih Goricah, 18. 2.
- *Janezkove pravljice*. Intervju, Radio Maribor, oddaja *Sobotni razgledi*, Maribor, 12. 3.
- *Žene pa so gledale od daleč*. Predstavitel knjige, Župnijski urad Žiri in Krajevna knjižnica Žiri, Cerkev sv. Martina, Žiri, 13. 3.
- *Literarjenje, kronopisje in rokopisje v teoriji in praksi*. Predstavitel knjige, Knjižnica Toneta Pretnarja, Tržič, 22. 3.
- *Zgodovina slovenske slovstvene folklore*. Predstavitel knjige, Mestna knjižnica, Izola, 23. 3.
- *Janezkove pravljice*. Predstavitel knjige, Zgornji Dražen Vrh, 1. 4.
- *Janezkove pravljice*. Predstavitel knjige, Zgornja Velka, 1. 4.
- *Intervju v presledkih*. Radio Slovenija, *Nedeljsko jutro*, 3. 4.
- *Intervju*. Radio Koper /Capodistria, *Jutranji program*, 12. 4.
- *Kulturna razglednica*. Radio Odmev, Cerklje, 12. 4.
- *Teorija in zgodovina slovenske slovstvene folklore. Literarjenje*. Predavanje, Oddelek za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru, Maribor, 11. 5.
- *Večer z doktorico literarnih znanosti in magistrico etnologije Marijo Stanonik*. Društvo upokojencev, Kranj, 20. 5.
- *Nekoč je bilo jezero in Kamniti most*. Predstavitel knjig, Galerija Muzeja Železniki, Železniki, 17. 6.
- *Dr. Marija Stanonik, Pozdrav življenju*. Radio Maribor, *Radijski razgledi*, Maribor, 16. 7.
- *Etnologija u pismima i slikama*. Predstavitel knjige, Memorijalni muzej Jovana Cvijića, Beograd, Srbija, 27. 9.
- *Povedka kot najproduktivnejši sodobni folklorni žanr*. Predavanje na posvetovanju *Međunarodni naučni simpozijum Zajedno u slovenskom folkloru*, Arandelovac, Srbija, 1. 10.
- *Pripovedništvo v slovenskem ljudskem izročilu*. GTV – Gorenjska televizija, oddaja *Čutimo s slovenščino*, Kranj, 15. 10. (ponovitve: 16. 10., 21. 10., 19. 11., 20. 11.)
- *Pesništvo v slovenskem ljudskem izročilu*. GTV – Gorenjska televizija, Kranj, oddaja *Čutimo s slovenščino*, 22. 10. (ponovitve 23. 10., 28. 10., 12. 11., 13. 11.)
- *Memorat – produktiven žanr sodobne slovstvene folklore*. Predavanje na simpoziju *Urbana etnologija in antropologija na Slovenskem*, Ljubljana, 27. 10.
- *Ivan Grafenauer - prvi predstojnik ISN SAZU in raziskovalec slovstvene folklore*. Uvodno predavanje na mednarodni konferenci ob 60. letnici Inštituta za slovensko narodopisje ZRC SAZU *Tradicija in kulturna dediščina*, Ljubljana, 8. 11.
- *Marija Pomagaj v literaturi Janeza Jalna*. Predavanje na *Brezjanskih pogovorih 2011*, Mednarodna papeška akademija, Frančiškanski marijanski center Slovenije, Brezje, 12. 11.
- *O knjigi Literarjenje, kronopisje in rokopisje*. Intervju. Radio Ognjišče, oddaja *Kulturni utrinki*, 22. 11.
- *Aleksandra Kocmut, Kolomon bukke*. Predstavitel knjige, Trubarjeva hiša literature, Ljubljana, 28. 11.
- *Slavnostni govor*. Prireditev Študijskega krožka *Beseda Slovenske Istre* in Goriške Mohorjeve družbe ob 15-letnici izhajanja zbornika *Brazde s trmuna*, Pokrajinski muzej Koper, Koper, 1. 12.
- *Teoretične osnove in zgodovina slovenske slovstvene folklore*. Predavanje na Univerzi za tretje življenjsko obdobje, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 2. 12.
- *In beseda se je učlovečila*. Predavanje na Draveljskem duhovnem večeru, Cerkev Kristusovega učlovečenja, Ljubljana-Dravljje, 9. 12.
- *Marija Gantar, Moje pesmi niso sanje*. Predstavitel pesniške zbirke, Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, Krajevna knjižnica Žiri, 29. 12.

Katarina Šrmpf

- *Motiv izgube poti. Raziskovalni vidiki*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 - Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 18. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Saša Babič

- Univerza Paris Diderot, Pariz, Francija, 29. 6.–2. 7.: udeležba na mednarodni paremiološki konferenci *2011 International Conference of Paremiology – All Roads lead to Paris Diderot*.

Tatiana Bajuk Senčar

- University Association for Contemporary European Studies, Cambridge, Velika Britanija, 5.–7. 9.: udeležba na letni mednarodni konferenci.

Jurij Fikfak

- Max-Planck-Institut für ethnologische Forschung, Halle, Nemčija, 8.–11. 3.: udeležba na mednarodni delavnici *The Rise of Anthropology 'on the Margins of Europe', 1945–1991*.
- Société d'ethnologie et de folklore, Lizbona, Portugalska, 17.–22. 4.: udeležba na 10. kongresu *SIEF People make places – ways of feeling the world*, sodelovanje na srečanju delovne skupine *Ritualno leto*.
- Harvard University, Cambridge, Massachusetts, ZDA, 15. 5.: srečanje s prof. dr. Herbertom C. Kelmanom, pogovor o mediaciji.
- University of Chicago, Oddelek za kulturno antropologijo, Chicago, ZDA, 13. 5.: srečanje s prof. Susan Gal in prof. dr. Michaelom Silversteinom, pogovor o publikaciji.
- Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 30. 5.–5. 6.: predavanje v Inštitutu, študijska pot po Bolgariji, terensko delo v vzhodni Bolgariji v okviru dvostranskega raziskovalnega projekta, dogovori za skupno publikacijo in prihodnje sodelovanje.
- Rylski inštitut za etnologijo, Kijev, Ukrajina, 9. 12.: srečanje s prof. dr. Hanno Arkadievno Skripnik in dr. Oksano Mykytenko, pogovor o sodelovanju in publikacijah.

Maja Godina Golija

- Estonski literarni muzej, Oddelek za folkloristiko, Tartu, Estonija, 10. 4.–17. 4.: načrtovanje raziskovalnega sodelovanja, srečanje s predstojnico dr. Mare Koiva in raziskovalci inštituta, študij arhivskega gradiva o ritualnih jedeh, prehrani in ljudskem gospodarstvu.
- Estonski nacionalni muzej, Tartu, Estonija, 12. 4.: srečanje s kustosinjo muzeja Terje Anepaio, pogovori o sodelovanju pri raziskovanju prehrane in inovacij v kmetijstvu, predvsem o uvajanju krompirja v Estoniji in Sloveniji. Ogled in diskusija ob razstavi *Räägime Kartulist!* (Let's talk about potatoes!) v Estonskem nacionalnem muzeju.

Monika Krojež

- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, 25.–30. 11.: študij v SZI in v Avstrijski nacionalni biblioteki o delu in življenju Jerneja Kopitarja.

Barbara Ivančič Kutin

- Za nalogo Slovstvena folklor pri slovenskih izseljencih v ZDA so bila iz naslova financiranja projektov za promocijo slovenske znanosti v tujini (ARRS) pridobljena sredstva za terensko raziskavo v ZDA (1.–23. 6. 2011). V treh zveznih državah (Ohio, Illinois in Wisconsin) je pri slovenskih izseljencih različnih generacij zvočno dokumentirala folklorne in spominske pripovedi (prek 50 ur grobih zvočnih posnetkov), pripravila predavanja in Clevelandu in Milwaukeeju ter delavnici v Euclidu in Milwaukeeju.

Ingrid Slavec Gradišnik

- Max-Planck-Institut für ethnologische Forschung, Halle, Nemčija, 8.–11. 3.: udeležba na mednarodni delavnici *The Rise of Anthropology 'on the Margins of Europe', 1945–1991*.
- Société d'ethnologie et de folklore, Lizbona, Portugalska, 17.–22. 4.: udeležba na 10. kongresu *SIEF People make places – ways of feeling the world*, sodelovanje na srečanju delovne skupine *Kulturna dediščina* (predlog za organizacijo letnega srečanja te skupine 2013 v Ljubljani).
- Inštitut za etnologijo in folkloristiko z Etnografskim muzejem, Bolgarska akademija znanosti, Sofija, Bolgarija, 30. 5.–5. 6.: predavanje v Inštitutu, študijska pot po Bolgariji, terensko delo v vzhodni Bolgariji v okviru dvostranskega raziskovalnega projekta, dogovori za skupno publikacijo in prihodnje sodelovanje.
- Etnografski inštitut, Srbska akademija znanosti in umetnosti, Beograd in Vršac, 5.–8. 10.: medakademijska izmenjava, udeležba na slovensko-srbskem večeru s predstavitevjo monografije *Srbi v Sloveniji, Slovenci v Srbiji*, vabljeno predavanje na mednarodni konferenci *Kulture i granice / Cultures and borders*; pogovori o prihodnjem sodelovanju.

PEDAGOŠKO DELO

Maja Godina Golija

- *Govorica predmetov - poglavja iz materialne kulture Slovencev*. Predavanja in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija *Primerjalni študij kultur in idej*, modul *Slovenske študije*, ZRC SAZU in Univerza v Novi Gorici.
- *Etnologija vsakdanjega življenja*. Predavanja in seminar na dodiplomskem študiju na Oddelku za sociologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru.

Naško Križnar

- *Vizualna antropologija*. Nosilec predmeta v programu doktorskega študija S. Jazbec na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Marija Stanonik

- *Ustno slovnstvo / slovnstvena folklor*. Predavanja na dodiplomskem študiju na Oddelku za slovenistiko, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani.
- *Izbirne vsebine iz književnosti. Slovnstvena folkloristika*. Konzultacije, izpiti in zagovor diplomskih nalog na Oddelku za slovanske jezike in književnosti, Filozofska fakulteta, Univerza v Mariboru.

MENTORSTVO

Maja Godina Golija je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki doktorandki Š. Ledinek Lozej, pedagoška mentorica doktorandki V. Huzjan, K. Šrmpf in doktorandu Sebastjanu Webu in magistrandkama Alenki Podlogar in Tjaši Rotar.

Naško Križnar je bil mentor mladi raziskovalki - doktorandki Vesni Mii Ipavec, ki je 27. 1. uspešno zagovarjala doktorsko nalogo (Univerza v Novi Gorici), in mentor pri diplomski naloge Damjana Muhiča, ki jo je uspešno zagovarjal 25. 10. (Fakulteta za humanistične študije, Univerza na Primorskem).

Monika Kropelj je mentorica pri usposabljanju mlade raziskovalke K. Šrmpf na Podiplomskem študiju *Primerjalni študij kultur in idej*, modul *Slovenske študije* (ZRC SAZU/Univerza v Novi Gorici). Kot somentorica podiplomski študentki Petri Trojar Novak (Oddelek za slovenistiko, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani) je bila članica komisije pri zagovoru doktorata 4. 11.

Ingrid Slavec Gradišnik je mentorica pri usposabljanju in pedagoška somentorica pri doktorski disertaciji mlade raziskovalke S. Poljak Istenič (Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).

Marija Stanonik je mentorica diplomantkam Manji Gorinšek, Jerici Kapus, Poloni Križan in Urški Pirjevec, raziskovalna in pedagoška mentorica pri doktorski disertaciji mladi raziskovalki S. Babič, pedagoška mentorica doktorandki Manji Gorinšek in magistrandkam Maruši Stoklasa, Bredi Vidmar in Nataši Zor. Je članica komisije za zagovor magisterija Karoline Jarc.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

---

isn2.zrc-sazu.si

isn.zrc-sazu.si (novi naslov, ko bo stari umaknjen)

SUMMARY

The Institute of Slovenian Ethnology (ISE) carries out ethnological and folkloristic research concerning past and present phenomena and processes in everyday culture – their genesis, transformations, social, political and symbolic functions – and focuses on issues regarding cultural dynamics and culture's heteroglossic and multivalent character. These research interests are carried out in the institute's main research program entitled *Cultural Spaces and Practices: Ethnology and Folklore Studies*, as well as through individual research projects: *Tradition and its re-producers*; *Slovenian Proverbs as Cultural Heritage: Classification and Corpus Editing*; *Triglav National Park: Heritages, Acteurs – Strategies, Questions, and Solutions* (the Institute is a project leader); *Slovenians from Porabje in 'Hungarian Gulag'*; *Holidays and Constitution of National Community in Slovenia*, and the international research project *Etnofolk: Preservation and Enhancement of Folk Culture Heritage in Central Europe* (the Institute is a project partner).

The institute has its own library, archive (with manuscripts as well as printed and visual materials), and the Audiovisual laboratory that operates as the research and production unit for visual research and audio-visual documentation.

The institute's staff edits the journals *Traditiones* (vol. 40) and *Studia mythologica Slavica* (vol. 14), the newsletter *Slovstvena folkloristika (Literary Folklore)*, and the following book series: *Opera ethnologica slovenica*, *Slovenski pravljicarji (Slovenian Storytellers)*, *Ethnologica – Dissertationes* (three books in 2011), *Studia mythologica Slavica – Supplementa* (Perun's Lanze), *Glasovi (Voices)* and *Zakladnica slovenskih pripovedi (A Treasury of Slovenian Tales)*. In addition to these collections, M. Stanonik, has published a scientific monograph on literary creativity this year.

The institute cooperates with other ethnological institutions, as well as with museums and institutions for cultural heritage in Slovenia, Italy, Austria and Hungary, the Slovenian Ministry of Culture and the Slovenian National Commission for Unesco. It also collaborates through research and publications with municipalities, the Slavic Forum, the Austrian Institute, as well as other organizations. The institute's staff are dedicated to promoting their findings to the professional community and the general public. The Audiovisual Lab organized the *Days of Ethnographic Film* festival and the *Summer School of the Visual*. The Institute organized an international conference to celebrate its sixtieth anniversary entitled *Tradition and Cultural Heritage: Challenges for Creativity and Performance* together with *The seventh annual conference of the SIEF Working Group on the Ritual Year*.

Researchers teach at universities in Slovenia and abroad and are serving as research and educational advisors for four junior researchers at the ISE.

The institute's researchers successfully collaborate in international networks of similar institutions and scholarly associations, participating in international conferences and fulfilling their obligations as members of international editorial boards. Members of the staff are collaborating in the bilateral research project with Bulgaria entitled *Folklore Studies: Historical and Contemporary Research in Bulgaria and Slovenia*; in addition, they have applied for a cross-border project with Italy as well as for bilateral projects with Croatia, Finland, Serbia and Bulgaria.

- 1 Julijan Strajnar
- 2 Rebeka Kunej
- 3 Gregor Strle
- 4 Drago Kunej
- 5 Mirko Ramovš
- 6 Peter Vendramin
- 7 Marjeta Pisk
- 8 Anja Serec Hodžar
- 9 Marjetka Golež Kaučič
- 10 Jerneja Vrabič z malo Lili
- 11 Mojca Kovačič
- 12 Marija Klobčar

GLASBENONARODOPISNI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. Lojze Lebič, akad. Tone Pavček (do 21. 10. †), izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, dr. Marija Klobčar, doc. dr. Drago Kunej (predsednik).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič.

Znanstvena svetnika: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, izr. prof. dr. Marko Terseglav (do 30. 12.).

Višja znanstvena sodelavka: dr. Marija Klobčar.

Znanstvena sodelavca: doc. dr. Drago Kunej, dr. Urša Šivic.

Asistentke z doktoratom: dr. Mojca Kovačič (na porodniškem dopustu do 18. 2.), dr. Rebeka Kunej (na porodniškem dopustu do 3. 4.).

Asistent z magisterijem: mag. Gregor Strle.

Asistentki, mladi raziskovalki: Marjeta Pisk (na porodniškem dopustu do 18. 2.), Jerneja Vrabič (na porodniškem dopustu od 19. 8.).

Strokovna sodelavca: Anja Serec Hodžar, mag. Robert Vrčon (1/5 delovnega časa).

Svetovalec: Peter Vendramin.

Zunanji sodelavec: Mirko Ramovš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, R. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar, U. Šivic, M. Terseglav (do 30. 12.), J. Vrabič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2012

Opravljena je bila razvojna faza dela, ki je poleg terenskih raziskav, arhiviranja, dokumentiranja in novih postopkov zaščite gradiva, obsegala njegove analize ter sinteze, katerih rezultat so bile tri zgoščenke: *Pritrkavanje, Plesno izročilo Prekmurja in Porabja ter Bog daj dobro leto: ljudska pesemska dediščina Bele krajine* (M. Kovačič, R. Kunej, M. Terseglav, D. Kunej, P. Vendramin). Nadaljevala se je raziskava novih pristopov k folklorističnim pojavom in žanrom v ljudskem in umetnem, začelo pa se je intenzivno raziskovanje animalnega v folklori in literaturi, v njegovem okviru sta bila napisana in oddana v tisk dva članka: *Folklori in živalski slovar v ustvarjalnem opusu Svetlane Makarovič za revijo Jezik in slovstvo in Thematization of nonhuman subjectivity in folklore, philosophical, and literary texts / Tematizacija ne-človeške subjektivitete v folklori, filozofskih in literarnih besedilih za škotsko/britansko znanstveno revijo Cosmos* (M. Golež Kaučič). Za izdelavo dispozicije za disertacijo z naslovom *Šaljivo ali humorno v ljudskem in umetnem pesništvu: Folklori in literarni pesniški žanri ter njihove značilnosti* in pripravo znanstvenih prispevkov se je nadaljeval intenziven študij folkloristične literature (domače in tuje) in pregled arhivskega gradiva GNI (J. Vrabič). Narejena je bila določitev opisnih parametrov in razmerij znotraj slovenske ljudske pesmi in glasbe za semantično reprezentacijo v arhivu *EtnoMuza*, definirana so bila struktura in temeljna konceptualna razmerja znotraj tipologije GNI. Na podlagi terenske raziskave o kontekstu ljudske pesemske tradicije v Goriških brdih je bila napisana doktorska disertacija *Kontekst v raziskavah ljudske pesemske tradicije – območje Goriških brd* (M. Pisk). Zaključeni in objavljeni sta bili študija o vlogi mitoloških elementov v pesmih in verovanjih, povezanih z vodo »Voda! Jaz ti darujem, od dna do dna ...«. *Pesemske sledi verovanja v nadnaravno moč vode in razprava »Milo je slišati njih tužne glasove ...«*. *Podobe prekmurskega pesemskega izročila* (M. Klobčar). Na podlagi terenskega dela se je nadaljevalo raziskovanje kontinuitete inštrumentalne in vokalne ljudske glasbe v funkciji ljudskih šeg z vidika različnih elementov: glasbena zvrst, zasedba; mesto glasbe v šegi; strukturni elementi šege in njeni glasbeni deli; obredni in zvočni pomen glasbe; nosilci šege in njihova identiteta (U. Šivic, M. Kovačič). Nadaljevalo se je raziskovanje inštrumentalne ljudske glasbe, še posebno njenega spreminjanja pod vplivom uveljavljanja institucionalnih meril. Posledica le-teh so variabilni načini inštrumentalnih zasedb, spremenjeni načini tehnike izvajanja, repertoarni izbor in načini javne prezentacije. Napisan je bil članek *The double identity of traditional musicians. The case of Slovenian vocal-instrumental group from Loka-Rošnja* (U. Šivic). V okviru komparativne študije s področja različnih ljudsko-glasbenih zvrsti je bila preučevana vključenost harmonike v tradicijo slovenske glasbe. Poseben poudarek je bil na povezavah tehničnega napredka inštrumenta in izvedbe z vključevanjem harmonike v popularne glasbene žanre. Delo je bilo predstavljeno na mednarodni konferenci študijske skupine za ljudska glasbila (ICTM Study group for folk music instruments) v Zagrebu. V raziskavi, ki se je posvečala razmerjem med ljudskimi glasbeniki, raziskovalci in kulturno politiko, je bil obravnavan vpliv performativnosti na tradicijo. Preučevani so bili historični vidiki razmerja med ljudsko glasbo in kulturno politiko ter sodobni pogledi in dileme, ki se pojavljajo pri raziskovanju, usmerjanju in izvajanju ljudske glasbe, s poudarkom na ljudskem godčevstvu. Izsledki raziskave so bili predstavljeni na mednarodni konferenci SIEF delovne skupine Ritualno leto (M. Kovačič). Nadaljevala se je etnokoreološka raziskava sodobnih plesnih dogodkov s poudarkom na preučevanju gasilskih veselic in na analizi plesnih oblik valčka (R. Kunej). Izšla je tematska številka *Traditiones 40/3* z naslovom *Real and Virtual Spaces of Folklore Studies / Realni in virtualni prostori folkloristike*, ki vključuje referate simpozija »Kam bi s to folkloro?« in uvodno študijo urednice *Real and Virtual Spaces of Revisiting the Question »What to Do with Folklore?« / Realni in virtualni prostori premisleka o vprašanju »Kam bi s to folkloro?«* (M. Klobčar). Do konca leta so bili zbrani vsi članki in začelo se je uredniško delo za knjigo *What to do with Folklore?*, ki jo bo izdala založba WV Trier (M. Golež Kaučič), zbirali so se tudi članki za knjigo *Trapped in Folklore*, ki bo izšla pri založbi LIT Verlag (U. Šivic, D. Kunej). V zvočnem arhivu se je ob digitaliziranju in arhiviranju zvočnega gradiva nadaljevala tudi njegova zaščita. Potekalo je digitaliziranje in arhiviranje DAT kaset, pripravljanje zvočnega gradiva za vnos v bazo podatkov ter izdelovanje zapisnikov (popisovanje gradiva) (D. Kunej, P. Vendramin). Nadaljevalo se je sprotno in sistematično prenašanje in arhiviranje na terenu posnetega digitalnega zvočnega gradiva in spremnih metapodatkov v centralno računalniško avdio postajo, skupaj s pripravo za čim lažje in hitrejše dokumentiranje (izdelavo zapisnika) (D. Kunej, P. Vendramin, M. Kovačič, G. Strle). Začela se je implementacija nove klasifikacije in tipologije GNI v digitalni arhiv *EtnoMuza*. V ta namen je sodelavec nadgradil podatkovni model in vnosne maske (G. Strle). Strokovno tehnična asistenca je obsegala izpopolnjevanje in urejanje biblioteke z aktualnim znanstvenim tiskanim gradivom ter urejanje gradiva iz starejših obdobj. Dokumentacijsko in arhivistično delo je bilo opravljeno glede na potrebe znanstvenih sodelavcev (P. Vendramin, A. Serec Hodžar). 16. 9. je bil izveden koncert *Zajuckaj in zapoj* z naslovom *Skoči v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*, ki je vključeval pesmi in inštrumentalne melodije iz Bele krajine (M. Terseglav, U. Šivic, A. Serec Hodžar).

Slovenske ljudske pesmi VI (M. Golež Kaučič, M. Klobčar, U. Šivic, J. Vrabič)

Cilj je znanstvena izdaja vsega pripovednega pesemskega gradiva v 6 knjigah, opremljenega z znanstvenimi analizami in komentarji. Za šesto knjigo je bil narejen pregled novejših DAT terenskih posnetkov živalskih in šaljivih pesmi, v elektronsko bazo podatkov so bili vnešeni manjkajoči zapisniki zvočnih posnetkov terenskih snemanj. Opravljena je bila delna analiza gradiva (M. Klobčar, M. Golež Kaučič, J. Vrabič, G. Strle), pripravljala se je nova tipologija gradiva. V okviru priprav za izdajo je bil napisan in na mednarodnem simpoziju predstavljen ter v tisk oddan prispevek *Slovenska balada o nezvesti ženi in njene paralele v evropski baladni tradiciji*. Pripravljala se je tudi knjiga *Slovenska ljudska balada* za novo zbirko *Folklorni zvezki* (M. Golež Kaučič).

Živali v folklori in literaturi (M. Golež Kaučič)

Napisani sta bili dve poglavji za monografijo *Človek je najhujša zver: Živali v folklori in literaturi – nova ekologija in etika* (M. Golež Kaučič). Dopolnjena je bila novejša evropska in ameriška literatura o živalih v folklori, literaturi, ekokritiki in oblikovana vsebina za panel *Ko se srečajo različne vrste: razmerja med živalmi in človekom v novem kulturnem in naravnem okolju* in zanj napisan referat *Živali v folklori in literaturi: poetski in filozofski aspekti*. Panel je bil izveden aprila v Lizboni na svetovnem kongresu folkloristov in etnologov in na navedeno temo predstavil 12 referatov, katerih avtorji so bili folkloristi, etnologi, antropologi in raziskovalci drugih strok s celega sveta. Na simpoziju o poeziji in življenju Tomaža Šalamuna, ki je bil oktobra na Univerzi v Kopru, je bil predstavljen referat *Zoopoetika v poeziji Tomaža Šalamuna*, ki je bil nato v obliki dopolnjenega članka oddan v tisk za revijo *Annales*.

Vpliv družbenih razmejevanj na ljudsko pesem kamniškega območja (Vprašanje socialne problematike v pesemskem izročilu Tuhinjske doline) (M. Klobčar)

Temeljni poudarek je veljal teoretskim premislekom stroke, ki so nujni za oblikovanje monografije. Temu je bil namenjen tudi krajši študij na Inštitutu za etnologijo in folkloristiko v Zagrebu. Pretresu smernic etnološkega in folklorističnega dela, ki je podlaga za monografijo, je bil namenjen teoretski prispevek *Od ljudske kulture do meščanstva, od delavske kulture do urbanosti*, predstavljen na simpoziju *Urbana etnologija in antropologija na Slovenskem*. Problematika sodobne ljudskosti, ki jo prav tako obravnava monografija, je bila obravnavana v referatu *Ritualism as a Reflection of Social Transformation and the Researcher's (Lack of) Power / Ritualnost kot odsev družbene transformacije in (ne)moči raziskovalca*. Predstavljen je bil na konferenci delovne skupine za rituale pri SIEF (Società Internationale d'Étnologie et de Folklore). Delo za monografijo so dopolnjevala terenska snemanja, povezana tudi s pripravo prispevka *Kamniško izročilo pesmi o Pegamu in Lambergarju in divja jaga pod Krvavo gričo* za *Kamniški zbornik* in pripravo etnološkega prikaza osebne zgodbe *Zelo smo bili zavedni tiste čase: iz pogovora z Boženo Možina*.

Odsevi tradicije v sodobnih množičnih plesnih dogodkih (R. Kunej)

Nadaljevalo se je zbiranje gradiva in preučevanje sodobnih plesnih dogodkov, največ v povezavi z veselnicami na podeželju. V sklopu tega se je nadaljevalo preučevanje statusa in izvedbene prakse valčka v preteklosti in sodobnosti.

Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta

V sklopu objavljanja in izdajanja gradiva zvočnega arhiva GNI je bilo pripravljeno zvočno gradivo za objavo treh zgoščenek. Za zgoščenko z naslovom *Pritrkavanje / Bell Chiming* je bilo pregledano terensko gradivo, zbrano v letih 2005 do 2011, in narejen izbor primernih zvočnih posnetkov (M. Kovačič). Napisani so bili komentarji k zvočnim posnetkom (M. Kovačič), zgoščenska je bila lektorirana (M. Pisk) in uredniško urejena (M. Kovačič). Gradivo je bilo zvočno obdelano in urejeno, izdelana je bila matrica za tisk (P. Vendramin). Izdana je bila tretja zgoščenska iz serije *Slovenske ljudske plesne viže: Prekmurje in Porabje / Slovene Folk Dance Music: Prekmurje and the Rába Valley* (D. Kunej, R. Kunej). Za pripravo zgoščenske so bili preposlušani vsi zvočni posnetki ljudskih plesnih viž, posnetih v Prekmurju in Porabju med leti 1955–1999. Na podlagi ustreznosti gradiva sta bila narejena izbor posnetkov za zgoščenko in njena vsebinska zasnova. Napisana je bila uvodna študija z naslovom *Etnokoreološko raziskovanje Prekmurja in Porabja*, skupaj s spremnimi komentarji k posameznim posnetkom viž, opravljen je bil tudi pregled in izbor ustreznega slikovnega gradiva iz fototeke GNI. Na podlagi tega je bila izdelana 36 strani dolga spremna dvojezična knjižica. Zvočno gradivo je bilo obdelano v studiu GNI, kjer je bila narejena tudi zvočna matrica (D. Kunej). Izšla je zgoščenska *Bog daj dobro leto: ljudska pesemska dediščina Adleščičev / May God Grant You a Good Year*. Narejeni so bili izbor, spremni komentarji in uvod (M. Terseglav), zgoščenska je bila lektorirana (M. Ramovš), pripravljeno je bilo zvočno gradivo (D. Kunej).

Delo z zvočnimi zbirkami (D. Kunej, P. Vendramin)

Delo obsega zbiranje gradiva na terenu in iz drugih virov, zaščito, obdelavo, sistemiziranje, dokumentiranje in arhiviranje zvočnega gradiva iz arhiva GNI, objavljanje in predstavljanje zvočnega gradiva iz arhiva GNI v obliki zvočnih in drugih publikacij, raziskovanje novih tehničnih in metodskih postopkov pri zaščiti, restavriranju in arhiviranju zvočnega gradiva ter spremljanje napredka na tem področju pri drugih sorodnih ustanovah doma in v tujini.

Nadaljevalo se je sistematično digitaliziranje in arhiviranje zvočnega gradiva iz arhiva GNI. V okviru dela na inštitutu je bilo digitalizirano zvočno arhivsko gradivo GNI s pomočjo računalniško podprte avdio postaje. Digitaliziranih je bilo 16 magnetofonskih trakov v skupnem trajanju 655 minut in 1 DAT trak v trajanju 67 minut. S pomočjo računalniške avdio postaje je bilo obdelano, restavrirano in pripravljeno tudi vse zvočno gradivo iz arhiva GNI, ki so ga potrebovali sodelavci GNI in obiskovalci za predavanja, referate ter druge javne predstavitve in objave ter znanstvene raziskave (gradivo iz 38 digitaliziranih enot v skupnem trajanju 156 minut za 4 uporabnike in 128 zvočnih enot v trajanju 1700 minut za raziskovalce GNI). Ob terenskem raziskovanju sodelavcev GNI je potekala pomoč s strokovnim delom (tehnični nasveti, praktični napotki, pregled posnetega gradiva, umerjanje snemalnih aparatov itn.). Izvajalo se je terensko zvočno snemanje z digitalno tehnologijo v obliki zvočnih datotek in brez fizičnih zvočnih nosilcev; v centralno računalniško avdio postajo je bilo prenesenih, arhiviranih in urejenih 330 zvočnih enot s skupnim trajanjem okoli 3380 min. Na arhivske tračne enote (1 LTO medij) sta bila narejena prenos in zaščita kopij digitaliziranih posnetkov arhivskih trakov, DAT kaset in zvočnih posnetkov iz novejših aparatov, ki uporabljajo za shranjevanje posnetkov diskovna polja. Za zvočni arhiv je bila pridobljena večja zbirka gramofonskih plošč (LP), avdio in video kaset iz zapuščine Giorgia Furlana. Večina tega gradiva je evidentirana v spremni rokopisni dokumentaciji, zvočni nosilci pa so primerno shranjeni in zaščiteni v arhivskih prostorih GNI.

Terensko delo

V preteklem letu je v sklopu terenskega raziskovanja potekala pomoč s strokovnim delom (tehnični nasveti, praktični napotki, pregled posnetega gradiva, umerjanje snemalnih aparatov itn.) pri terenskem raziskovanju drugih sodelavcev inštituta. Potekalo je terensko zvočno snemanje z digitalno tehnologijo v obliki zvočnih datotek in brez fizičnih zvočnih nosilcev; v centralno računalniško avdio postajo je bilo prenesenih, arhiviranih in urejenih 330 zvočnih enot s skupnim trajanjem okoli 3380 minut (D. Kunej, P. Vendramin). Sodelavci (M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, U. Šivic, P. Vendramin, J. Vrabčič, M. Pisk) so opravili terenska snemanja v krajih: Blanca, Bodislavci, Bušeča vas, Cirje, Čabar (Hrv.), Čatež ob Savi, Črni Potok, Dobja vas, Dobrovo, Dravograd, Gerovo (Hrv.), Gorenje nad Zrečami, Gorjansko, Gornje Ravne, Gradno, Jezerce, Jordankal, Kamnik, Kebelj, Kicar, Kojsko, Koritnica, Kozana, Križ pri Sežani, Lancova vas, Logarovci, Ligojna, Ljubljana, Loka, Lokovica, Mavsarjev Hrib, Medana, Mikote, Mikuli (Hrv.), Modrič na Pohorju, Plešče (Hrv.), Podgorje, Podgrad na Pohorju, Ravne na Koroškem, Rosalnice, Rut, Slap ob Idrijci, Spodnje Pirniče, Stoperce, Šentjernej, Šikole, Škočjan, Šlovrenc in Šmartno (Goriška brda), Tolmin, Vipolže, Višnjevik, Velika Ligojna, Volče, Vrh pri Površju, Zaborci, Zaloke, Zamost, Žužemberk. Posnetih je bilo 330 zvočnih enot v skupnem trajanju 3380 minut, 846 minut video posnetkov in 1607 fotografij.

Infrastrukturalna dejavnost za raziskovalni program Folkloristične in etnološke raziskave slovenske ljudske duhovne kulture

Infrastrukturalna dejavnost je t. i. podpora vsem obstoječim in nastajajočim folklorističnim, etnomuzikološkim in etnološkim znanstvenim zbirkam, popularizaciji znanstvenih izsledkov ter vsem parcialnim raziskavam, ki se izvajajo znotraj omenjenega raziskovalnega programa, in obsega:

1. Zajemanje podatkov na terenu: priprava na hranjenje podatkov in njihovo arhiviranje, infrastrukturno dejavnost znotraj zvočnega arhiva; ki je usmerjena v zaščito, digitaliziranje in arhiviranje zvočnega, video in foto gradiva ter priprava gradiva za vnos v bazo podatkov in izdelava podrobnega popisa gradiva ter optimizacija in standardizacija prenosa na terenu posnetega digitalnega gradiva s spremnimi metapodatki.
2. Zaščita in digitalizacija naslednjega analognega zvočnega gradiva: digitalni računalniški notni zapisi rokopisnih transkripcij (notografiranje); skeniranje rokopisnih virov (notne transkripcije, rokopisni zapisi besedil ...). Vse pripravljeno gradivo se v prirejenem formatu prenese v bazo podatkov GNI, kar omogoča sodelavcem izvajanje nadaljnjih procesov, ki so povezani s terenskim raziskovanjem in dokumentiranjem arhiviranega gradiva. Del dejavnosti obsega tudi pripravo in obdelavo zvočnega, avdio, video in foto gradiva za razne multimedijske publikacije (avdio zgoščenke, video produkcije, radijske in TV oddaje, predavanja, seminarje, razstave, kot sta bili *Od ust do knjige* in *Razumeti grad* ter koncerte, kot je bil *Zajuckaj in zapoj*.
3. Informacijski sistem: nadgradnja digitalnega multimedijskega arhiva *EtnoMuza*: a) nadgradnja sistema za vnašanje tekstovnih besedil *SLP* (Slovenske ljudske pesmi) in povezava z ostalimi deli arhiva in b) implementacija nove tipologije GNI.
4. Urednikovanje knjižne zbirke, znanstvenih knjig; tehnično urednikovanje zgoščenk in spletne strani; grafična predstavitev arhivskih podatkov (notografije); sodelovanje s šolami, univerzami, strokovnimi društvi, založbami; sodelovanje z mednarodnimi znanstvenimi inštitucijami, društvi in združenji.

EtnoKatalog: pridobivanje semantičnih opisov ljudske pesmi in glasbe na podlagi melodične in metro-ritmične analize

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Klobčar, M. Kovačič, D. Kunej, M. Pisk, A. Serec Hodžar, G. Strle, U. Šivic, M. Terseglav.

Zunanji sodelavci: doc. dr. Matija Marolt, dr. Alenka Kavčič, dr. Marko Privošnik, prof. dr. Saša Divjak, Janez Franc Vratanar, Ciril Bohak, vsi s Fakultete za računalništvo in informatiko (Laboratorij za računalniško grafiko in multimedije) Univerze v Ljubljani.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–30. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Nadaljeval se je temeljni raziskovalni projekt *Etnokatalog*, katerega poudarek je semantična reprezentacija vsebin digitalnega arhiva *EtnoMuza*. Predmet raziskav so bile melodične in metroritmične strukture variant besedila in melodij slovenske ljudske pesmi. V prvi vrsti je bil poudarek raziskav na analizi podobnostnih relacij (t. j. podobnosti med opisi, ki je lahko definirana na zelo različne načine, npr. kot število glasbenih odstavkov v melodični kitici, vrsta melodične glede na tonski razpon, melodična zgradba kitice glede na melodične fraze v posameznih odstavkih, razporeditev verzov v melodični kitici, model glasbene ritmizacije določenega verznega tipa itn.), kar omogoča razvrščanje v širše melodične družine oz. pripadnost melodij določenim zgodovinsko-stilnim plastem.

Drugi sklop raziskav se je nanašal na odkrivanje relacij med omenjenimi družinami in novo žanrsko in tipološko klasifikacijo GNI. Pri iskanju relacij se je izhajalo iz dveh osnov: a) relacije, ki temeljijo na semantičnih opisih in obstoječih melodičnih in metroritmičnih značilnosti posamezne variante, in b) relacije, ki jih je lahko pridobiti neposredno z analizo nestrukturiranih zvočnih posnetkov. V drugem primeru se je izhajalo iz hipoteze, da obstajajo relacije, ki izhajajo iz tistih lastnosti posnetkov, ki jih pridobljeni semantični opisi ne zajemajo, kot sta npr. barva zvoka in dinamika izvajanja.

Tretji sklop raziskav je vključeval vizualizacijo podobnostnih razmerij, pridobljenih iz predhodnih dveh sklopov. S tem je bil omogočen drugačen pristop k iskanju in pregledovanju na podlagi vizualizacije povezanosti vsebin in hkrati kot alternativa linearni predstavitvi v okviru seznama. Vsi planirani sklopi raziskav projekta so bili uspešno izvedeni. V prihodnosti so predvidene nadaljnje raziskave ustreznih metod za predstavitev in vizualizacijo podatkov v arhivu, ki bi omogočale poglobljen vpogled v arhivske vsebine in njihovo povezanost po različnih folklorističnih in etnomuzikoloških kriterijih. S tem bo dopolnjena in nadgrajena tudi spletna aplikacija zbirk Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU, www.etnomuza.si.

Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Kunej.

Sodelavci: M. Golež Kaučič, M. Klobčar, M. Kovačič, R. Kunej, M. Pisk, U. Šivic, P. Vendramin, J. Vrabič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Nadaljevalo se je zbiranje in pridobivanje metapodatkov k zvočnim posnetkom na gramofonskih ploščah, njihovo sistematiziranje, obdelava in vnos v obstoječe baze podatkov ter pridobivanje zvočnih nosilcev z zvočnim gradivom ali kopij tega gradiva, ki se nahaja v različnih ustanovah in zasebnikih doma in v tujini. Zato je bilo vzpostavljeno široko domače in mednarodno sodelovanje oz. mreža ustanov, zasebnikov in strokovnjakov (npr. oddelek Folklife pri The Library of Congress v Washingtonu – ZDA; arhiv The Polka Hall of Fame muzeja v Clevelandu, Ohio – ZDA; Phonogrammarchiv na Dunaju, Phonogramm-Archiv v Berlinu; NUK, TMS, ARS, RTV SLO, SEM, SGM, Akademija za glasbo, ZRC SAZU, itn.), ki hranijo in/ali raziskujejo gradivo, povezano z zgodnjimi ploščami slovenske ljudske glasbe. Baza podatkov, ki poleg metapodatkovnih zapisov vsebuje tudi zvočno, avdiovizualno, slikovno in pisno gradivo, je s pomočjo intranetne mrežne povezave dostopna vsem sodelavcem pri projektu za študij in nadaljnjo analizo ter vsebuje skoraj 2000 evidentiranih diskografskih enot.

V skladu s stanjem zvočnih nosilcev, pridobljenimi tehničnimi metapodatki in ustaljeno arhivsko prakso je bilo zvočno gradivo ustrezno dokumentirano, zaščiteno in arhivirano. Zbrano zvočno gradivo je bilo akustično-tehnično analizirano, restavrirano in digitalizirano ter tako pripravljeno kot znanstveni vir za raziskovanje.

Na podlagi zbranih virov, metapodatkov, literature in digitaliziranega zvočnega gradiva se je raziskovanje v preteklem letu osredotočilo tudi na folkloristično, etnomuzikološko, etnokoreološko in drugo znanstveno obdelavo gradiva. Na izbranem primeru znane slovenske glasbene zasedbe dvajsetih let 20. stoletja v ZDA, Hoyer tria, ki je v bil v tem obdobju ena izmed najbolj popularnih slovenskih zasedb in pomembno navzoča v svetu gramofonskih plošč tistega časa, je bila opravljena etnokoreološka analiza njihovega gradiva (R. Kunej). Nadaljevalo se je glasbeno-analitično raziskovanje gradiva: poleg analize izvajalskih zasedb tudi glasbeno-strukturne značilnosti, kot so ritem, metrum, tempo, agogika in dinamika, ki dajejo jasnejši pogled na oblikovanje slogov ljudske, umetnostne in narodnozabavne glasbe (U. Šivic). Narejena je bila identifikacija slabo dokumentiranih presnetkov, ki jih je inštitut pridobil od drugih ustanov, opravljen je bil pregled arhivskega gradiva (Arhiv Slovenije) o delovanju izseljenskih pevskih zborov in drugega kulturno glasbenega delovanja Slovencev v ZDA v prvi polovici 20. stoletja (M. Kovačič). Tekstološko je bil raziskan repertoar posameznih izvajalcev, ugotovljene so bile spremembe v besedilih pesmi glede na izvirne zapise posameznih ljudskih pesmi ter bil zasnovan članek o Avgusti Danilovi (M. Golež Kaučič). Na podlagi analize vsebinske oziroma tipološke raznovrstnosti posnetega gradiva so bili opazovani njegova skladnost in razhajanja s sočasnimi presojami ljudskega pesemskega izročila in s tem problematizirano vprašanje komercialnega in njegov vpliv na nadaljnje oblikovanje ljudske pesemske ustvarjalnosti (M. Klobčar). Primerjane so bile razlike v napisih na labelah plošč, na katere so vplivale tako politike posameznih založb v različnih obdobjih kot širši spekter dejavnikov, povezanih s slovensko skupnostjo (M. Pisk).

Strokovni in širši javnosti so bili predstavljeni nekateri rezultati projekta in potek raziskovalnega dela: referat na mednarodni konferenci *Stare slovenske gramofonske plošče - vir etnomuzikoloških raziskav / Old Slovene gramophone records - a source for ethnomusicological research* in recenzija zvočne monografske publikacije *Various artists. Slovenia, USA: Slovenian music made in America – Hoyer Trio, Anton Schubel, Mary Udovich and Josephine Lausche* (D. Kunej), delni rezultati etnokoreološkega preučevanja pa v članku *Kaj je Dolenjec v Ameriki posnel na gramofonske plošče?* in v referatu *Folk Dance Music on Gramophone Records of the Hoyer Trio / Ljudskoplesna glasba na gramofonskih ploščah Hoyer tria* na mednarodni konferenci (R. Kunej).

Klik v domovino: Multimedijška predstavitev kulturne dediščine slovenskih izseljencev na spletu

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: G. Strle, U. Šivic, R. Vrčon, J. Vrabič.

Zunanji sodelavci: doc. dr. Matija Marolt, dr. Alenka Kavčič, dr. Marko Privošnik, prof. dr. Saša Divjak, Ciril Bohak, Jernej Južna, vsi s Fakultete za računalništvo in informatiko (Laboratorij za računalniško grafiko in multimedije) Univerze v Ljubljani.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2010–30. 9. 2012

Prva faza projekta, ki se nanaša na folkloristične in etnomuzikološke raziskave zbirke narodne in kulturne dediščine slovenskih izseljencev, je bila uspešno zaključena. Izbor vzorčnih primerov bo vplival na vse nadaljnje faze realizacije projekta. Končujemo z analizo vseh zbirk in izborom tistih vrst vsebin in gradiva, ki bodo v čim večji meri izražale nacionalno in kulturno dediščino slovenskih izseljencev in tako prispevale k bogati multimedijški prezentaciji te dediščine, z vso njeno specifičnostjo in raznolikostjo, tako z generacijskega vidika, kot tudi socialnega, kulturnega in splošneje zgodovinskega. Končan je pregled in izbor vzorčnega gradiva izmed 17 trakov (okoli 900 pesmi), in sicer posnetega pesemskega in glasbenega gradiva slovenskih izseljencev iz Francije (Moutiers, Aumetz, Tucquegnieux, Sallaumines, Freyming, Merelbach). Gre predvsem za rudarske družine, ki so prišle v ta mesta v tridesetih in štiridesetih letih 20. stoletja in jih je posnel med letoma 1979 in 1980 sodelavec GNI Julijan Strajnar. Njegovi informatorji so bili iz družin Jereb, Pišlar, Šmuc, Gubenšek, Selšek, Bezgovšek, Dolinar, Lapornik in Peternel, doma iz Hotederščice, okolice Trebnjega, Žirov, Zidanega Mosta, Jurkloštra, Brestanice idr. Poleg pesemskega izročila so na trakovih in v terenskem zvezku ohranjeni še podatki o življenju teh družin v Sloveniji in spomin na šege, navade, različne življenjske dogodke in pripovedi, kot tudi

podatki o življenju v Franciji, o odnosu Francozov do tujcev, o tem, kako še vedno ohranjajo svoje ljudsko izročilo ter ga prenašajo na mlajše rodove tako znotraj družin kot tudi znotraj slovenske skupnosti. Posebno dragoceni so pesemski primeri, ki kažejo na različne repertoarje pevcev in pevk, pa tudi na kontekstualno strukturo njihovega pesemskega in glasbenega izročila (R. Vrčon). Narejen je bil izbor vzorčnih primerov gradiva dr. Cigana (mapa 319), kjer so bili izbrani njegovi (rokopisni) zapisi pesmi iz Chicaga in Toronta ter nekateri zvočni posnetki s trakov 67 in 298, prav tako iz omenjene zapuščine in iz let 1959/60. Vsebinsko so izbrani primeri pokazatelj emotivnega odnosa izseljencev do slovenskega prostora in kažejo na bogat kolektivni kulturni spomin, hkrati pa komentarji pevcev ob ljubezenskih, pripovednih, nabožnih, božičnih idr., kažejo na to, kako močan je tudi individualni avditivni spomin (M. Golež Kaučič). Izbrano glasbeno gradivo ponuja pregled različnih strukturnih in slogovnih vidikov, ki so oblikovali specifičen glasbeni slog, bolj kot za slovenski prostor pomembnejši za področje slovenskega izseljenstva (U. Šivic). Drugi del projekta se nanaša na aplikacijo IKT pri nadgradnji modelov ohranjanja, nastajanja in promocije, ter nadgradnjo spletne aplikacije *EtnoMuze* za dostop in predstavitev omenjenih vsebin. Poudarek je bil na upoštevanju specifične te dediščine in uporabi mednarodno sprejetih standardov in priporočil pri digitalni zaščiti vzorčnih primerov kot tudi na upravljanju in manipulaciji omenjenih vsebin v *EtnoMuze*. Obstoječi modeli ohranjanja, ustvarjanja in promocije narodne in kulturne dediščine so pomembni, saj zagotavljajo funkcionalnost za vsebine digitalnega multimedijskega arhiva *EtnoMuza*, predvsem glede na specifično raziskovalnega področja. Raziskave so osredotočene na prednosti uporabe spletne aplikacije za promocijo in komuniciranje omenjenih vsebin (tako s strani funkcionalnosti teh aplikacij v kontekstu iskanja in reprezentacije vsebin, kot tudi v smislu ostalih prednosti, ki jih ponujajo z vidika dostopa možnosti globalne promocije narodne kulturne dediščine med slovenskimi izseljenci in ostalimi možnostmi e-izobraževanja, integracije s sorodnimi projekti itd.). Pri dosednji analizi gradiva je bilo ugotovljeno, da bo potrebno pozornost nameniti tudi možnostim vključevanja uporabnikov - t. j. v zasnovo omenjenih modelov vpeljati možnost komunikacije z uporabniki spletne aplikacije, tudi z namenom, da se od različnih generacij izseljencev dobijo dodatne informacije in se jim omogoči aktivnejša interakcija z vsebinami (G. Strle in sodelavci FRI).

Infrastrukturni projekt: Vzpostavitev nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost (SI-DIH)

Sodelavca z GNI: A. Serec Hodžar, P. Vendramin.

V sklopu projekta je bila pripravljena analiza inštitucij, in sicer, s kakšnimi sistemi in vrstami podatkov razpolagajo, in ali so morebitni kandidati za vstop v celovitejši sistem, ki bo nudil infrastrukturno podporo raziskovalnim prizadevanjem na področju humanistike in umetnosti. Izveden je bil nabor podatkov, ki jih bo SI-DIH portal vseboval.

EuropeanaConnect (področje digitalne knjižnice)

Vrsta projekta: mednarodni projekt, eContentplus program, Evropska komisija.

Vodilni partner: Österreichische Nationalbibliothek, Avstrija.

Sodelujoče ustanove v delovni skupini: Berlin-Brandenburg Broadcasting, Nemčija; Eremo S.R.L., Italija; Instytut Sztuki Polskiej Akademii Nauk - Institute of Art of Polish Academy of Sciences, Poljska; Hungarian Academy of Sciences, Madžarska; Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas – The Institute of Lithuanian Literature and, Litva; Angewandte Informationstechnik Forschungsgesellschaft mbH, Avstrija.

Vodja z ZRC SAZU: D. Kunej.

Sodelavca z ZRC SAZU: M. Golež Kaučič, P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 2. 5. 2009–2. 11. 2011

Potekala in zaključila se je zadnja faza priprave in urejanja zvočnega gradiva iz arhiva GNI in pripadajočih spremnih metapodatkov za medmrežno uporabo v okviru projekta ter povezovanja s sorodnimi slovenskimi in mednarodnimi ustanovami, ki bi lahko sodelovale pri projektu s svojimi zvočnimi zbirkami. Sodelavca (D. Kunej, P. Vendramin) sta se udeležila srečanja vseh partnerjev projekta v prostorih Avstrijske nacionalne knjižnice na Dunaju, kjer so bili predstavljeni doseženi rezultati in prikazane funkcionalnosti, ki jih je projekt prispeval v *Europeano (Evropska digitalna baza kulturne in znanstvene dediščine)*. Med srečanjem so potekali tudi pogovori o dodatnih izboljšavah in bili oblikovani zadnji dogovori pred zaključkom projekta. V okviru priprave lastnega gradiva je bilo delo pri pripravi utečeno. Na spletni portal www.dismarc.org je bilo oddano okoli 1200 vzorcev zvočnega gradiva s spremnimi metapodatki. Isti vzorci so bili preneseni na spletni portal projekta *Europeana*. Skupaj z ostalimi partnerji se je nadaljevalo sodelovanje pri dopolnitvi multimedijske razstave *Poroke v Evropi*, za katero so bili pripravljene dodatni zvočni posnetki in fotografsko gradivo ter bila dopolnjena spremna beseda. GNI je skupaj z ostalimi partnerji projekta v Ljubljani organiziral mednarodni znanstveni sestanek *Music in Europeana*. Srečanje je potekalo od 16. do 17. 6. v prostorih Zemljepisnega muzeja ZRC (M. Golež Kaučič, D. Kunej, P. Vendramin, A. Serec Hodžar). D. Kunej in P. Vendramin sta se udeležila zaključnega srečanja vseh partnerjev projekta v prostorih Avstrijske nacionalne knjižnice na Dunaju, kjer so bili predstavljeni najpomembnejši dosežki projekta, metode in postopki za izvedbo zastavljenih ciljev ter smernice za morebitni razvoj ključnih delov in vsebin po zaključku projekta.

Obdelava in hranjenje zvočnega gradiva Slovenskega gledališkega muzeja

Vrsta projekta: tržni projekt, Slovenski gledališki muzej.

Vodja: D. Kunej.

Sodelavci: P. Vendramin.

Obdobje trajanja: 1. 1.–30. 12. 2011

Delo se je osredotočilo predvsem na osnovno zaščito njihove zvočne zbirke ter strokovno in tehnično pomoč pri popisu, poslušanju in shranjevanju različnih zvočnih nosilcev iz SGM ter pri urejanju pripadajočih metapodatkov.

Od ust do knjige – ljudska pesem med ustnim in tiskanim (Ljubljana – svetovna prestolnica knjige)

Vrsta projekta: tržni projekt, Mestna občina Ljubljana.

Vodja: M. Golež Kaučič.

Sodelavci: M. Kovačič, J. Vrabič, D. Kunej, U. Šivic, A. Serec Hodžar.

Obdobje trajanja: 1. 1.–30. 12. 2010

Projekt se je nadaljeval ne glede na formalni konec trajanja. Razstava je med 13. januarjem in 13. februarjem gostovala na Ravnah na Koroškem v okviru Koroškega pokrajinskega muzeja. 13. januarja je bila razstava postavljena (M. Golež Kaučič, U. Šivic, P. Vendramin), slovesno odprta in predstavljena medijem (M. Golež Kaučič).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- M. Golež Kaučič** je pripravila poročila o raziskavah v okviru raziskovalnega programa in raziskovalnih projektov GNI v letu 2011 in načrt dela za leto 2012 za poslovno poročilo ZRC ter program dela in usmeritev GNI od 2010 do 2014, vizije inštituta in napisala besedilo o inštitutu ter njegovi strukturi delovanja v okviru ZRC SAZU. Napravila je vsebinsko zasnovo za prijavo temeljnega projekta *Ekofolklor, ekoliteratura in ekokultura: raziskave živali in narave v folklori, literaturi in kulturi* na razpis za temeljne in aplikativne projekte za leto 2011 na ARRS in sodelovala pri pripravi vsebine projekta z naslovom *Folkloristične in literarnovedne raziskave arhivskega gradiva J. E. Linjove in drugih ruskih raziskovalcev* v okviru javnega razpisa za sofinanciranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Rusko federacijo v letih 2012–2013. Je koordinatorka poteka študija v okviru modula *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* v okviru podiplomskega programa *Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur* (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU). Je recenzentka dveh referatov za sklop člankov *Real and virtual spaces of folklore studies / Realni in virtualni prostori folkloristike* v zborniku *Traditiones 40/3*. Napisala je povzetek referata *Potovanje besed, potovanje melodij, potovanje spomina in slovenskih ljudskih baladah / Traveling lyrics, melodies, and memory in Slovenian folk ballads* za svetovni kongres o srednjeveški literaturi in kulturi, ki bo potekal maja 2012 na Univerzi Michigan – Kalamazoo v ZDA. Za simpozij *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini* je napisala referat in oblikovala plakat, izbrala zvočne posnetke ter drugo gradivo za istoimensko razstavo. Napisala je tudi povzetek članka »*Fantje so goljufivi kot škorpjioni*«: *kače in škorpjioni v slovenski folklori in poeziji* za objavo v okviru zbornika člankov *Guje i jakrepi. Reptilia u kulturi i književnosti* (Balkanološki inštitut SANU, Beograd). Bila je recenzentka znanstvene monografije Rebeke Kunej *Štajeriš. Podoba in kontekst slovenskega ljudskega plesa* za prijavo na JAK, 2. 5. je v Zemonu na promociji doktorandov v okviru podiplomskega študija *Primerjalni študij idej in kultur* (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU) predstavila dva doktoranda, 27. 1. pa je vodila zagovor disertacije Vesne Mie Ipavec. Je podpredsednica Mednarodne komisije za raziskovanje balad: KfV: Kommission für Volksdichtung (SIEF), članica predsedstva SIEF (Società International d'Ethnologie et de Folklore), Komisije za Evropsko jezikovno priznanje pri Centru RS za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS), Slovenskega etnološkega društva, Znanstvenega sveta podiplomskega programa *Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur* (Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU), Znanstvenega sveta GNI ZRC SAZU in odbora za pripravo simpozija, posvečenega Karlu Štreklju. Pri Ministrstvu za znanost in visoko šolstvo je registrirana kot mednarodna ocenjevalka znanstvenih projektov in programov. 19. 4. se je kot članica predsedstva SIEF udeležila sestanka v Lisboni, 24. 6. pa kot podpredsednica Mednarodne komisije za raziskovanje balad KfV (SIEF) sestanka v Faru, obakrat na Portugalskem.
- M. Klobčar** je kot članica delovne skupine za pripravo spletne enciklopedije romantičnega nacionalizma v Evropi (*Encyclopedia of Romantic Nationalism in Europe*) pripravila gesla o Emilu Korytku, Slovenski ljudski glasbi ter o Karlu Štreklju. Pripravila je temeljni projekt *Pesemski in glasbeni odsevi prepletanja identitet / Reflections of Song and Music When Identities Interwine* in ga s Slovenskim znanstvenim inštitutom na Dunaju prijavila kot Joint Project. Kot sodelavka pri pripravi razstave *Vrata*, ki jo pripravlja Polona Sketelj iz Slovenskega etnografskega muzeja v Ljubljani, je pregledala pesemsko gradivo Slovenskih narodnih pesmi in pripravila izbor pesmi, vsebinsko povezanih z motivom vrat. Sodelovala je pri presoji dela posameznikov, društev ali skupin, povezanega s folklorizmom. V okviru tega je s strokovnimi nasveti sodelovala pri zgoščenki *Slovenija – odmevi večnost: pripovedne, obredne in druge ljudske pesmi / Slovenia - echoes of eternity: Slovenian ballads, ritual songs, and other traditional songs*, ki jo je pri Mohorjevi založbi v Celovcu izdala Ljoba Jenče. Je članica Znanstvenega sveta GNI, Znanstvenega sveta ZRC SAZU, mednarodnih združenj *Kommission für Volksdichtung (KfV)*, *SIEF* in *SIEF Working Group on the Ritual Year* ter Slovenskega etnološkega društva in uredniškega odbora zbornika *Traditiones*. Kot članica uredniškega odbora *Traditiones*, kjer sodeluje kot recenzentka, je prevzela uredništvo št. 40/3, vključno s tematsko usmeritvijo, prevajanjem izvlečkov in povzetkov ter spremno študijo.

- **M. Kovačič** je pri Agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije prijavila podoktorski projekt *Zvočne krajine zvonjenja*. Vsebinsko in tehnično je pripravila prijavo bilateralnega projekta z ZDA ter sodelovala pri prijavi bilateralnega projekta s Hrvaško (v sodelovanju z Oddelkom za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani in Oddelkom za muzikologijo zagrebške Akademije za glasbo). Sodelovala je pri organizaciji mednarodnega simpozija *Stiki med tradicijsko glasbo in plesom in evropsko glasbeno kulturo v različnih okoljih in obdobjih*, Ljubljana, 25.–28. 8. (GNI v sodelovanju z Oddelkom za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani) in pri pripravi poziva za mednarodno konferenco *ESEM (European Seminar for Ethnomusicology)*, ki bo od 19. do 23. 9. v Ljubljani (GNI v sodelovanju s Sekcijo za interdisciplinarno raziskovanje). Sodelovala je pri pripravi raziskovalne delavnice za otroke z naslovom »Pritrkavanje« (julij 2011) in pri pripravi zvočnega gradiva za otvoritev razstave ob 20. letnici plebiscita v Cankarjevem domu (13. 1.). Bila je recenzentka *dveh prispevkov za zbornik Traditiones in recenzentka učnega načrta za predmet Glasba za smer na Umetniški gimnaziji, modul Sodobni ples* za Zavod za šolstvo RS. Je članica mednarodnega združenja za tradicijsko glasbo (ICTM – International Council for Traditional Music), predstavnica nacionalnega odbora pri ICTM za obdobje 2011–2015, članica upravnega odbora Kulturnega in etnološkega društva Folk Slovenija in Socièté française de campanalogie ter strokovna spremljevalka za ljudsko glasbo pri Javnem skladu Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (JSKD).
- **D. Kunej** je predsednik Znanstvenega sveta GNI ZRC SAZU, član ICTM, International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA), izpitne komisije za podelitev naziva Strokovni vodja folklorne skupine pri JSKD, Slovenskega društva za akustiko (SDA) in Društva restavradorjev Slovenije (DRS). Kot nosilec projekta z naslovom *Etnomuzikološke, folkloristične in sociološke raziskave glasbenega življenja slovenskih izseljencev v ZDA* je sodeloval pri pripravi vsebine in prijavi na javni razpis za sofinanciranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Združenimi državami Amerike v letih 2012–2013, enako je kot nosilec sodeloval pri pripravi vsebine projekta *Folkloristične in literarnovedne raziskave arhivskega gradiva J. E. Linjove in drugih ruskih raziskovalcev* in prijavi na javni razpis za sofinanciranje znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Slovenijo in Rusko federacijo v letih 2012 in 2013. Sodeloval je tudi pri pripravi vsebine za prijavo EU projekta *DiKA (Digitising European Key Audio Collections)* v okviru evropskega programa *ICT PSP*, kjer je GNI njegov soorganizator, in sestavil letno poročilo o rezultatih raziskovalnega projekta *Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav*. Je član komisije za ocenjevanje prijavljenega kandidata za pomočnika direktorja za mednarodno sodelovanje ZRC SAZU. Sodeloval je pri pripravi učnega načrta za predmeta *Uvod v glasbeno folkloristiko* in *Ljudska instrumentalna glasba in ples* v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* za drugostopenjski univerzitetni študijski program *Glasbena pedagogika* na Akademiji za glasbo (skupaj z doc. dr. Branko Rotar Pance in R. Kunej). Recenziral je članek *Pedagoške razsežnosti projekta Vizualizacije glasbe z barvami (VGzB)* za revijo *Organizacija*.
- **R. Kunej** je sodelovala pri pripravi učnega načrta za predmeta *Uvod v glasbeno folkloristiko* in *Ljudska instrumentalna glasba in ples* (skupaj z doc. dr. Branko Rotar Pance in D. Kunejem) v okviru modula *Slovenska ljudska glasbena dediščina* za drugostopenjski univerzitetni študijski program *Glasbene pedagogike* na Akademiji za glasbo. Prijavila je temeljni podoktorski projekt *Veselica: etnokoreološki in plesno-antropološki vidiki plesnega dogodka*. Je članica delovne skupine Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine, uredniškega odbora *Folkloristika*, glasila JSKD, ki je namenjeno poustvarjalcem ljudskega izročila, ICTM, Slovenskega etnološkega društva in KED Folk Slovenija. Kot predavateljica sodeluje v izpitni komisiji za pridobitev naziva Strokovni vodja folklorne skupine ter je strokovna spremljevalka za folklorne skupine pri JSKD.
- **A. Serec Hodžar** je sodelovala pri organizaciji in izvedbi 13. večera slovenskih ljudskih pesmi *Zajuckaj in zapoj – Skoč v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*, ki je bil 16. 9. v Atriju ZRC. Je članica izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva. Pripravila je slikovno gradivo za razstavo Slovenskega etnografskega muzeja *Vrata*.
- **U. Šivic** je skupaj z M. Terseglavom in A. Serec Hodžar sodelovala pri vsebinski pripravi večera ljudske glasbe *Zajuckaj in zapoj – Skoč v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*, ki je bil v Atriju ZRC, 16. 9. Skupaj z A. Kovačič je soavtorica knjige *S pesmijo v praznike* (Mladinska knjiga, ur. M. Pušenjak), ki združuje koledniške in praznične pesmi ter opise šeg in navad ob najpomembnejših osebnih in letnih praznikih. Je članica ICTM.
- **M. Terseglav** je zasnoval in vodil prireditve *Zajuckaj in zapoj – Skoč v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*, ki je bila v Atriju ZRC SAZU, 16. 9. Je član uredniškega odbora revije *Traditiones* in Slovenskega etnološkega društva.
- **P. Vendramin** je urejal in osveževal spletne strani GNI. Pomagal in svetoval je sodelavcem pri uporabi inštitutskih tehničnih naprav. Tehnično je pripravil zvočno gradivo in programiral avdio postajo za razstavo *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Sodeloval pri prijavi prijave mednarodnega projekta *DiKA (Digitising European Key Audio Collections)* v okviru evropskega programa *ICT PSP*.
- **J. Vrabič** je za zbornik *Traditiones* napisala poročilo z *10. kongresa Mednarodnega združenja za etnologijo in folkloristiko (SIEF)*, ki je bil 17.–21. 4. v Lizboni, Portugalska.
- **M. Pisk** je napisala povzetek referata za mednarodno konferenco raziskovalcev balad *International Ballad Conference* (Faro, Portugalska, 20.–24. 6.) ter objavila poročilo o konferenci v reviji *Traditiones*. Je članica mednarodnega združenja Kommission für Volksdichtung (KfV) in SIEF.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Music in Europeana**, 16.–17. 6.: mednarodno delovno posvetovanje z delavnico, Ljubljana, Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (organizatorja D. Kunej, P. Vendramin).
- **Round dances – 19th century derived couple dances**, 2.–4. 12.: mednarodni delovni sestanek skupine za parne plese pri študijski skupini za etnokoreologijo ICTM, Ljubljana, Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (organizatorica R. Kunej)

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Za knjižnico je bilo pridobljenih 59 novih enot. Knjižnica je priročna, namenjena predvsem potrebam sodelavcev. Publikacije so razvrščene v pet vsebinskih področij (slovenske zbirke, tuje zbirke, domača strokovna literatura, tuja strokovna literatura, priročniki in dopolnilna ter primerjalna literatura), urejena sta avtorski in stvarni katalog. Vsebinsko in prostorsko je knjižnica v fazi reorganizacije. Uvedena je bila avtomatizirana izposoja.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Traditiones.** Zbornik Inštituta za slovensko narodopisje in Glasbenonarodopisnega inštituta ZRC SAZU. Glavna urednika Jurij Fikfak in Ingrid Slavec Gradišnik, člani uredniškega odbora: Marjetka Golež Kaučič, Marko Terseglav in Marija Klobčar.
- Mojca Kovačič (ur.), **Pritrkavanje / Bell chiming.** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, 1 CD.
- Drago Kunej, Rebeka Kunej (ur.), **Slovenske ljudske plesne viže: Prekmurje in Porabje / Slovene folk dance music: Prekmurje and the Raba Valley.** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta 018). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, 1 CD.
- Drago Kunej, Marko Terseglav (ur.), **Bog daj dobro leto: ljudska pesemska dediščina Adlešičev = May God grand you a good year: folksong heritage from Adlešiči.** (Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta). Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011, 1 CD.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Department of Celtic and Scottish Studies University of Edinburgh, Edinburgh, Škotska, Združeno kraljestvo.
- Deutsches Volksliedarchiv, Freiburg, Nemčija.
- Elphinstone Institute, University of Aberdeen, Aberdeen, Škotska, Združeno kraljestvo.
- Institut za etnologijo i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška.
- International Council for Traditional Music (ICTM) / Mednarodno združenje za ljudsko glasbo.
- Kommission für Volksdichtung (KfV) / Komisija za ljudsko pesništvo.
- Madžarska akademija znanosti: projekt *Music and Dance as Collective Knowledge, social Practice and Cultural Heritage in Post-communist Countries / Glasba in ples kot kolektivno vedenje, družbena praksa in kulturna dediščina v postkomunističnih deželah.*
- Mednarodno združenje tonskih mojstrov / Audio Engineering Society (AES).
- Mednarodno združenje zvočnih arhivov / International Association of Sound and Audiovisual Archives (IASA).
- The Open Network of European Ethnomusicological Archives (ONEEA).
- Österreichisches Volksliedwerk, Dunaj, Avstrija.
- Phonogrammarchiv pri Österreichische Akademie der Wissenschaften na Dunaju, Avstrija.
- Phonogrammarchiv, Ethnologisches Museum, Staatliche Museen zu Berlin, Berlin, Nemčija.
- Romunska akademija znanosti. Institute of Ethnography and Folklore / Inštitut za etnografijo in folkloro Constantin Brailoiu, Bukarešta, Romunija: projekt *Ethnological Documents in Slovenian and Romanian Archives and Libraries / Etnološki dokumenti v slovenskih in romunskih arhivih in knjižnicah.*
- Sociètè International d'Ethnologie et de Folklore (SIEF) / Mednarodno združenje za etnologijo in folkloro.
- Univerza v Glasgowu, Glasgow in Dumfries, Škotska, Združeno kraljestvo.
- Univerza v Lundu, Švedska.
- Ústav etnológie Slovenskej akadémie vied, Bratislava, Slovaška.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Izr. prof. dr. Milena Mileva Blažič, Pedagoška fakulteta, Ljubljana, 6. 1.: pogovor o morebitnem sodelovanju študentov Pedagoške fakultete pri raziskavah ljudske pesmi in pripovedništva.
- Doc. dr. Matija Marolt, Fakulteta za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6. 1.: sestanek z M. Golež Kaučič in G. Strletom za CRP projekt *Klik in domovino: multimedijska predstavitev kulturne dediščine slovenskih izseljencev na spletu.*
- dr. Boris Kuhar, nekdanji ravnatelj Slovenskega etnografskega muzeja (SEM) in Nadja Valentincič Furlan, kustodinja SEM, 15. 2.: predstavitev zbirke posnetkov ljudske glasbe, ki jih hrani GNI, s poudarkom na zvočnih zapisih z Dolenjske in Štajerske ter dogovor o pripravi izbranega zvočnega gradiva za glasbeno opremo etnografskih filmov dr. Kuharja v produkciji SEM.
- Štefan Kutoš, novinar radia Slovenija in urednik oddaje »Podobe znanja«, 30. 3.: pogovor o vsebini intervjuja z M. Golež Kaučič v tej oddaji.
- Anja Soršak, podiplomska študentka Fakultete za družbene vede, 18. 4.: konzultacija o izdelavi njenega magistrskega dela.
- Urša Rupnik, podiplomska študentka Fakultete za družbene vede, 4. 5.: svetovanje glede literature in priprave magistrskega/doktorskega dela o plesu; 9. 5.: konzultacija o tematiki in raziskovalnih načinih pri njenem magistrskem delu.
- Bojana Rogelj Škafar, Polona Sketelj, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 18. 5.: sestanek s sodelavci GNI za razstavo *Vrata* (SEM).

- Doc. dr. Janez Štebe, predstojnik Arhiva družboslovnih podatkov, Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani, 10. 6.: pogovor in intervju o pridobivanju, hranjenju in uporabi raziskovalnih podatkov na GNI – v okviru projekta *Odprti podatki – Priprava akcijskega načrta za vzpostavitev sistema odprtega dostopa do podatkov iz javno financiranih raziskav v Sloveniji*, ki ga izvaja Arhiv družboslovnih podatkov.
- Aleksander Čobec, Radio Slovenija, 9. 8.: razgovor z M. Golež Kaučič za pripravo oddaje *Studio ob 17-ih* s tematiko *Lik Marije v ljudski pripovedni pesmi*.
- Dr. Miha Kozorog, Urša Valič, Ambrož Kvartič, Simona Klaus, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Filozofska fakulteta, UL, 11. 10.: sestanek z M. Golež Kaučič za sodelovanje pri pripravi projekta *Ekofolklor, ekoliteratura, ekokultura* ob razpisu za temeljne in aplikativne projekte za leto 2011 na ARRS.
- Peter Zrinski, izseljenec slovenskega rodu iz Švedske, zbiratelj gramofonskih plošč ter drugega zvočnega gradiva slovenskega in slovanskega izročila, 18. 10.: predstavitev zvočnega arhiva GNI in zbirk posnetkov ljudske glasbe ter pogovor o sodelovanju pri projektu *Zvočno gradivo gramofonskih plošč kot vir etnomuzikoloških in folklorističnih raziskav*.
- Marino Kranjac, Dario Marušič, ljubiteljska raziskovalca in izvajalca ljudske glasbe iz Istre, 21. 10.: sestanek z U. Šivic in M. Golež Kaučič za sodelovanje GNI pri projektu *Dediščina Hrovatina – Istra*.
- Dr. Marc Desmet, Univerza Saint-Etienne, Francija, 27. 10.: predstavitev inštituta članu mednarodne komisije za oceno dela ZRC SAZU (predstavila M. Golež Kaučič).
- Adela Ramovš, Slovenski etnografski muzej, 28. 10.: obisk v zvezi z delom delovne skupine Koordinatorja varstva žive kulturne dediščine.
- Študenti predmeta *Uvod v etnomuzikologijo*, FF, Oddelek za muzikologijo, 8. 11.: predstavitev studia GNI (predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva).
- Dr. Neža Zajc, Inštitut za kulturno zgodovino ZRC SAZU, 14. 11.: pogovor o sodelovanju pri bilateralnem projektu Rusija-Slovenija z M. Golež Kaučič in D. Kunejem.
- Študenti predmeta *Uvod v metodologijo*, FF, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, 16. 11.: predstavitev studia GNI (predstavitev zvočnega arhiva GNI in načina arhiviranja, sistemiziranja in ohranjanja zvočnega gradiva).
- Sara Košuta, študentka podiplomskega študija *Primerjalni študij idej in kultur*, 19. 12.: pogovor z M. Golež Kaučič o dinamiki študija pri predmetu *Ljudsko in umetno – folkloristični in medbesedilni vidiki*.
- Matej Kaučič, sodelavec Fundacije Poti miru v Posočju, 20. 12.: predstavitev vojaških pesmi v arhivu GNI s poudarkom na zvočnem gradivu na zgoščenki Phonogrammarchiva ÖAW *Soldatenlieder der- k. u. k. Armee*.
- Tea Rogelj iz Slovenskega gledališkega muzeja, Ljubljana, več obiskov: dogovori in izpeljava sodelovanja – arhiviranja njihovega zvočnega gradiva pri nas.
- Več obiskov posameznikov, ki poslušajo posnetke iz arhiva GNI.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Marjetka Golež Kaučič

- *Sveltana Makarovič* (Marjetka Golež Kaučič, Gašer Troha). Radio Slovenija, 3. program, oddaja iz cikla *Arsov forum*, Ljubljana, 5. 1.
- *Od ust do knjige – Ljudska pesem med ustnim in tiskanim*. Predstavitev razstave na otvoritvi, Koroški pokrajinski muzej, Ravne na Koroškem, 13. 2.
- *Animals in folklore and literature: poetical and philosophical aspects*. Referat in predsedovanje panelu *Places where and when species meet: human and non-human relationships in a new cultural and natural environment* na Svetovni konferenci raziskovalcev etnologije in folklorne (SIEF), Faculdade de Ciências Sociais e Humanas, Universidade Nova, Lizbona, Portugalska, 20. 4.
- *Pogovor z izr. prof. dr. Marjetko Golež Kaučič o njenem delu in raziskovanju* (novinar Štefan Kutoš). Radio Slovenija, 3. program, program ARS, oddaja *Podobe znanja*, Ljubljana, 6. 5.
- *Metodologija folklorističnih raziskav*. Predavanje za podiplomske študente podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur - modul Slovenske študije* v okviru snemanja TV oddaje *Tri življenja ljudske pesmi*, ZRC SAZU, Ljubljana, 6. 6.
- Pozdrav udeležencem mednarodnega delovnega srečanja z naslovom *Music in Europeana*, Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM, Ljubljana, 16. 6.
- *Slovenian Ballad about Unfaithful Wife and Its Paralels in European Ballad Tradition*. Referat in predsedovanje sekciji na *41st International Ballad Conference of the Kommission für Volksdichtung (KfV)*, Univerza Algarve/Universidade do Algarve, Faro, Portugalska, 20. 6.
- *Slovenska etnologija danes* (Marjetka Golež Kaučič, Bojana Rogelj Škafar; novinar Štefan Kutoš). Radio Slovenija, 3. program, oddaja iz cikla *Arsov forum*, 10. 8.
- *Kulturno-antropološke značilnosti Marijinih podob* (Marjetka Golež Kaučič, Edvard Kovač, Igor Škamperle; novinar Aleksander Čobec). Radio Slovenija, 1. program, oddaja *Studio ob sedemnajstih*, Ljubljana, 15. 8.
- *Uvodni nagovor ob koncertu Zajuckaj in zapoj – Skoči v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*, Atrij ZRC, Ljubljana, 24. 9.
- *Zoopoetika v poeziji Tomaža Šalamuna*. Referat na znanstvenem simpoziju *Slovenska medkulturna neoavantgarda: poezija in svet Tomaža Šalamuna*, Koper, 20. 10.
- *Folkloristika in literarna veda: sorodni, vendar tekmovalni znanstveni disciplini*. Referat na mednarodnem simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, 18. 11.
- *»Stoji, stoji tam beli grad«: tematizacija gradu v slovenskih ljudskih pripovednih pesmih*. Referat na znanstvenem simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*, Atrij ZRC, Ljubljana, 23. 11.
- *Tri življenja ljudske pesmi*. Sodelovanje v dokumentarnem filmu, TV Slovenija, 1. program, 27. 12.

Marija Klobčar

- *Pogovor s prejemnikom Murkove nagrade za življenjsko delo, izr. prof. dr. Markom Terseglavom*. Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 19. 1.
- *Veselo hočemo zapeti: po poteh ljudske pesmi na Koroškem*. Predavanje v Koroški osrednji knjižnici, Ravne na Koroškem, 17. 2.
- *Spejvaj nama, Katica*. Predstavitel zgoščenke na tiskovni konferenci, Atrij ZRC, Ljubljana, 1. 3.
- *Spejvaj nama, Katica in Uskoška pesemska dediščina Bele krajine*. Predstavitel zgoščenek, Radio Slovenija, 1. program, oddaja *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*, Ljubljana, 1. 3.
- *Spejvaj nama, Katica: ljudske pesmi Prekmurja*. Predstavitel zgoščenke, Pokrajinski muzej Murska Sobota, Murska Sobota, 7. 4.
- Vodenje etnološke rajže v Muzej Zaprice in Sadnikarjev muzej, Kamnik, 15. 4.
- *Song Ownership and Ethnic Contact, or Whose Regiment Is on the March?* Predavanje na 41st *International Ballad Conference of the Kommission für Volksdichtung (KfV)*, Universidade do Algarve, Faro, Portugalska, 22. 6.
- *Ljudska pesem v osebnem doživljanju vojne in vojaštva*. Predavanje na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Raziskovalna postaja ZRC SAZU Prekmurje, Petanjci, 6. 10.
- *Od ljudske kulture do meščanstva, od delavske kulture do urbanosti*. Predavanje na simpoziju *Urbana etnologija in antropologija na Slovenskem*, Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 27. 10.
- *Ritualism as a Reflection of Social Transformation and the Researcher's (Lack of) Power / Ritualnost kot odsev družbene transformacije in (ne)moči raziskovalca*. Referat na 7. letni konferenci *SIEF Working Group on the Ritual Year*, Ljubljana, 12. 11.

Mojca Kovačič

- *No laughter without bellows or accordion in Slovenia today*. Predavanje na 18th *Meeting of the ICTM, študijske skupine Folk musical instruments*, Stubičke Toplice, Hrvaška, 16. 4.
- *Rekli so nam, da je tako prav! Pogled izvajalcev ljudske glasbe na kulturno politiko / They told us that it was the right thing!: folk music performers' views of cultural policy*. Referat na 7. letni konferenci *SIEF Working group on the Ritual year*, Ljubljana, 12. 11.

Drago Kunej

- *Slovenska ljudska instrumentalna glasba*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje odraslih in otroških folklornih skupin, Ljubljana, 22. 1.
- *Slovenska ljudska otroška glasbila*. Predavanje na začetnem seminarju JSKD za vodje otroških folklornih skupin, Ljubljana, 22. 1.
- *Obstojnost digitalnih zapisov*. Sodelovanje v TV oddaji *Odmevi*, TV Slovenija, 1. program, Ljubljana, 22. 1.
- *Pjevaj mi, pjevaj, sokole: uskoška pesemska dediščina Bele krajine*. Predstavitel zgoščenke na tiskovni konferenci, Mala dvorana ZRC, Ljubljana, 1. 3.
- *Stare slovenske gramofonske plošče – vir etnomuzikoloških raziskav*. Predavanje na 4. mednarodnem simpoziju *Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Encounters between traditional music and dance and European musical culture in various places and at various times / Stiki med tradicijsko glasbo in plesom ter evropsko glasbeno kulturo v različnih okoljih in obdobjih*, Ljubljana, 26. 8.
- *Küpper's recordings in Slovenia*. Referat na mednarodnem posvetovanju *Historical Recordings from Southeast Europe – Documents of a Multiethnic Population, Ethnologisches Museum, Staatliche Museen zu Berlin, Berlin, Nemčija*, 20. 5.
- *Tri življenja ljudske pesmi*. Sodelovanje v dokumentarnem filmu, TV Slovenija, 1. program, Ljubljana, 27. 12.

Rebeka Kunej

- *Kinetografija*. Ciklus predavanj na začetnem seminarju JSKD za vodje odraslih folklornih skupin, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Ljubljana, 22. 1., 11. 2., 12. 2., 12. 3. in 16. 4.
- *Folk Dance Music on Gramophone Records of the Hoyer Trio / Ljudskoplesna glasba na gramofonskih ploščah Hoyer tria*. Referat na 4. mednarodnem simpoziju *Oddelka za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani Encounters between traditional music and dance and European musical culture in various places and at various times / Stiki med tradicijsko glasbo in plesom ter evropsko glasbeno kulturo v različnih okoljih in obdobjih*, Ljubljana, 25.–28. 8.
- *Plesna improvizacija*. Strokovno vodenje delavnice za skupino na Folklornem taboru za odrasle, Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Maribor, 30. 9.–2. 10.

Urša Šivic

- *Folk Union*. Idejna zasnova in vodenje večerov ljudskih pesmi (organizatorja Glasbena matica in Hotel Union). Kavarna Hotela Union, Ljubljana, 23. 2., 30. 3., 4. 5.; 26. 10, 30. 11.
- *Terensko svetovanje JSKD za področje ljudskega petja*. Pristava, 11. 3., Mirna Peč, 18. 3., Šmarjeta, 20. 4., Ljubljana, 6., 13. 10.
- *Seminar ljudskega petja*, Gorenje, 10. 4.
- *Šege, povezane z ljudsko glasbo*. Predavanje na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 13. 4.
- *Revival of traditional instruments under the label of authenticity*. Predavanje na 18. mednarodni konferenci *ICTM, študijske skupine Folk musical instruments*, Stubičke Toplice, Hrvaška, 16. 4.
- *Ljudska pesem v zborovski priredbi*. Predavanje na Tretjem zborovskem festivalu ljudske pesmi, Prevalje, 21. 10.

- *O terenskem delu*. Predavanje pri predmetu *Vaje iz etnomuzikologije* na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, 7. 12.
- *Naš etnomuzikolog – France Marolt*. Sodelovanje na večeru v organizaciji Glasbene matice, Ljubljana, 15. 12.

Marko Terseglav

- *Tadeja Pance, Od starih pričevanj k sodobni odrski preobleki*. Sopredstavitel knjige, Ljubljana, 6. 1.
- *Pjevaj mi, pjevaj sokole*. Predstavitel zgoščene v oddaji *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*, Radio Slovenija, 1. program, Ljubljana, 1. 2.
- *Pjevaj, mi pjevaj sokole*. Predstavitel zgoščene, Mala dvorana ZRC, Ljubljana, 1. 3.
- *Pogovorna oddaja o Uskokih v Sloveniji*. Radio Slovenija, Ljubljana, 27. 3.
- *Pjevaj mi, pjevaj sokole*. Predstavitel zgoščene, Črnomelj, 15. 6.
- *Uskoki v Beli krajini*. Predavanje za društvo FAM, Maline pri Semiču, 14. 9.
- *V čem je naše duhovno in materialno bogastvo?* Predavanje na shodu *Iščemo pot v demokracijo*, Otočec, 17. 9.
- *Pogovor o ljudskem pesništvu*. Radio Koper-Capodistria, Koper, 20. 1.
- *Pjevaj mi, pjevaj sokole*. Pogovor o zgoščeni na Radiu Ognjišče, Ljubljana, 12. 2.

Jerneja Vrabič

- *Landscape and Community in Humorous Slovenian Folksongs*. Predavanje na *10. kongresu SIEF*, Lizbona, Portugalska, 20. 4.

Marjeta Pisk

- *Folk song: An Integrator or Separator?* Predavanje na *41. mednarodni konferenci raziskovalcev balad*, Universidade do Algarve, Faro, Portugalska, 22. 6.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Marija Klobčar

- Odsjek za etnologijo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zagreb, 3. 5.–12. 5.: raziskovalno delo na Odsjeku za etnologijo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti in na Institutu za etnologijo i folkloristiku.

Drago Kunej

- Phonogrammarchiv ÖAV, Dunaj, Avstrija, 11. 5.: delovni sestanek skupine ONEAA z naslovom *Archive meeting*, kjer so predstavniki zvočnih in avdiovizualnih raziskovalnih arhivov z etnomuzikološkimi zbirkami iz Evrope uskladili vsebino prijave na evropski razpis ICT PSP na temo *2. 2. Digitising content for Europeana*.
- Phonogrammarchiv ÖAV, Dunaj, Avstrija, 11.–13. 5.: raziskovalno delo v arhivu na temo slovensko ljudsko gradivo posneto na gramofonskih plošč z 78 o/min.
- Phonogrammarchiv ÖAV, Dunaj, Avstrija, 4.–6. 10.: raziskovalno delo v arhivu na temo slovensko ljudsko gradivo, posneto na gramofonskih plošč z 78 o/min.
- EU projekt EuropeanaConnect, Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 6. 10.: zaključno srečanje partnerjev projekta.

Peter Vendramin

- EU projekt *EuropeanaConnect*, Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 23.–24. 5.: sodelovanje na srečanju partnerjev projekta, predstavitev doseženih rezultatov in dosežkov.
- EU projekt *EuropeanaConnect*, Österreichische Nationalbibliothek, Dunaj, Avstrija, 5.–6. 10.: sodelovanje na zadnjem srečanju partnerjev projekta, zaključni pogovori in predstavitev končnih dosežkov in rezultatov projekta.

PEDAGOŠKO DELO

Marjetka Golež Kaučič

- *Ljudska in umetna pesem – folkloristični in medbesedilni vidiki*. Predavanja, konzultacije in seminarsko delo v okviru podiplomskega študija *Primerjalni študij kultur in idej – modul Slovenska študije* (novi bolonjski program), Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Drago Kunej

- *Glasbena akustika*. Predavanja na Akademiji za glasbo in Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, zimski in letni semester.
- *Analiza etnomuzikološkega gradiva II*. Predavanja modula pri predmetu *Metode analize glasbe* ter konzultacijsko in seminarsko delo pri doktorskem študiju muzikologije v okviru krovnega tretjestopenjskega programa *Humanistika in družboslovje* na Oddelku za muzikologijo Filozofske fakultete, Univerze v Ljubljani.

Marko Terseglav

- *Slovensko ljudsko slovstvo*. Predavanja za 2. letnik na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Marjetka Golež Kaučič je raziskovalna ter pedagoška mentorica na podiplomskem študiju mladi raziskovalki in doktorandki J. Vrabič, pedagoška mentorica doktorandki M. Pisk, mentorica doktorandki Jelki Vrečko.

Marija Klobčar je raziskovalna mentorica mladi raziskovalki M. Pisk.

Drago Kunej je pedagoški mentor doktorandoma mag. Nikolaju Sajku in Urošu Eferle.

Marko Terseglav je mentor doktorandki Sari Špelec na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je objavljena na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://gni.zrc-sazu.si>

SUMMARY

The ZRC SAZU Institute of Ethnomusicology carries out systematic and planned studies in the broadest area of nonmaterial folk culture by conducting field research, documenting and critically processing sources and material, and systemizing, cataloging, and digitizing field and archive material. Through various studies it seeks to elucidate the genesis, acceptance, changes, and versions of song, music, and dance heritage in all of its forms, emphasizing the specific nature of this heritage within the original and wider European context. Work is divided into four research currents: textological folksong studies, ethnomusicological studies of folk-music heritage, reflections of tradition in modern large-scale dance events, and restoration, digitization, interpretation, and use of Slovenian folk manuscript and audio material in folklore studies and ethnomusicology research.

In 2011, researchers took part in the research program *Folklore and Ethnological Research on Slovenian Folk Culture*, and worked on one basic research project: *EthnoCatalogue: Obtaining Semantic Descriptions of Folk Songs and Music Based on a Melodic Metrical and Rhythmic Analysis*. Research was also conducted on the part of the applied research project *Audio Material from Phonograph Records as a Source for Ethnomusicological Research and Folklore Studies*, the target research project *Click into the Homeland: An Online Multimedia Presentation of the Cultural Heritage of Slovenian Emigrants*, and the EU project *EuropeanaConnect, eContentplus Programme*. The use of modern technology provides a valuable assistance for the systematic study of folksong and musical heritage within the *EthnoMuse digital archive*, which forms a solid basis for future research and publications.

The institute's associates publish their articles in the scholarly journal *Traditiones*, edit the *Folkloristika* and *Folkloristični zvezki* series of scholarly monographs, and the CD series *Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta* (From the Archives of the Institute of Ethnomusicology). In 2011, following CDs were published as part of this series: *Pritrkavanje/Bell chiming; Slovenske ljudske plesne viže: Prekmurje in Porabje / Slovene folk dance music: Prekmurje and the Rába Valley; Bog daj dobro leto: Ljudska pesemska dediščina Adlešičev / May God Grant You a Good Year: Folksong Heritage from Adlešiči*.

The institute cooperates with many important research institutions in Europe and elsewhere (e.g., Austria, Hungary, Croatia, Slovakia, the Czech Republic, Poland, Scotland, the Netherlands, Romania, Sweden, Russia, and the USA). Researchers perform various research tasks outside the institute, and serve as deputy-chairs, general secretaries, and board members of important international associations involved in ethnology, folklore studies, and ethnomusicology. Many researchers also work as undergraduate and graduate instructors (professors) at the universities of Ljubljana, Nova Gorica.

The program and project findings and the results have been presented at conferences in Slovenia and abroad, in scientific articles, in the visiting exhibition *Od ust do knjige* (From Oral to Written), in cooperation in the exhibition *Razumeti grad* (Understanding Castle) and three audio publications. Fieldwork included 60 field recordings, gathering more than 330 units of audio, video, and photographic material (3384 minutes of audio recordings, 846 minutes of video recordings and 1607 photographs). We have proceeded with the digitization, processing, documentation and archiving of audio materials.

- 1 Špela Marinšek ●
- 2 Janja Žitnik Serafin
- 3 Mateja Gliha
- 4 Metka Lokar
- 5 Marjan Drnovšek
- 6 Marina Lukšič Hacin
- 7 Jure Gombač
- 8 Mojca Vah Jevšnik
- 9 Jernej Mlekuž
- 10 Mirjam Milharčič Hladnik
- 11 Kristina Toplak

INŠTITUT ZA SLOVENSKO IZSELJENSTVO IN MIGRACIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Jože Pirjevec, akad. prof. dr. Janez Stanonik, dr. Marjan Drnovšek, doc. dr. Jure Gombač, izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin, izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik (podpredsednica), dr. Janja Žitnik Serafin (predsednica).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin.

Znanstveni svetniki: dr. Marjan Drnovšek, izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin, dr. Janja Žitnik Serafin.

Znanstveni sodelavci: doc. dr. Jure Gombač, dr. Jernej Mlekuž, dr. Kristina Toplak, dr. Natalija Vrečer (do 31. 8.), dr. Zvone Žigon (od 1. 12.), dr. Špela Kalčič (od 1. 10.), dr. Nataša Rogelja (od 1. 10.).

Asistentka z doktoratom: dr. Urška Strle (do 28. 2.).

Asistenti z magisterijem: mag. Metka Lokar, mag. Mitja Sardoč (do 31. 8. in od 1. 11.), mag. Mojca Vah Jevšnik.

Asistentka: Marijanca Ajša Vižintin.

Samostojni strokovni sodelavki: Mateja Gliha, Špela Marinšek.

Sekcija za migracijske študije

Vodja: izr. prof. dr. Mirjam Milharčič Hladnik, višja znanstvena sodelavka.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Narodna in kulturna dediščina slovenskega izseljenstva

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Drnovšek.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, Š. Marinšek, M. Milharčič Hladnik, K. Toplak, J. Žitnik Serafin.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2012

Raziskovalni program je potekal na interdisciplinarni podlagi. Pozornost je bila usmerjena na različna področja zgodovinskih in družboslovnih ved. Izpostavljeni sta bili kompleksnost in sintetičnost migracijskih raziskav. Poudarek je bil na kritični presoji teorij in kulturnih politik multikulturalizma v EU, na polju kulturne produkcije pri/izseljencev, obdelavi migracijskih strategij posameznikov, na dialogu slovenskih izseljenskih in priseljenjskih izkušenj, na kulturnem razvoju in varovanju kulturne dediščine ter zbiranja gradiva za nadaljevanje preučevanja zgodovinskih, socialnih, kulturnih, političnih in ekonomskih vidikov slovenskega izseljenstva in priseljevanja v Slovenijo.

Svoboda govora in tiska ter njeno omejevanje v Sloveniji (1945–1991)

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: mag. Mateja Režek (Inštitut Nove revije, Zavod za humanistiko).

Sodelavec z ZRC SAZU: M. Drnovšek.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31.1.2011

Januarja je bila zaključena monografija o politični cenzuri v obdobju socializma.

Poklicne migracije Slovencev v prostor nekdanje Jugoslavije: od naseljencev do transmigrantov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Drnovšek.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, J. Žitnik Serafin, M. Vah Jevšnik, J. Gombač, M. Lokar, M. Gliha in Damir Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Sodelavci so začeli zbirati in vrednotiti relevantno literaturo. Preučili bodo dinamiko poklicnih migracij iz Slovenije v države nekdanje Jugoslavije od 19. stoletja do danes in definirali poklicne dejavnosti, v katerih so se Slovenci zaposlovali. Kot ključno merilo razmejitev bodo upoštevali spremembe, ki se kažejo skozi identitetne politike in življenjske stile. Raziskava se je najprej osredotočila na analize družbeno-ekonomske in politične dinamike poklicnih migracij Slovencev v izbrani prostor (od 19. stoletja naprej) in njihov vpliv na medkulturne odnose v zgodovinski perspektivi, s poudarki na novejših poklicnih oz. transmigracijskih življenjskih stilih.

Zasledovanje sanj, soočanje z realnostmi: evropski neo-nomadizem v Sahari, na obalah Atlantika in Mediterana

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja projekta: Š. Kalčič.

Sodelavka: N. Rogelja.

Obdobje trajanja: 1.10. 2011–31. 9. 2013

Raziskovalki sta se ukvarjali s študijem literature o *lifestyle migrations*, oblikovali sta nabor najpomembnejših del ter pripravili načrt sondažne terenske raziskave. Pričujoči projekt namreč temelji na antropološki raziskavi etnografskega tipa, ki zahteva obsežno terensko delo. Poleg dela, povezanega z vsebino projekta, se je vodja v prvem mesecu posvetila še navezovanju stikov z mednarodnimi partnerji in organizaciji mednarodnega seminarja na Univerzi Tampere (Finska), ki se bo osredotočil na temo mobilnosti v sodobnem svetu. N. Rogelja je pričela sondažno terensko raziskavo evropskega neo-nomadizma v Grčiji, kjer je opravljala mobilno terensko raziskavo med evropskimi neo-nomadi, živečimi na barkah v Mediteranu. Trasirala je najpogostejše smeri in frekvence premikanja, locirala je »točke postanka«, opravila sondažne intervjuje in sodelovala v vsakodnevnih praksah in premikih evropskih neo-nomadov in načinih IT komunikacije. Š. Kalčič pa je na območju severne Afrike in zahodne Sahare trasirala najpogostejše poti evropskih neo-nomadov v severni in zahodni Afriki, opredeljevala točke postanka na poti in opravljala intervjuje ter izvajala poglobljeno etnografsko raziskavo, kombinirano z občasno mobilno etnografijo.

Obe raziskovalki sta v prvih dveh mesecih dela pri projektu oblikovali spletno komunikacijsko točko, prek katere poteka primerjava dveh študij primerov, kakor tudi komunikacija z mednarodnimi partnerji, ki se ukvarjajo s tematiko marginalne mobilnosti.

Zamišljena materialna kultura. O širjenju nacionalizma v družbi materialne kulture

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Mlekuž.

Sodelavci: M. Gliha, J. Gombač, D. Josipovič (Inštitut za narodnostna vprašanja), Š. Marinšek, Dimitrij Mlekuž (Filozofska fakulteta).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V letu 2011 se je začelo zbiranje in vrednotenje relevantne literature, in sicer s stičišča študij nacij in nacionalizma na eni strani, na drugi pa sodobnih študij materialne kulture. Sodelavci so pripravili in izdali knjigo z naslovom *Klepetavi predmeti. Ko predmeti spregovorijo o nas in drugih*, ki je zastavila in pretresla teoretska in metodološka izhodišča projekta. Začeli so tudi preučevati nekatere predmete: gibanice, vaške situle in kranjske klobase (različni vpogledi v materialne in simbolne vidike predmetov).

Vloga ženskih migracij in migrantk v konstrukciji slovenske nacionalne identitete od nacionalne do postnacionalne dobe: primerjalni slovenski, evropski in globalni vidiki

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: izr. prof. dr. Ksenija Vidmar Horvat (Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani).

Sodelavki z ZRC SAZU: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič Hladnik.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskovalni projekt obravnava družbeno in kulturno vlogo ženskih migracij in migrantk pri oblikovanju slovenske nacionalne identitete. Cilj raziskovalnega projekta je premisliti in osvetliti moderne procese nacionaliziranja evropskih narodov v smeri, ki bo upoštevala dinamične ter interelacijske aspekte oblikovanja nacionalnih identitet med nadnacionalnim, nacionalnim ter transnacionalnim družbenim prostorom. Raziskava vlogo migracij proučuje s perspektive spola, kar omogoča vpogled v procese nacionaliziranja družbe med javnim, političnim in zasebnim. Začelo se je zbiranje in vrednotenje relevantne literature in razdelitev raziskovalnih nalog.

Etnična ekonomija: izziv ali ovira za gospodarstvo v Sloveniji in Evropski uniji

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Gombač.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, Š. Marinšek, J. Mlekuž, K. Toplak, M. Vah Jevšnik, Ana Kralj (Univerza na Primorskem, Znanstveno središče Koper).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Sodelavci so se na podlagi novih pridobljenih znanj o problematiki odločili, da bodo več pozornosti posvetili tistim tujcem, ki so se v Sloveniji odločili, da se po veljavni zakonodaji samozaposlijo z ustanovitvijo lastnega podjetja. Takih primerov je bilo v letu 2009 evidentiranih 542, v letu 2010 pa 360. Večina jih prihaja iz bivših jugoslovanskih republik, zato je bilo logično, da so bile raziskave grajene tudi na izkušnjah, ki so jih sodelavci, kot člani programske skupine Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije, pridobili pri projektih, kot so *Percepcija slovenske integracijske politike*, *Demografska, etnična in migracijska dinamika v Sloveniji in njen vpliv na Slovensko vojsko*, *Burek.si*.

Tako so postopoma pridobivali informacije o samozaposlenih tujcih v Sloveniji in njihovih podjetjih. Imeli so kar nekaj težav pri pridobivanju teh podatkov, saj v Sloveniji ni enotnega registra, ki bi beležil dejavnosti samozaposlenih tujcev, kot je to v navadi v nekaterih drugih državah EU. Podatki so razdrobljeni, nepovezani in je treba imeti precejšnjo mero iznajdljivosti in vztrajnosti za pridobitev vsaj osnovnih podatkov, za bolj kompleksne pa je treba žrtvovati še veliko več časa. Kljub temu je bilo dobljenih kar nekaj odgovorov na postavljena vprašanja, a odpirala so se tudi nova. Na podlagi podatkov so bile zbrane tudi ciljne skupine, ki so bile grobo razdeljene na trgovino, gradbeništvo, gostinstvo, IT tehnologije in drugo.

Prve ugotovitve projekta že kažejo, da imajo etnični podjetniki, njihovi zaposleni in njihove družine precej težav pri integraciji v slovensko družbo, da je zakonodaja, ki ureja njihovo delovanje, precej zapletena in tudi izključujoča ter da je vse premalo pomoči vladnih in nevladnih organizacij. Poleg tega je trg majhen in relativno zaprt, težko je tudi menjati področje delovanja ali pa zamenjati delovno dovoljenje za tako dejavnost, ki nudi več neodvisnosti in možnosti samozaposlitve. Ker so podatki razdrobljeni med najmanj štiri različne državne ustanove, namesto da bi se vodili pod enotnim registrom, je tudi njihov vpliv na slovensko gospodarstvo težko določiti. Zanimivo bo ugotovitve primerjati z drugimi evropskimi državami. Začelo se je tudi objavljanje delnih rezultatov v znanstvenih in strokovnih člankih po domačih in tujih znanstvenih revijah. Objavljeni so bili prispevki v reviji *Dve domovini / Two Homelands*, na objavo čakajo v monografiji o bosanski diaspori, ki bo izšla pri mednarodni založbi Ashgate, monografija o bureku v Sloveniji pa bo v prevodu izšla pri založbi Humanistica (Kosovo) in CLIO (Srbija).

Ustvarjanje spomina in ohranjanje kulturne identitete med slovenskimi izseljenci in njihovimi potomci

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Milharčič Hladnik.

Sodelavci: J. Mlekuž, K. Toplak, J. Žitnik Serafin, U. Strle.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Opravljen je bilo terensko delo v Združenih državah Amerike, v Clevelandu in v New Yorku. Nadaljevalo se je analiziranje gradiva, ki je bilo zbrano konec leta 2009 med Slovenci in Hrvati ter njihovimi potomci v Argentini ter gradiva, ki je bilo zbrano v Kanadi in Italiji v letu 2010.

Nadaljevalo se je sodelovanje z društvi emigrantov iz Aleksandrije in Društvom za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrijskih izseljencev, kot tudi vzpostavljanje stikov in izbiranje pripovedovalcev, zbiranje in urejanje vizualnega, pisnega in drugega gradiva ter snemanje pripovedi. Nadaljevalo se je raziskovanje literarnih specifik slabše integriranih izseljenskih avtorjev ter ugotavljanje in pojasnjevanje s tem povezanih razlik med posameznimi slovenskimi izseljenskimi skupnostmi v različnih delih sveta. Posebna pozornost je bila posvečena ustvarjanju kolektivnega spomina prek spominov otrok na subjektivno izkušnjo migracijskega procesa. Ta tema bo jedro raziskav do konca projekta.

Predvsem pa je bila v letu 2011 ustvarjena spletna stran z naslovom *Življenjske zgodbe*, kjer si je mogoče ogledati na različne načine predstavljene življenjske zgodbe slovenskih izseljencev. Stran se bo do konca projekta dopolnjevala.

V okviru projekta je bila v letu 2011 organizirana razstava *Dosežki ameriških Slovencev: prispevek kulturam dveh domovin*, ki je bila odprta tri mesece, zdaj pa je dostopna prav tako na spletni strani inštituta.

Organizirana je bila tudi mednarodna konferenca o medgeneracijskih razlikah v izseljenskih skupnostih, kjer so sodelovali udeleženci iz ZDA, Avstralije, Kanade, Argentine in evropskih držav.

Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007–2013. Evropski socialni skladi.

Vodilni partner projekta: Znanstvenoraziskovalni center SAZU.

Partner: Pedagoški inštitut

Vodja z ZRC SAZU: O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Koordinatorica projekta z ZRC SAZU: M. Lukšič - Hacin.

Sodelavci: J. Gombač, M. Gliha, M. Lokar, Š. Marinšek, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, U. Strle, K. Toplak, C. Oberstar (ZRC SAZU), T. Petrović in M. Pogačar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje), mag. Mitja Sardoč (Pedagoški inštitut), dr. Natalija Vrečer (Andragoški inštitut), dr. Simona Zavrtnik (Fakulteta za družbene vede).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 8. 2011

Dejavnosti projekta, načrtovane in pozneje opravljene po posameznih kazalnikih (regionalni posveti, oblikovanje mreže, terensko delo, strokovna srečanja, analize stanja in strokovne podlage s publikacijam ter zaključna konferenca) so bile v celoti realizirane, na nekaterih kazalnikih pa so bili predvideni rezultati preseženi. V celoti je bilo izvedenih 7 regionalnih posvetov. Pri kazalniku *mreža* so doseženi rezultati informacijsko-komunikacijska mreža, dva registra, dva seznama akterjev na področju izobraževanja za medkulturne odnose in aktivno državljanstvo ter dva aktivna foruma (Migracijski forum in forum Medkulturni odnosi), ki že delujeta na spletu in povežeta preko 150 udeležencev; pri kazalniku »strokovna srečanja« je bilo izvedenih vseh 6 planiranih strokovnih srečanj; pri kazalnikih »analiza stanja« in »strokovne podlage« so bili preseženi zastavljeni cilji: 6 regionalnih analiz stanja, 4 analize svetovalcev z Zavoda RS za šolstvo o stanju na področju vzgoje in izobraževanja (vrtci, OŠ, SŠ, odrasli). Na nacionalni ravni sta bili izvedeni 2 analizi: analiza stanja v izobraževanju odraslih in analiza poučevanja slovenščine kot drugega jezika. Vzporedno je potekala razgradnja strokovnih podlag oziroma teoretska tematizacija temeljnih kategorij področja izobraževanja za medkulturne odnose in aktivno državljanstvo. Aktivnosti so bile izpeljane s pisanjem znanstvenih razprav.

Pri kazalniku »terensko« delo je bila realizirana vsa načrtovana aktivnost. Izpeljani sta bili kvalitativna in kvantitativna raziskava. Glavni rezultati prve so prikazani v *Poročilu o terenskem delu* (http://www.medkulturni-odnosi.si/index.php?option=com_content&view=article&id=73&Itemid=10), rezultati kvantitativne raziskave pa v delih: Oblikovanje državljske identitete mladih v šoli (Alenka Gril in Asja Videčnik; http://www.medkulturni-odnosi.si/index.php?option=com_content&view=article&id=112&Itemid=43) ter Vloga in pomen jezika v državljski vzgoji (Janja Žmavc; http://www.medkulturni-odnosi.si/index.php?option=com_content&view=article&id=112&Itemid=43).

Izdano je bilo 11 publikacij v fizični in e-obliki. Presežek pa predstavlja virtualna razstava in informacijska knjižica *Gradiva*, ki predstavlja zbirko gradiv, ki jih različne institucije uporabljajo kot pripomočke pri izobraževanju za medkulturne odnose in aktivno državljanstvo za različne starostne skupine v Sloveniji.

Zaključna konferenca je bila organizirana kot promocija zbranega gradiva in primerov dobrih praks z delavnicami, namenjenimi slušateljem izobraževalcem na različnih stopnjah izobraževanja (predšolska vzgoja, osnovnošolsko izobraževanje, srednješolsko izobraževanje, izobraževanje odraslih). Zaključne konference se je udeležilo čez 100 posameznikov. Virtualna razstava gradiva je digitalna razstava posnetkov gradiv na temo izobraževanja za medkulturne odnose in aktivno državljanstvo. Vsa gradiva o zaključni konferenci je mogoče najti na internetnem naslovu: http://www.medkulturni-odnosi.si/index.php?option=com_content&view=article&id=112&Itemid=12.

Za promocijo projekta je bila ustvarjena internetna stran www.medkulturni-odnosi.si, na kateri so objavljena vsa gradiva povezana s projektom. Promocija je potekala tudi prek individualnih znanstvenih in strokovnih aktivnosti raziskovalcev. Podatki o aktivnosti so dostopni v individualnih cobiss izpisih.

MIRACLE – Migrants and refugees – A challenge for learning in European schools

Vrsta projekta: mednarodni projekt.

Vodja z ZRC SAZU: K. Toplak.

Sodelavci: J. Gombač, M. Lukšič - Hacin, M. Vah Jevšnik.

Obdobje trajanja: 1. 12. 2009–30. 11. 2011

V letu 2011 je bil v okviru projekta *MIRACLE* organiziran dvodnevni preskusni seminar za učitelje, in sicer aprila na OŠ Brezovica pri Ljubljani, v oktobru pa mu je sledil še petdnevni mednarodni seminar za učitelje v Berlinu. Sodelavci so se kot partnerji-izvajalci izobraževalnih vsebin aktivno udeležili končnega seminarja.

V letu 2011 sta bila izpeljana dva sestanka partnerjev (Ljubljana: 14. in 15. januar, Budimpešta: junij) in zaključni sestanek projekta v Berlinu (22. oktobra). Sestanek v Ljubljani je organiziral ISIM, ostalih sestankov sta se udeležila po dva člana projektne skupine. Skupaj s partnersko šolo OŠ Brezovica pri Ljubljani so sodelavci v začetku leta preskusili module in učne enote tudi v razredu. Poleg naštetega je bila v letu 2011, zaključnem letu projekta, izvedena aktivnejša diseminacija rezultatov projekta (udeležba na konferencah, objave, predstavitev projekta, itd.).

European master in migration and intercultural relations / Evropski magistrski študijski program druge stopnje migracije in medkulturni odnosi

Vodja programa: M. Lukšič - Hacin.

Koordinatorica: M. Vah Jevšnik.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Gombač, K. Toplak, J. Mlekuž, M. Sardoč.

Obdobje trajanja: 2006–

Mednarodni študijski program *Migracije in medkulturni odnosi* je plod sodelovanja med evropskimi in afriškimi univerzami, pod vodstvom Univerze v Oldenburgu. V akademskem letu 2011/12 se je program prvič začel izvajati s podporo elitnega programa za mednarodno sodelovanje in izmenjavo študentov in profesorjev na področju visokega šolstva, *Erasmus Mundus*. V Sloveniji študij poteka na Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.

EDUKA – Educare alla diversita / Vzgajati k različnosti

Vrsta: Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje Slovenija-Italija, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Vodilni partner: SLORI - Slovenski raziskovalni inštitut, Italija.

Sodelujoče ustanove: Provincia di Ravenna, Univerza na Primorskem – Fakulteta za humanistične študije Koper, Università di Trieste – Dipartimento di Scienze Politiche e Sociali, Università di Udine- Dipartimento di Scienze Umane, Università Cà Foscari di Venezia - Dipartimento di Studi linguistici e culturali comparati, Università di Udine - Centro internazionale sul plurilinguismo, Società Filologica Friulana, Unione Italiana.

Vodja z ZRC SAZU: M. Lukšič - Hacin.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Milharčič Hladnik, M. Sardoč, M. A. Vižintin.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–30. 9. 2014

Projekt je namenjen promociji medkulturnih vrednot kot temeljev oblikovanja in razvijanja odnosov v večetnični in večjezikovni družbi. Namen je ustvariti znanje in orodja (didaktično in informativno gradivo, priročnike, publikacije, igre itd.) za vzgajanje k različnosti in medkulturnosti v šolskem in univerzitetnem okolju ter jih posredovati predvsem mladim in učnemu kadru na vseh stopnjah izobraževanja. Cilj je izboljšati sisteme komuniciranja ter socialno in kulturno sodelovanje, in tako zadovoljiti vedno večje povpraševanje prebivalcev po boljših vzajemnih storitvah in poznavanju, ter odpraviti obstoječe zgodovinske, kulturne in socialne ovire. V letu 2011 se je začelo zbiranje in vrednotenje relevantne literature.

Oblikovanje spomina, identitete in krajine: ustna pričevanja in materijalna kultura Slovencev v ZDA

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Cleveland State University, ZDA.

Vodja: J. Gombač.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Drnovšek, M. Hladnik Milharčič, M. Lukšič - Hacin, J. Mlekuž, K. Toplak.

Obdobje trajanja: 2009–2012

V okviru projekta je v letošnjem letu potekal obisk še enega slovenskega raziskovalca v Clevelandu. J. Mlekuž je v septembru obiskal Festival kranjske klobase in navezal številne pomembne kontakte. Zbral je tudi številne kulturne prakse s področja slovenskih izseljencev v ZDA ter jih dokumentiral ter nekatere tudi komentiral v svojih člankih. Glede na terensko delo, ki je bilo opravljeno v letu 2011, se je začela postavitev spletne razstave na temo *Slovensko ustvarjanje v Clevelandu nekoč in danes*.

Priprava smernic za vključitev medkulturne vzgoje in izobraževanja v kurikulum za osnovne šole

Vrsta projekta: bilateralni projekt, University of Stavanger, Norveška.

Vodja: J. Mlekuž.

Sodelavci: M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič Hladnik, J. Gombač, K. Toplak, M. Vah Jevšnik.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Cilji projekta so: raziskava multikulturnih praks v osnovnih šolah v Sloveniji in na Norveškem, izmenjava izkušenj in primerov dobrih praks na področju izobraževanja priseljencev, preučitev možnosti za vključitev medkulturne vzgoje in izobraževanja v osnovnošolski kurikulum kot integrirane vsebine pri različnih predmetih in dejavnostih, priprava smernic in priporočil za osnovne šole in ustrezne vladne institucije za uspešno implementacijo v praksi.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Nadaljevalo se je zbiranje dokumentacije. Knjižnični fond se je povečal za 81 knjig in 78 zvezkov revij. Na Inštitutu se nahaja tudi baza podatkov »Slovenski izseljenci in njihova ustvarjalnost na Internetu« v fizični in elektronski obliki.

Analizirana je bila arhivska dokumentacija gradiva *Izseljeniški referat, AS 74*. Pregledano in uporabljeno je bilo arhivsko gradivo, ki ga hrani Arhiv Republike Slovenije. Rezultat je izdaja monografije z naslovom *Slovenski izseljenci in zahodna Evropa v obdobju prve Jugoslavije* (v tisku). Pri analizi arhivskega gradiva so sodelovali partnerji Milena Mulders (Nizozemska) in Rolf Wörsdörfer (Nemčija). Po elektronski pošti so bili pogosti stiki tudi z Marico Pišlar Fernandez (Francija).

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Dve domovini / Two Homelands. Razprave o izseljenstvu/Migration Studies*, 33 in 34. Uredila Kristina Toplak. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.
- Jernej Mlekuž, *Burek.si?! koncepti, recepti*. Beograd: Clio, 174 str.
- Jernej Mlekuž, *Byrek.si?! koncepte, receta*. Ferizaj: Humanistica, 168 str.
- Jernej Mlekuž, *ABC migracij*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 71 str. (Zbirka Moj zvezek; 3).
- *Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo*. Uredili Marina Lukšič - Hacin, Mirjam Milharčič Hladnik in Mitja Sardoč. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 203 str.
- Mirjam Milharčič Hladnik, *IN-IN, Življenjske zgodbe o sestavljenih identitetah*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 113 str.
- *Klepetavi predmeti: ko predmeti spregovorijo o nas in drugih*. Uredil Jernej Mlekuž. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 165 str. (Migracije; 21).
- *Slovensko izseljenstvo v luči otroške izkušnje*. Uredila Janja Žitnik Serafin, Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, <http://isim.zrc-sazu.si/eknjiga/Zitnik-ur-2011.pdf>

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Dragana Avramov (mednarodni svetovalni odbor ZRC SAZU), 27. 10.: strokovna evalvacija dela in svetovanje.
- Dijaki Gimnazije Piran, 15. 11.: seznanitev z delom inštituta, s poudarkom na projektu *EDUKA*.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Archives Department, Maritime Archives & Library, Merseyside Maritime Museum v Liverpoolu, Velika Britanija.
- Assocation of European Migration Institutions (AEMI), Aalborg, Danska.
- Centre de Documentacion sur les Migration Humaines, Luksemburg.
- Central European Association for Canadian Studies, Brno, Češka.
- European Multicultural Foundation.
- Historický Ústav Česke Akademie věd, Praga-Brno, Češka.
- IMES (Universiteit van Amsterdam: Institute for migration & ethnic studies), Amsterdam, Nizozemska.
- Institut za migracije i narodnosti, Zagreb, Hrvaška.
- International Network of Migration Institutions Web Community.
- Museo dell'Emigrante / Centro Studi Permanente sull'Emigrazione, San Marino, Republika San Marino.
- Narodna in študijska knjižnica Trst, Italija.
- Norwegian Emigration Center, Stavanger, Norveška.
- Rheinisch-Westfälische Auslandsgesellschaft E.V., Auslandsinstitut, Dortmund, Nemčija.

- Ruska akademija znanosti, Inštitut za slovanske študije, Moskva, Rusija.
- Siirtolaisuusinstituutti, Turku, Finska.
- Slovene Studies, ZDA.
- Slovenska kulturna akcija, Argentina.
- The Danish Emigration Archives v Aalborgu, Danska.
- The North Frisian Emigrant Archive v Bredstedtu, Nemčija.
- Universität Bremen, Migrationsforschung, Bremen, Nemčija.
- University of Minnesota, Immigration History Research Center, Minneapolis, ZDA.
- Univerza Sv. Ciril in Metod, Skopje, Makedonija.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **M. Drnovšek** je urednik zbirke *Korenine* (Nova revija) in član uredniških odborov znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands, Kronike*. Časopisa za slovensko krajevno zgodovino, *Zgodovine v šoli* (Zavod RS za šolstvo). Bil je recenzent dela Milene Mulders z naslovom *S trebuhom za kruhom* (Slovenska izseljenska matica). Realizirani so bili številni osebni in predvsem po elektronski poti stiki z uporabniki: študenti, raziskovalci, novinarji, šolami in drugimi javnimi osebami. Največ dela pa je posvetil monografiji *Slovenski izseljenci in zahodna Evropa v prvi Jugoslaviji*.
- **J. Gombač** je sourednik revije *Dve domovini / Two Homelands*.
- **M. Lokar** je sourednica albanskega prevoda knjige J. Mlekuža *burek.si?! koncepti/recepti*. Kot članica komisije je sodelovala pri javnem razpisu za iskanje, zbiranje, predstavljanje in snemanje slovenskega ljudskega izročila med Slovenci v zamejstvu in po svetu za oddajo *Za gorami ...* v seriji *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*, ki ga je pripravil Radio Slovenija. Je področna urednica (migracije, slovensko izseljenstvo, narodno vprašanje) pri projektu izdaje *Slovenskega biografskega leksikona II* in članica upravnega odbora Evropske večkulturne fundacije (European Multicultural Foundation).
- **M. Lukšič - Hacin** je sourednica *Equal opportunities in Slovenian diplomacy / Enake možnosti v slovenski diplomaciji*, sourednica monografije *Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo* in odgovorna urednica revije *Dve domovini / Two Homeland* ter članica uredniškega odbora *Thesis Kosova*.
- **M. Milharčič Hladnik** je soavtorica razstave *Dosežki ameriških Slovencev. Prispevek kulturam dveh domovin / Slovenian-American Achievers: Cultural Contributions to two Homelands*, Ljubljana, Atrij ZRC, 23. 6.–30. 9. Soavtor Joe Valenčič.
- **J. Mlekuž** je urednik zbirke *Migracije*, sourednik znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands* in član Založniškega sveta Založbe ZRC SAZU.
- **K. Toplak** je vodila delavnico *Medkulturne kompetence za učitelje in mladinske mentorje* v okviru projekta čezmejnega sodelovanja Slovenije in Hrvaške v letih 2007–2013 *Otroci in mladi ne priznajo meja / Djeca i mladi ne priznaju granice*. Projekt je del kampanje *Sto ljudi, sto čudi*, ki jo vodi Zveza prijateljev mladine Maribor, 28. 10.
- **M. Ajša Vižintin** je urednica znanstvene monografije *Branja mladinske književnosti: izbor člankov in razprav*, avtorice Milene Mileve Blažič, 1. izd. Ljubljana: Pedagoška fakulteta.
- **J. Žitnik Serafin** je urednica znanstvene monografije *Slovensko izseljenstvo v luči otroške izkušnje*, članica uredniškega odbora znanstvene revije *Dve domovini / Two Homelands*, podpredsednica Znanstvenega sveta ZRC SAZU, predsednica Znanstvenega sveta ISIM in delegatka ISIM v Association of European Migration Institutions.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Generacijske razlike kot izziv izseljenske in zamejske skupnosti v primerjalni perspektivi**, Ljubljana, 27.–28. 6. (sorganizator Inštitut za narodnostna vprašanja).
- **Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo**. Zaključna konferenca ob izteku istoimenskega projekta, ZRC SAZU in Mestni muzej, Ljubljana, 28. 8.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Jure Gombač

- *Hat or cap ... does it matter? The case of Albanians in Slovenia*. Predavanje na letnem srečanju in konferenci *Migration History Matters* Zveze evropskih inštitutov za migracije / The Association of European Migration Institutions, Utzon Center, Aalborg, Danska, 30. 9.
- *Za gorami ...*. Sodelovanje v radijski oddaji *Slovenska zemlja v pesmi in besedi*, Radio Slovenija, 1. program, 11. 10.
- *Education for intercultural relations*. Predavanje na 5. medkulturnem srečanju *Small European Countries Prepare for Globalisation: the Challenge of Diversity and Engagement: Case Study: Slovenia*, Mestna hiša, Ljubljana 30. 11.–1. 12.

Marina Lukšič – Hacin

- *Senzibilizacija za medkulturni dialog na primerih dobre prakse*. Predavanje na usposabljanju učiteljev v programu *Začetna integracija priseljencev (ZIP)*, Andragoški center Slovenije, Ljubljana, 28. 3.
- *Kultura in civilizacija, multikulturalnost in multikulturalizem; Socializacija in identiteta*. Predavanji na posvetu učiteljev *Posodobitev kurikularnega procesa na osnovnih šolah in gimnazijah*, Gimnazija Jožeta Plečnika, Ljubljana, 26. 8.
- *Living together: combining diversity and freedom in 21st century Europe*. Sodelovanje na okrogli mizi, Festivalna dvorana, Bled, 9. 9. (skupaj z Danilom Türkcom in M. Milharčič Hladnik)
- *Izobraževanje za medkulturne odnose*. Predavanje na posvetovanju *Vključevanje priseljencev na področju vzgoje in izobraževanja: Slovenija med politiko in prakso*, Državni zbor republike Slovenije, Ljubljana, 21. 9.
- *Multikulturalnost kot prednost*. Predavanje ob *Dnevu duševnega zdravja* v okviru enotedenskega projekta *Kako si?*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6.–13. 10.

Mirjam Milharčič Hladnik

- *Pogovor s predsednikom republike dr. Danilo Türkcom na temo Mladi in institucije demokracije*. Pogovori pri predsedniku republike, Ljubljana, 27. 1.
- *Multikulturalno izobraževanje: kakšen sistem vzgoje in izobraževanja potrebujemo v multikulturalni družbi*. Sodelovanje na okrogli mizi, Pedagoški inštitut, Ljubljana, 10. 3.
- *Adamičevi dnevi 2011*. Sodelovanje na *Pogovornem večeru* Zveze kulturnih društev Grosuplje, Grosuplje, 22. 3.
- *Women migrants / Ženske migrantke*. Predavanje na mednarodni poletni šoli *Identitete Sredozemlja: migracije v Sredozemlju*, Fakulteta za humanistiko, Koper, 6. 7.
- Vodenje delavnice za srednje šole na zaključnem posvetovanju projekta *ESS Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo*, Zemljepisni muzej ZRC SAZU, Ljubljana, 23. 8.
- *Living together: combining diversity and freedom in 21st century Europe*. Sodelovanje na okrogli mizi, Festivalna dvorana Bled, Bled, 9. 9. (skupaj z Danilom Türkcom in M. Lukšič – Hacin)
- *Aleksandrinke: Slovenija, Egipt*, blu-ray, 94 minut. Diskusijski prispevek na *V. Filmskem srečanju ob kavi*, Kinodvor, Ljubljana, 5. 10.
- *Multikulturalnost kot prednost*. Predavanje ob *Dnevu duševnega zdravja* v okviru enotedenskega projekta *Kako si?*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, 6.–13. 10.
- *Education for intercultural relations / Izobraževanje za medkulturne odnose*. Predavanje na *5. medkulturnem srečanju Small European Countries Prepare for Globalisation: the Challenge of Diversity and Engagement: Case Study: Slovenia*, Mestna hiša, Ljubljana 30. 11.–1.12.

Jernej Mlekuž

- *Dr. Jernej Mlekuž*. Intervju za Radio Študent, oddaja *Mešano na žaru*, Ljubljana, 17. 3.
- *Burek.si*. Intervju za Radio Alpski val, oddaja *Local-regional-global nexus*, 18. 3.
- *Burekintervju*. Intervju za Radio Koper, oddaja *Odprto za srečanja*, 23. 3.
- *Burek? nein danke!* Predavanje študentom na poletni šoli *Metahumanistika*, Univerza na Primorskem, Koper, 5. 7.
- *Burek, nein danke!* Predavanje študentom na Lakeland University College, ZDA, 15. 9.
- *Promocija knjige Burek.si!?* Robna kuća Beograd, 21. 10. in Beograjski knjižni sejem, 24. 10.
- *Kultura in medkulturni dialog*. Predavanje na posvetovanju *Otroci in mladi ne priznajo meja / Djeca i mladi ne priznaju granice* v okviru operativnega programa IPA Slovenija-Hrvaška 2007–2013 in kampanje *Sto ljudi, sto čudi* - izobraževanje za mentorje, Maribor, 28.–29. 10.

Kristina Toplak

- *Mariborske med-kulturne zgodbe: dialog z distance?* Predavanje v okviru cikla predavanj s skupnim imenom *ZRCaljenja*, ki so potekala ob 1. obletnici delovanja Raziskovalne postaje ZRC SAZU, Maribor, 19. 5.
- *Bodice še kako štejejo: medkulturni stiki, kulturne prakse in izpogajane identitete v argentinsko-slovenski realnosti*. Referat na znanstvenem simpoziju *Sožitje med kulturami – poti do medkulturnega dialoga*, Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete v Mariboru, Maribor, 27. 5.

Marijanca Ajša Vižintin

- *Ocenjevanje otrok priseljencev v multikulturalnem izobraževanju*. Sodelovanje na okrogli mizi *Multikulturalno izobraževanje: kakšen sistem vzgoje in izobraževanja potrebujemo v multikulturalni družbi*, Andragoški center Slovenije, ZRC SAZU ISIM, Pedagoški inštitut, Ljubljana, 10. 3.
- *Usoda aleksandrink v prozi Marjana Tomšiča*. Predavanje na *21. primorskih slovenističnih dnevih*, Mala dvorana Zorana Mušiča, Renče, 8. 4.
- *Strokovne podlage za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo*. Predstavitev delnih rezultatov projekta na posvetu *Evropske migracijske mreže*, Ministrstvo za notranje zadeve RS, Hotel Slon, Ljubljana, 14. 4.
- *Učne priprave za medkulturni dialog in gradivo za učenje slovenščine otrok z albanskim maternim jezikom*. Seminar projektne skupine *MIRACLE Migracije in medkulturne kompetence*, OŠ Brezovica pri Ljubljani, 15. in 16. 5.
- *Kako razviti uspešno sodelovanje lokalnih oblasti, javnih ustanov in civilne družbe na področju vključevanja priseljencev na Primorskem*. Povezovanje pogovora na medregijskem posvetu Slovenske filantropije in ISIM ZRC SAZU, Euro-sredozemska univerza (Emuni), Portorož, 21. 6.

- *Intercultural education*. Predavanje na mednarodni poletni šoli *Identitete Sredozemlja: migracije v Sredozemlju*, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, *Metahumanistika*, Koper, 14. 7.
- Razvijanje medkulturne kompetence in podpora šolam v okolju. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 17.–19. 11.

Janja Žitnik Serafin

- *Louis Adamic's role in the prehistory of multiculturalism*. Predavanje na letnem srečanju Zveze evropskih inštitutov za migracije, Utzon Center, Aalborg, Danska 28. 9.–2. 10.
- *Nekdanji in današnji pomen literarne zgodovine v sklopu migracijskih študij*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Univerze v Ljubljani, 17.–19. 11.
- *Portret Louisa Adamiča*. Vabljen predavanje v klubu Rotary, Grand hotel Union, Ljubljana, 26. 1.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Jure Gombač

- State University of Cleveland, Cleveland, ZDA, 21.–29. 5.: raziskovalni obisk Clevelanda v okviru bilateralnega projekta.
- Oldenburg, Nemčija, 12.–22. 9.: pedagoška in raziskovalna dejavnost v okviru intenzivne faze študija EMMIR, Univerza Carl von Ossietzky.

Metka Lokar

- Aalborg, Danska, 28. 9.–2. 10.: udeležba na letnem srečanju Zveze evropskih inštitutov za migracije.
- Beograd, Srbija, 19.–22. 10. in 29.–31. 10.: projektno terensko delo.
- Sarajevo, Bosna in Hercegovina, 11.–13. 11.: projektno terensko delo.
- Banja Luka, Bosna in Hercegovina, 18.–20. 11.: projektno terensko delo.

Marina Lukšič - Hacin

- Univerza v Oldenburgu, Nemčija, 6.–10. 2. in 21.–25. 9.: mednarodno znanstvenoraziskovalno sodelovanje.
- Slovensko društvo Beograd, Srbija, 29. 10.–1. 11.: obisk društva.

Mirjam Milharčič Hladnik

- Univerza v Oldenburgu, Nemčija, 1.–4. 6.: koordinativni sestanek.

Jernej Mlekuž

- Lakeland University College, Cleveland in New York, ZDA, 11.–21. 9.: raziskovalno delo in predavanje na Lakeland University College.
- Beograd, Srbija, 21.–24. 10.: promocija srbske izdaje knjige *Burek.si?! koncepti/ recepti*.

Kristina Toplak

- University of Stavanger, Norveška, 6. 6.–9. 6.: sestanek v okviru bilateralnega sodelovanja.
- Budimpešta, Madžarska, 15.–18. 6.: sestanek projektne skupine *MIRACLE*.
- Berlin, Nemčija, 16.–22. 10.: sestanek projektne skupine *MIRACLE*.

Mojca Vah Jevšnik

- Udeležba na mednarodni doktorski poletni šoli (Erasmus intensive programme) *Doctoral studies in social work and social policy. Teaching comparative perspective within an international context*, FSD, Univerza v Ljubljani, Ljubljana, 16. 5.–7. 5.
- University of Stavanger, Norveška, 6. 6.–9. 6. 1.: partnerski sestanek v okviru bilateralnega sodelovanja.
- Budimpešta, Madžarska, 15. 6.–18. 6.: partnerski sestanek v okviru projekta projekta *MIRACLE*.
- Ruskin University, Faculty of Health, Social Care and Education, Cambridge, Velika Britanija, 14. 10.–20. 11.: obvezno izpopolnjevanje v okviru doktorskega študija.

Marijanca Ajša Vižintin

- Knjižni sejem otroške literature, Bologna, Italija, 28. 3.: študijski obisk; iskanje sodobnih umetnostnih besedil na temo migracij otrok.
- Bruselj, Belgija, 26. 5.: sodelovanje na konferenci *Migration and integration in Europe: towards a joined-up framework for integrating* in študijski obisk.
- Jean Monnet European Centre of Excellence *Intercultural Dialogue, Human Rights & Multi-level Governance*, University of Padua, Interdepartmental Centre for Human Rights, Padova, Italija, 25.–26. 10.: študijski obisk.

Janja Žitnik

- Hallertau, Nemčija, 18.–22.: terensko delo (snemanje intervjujev).

PEDAGOŠKO DELO**Jure Gombač**

- *Kultura regij in obmejnih prostorov*. Predavanja v okviru programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Theorising Migrations 1; Migrations and Borders / Teorije Migracij 1; Migracije in meje*. Joint Master in Migration and Intercultural Relations / Skupni magistrski študij *Migracije in medkulturni odnosi*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici; University of Stavanger, Norveška; Carl von Ossietzky Universität, Oldenburg, Nemčija; Universidade Alberta, Lizbona, Portugalska; Jihoceska univerzita, Pedagogična fakulta, České Budějovice, Češka; Filozofska Fakulteta Univerze v Zagrebu, Hrvaška.

Marina Lukšič - Hacin

- *Theorising Migration and Integration / Teorije migracije in integracije*. European Master in Migration and Intercultural Relations / Evropski magistrski program *Migracije in medkulturni odnosi*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko, Univerza v Novi Gorici; University of Stavanger, Norveška; Carl von Ossietzky, Oldenburg, Nemčija; Universidade Alberta, Lizbona, Portugalska.
- *Slovenski izseljenci med tradicijo in sodobnostjo*. Predmet na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici. Predmet se je izvajal tudi v okviru individualnih študijskih programov na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Kulture, globalizacija in multikulturalizem*. Izbirni predmet na podiplomskem študiju na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.
- *Političnost migracij*. Individualni študijski program za podiplomski študij na Filozofski fakulteti, Univerza v Ljubljani.
- *Multikulturalizem in integracija*. Individualni študijski program za podiplomski študij na Fakulteti za družbene vede Univerze v Ljubljani.

Mirjam Milharčič Hladnik

- *Sociološki vidiki profesionalne identitete učiteljskega poklica*. Podiplomski študij na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani.
- *Vloga in pomen žensk v slovenski družbi in kulturi*. Podiplomski študij na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici/ZRC SAZU Ljubljana.
- *The Role of Women in Society and Migration / Vloga žensk v družbi in migracijah*. Joint Master in Migration and Intercultural Relations / Skupni magistrski program *Migracije in medkulturni odnosi*, Fakulteta za humanistiko, Univerza v Novi Gorici.
- *Migration, Gender, Culture. Erasmus Mundus Master in Migration and Intercultural Relations*. Predavanja na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Marijanca Ajša Vižintin

- *Medkulturni dialog in otroci priseljenci*. Predavanje študentom smeri *Edukacijske študije*, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem, Koper, 4. 11.
- *Vzgajati k različnosti*. Predavanje študentom prostovoljcem za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika za dijake, Pedagoška fakulteta Univerze na Primorskem, Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem, Koper, 28. 11.
- *Pravopisne vaje iz slovenskega jezika*. Asistentka za slovenski jezik, program *Razredni pouk*, 1. in 2. letnik, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 2010/11.

MENTORSTVO**Jure Gombač**

Mentor pri diplomski nalogi Hedeje Mikuž (Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici, študijski program *Kulturna zgodovina*).

Marina Lukšič - Hacin

Mentorica doktorandki Loreni Mihelač (Univerza Nova Gorica).

Mirjam Milharčič Hladnik

Mentorstvo pri doktoratu Katerine Ferkov (zaključeno) in Teje Rozman Clark ter somentorstvo pri doktoratu Betsey Archambault na Fakulteti za podiplomski študij, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU Ljubljana, M. A. Vižintin na Pedagoški fakulteti Univerze v Ljubljani in Klare Kožar na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani ter mentorstvo magistrandkama Terezi Lederov in Mirzani Čokljat, Joint Master in Migration and Intercultural Relations, Univerza v Novi Gorici. Somentorstvo pri diplomu Tanje Bratina na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici (zaključeno).

Marijanca Ajša Vižintin

Somentorica (z Mileno Milevo Blažič) pri diplomski nalogi Barbare Pirc, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://isim.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

Slovenian Migration Institute employs 13 full time researchers, two technical assistants and four part-time researchers.

In 2011, work continued on the research programme *National and Cultural Identity of Slovenian Emigration* and the following national and European research projects:

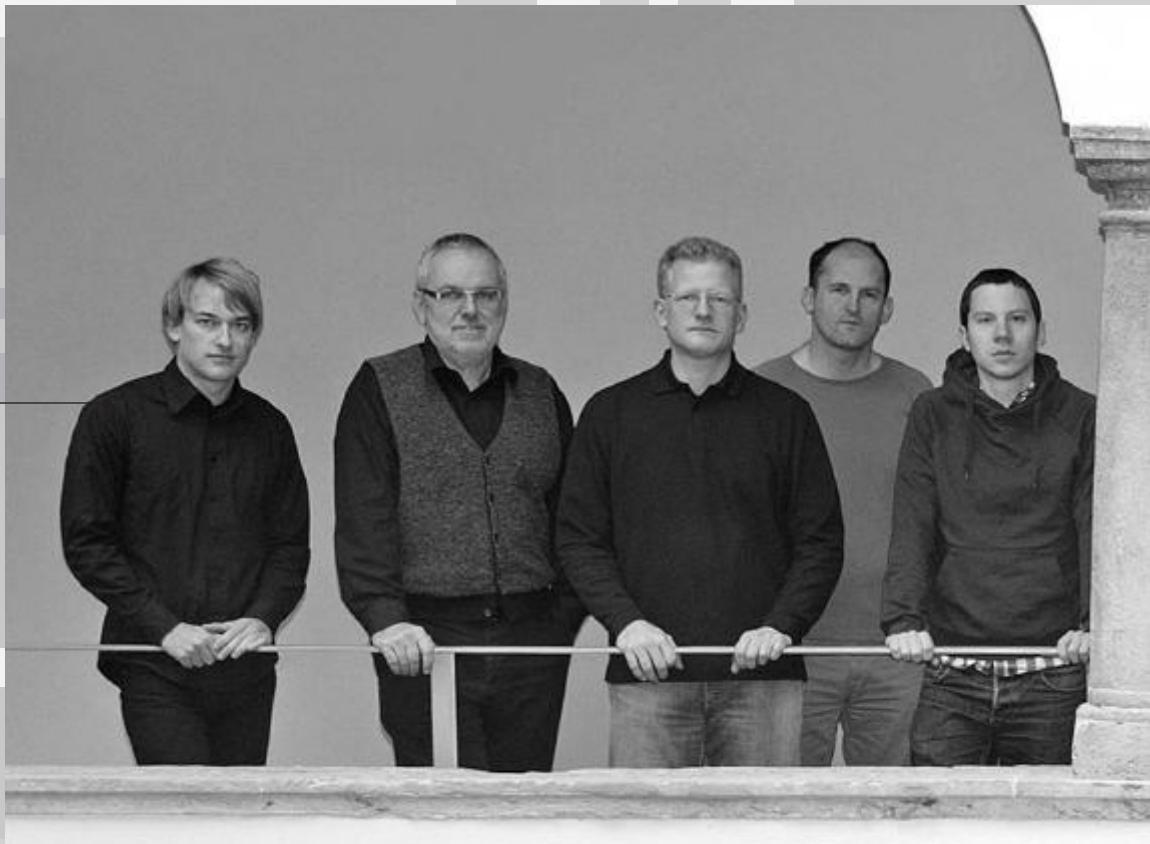
Freedom of Speech and Press; its Restriction in Slovenia (1945–1991), Creation of Memory and Preservation of Cultural Identity among Slovenian Emigrants and their Descendants, Ethnic Economy: Challenge or Obstacle for the Economy in Slovenia and EU, Slovenian Labour Migration to the Countries of Former Yugoslavia: From Settlers to Transmigrants, Imagined Material Culture. Reflection on the Spread of Nationalism in the Company of Material Culture, Chasing Dreams, Confronting Realities: European Neo-Nomadism in Sahara and the Mediterranean and Atlantic Coasts, Creation of Memory, Identity and Space: Oral History and Material Cultural of Slovenians in the USA (bilateral project with the USA), *Developing Guidelines for Integration of Intercultural Education into Primary School Curriculums* (bilateral project with Norway), *MIRACLE – Migrants and Refugees – A Challenge for Learning in European Schools, Professional Bases, Strategies and Theoretical Frameworks of Education for Intercultural Relations and Active Citizenship, EDUKA – Educating for Diversity, European Master in Migration and Intercultural Relations* / researchers from the Institute implement the programme at the School of Humanities, University of Nova Gorica, in cooperation with three European and three African universities.

Two numbers of the scientific journal *Dve domovini / Two Homelands* were published (33, 34) and a scientific monograph *Chatty Objects: When objects speak out about us and others* was published in the monograph series *Migration* (J. Mlekuž, ed.). Other books published by ZRC Publishing include: e-book *Slovenian Emigration in the Light of Children's Experience* (J. Žitnik, ed.), *ABC of Migration* (J. Mlekuž), *AND-AND Narratives of Patchwork Identities* (M. Milharčič Hladnik) and *Intercultural Relations as Active Citizenship* (M. Lukšič - Hacin, M. Milharčič Hladnik and M. Sardoč, eds.) The book *Burek.si* (J. Mlekuž) was translated into Serbian (publisher: Clio, Agora series) and Albanian (publisher: Humanistica).

We cooperated with the Office for Slovenians Abroad, Ministry of Foreign Affairs, Ministry of the Interior, Ministry of Education and Sport, Ministry of Culture, The National Education Institute, non-governmental organisations (i.e. Slovene Philanthropy, Sloga, DRPD Novo mesto), primary and secondary schools, municipality of Ljubljana, etc. Cooperation continued with the School of Humanities at the University of Nova Gorica. The international graduate study programme *Joint MA in Migration and Intercultural Relations* was awarded the status of Erasmus Mundus and the first generation of students were enrolled in the autumn 2011. The Institute is the official associated partner of the programme. Researchers also cooperated with other Faculties of the University of Ljubljana.

Important events:

- Realisation and conclusion of the project *Professional Bases, Strategies and Theoretical Frameworks of Education for Intercultural Relations and Active Citizenship* (European Social Fund and Ministry of Education and Sport)
- Organisation of the final conference (attended by the President of the Republic of Slovenia).
- Successful conclusion of the international project MIRACLE; Publication of the book *Civil Intercultural Competences: Study material for students and teachers* (coordinator K. Toplak).
- International study programme *European Master in Migration and Intercultural Relations*.
- Translation of the book *Burek.si* (J. Mlekuž) into Serbian and Albanian.
- Received funding for two new research projects: *EDUKA* (coordinator M. Lukšič - Hacin) and *Chasing Dreams, Confronting Realities: European Neo-Nomadism in Sahara and the Mediterranean and Atlantic Coasts*.

● 1 Rok Benčič

2 Aleš Erjavec

3 Matej Ažman

4 Peter Klepec Kršič

5 Tadej Troha

6 Marina Gržinić Mauhler

7 Alenka Zupančič Žerdin

8 Rado Riha

9 Jelica Šumič Riha

10 Boštjan Nedoh

FILOZOFSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Tine Hribar (predsednik), akad. red. prof. dr. Janko Kos, akad. red. prof. dr. Slavoj Žižek, red. prof. dr. Aleš Erjavec, red. prof. dr. Oto Luthar, red. prof. dr. Rado Riha (podpredsednik), red. prof. dr. Jelica Šumič Riha.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: red. prof. dr. Rado Riha.

Znanstveni svetniki: red. prof. dr. Aleš Erjavec, dr. Tomaž Mastnak, doc. dr. Peter Klepec Kršič (izv. 12. 12.), red. prof. dr. Rado Riha (red. prof. od 18. 5.), doc. dr. Matjaž Vesel (izv. 12. 12.).

Znanstvene svetnice: red. prof. dr. Jelica Šumič Riha, izv. prof. dr. Marina Gržinič Mauhler, red. prof. dr. Alenka Župančič Žerdin (red. prof. od 6. 7.).

Znanstveni sodelavec: dr. Aleš Bunta (od 1. 8., izv. 12. 12.).

Asistenta z doktoratom: dr. Tadej Troha, dr. Samo Tomšič (od 1. 11., izv. 12. 12.).

Višji asistent: mag. Matej Ažman (izv. 12. 12.).

Asistenta, mlada raziskovalca: Rok Benčin (pon. izv. 12. 11.), Boštjan Nedoh.

Tajnik: mag. Matej Ažman.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Pogoji in problemi sodobne filozofije

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: A. Zupančič Žerdin.

Sodelavci: R. Benčin, A. Erjavec, M. Gržinič Mauhler, P. Klepec Kršič, T. Mastnak, R. Riha, J. Šumič Riha, S. Tomšič, T. Troha, M. Vesel.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

V tretjem letu programa je bila opravljena analiza vloge logike pojavitve v konstituciji novih ontologij s historične in sistematične perspektive. Razvite so bile možne navezave ontološke problematike na nekatera temeljna etična in politična vprašanja. Nadaljevalo se je raziskovanje problematike preloma in diskontinuitete v okviru sodobnih ontologij množstva (A. Badioujeve tranzicijske ontologije, G. Deleuzove ontologije virtualnosti in G. Agambenove ontologije potencialnosti). Nadaljevalo in poglobilo se je raziskovanje psihoanalitičnega koncepta gona smrti s perspektive možne materialistične ontologije, raziskovanje problematike razmerja med srednjeveško in zgodnjo moderno znanostjo s perspektive vprašanja kontinuitete in/ali diskontinuitete, raziskovanje politične mitologije v razmerju do politične teologije (Carl Schmitt in njegova kritika Hobbesa). Pregledane so bile sodobne filozofske teorije o umetnosti kot ustvarjanju pomena. Nadaljevalo se je raziskovanje historične razsežnosti subjektivacije; analiza razmerja subjekt produkcije – produkcija subjekta. V tretjem letu je bila opravljena tudi prva okvirna sinteza raziskovalnih rezultatov.

Umetniške prakse 20. in 21. stoletja in politično

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Erjavec.

Sodelavci: M. Gržinič Mauhler, P. Klepec Kršič, R. Riha, J. Šumič Riha, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Na osnovi hipotez, ki so bile predlagane v l. 2010 (koncept političnega v navezavi na koncept estetskega; predlog konstitucije nove politične genalogije umetnosti in kulture; ontologija potencialnosti ter prezentiranja potencialnosti na področju politike in na področju umetnosti; razčlenjeno razmerje med poljem imanence in singularnim objektom), so bila sintetizirana prva okvirna dognanja raziskave.

(Pre)oblikovanje spomina na prelomna obdobja v slovenski zgodovini 20. stoletja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Sodelavec: R. Riha.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Raziskava se je posvetila celoviti analizi spominskih praks (uradne, vsakdanje, kolektivne, individualne ...), skozi katere se oblikuje in vzdržuje spomin na najbolj travmatična obdobja v novejši slovenski in tudi evropski zgodovini. Nadaljevala se je primerjalna analiza revizionističnih praks v vzhodni Evropi po padcu socializma.

Problem aisthesis v filozofiji, psihoanalizi in politiki

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: A. Erjavec.

Sodelavci: M. Gržinič Mauhler, P. Klepec Kršič, R. Riha, J. Šumič-Riha, A. Zupančič Žerdin in dr. Jurij Simoniti, izr. prof. dr. Zdravko Kobe (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V prvem letu raziskovanja je bila v okviru prvega problemskega sklopa *Transcendentalna estetika in njene sodobne radikalizacije* analizirana Kantova zastavitev transcendentalne estetike kot »znanosti o vseh načelih čutnosti« v *Kritiki čistega uma*, raziskovalo se je tudi vprašanje ontološkega statusa občutkov spoštovanja in tesnobe. Pri raziskovanju *aisthesis* v ontološki perspektivi je bil proučen temeljni prispevek postheideggerjanske, poststrukturalistične in postmarksistične refleksije o *aisthesis*. V okviru drugega problemskega sklopa *Aisthesis kot križišče politike in umetnosti* je bila proučena literatura, ki utemeljuje ali argumentira pojma modernizem in postmodernizem (C. Baudelaire, T. Adorno, C. Greenberg, J. Habermas, F. Jameson) ter njune temeljne koncepte (raziskava jezika, avtonomija).

Nova definicija javnosti. Koncept javnosti med razsvetljenstvom, nemškimi idealizmom in sodobnostjo

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: akad. prof. dr. Slavoj Žižek (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavca: R. Riha, A. Zupančič Žerdin.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Prvo leto je bilo posvečeno organizaciji dela, evalvaciji dosedanjih dosežkov, analizi zbranega gradiva, določitvi nadaljnje literature.

Struktura praznine

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: red. prof. dr. Mladen Dolar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavci: M. Vesel, A. Bunta, dr. Matjaž Ličer (Nacionalni inštitut za biologijo).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Začela se je analiza nekaterih antičnih pojmovanj praznine (Anaksimander, Demokrit, Aristotel) in analiza znanstvenega vpliva antične »fizike« in kozmologije na potek velike znanstvene revolucije 17. stoletja.

Multikulturalna dediščina in nacionalna država: primeri Prekmurja, Bele krajine in Primorske

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: T. Petrovič (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Sodelavec: T. Mastnak.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskava se je posvečala vernakularnim praksam, ki prihajajo v stik s procesi dominantne ideologizacije dediščine in vplivom dominantnega kanona kulturne dediščine, ki je »vtisnjen« v vsakdanje prakse ustvarjanja/ohranjanja kulturne dediščine.

Koncept konca: filozofija, psihoanaliza in film

Vrsta projekta: doktorski temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: T. Troha.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Potekalo je raziskovanje v okviru delovnega sklopa »Konec filozofije«. Raziskovanje je bilo na eni strani osredotočeno na obravnavo problema konca v filozofski tradiciji in pri nekaterih sodobnih avtorjih, na drugi strani pa na natančno opredelitev razmerja med razglasom konca filozofije pri M. Heideggerju in razglasom konca konca filozofije pri A. Badiouju. Poleg tega so bili oblikovani nekateri nastavki problematike konca v polju filma, pri čemer je bila pozornost pretežno posvečena razliki med vlogo konca v filmu in televizijski seriji.

BIOMOT – Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity / Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitet

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Sodelovanje, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS

Vodilni partner: Radboud Universiteit Nijmegen, Nizozemska.

Sodelujoče ustanove: University of Manchester, Združeno kraljestvo; Université Catholique de Louvain, Belgija; Universität Greifswald, Nemčija; University of Eastern Finland, Finska; CIRPA-La Sapienza, Rim, Italija; Universiteit Leiden, Nizozemska.

Vodja z ZRC SAZU: R. Riha.

Sodelavec z ZRC SAZU: S. Tomšič.

Čas trajanja: 1. 9. 2011–31. 8. 2015

Na začetku projekta so se sodelavci udeležili odskočnega sestanka in se dogovorili o nekaterih izhodiščih projekta in načinu dela ter sodelovanja med štirimi inštituti ZRC SAZU, ki v projektu sodelujejo.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Erjavec** je član uredništva *Filozofskega vestnika* (Ljubljana) in *Research on Marxist Aesthetics* (Nanjing, Kitajska) ter član uredniških svetov revij *South African Journal of Art History* (Port Elizabeth, JAR), *Contemporary Aesthetics* (Castine, Maine, ZDA), *International Aesthetics* (Beijing, Kitajska) in *AM / Journal of Art and Media Studies* (Beograd). Je predstojnik Oddelka za kulturne študije Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, predstojnik podiplomskega programa *Filozofija in teorija vizualne kulture*, Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem in član Senata Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.
- **M. Gržinič Mauhler** je članica uredniškega sveta *Pavilion*, časopisa za kulturo in politiko, Bukarešta, Romunija (urednica 2006–); urednica časopisa *Reartikulacija*, Ljubljana (2007–).
- **T. Mastnak** je urednik serije *Classica* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC in član evropskega uredniškega sveta revije *International Dialogue: A Multidisciplinary Journal of World Affairs*, University of Nebraska at Omaha, ZDA.
- **P. Klepec Kršič** je odgovorni urednik revije *Filozofski vestnik* in član uredništva revije *Problemi* (Ljubljana).
- **R. Riha** je član Znanstvenega sveta ARRS za humanistiko, uredništva revije *Filozofski vestnik* in mednarodnega uredniškega odbora *Serbian Architectural Journal*.
- **J. Šumič Riha** je članica uredniškega odbora revije *Debates y combates*, Buenos Aires, urednica serij *Moderna* in *Prizma* v okviru zbirke *Philosophica* pri Založbi ZRC ter članica uredniškega odbora in glavna urednica revije *Filozofski vestnik*.
- **M. Vesel** je član uredništva revije *Filozofski vestnik* in urednik zbirke *Historia Scientiae* pri Založbi ZRC. Je recenzent pri znanstveni reviji *Centaurus*.
- **T. Troha** je član uredništva revije *Problemi*.
- **A. Zupančič Žerdin** je glavna urednica revije *Problemi* in članica uredništva revije *Filozofski vestnik*.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Decolonial aesthetics: workshop**, 4.–6. 5., **exhibition**, 4. 5.–5. 6., Durham, North Carolina, ZDA. Organizacija Center for Global Studies and Humanities at Duke University, v sodelovanju s Filozofskim inštitutom ZRC SAZU (soorganizatorica M. Gržinič Mauhler).
- **Vitalism and anti-vitalism in contemporary philosophy**, ZRC SAZU, Ljubljana, Zagreb, 19.–21. 6. Kolokvij organiziran v sodelovanju z MaMa (Zagreb) (soorganizatorica J. Šumič Riha).

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2011 je bilo v knjižnico vpisanih 219 monografij in 94 zvezkov periodike.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- **Filozofski vestnik**, XXXII. letnik, tri redne številke. V prvi in tretji so objavljeni prispevki domačih in tujih avtorjev v slovenskem jeziku. Druga številka, naslovljena *Politics of the Time / Politika našega časa*, ki jo je uredila Jelica Šumič Riha, je mednarodna, posvečena temi srečanja politike, filozofije in psihoanalize. Prispevki avtoric in avtorjev so objavljeni v angleškem in francoskem jeziku s povzetki v angleškem in slovenskem jeziku.
- Quentin Meillassoux, **Po končnosti**. Prevedel Samo Tomšič, predgovor Alain Badiou. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 162 str. (serija Prizma, zbirka Philosophica).
- Gilles Deleuze, **Razlika in ponavljanje**. Prevedli Samo Tomšič, Ana Žerjav, Marko Jenko, Suzana Koncut, uredil Peter Klepec. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 496 str. (serija Moderna, zbirka Philosophica).

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Academy of Finland, Helsinki, Finska.
- Beton, Beograd, Srbija.
- Centar za etiko, prava i aplikativnu filozofiju, Beograd, Srbija.
- Centar za mirovne studije, Zagreb, Hrvaška.
- Center for Global Studies and Humanities, Duke University, Durham, ZDA.
- ERRAPHIS/EuroPhilosophie, Université Toulouse 2-Le Mirail, Toulouse, Francija.
- European Graduate School, Saas Fee, Švica.
- Haute école d'art et de design Genève, Ženeva, Švica.

- History of Science Collections in Department of History of Science, University of Oklahoma, Norman, ZDA.
- Humboldt Universität zu Berlin, Institut für deutsche Literatur, Berlin, Nemčija.
- Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, Srbija.
- Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija.
- Treći program Radia Beograd, Beograd, Srbija.
- University of California Humanities Research Institute, Irvine, ZDA.
- University of California at Irvine, Department of Anthropology, Irvine, ZDA.
- Université Paris VIII, Pariz, Francija.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Rok Benčin

- *Creative Critique between Metaphor and Metamorphosis*. Predavanje na mednarodni konferenci *Creation, Crisis, Critique: The Fourth International Deleuze Studies Conference*, Copenhagen Business School, København, Danska, 27.–29. 6.
- *From Discontinued Subject to the Subject of (Dis)continuity?* Predavanje na mednarodni konferenci *Radical Foucault*, University of East London, Centre for Cultural Studies Research, London, Velika Britanija, 8.–9. 9.
- »Shoah« in estetika dogodka. Vabljeni predavanje v okviru *Kino-katedre*, Slovenska kinoteka, Ljubljana, 23. 9.
- *Estetika in politika »metafizike«: Pirjevec in sodobna filozofija*. Predavanje na simpoziju *Dušan Pirjevec, slovenska kultura in literarna veda*, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 29.–30. 11.

Aleš Erjavec

- *Art and Aesthetics: From Modern to Contemporary*. Vabljeni predavanje na Institute for Advanced Study, New Europe College, Bukarešta, Romunija, 4. 5.
- *Aesthetic Revolutions*. Vabljeni predavanje na Institute for Advanced Study, New Europe College, Bukarešta, Romunija, 5. 5.
- *Shared Spaces of Contemporary Aesthetics and Art*. Uvodno predavanje na 39. mednarodnem kolokviju Slovenskega društva za estetiko, Koper, 2.–3. 6.
- *The Hand that Feeds You (Welfare State and Subversive Art)*. Vabljeni predavanje na kongresu *The Art World in a New Historical Situation* v organizaciji University of Eastern Finland, Joensuu, Finska, 3.–5. 11.

Marina Gržinić Mauhler

- *Raising dust: changing territories for art across Europe*. Sodelovanje na panelni diskusiji, The Kenneth Clark Lecture Theatre, The Courtauld Institute of Art, London, Velika Britanija, 13. 1.
- *The post-colonial paradigme (or it's absence) in politics of memory*. Prispevek in vodenje panelne diskusije v okviru simpozija *Politics of memory and artistic practices: the life of the 'disappeared' in public space [PIMPA]*, Geneva University of Art and Design, Ženeva, Švica, 18. 3.
- *Timebox*. Predstavitev knjige Bojana Radoviča, Galerija Fotografija, Ljubljana, 23. 3.
- *Where stands photography today in relation to revolutions?* Vabljeni predavanje na mednarodnem simpoziju *Mutating medium*, Praga, Češka, 25. 3.
- *Biopolitics, necropolitics, decoloniality*. Vabljeni predavanje na University of Arts George Enescu, Iași, Romunija, 31. 3.
- *From west to east: visibility and geopolitics*. Prispevek na konferenci *Visualizing Europe: the geopolitical and intercultural boundaries of visual culture*, Universitat de Barcelona, Barcelona, Španija, 12. 4.
- *Decoloniality as-in-at the frontier*. Vabljeni predavanje na delavnici *Decolonial aesthetics*, Duke University, Durham, ZDA, 5. 5.
- *Zu slowenischer Fotografie: Politische Dimension*. Vabljeni predavanje na 31. *Bielefelder Fotosymposium: Photography from Eastern Europe*, Bielefeld, Nemčija, 19. 5.
- *Historical trajectories of the modern*. Prispevek na mednarodnem simpoziju *Decolonizing the humanities*, University of Bremen, Bremen, Nemčija, 11. 6.
- *Counting, »genderization«, politics: Balkan?* Vabljeni predavanje na *International Summer School 2011: Dialectical interdependencies of theory and practice in feminism*, Ohrid, Makedonija, 21. 6.
- *Uncovered: Nicosia International Airport*. Panelna predstavitev, Home for Cooperation Buffer zone, Nikozija, Ciper, 24. 9.
- *Sodobna umetnost in estetika*. Predstavitev knjige Mojce Puncer, organizacija Publicistično društvo - ZAK, Trubarjeva hiša literature, Ljubljana 10. 11.
- *Censorship, art and politics*. Vabljeni predavanje na mednarodnem simpoziju *Blindfold: censorship, art and voluntary blindness*, Ljubljana, 28. 11.
- *Repräsentationskritik und zivilgesellschaftliche Widerstandspraxis*. Ciklus predavanj na Rosa-Mayreder-College, Dunaj, Avstrija, 1.–4. 12.
- *Representing the wars of the others: why and how?* Prispevek na Okrogli mizi na konferenci *Constructing memories in the wake of crimes against humanity: artistic interventions and the politics of memory*, Geneva University of Art, Ženeva, Švica, 10. 12.

Boštjan Nedoh

- *Kaj pomeni orientirati se v politiki?* Prispevek na konferenci *Mišljenje, verovanje, delanje: filozofsko orjentisanje u političkoj situaciji*, Beograd, Srbija, 5.–6. 12.
- »Kritično mišljenje« in *brezmejna vednost v sodobnem pedagoškem diskurzu*. Prispevek na posvetu *Drugo pedagoškega diskurza*, Ljubljana, 29. 11.
- Diskusijski prispevek ob predavanju Felixa Ensslina *Almost Animal Knowledge? Savoir-Faire and the Ends of Psychoanalysis* na konferenci *The Human Animal in Politics, Science and Psychoanalysis*, Berlin, Nemčija, 16.–17. 12.

Peter Klepec Kršič

- *Ideologija, realno, realnost - kako funkcionirše ideologija danas*. Predavanje v okviru kolokvija *Šta je preostalo od ideologije danas?*, organizacija Narodna biblioteka Srbije in Treći program Radia Beograd, Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 2. 3.
- *Sur machine de guerre, dispositif et société de contrôle chez Deleuze*. Predavanje na mednarodnem kolokviju *Violence, guerre et État chez Deleuze*, organizacija Institut za filozofiju i društveno teoriju in ERRAPHIS/EuroPhilosophie, Université Toulouse 2-Le Mirail, Beograd, Srbija, 5. 3.
- *Psihoanaliza i identitet kroz Lacanovu figuru gospodara*. Predavanje v okviru ciklusa predavanj *Nadnacionalne identitete, ljudstva, država, meje*, Mirovni inštitut, Ljubljana, Centar za mirovne studije, Zagreb, Zagreb, Hrvaška, 8. 3.
- *Vreme je za alternativu!* Predavanje v okviru modula *Criticize This!*, organizacija Beton, booksa.hr, SEECult, plima, kulturpunkt.hr, Dom Omladine, Beograd, Srbija, 29. 9.
- »Drugo« kot proizvod pedagoškega diskurza in *Deleuzovo pojmovanje »vajeništva«*. Prispevek na strokovnem posvetu *Drugo pedagoškega diskurza*, organizacija Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani in IARR, Celje, 29. 11.
- *Deleuzova filozofija*. Predavanje v okviru bralnega krožka *Razlika in ponavljanje*, Delavsko-pankerska Univerza, Ljubljana, 30. 11.
- *In Their Own Words: »That Was Fun!«*. Prispevek na kolokviju *De la terreur à l'extreme violence*, organizacija Institut za filozofiju i društveno teoriju, Beograd, Centar za etiku, prava i aplikativnu filozofiju, Beograd, ERRAPHIS/EuroPhilosophie, Université Toulouse 2-Le Mirail, Toulouse, Institut français, Beograd, Beograd, Srbija, 10. 12.

Tomaž Mastnak

- *From Exchange Alley to Wall Street*. Vabljeni referat na simpoziju *The Celtic Tiger and the Euro Crisis*, University of California at Irvine, Irvine, ZDA, 29. 10.

Rado Riha

- *Psychoanalyse und Interkulturalität*. Keynote predavanje na konferenci *Zwischen den Sprachen, zwischen den Kulturen*, Sigmund Freud Museum, Dunaj, Avstrija, 20.–22. 10.
- *Kants dritte Kritik*. Diskusijski prispevek na znanstvenem sestanku *Kampffplatz der Philosophie*, ICI Kulturlabor Berlin, Berlin, Nemčija, 10. 7.

Jelica Šumič Riha

- *Confrontar la naturalizacion del ser hablante*. Prispevek na 11. Coloquio de 17, Instituto de Estudios Criticos, z naslovom *Neuro-,Bio-,Psi*, Ciudad de Mexico, Mehika, 12. 7.
- *La vida en el psicoanalisis y en la biología*. Prispevek na 11. Coloquio de 17, Instituto de Estudios Criticos, z naslovom *Neuro-,Bio-,Psi*, Ciudad de Mexico, Mehika, 12. 7.
- *Philosophy and Politics, facing challenges of the 21st Century*. Prispevek na mednarodni konferenci z naslovom *Debates y combates. Filosofía y política*, Buenos Aires, Argentina, 2.–4. 11.
- *Philosophie, psychanalyse: alliance ou mésalliance?* Prispevek na *IV Congreso Internacional de filosofía da psicanalise*, Salvador, Brazilija, 7.–11. 11.
- *Emancipatory Politics and Philosophy in the 21st Century*. Prispevek na mednarodni konferenci *Devrim, demokrasi, felsefe / Revolution, democratie, philosophie*, Istanbul, Turčija, 1.–2. 12.
- Predavanja v okviru podiplomskega študija na oddelku za psihoanalizo Universidad Nacional de San Martin, Buenos Aires, Argentina, oktober 2011.

Samo Tomšič

- *Idealni delavec in nemožno razrednega boja*. Predavanje v okviru Delavsko punkerske univerze, Ljubljana, 7. 4.
- *Truth and body*. Predavanje na konferenci *The Subject of Truth in Psychoanalysis*, Cornell University, Ithaca, ZDA, 23. 4.
- *Technology of jouissance*. Vabljeno predavanje na letni konferenci *Critical Legal Theory*, Aberystwyth University, Aberystwyth, Velika Britanija, 9. 9.
- *Marx and Lacan: social non-relation, sexual non-relation and the question of the ideal worker*. Referat na letni konferenci revije *Historical Materialism*, School for Oriental and African Studies, London, Velika Britanija, 12. 11.
- *Das kapitalistische Unbewusste*. Predavanje na Humboldt Universität zu Berlin, Institut für deutsche Literatur, Berlin, Nemčija, 4. 12.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Realism in Psychoanalysis*. Predavanje na Institut for Cultural Inquiry, Berlin, Nemčija, 28. 3.
- *Ontology and Sexual Difference*. Predavanje na Institut for Cultural Inquiry, Berlin, Nemčija, 29. 3.
- *Poetic Art and the Real*. Plenarno predavanje na European Graduate School, Saas Fee, Švica, 6. 8.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Petar Bojanić, Institut za filozofiju i društvenu teoriju, Beograd, Srbija, 14. 4. in 14. 11.: znanstveno sodelovanje.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Aleš Erjavec

- Academy of Finland, Helsinki, Finska: sodelovanje v raziskovalnem projektu *Artifcation and its Impact on Art*.

Peter Klepec Kršič

- Institut za filozofiju i društvenu teoriju in Narodna biblioteka Srbije, Beograd, Srbija, 1.–7. 3. in 5.–12. 12.: znanstveno sodelovanje.
- Centar za mirovne studije, Zagreb, Hrvaška, 8. 3: znanstveno sodelovanje.
- Beton, booksa.hr, SEECult, plima, kulturpunkt.hr, Beograd, Srbija, 28. 9–2. 10: znanstveno sodelovanje.

Marina Gržinić Mauhler

- Center for Global Studies & the Humanities, Duke University, Durham, ZDA, 3.–8. 5.: študijski obisk, predavanje in soorganizacija znanstvene delavnice.

Tomaž Mastnak

- University of California at Irvine, Department of Anthropology, Irvine, ZDA, januar–marec, september–december: gostujoči raziskovalec.
- University of California Humanities Research Institute, Irvine, ZDA, marec–junij: član raziskovalne skupine *Holy War Redux* (In Residence Fellow).

Rado Riha

- Université Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, Francija, 1. 6.–30. 6.: študijski obisk.

Jelica Šumič Riha

- Université Paris VIII, Département de philosophie, Pariz, Francija, 1. 6.–30. 6.: študijski obisk.

Samo Tomšič

- Humboldt Universität zu Berlin, Institut für deutsche Literatur, Berlin, Nemčija, 1. 6.–31. 12.: gostujoči raziskovalec.

PEDAGOŠKO DELO

Aleš Erjavec

- *Kritična teorija družbe*. Predavanja na 1. stopnji, Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.
- *Filozofija in teorija vizualne kulture*. Predavanja na doktorskem študiju *Filozofija in teorija vizualne kulture*, Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.

Marina Gržinić Mauhler

- *Sodobne teorije umetnosti in kulture ter estetika novih tehnologij*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Redna profesorica na Akademiji za likovno umetnost, Dunaj, Avstrija.
- Gostujoča predavateljica na magistrskem študiju Rosa-Mayreder-College, Dunaj, Avstrija.

Peter Klepec Kršič

- *Psihoanaliza in družbena vez* (skupaj z Alenko Zupančič Žerdin). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Tomaž Mastnak

- *Theories of Property*. Sodelovanje pri koncipiranju in vodenju podiplomskega seminarja, University of California at Irvine, Department of Anthropology, Irvine, ZDA, jesenski semester (28. 9.–30. 11).

Rado Riha

- *Psihoanaliza in filozofija*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha

- *Filozofija, psihoanaliza, etika*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Vabljena profesorica v okviru podiplomskega študija na Universidad nacional de San Martin, Buenos Aires, Argentina.

Matjaž Vesel

- *Pojmovna geneza modernega sveta*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin

- *Psihoanaliza in kultura* (skupaj s Petrom Klepcem Kršičem). Predavanja v okviru podiplomskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.
- Profesorica na European Graduate School, Saas Fee, Švica.

MENTORSTVO

Aleš Erjavec je bil mentor pri diplomskem delu Mateja Peršuha *Sodobna umetnost postsocialističnih dežel: Nova kubanska umetnost*, (4. 7.) in mentor pri doktorski disertaciji Tatjane Vujinovič Kušej, *Umetnost informacijskega hrupa: koncepti, orodja in okolja medijske umetnosti* (31. 5.), Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.

Marina Gržinič Mauhler je bila mentorica pri podiplomskem študiju Nine Cvar in Sebastjana Lebana, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Peter Klepec Kršič je bil mentor pri podiplomskem študiju mlademu raziskovalcu B. Nedohu ter mentor pri podiplomskem študiju mag. Juliji Magajna in Poloni Kukovec, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Rado Riha je bil mentor pri podiplomskem študiju Jožefa Baršija, Petre Čeferin, Ireneja Jeriča, Gala Kirna, Matjaža Ličerja, Aleša Rojca, Magdalene Stanimirovič, Dražena Šumige in Lane Zdravkovič, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Jelica Šumič Riha je bila mentorica pri podiplomskem študiju mladega raziskovalca Roka Benčine, mentorica pri podiplomskem študiju Karoline Babič, Grege Strleta, Tihane Pupovac in Neže Gruden in somentorica pri podiplomskem študiju Barbare Predan in Martina Marzidovška, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Matjaž Vesel je bil mentor pri podiplomskem študiju mag. Ingrid Kodelja, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Alenka Zupančič Žerdin je bila mentorica trem študentom pri podiplomskem študiju, podiplomski program *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana in mentorica dveh študentov na podiplomski šoli European Graduate School, Saas Fee, Švica.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://fi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In 2011, the research carried out at the Institute of Philosophy was focused principally on encounters between philosophy and psychoanalysis, science, politics, and art. The main areas of research were the following: contemporary philosophy and its references situated outside the proper field of philosophy, in particular: aesthetics and philosophy of culture, epistemology and history of science, history and theory of political thought, and psychoanalytic theory.

The central characteristics of the research have remained its interdisciplinary orientation and strong engagement in international discourse. In 2011, research members of the Institute participated in conferences and summer schools in Slovenia and abroad (in particular, in the USA, China, and Argentina).

In 2011, the research at the Institute was carried out within the framework of the research programme *Conditions and Problems of Contemporary Philosophy* (programme leader: Dr. A. Zupančič Žerdin). In addition, a new basic research project was initiated, *Aisthesis in Philosophy, Psychoanalysis, and Politics* (project leader: Dr. A. Erjavec).

Members of the Institute also participated in the following projects: the postdoctoral basic research project *The Concept of the End: Philosophy, Psychoanalysis, and Film* (project leader: Dr. T. Troha), the basic research project *A New Definition of Public. The Concept of Public between the Enlightenment, German Idealism, and Modernity* (project leader: Dr. S. Žižek), the basic research project *The Structure of the Void* (project leader: Dr. M. Dolar), the basic research project *Multicultural Heritage and the Nation State: The Cases of Prekmurje, Bela Krajina, and Primorska* (project leader: Dr. T. Petrovič), and the international project *BIOMOT – Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity* (coordinator: *Radboud Universiteit Nijmegen*).

The Institute continued with its various publishing activities in 2011. Thus, translations into Slovene of Gilles Deleuze's *Difference and Repetition* and Quentin Meillassoux's *After Finitude: An Essay on the Necessity of Contingency* were published in *Series Moderna* and *Series Prizma*, respectively. Both series are published by ZRC Publishing House.

The Institute published three issues of its journal *Filozofski vestnik* (the journal is included in the A&HCI Index); the second issue, *Politics of the Time*, is an international issue with contributions in English and French. All issues of *Filozofski vestnik* include original scientific papers by Slovene and international contributors.

The Institute's library (part of the Slovene Academy of Sciences and Arts Library) is one of the central Slovene libraries for philosophical works.

In 2011, members of the Institute continued their teaching activities. Members of the Institute participate in the postgraduate program *Comparative Studies of Ideas and Cultures* (SRC SASA and the University of Nova Gorica, module *Transformations of Modern Thought – Philosophy, Psychoanalysis, Culture*). One of the members of the Institute is the head of the postgraduate programme *Philosophy and Theory of Visual Culture* (at the Faculty of Humanities Koper, University of Primorska); one member of the Institute is a professor at the Academy of Fine Arts in Vienna; one member of the Institute is a professor at the European Graduate School, Saas Fee, Switzerland.

- 1 Miha Pavšek
- 2 Primož Pipan
- 3 Peter Repolusk
- 4 Manca Volk
- 5 Mauro Hrvatin
- 6 Nika Razpotnik Visković
- 7 David Bole
- 8 Drago Perko
- 9 Drago Kladnik
- 10 Jernej Tiran
- 11 Rok Ciglič
- 12 Mateja Breg Valjavec
- 13 Meta Ferjan
- 14 Maja Topole
- 15 Petra Rus
- 16 Mateja Šmid Hribar
- 17 Polona Pagon
- 18 Mimi Urbanc
- 19 Aleš Smrekar
- 20 Mateja Ferk
- 21 Marjan Ravbar
- 22 Daniela Ribeiro
- 23 Matija Zorn
- 24 Primož Gašperič
- 25 Jerneja Fridl
- 26 Matej Gabrovec
- 27 Bojan Erhatic

GEOGRAFSKI INŠTITUT ANTONA MELIKA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Andrej Kranjc, akad. dr. Dragica Turnšek, dr. Matej Gabrovec, dr. Drago Kladnik, dr. Drago Perko, dr. Marjan Ravbar (predsednik) in dr. Maja Topole.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Drago Perko.

Pomočnika predstojnika: dr. Mimi Urbanc, dr. Matija Zorn.

Znanstveni svetniki: dr. Milan Orožen Adamič, dr. Drago Perko, dr. Marjan Ravbar.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Matej Gabrovec, dr. Drago Kladnik, dr. Blaž Komac (od 14. 6.), dr. Irena Rejec Brancelj, dr. Aleš Smrekar (od 14. 6.).

Znanstveni sodelavci: dr. David Bole, dr. Blaž Komac (do 13. 6.), dr. Janez Nared, dr. Franci Petek (do 30. 4.), dr. Primož Pipan (od 14. 6.), dr. Aleš Smrekar (do 13. 6.), dr. Maja Topole, dr. Mimi Urbanc, dr. Matija Zorn.

Samostojni strokovni sodelavec v humanistiki: Mauro Hrvatin (do 2. 10.).

Strokovni sodelavec v humanistiki: Peter Repolusk.

Višji strokovnoraziskovalni asistenti: mag. Jerneja Fridl, Mauro Hrvatini (od 3. 10.), mag. Miha Pavšek.

Asistentki z magisterijem: mag. Daniela Alexandra Teixeira da Costa Ribeiro (od 1. 11.), mag. Mateja Šmid Hribar.

Asistenti: Rok Ciglič, Mateja Breg Valjavec, Bojan Erhartič, Mateja Ferk, Primož Gašperič, Jani Kozina, Polona Pagon, dr. Primož Pipan (do 13. 6.), Katarina Polajnar Horvat, Nika Razpotnik Visković, Maruša Rosulnik, Jernej Tiran (od 17. 8.).

Koordinatorica EU projektov: Petra Rus, samostojna strokovna sodelavka.

Kartografka: Manca Volk, samostojna strokovna sodelavka.

Samostojna strokovna sodelavka: Meta Ferjan.

Inštitut ima 9 organizacijskih enot:

Oddelek za fizično geografijo

(vodja: Matija Zorn),

Oddelek za socialno geografijo

(vodja: Marjan Ravbar),

Oddelek za regionalno geografijo

(vodja: Drago Perko),

Oddelek za naravne nesreče

(vodja: Milan Orožen Adamič),

Oddelek za varstvo okolja

(vodja: Aleš Smrekar),

Oddelek za geografski informacijski sistem

(vodja: Matej Gabrovec),

Oddelek za tematsko kartografijo

(vodja: Jerneja Fridl),

Zemljepisni muzej

(vodja: Primož Gašperič),

Zemljepisna knjižnica

(vodja: Maja Topole).

Na inštitutu deluje tudi

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

(predsednik: Milan Orožen Adamič).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Geografija Slovenije

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferjan, M. Ferik, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, J. Kozina, J. Nared, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, F. Petek, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, D. Ribeiro, P. Rus, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, J. Tiran, M. Topole, M. Urbanc, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Raziskovalni program obsega temeljna analitska in sintezna geografska preučevanja Slovenije, njenih pokrajinskih sestavin in regionalnih enot, geografske primerjalne študije, razvijanje geografske terminologije, vključno z zemljepisnimi imeni, pa tudi razvijanje geografskih metod in tehnik ter geografskega informacijskega sistema in z njim povezane tematske kartografije.

Raziskave so razdeljene v šest vsebinskih sklopov:

- fizična geografija (z naravnimi nesrečami),
- socialna geografija (z regionalnim planiranjem),
- regionalna geografija,
- varstvo okolja,
- geografska terminologija (z zemljepisnimi imeni),
- geografski informacijski sistemi in tematska kartografija.

Pri fizični geografiji in geografiji naravnih nesreč so člani inštituta nadaljevali raziskave metodologij ocenjevanja nevarnosti zaradi naravnih nesreč, ovrednotili pomen izobraževanja o naravnih nesrečah za trajnostni družbeni razvoj, ugotavljali pomen geomorfni procesov za naravno dediščino, obravnavali geomorfne procese na flišnih klifih ob slovenskih obali, raziskovali kvartarne poplave v Sloveniji ter izmerili Triglavski in Skutin ledenik. Pri socialni geografiji in regionalnem planiranju so ugotavljali urbanizacijske procese in učinke v regionalnem razvoju, preučevali posebnosti razvoja zavarovanih območij in raziskovali spremembe rabe tal z vidika vpliva lastniške strukture na rabo tal. Pri regionalni geografiji so primerjali in vrednotili umestitev Slovenije v različnih evropskih klasifikacijah, tipizacijah in regionalizacijah ter preučevali obmejne pokrajine, pri varstvu okolja pa ugotavljali in vrednotili odnos ljudi do okolja ter določali naravne in kulturne vrednote na zavarovanih območjih. Pri geografski terminologiji in zemljepisnih imenih so aktivno sodelovali na 24. zboru *onomastičnih znanosti (ICOS)* v Barceloni, slovenskemu prevajalskemu oddelku Evropske komisije v Luksemburgu posredovali odgovore o ustrezni rabi zemljepisnih imen in geografskih strokovnih izrazov, svetovali so pri pripravi načel splošnega geslovnika COBISS-a v okviru OSICH-a ter pripravili tabelarično in kartografsko gradivo za načrtovano publikacijo o eksonimih. Za *Slovenski biografski leksikon II.* so pripravljali geslovník za obravnavo geografov, pri čemer so poleg „klasičnih“ geografov vključeni tudi kartografi, prostorski in regionalni planerji ter raziskovalci sveta, sodelovali pa so tudi pri oblikovanju meril za uvrščanje na sezname obravnavanih oseb. Pri geografskih informacijskih sistemih so vrednotili njihov pomen za samodejno razvrščanje reliefa, pri tematski kartografiji pa pripravili monografijo o slovitnem Blažu Kocenu, avtorju prvega srednješolskega atlasa v avstro-ogrski monarhiji.

Uporaba geografskega informacijskega sistema pri reliefni členitvi Slovenije

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Komac.

Sodelavci: B. Erhartič, M. Hrvatin, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Na podlagi izbranih kazalnikov so raziskovalci opravili členitve reliefa Slovenije z različnimi metodami. Uporabili so izvirne in slovenskim razmeram prilagojene metode. Kadar se pri delitvi površja uporabljajo vrednosti in mejne vrednosti izbranih reliefnih kazalnikov, ki so enake za cel svet, govorimo o metodi globalne delitve površja, če pa se njihove vrednosti in mejne vrednosti prilagodijo posameznim območjem, govorimo o metodi regionalne delitve površja. Preverili so predvsem tri metode globalnih in regionalnih delitev, ki so jih utemeljili Hammond leta 1964, Meybeck, Greenova in Vörösmarty leta 2001 ter Iwahashijeva in Pike leta 2007.

Geografija človeških virov Slovenije (Geografija ustvarjalnosti)

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Ravbar.

Sodelavci: D. Bole, M. Gabrovec, J. Kozina, J. Nared, N. Razpotnik Visković.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Projekt je potekal tretje leto. Človeški viri in še posebej ustvarjalni poklici so v Sloveniji še neraziskani. Družbo znanja tolmačimo s pomočjo treh razsežnosti: socialno-ekonomske, tehnično-tehnološke in regionalno-geografske. Vsaka izmed njih ima svojstvene in samobitne značilnosti, ki izhajajo iz lastnosti različnih geografskih pojavov v pokrajini. V pričujočem projektu na podlagi izbranih kazalnikov, ki izhajajo iz vseh treh razsežnosti družbenega razvoja, sodelavci analizirajo prostorsko razprostranjenost, učinkovitost ter prednosti in slabosti posameznih geografskih območij v Sloveniji.

Povečanje učinkovitosti in aplikativnosti preučevanja naravnih nesreč s sodobnimi metodami

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Zorn.

Sodelavci: R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferk, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatina, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, N. Razpotnik Visković, M. Topole.

Zunanja sodelavca: Valentina Brečko Grubar, Gregor Kovačič (Fakulteta za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V projektu, ki se je začel sredi leta, bodo za geomorfološke naravne nesreče sodelavci pripravili ustrezne metodološke rešitve in na podlagi teh izdelali kartografske podlage (zemljevide ogroženosti), ki bodo prispevale k udeležanju preventivnih ukrepov pred naravnimi nesrečami, kot jih predvideva slovenska zakonodaja.

Šolski učbeniki kot orodje za oblikovanje geografskih predstav o slovenskih pokrajinah

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Urbanc.

Sodelavci: M. Ferk, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, D. Kladnik, D. Perko, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, M. Volk.

Zunanji sodelavki: Mojca Ilc, Tatjana Resnik Planinc (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskovalci so pregledali in ovrednotili relevantno strokovno domačo in tujo literaturo, oblikovali konceptualna izhodišča in izpopolnili metodologijo.

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavec: P. Repolusk.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Na inštitutu je potekal geografski del projekta. Po oceni demografskih posledic prve svetovne vojne na prebivalstveno sestavo sondnega območja župnije Šentvid pri Ljubljani so raziskovalci s primerljivo metodo opravili še krajšo analizo za razširjeno območje tedanjega severnega obrobja Ljubljane. Namen analize je bil oceniti tudi druge vzroke demografskih sprememb v krajšem časovnem obdobju, predvsem spremembe političnega zemljevida tega dela Evrope, rastočo središčno vlogo Ljubljane in gospodarske spremembe po prvi svetovni vojni.

Prostor slovenske literarne kulture: literarna zgodovina in prostorska analiza z geografskim informacijskim sistemom

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Juvan (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).

Sodelavki: J. Fridl, M. Urbanc.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskovalci so pripravili vnosne maske za podatkovne baze, pregledali obstoječo literaturo s področja digitalne humanistike in na podlagi dobljenih podatkov pripravili izhodišča za GIS kartiranje literarnozgodovinskih podatkov.

Prometna raba tal: spreminjanje in vpliv na vsakodnevno življenje

Vrsta projekta: podoktorski temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Bole.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Projekt je potekal prvo leto. Namenjen je raziskavi spreminjanja prometne rabe tal v različnih tipih območij in njegovem vplivu na kakovost bivanja prebivalcev. V tem letu je potekalo zlasti pridobivanje podatkov, analiziranje zemljiškega katastra med letoma 1999 in 2011 ter snovanje metode za kategorizacijo posnetkov daljinskega zaznavanja.

Slovenski eksonimi: metodologija, standardizacija, GIS

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavci: D. Bole, M. Breg Valjavec, R. Ciglič, M. Hrvatina, B. Komac, D. Perko, P. Repolusk, M. Urbanc.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Projekt je potekal tretje leto. Raziskovalci so dopolnjevali zbirko podomačenih tujih zemljepisnih imen in iz nje črpali informacije, pri čemer so gradivo večkrat uporabili pri svetovanju slovenski prevajalski službi pri Evropski komisiji. Pripravili so tabelarično in kartografsko gradivo za znanstveno monografijo o podomačenih tujih zemljepisnih imenih. O izsledkih spletne ankete so poročali na svetovnem onomastičnem kongresu v Barceloni. Ob 150-letnici izida srednješolskega atlasa so pripravili tudi znanstveno monografijo o njegovem avtorju, svetovno pomembnem kartografu Blažu Kocenu.

Določanje naravnih pokrajinskih tipov Slovenije z geografskim informacijskim sistemom

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Perko.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, D. Bole, R. Ciglič, M. Gabrovec, M. Hrvatina, D. Kladnik, B. Komac, J. Kozina, M. Pavšek, P. Repolusk, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Drugo leto projekta so sodelavci na podlagi treh podatkovnih slojev v geografskem informacijskem sistemu določili najbolj značilne naravne pokrajinske tipe Slovenije. Določili so jih na dveh različnih ravneh: s kombiniranjem 4 reliefnih, 7 kamninskih in 7 vegetacijskih enot ter s kombiniranjem 7 reliefnih, 15 kamninskih in 15 vegetacijskih enot. Pri določanju naravnih pokrajinskih tipov so upoštevali prostorsko najboljše kombinacije podatkovnih slojev in kombinacije z najvišjim razmerjem med dejansko in teoretično frekvenco.

Terisirane pokrajine v Sloveniji kot kulturna vrednota

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Kladnik.

Sodelavci: M. Breg Valjavec, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Gabrovec, M. Hrvatina, B. Komac, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, M. Ravbar, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, M. Šmid Hribar, M. Topole, M. Urbanc, M. Zorn.

Zunanji sodelavci: K. Oštir (Inštitut za antropološke in prostorske študije), Lucija Ažman Momirski, Tomaž Berčič, Rok Žgalin Kobe (Fakulteta za arhitekturo Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt je potekal prvo leto. Njegov temeljni cilj je kompleksno geografsko vrednotenje terasiranih pokrajin, ki temelji na izdelavi celovite in sistematične tipologije slovenskih terasiranih pokrajin, statistični analizi soodvisnosti sistema kulturnih teras in drugih pokrajinskih sistemov ter opredelitvi večplastnega pomena terasiranih kulturnih pokrajin za sodobno družbo. V prvem pol letu raziskav so raziskovalci določili območja terasiranih pokrajin, izbrali pilotna območja in na njih začeli sistematično evidentirati terase.

CapHaz-Net – Social capacity building for natural hazards: towards a more resilient society / Izboljšanje razmerij med družbo in naravnimi nesrečami: prožnejši družbi naproti

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Sodelovanje, Evropska komisija.

Vodilni partner: Helmholtz Zentrum für Umweltforschung – UFZ, Nemčija.

Sodelujoče ustanove: Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia, Italija; Flood Hazard Research Centre, Middlesex University, Združeno Kraljestvo; Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals Universitat Autònoma de Barcelona, Španija; Die Eidgenössische Forschungsanstalt für Wald, Schnee und Landschaft WSL, Institut für Schnee- und Lawinenforschung SLF, Švica; DIALOGIK, gemeinnützige Gesellschaft für Kommunikations- und Kooperationsforschung GmbH / DIALOGIK, Nemčija; Lancaster Environment Centre, Lancaster University, Združeno Kraljestvo.

Vodja z ZRC SAZU: B. Komac.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, B. Erhartič, P. Gašperič, J. Kozina, M. Orožen Adamič, M. Pavšek, P. Pipan, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 6. 2009–31. 5. 2012

Sodelavci so zbrali sodobno znanje glede izobraževanja na področju naravnih nesreč v Evropi in po svetu ter predlagali izboljšave. O tem so izdelali poročilo *Risk education and natural hazards* (Izobraževanje na področju naravnih nesreč) in dva orisa politike (*Policy brief*), ki so dostopni na inštitutski in projektni spletni strani (www.caphaz-net.org). Junija so o tej temi poglobljeno razpravljali tudi na delavnici, ki se jo je udeležilo približno 50 strokovnjakov iz vse Evrope. S pridobljenimi informacijami in drugim znanjem so omogočili povezavo med različnimi sodelujočimi ustanovami in tako prispevali k izboljšanju izobraževalne, socialne ter informacijske pripravljenosti družbe na naravne nesreče. V okviru projekta sta bila še sestanka konzorcija marca v Haigerlochu in oktobra v Barceloni. Sodelavci so o raziskovanju poročali na simpozijih IAPS junija v Leipzigu, konferenci Mednarodne geografske zveze julija v Tel Avivu in konferenci septembra v Parizu. Izdali so monografijo v zbirki *Georitem*.

BIOMOT – Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity / Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitete

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Sodelovanje, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: Radboud Universiteit Nijmegen, Nizozemska.

Sodelujoče ustanove: University of Manchester, Združeno kraljestvo; Université Catholique de Louvain, Belgija; Universität Greifswald, Nemčija; Itä-Suomen yliopisto, Finska; CIRPS–La Sapienza, Rim, Italija; Universiteit Leiden, Nizozemska.

Vodja z ZRC SAZU: A. Smrekar.

Sodelavka z ZRC SAZU: K. Polajnar Horvat.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 8. 2015

V projektu bodo raziskovalci sodelovali pri oblikovanju konceptualnih izhodišč za ugotavljanje vrednotenja ekosistemskih storitev ter položaja biodiverzitete v različnih uradnih dokumentih EU. Na začetku projekta so se udeležili odskočnega sestanka in se dogovorili o nekaterih izhodiščih projekta ter načinu dela in sodelovanja med štirimi inštituti ZRC SAZU, ki sodelujejo v projektu.

SY_CULTour – Synergy of culture and tourism: utilisation of cultural potentials in less favoured rural regions / Sinergija kulture in turizma: uporaba kulturnih vrednot v manj razvitih ruralnih območjih

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, jugovzhodna Evropa, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Občina Idrija.

Vodja: D. Bole.

Sodelujoče ustanove: Provincia Autonoma di Trento, Servizio vigilanza e promozione delle attività agricole, Italija; Regionalni center za razvoj d. o. o., Slovenija; Comunita Montana Sirentina, Italija; Anaptyxiaki Etaireia Magnisias, Kentro Epaggelmatikis Katartisis A. E., Grčija; Občina Jesenice, Slovenija; Epimelittitrio Irakleiou, Grčija; Oblasna Administratsiya Pazardzhik, Bolgarija; Kozep Dunantuli Regionalis Innovacios Ugyonokseg Nonprofit Kft., Madžarska; Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet, Srbija; Privredna komora Vojvodine, Srbija.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Gabrovec, P. Gašperič, D. Kladnik, J. Nared, D. Perko, P. Pipan, N. Razpotnik Visković, P. Rus, M. Šmid Hribar, M. Volk, Š. Ledinek Lozej (Inštitut za slovensko narodopisje).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2011–1. 2. 2014

V letu 2011 je bil poleg odskočnega sestanka v Ljubljani tudi prvi projektni sestanek na Madžarskem. Sodelavci so postavili vsebinsko in organizacijsko ogrodje projekta, začeli temeljne komunikacijske aktivnosti (spletna stran, plakati in podobno) ter pogloblitve znanstvene analize. Na pilotnem območju v Občini Idrija so začeli s popisom kulturnih vrednot, z razgovori z deležniki, organizacijo sestankov in s promocijo projekta.

ClimAlpTour – Climate Change and its Impact on Tourism in the Alpine Space / Podnebne spremembe in njihov vpliv na turizmu v Alpah

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Območje Alp, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodilni partner: Regione Veneto, Direzione Pianificazione Territoriale e Parchi, Italija.

Sodelujoče ustanove: Accademia Europea di Bolzano, Italija; Alpenforschungsinstitut GmbH, Nemčija; Centro Euro-Mediterraneo per i Cambiamenti Climatici, Italija; Haute école spécialisée de Suisse occidentale Valais, Institut Economie & Tourisme, Švica; Hochschule für Technik Rapperswil, Forschungsstelle für Freizeit, Tourismus und Landschaft, Institut für Landschaft und Freiraum, Švica; Hochschule München, Fakultät für Tourismus, Nemčija; Hochschule für Technik und Wirtschaft Chur, Institut für Tourismus- und Freizeitforschung, Švica; Institut Universitaire Kurt Bösch, Švica; Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicate alle Aree Alpine, Italija; Ministero dell'Ambiente e della tutela del territorio e del Mare, Italija; Regione Autonoma Valle d'Aosta, Dipartimento Territorio, Ambiente e risorse idriche, Italija; Valle d'Aosta, Direzione Ambiente, Italija; Unione Nazionale Comuni Comunità Enti Montani, Italija; United Nations Environment Programme in Vienna, Avstrija; Universität Innsbruck, Institut für strategisches Management, Marketing und Tourismus, Avstrija; Université de Savoie, Institut de la Montagne, Francija; World Wide Fund for Nature, Italija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Urbanc.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferjan, J. Fridl, M. Hrvatin, B. Komac, J. Nared, M. Pavšek, D. Perko, P. Rus, P. Pipan, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2008–31. 12. 2011

Raziskovalci so pripravili študije o klimatskih zdraviliščih v Sloveniji, o podnebnih razmerah v občini Kobarid in ranljivosti občine Kobarid ter pripravili priporočila za upoštevanje podnebnih sprememb v okviru dolgoročne strategije razvoja turizma v Občini Kranjska Gora. Izvedli so delavnice v Kranjski Gori in Kobaridu, na katerih so izoblikovali prilagoditvene strategije in preizkusili tako imenovani Decision Support System, računalniški vmesnik za podporo odločanju. Pripravili so koncept zaključne publikacije, zbrali gradivo zanjo ter jo uredili in oblikovali. Natisnjena je bila v petih jezikih.

CAPACities – Competitiveness Actions and Policies for Alpine Cities / Dejavnosti in politike za spodbujanje konkurenčnosti alpskih mest

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Območje Alp, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Občina Idrija.

Vodilni partner: Regione Lombardia, DG Sistemi Verdi e Paesaggio, Italija.

Sodelujoče ustanove: Collège Régional des Conseils d'architecture, d'urbanisme et d'environnement de la Région Provence-Alpes-Côte d'Azur, Francija; Department des Innern und der Volkswirtschaft Graubünden, Amt für Raumentwicklung, Švica; Institut d'Urbanisme de Grenoble, Université Pierre-Mendes-France, Francija; LA.MO.RO Agenzia di sviluppo, Italija; Regione Autonoma Valle d'Aosta, Dipartimento Territorio, Ambiente e risorse idriche, Italija; Regione Piemonte, Direzione Programmazione Strategica, Italija; Nacionalno turistično združenje, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Nared.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferjan, J. Fridl, M. Gabrovec, P. Gašperič, M. Hrvatin, D. Kladnik, B. Komac, J. Kozina, M. Orožen Adamič, P. Pagon, M. Pavšek, D. Perko, P. Pipan, K. Polajnar Horvat, M. Ravbar, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, P. Rus, A. Smrekar, M. Šmid Hribar, M. Topole, M. Urbanc, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2008–31. 3. 2011

Marca se je projekt končal, pred tem pa je bila pripravljena zaključna publikacija projekta in izvedena zaključna konferenca.

Catch_MR – Cooperative Approaches to Transport Challenges in Metropolitan Regions / Združeni pristopi za reševanje prometnih izzivov metropolitanskih območij

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, medregionalno sodelovanje INTERREG IVC, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Vodilni partner: Gemeinsame Landesplanungsabteilung Berlin-Brandenburg, Nemčija.

Sodelujoče ustanove: Budapest főváros Önkormányzata, Madžarska; Budapesti Közlekedési Szövetség, Madžarska; Városkutatás Kft., Madžarska; Oslo kommune, Norveška; Landesverwaltung Niederösterreich, Raumordnung und Regionalpolitik, Avstrija; Akershus fylkeskommune, Norveška; Stadt Wien, Avstrija; Göteborgsregionens kommunalförbund, Švedska; Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije, Slovenija; Provincia di Roma, Italija; BIC Lazio SpA, Italija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Nared.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, M. Gabrovec, J. Kozina, P. Rus.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2012

Leta 2011 so sodelavci pripravili pregled stanja na temo financiranja javnega prometa v mestih in se udeležili četrte delavnice projektne partnerstva v Oslu, zbrali dobre prakse na temo javnega potniškega prometa in medregionalnega sodelovanja, pripravili pregled stanja na temo obnovljivih virov energije v prometu ter prisostvovali peti delavnici na temo obnovljivih virov energije v Rimu. Organizirali so prvo regionalno diseminacijsko delavnico, namenjeno predstavitvi projekta deležnikom, prav tako pa so pripravili in uredili prispevke regionalne raziskave. Objavljena bo v reviji *Regions*, ki jo izdaja Zveza za regionalne študije.

OTREMED – Tool for the Territorial Strategy of the MED Space / Orodje za strateško prostorsko načrtovanje v Sredozemlju

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Mediteran, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Vodilni partner: Región de Murcia, Španija.

Sodelujoče ustanove: Região do Algarve, Portugalska; Región de Andalucía, Španija; Región de Valencia, Španija; Institut de la Méditerranée, Francija; Regione Piemonte, Italija; Regione Lazio, Italija; Regione Abruzzo, Italija; Agenzia LAORE Sardegna, Italija; Regione Sicilia, Italija; Panepistémio Patrón, Patras, Grčija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Zorn.

Sodelavci z ZRC SAZU: D. Bole, M. Ferk, J. Fridl, P. Gašperič, M. Hrvatini, J. Kozina, M. Orožen Adamič, P. Pipan, N. Razpotnik Visković, P. Repolusk, P. Rus, M. Šmit Hribar.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2010–28. 2. 2013

Projekt, katerega namen je pripraviti enotna (skupna) orodja za strateško prostorsko načrtovanje v Sredozemlju, je potekal drugo leto.

2Bparks – Creative sustainable management, territorial compatible marketing and environmental education to be parks / Ustvarjalno trajnostno gospodarjenje, trženje po meri območja in okoljska vzgoja o parkih

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Mediteran, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Vodilni partner: Regione Veneto, Direzione Pianificazione Territoriale e Parchi, Italija.

Sodelujoče ustanove: Parco Naturale Regionale delle Serre, Italija; Conselleria de Turisme, Govern de les Illes Balears, Španija; Conseil général de l'Hérault, Francija; Provincia di Vercelli, Italija; Nomarhiaké Autodioikese Magnesias, Grčija; Associação dos Empresários do Alentejo Litoral, Portugalska; Ayuntamiento de Andújar, Španija; Institouto Geoperivallontos, Grčija; Etaireia touristikis anaptyksis & provolis Troodous, Ciper.

Vodja z ZRC SAZU: A. Smrekar.

Sodelavci z ZRC SAZU: B. Erhartič, P. Rus, M. Šmid Hribar, M. Volk.

Obdobje trajanja: 5. 7. 2010–30. 6. 2013

Projekt sledi tesni vsebinski povezanosti med zaščito občutljivih območij, izboljšanjem naravnih virov in trajnostnim razvojem. Raziskovalci so največ pozornosti namenili pripravi modela določanja naravnih in kulturnih vrednot na zavarovanih območjih, namenjenih podrobnejši obravnavi. Na vzorčnem območju, za katerega so izbrali Krajinski park Ljubljansko barje, so delovanje modela preizkusili s slabim ducatom izpolnjenih vprašalnikov. V okviru projekta se je porodila ideja o podpisu Sporazuma o sodelovanju na področju znanstvenoraziskovalnega dela med Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Krajinskim parkom Ljubljansko barje, ki sta ga ustanovi podpisali ob okrogli mizi o razvojnih priložnostih ter razstavi o naravnih in kulturnih vrednotah Ljubljanskega barja.

UHI – Development and application of mitigation and adaptation strategies and measures for counteracting the global urban heat islands / Razvoj in uporaba ublažitvenih ter prilagoditvenih strategij in ukrepov za lajšanje globalnega vpliva mestnih toplotnih otokov

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, srednja Evropa.

Vodilni partner: Agenzia Regionale per la Prevenzione e l'Ambiente dell'Emilia-Romagna, Italija.

Sodelujoče ustanove: Regione Emilia Romagna, Direzione Generale Programmazione territoriale e negoziata, intese, Italija; Regione Veneto, Direzione Pianificazione Territoriale e Parchi, Italija; Consorzio per la Gestione del Centro di Coordinamento delle Attività di Ricerca Inerenti il Sistema Lagunare Veneziano, Italija; Karlsruher Institut für Technologie, Nemčija; Landeshauptstadt Stuttgart, Nemčija; Meteorologisches Institut – Universität Freiburg, Nemčija; Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk, Poljska; Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera, Poljska; Technische Universität Wien, Abteilung für Bauphysik und Bauökologie, Institut für Architekturwissenschaften, Avstrija; Magistratsabteilung 22 Umweltschutzabteilung Bereich Räumliche Entwicklung, Stadt Wien, Avstrija; Országos Meteorológiai Szolgálat, Madžarska; Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta, Češka; Útvar rozvoje hlavního města Prahy, Češka; Český hydrometeorologický ústav, Češka; Mestna občina Ljubljana, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: B. Komac, P. Rus.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Hrvatin, M. Pavšek, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2011–30. 4. 2014

V prvem letu tega okoljsko usmerjenega projekta, katerega partnerji se ukvarjajo s preučevanjem mestnega toplotnega otoka (MTO) oziroma z njim povezanih mikroklimatskih pojavov v urbanih in metropolitanskih območjih, so sodelavci začeli zbirati dobre prakse in podatke v osmih najpomembnejših urbanih in metropolitanskih območjih srednje Evrope. Slovensko pilotno območje je Ljubljana. Z Mestno občino Ljubljana so sklenili skrbništvo oziroma pomoč pri nujenju strokovne in organizacijske podpore v okviru posameznih vsebinskih sklopov oziroma delovnih paketov. Začeli so pregledovati razpoložljive študije, vire in literaturo ter zbirati razpoložljivi nabor podatkov o kakovosti zraka.

CHERPLAN – Enhancement of Cultural Heritage through Environmental Planning and Management / Krepitev kulturne dediščine z okoljskim načrtovanjem in upravljanjem

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Območje jugovzhodne Evrope, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Vodilni partner: Regione autonoma Friuli Venezia Giulia, Servizio sviluppo rurale, Italija.

Sodelujoče ustanove: Universität für Bodenkultur Wien, Institut für Wasserversorgung, Avstrija; Erevinitiko Akadimaiko Institoyto Texnologias Ypologiston, Grčija; Marktgemeindeamt Hallstatt, Avstrija; Ministarstvo kulture Crne Gore, Črna gora; Ministeria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve, Albanija; Ministerstvo za kultura na Republika Makedonija, Makedonija; Občina Idrija, Slovenija; Periferia Ditikis Elladas, Grčija; Consiglio Nazionale delle Ricerche, Istituto di Geologia e Geoingegneria Ambientale, Italija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Nared.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Breg Valjavec, B. Erhartič, J. Nared, P. Pipan, P. Repolusk, P. Rus, M. Šmid Hribar, M. Volk.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2013

Projekt, namenjen izboljššanemu varovanju kulturne dediščine z okoljskim načrtovanjem in upravljanjem, je triletni aplikativni projekt, v katerem ZRC SAZU nastopa kot strateški partner. V tej vlogi zagotavlja podporo projektnim partnerjem pri izvajanju konkretnih aktivnosti v prostoru, zaupano pa mu je tudi vodenje šestega delovnega paketa, v katerem bodo raziskovalci pripravili model okoljskega planiranja za celotno jugovzhodno Evropo. Po oblikovanju projektne skupine so se sodelavci udeležili uvodnega sestanka projekta na Dunaju, pripravili osnutke komunikacijskih dokumentov, soorganizirali delavnico v Idriji ter zbirali dokumentacijo s področij urejanja okoljske infrastrukture in kulturne dediščine.

NH-WF – Natural hazards without frontiers / Naravne nesreče brez meja

Vrsta projekta: meddržavni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje Slovenija–Avstrija 2007–2013.

Vodilni partner: Zentralamt für Meteorologie und Geodynamik, Regionalstelle Kärnten, Avstrija.

Sodelujoči ustanovi: Geodetski inštitut Slovenije; Land Kärnten, Lawinenwarndienst Kärnten, Avstrija.

Financer: Evropski sklad za regionalni razvoj.

Vodja z ZRC SAZU: M. Pavšek.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Hrvatin, B. Komac, P. Rus, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–30. 9. 2014

Na začetku izvajanja projekta so sodelavci razmejili širše obmejno območje Karavank za poznejšo izdelavo zemljevidov ogroženosti ter izbrali ožje testno območje za podrobnejše preučevanje vremenskih in snežnih razmer. Določili so tudi lokacijo avtomatske gorske vremenske postaje, ki jo bodo v naslednji snežni sezoni vključili v opazovalno mrežo lavinskih postaj. S prvimi snežnimi padavinami so začeli spremljati snežne in lavinske razmere na širšem območje Zelenice oziroma Ljubelja. Pripravili so osnutek skupnega spletišča, v okviru katerega bodo vsebine prosto dostopne vsem partnerjem in zainteresirani javnosti.

INCOME – Improved management of contaminated aquifers by integration of source tracking, monitoring tools and decision strategies / Učinkovito upravljanje onesnaženih vodonosnikov – povezava postopkov za odkrivanje in nadzor virov onesnaženja ter ukrepov za izboljšanje stanja

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Life + program, Evropska komisija.

Sofinancerja slovenskega dela: Ministrstvo za okolje in prostor, Mestna občina Ljubljana.

Vodilni partner: Javno podjetje Vodovod – Kanalizacija d. o. o., Slovenija.

Sodelujoče ustanove: Geološki zavod Slovenije, Slovenija; Georg-August-Universität Göttingen, Stiftung Öffentlichen Rechts, Nemčija; Technische Universität Darmstadt, Nemčija; Agencija Republike Slovenije za okolje, Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: A. Smrekar.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Breg Valjavec, B. Erhartič, K. Polajnar Horvat.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–30. 6. 2012

V tretjem letu izvajanja okoljevarstvenega projekta, katerega cilj je dolgoročna zaščita vodnih virov Ljubljane, so sodelavci z anketiranjem več kot 400 oseb ugotavljali in vrednotili odnos Ljubljančanov do okolja ter njihovo pripravljenost na lastno udeležbo pri varovanju. Večina ljudi načeloma podpira varovanje okolja, saj je to tudi družbeno zaželeno ravnanje. Ko pa se soočijo z omejitvami, ki bi v njihov način življenja posegle z omejevanjem aktivnosti ali večjimi izdatki, ta vnetost hitro popusti. Pri odnosu ljudi do okoljskih problemov je zelo pomembna stopnja izobrazbe.

Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb in sprememb načrtovanja rabe prostora v Srbiji in Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: B. Komac.

Sodelujoča ustanova: Geografski inštitut Jovan Cvijić Srpske akademije nauka i umetnosti, Srbija.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, B. Erhartič, M. Ferk, P. Gašperič, M. Pavšek, M. Volk, M. Zorn.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Namen projekta je primerjalna analiza območij, ki so najbolj ogrožena zaradi naravnih nesreč; izbrani sta bili območji Posočja v Sloveniji in dolina Velike Morave v Srbiji. Sodelavci so ugotavljali, do kakšne mere geografske strukture nekega območja vplivajo na različno prizadetost ob naravnih nesrečah s podobno genezo, dinamiko in intenziteto. Leta 2011 so v okviru projekta gostili kolege z Geografske fakultete v Beogradu. Zanje so organizirali ekskurzijo v Vipavsko dolino, kjer so obravnavali aktualno problematiko naravnih nesreč (poplave Vipave v Mirnu, zemeljski plazovi Slano blato, Stogovce in Rebernice). S sodelavci Geografskega inštituta Jovana Cvijića so obiskali Babin zub in Midžor ter se udeležili ekskurzije v puhlično pokrajino v Vojvodini.

Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine: primerjalna analiza med Slovenijo in Rusijo

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: M. Urbanc.

Sodelujoča ustanova: Moskovskij gosudarstvennyj universitet imeni M. V. Lomonosova, Rusija.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, M. Ferk, J. Fridl, P. Gašperič, P. Pipan, P. Rus, N. Razpotnik Visković.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Bilateralni projekt je potekal drugo leto. Na študijskem obisku v Sloveniji sta bila dva ruska kolega. V času njunega obiska je bil pripravljen delovni koncept. Sodelavci inštituta so bili septembra na študijskem obisku v Moskvi. V pripravi je skupni članek.

Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: M. Urbanc.

Sodelujoča ustanova: Universitetet i Bergen, Norveška.

Sodelavci z ZRC SAZU: B. Erhartič, J. Nared, P. Rus, A. Smrekar, M. Šmid Hribar.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Bilateralni projekt je potekal prvo leto. Sodelavci inštituta so bili novembra na študijskem obisku na Norveškem. Oblikovali so smernice medsebojnega sodelovanja.

Opazovanje globalnih sprememb v visokih gorah na primeru območja jezer Rila v Bolgariji in Julijskih Alp v Sloveniji

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: M. Zorn.

Sodelujoča ustanova: Geografski institut, Bălgarska akademija na naukate, Sofija, Bolgarija.

Sodelavci z ZRC SAZU: R. Ciglič, B. Erhartič, B. Komac, M. Pavšek, M. Urbanc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Namen bilateralnega projekta, ki je potekal prvo leto, je usklajeno raziskovanje okoljskih sprememb zaradi globalnih (vključno podnebnih) sprememb v enem najbolj občutljivejših gorskih okolij, to je v območjih visokogorskih jezer.

Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: M. Urbanc.

Sodelujoča ustanova: Zhōngguó Nóngyè Dàxué, Kitajska.

Sodelavci z ZRC SAZU: J. Nared, N. Razpotnik Visković, M. Šmid Hribar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Sodelavci so se dogovorili o skupnih aktivnostih in okvirno določili datume strokovnih ekskurzij.

Kras kot kazalnik manj ugodnih območij za kmetijstvo

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja projekta: D. Perko.

Sodelavci: R. Ciglič, M. Hrvatin, B. Komac.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–30. 6. 2012

Projekt, ki ga financira Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, je potekal drugo leto. Sodelavci so določili biofizične kriterije za določanje območij z naravnimi omejitvami za kmetijstvo na kraških območjih. Nov kazalnik oziroma kriterij, ki so ga poimenovali kras ali zakraselost, so na videokonferenci predstavili Evropski komisiji. Z njim so odpravljene nekatere pomanjkljivosti evropskih kazalnikov, ki so še posebej izstopale v pokrajinsko nadpovprečno pestri Sloveniji, in pomanjkanje nekaterih podatkov v Sloveniji za posamezne evropske kazalnike. Na željo Evropske komisije so določili stopnjo prostorske povezanosti med kraškimi kamninami in kraškimi prstmi. Na podlagi kraškega kazalnika se med območja z naravnimi omejitvami za kmetijstvo uvrščajo tudi nekatera območja v Sloveniji, ki bi po predlaganih evropskih kriterijih neupravičeno izpadla.

Socioekonomska analiza in analiza rabe prostora na območju tujerodnih vrst

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja projekta: I. Rejec Brancelj.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2012

Izdelana je bila geografska analiza družbenih in gospodarskih prvin na območjih, kjer živijo tujerodne vrste.

Slovenski standard ISO 3166

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja projekta: D. Perko.

Sodelavec: D. Kladnik.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–30. 6. 2012

Sodelavca inštituta sta za Slovenski inštitut za standardizacijo in Komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije prevajala mednarodne standarde iz skupine ISO 3166 (Kode za predstavljanje imen držav in njihovih podenot), in sicer ISO 3166-1 (Kode za imena držav), ISO 3166-2 (Kode za podenote držav) in ISO 3166-3 (Kode za nekdanja imena držav).

Zbirka mestnih načrtov in vodnikov revije National geographic Popotnik

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja projekta: D. Perko.

Sodelavec: D. Kladnik.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Sodelavca inštituta sta za revijo *National geographic Popotnik* prevedla, strokovno pregledala in uredila zemljevide in besedila vodnikov za München, Benetke, Izrael in Novo Zelandijo.

Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja: M. Topole (do 31. 5.), D. Perko (od 1. 6.).

Sodelavci: D. Kladnik, M. Orožen Adamič, M. Urbanc.

Zunanje sodelavke: M. Furlan, A. Gložančev (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša), Alenka Šivic Dular.

Obdobje trajanja: od 1. 1. 1997

Projekt je namenjen predvsem strokovni podpori delovanja Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, ki ji predseduje Milan Orožen Adamič. Do 31. 5. se komisija ni sestajala, ker je Geodetska uprava Republike Slovenije Ministrstva za okolje in prostor začasno ukinita financiranje. Komisija je v mirovanju opravljala le najnujnejše delo: evidentirala vloge občin, povezane z Zakonom o določanju območij ter o imenovanju in označevanju naselij, ulic in stavb (ZDOIIONUS), ter pobude posameznikov glede zemljepisnih imen, prav tako pa je izvajala mednarodne obveznosti Slovenije v okviru OZN. Do konca maja je prejela 50 dopisov, poslala pa jih je 41. Komisija si je prizadevala, da bi Vlada Republike Slovenije čim prej ustvarila razmere za nemoteno delovanje komisije oziroma izvajanje zakonskih in mednarodnih obveznosti, ki jih je Vlada Republike Slovenije prenesla na komisijo.

Dr. Milan Orožen Adamič je zastopal Slovenijo na 20. srečanju *Skupine izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena za vzhodni del srednje Evrope in za jugovzhodno Evropo/ECSEED*, na zasedanju *Delovne skupine za gazetirje in toponimske podatke* ter na delavnici *EuroGeoNames v Zagrebu*, dr. Mimi Urbanc pa na 26. zasedanju *UNGEEN-a* na Dunaju.

Na 137. redni seji 2. 6. je Vlada Republike Slovenije ponovno vzpostavila financiranje komisije, tajniška dela pa je prevzela Marija Bernot z Geodetske uprave Republike Slovenije.

22. 6. je komisija s predstavniki slovenske manjšine razpravljala o kompleksnosti slovenskih zemljepisnih imenih na avstrijskem Koroškem. O problemih, povezanih s pravopisno ustreznim zapisom nenaselbinskih imen, bo komisija svoje mnenje posredovala Komisiji za pravopis na SAZU. Pripravljen je bil tudi predlog novega poslovnika komisije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **D. Bole** je član strokovnega odbora bionalnega simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in član uredniškega odbora knjižne zbirke *Regionalni razvoj*. Je posebni ocenjevalec Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendiranje za podelitev nagrad *Prispevek k trajnostnemu razvoju družbe*. Je član Komisije za informacijsko-komunikacijske tehnologije na ZRC SAZU.
- **M. Breg Valjavec** je nadomestna članica Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **R. Ciglič** je upravnik in član uredniškega odbora znanstvene revije *Geografski vestnik*, uredniški pomočnik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, sourednik zbirke *Naravne nesreče*, član organizacijskega odbora triennialnega znanstvenega posveta *Naravne nesreče v Sloveniji* in bionalnega simpozija *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji*. Je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva, referent za založništvo pri Ljubljanskem geografskem društvu in kartograf knjižne zbirke *Vodniki Ljubljanskega geografskega društva*. Ureja spletno strani inštituta, Zveze geografov Slovenije in Ljubljanskega geografskega društva.
- **B. Erhartič** je član uredniškega odbora *Digitalne enciklopedije naravne in kulturne dediščine – DEDI* ter član Izvršnega odbora in podpredsednik Ljubljanskega geografskega društva.
- **M. Ferik** je tajnica Geomorfološkega društva Slovenije, članica predsedstva Jamarske zveze Slovenije ter vodja Službe za varstvo jam in namestnica vodje Katastra jam pri Jamarski zvezi Slovenije.
- **J. Fridl** je pomočnica direktorja ZRC SAZU, zadolžena za aplikativne raziskave. Vodi tudi infrastrukturni program ZRC SAZU z naslovom *Naravna in kulturna dediščina*.
- **M. Gabrovec** je predsednik Znanstvenega sveta ZRC SAZU in podpredsednik Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, član uredniškega odbora znanstvenih revij *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *Geografski vestnik* ter znanstveno-izobraževalnega časopisa Triglavskega narodnega parka, član mednarodnega posvetovalnega odbora internetne revije za historično geografijo in okoljsko zgodovino *Klaudyán*, član Izvršnega odbora Zveze geografov Slovenije in nadzornega odbora Geomorfološkega društva Slovenije, član Strokovnega sveta Triglavskega narodnega parka ter član upravnega odbora Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi. Je tudi član delovne skupine za pripravo geslovnika na področju geografije pri *Slovenskem biografskem leksikonu II*.

- **P. Gašperič** je upravnik in član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik*.
- **D. Kladnik** je član Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names), medinštitucionalne skupine za slovensko terminologijo pri CIRCA (Communications & Information Resource Centre Administrator), urednik knjižne zbirke *Vodniki Ljubljanskega geografskega društva* ter sourednik knjižnih zbirk *Georitem* in *Geografija Slovenije*. Je področni urednik za regionalno geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in član uredniških odborov revije *Geografski obzornik* ter *Digitalne enciklopedije naravne in kulturne dediščine - DEDI*. Je tudi svetovalec pri pripravi načel splošnega geslovnika COBISS-a (Kooperativni online bibliografski sistem in servisi) v okviru OSICH-a (Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko) in področni urednik za geografijo pri *Slovenskem biografskem leksikonu II*.
- **B. Komac** je glavni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, sourednik knjižne zbirke *Naravne nesreče* in član Komisije za nevarnost in ogroženost zaradi naravnih nesreč pri Mednarodni geografski zvezi (International Geographic Union Commission on Hazard and Risk) in delovne skupine za pripravo geslovnika na področju geografije pri *Slovenskem biografskem leksikonu II*.
- **J. Kozina** je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in referent za potopisna predavanja pri Ljubljanskem geografskem društvu. Je član organizacijskega odbora bienalnih simpozijev *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in *Slovenski regionalni dnevi*.
- **J. Nared** je sourednik knjižnih zbirk *Regionalni razvoj* in *CAPACities*, predsednik strokovnega in organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi*, član Statističnega sosveta za regionalno statistiko, ambasador RSA (The Regional Studies Association) za Slovenijo in član Odbora za gospodarstvo Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije. Leta 2011 je bil tudi gostujoči urednik rubrike *Regional Survey / Regionalne raziskave* pomladne izdaje revije *Regions*.
- **M. Orožen Adamič** je predsednik Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, sosklicatelj Delovne skupine za eksonime pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names), član Delovne skupine za podatkovne zbirke in imenike zemljepisnih imen pri UNGEGN-u, član Sveta za potresno varnost Republike Slovenije pri Ministrstvu za okolje in prostor ter član uredniških odborov znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in revije *Ujma*. Je tudi član delovne skupine za pripravo geslovnika na področju geografije pri *Slovenskem biografskem leksikonu II*.
- **P. Pagon** je članica predsedstva Zveze geografov Slovenije, članica Primorskega geografskega društva in Slovenskega meteorološkega društva ter članica Društva za ohranjanje naravne dediščine Slovenije (DONDES).
- **M. Pavšek** je sourednik zbirke *Naravne nesreče*, član uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in glasila občine Trzin *Odsev*, vabljeni član Podkomisije za reševanje izpod plazov Gorske reševalne zveze Slovenije ter Komisije za zagotovitev pogojev za delo pripadnikov službe za proženje snežnih plazov Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje pri Ministrstvu za obrambo, zunanji sodelavec Katedre za gorništvu, športno plezanje in aktivnosti v naravi Fakultete za šport Univerze v Ljubljani in Delovne skupine za spodbujanje izvajanja ukrepov učinkovite rabe energije in obnovljivih virov energije Občine Trzin. Tedensko pripravlja geografsko obarvane prispevke za rubriko *Vreme in ljudje* v okviru priloge *Prosti čas* v časopisu *Dnevnik* ter mesečno podobne prispevke v rubrikah *Vremenska sekirica* in *Tlake naokoli* za glasilo občine Trzin *Odsev* ter v rubriki *Vremenske stopinje in oprimki* za revijo *Planinski vestnik*.
- **D. Perko** je nacionalni koordinator za geografijo in član Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko pri Javni agenciji za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. Je odgovorni urednik znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* ter sourednik knjižnih zbirk *Geografija Slovenije*, *Georitem*, *GIS v Sloveniji*, *Regionalni razvoj* in *CAPACities*. Je tudi član uredniških odborov revij *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*, *Geografski vestnik* in *National Geographic Slovenija*, recenzentske skupine revije *Geographica Pannonica*, izdajateljskega sveta revije *National Geographic Junior*, Založniškega sveta Založbe ZRC, Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije in njene Podkomisije za imena držav, Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, Komisije za priznanja in nagrade ZRC SAZU, znanstvenega odbora triennialnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji* ter organizacijskih odborov simpozijev *Geografski informacijski sistemi v Sloveniji* in *Slovenski regionalni dnevi*. Je svetovalec direktorja ZRC SAZU.
- **F. Petek** je član Komisije za preučevanje sprememb rabe in pokrovnosti tal pri Mednarodni geografski zvezi.
- **P. Pipan** je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva ter referent za ekskurzije po Sloveniji in njeni bližnji okolici pri Ljubljanskem geografskem društvu.
- **K. Polajnar Horvat** je članica organizacijskega odbora bienalnega simpozija *Slovenski regionalni dnevi*.
- **M. Ravbar** je predsednik Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU, član Strateškega sveta za regionalizacijo in decentralizacijo pri Kabinetu predsednika Vlade Republike Slovenije, Razvojnega sveta za Belo krajino, Projektne skupine za spremembe zakona o regionalnem razvoju pri Službi Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Strokovnega sveta *Socialnih razgledov* pri Uradu Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj, Strokovnega sveta za podeželje pri Regionalni razvojni agenciji Ljubljanske urbane regije, Strokovnega sveta Univerzitetnega in raziskovalnega središča Novo mesto in akademskega zbora Fakultete za uporabne družbene študije v Novi Gorici in Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Upravnega odbora Dolenjske akademske pobude ter uredniških odborov znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* in *IB – Revije za trajnostni razvoj*. Je tudi član programskega odbora bienalnega simpozija *Slovenski regionalni dnevi*.
- **N. Razpotnik Visković** je članica organizacijskega odbora simpozija *Slovenski regionalni dnevi* in sourednica knjižne zbirke *Regionalni razvoj*. Sodelovala je pri organizaciji začetnega sestanka za projekt *SY_CULTour*, ki je 29. in 30. 3. potekal v Ljubljani.

- **P. Repolusk** je član Sosveta za statistiko prebivalstva pri Statističnem uradu Republike Slovenije.
- **D. Ribeiro** je članica Vzhodnoalpskega in dinarskega društva za ekologijo rastlinstva (*Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*) ter članica usklajevalnega organa za izdajanje dovoljenj za poklic inženirja na Portugalskem (*Ordem dos Engenheiros*).
- **M. Rosulnik** se je udeležila *Konference o strateškem in kreativnem marketingu v turizmu TravelZoom 27.* 1. v Ljubljani, *Nacionalnega kongresnega dne 2011* (7. letno srečanje Zavoda Kongresnoturističnega urada) 17.–18. 3. v Laškem in konference *Inovativni koncept ekoloških namestitev v ruralnih območjih* 5. 4. v Olimju.
- **A. Smrekar** je član Sveta za trajnostni razvoj, predsednik Komisije za ekologijo in varstvo okolja na državnem srečanju mladih raziskovalcev Slovenije pod okriljem Zveze za tehnično kulturo Slovenije ter član Sosveta za statistiko naravnih virov in okolja pri Statističnem uradu Republike Slovenije, Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor Regionalnega razvojnega sveta Ljubljanske urbane regije in Komisije za gradbene zadeve ZRC SAZU. Je član uredniškega odbora znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*.
- **M. Šmid Hribar** je članica upravnega odbora Društva za ohranjanje naravne dediščine Slovenije (DONDES) ter članica uredniškega odbora in vsebinska koordinatorica *Digitalne enciklopedije naravne in kulturne dediščine – DEDI*.
- **J. Tiran** je član Izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in referent za geografske večere pri Ljubljanskem geografskem društvu.
- **M. Topole** je članica Znanstvenega sveta Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU. Do 31. 5. je bila tajnica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije.
- **M. Urbanc** je pomočnica direktorja ZRC SAZU, zadolžena za mednarodno sodelovanje, članica uredniškega odbora revije *Geografski obzornik* in področna urednica za družbeno geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica*, članica Predsedstva in predsednica Nacionalnega komiteja Zveze geografov Slovenije, članica Komisije za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije, delovnih skupin za eksonime ter toponimske podatkovne baze in gazetirje pri UNGEGN-u (United Nations Group of Experts on Geographical Names), članica združenja EARMA (European Association of Research Managers and Administrators) in članica mreže EUCALAND (European Cultural and Agricultural Landscapes), nadomestna članica v ISCAR (*International Scientific Committee on Research in the Alps*) ter nacionalna delegatka pri PECSRL (The Permanent European Conference for the Study of the Rural Landscape).
- **M. Volk** je članica izvršnega odbora Ljubljanskega geografskega društva in blagajničarka Ljubljanskega geografskega društva.
- **M. Zorn** je glavni urednik znanstvene revije *Geografski vestnik* in glavni urednik za fizično geografijo znanstvene revije *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik*. Je član organizacijskega odbora bienalnega simpozija »Geografski informacijski sistemi v Sloveniji« in trienalnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji* ter sourednik knjižnih zbirk *GIS v Sloveniji* in *Naravne nesreče*. Bil je član komisije za zagovor doktorskega dela Miodraga Stepanovića na Naravoslovno-matematični fakulteti Univerze v Novem Sadu (Srbija).

ZNANSTVENI SESTANKI

- **Naravne nesreče v Sloveniji.** Simpozij, Ig, Idrija, 25. in 26. 3., soorganizatorji: Občina Idrija, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Urad za seizmologijo in geologijo Agencije Republike Slovenije za okolje, Rudnik živega srebra Idrija, d. o. o., Geološki zavod Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti.
- **SY_CULTour Kick-off Meeting / Odskočni sestanek SY_CULToura.** Uvodni sestanek mednarodnega projekta SY_CULTour, Ljubljana, 29. in 30. 3.
- **UHI Kick-off Meeting / Odskočni sestanek UHI-ja.** Uvodni sestanek mednarodnega projekta UHI, Modena, Bologna, 9. in 10. 6., soorganizator: Regionalna agencija za varstvo okolja dežele Emilije - Romanje, Italija.
- **UHI Stuttgart.** 1. sestanek mednarodne znanstvene komisije in 2. sestanek upravnega odbora mednarodnega projekta UHI, Stuttgart, 19. in 20. 9., soorganizator: Mesto Stuttgart, Nemčija.
- **NH-WF Kick-off Meeting / Odskočni sestanek NH-WF-ja.** Delavnica meddržavnega projekta NH-WF, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, 18. in 19. 10., soorganizator: Zvezni urad za meteorologijo in geodinamiko, Avstrija.
- **Slovenski regionalni dnevi 2011.** Simpozij, Lipica, 27. in 28. 10., soorganizatorji: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko, Slovenski regionalno razvojni sklad, Občina Sežana.
- **SY_CULTour WP 3 Meeting / Sestanek delovnega paketa 3 SY_CULToura.** Sestanek partnerjev mednarodnega projekta SY_CULTour, Ljubljana, 7. 12.

MUZEJ, KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Zemljepisni muzej

Vodja: P. Gašperič.

Zemljepisni muzej pridobiva, hrani in ureja kartografsko, slikovno in arhivsko gradivo ter pripravlja razstave. Kartografska zbirka obsega zemljevide različnih vsebin in meril od 16. stoletja do sodobnosti. Največ je tematskih in topografskih zemljevidov ter šolskih stenskih zemljevidov in atlasov. Večina gradiva se nanaša na slovensko ozemlje in sosednje dežele. Slikovna zbirka obsega razglednice in fotografije slovenskih krajev in pokrajin ter manjše število bakrotiskov. Zbirka statističnih podatkov za slovensko ozemlje obsega arhivsko pisno in statistično gradivo o Sloveniji.

Sodelavci so nadaljevali urejanje razstavišča Zemljepisnega muzeja. V kletnih prostorih so začeli postavljati police, kjer bo shranjeno različno gradivo, ki ni v redni rabi.

V dvorani se je zvrstilo več kot 250 prireditev, srečanj, posvetov in predstavitev. Od 11. do 22. 7. je dvorana Zemljepisnega muzeja gostila počitniške delavnice za otroke, ki jih je pripravilo več inštitutov ZRC SAZU in posameznikov.

Zaradi združevanja obeh knjižnic v eno je nekaj starejših knjig iz knjižnice prišlo v muzej. Nadaljuje se signiranje in vpisovanje knjig v sistem COBISS. Muzej in njegove zbirke si je ogledalo 235 obiskovalcev iz Slovenije in tujine.

Zemljepisna knjižnica

Vodja: M. Topole.

Knjižnico je obiskalo 298 obiskovalcev, ki so si izposodili 454 enot. Na novo je bilo signiranih 835 knjižničnih enot. Večino knjig je knjižnica pridobila z zamenjavo ali jih je prejela kot darila, manjši del jih je kupila.

V knjižnici bivšega Inštituta za geografijo na Trgu francoske revolucije 7 je bila opravljena dokončna selekcija knjig. Njihovo novo signiranje oziroma vključevanje v fond Biblioteke SAZU bo teklo postopoma. Ker je pridružen fond zelo obsežen, je inštitut zanj opremil novopridobljeni prostor.

Zemljepisna knjižnica je uvedla avtomatski način izposoje knjig, kolikor je seveda možen, saj večji del publikacij še nima nalepke s kodo, ki to omogoča. Ustrezno kodiranje je bilo v Biblioteki SAZU redno vpeljano šele leta 2000. Izobraževanje o avtomatski izposoji je za knjižničarje specialnih knjižnic v okviru ZRC SAZU v letošnjem letu izvedla Biblioteka SAZU. Knjižnica pospešeno izvaja novo kodiranje starih publikacij, najprej tistih, ki so najpogostejše v obtoku.

Prek Zemljepisne knjižnice poteka tudi zamenjava publikacij; knjižnica tako pridobi številne tuje geografske in sorodne publikacije, predvsem znanstvene revije.

Geografska zbirka

Vodja: P. Gašperič.

Geografska zbirka je nadgradnja več večjih in nekaj manjših zbirk, ki so nastajale vse od ustanovitve inštituta, leta 1999 pa se je s pomočjo geografskega informacijskega sistema začelo združevanje v enotno zbirko. Je temeljna podatkovna, kartografska in slikovna baza za inštitutska raziskovanja. Njena organizacija omogoča sodelovanje s podobnimi podatkovnimi zbirkami v tujini in na medmrežju. Zbirka se pripravlja in dopolnjuje tako, da se lahko neposredno poveže s podatkovnimi sloji geografskega informacijskega sistema in z grafičnimi sloji digitalnih tematskih zemljevidov. Zasnova je hierarhično. Na vrhu je Slovenija kot celota, na nižji ravni so slovenske makroregije, na še nižji slovenske mezoregije, nato mikroregije in nazadnje še prostorske enote ali objekti najnižje ravni, na primer Triglavski ledenik. V letu 2011 se je nadaljevala digitalizacija starega gradiva, ki obsega podatke, slike, zemljevide, letalske in druge posnetke, terenske zapiske, zemljepisna imena in podobno. Največ digitaliziranega gradiva se nanaša na Triglavski ledenik. Številčni podatki se v računalnik vnašajo klasično z vpisom, slikovni podatki pa se skenirajo z natančnostjo vsaj 300 pik na palec (rastrski zapis), kar omogoča tudi njihovo tiskanje, ali pa se digitalizirajo z digitalizatorjem (vektorski zapis). Vsi digitalizirani podatki so geokodirani glede na zemljepisno širino in dolžino ter nadmorsko višino.

Kartografska zbirka

Vodja: M. Ferjan.

Zbirka vsebuje vse temeljne topografske zemljevide Slovenije v merilih 1 : 5000 oziroma 1 : 10.000 in 1 : 25.000 ter množico tematskih zemljevidov, ki se stalno dopolnjujejo in so temelj za izgradnjo inštitutskih geografskih informacijskih sistemov ter zbirk. Je najboljše zbirka tematskih zemljevidov v Sloveniji. V tem letu se je zbirka povečala za 43 kupljenih enot in 57 novih digitalnih tematskih zemljevidov, ki so jih izdelali na inštitutu. Izposojenih je bilo 97 zemljevidov, večinoma topografskih zemljevidov v merilu 1 : 25.000. Nadaljevala se je prostorska stiska kartografske zbirke. Zemljevidi so sicer sistematično shranjeni v več kot tridesetih kovinskih ognjevarnih omarah za viseče zemljevide ter precej kovinskih in drugih dostropnih predalnih omarah, vendar pa so omare razporejene po več hodnikih, sobah in v kleti, kar zelo otežuje iskanje in sposojanje zemljevidov, nekateri zemljevidi pa so skoraj nedostopni. Nadaljevala se je selitev dela zbirke iz kletnih prostorov inštituta na Gosposki ulici 13 v prostore inštituta v 2. nadstropju na Trgu francoske revolucije 7. Najdragocenejši zemljevidi so preseljeni v zavarovane prostore Zemljepisnega muzeja na Novem trgu 2.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- Rožle Bratec Mrvar, Lukas Birsak, Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Jurij Kunaver, **Kocenov srednješolski atlas kot didaktična prelomnica**. Geografija Slovenije 22. Uredila Drago Perko, Drago Kladnik. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 136 strani.
- Mimi Urbanc, **Pokrajinske predstave o slovenski Istri**. Georitem 15. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 136 strani.
- Aleš Smrekar, Bojan Erhartič, Mateja Šmid Hribar, **Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib**. Georitem 16. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 134 strani.
- Mateja Ferk, Uroš Stepišnik, **Geomorfološke značilnosti Rakovega Škocjana**. Georitem 17. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 70 strani.
- Blaž Komac, Matija Zorn, Rok Ciglič, **Izobraževanje o naravnih nesrečah v Evropi**. Georitem 18. Uredila Drago Kladnik, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 110 strani.
- Janez Nared, Drago Perko, Nika Razpotnik Visković (ur.), **Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji**. Regionalni razvoj 3. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 200 strani.
- Matija Zorn, Blaž Komac, Miha Pavšek, Polona Pagon (ur.), **Od razumevanja do upravljanja**. Naravne nesreče 1. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 256 strani.
- Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Miha Pavšek (ur.), **Neodgovorna odgovornost**. Naravne nesreče 2. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 149 strani.
- Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Miha Pavšek (ur.), **Neodgovorna odgovornost**. Naravne nesreče 2. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 1 optični disk (CD-ROM).
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.), **Auswirkungen des Klimawandels auf den Tourismus im Alpenraum**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 125 str.
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.), **Climate change and its impact on tourism in the Alpine space**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 125. str.
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.), **Il cambiamento climatico e i suoi impatti sul turismo nello spazio Alpino**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 125. str.
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.), **Le changement climatique et son impact sur le tourisme dans l'Espace Alpin**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 125 str.
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.), **Podnebne spremembe in njihov vliv na turizem v Alpah**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 125. str.
- **Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 51-1**. Uredil Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 226 strani.
- **Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik 51-2**. Uredil Blaž Komac. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 208 strani.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Accademia Europea di Bolzano / Evropska akademija v Bolzanu, Bolzano/Bozen, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Agenzia LAORE Sardegna / Agencija LAORE Sardinija, Cagliari, Italija: projekt *OTREMED*.
- Agenzia Regionale per la Prevenzione e l'Ambiente dell'Emilia-Romagna / Regionalna agencija za zaščito in okolje Emilije - Romanje, Bologna, Italija: projekt *UHI*.
- Akershus fylkeskommune / Deželni svet Akershusa, Oslo, Norveška: projekt *Catch_MR*.
- Alpenforschungsinstitut GmbH / Inštitut za raziskovanje Alp, Garmisch-Partenkirchen, Nemčija: projekt *ClimAlpTour*.
- Anaptyxiaki Etaireia Magnisias, Kentro Epaggelmatikis Katartisis A. E. / Razvojno-izobraževalni center Magnezija, Volos, Grčija: projekt *SY_CULTour*.
- Associação dos Empresários do Alentejo Litoral / Podjetniško združenje Alentejo, Grândola, Portugalska: projekt *2Bparks*.
- Ayuntamiento de Andújar / Združenje Andújar, Andújar, Španija: projekt *2Bparks*.
- BIC Lazio SpA, Rim, Italija: projekt *Catch_MR*.
- Budapest főváros Önkormányzata / Mesto Budimpešta, Budimpešta, Madžarska: projekt *Catch_MR*.
- Budapesti Közlekedési Szövetség / Prometna zveza Budimpešte, Budimpešta, Madžarska: projekt *Catch_MR*.
- Centro Euro-Mediterraneo per i Cambiamenti Climatici / Evro-sredozemsko središče za podnebne spremembe, Benetke, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- CIRPS—La Sapienza / Univerza La Sapienza v Rimu, Rim, Italija: projekt *BIOMOT*.
- Collège Régional des Conseils d'architecture, d'urbanisme e d'environnement de la Région Provence-Alpes-Côte Azur / Regionalni kolegij Sveta za arhitekturo, urbanizem in okolje regije Provansa - Alpe - Azurna obala, Embrun, Francija: projekt *CAPACities*.
- Comunità Montana Sirentina / Gorska skupnost Sirentina, Secinara, Italija: projekt *SY_CULTour*.
- Conseil général de l'Hérault / Generalni svet Héraulta, Montpellier, Francija: projekt *2Bparks*.
- Conselleria de Turisme, Govern de les Illes Balears / Svet za turizem Vlade Balearskih otokov, Palma de Mallorca, Španija: projekt *2Bparks*.
- Consiglio Nazionale delle Ricerche, Istituto di Geologia e Geingegneria Ambientale / Inštitut za okoljsko geologijo in geoinženiring Nacionalnega raziskovalnega sveta, Benetke, Italija: projekt *CHERPLAN*.
- Consorzio per la Gestione del Centro di Coordinamento delle Attività di Ricerca Inerenti il Sistema Lagunare Veneziano / Konzorcij za upravljanje Centra za koordinacijo raziskovalnih aktivnosti na območju Beneške lagune, Benetke, Italija: projekt *UHI*.
- Český hydrometeorologický ústav / Češki hidrometeorološki inštitut, Praga, Češka: projekt *UHI*.

- Department des Innern und der Volkswirtschaft Graubünden, Amt für Raumentwicklung / Urad za prostorski razvoj notranjega in gospodarskega oddelka kantona Graubünden, Chur, Švica: projekt *CAPACities*.
- DIALOGIK, gemeinnützige Gesellschaft für Kommunikations- und Kooperationsforschung GmbH / DIALOGIK, Neprofitni inštitut za komunikacijske in kooperacijske raziskave, Stuttgart, Nemčija: projekt *CapHaz-Net*.
- Die Eidgenössische Forschungsanstalt für Wald, Schnee und Landschaft WSL, Institut für Schnee- und Lawinenforschung SLF / Zvezni švicarski inštitut za raziskovanje gozda, snega in pokrajine WSL, Inštitut za raziskave snega in snežnih plazov SLF, Birmensdorf in Davos, Švica: projekt *CapHaz-Net*.
- Epimelitritio Irakleiou / Zbornica za trgovino in industrijo Heraklion, Heraklion, Grčija: projekt *SY_CULTour*.
- Erevinitiko Akadimaiko Instityto Technologias Ypologiston / Informacijsko-tehnološki akademski raziskovalni inštitut, Patras, Grčija: projekt *CHERPLAN*.
- Etaireia touristikis anaptyksis & provolis Troodous / Regionalna turistična organizacija Troodosa, Prodromos, Ciper: projekt *2Bparks*.
- Flood Hazard Research Centre, Middlesex University / Raziskovalni center za nevarnost poplav Univerze Middlesex, London, Združeno Kraljestvo: projekt *CapHaz-Net*.
- Gemeinsame Landesplanungsabteilung Berlin-Brandenburg / Skupni oddelek za pokrajinsko planiranje dežel Berlin in Brandenburg, Potsdam, Nemčija: projekt *Catch_MR*.
- Geografski inštitut, Bälgarska akademija na naukate / Geografski inštitut Bolgarske akademije znanosti, Sofija, Bolgarija: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- Geografski inštitut Jovan Cvijic Srpske akademije nauka i umetnosti / Geografski inštitut Jovana Cvijica Srpske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- Georg-August-Universität Göttingen, Stiftung Öffentlichen Rechts / Ustanova za javno pravo Univerze Georga Augusta v Göttingenu, Göttingen, Nemčija: projekt *INCOME*.
- Georg-Eckert-Institut für internationale Schulbuchforschung / Mednarodni inštitut za preučevanje učbenikov Georg Eckert, Braunschweig, Nemčija: projekt *CapHaz-Net*.
- Göteborgsregionens kommunalförbund / Združenje lokalnih skupnosti regije Göteborg, Göteborg, Švedska: projekt *Catch_MR*.
- Harvard University / Harvardska univerza, Boston, Združene države Amerike: sodelovanje v projektu doktorskega izobraževanja.
- Haute école spécialisée de Suisse occidentale Valais, Institut Economie & Tourisme / Inštitut za gospodarstvo in turizem pri Specializirani visoki šoli v zahodni Švici, Sierre, Švica: projekt *ClimAlpTour* in priprava mednarodnega projekta.
- Helmholtz Zentrum für Umweltforschung – UFZ / Okoljskoraziskovalno središče Helmholtz, Leipzig, Nemčija: projekt *CapHaz-Net*.
- Hochschule für Technik Rapperswil, Forschungsstelle für Freizeit, Tourismus und Landschaft, Institut für Landschaft und Freiraum / Inštitut za okolje in prostor Raziskovalne postaje za prosti čas, turizem in pokrajino Visoke tehniške šole v Rapperswilu, Rapperswil, Švica: projekt *ClimAlpTour*.
- Hochschule für Technik und Wirtschaft Chur, Institut für Tourismus- und Freizeitforschung / Inštitut za turizem in preučevanje prostega časa Visoke šole za tehniko in gospodarstvo v Churu, Chur, Švica: projekt *ClimAlpTour*.
- Hochschule München, Fakultät für Tourismus / Fakulteta za turizem Visoke šole v Münchnu, München, Nemčija: projekt *ClimAlpTour*.
- Institutou Geoperivallontos / Geokoljski inštitut, Atene, Grčija: projekt *2Bparks*.
- Institut de Ciència i Tecnologia Ambientals Universitat Autònoma de Barcelona / Inštitut za okoljske znanosti in tehnologije Avtonomne univerze v Barceloni, Barcelona, Španija: projekt *CapHaz-Net*.
- Institut de la Méditerranée / Sredozemski inštitut, Marseille, Francija: projekt *OTREMED*.
- Institut d'Urbanisme de Grenoble, Université Pierre-Mendes-France / Urbanistični inštitut v Grenoblu Univerze Pierre Mendes, Grenoble, Francija: projekt *CAPACities*.
- Institut Universitaire Kurt Bösch / Univerzitetni inštitut Kurt Bösch, Sion, Švica: projekt *ClimAlpTour*.
- Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania Polskiej Akademii Nauk / Inštitut za geografijo in prostorsko načrtovanje Poljske akademije znanosti, Varšava, Poljska: projekt *UHI*.
- Instytut Medycyny Pracy im. Prof. J. Nofera / Inštitut za medicino dela J. Noferja, Lodž, Poljska: projekt *UHI*.
- Istituto di Ricerca per l'Ecologia e l'Economia Applicata alle Aree Alpine / Inštitut za raziskovanje ekologije in uporabne ekonomije na alpskih območjih, Milano, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Istituto di Sociologia Internazionale di Gorizia / Mednarodni sociološki inštitut v Gorici, Gorica, Italija: projekt *CapHaz-Net*.
- Itä-Suomen yliopisto / Univerza vzhodne Finske, Joensuu, Finska: projekt *BIOMOT* in sodelovanje pri pripravi znanstvene monografije.
- Karlsruher Institut für Technologie / Inštitut za tehnologijo v Karlsruheju, Karlsruhe, Nemčija: projekt *UHI*.
- Kozep Dunantuli Regionális Innovációs Ugynökség Nonprofit Kft. / Regionalno inovacijska agencija osrednje Podonavske regije, Pécs, Madžarska: projekt *SY_CULTour*.
- LA.MO.RO Agenzia di sviluppo / Razvojna agencija LA.MO.RO, Asti, Italija: projekt *CAPACities*.
- Lancaster Environment Centre, Lancaster University / Lancastrski okoljski center Univerze v Lancastru, Lancaster, Združeno Kraljestvo: projekt *CapHaz-Net*.
- Land Kärnten, Lawinenwarndienst Kärnten / Lavinska služba dežele Koroške, Celovec, Avstrija: projekt *NHWF*.
- Landeshauptstadt Stuttgart / Deželno glavno mesto Stuttgart, Stuttgart, Nemčija: projekt *UHI*.

- Landesverwaltung Niederösterreich, Raumordnung und Regionalpolitik / Deželna uprava Spodnje Avstrije za prostor in regionalno politiko, St. Pölten, Avstrija: projekt *Catch_MR*.
- Magistratsabteilung 22 Umweltschutzabteilung Bereich Räumliche Entwicklung, Stadt Wien / Mestni oddelek 22 za varstvo okolja Sektorja za prostorsko načrtovanje Dunaja, Dunaj, Avstrija: projekt *UHI*.
- Marktgemeindeamt Hallstatt / Občinski urad Hallstatt, Hallstatt, Avstrija: projekt *CHERPLAN*.
- Meteorologisches Institut – Universität Freiburg / Meteorološki inštitut Univerze v Freiburgu, Freiburg, Nemčija: projekt *UHI*.
- Ministarstvo kulture Crne Gore / Ministrstvo za kulturo Črne gore, Podgorica, Črna gora: projekt *CHERPLAN*.
- Ministeria e Turizmit, Kulturës, Rinisë dhe Sporteve / Ministrstvo za kulturo, turizem, mladino in šport, Tirana, Albanija: projekt *CHERPLAN*.
- Ministero dell'Ambiente e della tutela del territorio e del Mare / Ministrstvo za okolje, kopno in morje, Rim, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Ministerstvo za kultura na Republika Makedonija / Ministrstvo za kulturo Republike Makedonije, Skopje, Makedonija: projekt *CHERPLAN*.
- Moskovskij gosudarstvennyj universitet imeni M. V. Lomonosova / Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- Nomarhiaké Autodioíkese Magnesias / Prefektura Magnezija, Volos, Grčija: projekt *2Bparks*.
- Oblastna Administratsiya Pazardzhik / Uprava regije Pazardžik, Pazardžik, Bolgarija: projekt *SY_CULTour*.
- Országos Meteorológiai Szolgálat / Državni urad za meteorologijo, Budimpešta, Madžarska: projekt *UHI*.
- Oslo kommune / Občina Oslo, Oslo, Norveška: projekt *Catch_MR*.
- Österreichische Akademie der Wissenschaften, Institut für Gebirgsforschung / Inštitut za preučevanje gora Avstrijske akademije znanosti, Innsbruck, Avstrija: priprava mednarodnega projekta.
- Panepistémio Patrón / Univerza v Patrasu, Patras, Grčija: projekt *OTREMED*.
- Parco Naturale Regionale delle Serre / Regionalni naravni park Serre, Serra San Bruno, Italija: projekt *2Bparks*.
- Periferia Ditikis Elladas / Pokrajina Zahodna Grčija, Patras, Grčija: projekt *CHERPLAN*.
- Privredna komora Vojvodine / Gospodarska zbornica Vojvodine, Novi Sad, Srbija: projekt *SY_CULTour*.
- Provincia Autonoma di Trento, Servizio vigilanza e promozione delle attività agricole / Služba za nadzor in promocijo kmetijstva Avtonomne province Trento, Trento, Italija: projekt *SY_CULTour*.
- Provincia di Roma / Rimska provinca, Rim, Italija: projekt *Catch_MR*.
- Provincia di Vercelli / Provinca Vercelli, Vercelli, Italija: projekt *2Bparks*.
- Radboud Universiteit Nijmegen / Univerza Radboud v Nijmegenu, Nijmegen, Nizozemska: projekt *BIOMOT*.
- Região do Algarve / Regija Algarve, Faro, Portugalska: projekt *OTREMED*.
- Región de Andalucía / Regija Andaluzija, Sevilla, Španija: projekt *OTREMED*.
- Región de Murcia / Regija Murcia, Murcia, Španija: projekt *OTREMED*.
- Región Valencia / Regija Valencia, Valencia, Španija: projekt *OTREMED*.
- Regione Abruzzo / Dežela Abruci, L'Aquila, Italija: projekt *OTREMED*.
- Regione autonoma Friuli Venezia Giulia, Servizio sviluppo rurale / Služba za razvoj podeželja avtonomne dežele Furlanija - Julijska krajina, Videm, Italija: projekt *CHERPLAN*.
- Regione autonoma Valle d'Aosta, Dipartimento Territorio, Ambiente e risorse idriche / Oddelek za prostor, okolje in vodne vire avtonomne dežele Dolina Aoste, Aosta, Italija: projekta *CAPACities* in *ClimAlpTour*.
- Regione autonoma Valle d'Aosta, Direzione Ambiente / Direkcija za okolje Avtonomne dežele Dolina Aoste, Aosta, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Regione Emilia-Romagna, Direzione Generale Programmazione territoriale e negoziata, intese / Generalni direktorat za teritorialno in pogodbeno sodelovanje, sporazume dežele Emilije - Romanje, Bologna, Italija: projekt *UHI*.
- Regione Lazio / Dežela Lacij, Rim, Italija: projekt *OTREMED*.
- Regione Lombardia, DG Sistemi Verdi e Paesaggio / Direktorat za zelene sisteme in pejsaž dežele Lombardije, Milano, Italija: projekt *CAPACities*.
- Regione Piemonte / Dežela Piemont, Torino, Italija: projekt *OTREMED*.
- Regione Piemonte, Direzione Programmazione Strategica / Direkcija za strateško načrtovanje dežele Piemont, Torino, Italija: projekt *CAPACities*.
- Regione Sicilia / Dežela Sicilija, Palermo, Italija: projekt *OTREMED*.
- Regione Veneto, Direzione Pianificazione Territoriale e Parchi / Oddelek za prostorsko načrtovanje in parke dežele Benečije, Benetke, Italija: projekti *2Bparks*, *ClimAlpTour* in *UHI*.
- Research Institute for Humanities and Nature / Raziskovalni inštitut za humanistiko in naravo, Kjoto, Japonska: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija: promocija inštituta.
- Stadt Wien / Mesto Dunaj, Dunaj, Avstrija: projekt *Catch_MR*.

- Technische Universität Darmstadt / Tehniška univerza v Darmstadtu, Darmstadt, Nemčija: projekt *INCOME*.
- Technische Universität Wien, Abteilung für Bauphysik und Bauökologie, Institut für Architekturwissenschaften / Inštitut za arhitekturne znanosti Oddelka za gradbeno fiziko in ekološke gradnje Tehniške univerze na Dunaju, Dunaj, Avstrija: projekt *UHI*.
- The Regional Studies Association / Zveza za regionalne študije, Seaford, Združeno kraljestvo: regionalne študije.
- Unione Nazionale Comuni Comunità Enti Montani / Nacionalno združenje gorskih občin, skupnosti in ustanov, Rim, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- United Nations Environment Programme in Vienna / Okoljski program Združenih narodov na Dunaju, Dunaj, Avstrija: projekt *ClimAlpTour*.
- United Nations Group of Experts on Geographical Names / Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena, New York, Združene države Amerike: zemljepisna imena.
- Università degli studi di Trieste / Univerza v Trstu, Trst, Italija: sodelovanje pri pripravi znanstvene monografije.
- Universität für Bodenkultur Wien, Institut für Wasserversorgung / Inštitut za oskrbo z vodo Univerze za naravne vire in biotehniške znanosti na Dunaju, Dunaj, Avstrija: projekt *CHERPLAN*.
- Universität Greifswald / Univerza v Greifswaldu, Greifswald, Nemčija: projekt *BIOMOT*.
- Universität Innsbruck, Institut für strategisches Management, Marketing und Tourismus / Inštitut za strateško upravljanje, marketing in turizem Univerze v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija: projekt *ClimAlpTour*.
- Université Catholique de Louvain / Katoliška univerza v Louvainu, Louvain, Belgija: projekt *BIOMOT*.
- Université de Savoie, Institut de la Montagne / Inštitut za gore Savojske univerze, Le Bourget du Lac, Francija: projekt *ClimAlpTour*.
- Universiteit Leiden / Univerza v Leidnu, Leiden, Nizozemska: projekt *BIOMOT*.
- Universitetet i Bergen / Univerza v Bergnu, Bergen, Norveška: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.
- University of Manchester / Univerza v Manchestru, Manchester, Združeno kraljestvo: projekt *BIOMOT*.
- Univerzita Karlova v Praze, Matematicko-fyzikální fakulta / Oddelek za matematiko in fiziko Karlove univerze v Pragi, Praga, Češka: projekt *UHI*.
- Univerzitet u Novom Sadu, Prirodno-matematički fakultet / Narovoslovno-matematična fakulteta Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija: projekt *SY_CULTour*.
- Útvar rozvoje hlavního města Prahy / Oddelek za razvoj glavnega mesta Prage, Praga, Češka: projekt *UHI*.
- Valle d'Aosta, Direzione Ambiente / Direkcija za okolje avtonomne dežele Dolina Aoste, Aosta, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Városkutatás Kft. / Metropolitanski raziskovalni inštitut, Budimpešta, Madžarska: projekt *Catch_MR*.
- Wageningen University & Research centre / Univerza v Wagenjingu, Wageningen, Nizozemska: sodelovanje na področju skupnih zemljišč.
- World Wide Fund for Nature / Svetovni sklad za naravo, Rim, Italija: projekt *ClimAlpTour*.
- Zentralamt für Meteorologie und Geodynamik, Regionalstelle Kärnten / Regionalna izpostava za Koroško Žveznega urada za meteorologijo in geodinamiko, Celovec, Avstrija: projekt *NHWF*.
- Zhōngguó Nóngyè Dàxué / Kitajska univerza za kmetijstvo, Peking, Kitajska: projekt bilateralnega znanstvenega sodelovanja.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Petr Mareš, Naravoslovna fakulteta Karlove univerze v Pragi, Praga, Češka, 1. 7.–5. 8.: raba tal, študijsko izpopolnjevanje.
- Carolin Firouzeh Roeder, Oddelek za zgodovino Harvardske univerze, Boston, Združene države Amerike, 3.–25. 7.: okoljska zgodovina, delo z arhivskim gradivom.
- Dr. Elena Petrova, Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 31. 7.–9. 8.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.
- Aleksej Petrov, Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 31. 7.–9. 8.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.
- Dr. Leo Aoi Hosoya, Raziskovalni inštitut za humanistiko in naravo, Kjoto, Japonska, 7.–27. 11.: raziskovalno delo.
- Dr. Romina Rodela, Univerza v Wagenjingu, Wageningen, Nizozemska, 8. 11.: sodelovanje na področju skupnih zemljišč.
- Dr. Jelena Čalić, mag. Jelena Kovačević Majkić, mag. Milovan Milivojević, mag. Marko Milošević in dr. Milan Radovanović, Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 12.–15. 9.: slovensko-srbski bilateralni projekt *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*.
- Dr. Hrvoje Petrić, Oddelek za zgodovino Filozofske Fakultete Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 2. 12.: okoljska zgodovina, študijski obisk.

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Bojan Erhartič

Naravovarstveno vrednotenje geomorfološke dediščine v Dolini Triglavskih jezer z metodo geomorfološkega kartiranja, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, 12. 10. – doktorsko delo.

Primož Pipan

Primerjava popotresne obnove v Italiji in Sloveniji po potresih v Zgornjem Posočju in Furlaniji, Oddelek za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, 23. 3. – doktorsko delo.

Daniela Ribeiro

Distribution patterns of the invasive species Robinia pseudacacia in northeast Slovenia / Vzorci razširjenosti invazivne vrste Robinia pseudacacia v severovzhodni Sloveniji, Fakulteta za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, 19. 9. – magistrsko delo.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

David Bole

- *SY_CULTour – Introduction and project structure*. Predstavitev projekta partnerjem in obiskovalcem na odskočnem sestanku mednarodnega projekta SY_CULTour v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 29. 3.
- *Studying daily mobility network in Slovenia: one country, one metropolis?* Predavanje na mednarodni konferenci združenja EURA (European Urban Research Association), København, Danska, 24. 6.
- *SY_CULTour – Institutional framework analysis – WP3.1*. Predstavitev vmesnega rezultata partnerjem na drugem projektne sestanku mednarodnega projekta SY_CULTour v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Székesfehérvár, Madžarska, 27. 9.
- *SY_CULTour – welcome and introduction – WP 3.3*. Predstavitev vsebine sestanka povabljenim partnerjem na sestanku mednarodnega projekta SY_CULTour v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 7. 12.

Mateja Breg Valjavec

- *Gojenje fige (Ficus carica L.) – priložnost za ekološko kmetijstvo v slovenski Istri*. Predavanje na simpoziju Četrtri Melikovi dnevi: *geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem*, Koper, 10.–11. 6. (soavtorica Urška Klančar)
- *V Ljubljani je voda na dlani!* Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom, ozaveščanju o varovanju okolja in pomenu voda v vsakdanjem življenju, Ljubljana, 11.–22. 7. (soavtorja P. Gašperič, M. Volk)
- *Upravljanje zavarovanih in/ali vodozbirnih območij obmorskih mokrišč Sečoveljske soline, Strunjanske soline in Škocjanski zatok*. Predavanje na simpoziju *Slovenski regionalni dnevi 2011*, Lipica, 27.–28. 10. (soavtorica K. Polajnar Horvat)

Rok Ciglič

- *Primerjava različnih načinov modeliranja plazovitosti*. Predavanje na simpoziju *Naravne nesreče v Sloveniji*, Ig, Slovenija, 25. 3. (soavtorja B. Komac, M. Zorn)
- *Evaluation of digital data for determination of natural landscape types in Slovenia*. Predavanje na 3. mednarodnem geografskem simpoziju *Landscapes: perceptions, understanding, awareness and action*, Bukarešta, Râșnov, Romunija, 9. 4.
- *Geografija Ljubljanskega barja*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Ljubljansko barje, 13. 9. (soavtorja M. Orožen Adamič, M. Zorn)
- *Podpora odločanju z GIS*. Predavanje na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 3. 11.

Bojan Erhartič

- *Five minutes from the city center to the forest: Tivoli, Rožnik, and Šiška hill landscape park*. Poster na konferenci *Trees, People and the Built Environment – Urban Trees Research Conference*, Birmingham, Združeno kraljestvo, 13. 4. (soavtorja A. Smrekar, M. Šmid Hribar)
- *Glaciers as an icon of climate change: experiences from Slovenia*. Poster na mednarodni konferenci *Earth on the Edge: Science for a Sustainable Planet*, Melbourne, Avstralija, 30. 6.
- *Geografske značilnosti Ljubljanskega barja*. Vodenje strokovne ekskurzije dijakov I. gimnazije Celje v okviru šolskih ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva, 21. 10.
- *Zavarovana območja v ZDA*. Predavanje na Ljubljanskem geografskem društvu, Ljubljana, 8. 11.

Mateja Ferk

- *Speleologija in varstvo jam*. Predavanje v okviru jamarskega izobraževalnega tečaja Jamarskega kluba Železničar, Ljubljana, 21. 4.
- *Paleopoplave v porečju Ljubljanice na primeru Planinskega polja*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, ki jo je organiziral Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana, 16.–17. 5.
- *Palaeofloods on karst poljes, Slovenia*. Poster na mednarodni delavnici *Climate Change in the Carpathian – Balkan Region during the late Pleistocene and Holocene*, Suceava, Romunija, 7.–12. 6.
- *Eogenetic caves in conglomerate: an example from Udin Boršt, Slovenia*. Poster na 19. mednarodni krasoslovni šoli *Classical Karst: Karst Underground protection*, Postojna, 20.–25. 6.
- *Holocene palaeofloods on the Planina Karst Polje, Classical Dinaric Karst, Slovenia*. Predavanje na mednarodni konferenci *INQUA 2011*, Bern, Švica, 19.–28. 7.
- *Palaeofloods on karst poljes, Dinaric Karst, Slovenia*. Predavanje in udeležba na mednarodni poletni šoli o geokronologiji *Dating antropogenic and natural changes in a fragile Alpine environment*, Bergün, Švica, 4.–9. 9.
- *Kvartarne poplave v porečju kraške Ljubljanice*. Javna predstavitev dispozicije doktorske disertacije pred komisijo na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 13. 9.
- *Ujme v Vipavski dolini*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Vipavska dolina, 14. 9. (soavtorji P. Gašperič, B. Komac, M. Zorn)
- *Hidrologija Notranjskega podolja in kartiranje na terenu*. Vodenje terenskih vaj v okviru vaj 2. letnika pri predmetu *Fizična geografija krasa* na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 21. 10. (s sodelovanjem Uroša Stepišnika)
- *Hidrologija Notranjskega podolja in kartiranje na terenu*. Vodenje terenskih vaj v okviru vaj 4. letnika pri predmetu *Geografija krasa* na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 22. 10. (s sodelovanjem Uroša Stepišnika)

Jerneja Fridl

- *Kartografska dejavnost Geografskega inštituta Antona Melika*. Predavanje za 2. in 3. letnik študentov Oddelka za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 11. 10.

Matej Gabrovec

- *Catch_MR – Priprava, prijava, usmerjanje*. Predavanje na nacionalnem informativnem dnevu v okviru predstavitve 4. javnega razpisa programa *INTERREG IVC*, Ljubljana, 13. 1.
- *Povezava prostorskega in prometnega načrtovanja med regijo in metropolo v projektu Catch_MR*. Predavanje na pripravljani delavnici *SEE-TRANS 2011 in dostopnost*, Ljubljana, 30. 3.
- *Vpliv sprememb rabe tal na geomorfne procese v zadnjih stoletjih*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16. 5. (soavtorja B. Komac, M. Zorn)
- *Suburbanizacija in javni potniški promet*. Predavanje na prvi diseminacijski delavnici mednarodnega projekta *Catch_MR*, Ljubljana, 1. 6.
- *Črnokalski viadukt – lep ali pameten?* Predavanje na simpoziju Četrtri Melikovi dnevi: geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem, Koper, 11. 6.
- *Catch_MR in njegova pomembnost za mobilnostni menedžment v LUR*. Predavanje na mednarodni konferenci *Mobilnostni menedžment in mobilnostni centri – evropske izkušnje in slovenske priložnosti*, Ljubljana, 15. 9.
- *The Influence of Land Ownership on Land Use*. Predavanje na regionalni geografski konferenci, Santiago, Čile, 16. 11.

Primož Gašperič

- *V Ljubljani je voda na dlani!* Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom, ozaveščanju o varovanju okolja in pomenu voda v vsakdanjem življenju, Ljubljana, 11.–22. 7. (soavtorja M. Breg Valjavec, M. Volk)
- *Ujme v Vipavski dolini*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Vipavska dolina, 14. 9. (soavtorji M. Ferk, B. Komac, M. Zorn)

Drago Kladnik

- *Familiarity with Slovenian Exonyms in the Professional Community*. Predavanje na 24. mednarodnem kongresu *onomastičnih znanosti*, Barcelona, Španija, 9. 9. (soavtor P. Pipan)

Blaž Komac

- *Neodgovorna odgovornost*. Uvodno predavanje ob otvoritvi simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji*, lg, 25. 3.
- *Primerjava različnih načinov modeliranja plazovitosti*. Predavanje na simpoziju *Naravne nesreče v Sloveniji*, lg, 25. 3. (soavtorja R. Ciglič, M. Zorn)
- *Naravne nesreče v Sloveniji*. Predavanje v Idrijskem muzeju ob razstavi ob 500. obletnici Idrijskega potresa, Idrija, 26. 3. (soavtor M. Zorn)
- *Vpliv sprememb rabe tal na geomorfne procese v zadnjih stoletjih*. Predavanje na simpoziju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16. 5. (soavtorja M. Gabrovec, M. Zorn)

- *Geomorfni procesi na flišnih klifih ob slovenski obali*. Predavanje na simpoziju Četrti Melikovi dnevi: *geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem*, Koper, 11. 6. (soavtorja Ela Šegina, M. Zorn)
- *Ujme v Vipavski dolini*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Vipavska dolina, 14. 9. (soavtorji M. Ferk, P. Gašperič, M. Zorn)
- *Naravne nesreče v Sloveniji*. Predavanje v Tolminskem muzeju ob razstavi ob 500. obletnici Idrijskega potresa, Tolmin, 15. 9.
- *Naravne nesreče in poti njihovega preučevanja*. Predavanje v okviru usposabljanja v zvezi z drugim obdobjem uvajanja posodobljenega učnega načrta za geografijo v Šolskem centru Postojna, Postojna, 9. 11.
- *Naravne nesreče in poti njihovega preučevanja*. Predavanje v okviru usposabljanja v zvezi z drugim obdobjem uvajanja posodobljenega učnega načrta za geografijo v Srednji šoli Slovenska Bistrica, Slovenska Bistrica, 10. 11.
- *Naravne nesreče v Sloveniji in gorniška preventiva*. Predavanje v okviru 7. strokovnega posveta *Gore in varnost* v organizaciji Planinske zveze Slovenije, Gorske reševalne zveze Slovenije, Odbora Gore in varnost ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig, 19. 11. (soavtorji M. Pavšek, M. Volk, M. Zorn)

Jani Kozina

- *Nepal v presežkih*. Predavanje na Gimnaziji Želumlje, Želumlje, 7. 4.
- *The creative class in Slovenia*. Predavanje na mednarodni konferenci združenja EURA (European Urban Research Association), København, Danska, 24. 6.
- *Exploring creativity, creative class and it's living environment – the case of Slovenia*. Predavanje na mednarodni konferenci Zveze za regionalne študije RSA (Regional Studies Association), Poznan, Poljska, 21. 9.
- *Nepal v presežkih*. Predavanje na Ljubljanskem geografskem društvu, Ljubljana, 18. 10.

Janez Nared

- *Inovativna strategija trajnostnega razvoja Občine Idrija*. Predavanje na letni konferenci Društva Alpsko mesto leta, Idrija, 9. 2.
- *Inovativna strategija trajnostnega razvoja Občine Idrija*. Predavanje na *Eko-tednu*, Idrija, 11. 4.
- *Do global changes matter in case of local/regional strategic planning? The case of Idrija (Slovenia)*. Predavanje na letni konferenci Zveze za regionalne študije, Newcastle, Združeno kraljestvo, 19. 4.
- *Catch_MR – predstavitev projekta*. Predavanje na prvi diseminacijski delavnici mednarodnega projekta *Catch_MR*, Ljubljana, 1. 6.
- *Inovativna strategija trajnostnega razvoja Občine Idrija*. Predstavitev strategije na občinskem svetu, Idrija, 23. 6.

Milan Orožen Adamič

- *Geografija Ljubljanskega barja*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Ljubljansko barje, 13. 9. (soavtorja R. Ciglič, M. Zorn)

Miha Pavšek

- *Naravne nesreče v Sloveniji ter varstvo in zaščita pred njimi*. Predavanje v okviru osnovnošolskega izobraževanja pri izbirnem predmetu *Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami*, OŠ Trzin, Trzin, 5. 1.
- *Nastanek, vrste in temeljne značilnosti snežnih plazov v Sloveniji ter preventiva v zasneženi pokrajini*. Predavanje na *Dnevu varstva pred snežnimi plazovi* v organizaciji Društva Gorska reševalna služba Kamnik, Domžalski dom na Mali planini, 14. 1.
- *Zima, zima bela, vrh gore sedela*. Predavanje za skavte in skavtinje iz Dola in Dolskega, Pastoralni dom dr. Janeza Janeža, Dolsko, 21. 1.
- *Nastanek, vrste in temeljne značilnosti snežnih plazov v Sloveniji ter preventiva v zasneženi pokrajini*. Seminar varstva pred snežnimi plazovi v organizaciji Društva Gorska reševalna služba Celje, Frischaufov dom na Okrešlju, Okrešelj, 12. 2.
- *Sneg, dejavniki za nastanek in vrste snežnih plazov ter značilnosti plazovitih območij v Sloveniji*. Predavanje študentom Fakultete za šport Univerze v Ljubljani v okviru predmeta *Planinstvo – zimski del*, Koča pod Bogatinom, Komna, 17. 3.
- *Poletno vreme*. Pogovor o sezonskih vremenskih napovedih, TV Slovenija, 1. program, oddaja *Dobro jutro*, 21. 6.
- *Geografske značilnosti Ljubljanskega barja*. Vodenje strokovne ekskurzije dijakov I. gimnazije Celje v okviru šolskih ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva, 21. in 27. 10.
- *Naravne nesreče v Sloveniji in gorniška preventiva*. Predavanje v okviru 7. strokovnega posveta *Gore in varnost* v organizaciji Planinske zveze Slovenije, Gorske reševalne zveze Slovenije, Odbora Gore in varnost ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig, 19. 11. (soavtorji B. Komac, M. Volk, M. Zorn)
- *Šest in pol desetletij meritev na Triglavskem ledeniku*. Predavanje v okviru 1. konference mednarodnega projekta *Climaparks*, Venzona/Puška vas, Italija, 24. 11.

Drago Perko

- *Ugotavljanje prostorske povezanosti med kraškimi kamninami in prstmi v Sloveniji*. Predstavitev na delovnem sestanku o posebnih kriterijih za določanje območij z naravnimi omejitvami za kmetijstvo v Evropski uniji, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Ljubljana, 14. 11.

- *Predstavitel Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU*. Predavanje magistrandom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6. 12.
- *Geografsko projektno financiranje*. Predavanje magistrandom Oddelka za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 6. 12.
- *Stanje na področju geografskih in krasoslovnih raziskav v letu 2010*. Predstavitel na sestanku Sveta za humanistiko Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, Ljubljana, 12. 12.

Primož Pipan

- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji udeležencev odskočnega sestanka mednarodnega projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 29. 3.
- *35th anniversary of earthquake in Friuli*. Predavanje na ekskurziji udeležencev mednarodnega kongresa mediteranske regije Evropske zveze študentov geografije, Kranjska Gora, 6. 5.
- *Identifikacije potencialnih turističnih proizvodov za Kranjsko Goro z vidika prilagoditve na podnebne spremembe*. Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Kranjska Gora, 7. 6. (sovoditeljica M. Volk)
- *Podrobnejše dodelave potencialnih turističnih proizvodov za Kranjsko Goro z vidika prilagoditve na podnebne spremembe*. Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Kranjska Gora, 21. 6. (sovoditeljica M. Volk)
- *Identifikacije potencialnih turističnih proizvodov za Zgornje Posočje z vidika prilagoditve na podnebne spremembe*. Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Bovec, 22. 6. (sovoditeljica M. Volk)
- *Podrobnejše dodelave potencialnih turističnih proizvodov za Zgornje Posočje z vidika prilagoditve na podnebne spremembe*. Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Bovec, 28. 6.
- *Familiarity with Slovenian Exonyms in the Professional Community*. Predavanje na 24. mednarodnem kongresu onomastičnih znanosti, Barcelona, Španija, 9. 9. (soavtor D. Kladnik)
- *Geography and history of Ljubljana*. Predavanje na ekskurziji za gostjo z Raziskovalnega inštituta za humanistiko in naravo v Kjotu, Ljubljana, 8. 11.

Katarina Polajnar Horvat

- *Upravljanje zavarovanih in/ali vodozbirnih območij obmorskih mokrišč Sečoveljske soline, Strunjanske soline in Škočjanski zatok*. Predavanje na simpoziju *Slovenski regionalni dnevi 2011*, Lipica, 27.–28. 10. (soavtorica M. Breg Valjavec)

Marjan Ravbar

- *Inovativni pristopi k regijskemu razvoju Bele krajine, Dolenjske in Posavja*. Predavanje na konferenci Dolenjske akademske pobude, Novo mesto, 7. 3.
- *Ali slovenski Kras ogrožajo Italijani?*, Radio Slovenija, 1. program, oddaja *Studio ob sedemnajstih*, Ljubljana, 8. 3.
- *Prof. dr. Marjan Ravbar, geografija, ZRC*. Radio Slovenija, 3. program ARS, oddaja *Podobe znanja*, Ljubljana, 22. 4.
- *Sive celice v funkciji regionalnega razvoja*. Vabljen predavanje na 5. dnevih občin in srečanju županov *Zlati kamen*, Kongresni center Brdo, Brdo pri Kranju, 26. 5.

Daniela Ribeiro

- *Study on patterns of distribution of the invasive Robinia pseudacacia in NE Slovenia*. Predavanje na 34. simpoziju *Vzhodnoalpskega in dinarskega društva za ekologijo rastlinstva*, Camerino, Italija, 25. 5. (soavtorja A. Čarni, Imelda Somodi)
- *Vegetation between meadows and forests in the Kras region*. Poster na konferenci *Il mosaico paesistico-culturale in transizione: dinamiche, disincanti, dissolvenze*, Videm, Italija, 22.–23. 9. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, A. Paušič)

Maruša Rosulnik

- *Trajnostni menedžment poslovne borze Convente*. Predavanje deležnikom poslovne borze, Ljubljana, 5. 8.
- *Zeleni marketing (Green Marketing)*. Predstavitel rezultatov promocijske kampanje *Push up Slovenia* na 50. ICCA kongresu, Leipzig, Nemčija, 22.–26. 10.
- *Kongresni barometer*. Predstavitel rezultatov o profilu kongresnega gosta v okviru študije *Kongresna Ljubljana 2020*, Ljubljana, 27. 10.

Petra Rus

- *Communication actions in SY_CULTour project – WP2*. Predstavitel komunikacijskih dejanj na odskočnem sestanku projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 29. 3.
- *Communication plan and communication tools*. Predstavitel komunikacijskega načrta in komunikacijskih aktivnosti na drugem projektne sestanku mednarodnega projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Székesfehérvár, 27. 9.

Aleš Smrekar

- *The Lipica Stud Farm: Is a Golf Course Acceptable at a Cultural Monument of National Importance?*. Predavanje na konferenci *Heritage 2011*, Aman, Jordanija, 14. 3. (soavtorica M. Urbanc)

- *Five minutes from the city center to the forest: Tivoli, Rožnik, and Šiška hill landscape park.* Poster na konferenci *Trees, People and the Built Environment – Urban Trees Research Conference*, Birmingham, Združeno kraljestvo, 13. 4. (soavtorja B. Erhartič, M. Šmid Hribar)
- *Razvojne priložnosti Ljubljanskega barja.* Vodenje okrogle mize ob podpisu Sporazuma o sodelovanju na področju znanstvenoraziskovalnega dela med Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Krajinskim parkom Ljubljansko barje, Ljubljana, 8. 11.
- *Ljubljansko barje kot izziv raziskovalcem.* Intervju na Radiu Slovenija, 3. program ARS, oddaja *Pogled v znanost*, Ljubljana, 5. 12.
- *Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib kot izziv za raziskovalno delo.* Predavanje dodiplomskim študentom na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 7. 12.

Mateja Šmid Hribar

- *Common methodology for management of cultural values in rural areas – WP3.* Predstavitel skupne metodologije upravljanja kulturnih vrednot partnerjem in obiskovalcem na odskočnem sestanku mednarodnega projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 29. 3.
- *Five minutes from the city center to the forest: Tivoli, Rožnik, and Šiška hill landscape park.* Poster na konferenci *Trees, People and the Built Environment – Urban Trees Research Conference*, Birmingham, Združeno kraljestvo, 13. 4. (soavtorja B. Erhartič, A. Smrekar)
- *DEDI – Digital encyclopaedia of natural and cultural heritage.* Predstavitel spletnega mesta *DEDI* v sklopu sestanka *EU-CHIC Olimia meeting*, Olimje, 30. 5. (soavtor Danie Vladušič)
- *Drevesna dediščina na Gorenjskem.* Predavanje na delavnici *Izobraževanje naravoslovnih turističnih informatorjev - vodnikov osrednje Gorenjske* v okviru projekta *Nature Experience (Brezmejna doživetja narave)*, Trboje, 17. 6.
- *Survey on cultural values – database of cultural values.* Predstavitel vmesnih rezultatov partnerjem na drugem projektnem sestanku mednarodnega projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Székesfehérvár, Madžarska, 27. 9.
- *Presentation of the draft guidelines – WP3.3.* Predstavitel osnutka smernic povabljenim partnerjem na sestanku mednarodnega projekta *SY_CULTour* v okviru Evropskega teritorialnega sodelovanja, Jugovzhodna Evropa, Ljubljana, 7. 12.

Mimi Urbanc

- *The Lipica Stud Farm: Is a Golf Course Acceptable at a Cultural Monument of National Importance?* Predavanje na konferenci *Heritage 2011*, Aman, Jordanija, 14. 3. (soavtor A. Smrekar)
- *Anton-Melik-Geographisches Institut des Wissenschaftlichen Forschungszentrums der Slowenischen Akademie der Wissenschaften und Künste: 65 Jahre geographische Forschung.* Predavanje v Slovenskem znanstvenem inštitutu, Dunaj, Avstrija, 29. 3.
- *Gendered Landscapes of Slovenian Istria.* Predavanje na mednarodni konferenci *Geographical imagination* Kraljevega geografskega društva, London, Združeno kraljestvo, 1. 9.
- *Learning from the past, looking to the future.* Vabljen predavanje na zaključni konferenci mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Benetke, Italija, 6. 10.
- *65 Years of Research of the Anton Melik Geographical Institute, ZRC SAZU.* Predavanje na oddelku za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 16. 11.

Manca Volk

- *Lavinski kataster in zemljevidi nevarnosti zaradi snežnih plazov s poudarkom na primerih z območja osrednjih Karavank.* Predavanje na simpoziju *Naravne nesreče v Sloveniji*, Ig, Idrija, 25.-26. 3.
- *Identifikacije potencialnih turističnih proizvodov za Kranjsko Goro z vidika prilagoditve na podnebne spremembe.* Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Kranjska Gora, 7. 6. (sovoditelj P. Pipan)
- *Podrobnejše dodelave potencialnih turističnih proizvodov za Kranjsko Goro z vidika prilagoditve na podnebne spremembe.* Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Kranjska Gora, 21. 6. (sovoditelj P. Pipan)
- *Identifikacije potencialnih turističnih proizvodov za Zgornje Posočje z vidika prilagoditve na podnebne spremembe.* Vodenje delavnice v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*, Bovec, 22. 6. (sovoditelj P. Pipan)
- *V Ljubljani je voda na dlani!* Zasnova in izvedba počitniške delavnice, namenjene seznanjanju najmlajših z geografskim raziskovalnim delom, ozaveščanju o varovanju okolja in pomenu voda v vsakdanjem življenju, Ljubljana, 11.–22. 7. (soavtorja M. Breg Valjavec, P. Gašperič)
- *Naravne nesreče v Sloveniji in gorniška preventiva.* Predavanje v okviru *7. strokovnega posveta Gore in varnost* v organizaciji Planinske zveze Slovenije, Gorske reševalne zveze Slovenije, Odbora Gore in varnost ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig, 19. 11. (soavtorji B. Komac, M. Pavšek, M. Zorn)

Matija Zorn

- *Posvet v Idriji ob 500-letnici najhujšega potresa na Slovenskem.* Tiskovna konferenca ob predstavitvi posveta *Naravne nesreče v Sloveniji*, Idrija, 22. 3.
- *Posvet v Idriji ob 500-letnici najhujšega potresa na Slovenskem.* Intervju za Radio Odmev, Cerkno, 22. 3.
- *Posvet Neodgovorna odgovornost.* Intervju na Radiu Slovenija, 1. program, oddaja *Danes do trinajstih*, Ljubljana, 26. 3.
- *Primerjava različnih načinov modeliranja plazovitosti.* Predavanje na simpoziju *Naravne nesreče v Sloveniji*, Ig, 25. 3. (soavtorja R. Ciglič, B. Komac)

- *Naravne nesreče v Sloveniji*. Predavanje v Idrijskem muzeju ob razstavi ob 500. obletnici Idrijskega potresa, Idrija, 26. 3. (soavtor B. Komac)
- *The Soča Front (WW 1): Landscape recovery in a mountainous karst landscape*. Vabljen predavanje na konferenci Ameriškega združenja za okoljsko zgodovino *History and sustainability: stories of progress, hubris, decline, and resilience*, Phoenix, Združene države Amerike, 16. 4. (soavtor Ž. Kokalj)
- *Vpliv sprememb rabe tal na geomorfne procese v zadnjih stoletjih*. Predavanje na simpoziju *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16. 5. (soavtorja M. Gabrovec, B. Komac)
- *The Soča Front (WW 1): Landscape recovery in a mountainous karst landscape*. Predavanje v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Babin zub, Srbija, 24. 5. (soavtor Ž. Kokalj)
- *Nekaj geografskih načinov preučevanja erozijskih procesov*. Nastopno predavanje za izvolitev v naziv docenta na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, 31. 5.
- *Pomen izbranih vremenskih dejavnikov za sproščanje flišnih kamnin na erozijskem žarišču v porečju Dragonje*. Predavanje na simpoziju Četrtri Melikovi dnevi: *geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem*, Koper, 10. 6. (soavtorja Gregor Kovačič, Miha Štut)
- *Geomorfni procesi na flišnih klifih ob slovenski obali*. Predavanje na simpoziju Četrtri Melikovi dnevi: *geografski vidiki upravljanja z morjem in zaledjem*, Koper, 11. 6. (soavtorja B. Komac, Ela Šegina)
- *Geografija Ljubljanskega barja*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Ljubljansko barje, 13. 9. (soavtorja R. Ciglič, M. Orožen Adamič)
- *Ujme v Vipavski dolini*. Vodenje ekskurzije v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Vipavska dolina, 14. 9. (soavtorji P. Gašperič, M. Ferik, B. Komac)
- *Naravne nesreče v Sloveniji in gorniška preventiva*. Predavanje v okviru *7. strokovnega posveta Gore in varnost* v organizaciji Planinske zveze Slovenije, Gorske reševalne zveze Slovenije, Odbora Gore in varnost ter Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig, 19. 11. (soavtorji B. Komac, M. Pavšek, M. Volk)
- *Idrijski potres 1511*. Intervju na Radiu Ognjišče, oddaja *Doživetja narave*, Ljubljana, 23. 12.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

David Bole

- Skupna tehnična pisarna programa Evropskega teritorialnega sodelovanja – Jugovzhodna Evropa, Budimpešta, Madžarska, 23. 2.: seminar za vodilne partnerje.
- Mesto Oslo in Svet dežele Akershus, Oslo, Norveška, 7.–9. 3.: četrta delavnica mednarodnega projekta *Catch_MR*.
- Evropsko združenje za urbane raziskave (EURA), København, Danska, 23.–25. 6.: udeležba na letni mednarodni konferenci.
- Evropsko omrežje za spremljanje prostorskega razvoja (ESPON), Bruselj, Belgija, 13. 9.: udeležba na informativnem dnevu.
- Regionalno inovacijska agencija osrednje Podonavske regije, Székesfehérvár, Madžarska, 26.–28. 9.: drugi sestanek mednarodnega projekta *SY_CULTour*.

Mateja Breg Valjavec

- Univerza za naravne vire in biotehniške znanosti, Dunaj, Avstrija, 14.–15. 7.: odskočni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *CHERPLAN*.
- Inštitut za pomorske znanosti Nacionalnega raziskovalnega centra, Benetke, Italija, 9. 11.: pripravljani sestanek partnerjev v prijavi mednarodnega projekta *MARLIT*.

Rok Ciglič

- Univerza Spiru Haret, Bukarešta, Romunija, 8.–10. 4.: mednarodni geografski simpozij *Landscapes: Perceptions, understanding, awareness and action*.
- Moskvska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 19.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.
- Regionalna izpostava za Koroško Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, Avstrija, 18.–19. 10.: odskočni sestanek in terenska delavnica v okviru meddržavnega projekta *NH-WF*.

Bojan Erhartič

- Regionalni naravni park Serre, Serra San Bruno, Italija, 3.–4. 11.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–16. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.

Mateja Ferk

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 23.–26. 5.: študijski obisk s predavanji in terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Stara planina) v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*.
- Oddelek za geografijo, turizem in hotelirstvo Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26.–27. 5.: študijski obisk s terenskim delom.
- Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, 19. 9.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.

Jerneja Fridl

- Dežela Benečija in strokovna ekscurzija na testno območje Auronzo di Cadore, Benetke, 6. 10.–7. 10.: zaključna konferenca mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.

Matej Gabrovec

- Mesto Oslo in Svet dežele Akershus, Oslo, Norveška, 7.–9. 3.: četrta delavnica mednarodnega projekta *Catch_MR*.
- Rimska provinca in BIC Lazio SpA, Rim, Italija, 19.–21. 9.: peta delavnica mednarodnega projekta *Catch_MR*.

Primož Gašperič

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 23.–26. 5.: študijski obisk s predavanji in terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Stara planina) v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*.
- Oddelek za geografijo, turizem in hotelirstvo Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26.–27. 5.: študijski obisk s terenskim delom.
- Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 19.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.

Drago Kladnik

- Univerza v Barceloni, Barcelona, Španija, 7.–9. 9.: 24. mednarodni kongres onomastičnih znanosti.

Blaž Komac

- Mednarodni sociološki inštitut v Gorici, Gorica, Italija, 4.–5. 4.: delavnica o hidro-geomorfnih nesrečah v Alpah v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Okoljskoraziskovalno središče Helmholtz, Leipzig, Nemčija, 10.–11. 5.: mednarodna delavnica o nižinskih poplavah v Srednji Evropi v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 23.–27. 5.: študijski obisk s predavanji in terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Stara planina) v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*.
- Oddelek za geografijo, turizem in hotelirstvo Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26.–27. 5.: študijski obisk s terenskim delom.
- Regionalna agencija za zaščito in okolje Emilije - Romanje, Modena in Bologna, Italija, 9.–10. 6.: odskočni sestanek v okviru mednarodnega projekta *UHI*.
- Deželno glavno mesto Stuttgart, Nemčija Stuttgart, Nemčija, 19.–20. 9.: sestanek v okviru mednarodnega projekta *UHI*.
- Zvezni švicarski inštitut za raziskovanje gozda, snega in pokrajine WSL, Zürich, Švica, 15.–16. 12.: zaključna delavnica v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.

Jani Kozina

- Visoka šola za umetnost Univerze v Kentu, Canterbury, Velika Britanija, 3.–8. 7.: poletna šola združenja Creative Regions.

Janez Nared

- Dežela Piemont, Torino, Italija, 1.–2. 3.: delovni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *CAPACities*.
- Dežela Lombardija, Como, Italija, 3. 3.: zaključna konferenca mednarodnega projekta *CAPACities*.
- Občina Oslo in Svet dežele Akershus, Oslo, Norveška, 7.–9. 3.: četrta delavnica mednarodnega projekta *Catch_MR*.
- Ministrstvo za regionalni razvoj, Praga, Češka, 9.–10. 6.: pripravljalni sestanek mednarodnega projekta *CROSS-ADD*.
- Univerza za naravne vire in biotehniške znanosti, Dunaj, Avstrija, 14.–15. 7.: odskočni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *CHERPLAN*.

- Rimska provinca in BIC Lazio SpA, Rim, Italija, 19.–21. 9.: peta delavnica mednarodnega projekta *Catch_MR*.
- Regionalna inovacijska agencija osrednje Podonavske regije, Székesfehérvár, Madžarska, 26.–28. 9.: drugi sestanek mednarodnega projekta *SY_CULTour*.
- Dežela Benečija in strokovna ekscurzija na testno območje Auronzo di Cadore, Benetke, 6. 10.–7. 10.: zaključna konferenca mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.
- Inštitut za pomorske znanosti Nacionalnega raziskovalnega centra, Benetke, Italija, 9. 11.: pripravljani sestanek mednarodnega projekta *MARLIT*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–16. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.
- Delovna skupina za prebivalstvo in zaposlovanje Alpske konvencije, Torino, Italija, 20.–21. 12.: sestanek delovne skupine.

Miha Pavšek

- Regionalna agencija za zaščito in okolje Emilije - Romanje, Bologna in Modena, Italija, 9.–10. 6.: odskočni sestanek mednarodnega projekta *UHI*.
- Deželno glavno mesto Stuttgart, Stuttgart, Nemčija, 19.–20. 9.: sestanek v okviru mednarodnega projekta *UHI*.
- Regionalna izpostava za Koroško Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, Avstrija, 18.–19. 10.: odskočni sestanek in terenska delavnica v okviru meddržavnega projekta *NH-WF*.

Primož Pipan

- Mednarodni sociološki inštitut v Gorici, Gorica, Italija, 4.–5. 4.: delavnica o hidro-geomorfni nesrečah v Alpah v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Okoljskoraziskovalno središče Helmholtz, Leipzig, Nemčija, 10.–11. 5.: mednarodna delavnica o nižinskih poplavah v Srednji Evropi v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Univerza v Barceloni, Barcelona, Španija, 7.–9. 9.: 24. mednarodni kongres onomastičnih znanosti.
- Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 19.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.
- Dežela Benečija in strokovna ekscurzija na testno območje Auronzo di Cadore, Benetke, 6. 10.–7. 10.: zaključna konferenca mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.
- Zvezni švicarski inštitut za raziskovanje gozda, snega in pokrajine WSL, Zürich, Švica, 15.–16. 12.: zaključna delavnica v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.

Nika Razpotnik Visković

- Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 19.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.

Peter Repolusk

- Ministrstvo za regionalni razvoj, Praga, Češka, 9.–10. 6.: pripravljani sestanek mednarodnega projekta *CROSS-ADD*.

Daniela Ribeiro

- Camerino, Italija, 24.–25. 5.: 34. simpozij *Vzhodnoalpskega in dinarskega društva za ekologijo rastlinstva*.

Maruša Rosulnik

- Meetings Professional International (MPI), Düsseldorf, Nemčija, 13.–16. 2.: evropska konferenca o srečanjih in dogodkih (EMEC).
- Svetovna borza za motivacijska potovanja, srečanja in dogodke (IMEX), Frankfurt, Nemčija, 23.–27. 5.: izobraževalni program borze.
- Mednarodno kongresno združenje (ICCA), Leipzig, Nemčija, 22.–26. 10.: 50. mednarodni ICCA kongres.
- Svetovna borza kongresnega turizma (EIBTM), Barcelona, Španija, 29. 11.–1. 12.: izobraževalni program borze.

Petra Rus

- Oddelek za okolje Generalnega sveta Héraulta, Montpellier, Francija, 5.–6. 4.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Regionalna agencija za zaščito in okolje Emilije - Romanje, Modena in Bologna, Italija, 9.–10. 6.: odskočni sestanek v okviru mednarodnega projekta *UHI*.
- Regija Algarve, Faro, Portugalska, 21.–22. 6.: sestanek v okviru mednarodnega projekta *OTREMED*.
- Univerza za naravne vire in biotehniške znanosti, Dunaj, Avstrija, 14.–15. 7.: odskočni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *CHERPLAN*.
- Moskovska državna univerza M. V. Lomonosova, Moskva, Rusija, 19.–23. 9.: slovensko-ruski bilateralni projekt *Geografsko zamišljanje nacionalne pokrajine*, študijski obisk.
- Regionalna inovacijska agencija osrednje Podonavske regije, Székesfehérvár, Madžarska, 26.–28. 9.: drugi sestanek mednarodnega projekta *SY_CULTour*.

- Zvezni urad za meteorologijo in geodinamiko, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, Avstrija, 18.–19. 10.: odskočni sestanek in terenska delavnica v okviru meddržavnega projekta *NH-WF*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–16. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.

Aleš Smrekar

- Uprava Združenja Andújar, Andújar, Španija, 23.–24. 2.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Aman, Jordanija, 13.–15. 3.: druga mednarodna konferenca *Conservation of Architecture, Urban Areas, Nature and Landscape: Towards a Sustainable Survival of Cultural Landscape*.
- Katoliška univerza v Louvainu, Belgija, 9.–11. 11.: odskočni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *BIOMOT*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–16. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.

Mateja Šmid Hribar

- Uprava Združenja Andújar, Andújar, Španija, 23.–24. 2.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Oddelek za okolje Generalnega sveta Héraulta, Montpellier, Francija, 5.–6. 4.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Inštitut pooblaščenih gozdarskih strokovnjakov, Birmingham, Združeno Kraljestvo, 13.–14. 4.: mednarodna konferenca *Trees, People and the Built Environment – Urban Trees Research Conference*.
- Univerza za naravne vire in biotehniške znanosti, Dunaj, Avstrija, 14.–15. 7.: odskočni sestanek partnerjev mednarodnega projekta *CHERPLAN*.
- Regionalna inovacijska agencija osrednje Podonavske regije, Székesfehérvár, Madžarska, 26.–28. 9.: drugi sestanek mednarodnega projekta *SY_CULTour*.
- Regionalni naravni park Serre, Serra San Bruno, Italija, 3.–4. 11.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *2Bparks*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–16. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.

Mimi Urbanc

- European Association of Research Managers and Administrators, Bruselj, Belgija, 2. 3.: konferenca *European Research Landscape and the Innovation Union*.
- Hašemitska univerza, Aman, Jordanija, 13.–15. 3.: konferenca *Heritage 2011*.
- Slovenski znanstveni inštitut, Dunaj, Avstrija, 29.–30. 3.: predavanje in sestanek.
- Organizacija združenih narodov, Dunaj, Avstrija, 2.–6. 5.: udeležba na 26. zasedanju *UNGEGN-a* (United Nations Group of Experts on Geographical Names / Skupina izvedencev Združenih narodov za zemljepisna imena).
- Univerza v Innsbrucku, Innsbruck, Avstrija, 11.–12. 5.: sestanek partnerjev mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.
- Politehnični inštitut v Braganči, Bragança, Portugalska, 22.–24. 6.: udeležba na letni konferenci združenja EARMA (European Association of Research Managers and Administrators).
- Kraljevo geografsko društvo, London, Združeno kraljestvo, 29. 8.–2. 9.: mednarodna konferenca *Geographical imagination*.
- Dežela Benečija in strokovna ekskurzija na testno območje Auronzo di Cadore, Benetke, 6. 10.–7. 10.: zaključna konferenca mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.
- Agencija za razvoj in sodelovanje Švicarskega zveznega urada za prostorski razvoj, Luzern, Švica, 10.–12. 10.: mednarodna konferenca *Mountain World Conference*.
- Oddelek za geografijo Univerze v Bergnu, Bergen, Norveška, 14.–18. 11.: norveško-slovenski bilateralni projekt *Razumevanje sprememb kulturnih pokrajin z vidika njihovega varovanja in usmerjanja razvoja*, študijski obisk.
- Okoljski program Združenih narodov na Dunaju, Dunaj, Avstrija, 2. 12.: sestanek v okviru mednarodnega projekta *ClimAlpTour*.
- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija, 2.–5. 12.: delo v geografski knjižnici in sestanek o možnih oblikah sodelovanja.

Manca Volk

- Geografski inštitut Jovana Cvijića Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 23.–26. 5.: študijski obisk s predavanji in terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Stara planina) v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavniki pokrajinskih sprememb*.
- Oddelek za geografijo, turizem in hotelirstvo Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26.–27. 5.: študijski obisk s terenskim delom.
- Regionalna izpostava za Koroško Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, Avstrija, 18.–19. 10.: odskočni sestanek in terenska delavnica v okviru meddržavnega projekta *NH-WF*.

Matija Zorn

- Mednarodni sociološki inštitut v Gorici, Gorica, Italija, 4.–5. 4.: delavnica o hidro-geomorfni nesrečah v Alpah v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Državna arizonska univerza, Phoenix, ZDA, 13.–21. 4.: študijski obisk.
- Okoljskoraziskovalno središče Helmholtz, Leipzig, Nemčija, 10.–11. 5.: mednarodna delavnica o nižinskih poplavah v Srednji Evropi v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.
- Geografski inštitut Jovana Cvijča Srbske akademije znanosti in umetnosti, Beograd, Srbija, 23.–26. 5.: študijski obisk s predavanji in terenskim delom v izbranih gorskih pokrajinah (Stara planina) v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*.
- Oddelek za geografijo, turizem in hotelirstvo Naravoslovno-matematične fakultete Univerze v Novem Sadu, Novi Sad, Srbija, 26.–27. 5.: študijski obisk s terenskim delom.
- Regija Algarve, Faro, Portugalska, 21.–22. 6.: sestanek v okviru mednarodnega projekta *OTREMED*.
- Regionalna izpostava za Koroško Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko, Unterbergen/Podgora, Selenitzasattel/Zelenica, Avstrija, 18.–19. 10.: odskočni sestanek in terenska delavnica v okviru meddržavnega projekta *NH-WF*.
- Vojnogeografski inštitut, Santiago, Čile, 10.–23. 11.: študijski obisk.
- Zvezni švicarski inštitut za raziskovanje gozda, snega in pokrajine WSL, Zürich, Švica, 15.–16. 12.: zaključna delavnica v okviru mednarodnega projekta *CapHaz-Net*.

PEDAGOŠKO DELO

Matej Gabrovec

- *Regionalna geografija Slovenije*. Predavanja in seminar za 3. letnik v pomladnem semestru na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Blaž Komac

- *Geografija naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje za 2., 3. in 4. letnik v poletnem semestru izbirnega predmeta na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.

Miha Pavšek

- *Ocena ogroženosti zaradi naravnih nesreč*. Predavanja in terenske vaje v okviru uvajalnega in temeljnega usposabljanja poveljnikov in štabov civilne zaščite v Izobraževalnem centru Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Ig.

Marjan Ravbar

- *Razvoj podeželja*. Predavanja za 2. letnik Višje kmetijske šole Grm, Novo mesto.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja za 2. in 3. letnik na Oddelku za geografijo Fakultete za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem, Koper.
- *Humana geografija*. Predavanja za 2. letnik na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Regionalno planiranje*. Predavanja za 2. letnik na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

Nika Razpotnik Visković

- *Humana geografija*. Vaje za 2. letnik v letnem semestru na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.
- *Regionalno planiranje*. Vaje za 2. letnik v letnem semestru na Fakulteti za uporabne družbene študije Nova Gorica Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

Irena Rejec Brancelj

- *Samostojni projekt II*. Predavanja za 2. letnik Fakultete znanosti o okolju Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica.

MENTORSTVO

Drago Kladnik je bil somentor doktorandu P. Pipanu in je mentor diplomantu Davidu Svetini.

Blaž Komac je mentor doktorandki M. Ferk.

Janez Nared je bil mentor študentki Justini Bucikiewicz na dodiplomskem usposabljanju v okviru programa *Erasmus student mobility for placements*.

Miha Pavšek je bil mentor mladi raziskovalki in dijakinji Eriki Kozamernik z Gimnazije Vič v Ljubljani.

Milan Orožen Adamič je bil somentor doktorandu P. Pipanu in je mentor doktorandu P. Gašperiču.

Drago Perko je mentor doktorandom M. Breg Valjavec, R. Cigliču, mag. J. Fridl in M. Hrvatinu.

Marjan Ravbar je mentor doktorandom J. Kozini, N. Razpotnik Visković, D. Ribeiro in P. Repolusku.

Irena Rejec Brancelj je bila mentorica doktorandu B. Erhartiču in somentorica doktorandu P. Frantarju.

Aleš Smrekar je mentor doktorandkam K. Polajnar Horvat, P. Pagon in M. Rosulnik ter doktorandu J. Tiranu.

Maja Topole je somentorica diplomantki Katji Umek.

Mimi Urbanc je somentorica doktorandki M. Šmid Hribar.

NAGRADE, ODLIKOVANJA, PRIZNANJA

Bojan Erhartič je 10. 6. prejel Pohvalo Zveze geografov Slovenije.

Mateja Ferk je 19. 3. prejela priznanje in bronasti znak Jamarske zveze Slovenije za posebne dosežke na področju jamarstva.

Drago Kladnik je 10. 6. prejel Zlato plaketo Zveze geografov Slovenije.

Miha Pavšek je 16. 11. prejel priznanje Mestne občine Ljubljana za posebne dosežke na področju mladinske raziskovalne dejavnosti v letu 2011.

Matija Zorn je 10. 6. prejel Bronasto plaketo Zveze geografov Slovenije.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://giam.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Geographical Institute was founded in 1946 by the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 1976 it was named after Slovenia's greatest geographer, academy member Anton Melik (1890–1966), who served as the institute's first director. Since 1981, the institute has been one of the members of the Scientific Research Center of the Slovenian Academy of Sciences and Arts. In 2002 the Institute for Geography (established in 1962) and the Geographical Museum of Slovenia (established in 1946) were joined to the institute.

From the very beginning, the institute's main task has been to conduct basic and applied geographical research on Slovenia and its landscapes and to prepare basic geographical texts on Slovenia as a country and as a part of the world. Since Slovenia gained independence, in cooperation with other Slovenian geographers the institute's staff has prepared a large variety of basic geographical works on Slovenia as an independent country. These include national, world, school, and census atlases, a dictionary of geographical terminology, a lexicon of Slovenian place names, and a regional and general monograph. The institute participates in numerous projects in Slovenia and abroad, organizes academic conferences, trains junior researchers, and participates in professional exchanges. In the past ten years, the institute's research team has published over 3,000 bibliographic units and made over 500 presentations at conferences in Slovenia and abroad.

The institute has nine organizational units: the Department of Physical Geography, the Department of Social Geography, the Department of Regional Geography, the Department of Natural Disasters, the Department of Environmental Protection, the Department of Geographic Information Systems, the Department of Thematic Cartography, the Geographical Museum, and the Geographical Library. The institute also houses cartographic and geographical collections, and is the headquarters of the Commission for the Standardization of Geographical Names of the Government of the Republic of Slovenia (*Komisija za standardizacijo zemljepisnih imen Vlade Republike Slovenije*).

Most of the Institute research work derives from the Institute's long-term research program *Geografija Slovenije (Geography of Slovenia)*. In 2011, the research work supplemented 6 basic, 3 applied, and 1 target national projects, mainly funded by the Slovenia Research Agency, as well as 12 international European projects and 5 bilateral projects.

The institute issues five scholarly publications. *Geografija Slovenije (Geography of Slovenia)* and *Georitem (Georhythm)* are series of volumes in Slovenian that appear several times a year. *Acta geographica Slovenica / Geografski zbornik* is a journal published twice a year in English and Slovenian. The articles can be downloaded in Slovenian or English from the institute's homepage (<http://ags.zrc-sazu.si>). Volumes in the series *GIS v Sloveniji (GIS in Slovenia)* are published in even years, volumes in the series *Regionalni razvoj (Regional Development)* in odd years, and volumes in the series *Naravne nesreče (Natural hazards)* every third year. The monographs are published in Slovenian with English summaries.

Altogether in 2011, 31 institute researchers published 10 scientific monographs, 37 chapters in monographs, and 58 papers, gave 119 lectures and reports, and made 99 research trips abroad.

1 Tadej Slabe

2 Janez Mulec

3 Jurij Hajna

4 Mateja Zadel

5 Leon Drame

6 Nadja Zupan Hajna

7 Mitja Prelovšek

8 Janja Kogovšek

9 Franjo Drole

10 Petra Gostinčar

11 Franci Gabrovšek

12 Tanja Pipan

13 Bojan Otoničar

14 Metka Petrič

INŠTITUT ZA RAZISKOVANJE KRASA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Ivan Gams, akad. prof. dr. Mario Pleničar, izr. prof. dr. Franci Gabrovšek, doc. dr. Metka Petrič, izr. prof. dr. Tadej Slabe, izr. prof. dr. Stanka Šebela (predsednica), doc. dr. Nadja Zupan Hajna.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: izr. prof. dr. Tadej Slabe.

Znanstveni svetniki: izr. prof. dr. Franci Gabrovšek (od 31. 3.), doc. dr. Martin Knez, doc. dr. Andrej Mihevc, doc. dr. Metka Petrič (od 31. 3.), izr. prof. dr. Tadej Slabe, izr. prof. dr. Stanka Šebela.

Višji znanstveni sodelavki: doc. dr. Tanja Pipan, doc. dr. Nadja Zupan Hajna.

Znanstveni sodelavci: dr. Janez Mulec, dr. Bojan Otoničar, doc. dr. Nataša Ravbar.

Asistenta z doktoratom: dr. Mitja Prelovšek, dr. Janez Turk.

Asistenta: Petra Gostinčar, Matija Perne.

Samostojna strokovna sodelavka specialistka v humanistiki: dr. Janja Kogovšek.

Samostojni tehniki: Leon Drame, Franjo Drole, Jurij Hajna, Mateja Zadel.

Tajnica: Sonja Stamenković.

Snažilka: Slavuljka Šušak.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Raziskovanje krasa

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, P. Gostinčar, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna, S. Stamenković.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Sodelavci so nadaljevali mednarodno tvorni, vsebinski in organizacijski razvoj celostnega krasoslovja. Razvijali so najbolj pomembna področja temeljnega razkrivanja naravne in kulturne kraške dediščine. Izsledki so izhodišče za načrtovanje življenja v občutljivi pokrajini in za visokošolsko poučevanje o krasu. Poleg štirih obstoječih TM 71 ekstenziometrov za merjenje mikro-premikov so namestili še dva nova, in sicer v Županovo jamo in v Rupnikov rov pri Rovtah. Spremljanje tektonskih mikro-premikov ob izbranih prelomnih conah (Predjamski prelom, Ravenski prelom, Srednje-Madžarska prelomna cona, Dobrepolski prelom) je pomembno za razumevanje aktivne dinamike znotraj prelomnih con v različno tektonsko aktivnih področjih. Raziskave so vključene tudi v mednarodna projekta *EPOS* in *BlackSeaHazNet*.

Preiskovali so fluvialne sedimente v Snežni jami. Starost sedimentov iz vzorčenega profila je glede na rezultate paleomagnetnih analiz primerljiva s starostjo sige v vhodnem delu jame. Glede na paleomagnetne lastnosti sedimentov in starost zoba glodavca, ki je bil najden v spodnjem delu profila, so sedimenti v dnu stari čez 4 milijone let. Takrat je reka ponikalnica v jamo nosila sedimente s površja pred jamo. Taka sedimentacija se je nadaljevala do pred okrog 2 milijona let, ko je prišlo do prekinitev sedimentacije, in to verjetno zaradi začetka tektonskega dvigovanja Savinjskih Alp. Posvetili so se tudi podrobnejšim mineraloškim analizam glinenih sedimentov iz Grofove jame, da bi z njimi rekonstruirali izvor montmorillonita v jamskem sedimentu, saj kaže, da so te glin najstarejši jamski sedimenti, ki jih je najti v Sloveniji ($21,7 \pm 6,9$ Ma), vendar se je treba zavedati, da je to starost nastanka apatita in ne odložitve sedimenta v jami. Raziskovali so pleistocenske in recentne jamske sedimente vhodnih delov jam v povezavi z arheološkimi raziskavami v jami Bestažovca.

Poznavanje skalnega reliefa kraških pojavov kot pomembne sledi njihovega razvoja so dopolnili z nadaljnjim študijem lunanskih kamnitih gozdov na Kitajskem, Škrapelj v Braziliji, površja v severnih Združenih arabskih emiratih, mogot na Kubi ter jam ob zgornjem toku reke Ob v gorovju Altaj v Rusiji, jam na slovaškem krasu in v Sloveniji. Preučevali so tudi geomorfologijo in jame različnih kraških območij v Avstraliji in kras na Marsu. Opazovane oblike na nekaterih delih Marsovega površja, kjer so prisotni evaporiti, jasno nakazujejo prisotnost procesov raztapljanja.

Na terenu so bili vzeti številni vzorci kamnine. Iz dela le-teh so bili narejeni mikroskopski preparati, opravljene litostratigrafske ter kalcimetrične analize. Na območju Raduhe, Jelovice in v Rovtarskem hribovju so sodelavci nadaljevali sistematično preiskovanje potencialno hipogenih jam. Potrdili so domnevo, da kažejo razporeditve jamskih kanalov in nekatere skalne oblike nastanek v hipogenih razmerah oziroma v pogojih globoke freatične cone, nekatere jamske stene pa so bile kasneje preoblikovane z raztapljanjem nad naplavinami. Izotopska sestava ogljika in kisika, enofazni tekočinski vključki, deloma pa tudi žive oranžne katodoluminiscentne barve debelozrnatih kalcitnih kristalov, ki ponekod pokrivajo z raztapljanjem razširjene razpoke in skalne niše v nekaterih od teh jam, kažejo, da so se kristali v glavnem izločali iz stagnirajoče vode v stalno zaliti coni z nekoliko povišano temperaturo, vendar nižjo od okoli 30°C. Na podlagi preliminarnih raziskav so postavili hipotezo, da je nastala jama »Mravljetovo brezno v Gošarjevih rupah« v Rovtarskem hribovju v dedolomitu, ki se nahaja kot nepravilno kamninsko telo v srednje triasnem dolomitu. Da bi ugotovili razloge za dedolomitizacijo, so sodelavci pobrali več kamnitih vzorcev za petrografske, rentgenske in izotopske raziskave, del katerih so tudi že opravili. Začeli so z detajlnim geološkim kartiranjem širšega območja jame.

V izbranih točkah znotraj različnih hidroloških con izbranega kraškega vodonosnika so nadaljevali merjenje padavin, pretokov, temperature in specifične električne prevodnosti. Za ugotavljanje značilnosti delovanja vodonosnega sistema so bili vzporedno analizirani rezultati sledenj z umetnimi in naravnimi sledili.

Že deseto leto so nadaljevali multiparameterske meritve pretakanja infiltriranih padavin skozi kraško vadozno cono. Na dinamiko pretakanja je vezan tudi prenos onesnaženja. Zvezne meritve fizikalnih parametrov so dopolnjevali s kemijskimi analizami ter začeli z vzporednimi mikrobiološkimi analizami. Občasno so spremljali našete parametre tudi v kraškem izviru Malenščica in vodnih tokovih, ki ga napajajo, predvsem v jesensko-zimskih poplavnih valovih. Tako so že nekaj dni pred upravljalcem vodovoda zaznali povečano mikrobiološko onesnaženje Malenščice. Na osnovi rezultatov zveznih in dolgotrajnih raziskav o pretakanju in prenosu snovi skozi kraške vodonosnike so podali vzroke tega onesnaženja, kar so posredovali v številnih izjavah za medije.

Nadaljevali so razvijanje in uporabo numeričnih in analitičnih metod pri študiju kraških procesov. V speleogenetske modele so vpeljali metodo sledenja delcev in na ta način raziskovali transportne lastnosti sintetičnih vodonosnikov v različnih stopnjah razvoja. Na osnovi speleogenetskega modela so raziskovali dinamiko razvoja udornic. Pri tem so prišli do novih izsledkov, ki so jih že poslali v objavo v vodilno revijo na področju geomorfologije. Razvili so model razvoja kraških kanalov v pogojih spremenljivega dotoka in toka z odprto gladino. Nadaljevali so študij prenosa toplote v kraških kanalih. Novi temeljni izsledki o relativni vlogi različnih procesov pri prenosu toplote v krasu so že bili poslani v objavo. Sodelovali so pri raziskavah transporta neorganskega ogljika v vadozni coni krasa na območju jame Bijambare v BiH.

Nadaljevali so meritve raztapljanja in odlaganja sige v pomembnejših slovenskih vodnih jamah.

Analizirali so različne plitve podzemelske habitate, tako intersticial, epikras, močila, špranjaste habitate na površju matične kamnine – MSS in melišča ter ocenili vpliv izbranih selekcijskih dejavnikov na razvoj specifičnih adaptacij pri podzemelskih organizmih.

V jamah predstavlja gvano netopirjev pomemben vir informacij za proučevanje mikrobnih interakcij, interakcij z okoljem ter študija morebitnega vpliva na obiskovalce jam. Različnim vzorcem gvana iz izbranih slovenskih jam ter iz Združenih arabskih emirатов so izmerili encimatske aktivnosti. Ker gvano lahko vsebuje tudi spore zelo patogene glive *Histoplasma capsulatum*, so serum krvi skupine speleologov, ki je v večji meri izpostavljena tveganju za okužbo, testirali na prisotnost protiteles proti *H. capsulatum*. Masovni obisk turistov v jamah vpliva na jamsko klimo in kakovost jamske atmosfere. V letu 2011 so v Postojnski jami opravili tri mikrobiološka vzorčenja jamskega zraka pred in med turističnim obiskom ter po njem v različnih obdobjih leta. Ti podatki bodo pomagali pri določanju vnosa jami tujerodnih snovi ter pri oceni nosilnosti jame glede številčnosti turističnega obiska. Izdali so knjigo *Krasoslovje v razvojnih izzivih na krasu – Voda* v zbirki *Carsologica* in tri številke *Acte carsologicae*. Priredili so prvi sestanek pri nas zasnovane mednarodne Krasoslovne akademije. Razvijali so študij krasoslovja, tako na dodiplomskih programih kot na njihovem mednarodnem podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* (Univerza v Novi Gorici). Sodelovali so pri prijavi Dinarskega krasa v UNESCO dediščino.

Informacijsko-tehnološka mreža za integriranje dolgoročnih ekoloških, biodiverzitetnih in socio-ekonomskih raziskav na krasu: LTER-Slovenija

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: T. Pipan.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, A. Kranjc, A. Mihevc, J. Mulec, M. Petrič, M. Prelovšek, T. Slabe.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Nacionalna mreža LTER-Slovenija temelji na širšem evropskem in multidisciplinarnem nivoju in je vključena v evropsko mrežo LTER (Long-Term Ecological Research). V okviru projekta so sodelavci zbirali podatke o kraški biodiverziteti z izbranih LTER mest. Na podlagi zbranih informacij in analiz so bili definirani vzorci razširjenosti podzemeljske biodiverzitete, mesta in razmere, kjer je ta še posebej ranljiva ter vroče točke z bogato vrstno pestrostjo. Na podlagi posameznih primerov so bili definirani potencialni indikatorji za ocenjevanje regionalne podzemeljske vodne biodiverzitete ter bile postavljene smernice za upravljanje in zaščito podzemeljske biodiverzitete z vključenimi habitatami oziroma njihovimi prostorskimi komponentami.

Žvepleni izviri v Sloveniji s krasoslovnega vidika in njihova mikrobiota

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Mulec.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, N. Zupan Hajna, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Vrstno pestrost tako prokariotskih kot evkariotskih organizmov v žveplenenem izviru v Dolenji Trebuši so sodelavci podrobno proučili z analizo izolirane DNA. Gradient koncentracije kisika vpliva na združbo organizmov iz vseh treh kraljestev, Bacteria, Archaea in Eukarya. Za natančnejši vpogled v habitat in hidrološko stanje vodonosnika so zvezno (15 minut) merili temperaturo in nivo vode, občasno pa še pH in specifično električno prevodnost. Rezultati fizikalno-kemijskih analiz nakazujejo spremenljivo okolje, ki ga morajo tam prisotni organizmi tolerirati (npr. fluktuacije v koncentraciji kisika) in dajejo pomemben prispevek k razumevanju žveplenenih okolij.

Razvoj in uporaba naprednih numeričnih in eksperimentalnih metod pri študiju procesov na krasu

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: F. Gabrovšek.

Sodelavci: J. Kogovšek, M. Petrič, A. Mihevc, T. Slabe, N. Zupan Hajna, M. Perne; dr. Božidar Šarler, dr. Siraj Ul-Islam, dr. Agnieszka Z.

Lorbicka, dr. Gregor Kosec (Univerza v Novi Gorici); dr. Tomaž Rodič, dr. Aleksander Grm, Anton Pristovšek (C3M d. o. o.).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projektna skupina se je dogovorila o nalogah in načinu izvedbe projekta. Začela je s teoretičnim delom in razvojem algoritmov. Prvi rezultati modela, ki v kraško hidrologijo uvaja brez mrežne numerične metode, so poslani v objavo. Nadaljevala je razvoj obstoječih modelov in prišla do novih izsledkov o speleogenezi na prehodu iz freatičnega v vadozni sistem.

Uporaba sledenj z naravnimi in umetnimi sledili pri načrtovanju zaščite kraških voda

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Petrič.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Mulec, B. Otoničar, T. Pipan, T. Slabe, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Postavljena informacijska baza do sedaj opravljenih sledilnih poskusov omogoča lažji dostop do njihovih rezultatov in s tem uporabo v aplikativnih projektih načrtovanja različnih posegov v kraško okolje ali varovanja kraških vodnih virov. Na osnovi rezultatov vzporedne rabe naravnih in umetnih sledil so sodelavci predlagali smernice za načrtovanje monitoringa kakovosti podzemnih vod v vplivnih območjih različnih virov onesnaževanja. Izsledke o vlogi in pomenu parametrov, ki imajo odločilen vpliv na notranjo in specifično ranljivost kraških vodonosnih sistemov, so pripravili za objavo v različnih mednarodnih in domačih znanstvenih in strokovnih publikacijah.

Meritve in analiza izbranih klimatskih parametrov v kraških jamah: primer sistema Postojnskih jam

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: T. Slabe.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, B. Otoničar, M. Perne, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna; dr. Primož. Mlakar, dr. Marija Zlata Božnar, Darko Popović, dr. Boštjan Grašič (MEIS storitve za okolje, d.o.o.).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Klimatski monitoring v Postojnski jami je vzpostavljen na štirih reprezentativnih točkah, ki odražajo večji del meteoroloških značilnosti v Postojnski jami. Vse postaje v desetminutnem intervalu zajemajo podatke o temperaturi, hitrosti in smeri vetra, koncentraciji CO₂ in vlage. Sodelavci projekta so prvi v jamskem okolju uspešno izpeljali prenos podatkov meteoroloških postaj prek odločljivega omrežja (DTN). Analize rezultatov so pokazale pestro dinamiko in prepletenost jamske in zunanje atmosfere.

BIOMOT – Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitete / Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Sodelovanje, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: Radboud Universiteit Nijmegen, Nizozemska.

Sodelujoče ustanove: University of Manchester, Združeno kraljestvo; Université Catholique de Louvain, Belgija; Universität Greifswald, Nemčija; University of Eastern Finland, Finska; CIRPA-La Sapienza, Rim, Italija; Universiteit Leiden, Nizozemska.

Vodja z IZRK ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavec z IZRK ZRC SAZU: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 8. 2015

Na začetku projekta so potekali pogovori o nekaterih izhodiščih projekta in načinu dela ter sodelovanja med štirimi inštituti ZRC SAZU, ki v projektu sodelujejo. Na IZRK so bile določene sodelujoče osebe in njihove funkcije v projektu.

BlackSeaHazNet – Complex Research of Earthquake's Prediction Possibilities, Seismicity and Climate / Celostna študija možnosti napovedovanja potresov, seizmičnosti in klime

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Človeški viri, IRSES, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: Bulgarian Academy of Sciences, Institute of nuclear research and nuclear energy, Bolgarija.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Sodelavec z ZRC SAZU: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Sodelavka pri projektu se je udeležila delavnice v Gruziji, kjer je predstavila štiri aktivnosti, ki se opravljajo v Sloveniji: merjenje 3D mikro-premikov s TM 71 ekstenziometri, merjenje 2D premikov statičnega navpičnega nihala, spremljanje temperature in osnovnih kemijskih parametrov na žvepljenih izvirih ter mikrobiološki monitoring na izbrani prelomni ploskvi v Postojnski jami. Namen raziskav je pridobiti in izdelati možnosti napovedovanja potresov in ekstremnih klimatskih pogojev na podlagi zaupanja vrednih predhodnih dogajanj, signalov in reprezentativnih rezultatov.

EPOS – European Plate Observing System / Evropski sistem opazovanja plošč

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Zmogljivosti, Evropska komisija.

Vodilni partner: Istituto Nazionale di Geofisica e Vulcanologia (INGV), Italija.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 11. 2010–31. 10. 2014

Na slovenski ravni so se potencialni partnerji v projektu srečali s predstavnikom Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo. Rezultat srečanja je bil pridobitev pisma o podpori s strani ministra, kar slovenskim predstavnikom omogoča vključitev v aktivno fazo projekta. Določeni so tudi slovenski predstavniki za posamezne delovne enote znotraj projekta, ki bodo zadolženi za posredovanje podatkov (geološki, geodetski, seizmološki, aktivni tektonski premiki, radon, plazovi). Projekt *EPOS* je bil vključen v nacionalni načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020.

GEP – Skupni geoinformacijski sistem (GIS) za varovanje virov pitne vode v izrednih dogodkih / Sistema informativo territoriale (GIS) congiunto per la protezione delle risorse d'acqua potabile in casi di emergenza

Vrsta projekta: Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje Slovenija-Italija 2007–2013, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Vodilni partner: Zavod za zdravstveno varstvo Nova Gorica.

Vodja z ZRC SAZU: M. Petrič.

Sodelavke z ZRC SAZU: J. Kogovšek, N. Ravbar, S. Stamenković.

Obdobje trajanja: 2. 11. 2011–2. 11. 2014

Namen triletnega projekta je izdelati čezmejno usklajen algoritem ukrepanja Civilne zaščite, podprt z GIS virov pitne vode, ki bo pomembno orodje za takojšnje in učinkovite ukrepanje v primeru izrednih dogodkov onesnaženja. Ključna pridobitev projekta bo nadgradnja GIS s hidrogeološkim modelom za kraški vodonosnik Trnovsko-Banjške planote in aluvij Soče, ki sta glavna skupna vira pitne vode za čezmejno goriško-tržaško območje, ter z odločitvenim podpornim sistemom, ki bo temeljil na analizi kazalnikov vpliva rabe tal na vire pitne vode. Na dvodnevnem uvodnem sestanku v decembru 2011 so se vsi partnerji dogovorili o načinu sodelovanja in izvajanju predvidenih aktivnosti v prvem letu projekta.

HYPOCAVE - Hypogene Caves Morphology – Europe/Australia Comparison / Morfološke oblike hipogenih jam-primerjava med Evropo in Avstralijo

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Človeški viri, IRSES, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Wydział Nauk o Ziemi, Zakład Geomorfologii Krasu, Poljska.

Sodelujoče ustanove: University of Sydney, Avstralija.

Vodja z ZRC SAZU: B. Otoničar.

Sodelavka z ZRC SAZU: N. Župan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Sodelavci so s kolegi iz tujine obiskali več domnevno hipogenih jam v podnožju Jelovice (Turkovo brezno), pri Tolminu (Zadlaška jama) in v Rovtarskem hribovju (Mravljetovo brezno v Gošarjevih rupah). Slednjo jamo so ponovno izmerili in narisali podroben jamski načrt, pobrali pa so tudi vzorce za petrografske, rentgenske in izotopske analize. Za izdelavo detajlne geološke (litostratigrafske) karte v merilu 1:5000 so kartirali širše območje vasi Vrh Sv. Treh Kraljev, med Soro in Račevo.

Med 24. in 29. 5. so v Olsztynu na Poljskem pomagali poljskim raziskovalcem pri organizaciji podiplomskega tečaja o hipogenem krasu.

V Avstraliji so preučevali kras in jame v okolici mesta Katherine (Northern Territory), na območju Chillagoe (Queensland), na Tasmaniji, obalni kras v okolici Melbourne (Victoria), jame Naracoorte in kras Mt. Gambier (South Australia), jame Jenolan (New South Wales) ter vulkanske jame Undara. V primerjavi s Slovenijo so kras in jame v Avstraliji oblikovane ali v veliko starejših (predkambrij in paleozoik) ali pa tudi v veliko mlajših (oligocen do pleistocen) karbonatnih kamninah. Obenem so v Avstraliji tudi podnebne razmere, predvsem količina padavin, precej drugačne od naših.

LIFEWATCH - e-Science and Technology Infrastructure for Biodiversity Data and Observatories / e-znanost in tehnološka infrastruktura za podatke o biološki pestrosti in opazovalnicah

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. okvirni program, Zmogljivosti, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: University of Amsterdam, Nizozemska.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavec z ZRC SAZU: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011

LifeWatch predstavlja konzorcij institucij, organizacij in znanstvenih mrež iz 22 evropskih držav. Deluje v smeri ustanovitve obsežne infrastrukture, ki naj bi postala svetovna vodilna e-infrastruktura, in podpirala znanstvene raziskave na nivoju zaščite, upravljanja in trajnostne rabe biodiverzitet. Potekale so aktivnosti, katerih rezultat je vključitev projekta *LifeWatch* v načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020 ali v slovenski ESFRI (Evropski Strateški Forum o Raziskovalnih Infrastrukturah) Roadmap.

KUP – Karst Underground Protection / Varovanje kraškega podzemlja

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Evropsko teritorialno sodelovanje, Program čezmejnega sodelovanja IPA Slovenija–Hrvaška 2007–2013, Evropski sklad za regionalni razvoj.

Sofinancer slovenskega dela: Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko.

Vodilni partner: Istarska županija, Hrvaška.

Vodja z ZRC SAZU: N. Zupan Hajna.

Sodelavec z ZRC SAZU: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 1. 12. 2009–1. 12. 2011

Sodelavci so izpeljali 19. krasoslovno šolo *Klasični kras: Varovanje podzemnega krasa* in izdali publikacijo *Pressures and Protection of the Underground Karst – Cases from Slovenia and Croatia / Pritiski in varovanje podzemnega krasa – primeri iz Slovenije in Hrvaške*. Nadaljevalo se je čiščenje jam, in sicer so očistili Jamo pod Krasom ter tehnično najzahtevnejšo med šestimi -jamo Špirnica. Prek poročil v lokalnih medijih so o čiščenjih jam informirali lokalno prebivalstvo, del novinarjev pa je poročal tudi na državni ravni. Sodelavci so z biospeleologi nadaljevali biospeleološke meritve v izbranih dvanajstih slovenskih in hrvaških jamah, meteorološke meritve v šestih izbranih jamah JZ Slovenije in podatke primerjali z gibanjem, količinsko in vrstno zastopanostjo podzemnega živalstva.

ISOMEX – Space and time rainfall isotopic composition reconstruction around the Mediterranean Sea using speleothems, tree rings and lakes sediments – Instrumental calibration and comparison with isotopic model simulations / Rekonstrukcija prostorske in časovne razporeditve izotopske sestave padavin na območju Mediterana z uporabo kapnikov, drevesnih prirastnic in jezerskih sedimentov – Inštrumentalna kalibracija in primerjava z izotopskimi modelnimi simulacijami

Vrsta projekta: projekt mreženja.

Vodilni partner: Le Centre national de la recherche scientifique, Francija.

Vodja z ZRC SAZU: N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 12. 2013

Oblikovana je bila mreža sodelavcev pri projektu, dogovorjen je bil način dela in narejen plan za začetek raziskav v naslednjem letu.

Micro-tectonic deformations in karst caves, extensometers TM 71 and pendulum monitoring / Mikro-tektonske deformacije v kraških jamah, merjenje z ekstenziometri TM 71 in nihalom

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Institute of Rock Structure and Mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Praga, Češka.

Vodja z ZRC SAZU: S. Šebela.

Sodelavca z ZRC SAZU: J. Mulec, J. Turk.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Analizirani so bili podatki zveznih meritev statičnega navpičnega nihala v Magdaleni jami, ki kažejo obdobja spremembe v smeri pritiskov napetosti Zemeljske skorje. Sprememba smeri pritiskov v kamnini je v skladu z rezultati merjenja mikro-premikov z ekstenziometri TM 71 v Sloveniji in srednji Evropi. V okviru projekta so namestili še dva TM 71 ekstenziometra, tako da je sedaj skupno število šest.

Hypogene karst / Hipogeni kras

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Université Nice–Sophia Antipolis, Biot, Francija.

Vodja z ZRC SAZU: T. Slabe.

Sodelavci z ZRC SAZU: F. Gabrovšek, M. Knez, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Sodelavci so nadaljevali proučevanje hipogenih jam v Sloveniji in Franciji in izsledke nadgradili v sodelovanju z raziskovalci tovrstnih jam drugod po svetu. Pridobili so vrsto novih spoznanj o razvoju krasa, še zlasti o starejših obdobjih razvoja jam v slovenskem alpskem krasu.

Fault basin karst aquifer's behaviors and pollutant transportation characteristics in Yunnan Plateau: case study of Heilongtan Spring, Kunming, China / Značilnosti prenosa snovi, ki onesnažujejo kraški vodonosnik ob prelomni coni: primer izvira Heilongtan, Kunming, Junanska planota, Kitajska

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska.

Vodja z ZRC SAZU: T. Slabe.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Knez, J. Kogovšek, J. Mulec, M. Petrič, N. Ravbar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2009–30. 6. 2011

Izsledke, ki so jih pridobili pri preučevanju južno-kitajskega krasa v zadnjih letih, so sodelavci objavili v knjigi **South China Karst 2 / Južnokitajski kras 2**.

Challenges to the standard evolutionary and biogeographic scenario – superficial subterranean habitats / Novi pristopi k standardnemu evolucijskemu in biogeografskemu scenariju – plitvi podzemljski habitati

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: American University, Washington D. C., ZDA.

Vodja z ZRC SAZU: T. Pipan.

Sodelavec z ZRC SAZU: B. Otoničar.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2009–30. 6. 2012

Pomembno raziskovalno dejavnost so predstavljale raziskave biologije in ekologije plitvih podzemljskih habitatov (PPH). V okviru projekta so se sodelavci usmerili v proučevanje epikrasa in močil kot dveh tipov vodnih PPH ter špranjastega habitata na površju matične kamnine – MSS kot predstavnika terestričnega PPH. Z analizo različnih PPH, med katerimi so izrazite razlike v količinah hrane in drugih okoljskih parametrih ter v vrstni sestavi favn, so ocenili vpliv izbranih selekcijskih dejavnikov na razvoj specifičnih adaptacij izbranih živalskih skupin. Vse več je dokazov, da so adaptacije na podzemljsko okolje dodatno favorizirane zaradi medvrstne kompeticije in habitatne razdrobljenosti v podzemlju, kar je bilo v znanosti o evolucijskem razvoju podzemljskih organizmov do nedavnega pretežno spregledano.

Biohazard of karst underground for research and tourism development: case of *Histoplasma capsulatum* / Biološko tveganje v kraškem podzemlju za raziskovanje in razvoj turizma: primer *Histoplasma capsulatum*

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Romanian Academy, Cluj-Napoca Branch – »Emil Racovita« Institute of Speleology, Cluj-Napoca, Romunija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Mulec.

Sodelavca v Sloveniji: dr. Tadeja Matos (Univerza v Ljubljani, Medicinska fakulteta), dr. Hans-Josef Schroers (Kmetijski inštitut Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Histoplazmo povzroča gliva *Histoplasma capsulatum* in predstavlja precejšnje tveganje za naključne obiskovalce jam in jamarje, zlasti v endemskih področjih sveta. V okviru projekta so sodelavci odvzeli vzorce gvana za analizo na prisotnost tega patogena v slovenskih in romunskih jamah. Poleg tega so v jamah, ki so bogate z gvanom netopirjev, ugotavljali koncentracije kultivabilnih mikroorganizmov v zraku, ki v povišanih koncentracijah lahko predstavljajo določeno tveganje za obiskovalce jam. Rezultati raziskave so pomembni z vidika zaščite jamskega habitata in zdravja obiskovalcev v jamah.

Groundwaters of Serbian and Slovenian Dinaric karst – Comparison of current status, use, vulnerability and perspectives / Podzemne vode Dinarskega krasa v Srbiji in Sloveniji – primerjava trenutnega stanja, izrabe, ranljivosti in potenciala

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Faculty of Mining & Geology, University of Belgrade, Srbija.

Vodja z ZRC SAZU: M. Petrič.

Sodelavci z ZRC SAZU: J. Kogovšek, J. Mulec, T. Slabe, J. Turk.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Obe skupini sta opravili po dva obiska. Od 29. 5. do 2. 6. sta partnerja skupaj pripravila terensko ekskurzijo po slovenskem krasu za študente 4. letnika hidrogeologije Rudarsko-geološke fakultete iz Beograda, sodelavci na bilateralnem projektu pa so se v juniju udeležili mednarodne krasoslovne šole v Postojni. Slovenska skupina je v maju in septembru na Zlatiboru sodelovala pri hidrogeoloških raziskavah izvira Sušičko vrelo, ki ga nameravajo zajeti za vodooskrbo. Opravili so tudi kemijske in mikrobiološke analize hiperalkalnega izvira Bele vode. Oddali so prijavo na razpis ARRS za nadaljevanje projekta v letih 2012–2013.

Shape of karst caves and speleogenesis / Oblika kraških jam in speleogeneza

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: State Nature Conservancy of the Slovak Republic (SNC SR), Slovak Caves Administration (SCA), Slovaška.

Vodja z ZRC SAZU: T. Slabe.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Knez, B. Otoničar, M. Perne, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Sodelavci so proučevali hipogene in ledne jame na slovaškem krasu in stare jame v slovenskem alpskem krasu. Pridobili so vrsto spoznanj o razvoju jam, tudi o pomenu zapolnjevanja jam z naplavinami in njihovem oblikovanju nad njimi.

Pathogenic free-living amoebae in organic rich environment and their response to environmental parameters / Patogene prostoživeče amebe v okoljih, bogatih z organsko snovjo in njihov odgovor na okoljske parametre

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Medical University of Vienna, Institute of Specific Prophylaxis and Tropical Medicine, Department of Medical Parasitology, Avstrija.

Vodja z ZRC SAZU: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Gvano netopirjev v jamah predstavlja pomemben vir hranil za jamske organizme in habitat za mikroorganizme. Sodelavci so v Predjami in Škocjanskih jamah vzorčili gvano netopirjev, rečni sediment pa v Postojnski jami. Vzorce so testirali na prisotnost in vrstno pestrost prostoživečih ameb. Širšo sliko o drugih skupinah kultivabilnih mikroorganizmov so pridobili z gojitveno metodo za bakterije in glive na izbranih gojiščih. Rezultati nakazujejo razlike v abudanci bakterij in gliv ter vrstni pestrosti ameb v različnih vzorcih. V nadaljevanju projekta bodo tem podatkom dodali še podatke o okoljskih parametrih (npr. pH, nutrienti) ter jih statistično obdelali.

Karst groundwater, its distribution and cycling regimes of the Dianchi catchment area and water supply of capital city of Yunnan province, China / Kraška podtalnica, njena razprostranjenost in sezonsko kroženje na področju povirja jezera Dianchi ter oskrba glavnega mesta province Junan, Kitajska

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Partner: Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, Kitajska.

Vodja z ZRC SAZU: T. Slabe.

Sodelavci z ZRC SAZU: M. Knez, M. Petrič, J. Kogovšek, M. Perne.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Sodelavci so nadaljevali proučevanje hidrogeoloških značilnosti kraškega zaledja Kunminga in litoloških značilnosti ter skalnega reliefa lunanskih kamnitih gozdov. Analizirali (fizikalno-kemijske in mikrobiološke analize) so več kraških izvirov na območju novega kunminškega letališča in vodo iz več vodnih rezervoarjev, ki se uporablja kot pitna voda. Postavili so temelje za celostno proučevanja krasa v predelu Luxija.

IGCP UNESCO Project No. 598 – Environmental Change and Sustainability in Karst Systems / Projekt št. 598 – Okoljske spremembe in trajnost v kraških sistemih

Vrsta projekta: UNESCO IGCP.

Vodilni partner: Karst Institute of Geology, Chinese Academy of Geological Sciences – International Research Center on Karst Under the Auspices of UNESCO, Guilin, Kitajska.

So-vodja projekta in vodja projekta z ZRC SAZU: M. Knez.

Sodelavci z ZRC SAZU: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, N. Ravbar, S. Šebela, J. Turk, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2015

Temeljne smernice pričete projekta *IGCP 598*, katerega so-vodja je prvič tudi sodelavec IZRK, so: 1) interdisciplinarne bazične in aplikativne znanstvene raziskave za boljše razumevanje splošnih zakonitosti krasa ter kako okoljske spremembe vplivajo na kraške sisteme; 2) obveščanje in vplivanje na odločitve pri posegih na krasu; 3) raziskave trajnostnosti kraških sistemov z vidika vpliva človeka ter zaščita krasa; 4) ugotoviti, v kolikšni meri bo z vnosom drugih sredstev obogaten tudi ta *IGCP* projekt in to sporočiti javnosti; 5) za uresničitev začrtanih ciljev je potrebno močno povezovanje in sodelovanje akademskih okolij v svetu. Sodelavci so se udeležili dveh sestankov v ZDA (uvodni sestanek vodij projekta ter o karbonatni geokemiji). V projekt so pritegnili ruske sodelavce in že pričeli s skupnimi raziskavami na Altaju, s kubanskimi krasoslovci pa so raziskovali zahodni del Kube.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Razvoj modelov speleogeneze v epifreatični coni v pogojih časovno spremenljivega dotoka

Vrsta projekta: doktorsko delo.

Mladi raziskovalec: M. Perne.

Raziskovalec je temeljito preveril numerični model speleogeneze in z njim preučeval nastanek jam v različnih pogojih. Glavni poudarek je bil na fazah, ko vodni tok prehaja iz toka pod tlakom v tok s prosto gladino.

Geomorfološke značilnosti krasa na stiku med apnencem in dolomitom v Sloveniji

Vrsta projekta: doktorsko delo.

Mlada raziskovalka: P. Gostinčar.

Večji del izbranih območij v Sloveniji, kjer se pojavlja stik med apnenci in dolomiti, je bil geomorfološko kartiran. Na nekaterih območjih je bila uporabljena metoda geološkega strukturnega kartiranja prelomnih con, preizkušena je bila metoda merjenja električne upornosti tal. Pridobljeni so bili tudi vzorci kamnin in sedimentov, ki bodo obravnavani v nadaljnjih raziskavah. Na nekaterih vodnih tokovih so bile merjene fizikalne in kemične lastnosti vode. Informacije, zbrane s terenskim delom, so bile prenesene v GIS okolje. Preizkušena je bila tudi metoda računalniškega prepoznavanja reliefnih oblik.

Zbiranje, obdelava in preverjanje podatkov o jamah ter njihovo sporočanje

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodja: A. Mihevc.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, J. Hajna, S. Šebela.

Obdobje trajanja: 1. 1.–30. 11. 2011

Sodelavci so dopolnjevali bazo podatkov o registriranih jamah, v katastru jam jih je tako registriranih 10.260. Del podatkov baze so posredovali Ministrstvu za okolje in prostor. V to digitalno podatkovno zbirko so vneseni samo osnovni podatki, ki omogočajo razvrščanje in spremljanje stanja jam v Sloveniji oziroma vzpostavljajo registra jam. Poleg tega so sodelavci svetovali pri klasificiranju jam po tipu zaščite in poročali o spremembah pri zaprtih jamah ali jamah z omejenim dostopom. Prav tako so sodelovali pri zaščiti in zaprtju dveh jam.

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Vrsta projekta: tržni projekt, Postojnska jama d. d.

Vodja: S. Šebela.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Hajna, J. Kogovšek, A. Mihevc, M. Petrič, J. Turk, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: od 14. 5. 2008 do preklica.

Navedeni raziskovalci so sodelovali pri popisu kulturne dediščine v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu. V obdobju gradnje čistilne naprave in prodajalne spominkov v Koncertni dvorani je bila izvedena študija usedanja prahu. Spremljali so delovanje nove čistilne naprave v Koncertni dvorani, kjer se je v poletnem obdobju občutil smrad. Po posredovanju se je smrad zmanjšal. Opravljali so redne terenske ogledne in stanje ter priporočila zapisali v zapisnikih, ki so bili posredovani odgovornim. Izdelan je načrt za monitoring spremljanja delovanja čistilne naprave v Koncertni dvorani. Opravljajo se dodatne meritve CO₂ ob povečanih turističnih obiskih, ki kažejo na antropogeni CO₂ v jamski atmosferi. Železnica v Postojnski jami je potrebna temeljite prenove, saj predstavlja velik vir prahu. Izdelan je popis raziskav v Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu od podelitve koncesije naprej.

Strokovni nadzor in svetovanje pri upravljanju z jamskimi sistemi

Vrsta projekta: tržni projekt, Postojnska jama d. d.

Vodja: S. Šebela.

Sodelavci: L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, J. Hajna, J. Kogovšek, A. Mihevc, M. Petrič, M. Prelovšek, J. Turk, M. Zadel, N. Zupan Hajna.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2009–31. 12. 2013

Ker je Postojnska jama turistično zelo obiskana, so sodelavci z osnovnim klimatskim monitoringom na treh lokacijah želeli pridobiti podatke o naravni jamski klimi in njen odziv na klimatske spremembe. Dosedanje meritve so pokazale, da je nihanje zračnega pritiska v jami popolnoma enako kot v zunanem okolju. Zanimivo je, da tudi jamska temperatura dobro korelira z zunanjo temperaturo, vendar ne na vseh treh merilnih mestih. Sezonski temperaturni trend v glavnih jamskih rovih je zelo podoben tistemu na površju, prav nasprotnega pa so zaznali v stranskem rovu v Lepih jamah. Mikroklimatske značilnosti tu kažejo na lokalne posebnosti, ki so še posebej izrazite pozimi in jih je mogoče razlagati z zračno cirkulacijo v jami. V Predjamskem jamskem sistemu so analizirani podatki meritev temperature zraka in tlaka na dveh lokacijah, ki kažejo predvsem izrazito povezavo z zunanjimi razmerami, mnogo manj pa so odvisne od števila obiskovalcev. V Postojnskem in Predjamskem jamskem sistemu sodelavci opravljajo biološki monitoring favne v prenikli vodi, medtem ko je mikrobiološki monitoring vezan na Postojnsko jama.

Ocena stanja in vzpostavitev monitoringa v prenikli vodi

Vrsta projekta: tržni projekt (podizvajalec projekta CLIMAPARKS), JZ Park Škocjanske jame.

Vodja: T. Pipan.

Sodelavka: M. Zadel.

Obdobje trajanja: 25. 1. 2011–21. 2. 2013

V okviru vzpostavitve monitoringa prenikle vode v Škocjanskih jamah so sodelavci mesečno na desetih lokacijah spremljali ekološke, biološke in fizikalno-kemijske parametre v prenikli vodi. Dodatno so na treh izbranih vzorčnih mestih zvezno merili pretok kapnice in njeno temperaturo. Z analizo podatkov bodo pridobili ocene ekološkega stanja v epikraškem habitatu in stopnjo ogroženosti podzemeljske biodiverzitete.

DIKTAS – Raziskave za izdelavo metodologije učinkovite zaščite vodonosnikov Dinarskega krasa v letu 2011

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, Urad za UNESCO.

Vodja: J. Kogovšek.

Sodelavki: M. Petrič, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2011

Na območju med Pivško kotlino in Planinskim poljem so potekale poleg meritev fizikalnih in kemijskih parametrov tudi mikrobiološke analize kraških vodnih tokov. Sočasne meritve dinamike pretakanja padavin skozi vadozno cono krasa so pokazale na značilnost polnjenja in praznjenja vadozne cone in na sočasen prenos kontaminantov. Raziskave odkrivajo novo znanje o hidrodinamiki in prenosu onesnaženja s površja in po podzemnih kanalih, o vplivu količine in razporeditve padavin ter človekovih posegov, kar se odraža v kakovosti kraških izvirov. To novo znanje bo omogočilo izdelavo boljše metodologije varovanja kakovosti kraških vodnih virov Dinarskega krasa.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke, mineraloške in krasoslovne značilnosti na območju gradnje AC Ponikve–Hrastje

Vrsta projekta: tržni projekt, DARS, d. d.

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Župan Hajna.

Obdobje trajanja: 4. 9. 2007 do zaključka del.

Dokončane so bile laboratorijske analize (sedimentološke, paleontološke, petrološke in druge), dobljeni rezultati pa so bili v veliki meri skupaj s krasoslovnimi izsledki tudi ovrednoteni.

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: Paleontološke, stratigrafske, sedimentološke in mineraloške ter krasoslovno speleološke značilnosti na območju gradnje AC Pluska– Ponikve

Vrsta projekta: tržni projekt, DARS, d. d.

Vodja projekta: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Drole, M. Prelovšek, N. Župan Hajna.

Obdobje trajanja: 30. 11. 2007 do zaključka del.

Dokončane so laboratorijske analize (sedimentološke, paleontološke, petrološke in druge), dobljeni rezultati pa so bili v veliki meri skupaj s krasoslovnimi izsledki tudi ovrednoteni.

Izdelava projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi tir železniške proge Divača–Koper (odsek Črni Kal–Koper)

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo RS za promet, Direkcija RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, Maribor.

Vodja: B. Otoničar.

Sodelavci: F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J.

Turk, N. Ravbar, N. Župan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 24. 7. 2009–31. 7. 2010

Sodelavci so pripravili končno sintezno poročilo za izdelavo projekta za pridobitev gradbenega dovoljenja za drugi tir železniške proge Divača–Koper (odsek Črni Kal–Koper). V okviru II. faze raziskav so opravili krasoslovno spremljavo izbranih vrtin, kjer so glede na predhodne raziskave I. faze predvideli možne kraške pojave manjših dimenzij. Kot je bilo ugotovljeno že v raziskavah I. faze in so vrtine potrdile, je raziskovano ozemlje v celoti zgrajeno iz eocenskega fliša. Podobno kot pri predhodnih raziskavah so tudi podatki iz vrtin potrdili, da vsebujejo nekateri flišni peščenjaki relativno veliko vsebnost karbonatov (tudi do 25%), ki se pojavljajo v glavnem kot vezivo v sicer nekarbonatnih peščenjaki. Čistih karbonatnih plasti vrtine niso razkrile. Kljub prisotnosti karbonatnih mineralov v peščenjaki in laporjih flišne kamnine na raziskovanem območju niso zakrasele.

Izvedba geološko geomehanskih raziskav in raziskav Krasa za potrebe izdelave projektne dokumentacije za fazo PGD za novo dvotirno progo Trst–Divača, odsek Cepišče–Divača

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo RS za promet, Direkcija RS za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, Maribor.

Vodja: M. Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, M. Prelovšek, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 9. 11. 2009–11. 11. 2011

Poročilo o opravljeni krasoslovni študiji vsebuje izsledke raziskav kraškega površja, kraškega podzemlja, kraške hidrologije in podrobneje značilnosti jam kontaktne krasi širšega področja Beke in Ocizle. Največ prostora je posvečeno ugotavljanju stopnje zakraselosti vzdolž predorskih cevi med Divačo in Kraškim robom. Na obravnavanem območju je registriranih 177 jam. Vzdolž trase so sodelavci izpostavili tri območja, kjer sta gostota jamskih vhodov in prevotljenost povečana. Prvo je območje med Divačo in Lokvami, kjer poteka glavna vodna pot reke Reke. Drugo je območje stika med flišem in apnencem, ob katerem je razvit Beško-Ocizeljski jamski sistem. V bližini je vrtina T2-9 z močno zakraselim jedrom. Tretje je območje Brezna na Škrklovici, kjer se je med gradnjo avtoceste v predoru Kastelec odprla najdaljša jama dolga prek 500 m. V bližini je tudi vrtina T2-10, kjer se je na 195 m odprla večja jama. Za oceno tveganja je zgovoren podatek, da je bilo na 70 km trase avtoceste na krasu odkritih več kot 350 votlin. Velika gostota jam pa je tudi v bližini kraškega roba; meritve v izkopih Črnotiškega kamnoloma so pokazale 3,9 odstotno prevotljenost zgornjih 19 m eocenskega apnenca. Predvideno je, da se na kilometer trase lahko odpre 5 do 10 jam, na posebej opisanih področjih pa lahko tudi več. Sodelavci so opozorili, da je med gradnjo nujna krasoslovna spremljava, ki bo v marsikaterih primerih omogočala bistveno hitrejšo premostitve gradbenih prepek.

Izdelava študije izvedljivosti (ŠI) nove železniške povezave Trst–Divača–Ljubljana–Budimpešta–ukrajinska meja

Vrsta projekta: tržni projekt, SŽ Projektivno podjetje, Ljubljana.

Vodja: M. Knez.

Sodelavci: F. Gabrovšek, P. Gostinčar, J. Kogovšek, A. Mihevc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, N. Zupan Hajna, L. Drame, F. Drole, J. Hajna, S. Stamenković, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 21. 4.–15. 5. 2011

Območje med Divačo in Sežano (državno mejo) poteka po t. i. Divaškem podolju, ki pri Sežani predre kraški hrbet. Področje je preprejeno z vrtačami in brezstropimi jamami. Vse so zapolnjene z več metrov debelimi naplavinami prsti, fliša in grušča. Trasa vzhodno od Divače poteka po paleocenskih in eocenskih apnencih, kasneje pa po krednih apnencih in skozi nje. Celotno področje je zelo zakraselo. Danes poznanih jam, ki so od trase oddaljene manj kot 100 m, je le 6. Globine teh jam dosežejo 50 m, dolžine pa izjemoma dobrih 100 metrov. Kot so poudarili sodelavci, je bilo med gradnjo AC prek Krasi in krasi jugozahodne Slovenije kljub relativno majhnemu številu poznanih jam vzdolž predlagane trase na 1 km približno 25 metrov širokega gradbišča odkritih okrog 5 jam. Velika verjetnost je, da bo predvidena železniška proga po vsej dolžini presekalna neznane kraške votline. Pri tem so še posebej izpostavili področje zahodno od km 63. Tam trasa, sicer površinsko, seka podzemeljsko reko Reko. Danes je reka sicer na globini okrog 200 m, na površini pa sledimo številnim ostankom jam, ki so se oblikovale v obdobju od 5 milijonov let nazaj pa vse do danes – torej v času, ko se je nivo kraškega vodonosnika spustil do današnjega in ko je bilo erodiranih kakšnih 200 m površja. Opozorili so, da lahko na tem območju z gotovostjo pričakujejo, da bodo pri gradnji naleteli na kraške votline več metrskih do več 10 metrskih premerov.

Presoja vplivov različnih svetil v Postojnskem jamskem sistemu na hitrost rasti lampenflore

Vrsta projekta: tržni projekt, Postojnska jama, d. d.

Vodja: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 1. 3.–28. 10. 2011

V jamah, ki so z osvetlitvijo urejene za turistični obisk, se okoli svetil zelo pogosto razvije združba organizmov, ki jo imenujemo lampenflora. Lampenflora ne pomeni zgolj neestetskega in »nejamskega« videza, ampak je tudi vzrok za propadanje površin, na katerih raste, ter sprememb v populaciji pravih jamskih organizmov. Na rast lampenflore v podzemlju se lahko vpliva s svetlobnim režimom, intenziteto in vrsto svetlobe. Ker upravljalec Postojnske jame (podjetje Postojnska jama, d.d.) zaradi zmanjšanja porabe električne energije in manjše obrasti jamskega okrasja z lampenfloro želi v prihodnosti zamenjati svetila v celotnem turističnem delu jame, so sodelavci natančno analizirali vpliv možnih svetil na rast lampenflore v jami. Rezultati raziskave poleg analiz izbranih možnih svetil vključujejo tudi napotke za bodočo spremembo osvetlitvene infrastrukture.

Sledilni poskus na vodnem telesu podzemnih voda Karavanke (Presušnik–Karavanški predor)

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija Republike Slovenije za okolje.

Vodja: M. Petrič.

Sodelavci: J. Kogovšek, F. Drole, M. Zadel.

Obdobje trajanja: 18. 10. 2010–15. 9. 2011

V marcu so sodelavci ob nizkem vodostaju izvedli injiciranje sledila uranina v ponikajoči potok Presušnik na Karavankah. Zajemanje vzorcev je potekalo avtomatsko v drenažnem rovu v karavanškem predoru in na skupnem iztoku vode iz predora na južnem portalu. Poleg tega so vzorce občasno zajemali ročno na izbranih izviri in potokih v okolici. Do konca leta 2011, ki je bilo izredno sušno, sledila na opazovanih točkah niso zaznali, zato nadaljujejo z opazovanji.

Digitalizacija zemljevidov 1:500 Škocjanskih jam

Vrsta projekta: tržni projekt (podizvajalec projekta CLIMAPARKS), JZ Park Škocjanske jame.

Vodja: T. Slabe.

Sodelavca: F. Drole, J. Hajna.

Obdobje trajanja: 16. 11. 2010–30. 4. 2011

Digitalizirane so bile kartografske podloge temeljnega jamskega načrta Škocjanskih jam. Izmera za načrte je bila opravljena v letih 1991 do 2001.

Izdelava strokovnega mnenja o Centru varne in športne vožnje (o. Hrpelje-Kozina)

Vrsta projekta: tržni projekt, Občina Hrpelje-Kozina.

Vodja: M. Prelovšek.

Obdobje trajanja: 1. 12.–14. 12. 2011

Za Občino Hrpelje-Kozina so vrednotili morfološke in hidrološke vplive planiranega Športnega centra varne in športne vožnje na kontaktni kras slepih dolin Brezovice in Odoline. V sklopu strokovnega mnenja so sodelavci preverili lege vseh jam na območju posegov, značilnosti fosilnega in aktivnega kontaktnega krasa ter hidrogeološke značilnosti, ocenili potencialni vpliv nanje in predlagali omilitvene ukrepe.

Ocena stanja in vzpostavitev analiz in rešitve za lampenfloro ter vpliv masovnega turizma na jamski habitat

Vrsta projekta: tržni projekt, JZ Park Škocjanske jame.

Vodja: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 28. 11. 2011–15. 12. 2012

Področja okoli svetil v Škocjanskih jamah so v turističnem delu močno obrasla s fotosintetsko združbo organizmov, imenovano lampenflora. Za upravljavca so analizirali trenutno stanje, pripravili protokol za njeno odstranjevanje z minimalnim vplivom na jamsko okolje, izvedli preliminarno odstranjevanje lampenflore ter pripravili načrt monitoringa za oceno vpliva masovnega turizma na jamo. Načrt monitoringa turistične rabe jame vključuje uporabo mikrobioloških indikatorjev za oceno vnosa bioloških delcev s strani turistov. Monitoring vključuje tudi oceno vnosa mikroorganizmov v jamo z Reko v različnih hidroloških obdobjih.

Scientific and technical cooperation in the field of Earth sciences in the area of the junction of Alps–Dinarides / Znanstveno in tehnično sodelovanje na področju geoznanosti na stiku Alpe–Dinaridi

Vrsta projekta: pogodba o sodelovanju med ARSO Urad za seizmologijo in geologijo (Mladen Živčič), IZRK ZRC SAZU (S. Šebela) in Dipartimeto di Geoscienze, Università di Trieste (Giovanni Costa, Peter Suhadolc).

Vodja: S. Šebela.

Obdobje trajanja: 14. 6. 2007–14. 6. 2012

V umetnem tunelu v Tartarusu so sodelavci opravljali seizmološke meritve z akcelerometrom. S strani upravljavca Postojnske jame so dobili dovoljenje za uporabo optičnega kabla v jami in prenos podatkov v realnem času.

Prvi sestanek Mednarodnega krasoslovnega združenja – Krasoslovne akademije

Vrsta projekta: promocija slovenske znanosti v tujini v letu 2011, ARRS.

Vodji: T. Slabe, M. Perne.

Obdobje trajanja: 11. 11. 2011–12. 11. 2012

Sestanka so se poleg vodij udeležili še predstavniki sedmih najbolj pomembnih krasoslovnih ustanov. Še enkrat toliko pa jih je sodelovalo pisno. S Krasoslovno akademijo, zasnovano pri nas, se trudijo nadgraditi razvoj mednarodnega krasoslovja, študija o krasu in pomena poznavanja kraške dediščine pri načrtovanju življenja na krasu.

Prenos dobrih raziskovalnih praks v krasoslovju iz Slovenije na Kubo

Vrsta projekta: promocija slovenske znanosti v tujini v letu 2011, ARRS.

Vodja: J. Mulec.

Obdobje trajanja: 17. 12. 2011–17. 1. 2012

Izvedene so bile sledeče aktivnosti: predstavitev slovenskih dosežkov v krasoslovju in primerov dobrih praks pri upravljanju z naravnimi kraškimi znamenitostmi v Sloveniji (Postojnska jama, Škocjanske jame kot del Unescove svetovne naravne dediščine); vzpostavitev medinstitucijskih kontaktov, ki bodo služili za nadaljnje sodelovanje; predstavitev terenskega dela; zajemanje vzorcev; merjenje fizikalnih parametrov jamskem okolju ter *in situ* predstavitev monitoringa in rezultatov monitoringa v jamskem sistemu Santo Tomás na Kubi ter strokovno sodelovanje pri načrtih za vzpostavitev speleobiološkega laboratorija v jamskem sistemu Santo Tomás na Kubi.

PRIJAVA PROJEKTOV

V okviru Programa čezmejnega sodelovanja Slovenija-Italija 2007–2013 so sodelavci Inštituta prijavi projekta *GECK: Trajnostni geoturizem na Klasičnem krasu in SLICE - Slovensko - Italijansko čezmejno sodelovanje o potresnih učinkih*; v okviru razpisa Marie Curie Intra-European Fellowships (IEF) Call: FP7-PEOPLE-2011-IEF projekta *GeoAlpDynamics – Quaternary evolution of Prealpi Giulie area: glacial, karst and slope processes in Proteus*; v okviru 2. javnega razpisa Slovensko-švicarskega programa sodelovanja za zmanjševanje gospodarskih in socialnih razlik v razširjeni Evropski uniji – Sklad za NVO in Sklad za male projekte v okviru partnerstva v Sloveniji – pa projekta *Upravljanje z odpadnimi vodami v kraških alpsko-gorskih območjih* in *Pomen kraških vodonosnikov za gospodarske potrebe (vodooskrba in ugotavljanje ranljivosti vodonosnikov na onesnaženje)*.

V okviru razpisov Agencije za raziskovalno dejavnost RS so v sofinanciranje prijavi 7 bilateralnih projektov, in sicer z Brazilijo (1), Francijo (1), Hrvaško (1), Kitajsko (2), Rusko federacijo (1) in Srbijo (1); v okviru razpisa za sofinanciranje stroškov organizacije znanstvenih sestankov 20. mednarodno krasoslovno šolo *Klasični kras: Kraške oblike in procesi* in *Mednarodni kongres o znanstvenem raziskovanju v turističnih jamah*; v okviru razpisa za sofinanciranje delovanja v mednarodnih znanstvenih združenjih v letu 2011 dejavnosti združenj LTER-Slovenija in Mednarodne speleološke zveze; v okviru razpisa za sofinanciranje nakupov raziskovalne opreme (Paket 15) pa laboratorij za raziskave kraškega podzemlja.

ZNANSTVENI SESTANKI

- **19th International Karstological School Classical Karst: Karst Underground Protection / 19. mednarodna krasoslovna šola Klasični kras: Varstvo kraškega podzemlja**, Postojna, 20.–25. 6., organizacija: N. Zupan Hajna, M. Prelovšek, A. Mihevc, L. Drame, F. Drole, F. Gabrovšek, M. Knez, J. Kogovšek, A. Kranjc, J. Mulec, B. Otoničar, M. Perne, M. Petrič, T. Pipan, T. Slabe, S. Stamenković, S. Šebela, J. Turk, N. Ravbar, M. Zadel.
- **Workshop on Karst Modelling / Delavnica o modeliranju v krasoslovju**, Postojna, 24.–27. 3., organizacija: F. Gabrovšek.
- **Prvi sestanek mednarodne Krasoslovne akademije**, Postojna, 11.–12. 10., organizacija: T. Slabe, M. Perne.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižnica

Knjižnica Inštituta je specializirana knjižnica, ki hrani krasoslovno literaturo, vezano na procese v krasu, ter regionalno pomembno literaturo. Knjižnični fond se je povečal zaradi zamenjav domačih in tujih publikacij z revijo *Acta Carsologica* ter knjižnih daril, ki so jih Inštitutu darovali obiskovalci in sodelavci na mednarodnih projektih. Redko in dragoceno krasoslovno literaturo si je ogledalo osem obiskovalcev iz Slovenije, Nemčije in Velike Britanije, staro gradivo iz Postojnske jame pa trije obiskovalci.

Gradivo, ki je bilo potrebno sprotne zaščite, oziroma manjše restavracije, je bilo ustrezno obdelano. Zaključena je bila reorganizacija knjižničnega gradiva. Iz knjižničnih prostorov je bil izločen korpus starejše periodike, ki se izposoja izjemno redko. Periodika, ki se pogosto izposoja, oziroma redno prihaja v zbirko, se nahaja v enem sklopu, in je urejena po naraščajoči signaturni številki, da se olajša iskanje. Inventura periodike je bila zaključena. Popis vseh naslovov serijskih publikacij je dostopen v elektronski in natisnjeni različici. Elaborati so fizično ločeni od ostalega knjižničnega gradiva in so dostopni inštitutskim sodelavcem. V čitalnici je bila urejena pregledna razstava inštitutskih publikacij, ki so namenjene zgolj obiskovalcem čitalnice in ne za izposojajo. Urejeno je bilo mesto, kjer si obiskovalci lahko brezplačno vzamejo višek knjižničnega gradiva. V knjižnično hemeroteke je bilo vključenih 24 novih kosov.

Izpis člankov (27.832 vnosov), ki je bil prejšnje leto prenesen iz programa Eva v Microsoft Office Excel, je bil prenesen v aplikacijo v program File Maker Pro Advanced in je prosto dostopen na spletni strani Inštituta (<http://izr.k.zrc-sazu.si>). V to aplikacijo se je pričel vnos ostalega, še nevpisanega signiranega gradiva, oziroma gradiva, ki še ni bilo obdelano in vnešeno v vsaj eno elektronsko bazo, v aplikacijo v File Maker-ju (starejša literatura), oziroma v COBISS-u (novoprispelo gradivo). Prost dostop obeh baz bo bistveno povečal uporabnost knjižnice ter zmanjšal obremenjenost knjižničnega osebja. Izšle so tri številke obvestilnika *Kraška knjižnica*.

V dogovoru z Biblioteko SAZU se je pospešeno nadaljevalo signiranje t. i. starega nesigniranega fonda. V knjižnično zbirko je bilo »na novo« vključeno 566 enot signiranega gradiva (monografij 413, serijskih publikacij 153). Študijsko prakso je v knjižnici opravljal en študent, dva študenta

sta nudila občasno pomoč (celokupno 1387 ur). Knjižnično infrastrukturo je pomagalo vzdrževati pet sodelavcev inštituta. Celokupno je bilo v knjižnici opravljenih 2395 ur raznovrstnega dela.

Kataster jam

V okviru rednega letnega dela *Katastra jam* je bilo v sodelovanju z Jamarsko zvezo Slovenije pridobljeno in vloženo v kataster 1127 sprememb podatkov o jamah. Na njihovi podlagi je bilo registriranih 340 novih jam. Število znanih oziroma registriranih jam v Sloveniji se je povzpelo na 10.371. Osnovni podatki o novih jamah ter pomembne dopolnitve ali popravki starih jam so bili vneseni tudi v digitalno podatkovno bazo.

Kartografska zbirka in ostala dokumentacija

Kartografska zbirka obsega 54 enot, v kateri je 6821 tiskanih kart in 5092 risanih kart, načrtov, skic in diagramov. Kataster vodnih objektov- B obsega 869 števil (1 tm), kataster površinskih oblik- C 525 števil (0,6 tm), Kataster umetnih objektov- D (rudnikov, tunelov vodnjakov in vrtin) 85 števil (0,1 tm), Kataster predvojnega Instituto italiano de speleologia / Italijanskega speleološkega inštituta- VG pa 3700 števil (4 tm gradiva). Zapuščinski fondi bivših sodelavcev, ki vsebujejo tipkopise, rokopise, korekture, fotografsko in ostalo gradivo, obsegajo 38 tm, arhiv tajništva inštituta pa 45 tm.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Acta carsologica*, 40/1. Ljubljana, 2011, str. 1–219.
- *Acta carsologica*, 40/2. Ljubljana, 2011, str. 219–422.
- *Acta carsologica*, 40/3. Ljubljana, 2011, str. 422–555.
- *South China Karst 2*. Uredili Martin Knez, Liu Hong, Tadej Slabe. Postojna-Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU(Carsologica; 12), 240 str.
- *Krasoslovje v razvojnih izzivih na krasu I, Voda / Karstology and Development Challenges on Karst I, Water*. Uredili Martin Knez, Metka Petrič, Tadej Slabe. Postojna-Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU (Carsologica; 13), 167 str.
- *Pressures and Protection of the Underground Karst – Cases from Slovenia and Croatia*. Uredila Mitja Prelovšek, Nadja Zupan Hajna. Postojna: Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU, 194 str.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Luiz Eduardo Panisset Travassos, Laboratorij za okoljske študije, Katoliška univerza države Minas Gerais, Belo Horizonte, Minas Gerais, Brazilija, 1.–25. 1. in 30. 11.–17. 12.: terensko delo, študij literature.
- Matthew D. Covington, Univerza v Minnesoti, Oddelek za geologijo in geofiziko, Minneapolis, ZDA, 1. 1.–31. 12.: mednarodni podoktorski štipendist Ameriške znanstvene fundacije (NSF).
- Etsuko Sugiyama, tajnik Veleposlaništva Republike Slovenije na Japonskem v spremstvu ekipe Japonske državne televizije v sestavi Arai Akinori, Masanori Komura in Kinya Abe ter Andreja Sovinca, 25. 1.: snemanje televizijskega dokumentarca o krasu za japonsko družbo NHK.
- Prof. Ana Saldo, direktorica Javnega parka Vjetrenica-Popovo polje, Ravno, Bosna in Hercegovina v spremstvu Petra Štefina, Postojnska jama, d. d., 26. 1.: pridobivanje informacij v zvezi s serijsko nominacijo Dinarskega krasa na listo pri UNESCO.
- Dr. Pavel Bosák, Akademija znanosti Češke Republike, Inštitut za geologijo, Češka, 23.–26. 2.: uredniški odbor *Acta Carsologica* in delovni obisk v okviru paleomagnetnih raziskav jamskih sedimentov.
- Milan Stamatović, predsednik Občine Čajetina (Zlatibor) in Bojana Božanić, pomočnica predsednika Občine Čajetina, Velimir Stanojević, župan Občine Čačak, prof. dr. Dejan Milenić z asistenti Ano Vranješ, Neveno Savić in Djurom Milankovićem, Univerza v Beogradu, Rudarsko-geološka fakulteta, Oddelek za hidrogeologijo, Beograd, Srbija, 4. 3.: razgovor o sodelovanju pri razvoju jamskega turizma na Zlatiboru.
- Prof. dr. Wolfgang Dreybrodt, Univerza v Bremnu, Nemčija, 24.–28.3: udeležba na delavnici in delovni obisk.
- Prof. dr. Kazuko Urushibara-Yoshino s študentom Ryosuke Inamori, Univerza v Hosei-u, Oddelek za geografijo, Tokio, Japonska, 7.–14. 3.: nadaljevanje sodelovanja pri temeljnem raziskovanju krasa in študiju o krasu.
- Prof. dr. David C. Culver, Oddelek za znanosti o okolju, Ameriška univerza, Washington DC, ZDA, 6.–11. 3.: terensko, laboratorijsko delo ter pisanje znanstvene publikacije.
- Josip Rubnić, Gradbena fakulteta Rijeka, Hrvaška, 21. 3.–21. 4.: študijski obisk.
- Dr. Trevor R. Shaw s soprogo Jean, Bath, Velika Britanija, 6. 4.–6. 5., 8. 6.–8. 7. in 14. 9.–16. 10.: zunanji sodelavec.
- Hrvoje Posilović in Katarina Kos, Geološki oddelek Naravoslovno-matematične fakultete Vseučilišča v Zagrebu, Hrvaška, 13.–14. 4.: katodoluminescentne raziskave.
- Liu Hong, Junanska univerza, Junanski geografski inštitut, Kunming, Kitajska, 16.–23. 4.: tiskovna konferenca ob izidu knjige South China Karst II in priprava knjige o Yunnanskem krasu.
- Isabel Maria Rodriges Paiva, Univerza v Coimbri, Portugalska, 9.–31.5.: študijski obisk.

- Dr. Pavel Kalenda, Akademija znanosti Republike Češke, Inštitut za strukturo kamnin, Češka, 18.–21. 5.: izmenjava v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta *BI-CZ/10-11-012*.
- Prof. dr. David C. Culver, Oddelek za znanosti o okolju, Ameriška univerza, Washington DC, ZDA, 12.–17. 6.: izmenjava v okviru slovensko-ameriškega bilateralnega projekta *BI-US/09-12-026*.
- Dr. Pavel Bosák, Akademija znanosti Češke Republike, Inštitut za geologijo, Češka, 14.–24. 6.: delovni obisk in terensko delo v okviru Medakademijske izmenjave in udeležba na 19. mednarodni krasoslovni šoli.
- Dr. Petr Pruner, Akademija znanosti Češke Republike, Inštitut za geologijo, Češka, 14.–24. 6.: delovni obisk in terensko delo v okviru Medakademijske izmenjave.
- Dr. Davide Baioni, Urbino, Italija, 20.–23. 6.: udeležba na 19. mednarodni krasoslovni šoli in delovni obisk v okviru raziskav krasa na Marsu.
- Dr. Dejan Milenić, Nevena Savić, Ana Vranješ, Djuro Milanković, Nenad Doroslovac, Nevena Savić in Bojan Dončev, Univerza v Beogradu, Rudarsko-geološka fakulteta, Oddelek za hidrogeologijo, Beograd, Srbija, 19.–23. 6.: izmenjava v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *BI-SR/10-11-032*.
- Dr. Ruxandra Maria Nastase-Bucur in dr. Daniela Rodica Borda, Speleološki inštitut »Emil Rakovița«, filijala Cluj-Napoca, Romunija, 20.–26. 6.: izmenjava v okviru slovensko-romunskega bilateralnega projekta *BI-RO/10-11-012*.
- Dr. Philippe Audra, dr. Laurent Bruxelles, Johan Jouves, Politehnika Nica - Inženirska šola Univerze Nica Sophia-Antipolis, Biot, Francija, 18.–22. 6., in dr. Christophe Gauchon, Univerza v Savoju, Geografski laboratorij, Le Bourget-du-Lac, Francija, 20.–24. 6.: izmenjava v okviru slovensko-francoskega bilateralnega projekta *BI-FR/10-11-PROTEUS-011*.
- Prof. dr. Magdy Torab, Alexandrijska univerza, Filozofska fakulteta, Oddelek Damanhour, Egipt v študentka Nourhan Nour, 29. 7.–12. 8.: priprava doktorskega programa, priprava programa za sodelovanje med Inštitutom za raziskovanje krasa ZRC SAZU, Univerzo v Novi Gorici in Alexandrijsko univerzo v Egiptu, študij literature in terensko delo s sodelavci IZRK ZRC SAZU.
- Dr. Miloš Briestensky in dr. Tomáš Nydl, Akademija znanosti Republike Češke, Inštitut za strukturo kamnin, Češka, 22.–25. 8.: izmenjava v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta *BI-CZ/10-11-012*.
- Dr. Andrzej Tyc, Šlezjska univerza v Katovicah, Poljska in dr. Armstrong Osborne, Univerza v Sydneyu, Avstralija, 22.–31. 8.: izmenjava v okviru mednarodnega projekta *HYPOCAVE – Morfološke oblike hipogenih jam-primerjava med Evropo in Avstralijo, 7. Okvirni program, Človeški viri, IRSES, Evropska komisija*.
- Dr. rer. nat. Uwe Peters, Inštitut za mikroekologijo, Herborn, Nemčija, 11. 10.: predstavitev izkušenj pri kontroli rasti lampenflore v turističnih jamah.
- Prof. dr. David C. Culver, Oddelek za znanosti o okolju, Ameriška univerza, Washington DC, ZDA, 9.–17. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Olga Kadebskaya, dr. Yuriy Stepanov in dr. Igor Sanfirov, Ruska akademija znanosti, Rudarski inštitut, Izpostava Ural, Perm, Rusija, 10.–13. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Pierre-Yves Jeannin, Švicarski inštitut za speleologijo in kraške raziskave, La Chaux-de-Fonds, Švica, 10.–13. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Jo De Waele, Italijanski speleološki inštitut, Oddelek za znanosti o Zemlji, Bologna, Italija, 10.–12. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Andrzej Tyc, Šlezjska univerza v Katovicah, Poljska in Norbert Sznober, Speloklub Czestochowa, 10.–13. 8.: izmenjava v okviru mednarodnega projekta *HYPOCAVE – Morfološke oblike hipogenih jam-primerjava med Evropo in Avstralijo, 7. Okvirni program, Človeški viri, IRSES, Evropska komisija*.
- Dr. Pavel Bella, mag. Lukaš Vlček in ing. Peter Gažik, Uprava Slovaških turističnih jam, 16.–21. 10.: izmenjava v okviru slovensko-slovaškega bilateralnega projekta.
- Prof. dr. Mehmet Ekmekçi, Univerza Hacettepe, Mednarodni raziskovalni center za kraške vodne vire, Ankara, Turčija, 9.–13. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Bartolomé Andreo Navarro, Univerza v Malagi, Oddelek za geologijo, Malaga, Španija, 10.–12. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Andrzej Tyc, Univerza Šlezije, Fakulteta za znanosti o Zemlji, Oddelek za geomorfologijo, Sosnowiec, Poljska, 10.–13. 10.: udeležba na 1. mednarodnem sestanku Krasoslovne akademije.
- Dr. Ercilio Andrés Vento Canosa, predsednik kubanske speleološke zveze, Héctor Pérez Jiménez, predsednik jamarske reševalne službe na Kubi in dr. Juan Pedro Ortega Santiago, član jamarske reševalne službe, 23.–24. 10.: vzpostavitev sodelovanja in priprave za ekspedicijo na Kubo.
- Dr. Josef Stemberk, dr. Jan Blahut in Monika Hladka, Akademija znanosti Republike Češke, Inštitut za strukturo kamnin, Češka, 19.–21. 12.: izmenjava v okviru slovensko-češkega bilateralnega projekta *BI-CZ/10-11-012*.
- Prof. dr. Dominique Gobin, CNRS, Francija, 29. 11.: predavanje.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Franci Gabrovšek

- *Genetic models of karst aquifers: basics, applications and relevance to real karst systems*. Vabljeno predavanje v okviru Geološkega kolokvija na Tehniški univerzi v Münchnu, 31. 1.
- *Model razvoja udornic*. Predavanje na delavnici *Modeliranje v krasoslovju*, Postojna, 26. 3.
- *Dynamics and patterns of karst aquifer evolution*. Vabljeno predavanje na konferenci *Carbonate Geochemistry: Reactions and Processes in Aquifers and Reservoirs*, Billings, Montana, ZDA, 8. 8.

Petra Gostinčar

- *The influence of glaciation on karst surface*. Vodenje delavnice na kongresu *EGEA Euromed Regional Congress 2011*, Kranjska Gora, 3.–7. 5.
- *Morphological characteristics of dolines on limestone and dolomite bedrock: selected cases from Slovenian karst / Morfološke značilnosti vrtače na vapnencima i dolomitima: odabrani primeri sa slovenskog krša*. Poster na mednarodnem znanstvenem posvetu *Čovjek i krš*, Bijakovići, Bosna in Hercegovina, 13. 10.
- *Geomorphological characteristics of dolomite - limestone contact karst on Kočevski Rog and Kočevska Mala gora (SE Slovenia)*. Poster na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras*, Postojna, 20. 6.
- *Inštitut za raziskovanje krasa ZRC SAZU*. Predavanje za Nacionalni inštitut za biologijo, Postojna, 11. 11.

Martin Knez

- *Lithological characteristics, shape and rock relief of the Lunan stone forests (South China Karst)*. Prispevek na *Asian Trans-Disciplinary Karst Conference*, Yogyakarta, Indonezija, 7. 1.
- *Karstology in challenge of development in Yunnan*. Prispevek na konferenci *One hundred years of modern China*, Ljubljana, 15. 10.
- *Preliminary proposal for the project »Heaven's Cave« (Vietnam): adaptment for tourist purposes*. Prispevek na konferenci *6th ISCA Congress*, Liptovský Mikuláš, Slovaška, 21. 10.

Janja Kogovšek

- *Pretakanje vode in možnost prenosa onesnaženja z območja vojaškega poligona Poček*. Predavanje v okviru javne predstavitve v organizaciji društva *Drobnovratnik*, Postojna, 26. 1.
- *Značilnosti pretakanja skozi vadozno cono krasa*. TV Studio Proteus, 25. 1.
- *Pretakanje voda na Cerkniškem polju in v Rakovem Škocjanu*. Vodenje ekskurzije za študente Rudarsko-geološke fakultete iz Beograda, 4. letnik, smer *Hidrogeologija*, Postojna, 1. 6.
- *Križna jama in grožnja negativnih vplivov na vode iz zaledja (Bloška planota)*. Vodenje strokovne ekskurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras*, 21. 6.

Andrej Mihevc

- *Visoke vode v krasu Hotenjskega podolja v letu 2010*. Predavanje na *2. triennialnem simpoziju Naravne nesreče v Sloveniji 2011*, lg, 25. 3.
- *Bestažovca the cave and its drawings*. Predavanje na *SISBA 2011*, Aquileia, 30. 4.
- *Nova izkopavanja ob jamskih slikarijah pri Sežani*. TV Dnevnik, TV Slovenija, Ljubljana, 11. 5.
- *Sedimentacijsko dogajanje v jamah na prehodu iz pleistocena v holocen in recentni procesi v nekaterih jamah v zahodni Sloveniji*. Predavanje na posvetu *Dolgoročne spremembe okolja*, Prešernova dvorana SAZU, Novi trg 4, Ljubljana, 16. 5.
- *Erozija prsti na krasu v zahodni Sloveniji*. Predavanje na posvetu *Dolgoročne spremembe okolja*, Prešernova dvorana SAZU, Novi trg 4, Ljubljana, 16. 5.
- *19. mednarodna krasoslovna šola Klasični kras: Varovanje podzemnega krasa*. Soorganizacija šole ter vodenje ekskurzij, 20.–25. 6.
- *Evolution of dolines from caves— case study from Kras plateau - W Slovenia*. Referat na znanstvenem simpoziju *Carbonate geochemistry: Reactions ad Processes in Aquifers and Reservoirs*, Billings, Montana, ZDA, 9. 8.
- *Towards new paradigm of Dinaric karst geomorphology*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetu *Čovjek i krš*, Bijakovići, Bosna in Hercegovina, 13.–16. 10.
- *Osupljivi podzemni svet. Nenavadna dežela Slovenija*. Poljudnoznanstvena oddaja, televizija Nippon Hōsō Kyōkai, program *World Premium*, Tokio, 26. 11.
- *Arheološke in speleološke raziskave v jami Bestažovca pri Sežani*. Predavanje v Atriju ZRC, Ljubljana, 29. 11.

Janez Mulec

- *Upravljanje turističnih jam in problematika flore okoli svetil v teh jamah*. Intervju za oddajo *Hevreka*, RAI, Slovenski program Radia Trst A, Postojna, 10. 6.
- *Lampenflora in mikroorganizmi v jamah*. Predavanje za nemške raziskovalce ob njihovem obisku v Postojni, Postojna, 11. 10.
- *Microbiological insight into cave habitats*. Predavanje za kubanske jamarje in raziskovalce, El Moncada, Kuba, 26. 12.

Bojan Otoničar

- *Hipogena spelogeneza, primeri iz Slovenije*. Javno predavanje na NTF, Univerza v Ljubljani, v organizaciji Društva za raziskovanje jam Ljubljana, 1. 3.
- *Oxygen and carbon isotopic composition of low-temperature hydrothermal calcite crystals and related host rock from hypogene karst of Slovenia*. Predavanje na *International Workshop on Hypogene Cave Morphology and Speleogenesis in Deformed Strata*, Olsztyn, Poljska, 25. 5.
- *Vranja in Skednena jama, Planinsko Polje*. Vodenje ekscurzije za učence Osnovne šole Tone Čufar, Ljubljana, 22. 6.
- *Dolomite speleothems: examples from Spain and Slovenia*. Referat na *28th IAS meeting of sedimentology*, Zaragoza, Španija, 6. 7. (soavtorji Andrea Martín Pérez, Adrijan Košir, Ana M. Alonso-Zarza, Rebeca Martín-García)
- *Oxygen and carbon isotopic composition of low-temperature hydrothermal calcite crystals and related host rock from hypogene karst of Slovenia*. Referat na znanstvenem simpoziju *Carbonate geochemistry: reactions and processes in aquifers and reservoirs*, Billings, Montana, ZDA, 6. 8.
- *Stratigrafija stabilnih izotopov ogljika in kisika zgornje cenomanijskega do santonijskega plitvomorskega karbonatnega zaporedja na Nanosu*. Referat na *20. posvetovanju slovenskih geologov*, Ljubljana, 25. 11. (soavtor Jernej Jež)

Matija Perne

- *Storm water management model and modelling of speleogenesis*. Prispevek na konferenci *GEODARMSTADT 2010*, Darmstadt, Nemčija, 12. 10. (soavtor F. Gabrovšek)
- *Calcite dissolution in thin water film*. Prispevek na konferenci *Water-Rock Interaction*, Guanajuato, Mehika, 17. 8.

Metka Petrič

- *Kraška hidrogeologija – primeri iz raziskovalne prakse*. Vabljeno predavanje pri predmetu *Geologija krasa* v 4. letniku študija geologije na Naravoslovnotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 19. 4.
- *Alpski kras in Visoki dinarski kras*. Vodenje štiridnevne ekscurzije za študente Fakultete za rudarstvo in geologijo iz Beograda, 4. letnik, smer *Hidrogeologija*, Postojna, 30. 5.–2. 6.
- *Management and protection of caves and karst aquifers in Dolenjska region / Upravljanje in zaščita jam in krasa na Dolenjskem*. Vodenje strokovne ekscurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras: Varovanje kraškega podzemlja*, 23. 6. (sovodstvo M. Prelovšek, P. Gostinčar)
- *Pogovor o bilateralnem slovensko-srbskem sodelovanju pri proučevanju kraških vodnih virov*. Regionalna televizija LAV Užice in lokalna poročevalka televizije B92, Zlatibor, 28. 9.

Tanja Pipan

- *Biology of Subterranean Habitats / Biologija podzemeljskih habitatov*. Predavanje za študente *Life Sciences and Facility Management*, Wädenswil (Švica), Piran, 18. 4.

Mitja Prelovšek

- *Geomorfološke posebnosti območja med Radenskim poljem, Lučkim dolom in izvirom Krke*. Vodenje ekscurzije za Geomorfološko društvo Slovenije, 9. 4.
- *Onesnaženost jam in njihovo čiščenje v zadnjih desetletjih*. Predavanje v okviru *Zelenega tedna* v organizaciji RRA Notranjsko-kraške regije, Cerknica, 6. 6.
- *Onesnaženost jam in njihovo čiščenje v zadnjih desetletjih – s poudarkom na onesnaženosti Golobine pri Palčju*. Predavanje v okviru *Zelenega tedna* v organizaciji RRA Notranjsko-kraške regije, Palčje pri Pivki, 7. 6.
- *Postojnska jama – touristic use of the cave through centuries and problems of cave protection / Postojnska jama – turistična raba skozi stoletja in problemi zaščite jame*. Vodenje strokovne ekscurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras: Varovanje kraškega podzemlja*, 20. 6. (sovodstvo A. Mihevc)
- *Touristic use of Križna jama and threats from the catchment area (Bloke plateau) / Turistična raba Križne jame in grožnje za onesnaženje iz vodozbirnega območja (Bloška planota)*. Vodenje strokovne ekscurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras: Varovanje kraškega podzemlja*, 21. 6. (sovodstvo J. Kogovšek)
- *Cross-boundary issues on underground protection in Slovene and Croatian Istria / Prekomejna vprašanja podzemne zaščite v slovenski in hrvaški Istri*. Vodenje strokovne ekscurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras: Varovanje kraškega podzemlja*, 22. 6. (sovodstvo A. Mihevc, Slavko Polak)
- *Management and protection of caves and karst aquifers in Dolenjska region / Upravljanje in zaščita jam in krasa na Dolenjskem*. Vodenje strokovne ekscurzije na *19. mednarodni krasoslovni šoli Klasični kras: Varovanje kraškega podzemlja*, 23. 6. (sovodstvo M. Petrič, P. Gostinčar)
- *Fizičnogeografske značilnosti Občine Žužemberk in Suhe krajine*. Vodenje ekscurzije na letnem taboru Društva mladih geografov Slovenije, 10. 7.
- *Nočni gost: dr. Mitja Prelovšek*. Nastop v oddaji *Nočni gost*, TV Slovenija, 1. program, Ljubljana, 31. 7.
- *Gymnasium: Misli z vodo-jamarstvo*. Nastop v oddaji *Gymnasium*, TV Slovenija, 1. program, Ljubljana, 14. 9.

Tadej Slabe

- *Lithological characteristics, shape and rock relief of the Lunan stone forests (South China Karst)*. Prispavek na *Asian Trans-Disciplinary Karst Conference*, Yogyakarta, Indonezija, 7. 1.
- *Karstology in challenge of development in Yunnan*. Prispavek na konferenci *One hundred years of modern China*, Ljubljana, 15. 10.
- *Preliminary proposal for the project »Heaven's Cave« (Vietnam): adaptment for tourist purposes*. Prispavek na konferenci *6th ISCA Congress*, Liptovský Mikuláš, Slovaška, 21. 10.

Stanka Šebela

- *Klimatske značilnosti Postojnskega jamskega sistema*. Predavanje na *16. strokovnem srečanju Slovenskega združenja za geodezijo in geofiziko*, Ljubljana, 27. 1. (soavtor J. Turk)
- *Naravne nesreče v kraških jamah, primer Postojnskega in Predjamskega jamskega sistema*. Predavanje na *2. trienalnem simpoziju Naravne nesreče v Sloveniji 2011*, lg, 25. 3.
- *The influence of tourist visits on microclimate in the Postojnska Jama*. Poster na mednarodnem srečanju *19. mednarodna krasoslovna šola Klasični Kras*, Postojna, 20.–25. 6. (soavtorja J. Turk, M. Prelovšek)
- *Scientific Research in Karst Areas in Slovenia Related to Earthquake Precursors*. Predavanje na *2. delavnici projekta BlackSeaHazNet: Complex Research of earthquakes' forecasting possibilities, seismicity and climate change correlations*, Tbilisi, Gruzija, 14. 9. (soavtor J. Mulec)
- *Climate change in Postojnska Jama in consequence of massive tourism*. Poster na mednarodnem znanstvenem posvetu *Čovjek i krš*, Bijakovići, Bosna in Hercegovina, 13.–16. 10. (soavtorja J. Turk, M. Prelovšek)
- *Geofizikalne raziskave v Postojnski jami*. Poster na *20. posvetovanju slovenskih geologov*, Ljubljana, 25. 11.

Janez Turk

- *Klastični jamski sedimenti kot kazalec paleoklimatskih in paleookoljskih razmer v pleistocenu*. Predavanje na posvetu *Dolgoročne spremembe okolja*, Prešernova dvorana SAZU, Novi trg 4, Ljubljana, 16. 5.
- *Dinamika podzemne vode v kraškem zaledju izvirov Ljubljance*. Predstavitev knjige na novinarski konferenci, Postojna, 18. 1.

Nadja Zupan Hajna

- *Paleomagnetism and magnetostratigraphy of Quaternary cave sediments in Slovenia*. Predavanje na *2. znanstvenem srečanju Geologija kvartara u Hrvatskoj* z mednarodno udeležbo, Hrvatski komite INQUA, Zagreb, 25. 3.
- *Kras in jame*. Predstavitev dela na Inštitutu in pripovedovanje pravljice o jami za Vrtec Postojna, v okviru projekta *Kaj pa tu delate?*, Postojna, 4. 5.
- *Geologija in kras Nanosa*. Snemanje prispevka za lokalno televizijo Studio Proteus, Postojna, 11. 4.
- *Jamski sedimenti kot okoljski indikatorji; njihova povednost ter problemi z interpretacijo na primerih iz Slovenije*. Predavanje na posvetu *Dolgoročne spremembe okolja*, Prešernova dvorana SAZU, Novi trg 4, Ljubljana, 16. 5.
- *19. mednarodna krasoslovna šola: Klasični kras: Varovanje podzemnega krasa*. Sovodenje in organizacija šole ter sovođenje ekskurzij 20.–25. 6.
- *The karst of Slovenia: ages of cave sediments and implications for landscape and climate evolution*. Predavanje na LaTrobe University, Melbourne, Avstralija, 29. 8.
- *Analysis of an evaporitic dome in eastern Coprates Chasma (Mars)*. Predavanje na *Geoitalia 2011 (koda: GEOIT9HBA2)* na sekciji *01 – Geologia Planetaria*, Torino, Italija, 21. 9. (soavtorji dr. Davide Baioni, prof. dr. Andrea Pacifici, prof. dr. Forese Carlo Wezel)
- *Age of Dinaric karst cave sediments in SW Slovenia*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetu *Čovjek i krš*, Bijakovići, Bosna in Hercegovina, 13. 10.
- *Kras in jame v Avstraliji*. Poster na *20. posvetovanju slovenskih geologov*, Ljubljana, 25. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Franci Gabrovšek**

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.

Petra Gostinčar

- Olstzyn, Poljska, 25.–28. 5.: udeležba na delavnicah *Workshop on Hypogene Caves Morphology and Speleogenesis in Deformed Strata in Postgraduate Training on hypogene Caves Morphology*.
- Bijakovići, Bosna in Hercegovina, 13.–16. 10.: udeležba na mednarodnem znanstvenem posvetu *Čovjek i krš*.

Martin Knez

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.
- Junanski geografski inštitut, Kunming, Kitajska, 20.–28. 5.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta *BI-CN/09-11-010*.
- Bowling Green, ZDA, 7.–13. 6.: uvodni sestanek in terensko delo vodij projekta *UNESCO IGCP 598*.
- Belakurikha in Altai, Ruska federacija, 6.–13. 7.: delovni obisk in terensko delo.
- Univerza Nica Sophia-Antipolis, kras južne Francije, 23. 7.–6. 8.: delovni obisk v okviru projekta *BI-FR/10-11-PROTEUS-011*.
- Šibenik z okolico in Vransko jezero, Hrvaška, 20.–21. 9.: delovni obisk in terensko delo.
- Havana, Vinales in Sancti Spiritus, Kuba, 2.–14. 11.: delovni obisk in terensko delo.

Janja Kogovšek

- Junanski geografski inštitut, Kunming, Kitajska, 20.–28. 5.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta *BI-CN/09-11-010*.
- Šibenik z okolico in Vransko jezero, Hrvaška, 20.–21. 9.: delovni obisk in terensko delo.
- Rudarsko-geološka fakulteta, Beograd, Srbija, 27.–30. 9.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta.

Andrej Mihevc

- Montana in Wyoming, ZDA, 9.–12. 8.: udeležba na ekskurziji Exxon Mobil Exploration Company: Integrated Basin Exploration – Bighorn Basin.
- Kras Hercegovine – Bijakoviči, Duvno, Livno, BiH, 15. 10.: ekskurzija na mednarodnem znanstvenem posvetu Čovjek i krš.

Janez Mulec

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.
- Institute of Soil Biology, Biology Centre of the Academy of Sciences of the Czech Republic, České Budějovice, Češka, 7.–18. 5.: delo na terenu in v laboratoriju.
- Junanski geografski inštitut, Kunming, Kitajska, 20.–28. 5.: delo na terenu.
- Univerza v Beogradu, Rudarsko-geološka fakulteta, Beograd, Srbija, 27.–30. 9.: odvzem vzorcev za mikrobiološke analize.
- Romanian Academy, Cluj-Napoca Branch, Emil Racovitza Institute of Speleology, Cluj-Napoca, Romunija, 13. 10.–22. 11.: vzorčenje v jamah.
- Medizinische Universität Wien, Institut für Spezifische Prophylaxe und Tropenmedizin, Dunaj, Avstrija, 16. 11.–25. 12.: delo v laboratoriju (identifikacija prostoživečih ameb v gvanu netopirjev iz jam) in priprava publikacije.
- Uprava slovaških jam, Košický, jama Domic, Slovaška, 22.–23. 11.: vzorčenje in delo na terenu.
- Sociedad Espeleológica de Cuba, Escuela Nacional de Espeleología »Antonio Núñez Jiménez«, El Moncada, Kuba, 17.–31. 12.: vzorčenje in delo na terenu.

Bojan Otoničar

- Olsztyn, Poljska, 24.–29. 5.: delovni obisk in izpeljava delavnice *International Workshop on Hypogene Cave Morphology and Speleogenesis in Deformed Strata* in podiplomskega tečaja *Postgraduate Training on hypogene Caves Morphology* v okviru projekta *HYPOCAVE - Morfološke oblike hipogenih jam-primerjava med Evropo in Avstralijo*. Spotoma obisk dveh turističnih jam na Češkem.
- Liptovský Mikuláš in Turna nad Bodvou, Slovaška, 11.–16. 5.: delovni obisk v okviru slovensko-slovaškega bilateralnega projekta.
- Cody, Wyoming, ZDA, 9.–12. 8.: udeležba na geološki ekskurziji, ki je bila organizirana v sklopu simpozija *Carbonate geochemistry: reactions and processes in aquifers and reservoirs* in je potekala po širšem območju Bighornске kotline.

Metka Petrič

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.
- Zlatibor, Srbija, 27.–29. 5.: sodelovanje pri raziskovalnem projektu.
- Belakurikha in Altai, Ruska federacija, 6.–13. 7.: delovni obisk in terensko delo.
- Šibenik z okolico in Vransko jezero, Hrvaška, 20.–21. 9.: delovni obisk in terensko delo.
- Zlatibor, Srbija, 27.–30. 9.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta.

Tanja Pipan

- American University, Washington D.C., ZDA, 23. 1.–9. 2.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta.
- Institute of Entomology, Biology Centre ASCR, České Budějovice, Češka, 26. 6.–2. 7.: delovni obisk v okviru proučevanja biologije plitvih podzemskih habitatov.
- Belakurikha in Altai, Ruska federacija, 6.–13. 7.: delovni obisk in terensko delo.

Tadej Slabe

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.
- Raziskovanje krasa v južni Franciji, 24.–29. 4., delovni obisk v okviru bilateralnega projekta *BI-FR/10-11-PROTEUS-011*.
- Junanski geografski inštitut, Kunming, Kitajska, 20.–28. 5.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta *BI-CN/09-11-010*.
- Belakurikha in Altai, Ruska federacija, 6.–13. 7.: delovni obisk in terensko delo.
- Šibenik z okolico in Vransko jezero, Hrvaška, 20.–21. 9.: delovni obisk in terensko delo.
- Havana, Vinales in Sancti Spiritus, Kuba, 2.–14. 11.: delovni obisk in terensko delo.

Stanka Šebela

- Ilija State University, Tbilisi, Gruzija, 13.–16. 9.: udeležba z referatom na 2. delavnici projekta *BlackSeaHazNet: Complex Research of earthquakes' forecasting possibilities, seismicity and climate change correlations*.
- Akademija znanosti Republike Češke, Inštitut za strukturo kamnin, Praga, Češka, 29.11.–2.12.: delovni obisk v okviru bilateralnega projekta *BI-CZ/10-11-012*.

Nadja Zupan Hajna

- Ras-al-Khaimah, Združeni Arabski Emirati, 20.–29. 1.: delovni obisk in terensko delo v severovzhodnem delu ZAE.
- Zagreb, Hrvaška, 25. 3.: udeležba na 2. znanstvenem srečanju *Geologija kvartara u Hrvatskoj* z mednarodno udeležbo, ki ga je organizirala Hrvaška komisija INQUA.
- Planetary Geology Research Group, Università di Urbino *Carlo Bono* - Campus Scientifico Sogesta, Univerza Urbino, Italija, 29. 3. –1. 4.: delovni obisk z namenom raziskovanja krasa na Marsu.
- Brno, Češka, 12.–17. 4.: sestanek UIS Biroja in terensko delo na Moravskem krasu.
- Vodice, Hrvaška, 11. 5.: udeležba na sestanku projekta KUP.
- Olstzyn, Poljska, 25.–28. 5.: udeležba na delavnicah *Workshop on Hypogene Caves Morphology and Speleogenesis in Deformed Strata in Postgraduate Training on hypogene Caves Morphology*.
- Avstralija (Sydney, Northern Territory, Queensland, New South Wells, Victoria, South Australia, Tasmania), 11. 7.–11. 9.: terensko delo v okviru projekta *HYPOCAVE - Hypogene Caves Morphology – Europe/Australia Comparison* z Univerzo v Sydneyu in delovni obisk LaTrobe University v Melbourneu.
- Bijakovici, Bosna in Hercegovina, 13.–16. 10.: udeležba na mednarodnem znanstvenem posvetu Čovjek i krš.
- Vodice, Hrvaška, 21. 12.: sestanek in otvoritev *Speleološke hiše* ob zaključku projekta KUP.
- Inštitut za geologijo, Češke akademije znanosti, Praga, Češka, 21.–25. 11.: delovni obisk v okviru paleomagnetnih raziskav in laboratorijske preiskave jamskih sedimentov, medakademijska izmenjava.
- Oddelek za geologijo PMF Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 21. 12.: delovni obisk na in članstvo v komisiji za zagovor doktorske naloge Kristine Krklec.

PEDAGOŠKO DELO**Franci Gabrovšek**

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja v okviru modula *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- Nosilec predmetov *Osnove zakrasevanja* in *Meritve v krasoslovju* v okviru podiplomskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- Nosilec predmeta *Statistika* na Fakulteti za znanosti o okolju, Študijski program prve stopnje *Okolje*, Univerza v Novi Gorici.

Martin Knez

- *Osnove geologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Geologija krasa, kraške jame ter vode*. Predavanja za del modula *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Geomorfologija krasa*. Predavanja za del modula *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- Nosilec predmetov *Geologija krasa ter kraške jame in vode* in *Osnove geologije Krasa* ter vodja modula *Kras* na Fakulteti za humanistične študije, Univerza na Primorskem, Koper.

Andrej Mihevc

- *Geografija Krasa*. Predavanja v okviru predmeta *Geografija Krasa*, usmeritev *Kras*, Oddelek za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, Ljubljana.
- *Kras srednje Bosne in Hercegovine*. Vodenje terenskega dela v okviru predmeta *Geografija Krasa* na Oddelku za geografijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani, 23.–28. 5
- *Osnove geomorfologije krasa*. Predavanja pri predmetu *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa* v okviru podiplomskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa*, modul *Geomorfologija*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Metka Petrič

- *Osnove krasoslovja*. Predavanja na 1. stopnji študija geografije na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.
- *Hidrologija in ekologija krasa*. Predavanja na 2. stopnji študija geografije na Fakulteti za humanistične študije Koper Univerze na Primorskem.
- *Osnove hidrologije krasa, Raziskovalne metode in tehnike v kraški hidrologiji, Raba in varovanje kraških vodnih virov in Sledenje kraških voda*. Nosilka predmetov na podiplomskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tanja Pipan

- *Biologija*. Nosilka predmeta in predavanja na Fakulteti za znanosti o okolju, Študijski program prve stopnje *Okolje*, Univerza v Novi Gorici.
- *Monitoring okolja*. Predavanja na Fakulteti za znanosti o okolju, Študijski program prve stopnje *Okolje*, Univerza v Novi Gorici.
- *Hidrologija in ekologija krasa*. So-nosilka predmeta in predavanja na Fakulteti za humanistične študije Koper, *Študijski program Geografija* druge stopnje, Univerza na Primorskem.
- *Izbrana poglavja iz ekologije krasa*. Nosilka predmeta in predavanja na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, *Študijski program tretje stopnje*, Univerza v Mariboru.
- *Osnove ekologije in trajnostni razvoj*. Nosilka predmeta na podiplomskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Tadej Slabe

- *Osnove geologije, geomorfologije in hidrologije krasa*. Predavanja v okviru podiplomskega programa *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Izbrana poglavja iz speleologije*. Predavanja v okviru modula *Speleologija*, podiplomski program *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.
- *Geologija krasa ter kraške jame in vode*. Predavanje v okviru predmeta *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Osnove krasoslovja*. Predavanja za del modula *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.

Stanka Šebela

- *Izbrana poglavja iz geomorfologije krasa, Vpliv tektonskih struktur na zakrasevanje in Aktivna tektonika in kras*. Nosilka predmetov na podiplomskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Nadja Zupan Hajna

- *Geomorfologija krasa*. Predavanja in izpiti za modul *Kras – Geografija kontaktnih prostorov*, Fakulteta za humanistične študije Koper, Univerza na Primorskem.
- *Siga in njena sestava, Kraški klastični sedimenti, mineralna sestava in izvor ter Starost kraških sedimentov v Sloveniji*. **Nosilka predmetov na podiplomskem študijskem programu *Krasoslovje* na Fakulteti za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.**
- **Članica komisije za doktorsko delo Kristine Krklec** z naslovom *Korozijska karbonatna stijena i geneza reliefa na otoku Visu-korelacija s odabranim priobalnim lokalitetima*. Podiplomski študij geologije, Geološki oddelek Prirodoslovno-matematične fakultete, Zagreb.
- Recenzentka doktorata Andreje Martín Pérez z naslovom *Formation of dolomite and other magnesium carbonates in meteoric conditions. Castañar Cave, Cáceres* iz Universidad Complutense de Madrid, Španija.

MENTORSTVO

Franci Gabrovšek je mentor mlademu raziskovalcu M. Pernetu ter študentoma doktorskega programa *Krasoslovje* Borutu Pericu in Simonu Milanolu.

Martin Knez je bil na Fakulteti za humanistične študije Koper mentor Jani Podgornik in je mentor Andreju Novaku in Jušu Avguštinu pri diplomskih nalogah ter je bil mentor pri diplomski nalogi (bolonjski študij 1. stopnje) Sari de Vivi.

Andrej Mihevc je bil mentor doktorandom mag. Juriju Košutniku, Rosani Cerkvenik, Marjanu Temovskemu, Martini Frelih in mentor pri diplomski nalogi Aleksandri Jovičič.

Bojan Otoničar je bil na Oddelku za geologijo, Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani somentor doktorandu Jerneju Ježu in somentor pri diplomski nalogi Juriju Milavcu.

Tanja Pipan je mentorica doktorandki Federici Papi (Podiplomski študijski program *Krasoslovje*).

Metka Petrič je tutorica doktorandki Biljani Gičevski (Podiplomski študijski program *Krasoslovje*) in mentorica pri diplomski nalogi Katji Mihelj (Fakulteta za humanistične študije Koper).

Tadej Slabe je bil mentor pri diplomskih nalogah Maruši Markočič, Katji Štefanič in Jasmini Levič (Fakulteta za humanistične študije Koper). Je tutor doktorandki Petri Doljak (Podiplomski študijski program *Krasoslovje*) in mentor Viviani Vodopivec pri diplomski nalogi (Fakulteta za humanistične študije Koper).

Stanka Šebela je mentorica doktorandu Rosariu Ruggeriju in tutorica doktorandki Silvani Magni (Podiplomski študijski program *Krasoslovje*).

Nadja Zupan Hajna je bila mentorica magistrandki Suzani Vidmar in je mentorica doktorandkama Carolyn L. Ramsey in P. Gostinčar (Podiplomski študijski program *Krasoslovje*) ter mladi raziskovalki P. Gostinčar na IZRK ZRC SAZU. Je mentorica pri diplomskih nalogah Marinke Fabjančič, Mateje Sovinc in Patricije Mačus (Fakulteta za humanistične študije Koper).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://izrk.zrc-sazu.si>

SUMMARY

Through scientific research of the three-dimensional karst landscape (surface, caves, waters, ecological characteristics, and biodiversity), a complete understanding of karst as an important part of our natural and cultural inheritance is developed. The findings are basic starting points for planning life in karst regions, for its protection, and for karst education. We are creatively involved in the development of international karstology.

Karst research Program unites karst research. We lead and participate in the following domestic and international research projects: LTER-Slovenia, the information-technology network for integrated sustainable ecology, biodiversity, and socioeconomic research on karst; Sulfurous springs in Slovenia and their microbiotics from the karstological viewpoint; Application of tracer testing with natural and artificial tracers in planning the protection of karst waters; Measurement and analysis of selected climate parameters in karst caves—case study of Postojna cave system; Development and application of advanced numerical and experimental methods in the study of karst processes; *LIFEWATCH, e-science and technology infrastructure for biodiversity data and observatories*; *HYPOCAVE—Hypogene Caves Morphology – Europe/Australia Comparison*; *EPOS—European Plate Observing System*; *KUP—Protection of Karst Underground*; *BlackSeaHazNet—Complex Research of Earthquake's Forecasting Possibilities, Seismicity and Climate Change Correlations*; *GEP—Joint geoinformation system (GIS) for protecting sources of potable water during extraordinary events*. We also participate in a further 30 projects: nine bilateral projects, two for the promotion of science, three for the UNESCO National Commission, seven for the Ministry of Environment and the Ministry of Transportation, six for Postojna Cave and the Škocjan Caves, one for the Municipality of Hrpelje-Kozina, and two projects undertaken by Young Researchers.

We have participated in the planning of the new railway line to Koper, the arrangement of Postojna Cave for tourism, the collection of cave data for the Ministry of Environment and Spatial Planning, and in research on karst waters and other studies.

Our postgraduate study program concludes with the new Doctor of Karstology degree.

We published three issues of the fortieth annual volume of the *Acta carsologica* journal. In the *Carsologica* series we published two books: *South China Karst 2* and *Karstology and Development Challenges on Karst I - Water*.

We study karst at home and abroad, cooperating with karstologists throughout the world. Our partners in bilateral projects include the Institute of Specific Prophylaxis and Tropical Medicine, Medical University Vienna, Austria; Institute of Geology and Institute of Rock Structure and Mechanics, Academy of Sciences of the Czech Republic, Prague, Czech Republic; Yunnan Institute of Geography, Yunnan University, Kunming, China; American University, Washington, D.C., U.S.A.; Romanian Academy, Cluj-Napoca Branch – »Emil Racovitza« Institute of Speleology, Romania; University Nice-Sophia Antipolis, Biot, France; Faculty of Mining & Geology, University of Belgrade, Serbia; and State Nature Conservancy of the Slovak Republic (SNC SR), Slovak Caves Administration (SCA), Liptovský Mikuláš, Slovakia. We are also helping the development of karstology in the United Arab Emirates, Siberia, and Cuba. We cooperate with numerous other domestic and foreign institutes.

- 1 Špela Goričan
- 2 Irena Debeljak
- 3 Duje Kukoč
- 4 Kata Cvetko – Barić
- 5 Adrijan Košir

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT IVANA RAKOVCA

ZNANSTVENI SVET

Akad. dr. Mario Pleničar (predsednik), akad. dr. Dragica Turnšek, dr. Irena Debeljak, dr. Špela Goričan, mag. Adrijan Košir.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: dr. Špela Goričan.

Višja znanstvena sodelavka: dr. Špela Goričan.

Znanstveni sodelavci: dr. Irena Debeljak, dr. Aleksander Horvat, dr. Vasja Mikuž, dr. Nina Zupančič.

Asistenta z doktoratom: dr. Miloš Bartol, dr. Alenka Eva Črne.

Strokovnoraziskovalni sodelavec: mag. Adrijan Košir.

Mladi raziskovalec: Duje Kukoč.

Višja tehnica: Kata Cvetko - Barić.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Paleontologija in sedimentarna geologija

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: K. Cvetko - Barić, M. Bartol, A. E. Črne, I. Debeljak, A. Horvat, D. Kukoč, V. Mikuž, N. Zupančič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2012

Program je razdeljen na več nalog, ki obsegajo paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave mezozoika in kenozoika.

V Črni gori so sodelavci končali sedimentološke, geokemične in paleontološke raziskave triasno-jurske meje v Budvanski coni. Ostro litološko spremembo med zgornjetriasnimi apnenci in spodnjeljurskimi močno kremenastimi karbonati so interpretirali kot posledico globalne biokalcifikacijske krize na tej stratigrafski meji. Rezultati so objavljeni v reviji *Geological Society of America Bulletin*. Datirali so tudi anizijske radiolarite, ki ležijo med platformnimi apnenci v coni Visokega krasa. Pelagično epizodo na platformi so razložili v povezavi z močno subsidenco, do katere je prišlo zaradi odpiranja Neotetide. Članek je bil poslan v revijo *Bulletin de la Société géologique de France*.

Na podlagi podatkov za globalno radiolarijsko conacijo, ki so jo objavili v prejšnjih letih, so preučevali spremembe diverzitete radiolarijev v zgornjem delu spodnje jure, to je v pliensbachiju in toarciju. Dinamiko izumiranja in radiacij radiolarijev so interpretirali v odvisnosti od globalnih okoljskih sprememb. Preliminarni rezultati so bili predstavljeni na domači konferenci.

Začeli so stratigrafske raziskave jurskih radiolarijskih rožencev in karbonatov v Gevgeljskem ofolitnem kompleksu Vardarske cone v Makedoniji. Ugotovili so, da so roženci, ki ležijo neposredno na bazalnih, callovijske starosti. Po sedimentoloških značilnostih v karbonatni sukcesiji so ugotovili, da karbonatna platforma pri Demir Kapiji ni nastala direktno na dvignjenih ofolitnih pokrovi, ampak se je formirala postopoma, s progradacijo karbonatne platforme, ki je že prej obstajala na evropskem kontinentu. Preliminarne rezultate o starosti založnega bazena in razvoju platforme so predstavili na eni domači konferenci.

Analizirali so kemično in mineraloško sestavo glinavcev in rožencev v jurskih radiolaritih na Dolenjskem. Ugotovili so, da so glinavci terigeni, da ne vsebujejo primesi vulkanskega izvora in da so bili med diagenozo obogateni s kalijem. Članek z rezultati je v recenziji.

Nadaljevali so paleontološke in stratigrafske raziskave terciarja. O najdbah posameznih pomembnejših fosilov (školjk, sip, morskih ježkov, brahiopodov in rakovic) so objavili pet člankov v reviji *Folia biologica et geologica*. Nadaljevali so tudi paleoekološke in paleogeografske raziskave, pri katerih so združili rezultate paleontoloških raziskav nanoplanktona, diatomej in mehkužcev. Nova spoznanja o paleogeografski lokaciji in trajanju miocenske povezave med Mediteranom in Paratetido preko Slovenskega koridorja so predstavili na enem mednarodnem kongresu.

V sodelovanju z Inštitutom za geoznanosti Univerze v Potsdamu so nadaljevali raziskave paleoekologije in sedimentologije foraminifernih apnencev in koralno-mikrobialitnih tvorbo ter kemostratigrafije zaporedja paleocenskih in eocenskih platformnih karbonatov na Krasu. Članek o vplivu klimatskih sprememb na razvoj in razširjenost zooksantelatnih koral je bil sprejet v tisk v reviji *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology*.

V sodelovanju z Universidad Complutense Madrid so nadaljevali raziskave jamskih karbonatnih sedimentov z več lokalitet v Sloveniji in Španiji. Analizirali so pogoje za nastanek dolomitnih kapnikov in rezultate predstavili na eni mednarodni konferenci. Analizirali so tudi mineraloško in kemijsko sestavo črnih prevlek z dveh nahajališč v Postojnskem jamskem sistemu. Ugotovili so visoko vsebnost organskega ogljika in jo na različnih mestih pripisali različnim vzrokom: eksploziji bencina med 2. svetovno vojno, baklam prvih turistov in zunanjemu izvoru (npr. sajam gozdnih požarov). Članek je bil objavljen v reviji *Acta Carsologica*.

Zaključili so raziskave starostne in spolne sestave fosilne populacije jamskega medveda iz Ajdovske jame. Rezultati so bili objavljeni v monografiji, ki je izšla v zbirki *Mitteilungen der Kommission für Quartärforschung der Österreichischen Akademie der Wissenschaften*. Nadaljevali so študije življenjske dobe jamskega medveda in rezultate predstavili na mednarodni konferenci. Proučevali so tudi druge ledenodobne sesalce. O najdbah mastodontov in mamutov so objavili dva članka v zbirki *Opera Instituti Archaeologici Sloveniae*.

S Pennsylvania State University in z geološkim zavodom v Trondheimu so sodelovali pri analizah izotopske sestave ogljika in kisika v predkambrijskih kamninah, bogatih z organsko snovjo. Izrazito negativno anomalijo $\delta^{13}\text{C}$ v paleoproterozoiku so pripisali intezivnemu preperevanju kamnin v oksičnih pogojih med eno prvih faz sproščanja kisika v atmosfero. Članek je objavljen v reviji *Science*.

V sodelovanju z agronomi so nadaljevali aplikativne raziskave, usmerjene v testiranje uporabe različnih kremenastih sedimentov za zatiranje škodljivcev. Rezultati so bili objavljeni v *Proceedings of the meeting of the IOBC/WPRS Working group »Integrated protection of stored products«*.

Jurska in kredna radiolarijska stratigrafija Južnih Alp v severozahodni Sloveniji: časovna opredelitev dinamike sedimentacijskih bazenov na robu Neotetide

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: M. Bartol, A. Košir, D. Kukoč, M. Andrič (Inštitut za arheologijo), dr. Dragomir. Skaberne (Geološki zavod Slovenije).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt obsega paleontološke, sedimentološke in stratigrafske raziskave jurskih in krednih zaporedij v Julijskih Alpah. Obravnava štiri paleogeografske enote: Tolminski bazen, Bovški bazen, Blejski bazen in Julijski prag. V letu 2011 so sodelavci projekta zbrali in revidirali biostratigrafske podatke o

srednje in zgornjejurskih radiolarijskih rožencih Tolminskega bazena. Na podlagi stratigrafske korelacije z drugimi bazeni Tetide so začetek sedimentacije radiolarijskih rožencev v srednji juri, natančneje v bajociju, interpretirali kot posledico pospešene subsidence in povečane produktivnosti zaradi reorganizacije litosferskih plošč. Nadaljevali so tudi stratigrafske raziskave jurskih in krednih globokomorskih plasti Blejskega bazena. V okolici Bohinja so breče in kalkarenite nad biancone apnenci opisali z imenom Bohinjska formacija. Po sestavi presedimentiranih apnencev so sklepali, da je karbonatni material prihajal z manjše karbonatne platforme, ki se je v zgodnji fazi orogeneze formirala v Notranjih Dinaridih, pozneje pa je bila popolnoma erodirana. Rezultate obeh študij so pripravili za tisk in oddali v revijo *Bulletin de la Société géologique de France*.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper–Izola

Vrsta projekta: tržni projekt, DARS.

Vodja: A. Košir.

Sodelavci: K. Cvetko - Barič, A. Horvat.

Obdobje trajanja: 8. 3. 2006–jesen 2012

Zaradi zastojev pri gradnji je inštitut na odseku hitre ceste Koper–Izola izvajal le občasno spremljavo zemeljskih del.

Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi

Vrsta projekta: bilateralni projekt ARRS z republiko Avstrijo.

Vodja: Š. Goričan.

Sodelavci: A. Košir, B. Kukoč.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2011–31. 12. 2012

Namen projekta je natančno datirati mezozojske stratigrafske intervale, v katerih prevladujejo radiolarijski roženci. Raziskave potekajo v Julijskih Alpah v Sloveniji in v Severnih apneniških Alpah v Avstriji. Primerjava teh intervalov z obeh območij bo pokazala, kateri vzrok je imel pomembnejši vpliv na povečanje vsebnosti biogene kremenice v sedimentih: sinsedimentarna tektonika (subsidenca) ali povišana produkcija planktona zaradi regionalnih paleoceanografskih sprememb. V letu 2011 sta bila opravljena dva terenska obiska, eden v Avstriji in eden v Sloveniji.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

Knjižni fond se je povečal za 40 knjig in 250 zvezkov periodike, izposojenih je bilo 210 zvezkov. Izdelanih in inventariziranih je bilo 500 standardnih zbruskov, 50 impregniranih zbruskov, 150 izpirkov za mikropaleontološke raziskave in 12 vzorcev za rentgenske difrakcijske analize. Na vrstičnem elektronskem mikroskopu JEOL JSM 330A je bilo opravljenih 172 obratovalnih ur in posnetih 1240 digitalnih fotografij. Na petrografskem mikroskopu, opremljenem z digitalno kamero, je bilo posnetih in računalniško obdelanih okrog 800 slik.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Dipartimento di Scienze Geologiche, Ambientali e Marine, Univerza v Trstu, Italija: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Geologische Bundesanstalt, Dunaj, Avstrija: tema *Miocenski nanoplankton Paratetide*.
- Geološko-paleontološki zavod PMF, Zagreb, Hrvaška: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Hrvatski geološki inštitut, Zagreb, Hrvaška: tema *Mezozojski radiolariji*.
- Institut für Paläontologie, Universität Wien, Dunaj, Avstrija: tema *Raziskave jamskega medveda v Sloveniji*.
- Institut für Geowissenschaften, Universität Potsdam, Nemčija: projekt *Biosphere response to climatic events during the Paleogene: sedimentological and biological integrated approach to biocalcification processes*.
- Montanuniversität Leoben, Avstrija: bilateralni projekt *Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi*. (BI-AT/11-12-022).
- Muséum National d'Histoire Naturelle, Pariz, Francija: tema *Biodiverziteti mezozojskih radiolarijev*.
- Naturhistorisches Museum, Basel, Švica: tema *Mikropaleontologija in paleobiogeografija paleogenskih bentičnih foraminifer (meja K/T, paleocen, eocen, oligocen)*.
- Priradoslovni muzej Rijeka, Reka, Hrvaška: tema *Terciarna makrofavna Istre*.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Judith McKenzie, Eidgenössische Technische Hochschule, Zürich, Švica, 12.–14. 1.: predavanje s področja sedimentologije karbonatov v okviru turneje IAS (International Association of Sedimentologists).
- Andrea Martín Pérez, Departamento de Petrología y Geoquímica, Universidad Complutense Madrid, Španija, 15. 6.–31. 7.: študij jamskih karbonatnih sedimentov pod elektronskim mikroskopom; štipendistka IAS (International Association of Sedimentologists).
- Michał Krobicki, AGH University of Science and Technology, Krakov, Poljska, 6.–7. 7.: terenski ogled jurskih profilov v Podpeči in na Trnovskem gozdu.
- Hans-Jürgen Gawlick in Sigrid Missoni, Montanuniversität Leoben, Avstrija, 20.–29. 9.: terensko delo v Julijskih Alpah v okviru bilateralnega projekta *Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Miloš Bartol

- *Otroške ustvarjalne delavnice o dinozavrih*. Vodstvo delavnic, Dinolab, ZRC SAZU, Ljubljana, 11. 6., 23. 9., 4. 11.

Irena Debeljak

- *Paleontologija*. Predavanje v okviru predmeta Biologija na Gimnaziji Bežigrad, Ljubljana, 8. 3., 9. 3.
- *Longevity of cave bears*. Predavanje na 17th *International Cave Bear Symposium*, Einhornhöhle, Nemčija, 16. 9.

Špela Goričan

- *Diverziteta radiolarijev in globalne ekološke spremembe v spodnji juri*. Predavanje na 20. *posvetovanju slovenskih geologov*, Ljubljana, 25. 11.

Adrijan Košir

- *Calcium carbonate biomineralisation in plant roots and rhizosphere: processes, products and the fossil record*. Vabljeno predavanje na Université de Lausanne, 5. 12.

Duje Kukoč

- *Starost bazaltov in razvoj karbonatne platforme v Gevgelijskem ofiolitnem kompleksu pri Demir Kapiji (Makedonija)*. Predavanje na 20. *posvetovanju slovenskih geologov*, Ljubljana, 25. 11.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Miloš Bartol

- Geologische Bundesanstalt, Dunaj, Avstrija, 23. 1.–1. 2.: študijski obisk pri dr. Stjepanu Čoriću, sodelovanje v sklopu teme *Miocenski nanoplankton Paratetide*.
- Salzburg, Avstrija, 3.–8. 5.: udeležba na kongresu *Climate and Biota of the Early Paleogene*.

Alenka Eva Črne

- Geološki zavod Trondheim, Norveška, 1. 1.–31. 12.: podoktorski študij.

Irena Debeljak

- Einhornhöhle, Nemčija, 15.–18. 9.: udeležba na 17th *International Cave Bear Symposium*.

Špela Goričan

- Demir Kapija, Makedonija, 9.–15. 4.: terensko delo v Gevgelijskem ofiolitnem kompleksu.
- Severne apneniške Alpe, Avstrija, 1.–7. 8.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi*.

Adrijan Košir

- Demir Kapija, Makedonija, 9.–15. 4.: terensko delo v Gevgelijskem ofiolitnem kompleksu.
- Madrid, Španija, 28. 6.–1. 7.: študijski obisk na Departamento de Petrología y Geoquímica, Universidad Complutense.
- Zaragoza, Španija, 2.–11. 7.: udeležba na 28th *IAS Meeting of Sedimentologists* in predkongresni ekskurziji.
- Severne apneniške Alpe, Avstrija, 1.–7. 8.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi*.
- Lausanne, Švica, 5.–8. 12.: vabljeni predavatelj na Institut de Géologie et Paléontologie, Université de Lausanne.

Duje Kukoč

- Demir Kapija, Makedonija, 9.–15. 4.: terensko delo v Gevgelijskem ofiolitnem kompleksu.
- Univerza v Ferrari, Italija, 9.–15. 7.: udeležba na tečaju *Elements, isotopes and organic matter in chemostratigraphy: applications, limitations and implications for global environmental change* (predavatelj prof. H. Jenkyns).
- Severne apneniške Alpe, Avstrija, 1.–7. 8.: terensko delo v okviru bilateralnega projekta *Mezozojski radiolaritni dogodki v severozahodni Tetidi*.

PEDAGOŠKO DELO

Irena Debeljak

Arheologija okolja, 2. del: *Arheozoologija*. Nosilka predmeta na Oddelku za arheologijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani.

MENTORSTVO

Špela Goričan je bila mentorica doktorandu Duju Kukoču.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://piir.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The research programme covers palaeontology of selected groups of organisms (diatoms, silicoflagellates, nannoplankton, radiolarians, molluscs, echinoderms, corals, and vertebrates), sedimentary geology of Mesozoic and Cainozoic carbonate platforms and basins, and geobiology of Tertiary and Recent terrestrial carbonates. Basic research, representing the major part of activities, has been carried out in the frame of the national research programme *Palaeontology and Sedimentary Geology* and the research project *Jurassic and Cretaceous radiolarian stratigraphy of the Southern Alps in northwestern Slovenia: age constraints on basin dynamics at the edge of the Neotethys* (both funded by the Slovenian Research Agency). Applied research has been focused on geological monitoring of the motorway section Koper-Izola (funded by DARS d.d. – Motorway Company in the Republic of Slovenia).

In 2011 the following topics were studied: Triassic-Jurassic boundary in the Budva Zone in Montenegro; Jurassic and Cretaceous stratigraphy of the Tolmin and Bled basins in NW Slovenia; Stratigraphy of Jurassic cherts and platform carbonates in the Guevgueli ophiolite complex in Macedonia; Taxonomy of Mesozoic radiolarians; Sedimentology and palaeoecology of Palaeocene-Eocene carbonate platform in SW Slovenia; Stratigraphy, palaeontology and palaeoecology of Neogene successions in the western part of the Central Paratethys; Speleothem formation in Slovenian caves; Mortality dynamics of cave bear; and Calcification products of plant roots in Palaeogene calcrites and present-day calcareous soils. Applied studies, that are aimed to test the insecticidal activity of different siliceous sediments have been carried out in cooperation with Biotechnical Faculty. In 2011 the results were presented at four scientific meetings and are published in 15 papers.

The institute closely collaborates with other institutes in Slovenia (Department of Geology at Faculty of Natural Sciences and Engineering, Geological Survey of Slovenia, Biotechnical Faculty) and also has a well established cooperation with several foreign institutes from Austria, Croatia, Germany, Italy, France, Norway, Spain and Switzerland. Four researchers are full or part time teachers at the Faculty of Natural Sciences and Engineering, University of Ljubljana.

1 Branko Vreš

2 Matjaž Gregorič

3 Ren-Chung Cheng

4 Matjaž Kuntner

5 Aleksander Marinšek

6 Iztok Sajko

7 Andraž Čarni

8 Olga Kardoš

9 Rajko Slapnik

10 Nina Juvan

11 Nina Vidergar

12 Petra Košir

13 Tatjana Čelik

14 Andrej Paušič

BIOLOŠKI INŠTITUT JOVANA HADŽIJA

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. ddr. Jože Maček, akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. dr. Mitja Zupančič, dr. Tatjana Čelik (predsednica do 29. 3.), dr. Igor Dakskobler, dr. Matjaž Kuntner, dr. Urban Šilc (predsednik od 30. 3).

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: dr. Matjaž Kuntner.

Znanstveni svetnik: doc. dr. Andraž Čarni.

Višji znanstveni sodelavci: dr. Igor Dakskobler, dr. Matjaž Kuntner, dr. Rajko Slapnik, dr. Urban Šilc (od 3. 10.).

Višji strokovnoraziskovalni sodelavec: dr. Branko Vreš.

Znanstveni sodelavci: dr. Tatjana Čelik (do 2. 10.), doc. dr. Petra Košir, dr. Urban Šilc (do 2. 10.).

Asistentka z doktoratom: dr. Simona Kralj - Fišer.

Asistent z magisterijem: mag. Aleksander Marinšek.

Asistenti, mladi raziskovalci: mag. Ren - Chung Cheng (od 21. 12.), Matjaž Gregorič, Andrej Paušič.

Strokovna raziskovalna sodelavca: dr. Tatjana Čelik (od 3. 10.), mag. Boško Čušin.

Samostojni strokovni delavec: Iztok Sajko.

Strokovne sodelavke: Nina Juvan, Tjaša Lokovšek (od 13. 10. na porodniškem dopustu), Nina Vidergar (od 15. 10.).

Strokovna delavka, tajnica: Olga Kardoš.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Gradienti in biodiverziteti: flora, favna in vegetacija

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni program.

Vodja: A. Čarni.

Sodelavci: R.- C. Cheng, T. Čelik, I. Dakskobler, M. Gregorič, P. Košir, S. Kraj - Fišer, M. Kuntner, T. Lokovšek, A. Paušič, R. Slapnik, B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2011

Sodelavci so v bazofilnem borovem gozdu (*Genisto januensis-Pinetum sylvestris pinetosum nigrae*) nad levim bregom Save med Zagorjem in Trbovljami našli križanca med podvrstama *Daphne alpina* subsp. *scopoliana* in *Daphne cneorum* subsp. *cneorum* in ga opisali kot nov takson *Daphne x savensis* Dakskobler, Seliškar et Vreš. Po 52 letih so potrdili uspevanje v Sloveniji domnevno izumrle evropsko varstveno pomembne, redke in ogrožene praproti *Botrychium simplex* na Malem polju v Triglavskem pogorju in fitocenološko preučili njeno rastišče. Pri Planini pri Postojni so našli novo nahajališče Nature 2000 vrste *Chouardia litardierei* = *Scilla litardierei* in raziskali njeno rastišče na suhem submediteranskem travniku. To je novost v ekologiji te ilirske vrste, saj so jo doslej večinoma poznali le na mokrotnih, občasno poplavljenih travnikih na kraških poljih (v Sloveniji le na Planinskem polju). Izdelali so floristično-fitogeografsko analizo obrečnega prostora ob eni izmed najbolj ohranjenih slovenskih rek, Idrijci, in to od njenega izvira v Trnovskem gozdu do izvira v Sočo. Skupno so določili več kot 1060 praprotnic in semenk, od katerih je okoli 88 % avtohtonih in okoli 12 % adventivnih. Med slednjimi je 24 invazivnih neofitov. Popisane vrste so analizirali po življenjskih oblikah in horoloških skupinah in opozorili na nekatere redkosti ali znamenitosti v rastlinskih združbah ob Idrijci, kot so vrste *Primula carniolica*, *Spiranthes spiralis*, *Ophrys apifera*, *Equisetum x trachydon*, *Carex randalpina*, *C. demissa* in *Calycocorsus stipitatus*.

Na različnih nahajališčih in rastiščih so zbrali herbarijski material za taksonomsko in horološko obdelavo rodov *Eleocharis*, *Cyperus*, *Hieracium* idr. Zbrali so horološke podatke za rodove *Malus*, *Pyrus* in *Sorbus* za pripravo šestnajstega dela Atlasa Flore Evrope.

V okviru malakoloških raziskav so raziskovali taksonomijo, filogenijo in filogeografijo podzemeljskih vrst polžev iz rodu *Zospeum* (Carychiidae) v Kantabriji in Pirenejih v Španiji, nadaljevali so raziskave monitoringa razširjenosti in populacijskega monitoringa štirih vrst mehkužcev, uvrščenih v seznam Natura 2000 (*Anisus vorticulus*, *Vertigo angustior*, *Vertigo geyeri*, *Unio crassus*), pripravili so strokovne podlage za uvrstitev ogroženih vrst vodnih mehkužcev v Rdeči seznam ogroženih vrst mehkužcev Hrvaške, sodelovali so pri pripravi Rdečega seznama ogroženih kopenskih in sladkovodnih vrst mehkužcev v EU in Evropi, v dveh mednarodnih raziskovalnih skupinah so raziskovali podzemeljsko malakofavno na Hrvaškem in v Dinaridih. Nadaljevali so raziskave malakocenoza v Vipavski dolini, v dolini reke Kolpe in Kamniško-Savinjskih Alpah.

V sklopu raziskav biodiverzitet pajkov so bile zaključene in objavljene mnoge študije, ki so v preteklih sezonah potekale v Sloveniji in po svetu: od taksonomskih in filogeografskih (objavljeni v *BMC Evolutionary Biology* ter v *Molecular Phylogenetics and Evolution*), ekoloških (objavljeni v *PLoS ONE* ter v *Journal of Arachnology*), vedenjskih (objavljene v *Animal Behavior* ter v *Behavioral Ecology and Sociobiology*), evolucijskih (objavljeni v *Evolutionary Ecology* ter v *Zoological Science*), pa do preglednega članka biologije mrež objavljenega v monografski seriji *Advances in Insect Physiology*. Objavili so še filogenetsko-varstveno študijo na sesalcih skupine Afrotheria (*Zoologica Scripta*).

Nadaljevali so ekološke raziskave zgodnjih razvojnih faz (jajčeca, gosenice, bube) v kserotermofilnih populacijah vrste *Coenonympha oedippus* (Fabricius, 1787) (Lep.: Nymphalidae) v jugozahodni Sloveniji. Podatki izvedene molekularne analize na odraslih osebkih higrofilnih in kserotermofilnih populacij omenjene vrste so v fazi obdelave. Za objavo so pripravili rezultate raziskave demografije in disperzijskega potenciala odraslih osebkov vrste *Zerynthia polyxena* (Dennis & Schiffermüller, 1775) (Lep.: Papilionidae) v populaciji, ki v območju sklenjene razširjenosti vrste poseljuje permanentne habitate. Proučevali so značilnosti ovipozicijskega mikro- in makro-habitata zavarovane vrste *Leptidea morsei* (Fenton, 1881) (Lep.: Pieridae) v osrednjem območju njene razširjenosti v Sloveniji (Bela Krajina, dolina Kolpe, Posavsko hribovje).

Proučevali so spreminjanje ekoloških niš plevelne vegetacije na Balkanu, urbano vegetacijo Ljubljane, vegetacijo gojenih travnikov severozahodnega Balkana, prilagajali ekološke indikatorske vrednosti vegetaciji Slovenije z različnimi algoritmi in dokončali sistem vegetacije Slovenije.

Opravili so dve ločeni študiji, pri katerih so izdelali generaliziran linearni model (GLM model), ki opisuje razširjenost mokrotnih travnikov in robinije v Prekmurju. Model kaže na stopnjo vpliva opazovanega okoljskega dejavnika (različni ekološki, geografski in socioekonomski dejavniki) na razširjenost preučevanega objekta. V nadaljevanju so s pomočjo izdelanega modela ocenili vpliv posameznega merjenega dejavnika na distribucijo našega objekta (robinija, mokrotni travniki).

Proučevali so conalne bukove gozdove vzdolž gradienta nadmorske višine na območju Jugovzhodnih Alp. Naredili so številne analize in ugotavljali vzorce porazdelitve biodiverzitet in življenjskih oblik rastlin vzdolž višinskega gradienta ter skušali najti vzroke zanje.

Zbrali so obširno podatkovno bazo bukovih gozdov Balkanskega polotoka in opravili preliminarne analize gradiva, ki kažejo, da se na območju osrednjega dela Balkana ločita dve zvezi, in sicer *Aremonio-Fagion* in *Doronico orientale-Fagion*. Poleg tega so se ukvarjali z gozdovi, kjer se pojavlja vrsta *Fagus orientalis*. Pripravili so podatkovno bazo in po analizi ugotovili, da je center razširjenosti teh gozdov v osrednjem delu turške črnomorske obale (euksinska regija), vendar pa se gozdovi pojavljajo tudi na meji s Sredozemljem in z notranjimi deli Anatolije. Na podlagi tega so pripravili sintaksonomsko shemo.

Zaključili so raziskave in oddali v tisk monografsko predstavitev gozdne vegetacije pogorja Galičica v Makedoniji. V monografiji so podrobno predstavili 20 združb, ki se na tem pogorju pojavljajo. Poleg tega so poskusili izdelati razlagalni model, kjer naj bi pojavljanje določenih združb pojasnili s talnimi tipi, horotipi, bioindikacijskimi vrednostmi in lastnostmi rastlin.

Vloga vedenjskih mehanizmov za invazivnost vrst

Vrsta projekta: podoktorski temeljni raziskovalni projekt, ARRS.

Vodja: S. Kralj – Fišer.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Četudi so bile številne raziskave posvečene lastnostim, ki omogočajo invazivnost vrst, so le maloštevilne študije raziskovale vlogo vedenja. Kljub temu, da je vedenje domnevno plastično, je vse več dokazov, da je vedenje bolj ali manj nespremenljivo in dedno. Podoktorski projekt združuje študijo variabilnosti v vedenjskih lastnostih osebkov iste populacije, razvojne plastičnosti in invazivnosti. S. Kralj – Fišer primerja invazivno (*Zygiella x-notata*) in neinvazivno vrsto pajkov (*Nuctenea umbratica*) tako, da testira, kakšne so razlike v njihovih povprečnih vedenjskih tipih in variabilnosti le-teh; kakšne so razlike v vedenjski plastičnosti posameznikov in kakšne so razlike v dedovanju vedenjskih lastnosti. Poleg tega raziskuje, kako te lastnosti vplivajo na fitness v velikih populacijskih gostotah.

Vpliv nekdanjega gospodarjenja s krajino na sedanjo gozdno vegetacijo

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt (usposabljanje mladega raziskovalca).

Vodja: A. Čarni.

Mladi raziskovalec: A. Paušič.

Obdobje trajanja: od 1. 7. 2007 dalje

Raziskave potekajo na območju Bele krajine, na območju med Bojanci, Tribučami, Butorajem in Lahinjo. V raziskavi, ki so jo začeli v letošnjem letu, so želeli ugotoviti, ali lahko različno rabo (njiva, travnik, vrt) sledimo tudi 100 let po opustitvi nekdanje rabe. Zato so na raziskovanem terenu vzorčili ustrezne sestoje, ki jim bodo dali odgovor na zastavljeno vprašanje. Poleg tega so nadaljevali že začete raziskave spreminjanja krajine na tem območju v zadnjih 220 letih.

Filogenetska sistematika družine Zygiellidae in pomen za raziskave evolucije pajkov

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt (usposabljanje mladega raziskovalca).

Vodja: M. Kuntner.

Mladi raziskovalec: M. Gregorič.

Sodelavci: T. Čelik, S. Kralj – Fišer, T. Lokovšek.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Sodelavci so nadaljevali terenske in taksonomske raziskave pajkov rodov *Zygiella* s.l. in *Caerostris* v Evropi in Aziji. Pridobili so potrebno slikovno in mikroskopsko gradivo za formalne taksonomske opise vrst ter molekulske podatke za filogenetski test monofilije rodov. Prispevke o ekologiji teh pajkov so objavili v revijah *PloS ONE* in *Journal of Arachnology*, ta članka pa sta požela zanimanje strokovne in laične javnosti.

M. Gregorič je bil gost v laboratoriju Ingija Agnarssona (San Juan, Portoriko), kjer je nadaljeval pridobivanje podatkov za molekularno filogenijo pajkov iz rodu *Zygiella* s.l. in začel pridobivati podatke za molekularno filogenijo in taksonomsko revizijo pajkov iz rodu *Caerostris*. Sodeloval je tudi pri raziskavi ontogenetskih sprememb v arhitekturi mrež pajkov. Na Kitajskem in v Singapurju je nabiral terenske podatke o pajkih iz rodov *Zygiella* s.l. in *Caerostris*, ter sodeloval pri raziskavi pomena telesne mase za alometrijo mrež pajkov. V domačem laboratoriju je sodeloval pri raziskavi vloge spolnega kanibalizma pri spolno dimorfnih pajkih.

Ekološka sanacija naravnih ujm v gozdovih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt, ARRS.

Vodja: prof. dr. Jurij Diaci (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Vodja z BIJH: I. Daksobler.

Sodelavec: A. Marinšek.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Sodelavci so v različnih območjih Slovenije pregledali gozdne sestoje, v katerih so se v zadnjih letih pojavljale ujme (snegolom, vetrolom, žled). Iskali so gospodarske gozdove, kjer po ujmah poškodovanega lesa niso odstranili in na primerljivih rastiščih take, kjer so to storili. Na podlagi ogledov, dostopnosti predlaganih objektov in ustreznosti rastišč bodo prihodnje leto začeli snemati.

Popisi začetnega stanja habitatnih tipov in ciljne vrste Loeslejeve grezovke (*Liparis loeselii*) ter proučevanje vplivov projektnih aktivnosti na vegetacijo na projektnih pilotnih območjih Zelenci, Planik, Vrhe, Mura – Petišovci in barja na Pohorju za izvedbo projekta z naslovom: Varstvo in upravljanje sladkovodnih mokrišč v Sloveniji, Wetman 2011–2015 (LIFE+ NARAVA, LIFE09 NAT/SI/000374). 1. sklop: Projektno pilotno območje Zelenci, Vrhe, Planik

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt, Zavod Republike Slovenije za varstvo narave.

Vodja: B. Vreš.

Sodelavci: T. Čelik, I. Dakskobler, I. Sajko, U. Šilc.

Zunanji sodelavec: A. Seliškar.

Obdobje trajanja: 25. 5. 2011–31. 1. 2013

Sodelavci so opravili raziskave razširjenosti in velikosti populacij (začetno stanje) vrst *Liparis loeselii*, *Drosera anglica* in *D. rotundifolia*, kartiranje habitatnih tipov, vegetacijske transekte ter floristične popise z metodo kvadratov na raziskovalnih območjih Planik, Vrhe in Zelenci. Projekt se izvaja v okviru mednarodnega projekta *Wetman 2011–2015 (LIFE+ NARAVA)*.

Vzpostavitev in izvajanje monitoringa izbranih ciljnih vrst metuljev v letih 2010 in 2011

Vrsta projekta: aplikativni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodja: doc. dr. Rudi Verovnik (Oddelek za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani).

Vodja z BIJH: T. Čelik.

Zunanji sodelavci: dr. Valerija Zakšek (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), mag. Slavko Polak (Notranjski muzej Postojna), Marijan Govedič (Center za kartografijo favne in flore Slovenije), Franc Rebeušek (Center za kartografijo favne in flore Slovenije).

Obdobje trajanja: junij 2010–oktober 2011

Sodelavci so zbrali podatke o razširjenosti in stanju populacij 10 ogroženih (navedenih v Prilogah II in IV Direktive 92/43/EC) vrst metuljev ter na podlagi terenskih raziskav analizirali tri različne pristope k monitoringu: monitoring velikosti populacij, monitoring prisotnosti vrste v območjih sklenjene razširjenosti in monitoring prisotnosti vrste v robnih in izoliranih populacijah. Za 7 vrst (*Eriogaster catax*, *Leptidea morsei*, *Phengaris arion*, *Parnassius apollo*, *Euphydryas maturna*, *E. aurinia*, *Lycaena dispar*) so vzpostavili optimizirano metodologijo dolgoročnega monitoringa, za 3 vrste (*Phengaris nausithous*, *P. teleius*, *Coenonympha oedippus*) pa so izvedli že drugi popis stanja glede na metodologijo, predlagano v letu 2009.

Vzpostavitev in izvajanje monitoringa ciljnih vrst mehkužcev v letih 2010 in 2011

Vrsta projekta: aplikativni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodja: R. Slapnik.

Sodelavca: O. Kardoš, I. Sajko.

Obdobje trajanja: 18. 10. 2010–15. 11. 2011

Kratkoročni cilj je bil zagotoviti podatke o prisotnosti, območjih razširjenosti in stanju ključnih populacij ciljnih vrst mehkužcev na predvideno najpomembnejših območjih za ohranjanje vrst mehkužcev in njihovih habitatov v Sloveniji. V ta namen se je v okviru naloge nadaljeval v predhodnih letih metodološko predlagan monitoring dveh vrst mehkužcev (*U. crassus* in *V. angustior*), izdelal se je načrt in se razvile metode terenskega zajema podatkov za dodatni dve vrsti mehkužcev (*A. vorticulus*, *V. geyeri*) ter se pridobila ocena o trenutni popisni moči strokovno usposobljenih popisovalcev. Tej popisni moči so prilagodili podrobne protokole monitoringa.

Izboljšanje informacijske učinkovitosti gozdnogospodarskega načrtovanja in gozdarskega informacijskega sistema

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, ARRS.

Sofinancer: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: dr. Marko Kovač (Gozdarski inštitut Slovenije).

Sodelujoča ustanova: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.

Sodelavec z BIJH: I. Dakskobler.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2010–30. 9. 2012

V sodelovanju z Zavodom za gozdove Slovenije so sodelavci izdelali zemljevid gozdnih združb gozdnogospodarske enote Tolmin v merilu 1:25.000. Sodelovali so pri pripravi členitve gozdov Slovenije na podlagi rastiščnih in vegetacijskih razmer za potrebe usmerjanja razvoja gozdov.

Posodobitev sistema vegetacijskih osnov za potrebe načrtovanja v gozdarstvu

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, ARRS.

Sofinancer: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: dr. Lado Kutnar (Gozdarski inštitut Slovenije).

Vodja z BIJH: I. Dakskobler.

Sodelavci: A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–31. 3. 2014

Sodelavci so začeli pripravljati gradiva za *Priročnik za terensko prepoznavanje gozdnih združb*. Obdelali so macesnovje in združbe plemenitih listavcev.

Kazalci ohranitvenega stanja in ukrepi za zagotavljanje ugodnega stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov v gozdovih Nature 2000

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt, ARRS, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Vodja: dr. Marko Kovač (Gozdarski inštitut Slovenije).

Sodelujoči ustanovi: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, Nacionalni inštitut za biologijo.

Vodja z BIJH: I. Dakskobler.

Sodelavec z BIJH: B. Vreš.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–31. 3. 2014

Sodelavci so pregledali nekatera nahajališča Natura 2000 vrst *Primula carniolica* in *Cypripedium calceolus* v gozdnih sestojih, ki bi bili primerni za izvedbo poskusa v prihodnjem letu, ter zbrali informacije o smernicah za ohranitveno gospodarjenje, potrebne za pregled dopustnih in neprimernih posegov na gozdnih rastiščih, kjer se te vrste pojavljajo.

Atlas Florae Europaeae

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Pertti Uotila (Botanical Museum University of Helsinki, Helsinki, Finska).

Sodelavec z BIJH: B. Vreš.

Obdobje trajanja: od 1965 dalje

Za 16. in 17. del Atlasa flore Evrope so bili zbrani horološki podatki za vrste rodov *Malus*, *Pyrus*, *Sorbus*, *Cotoneaster* in *Crataegus*, obdelani v programu AFEeditor ter posredovani uredniškemu odboru AFE (Helsinki, Finska).

Radiation in space and time – Phylogeny and phylogeography of the Ellobiidae (Gastropoda, Pulmonata) / Biološka radiacija v prostoru in času – filogenija in filogeografija polžev iz družine Ellobij (Gastropoda, Pulmonata)

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Annette Klussmann - Kolb (J. W. Goethe University, Frankfurt am Main, Nemčija).

Sodelavec z BIJH: R. Slapnik.

Obdobje trajanja: 2007–2011

Opravljen so bile molekularne in genetske raziskave za rodova *Carychium* in *Zospeum*.

Atlas tipskih lokaliteta špiljske faune republike Hrvatske / Atlas značilnih območij jamske favne v republiki Hrvaški

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Financer: Državni zavod za zaščito prirode, Zagreb, Hrvaška.

Vodja: Branko Jalžić (Hrvatsko biospeleološko društvo, Hrvaška).

Sodelavec z BIJH: R. Slapnik.

Obdobje trajanja: 2009–2011

Pred izidom prve knjige v letu 2011 so bile opravljene še druge korekture.

Crveni popis kopnenih i slatkovodnih puževa Hrvatske / Rdeči popis kopenskih in sladkovodnih polžev Hrvaške

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Financer: Državni zavod za zaščito prirode, Zagreb.

Vodja: doc. dr. Jasna Lajtner (Prirodoslovno matematični fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Hrvaška).

Sodelavec z BIJH: R. Slapnik.

Obdobje trajanja: 2010–2011

Zbiralo se je gradivo za pripravo seznama ogroženih vrst kopenskih in vodnih mehkužcev na ozemlju Hrvaške.

European Species Assessments (Red List of Terrestrial Molluscs) / Evropska ocena vrst (Rdeči seznam kopenskih vrst mehkužcev)

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Financer: IUCN.

Vodja: dr. Hans Friederich (Regional Director /a.i./ for Pan-Europe, IUCN).

Sodelavec z BIJH: R. Slapnik.

Obdobje trajanja: 15. 6 2010–31. 1. 2011

Člani projektne skupine so pripravljali in usklajevali gradivo za uvrstitev ogroženih kopenskih vrst mehkužcev v seznam ogroženih vrst rastlin in živali znotraj EU in v Evropi.

Conservation of Dinaric Cave Type Localities: Shelter for Endangered Species of the World Hot Spot Subterranean Ecosystem / Ohranjanje tipskih podzemnih nahajališč v Dinaridih: zatočišč ogroženih vrst živali v podzemlju

Vrsta projekta: mednarodni raziskovalni projekt.

Financer: Whitley Fund for Nature.

Vodja: Jana Bedek.

Sodelujoča ustanova: Hrvatsko biospeleološko društvo, Hrvaška.

Sodelavec z BIJH: R. Slapnik.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 3. 2012

Izdelan je bil seznam petdesetih jam v Dinaridih (Italija, Slovenija, Hrvaška, Bosna in Hercegovina, Črna Gora in Albanija) in bila zbrana potrebna dokumentacija za podzemeljske vrste iz tipskih nahajališč.

CONS-SPIDERS – Towards permanent conservation of biodiversity: the case of spider fauna of Switzerland and Slovenia / Korak k trajni ohranitvi biodiverzitet: primer favne pajkov Švice in Slovenije

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Švicarski prispevek, Švicarska konfederacija.

Vodja: M. Kuntner.

Sodelavca z BIJH: M. Gregorič, T. Lokovšek.

Zunanji sodelavec: dr. Christian Kropf (Natural History Museum Bern, Švica).

Obdobje trajanja: 1. 3. 2011–31. 8. 2012

Skupaj poseljuje Slovenijo in Švico približno 1100 vrst pajkov, katerih četrtino so sodelavci nameravali pridobiti v projektu za trajno ohranjanje v globokem zamrzovalniku. Glavno vzorčenje je potekalo vsak mesec na Krasu, kjer so v prvem letu zajeli 36 vzorcev (en vzorec pomeni dolgotrajno vzorčenje z avtomatizirano tehniko na enem mestu). Vsak vzorec so obdelali na terenu ali v laboratoriju, sortirane pajke pa so v laboratoriju določali do vrste. V času terenskega dela v švicarskih Alpah so se osredotočali na vzorčenje krajev, kjer je velika verjetnost ulova tistih vrst, ki ne poseljujejo tudi območja Slovenije. Skupno so v dveh tednih dela zajeli 143 vzorcev, ki so še v obdelavi. Od teh je bilo doslej obdelanih (torej določitev vseh pajkov do vrste) 30 vzorcev, torej dobra petina. Po obdelavi približno petine gradiva, ki ga načrtujejo v sklopu vseh vzorčenj za ta projekt, imajo na seznamu 219 vrst, katerih osebki so na voljo za nadaljnje laboratorijske postopke. V prvem letu so tudi testirali novo opremo za avtomatično ekstrakcijo DNK, s čimer so optimizirali laboratorijske protokole.

BIOMOT – Motivational strength of ecosystem services and alternative ways to express the value of biodiversity / Motivacijska moč ekosistemskih storitev in alternativni načini izražanja vrednosti biodiverzitete

Vrsta projekta: mednarodni projekt, 7. Okvirni program, Sodelovanje, Evropska komisija.

Sofinancer slovenskega dela: Agencija za raziskovalno dejavnost RS.

Vodilni partner: Radboud Universiteit Nijmegen, Nizozemska.

Sodelujoče ustanove: University of Manchester, Združeno kraljestvo; Université Catholique de Louvain, Belgija; Universität Greifswald, Nemčija; University of Eastern Finland, Finska; CIRPA-La Sapienza v Rimu, Italija; Universiteit Leiden, Nizozemska.

Sodelavca z BIJH: U. Šilc, P. Košir.

Obdobje trajanja: 1. 9. 2011–31. 8. 2015

Na začetku projekta so se dogovorili o nekaterih izhodiščih projekta in načinu dela ter sodelovanja med štirimi inštituti ZRC SAZU, ki v projektu sodelujejo.

Sexual size dimorphism – its consequences for sexual and foraging biology in spiders / Spolni velikostni dimorfizem – posledice za spolno in prehranjevalno biologijo pri pajkih

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Slovenija - ZDA.

Vodja: M. Kuntner.

Zunanji sodelavci: dr. Jonathan Coddington (Smithsonian Institution, Washington, ZDA), dr. Todd A. Blackledge (University of Akron, ZDA), dr. Ingi Agnarsson (University of Puerto Rico, Portoriko).

Obdobje trajanja: 2009–2012

Sodelavci so med obiskom v ZDA s kolegi pripravljali tri publikacije, ki so izšle v letu 2011, med njimi dva originalna članka objavljena v *BMC Evolutionary Biology* ter v *Molecular Phylogenetics and Evolution* ter pregledni članek objavljen v monografski seriji *Advances in Insect Physiology* (Academic Press). Pripravili so še taksonomsko monografijo, ki je v produkciji.

Floristične, ekološke in strukturne spremembe grmiščne vegetacije na prehodu med mediteransko in evrosibirsko regijo

Vrsta projekta: bilateralni projekt, Slovenija – Makedonija.

Vodji: A. Čarni, akad. prof. dr. Vlado Matevski (Prirodnomatematični fakultet, Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija).

Sodelavci z BIJH: P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič, U. Šilc.

Zunanji sodelavci: mag. Renata Čušterevska (Prirodnomatematični fakultet, Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija), prof. dr. Mitko Kostadinovski (Prirodnomatematični fakultet, Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija), prof. dr. Živko Sekovski (Prirodnomatematični fakultet, Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2010–31. 12. 2011

Sodelavci so vzorčili makijo, psevdo-makijo in šibljak na območju raziskav: med polotokom Halkidika in osrednjim delom Republike Makedonije. Tako so prostorsko dopolnjevali gradivo, ki so ga vzorčili v preteklem letu. Nato so nabrano gradivo obdelali in formirali podatkovno bazo, ki jim bo omogočila, da bodo rezultate obdelali.

Raziskava – ocena velikosti populacije barjanskega okarčka (*Coenonympha oedippus*) v vplivnem območju načrtovane obvoznice Škofljica

Vrsta projekta: tržni raziskovalni projekt, Direkcija RS za ceste.

Vodja: Katja Pobiljšaj (Center za kartografijo favne in flore Slovenije).

Sodelavka z BIJH: T. Čelik.

Zunanji sodelavec: Franc Rebeušek (Center za kartografijo favne in flore Slovenije).

Obdobje trajanja: maj 2011–julij 2011

Sodelavci so ovrednotili velikost populacije in stanje habitatov barjanskega okarčka (*C. oedippus*, Lepidoptera: Nymphalidae) v osrednjem območju razširjenosti na Ljubljanskem barju, med Igom in Škofljico ter ocenili vpliv izgradnje načrtovane obvoznice južno od potoka Škofljica (MOP RS, predvidena trasa po variantah 1A in 2A) na obravnavano vrsto metulja.

Kartiranje negozdnih habitatov Slovenije: Reka, Marindol, Savinja pri Šentjanžu, Volčeke, Kras, Mirna

Vrsta projekta: tržni projekt, Ministrstvo za okolje in prostor.

Vodja: A. Čarni

Sodelavci: T. Čelik, B. Čušin, I. Daksobler, N. Juvan, P. Košir, A. Marinšek, A. Seliškar, B. Vreš.

Sodelujoči ustanovi: Fakulteta za naravoslovje in matematiko v Mariboru, Vodnogospodarski biro Maribor d. o. o.

Obdobje trajanja: 15. 10. 2010–20. 11. 2011

Izvedeno je bilo kartiranje navedenih območij in nato vneseno na predpisane podlage.

Naravna in kulturna dediščina – Infrastrukturna dejavnost (OE Naravna dediščina)

Vodja organizacijske enote: A. Marinšek.

Člana projektne skupine: O. Kardoš, I. Sajko.

Člani projektne skupine za infrastrukturno dejavnost so na terenu in v laboratoriju pomagali pri izvedbi temeljnega programa.

Pri terenskih raziskavah so sodelavci pomagali pri popisovanju flore, vegetacije, favne in izdelavi dokumentarnih fotografij. V laboratorijih in kabinetih so nabrane primerke organizmov preparirali, posušili, etiketirali in uvrstili v zbirke ter pomagali pri izdelavi preparatov za določanje taksonov.

Podatke s terena so vnesli v podatkovne zbirke (FloVegSi, Turboveg, Tilia, Nephilid specimen). Za revijo *Hacquetia* in za objave člankov v strokovnih in znanstvenih revijah so opravili oblikovanje in pripravo besedil, grafičnih prilog in tematskih kart.

Raziskave strukture in funkcije vegetacije

Sofinancer: Evropski socialni sklad.

Vodja: A. Čarni.

Sodelavka: N. Juvan.

Obdobje trajanja: 1. 8. 2010–29. 2. 2012

Sodelavci so analizirali strukturne, funkcionalne, fitogeografske in geomorfološke značilnosti ter na podlagi bioindikatorskih vrednosti ocenili ekološke razmere smrekovih gozdov v Sloveniji. Razdelili so jih v dve skupini – acidofilne smrekove gozdove (dve podskupini: gorski, nižinski) in mezofilne smrekove gozdove na karbonatni podlagi (štiri podskupine: zonalni altimontanski gozdovi, sekundarni gozdovi, gozdovi v mraziščih, gozdovi na skalnih blokih).

Promocija slovenske znanosti v tujini 2011 – promocija projekta in monografije o pogorju Galičica na Makedonski akademiji znanosti in umetnosti

Vodja: A. Čarni.

Sodelavci: N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc.

V letošnjem letu je s finančno pomočjo Javne agencije za knjigo izšla monografija, ki je rezultat sodelovanja med ZRC SAZU, Nacionalnim parkom Galičica in Makedonsko akademijo znanosti in umetnosti. Delo je rezultat večletnega preučevanja gozdne vegetacije pogorja Galičica in je vzbudilo zanimanje širše znanstvene javnosti v Makedoniji.

Spremembe in dopolnitve tipologije Habitatni tipi Slovenije 2004 za tipološko skupino gozdovi

Sodelavca: A. Čarni, dr. Lado Kutnar (Gozdarski inštitut Slovenije).

V okviru dejavnosti strokovne skupine za habitatne tipe, ki jo je organiziralo Ministrstvo za okolje in prostor, so dopolnili obstoječo tipologijo in jo uskladili z evropskimi tipologijami. Sodelovali so tudi pri usklajevanju ostalih habitatnih tipov. Delo je bilo zaključeno, nova habitatna tipologija pa je pripravljena za tisk.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **A. Čarni** je sourednik revije *International Journal of Geobotanical Research* ter član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Biologia* (Bratislava), *Biologia Macedonica*, *Drypis*, *Fitosociologia*, *Acta Botanica Croatica*, *Global Geobotany*; je tudi podpredsednik Vzhodnoalpsko-dinarskega društva za preučevanje vegetacije. Je član strokovnega sveta Natura območja in sveta za habitatne tipe na Ministrstvu za okolje in prostor ter član senata Visoke šole za vinogradništvo in vinarstvo na Univerzi v Novi Gorici. Sodeloval je pri pripravi in prijavi mednarodnih projektov *BIOORCHARD – High trunk orchards of South East Europe – a biodiversity hotspot in a rural landscape, South East Europe, Transnational Cooperation Programme, 4th Call*, *MONT-PASTURE – Vpliv paše na biodiverzitetno gorskih travnikov, Švicarski prispevek, Sklad za NVO in sklad za male projekte v okviru partnerstva, 2. javni razpis; INNIPA – Regional Innovation Strategy Plans and Cooperative Polycentric Clusters as Drivers of Innovative Enterprise and Territorial Competitiveness in the IPA area, Adriatic IPA, Cross Border Cooperation 2007–2013, 2nd Call; AlpGrassHeritage – Mountain Grasslands as a Cultural and Natural Heritage of Alpine Space and their conservation, Alpine Space programme, European Territorial Cooperation 2007–2013, 4th Call*. Bil je član komisije za oceno in zagovor doktorske disertacije Gabrielu Horvatu (Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, 14. 12.).

- **T. Čelik** je članica uredniškega odbora revije *Acrocephalus* in članica Upravnega odbora Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije – Birdlife Slovenia. Sodelovala je na posvetu *Nadomestni habitati v varovanih območjih*, ki ga je organiziral Zavod RS za varstvo narave v Ljubljani, 8. 12.
- **I. Dakskobler** je član uredniškega odbora revij *Hacquetia*, *Hladnikia*, *Proteus* in *Scopolia*.
- **M. Gregorič** je od Javnega sklada Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije na 98. Javnem razpisu pridobil štipendijo v višini 5.000 EUR, s katero je sofinanciral štirimesečno gostovanje v laboratoriju Ingija Agnarssona (San Juan, Portoriko); od The Explorers Club, Youth Activity Grant, pa sredstva v višini 3.000 USD, s katerimi si bo sofinanciral terensko delo na Madagaskarju v aprilu in maju 2012.
- **N. Juvan** je sodelovala pri pripravi in prijavi mednarodnih projektov *BIOORCHARD – High trunk orchards of South East Europe – a biodiversity hotspot in a rural landscape, South East Europe, Transnational Cooperation Programme, 4th Call*, *MONT-PASTURE – Vpliv paše na biodiverzitetu gorskih travnikov, Švicarski prispevek, Sklad za NVO in sklad za male projekte v okviru partnerstva, 2. javni razpis*; *INNIPA – Regional Innovation Strategy Plans and Cooperative Polycentric Clusters as Drivers of Innovative Enterprise and Territorial Competitiveness in the IPA area, Adriatic IPA, Cross Border Cooperation 2007–2013, 2nd Call*; *AlpGrassHeritage – Mountain Grasslands as a Cultural and Natural Heritage of Alpine Space and their conservation, Alpine Space programme, European Territorial Cooperation 2007–2013, 4th Call*.
- **P. Košir** je članica uredniškega odbora revije *Hacquetia* in članica senata Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije Univerze na Primorskem (UP FAMNIT). Sodelovala je pri sestavi magistrskega študijskega programa *Varstvo narave* (UP FAMNIT). Bila je članica komisije za oceno in zagovor diplomske naloge Manice Balant (UP FAMNIT) in članica maturitetne izpitne komisije na Gimnaziji Kranj.
- **M. Kuntner** je področni urednik za sistematiko in evolucijo pri reviji *The Journal of Arachnology*, član uredniških odborov revij *ISRN Zoology*, *International Journal of Applied Zoology*, *Hacquetia* in knjige »Phylonyms: a companion to the PhyloCode« (The University of California Press), zunanji član komisije za zagovor predloga disertacij na univerzah University of Western Australia (Avstralija), National University of Singapore (Singapur) ter pridružen profesor na univerzi Hubei (Kitajska), znanstveni sodelavec Prirodoslovnega muzeja na Smithsonian Institution (ZDA), član sveta dveh mednarodnih združenj (International Society of Arachnology, European Society of Arachnology) ter član Upravnega odbora Univerze v Novi Gorici.
- **A. Paušič** je član upravnega odbora društva *Nigritella* (Društvo za proučevanje in ohranjanje samoniklih orhidej Slovenije). Sodeloval je pri pripravi in prijavi mednarodnih projektov *BIOORCHARD – High trunk orchards of South East Europe – a biodiversity hotspot in a rural landscape, South East Europe, Transnational Cooperation Programme, 4th Call*, *MONT-PASTURE – Vpliv paše na biodiverzitetu gorskih travnikov, Švicarski prispevek, Sklad za NVO in sklad za male projekte v okviru partnerstva, 2. javni razpis*; *INNIPA – Regional Innovation Strategy Plans and Cooperative Polycentric Clusters as Drivers of Innovative Enterprise and Territorial Competitiveness in the IPA area, Adriatic IPA, Cross Border Cooperation 2007–2013, 2nd Call*; *AlpGrassHeritage – Mountain Grasslands as a Cultural and Natural Heritage of Alpine Space and their conservation, Alpine Space programme, European Territorial Cooperation 2007–2013, 4th Call*.
- **R. Slapnik** je član uredniškega odbora revije *Natura Croatica*, član Strokovnega odbora za vsebine Direktive o pticah in Direktive o habitatih pri Ministrstvu za okolje in prostor Republike Slovenije. Pri IUCN je sodeloval pri pripravi Rdečega seznama evropskih sladkovodnih in kopenskih vrst mehkužcev (European Red List of Non-marine Molluscs). Sodeloval je tudi pri pripravi Rdečega seznama kopenskih in sladkovodnih polžev Hrvaške (Crveni popis kopnenih i slatkovodnih puževa Hrvatske).
- **U. Šilc** je glavni urednik revije *Hacquetia*. Sodeloval je pri organizaciji akcije *Rastlina, žival in kamnina leta 2011* (Prirodoslovno društvo Slovenije) in organizaciji konference *Dolgoročne spremembe okolja* (Arheološki inštitut ZRC SAZU, Ljubljana, 16.–17. 5.).
- **B. Vreš** je član uredniških odborov revij *Folia Biologica et Geologica* in *Acta Biologica Slovenica*, član razširjenega uredniškega odbora *Slovenskega biografskega leksikona II* in podpredsednik Internationale-CLUSIUS Forschungsgesellschaft, Güssing, Avstrija.

KNJIŽNICA IN ZBIRKE

Knjižnica

Vodja: U. Šilc.

Z vzpostavljeno izmenjavo z inštitutsko revijo *Hacquetia* je bil priliv publikacij v knjižnico razmeroma številčen.

Malakološka zbirka

Vodja: R. Slapnik.

Zbirka je po nastanku in namenu delovna. Nudi ogromno primerjalnega gradiva, ki je nujno potrebno pri znanstvenih raziskavah, revizijah, opisih novih taksonov. V njej se nahajajo primerki s številnih najdišč po Sloveniji in predstavljajo dokaj realno sliko malakofavne slovenskega prostora. Zbirka hišic in lupin kopenskih in sladkovodnih polžev in školjk obsega čez 800 vrst polžev (Gastropoda: Prosobranchia, Pulmonata) in školjk (Bivalvia: Palaeoheterodontata) z Balkana s poudarkom na podzemeljski malakofavni (Carychiidae: *Zospeum*, Hydrobiidae: *Belgrandiella*, *Bythiospeum*, *Bythinella*, *Hauffenia*, *Erythrotomatiana*, *Hadziella*, ...). V več kot 30.000 fiolah je shranjenih od 1 pa do več 100 hišic oz. lupin (izjemoma lahko tudi več 1000 polžjih hišic). V zbirki je čez 50 holotipov, še več paratipov in veliko vrst s tipskih najdišč. Malakološka zbirka Biološkega inštituta ZRC SAZU sodi med največje tovrstne zbirke v Evropi in pokriva območje Balkana in dela srednje Evrope. Zbirka polžev in školjk, shranjenih v alkoholu, obsega več kot 500 fiol.

Lepidopteroška zbirka

Vodja: T. Čelik.

Zbirka prepariranih dnevnih in nočnih metuljev, predvsem iz Slovenije, držav nekdanje Jugoslavije in ostalega ozemlja Balkanskega polotoka, obsega okrog 152.000 osebkov. Je delno urejena. V letu 2011 je bila zbirka dopolnjena z nekaj primerki dnevnih metuljev iz Slovenije (Bela krajina, Kočevsko).

Koleopteroška zbirka

Vodja: Božidar Drovenik (v pokoju).

Zbirka prepariranih hroščev, nabranih v Sloveniji, na Balkanskem polotoku in drugje, obsega več kot 500.000 osebkov in je za določene skupine hroščev med večjimi v Srednji Evropi. Je delno urejena. V letu 2011 ni imela rednega skrbnika, občasno je zbirko urejal upokojeni sodelavec B. Drovenik.

Zbirka pajkov

Vodja: M. Kuntner.

Delovna zbirka vsebuje gradivo iz Evrope in drugod, v letu 2011 je bila obogatena z gradivom iz Švice ter Kitajske s približno 400 primerki.

Herbarijska zbirka

Vodja: B. Vreš.

Urejeni del (»primerjalni herbarij«) Herbarijske zbirke Biološkega inštituta ZRC SAZU (LJS) je bil registriran kot javna mednarodna herbarijska zbirka v Index Herbariorum. V zbirko sta bila vključena tudi večji del herbarijske zbirke akademika E. Mayerja (HEM), ki je večinoma nastajala v času njegovega službovanja na Biološkem inštitutu (starejši del njegove zbirke, ki je nastajal v času njegovega službovanja na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, je shranjen v herbariju LJU), ter gradivo, ki je bilo zbrano po njegovi upokojitvi leta 1991 in je bilo doslej shranjeno v prostorih SAZU. Gradivo obsega nekaj tisoč primerkov in ga je potrebno še urediti. Herbarij LJS vsebuje herbarijske pole rastlinskega gradiva, ki se zbira ter uporablja v skladu z metodologijo izvajanih projektov in raziskovalnega programa in obsega 11.625 dokumentiranih pol. Drugi del zbirke, t.i. »delovni herbarij« obsega okoli 33.000 neurejenih pol. Med letom je bilo zbranih še okoli 1000 herbarijskih pol rastlin. Posamezni podatki iz herbarijske zbirke LJS, vodeni v podatkovni zbirki FloVegSi, so predstavljeni na spletnem naslovu <http://bijh.zrc-sazu.si/BISER/FloVegSi/Flo/HerbZRC/herbZRC.htm>.

Palinološka zbirka

Vodja: Metka Culiberg (v pokoju).

Zbirka vsebuje fizikalno in kemično obdelane vzorce peloda, shranjene v glicerinu in tako primerno pripravljene za pelodno analizo. Celotna zbirka vsebuje 8911 vzorcev. Rezultati mikroskopsko analiziranih vzorcev so zabeleženi na kartotečnih lističih oz. v podatkovni bazi in so osnova za izdelavo pelodnih diagramov, tabel.

Karpološka zbirka

Vodja: M. Culiberg (v pokoju).

Zbirka vsebuje rastlinske makroostanke (lesnega oglja, semen in plodov) iz arheoloških najdišč iz kulturnih obdobjih od paleolita do srednjega veka. Redno se dopolnjuje tudi zbirka semen recentnega rastlinstva.

Digitalna podatkovna zbirka »FloVegSi« (Favna, flora, vegetacija in paleovegetacija Slovenije)

Vodja: B. Vreš.

Vodje sklopov: T. Čelik – favna metuljev, A. Seliškar (v pokoju) – vegetacija, B. Vreš – flora.

Vsebuje digitalne podatke (ca. 1,5 mio) iz favnističnih, florističnih in vegetacijskih terenskih popisov ter podatke iz posameznih bioloških zbirk BIJH. V skladu z metodologijo izvajanih projektov in raziskovalnega programa so sodelavci vnašali in obdelovali zbrane terenske podatke: vneseno je bilo skupno 2890 popisov oz. 43.240 digitalnih zapisov o florističnih, fitocenoloških in favnističnih (metulji, hrošči idr.) podatkih.

Podatkovna zbirka vegetacijskih popisov

Vodja: U. Šilc.

Vegetacija Slovenije – podatkovna zbirka vegetacijskih popisov v programu Turboveg nastaja od leta 2003. V njej so zbrani vsi vegetacijski popisi od leta 1932 z ozemlja Slovenije, večinoma narejeni po standardni srednjeevropski metodi (Braun-Blanquet) in pokriva vse vegetacijske tipe od makrofitnih vodnih združb do gozda. Popisi so iz objavljenih literarnih virov, sive literature (disertacije, elaborati, poročila), delno tudi iz neobjavljenega popisnega gradiva. Obsega 17.703 vegetacijskih popisov. Podatkovno bazo uporabljajo za shranjevanje vegetacijskih popisov, za klasifikacijo vegetacije in drugih analiz vegetacije Slovenije in sosednjih držav. Podatkovna baza je trenutno v fazi geokodiranja popisov.

PUBLIKACIJE INŠTITUTA

- *Hacquetia 10/1*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 114 str.
- *Hacquetia 10/2*. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 117 str.
- Vlado Matevski, Andraž Čarni, Oliver Avramoski, Nina Juvan, Mitko Kostadinovski, Petra Košir, Aleksander Marinšek, Andrej Paušič, Urban Šilc, **Forest vegetation of the Galičica mountain range in Macedonia / Šumskata vegetacija na planinata Galičica vo Makedonija / Gozdna vegetacija gorovja Galičica v Makedoniji**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU; Galičica: Nacionalen park, 200 str., ilustr.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Mag. Daniela Ribeiro, Univerza v Novi Gorici, Nova Gorica, 1. 1.–30. 10: modeliranje vegetacije.
- Vladimir Stupar, Faculty of Forestry, University of Banja Luka, Banja Luka, Bosna in Hercegovina, 22.–23. 3.: raziskave termofilnih, listopadnih gozdov.
- Daniel Krstonosić, Šumarski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 14. 4.: sukcesijski procesi v Slavoniji.
- Mag. Renata Čušterevska, Faculty of natural sciences and mathematics, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, Makedonija, 24. 8.–2. 9.: raziskave suhih travišč v Makedoniji.
- Akad. prof. dr. Vlado Matevski in prof. dr. Mitko Kostadinovski, Faculty of natural sciences and mathematics, Ss. Cyril and Methodius University in Skopje, Skopje, Makedonija, 21.8.–1. 9.: raziskave makije v južnem delu Makedonije.
- Dr. Snežana Dragičević in mag. Andrej Vizi, Prirodnjački muzej Crne Gore, Podgorica, Črna Gora, 11. 10.: priprava sodelovanja v okviru mednarodnih projektov.
- Doc. dr. Jasna Lajtner, Prirodoslovno matematična fakulteta Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 2. 11.: determinacija materiala, priprava Rdečega seznama mehkužcev Hrvaške.
- Mirjana Krstivojević, Departman za biologiju i ekologiju, Prirodnomatemički fakultet, Novi Sad, Srbija, 15.–30. 11.: raziskava suhih travišč v Vojvodini.
- Jana Bedek in Marko Lukić, Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 8. 12.: priprava projektne dokumentacije za projekt *Conservation of Dinaric Cave Type Localities: Shelter for Endangered Species of the World Hot Spot Subterranean Ecosystem*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Andraž Čarni

- *Picea abies – dominated forests in Slovenia*. Poster na 20th International Workshop of European Vegetation Survey, Rim, Italija, 6.–9. 4. (soavtorji N. Juvan, P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič)
- *Spremembe gozdne vegetacije v Beli krajini v zadnjih 200 letih*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16.–17. 5. (soavtor A. Čarni)
- *Chasmophytic vegetation of silicate rocks on the southern outcrops of Alps in Slovenia*. Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorja N. Juvan, Nejc Jogan)
- *Ecological and Phytogeographical differentiation of oak-hornbeam forests in southeastern Europe*. Poster na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, Edoardo Biondi, Simona Casavecchia, Željko Škvorc, Liliana Zivkovic)
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia*. Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)
- *Influence of introduced Norway spruce on vegetation submontane beech forests*. Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji P. Košir, A. Marinšek, U. Šilc)
- *Modelling the occurrence and distribution pattern of wet meadows (Molinion Koch 1926) in NE Slovenia*. Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorja A. Paušič, Imelda Somodi)
- *Study on patterns of distribution of the invasive Robinia pseudacacia in NE Slovenia*. Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorja D. Ribeiro, I. Somodi)
- *Changes in functional response traits, habitats preferences and plant communities in secondary succession over 220 years: a study from SE Slovenia*. Poster na 54th Symposium of the International Association for Vegetation Science, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtor A. Paušič)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features*. Predavanje na 54th Symposium of the International Association for Vegetation Science, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)
- *Memory of forest-changes of Landscape structure, floristical composition and ecological conditions during last 220 years*. Predavanje na *Global strategy for plant Conservation, First International Symposium of the FIP*, Valencia, Španija, 13.–17. 9. (soavtor A. Paušič)

- *Changing of beech forest vegetation along phytogeographical gradient in SE Europe.* Poster na 10th Meeting on Vegetation Databases: Vegetation databases and spatial analysis, Freising, Nemčija, 19.–21. 9. (soavtorja U. Šilc, A. Marinšek)
- *Vegetation between meadows and forests in the Kras region.* Poster na konferenci *Il mosaico paesistico-culturale in transizione: dinamiche, disincanti, dissolvenze*, Udine, Italija, 22.–23. 9. (soavtorji N. Juvan, A. Paušič, D. Ribeiro)
- *Beech forest of SE Europe and Asia minor.* Vabljeno predavanje na simpoziju *Beech Forests – Joint Natural heritage of Europe. Federal agency for nature conservation*, Vilm, Nemčija, 10.–14. 11. (soavtorji Ali Kavgaci, Münevver Arslan, Ülmit Bingöl, Neslihan Erdoğan, A. Marinšek, U. Šilc)

Tatjana Čelik

- *Vrhe, Zelenci, Planik.* Predavanje in diskusija na delavnici projekta *WETMAN – Uskladitev usmeritev za vrste in habitatne tipe z namenom načrtovanja izvedbe akcij*, ZRSVN, Ljubljana, 20. 10. (soavtor B. Vreš)
- *Ljubljansko barje – med teorijo in prakso.* Sodelovanje na okrogli mizi *Ljubljansko barje: med teorijo in prakso*, Ljubljana, 8. 11. (sodelujoči: B. Murovec, T. Veljanovski, A. Velušček, M. Orožen Adamič, A. Smrekar (vsi ZRC SAZU), Barbara Županc (Krajinski park Ljubljansko barje))

Igor Dakskobler

- *Kratkodlakava popkoresa (Moehringia villosa).* Nagovor ob odkritju informacijske table o kratkodlakavi popkoresi pri čistilni napravi v Podbrdu, Podbrdo, 28. 5.
- *Rastlinstvo Kaninskega pogorja.* Predavanje na predstavitvi vodnika *Kaninsko pogorje*, Bovec, Strgulčeva hiša, 7. 10.
- *Rastlinstvo Kaninskega pogorja.* Predavanje na predstavitvi vodnika *Kaninsko pogorje*, Tolmin, Tornijeva dvorana KS Tolmin, 16. 11.
- *Akademik dr. Mitja Župančič – osemdesetletnik.* Predavanje na *Wraberjevem dnevu*, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Pivola, Hoče, 19. 11.
- *Dve botanični zanimivosti iz Zasavja.* Predavanje na *Wraberjevem dnevu*, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Pivola, Hoče, 19. 11. (soavtorja Andrej Seliškar, B. Vreš)

Matjaž Gregorič

- *Molecular and biomechanical insights into the parallel origin of orb-like webs in spiders.* Poster na 35th Annual Meeting of the American Arachnological Society, Portland, Oregon, ZDA, 8.–11. 7. (soavtorji I. Agnarsson, Dakota Piorkowski, M. Gregorič, T. A. Blackledge)
- *Larger spiders use more silk: patterns of material investment in Zygiella s.l.* Referat na 26th European Congress of Arachnology, Beer Sheva, Izrael, 16.–21. 8.
- *Webs and sex: web diversity and unusual sexual behavior in orb weaving spiders.* Vabljeno predavanje na Department of Biology, University of Puerto Rico, Portoriko, 18. 11.

Nina Juvan

- *Picea abies – dominated forests in Slovenia.* Poster na 20th International Workshop of European Vegetation Survey, Rim, Italija, 6.–9. 4. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek, A. Paušič)
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia.* Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)
- *Chasmophytic vegetation of silicate rocks on the southern outcrops of Alps in Slovenia.* Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorja A. Čarni, N. Jogan)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features.* Predavanje na 54th Symposium of the International Association for Vegetation Science, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji A. Čarni, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)
- *Vegetation between meadows and forests in the Kras region.* Poster na konferenci *Il mosaico paesistico-culturale in transizione: dinamiche, disincanti, dissolvenze*, Udine, Italija, 22.–23. 9. (soavtorji A. Čarni, A. Paušič, D. Ribeiro)

Petra Košir

- *Picea abies – dominated forests in Slovenia.* Poster na 20th International Workshop of European Vegetation Survey, Rim, Italija, 6.–9. 4. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, A. Marinšek, A. Paušič)
- *Ecological and Phytogeographical differentiation of oak-hornbeam forests in southeastern Europe.* Poster na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, E. Biondi, S. Casavecchia, Ž. Škvorc, L. Zivkovic)
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia.* Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)
- *Influence of introduced Norway spruce on vegetation submontane beech forests.* Predavanje na 33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, A. Marinšek, U. Šilc)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features.* Predavanje na 54th Symposium of the International Association for Vegetation Science, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, A. Marinšek, V. Matevski, A. Paušič, U. Šilc)

Simona Kralj – Fišer

- *Behavioral plasticity in an urban spider species*. Predavanje na znanstveni konferenci *26th European Congress of Arachnology*, Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Izrael, 7. 9. (soavtorica Jutta Schneider)

Matjaž Kuntner

- *Evolution and Biological Consequences of Sexual Size Dimorphism in Spiders*. Vabljeno predavanje na Hubei University, Wuhan, Kitajska, 14. 6.
- *Dispersal biogeography: the role of dispersal in the generation of biodiversity*. Predavanje na *35th Annual Meeting of the American Arachnological Society*, Portland, Oregon, ZDA, 8.–11. 7. (soavtor I. Agnarsson)
- *Molecular and biomechanical insights into the parallel origin of orb-like webs in spiders*. Poster na *35th Annual Meeting of the American Arachnological Society*, Portland, Oregon, ZDA, 8.–11. 7. (soavtorji I. Agnarsson, D. Piorkowski, M. Gregorič, T. A. Blackledge)
- *Dispersal biogeography: the role of dispersal in the generation of biodiversity*. Predavanje na *26th European Congress of Arachnology*, Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Israel, 4.–8. 9. (soavtor I. Agnarsson)
- *Larger spiders use more silk: patterns of material investment in Zygiella s.l.* Predavanje na *26th European Congress of Arachnology*, Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Israel, 4.–8. 9. (soavtorja M. Gregorič, T. A. Blackledge)
- *New taxonomy: go integrative, biological, cyber... or go reconsider*. Predavanje na *26th European Congress of Arachnology*, Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Israel, 4.–8. 9. (soavtor I. Agnarsson)
- *Charles Darwin in evolucija (v Sloveniji)*. Javno predavanje v okviru EU projekta »Noč raziskovalcev 2011«, Ljubljana, 23. 9.

Aleksander Marinšek

- *Picea abies – dominated forests in Slovenia*. Poster na *20th International Workshop of European Vegetation Survey*, Rim, Italija, 6.–9. 4. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, P. Košir, A. Paušič)
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Paušič, V. Matevski, U. Šilc)
- *Influence of introduced Norway spruce on vegetation submontane beech forests*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, U. Šilc)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features*. Predavanje na *54th Symposium of the International association for vegetation science*, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Paušič, V. Matevski, U. Šilc)
- *Changing of beech forest vegetation along phytogeographical gradient in SE Europe*. Poster na *10th Meeting on Vegetation Databases: Vegetation databases and spatial analysis*, Freising, Nemčija, 19.–21. 9. (soavtorja U. Šilc, A. Čarni)
- *Beech forest of SE Europe and Asia minor*. Vabljeno predavanje na simpoziju *Beech Forests – Joint Natural heritage of Europe*. Federal agency for nature conservation, Wilm, Nemčija, 10.–14. 11. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, M. Arslan, Ü. Bingöl, N. Erdoğan, U. Šilc)

Andrej Paušič

- *Picea abies – dominated forests in Slovenia*. Poster na *20th International Workshop of European Vegetation Survey*, Rim, Italija, 6.–9. 4. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, P. Košir, A. Marinšek)
- *Spremembe gozdne vegetacije v Beli krajini v zadnjih 200 letih*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16.–17. 5. (soavtor A. Čarni)
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, U. Šilc)
- *Modelling the occurrence and distribution pattern of wet meadows (Molinia Koch 1926) in NE Slovenia*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorja A. Čarni, I. Somodi)
- *Changes in functional response traits, habitats preferences and plant communities in secondary succession over 220 years: a study from SE Slovenia*. Poster na *54th Symposium of the International Association for Vegetation Science*, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtor A. Čarni)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features*. Predavanje na *54th Symposium of the International association for vegetation science*, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, U. Šilc)
- *Memory of forest-changes of Landscape structure, floristical composition and ecological conditions during last 220 years*. Predavanje na *Global strategy for plant Conservation, First International Symposium of the FIP*, Valencia, Španija, 13.–17. 9. (soavtor A. Čarni)
- *Vegetation between meadows and forests in the Kras region*. Poster na konferenci *Il mosaico paesistico-culturale in transizione: dinamiche, disincanti, dissolvenze*, Udine, Italija, 22.–23. 9. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, D. Ribeiro)

Rajko Slapnik

- *Podzemni puži*. Vabljeno predavanje v okviru predmeta *Malakologija* za študente biologije (univerzitetni študij) na Prirodoslovno matematični fakulteti Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 19. 12.

Urban Šilc

- *Primerjava fitosocioloških in palinoloških rezultatov (Bela krajina)*. Predavanje na konferenci *Dolgoročne spremembe okolja*, Ljubljana, 16.–17. 5. (soavtorja Maja Andrič, Igor Zelnik).
- *Forest vegetation of Galičica mountain range in Macedonia*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, U. Šilc)
- *Influence of introduced Norway spruce on vegetation submontane beech forests*. Predavanje na *33rd International Symposium Eastern Alpine and Dinaric Society for Vegetation Ecology*, Camerino, Italija, 24.–28. 5. (soavtorji A. Čarni, P. Košir, A. Marinšek)
- *Distribution of thermophilous deciduous forests in the Central and Western Balkan Peninsula and their structural features*. Predavanje na *54th Symposium of the International association for vegetation science*, Lyon, Francija, 20.–24. 6. (soavtorji A. Čarni, N. Juvan, M. Kostadinovski, P. Košir, A. Marinšek, V. Matevski, U. Šilc)
- *Riparian willow communities in Slovenia: invasion by alien species*. Poster na *54th Symposium of the International association for vegetation science*, Lyon, Francija, 20.–24. 6.
- *Changing of beech forest vegetation along phytogeographical gradient in SE Europe*. Poster na *10th Meeting on Vegetation Databases: Vegetation databases and spatial analysis*, Freising, Nemčija, 19.–21. 9. (soavtorja A. Marinšek, A. Čarni)
- *Beech forest of SE Europe and Asia minor*. Vabljeno predavanje na simpoziju *Beech Forests – Joint Natural heritage of Europe*. Federal agency for nature conservation, Vilm, Nemčija, 10.–14. 11. (soavtorji A. Čarni, A. Kavgaci, M. Arslan, Ü. Bingöl, N. Erdoğan, A. Marinšek)

Branko Vreš

- *Rastlinstvo na Malem gradu v Kamniku in v Arboretumu Volčji potok*. Soorganizacija in vodenje ekskurzije avstrijskega društva Österreichischer Alpenverein Sektion Graz St. G. V., Kamnik, Volčji potok, 12. 5.
- *Vrhe, Zelenci, Planik*. Predavanje in diskusija na delavnici projekta *WETMAN Uskladitev usmeritev za vrste in habitatne tipe z namenom načrtovanja izvedbe akcij*, ZRSVN, Ljubljana, 20. 10. (soavtorica T. Čelik)
- *Dve botanični zanimivosti iz Zasavja*. Predavanje na *Wraberjevem dnevu*, Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede Univerze v Mariboru, Pivola, Hoče, 19. 11. (soavtorja I. Dakskobler, A. Seliškar)

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Andraž Čarni**

- Univerza Sv. Cirila in Metoda, Skopje, Makedonija, 13.–23. 5.: raziskave makije v južnem delu Makedonije.
- Makedonska akademija znanosti in umetnosti, Skopje, Makedonija, 4.–6. 12.: predstavitev raziskave gozdne vegetacije pogorja Galičica.

Matjaž Gregorič

- University of Puerto Rico, Portoriko, 18. 8.–21. 12.: terenske in laboratorijske raziskave.
- Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Izrael, 3.–17. 9.: kongres in terensko delo.

Simona Kralj - Fišer

- University of Hamburg, Department of Behavioural Biology, Hamburg, Nemčija, 1. 9. 2010–28. 2. 2011: postdoktorski projekt (Humboldtova štipendija).

Matjaž Kuntner

- National University of Singapore, Department of Biology, Singapur, 1.–16. 1.: delo na terenu in v laboratoriju.
- University of Puerto Rico, Department of Biology, Rio Piedras, Portoriko, 4.–15. 4.: delo na terenu in v laboratoriju.
- Smithsonian Institution, National Museum of Natural History, Washington, ZDA, 15.–24. 4.: delo v laboratoriju.
- Hubei University, Biology, Wuhan, Kitajska, 8.–15. 6.: delo na univerzi.
- Natural History Museum Berne, Bern, Švica, 5.–20. 7.: terensko delo.
- Ben Gurion University of the Negev, Sede Boqer, Izrael, 3.–17. 9.: kongres in terensko delo.

Aleksander Marinšek

- SW Anatolia Forest Research Institute, Antalya, Turčija, 3. 11.: obisk inštituta.

Rajko Slapnik

- Prirodoslovno matematična fakulteta Univerze v Zagrebu, Zagreb, Hrvaška, 16. 9., 30. 9. in 19. 12.: priprava *Rdečega seznama mehkužcev Hrvaške*.
- Hrvatsko biospeleološko društvo, Zagreb, Hrvaška, 16.–17. 9.: strokovno srečanje in delavnica v Perušiću v okviru projekta *Conservation of Dinaric Cave Type Localities: Shelter for Endangered Species of the World Hot Spot Subterranean Ecosystem*.

- University of the Basque Country, Vitoria-Gasteiz, Španija 17.–23. 7.: udeležba na 6th Congress of the European Malacological Societies (Cems) in terenske raziskave.
- Departamento de Zoología y Biología Celular Animal Facultad de Ciencia y Tecnología, Universidad del País Vasco, Bilbao, Španija, 13.–26. 6.: biospeleološke raziskave v Kantabriji.

Urban Šilc

- Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija, 11.–18. 5.: obdelava podatkovne zbirke travniške vegetacije Srbije.
- SW Anatolia Forest Research Institute, Antalya, Turčija, 3. 11.: obisk inštituta.

Branko Vreš

- Mednarodno združenje Clusius / Internationale-Clusius Forschungsgesellschaft, Güssing, Avstrija, 2. 4.: sestanek predsedstva.

PEDAGOŠKO DELO

Andraž Čarni

- *Botanika*. Predavanja na Visoki šoli za vinogradništvo in vinarstvo, Univerza v Novi Gorici.
- *Fitocenologija*. Predavanje v okviru magistrskega študija *Ekologija in biodiverzitet* na Biotehniški fakulteti, Univerza v Ljubljani.
- *Ekologija, Izbrana poglavja iz fitocenologije*. Predavanja v okviru doktorskega študija *Bioznanosti* na Biotehniški fakulteti, Univerza v Ljubljani.
- *Pregled gozdnih združb Slovenije*. Predavanja na Fakulteti za naravoslovje in matematiko, Univerza v Mariboru.

Igor Dakskobler

- *Fitocenologija – posebni del, pregled gozdnih združb Slovenije*. Predavanja na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire (univerzitetni in visokošolski študij) in Oddelku za krajinsko arhitekturo (univerzitetni študij) Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.
- *Ekologija gozdnih ekosistemov*. Sodelovanje pri predmetu v okviru interdisciplinarnega doktorskega študijskega programa *Bioznanosti*, Univerza v Ljubljani.

Petra Košir

- *Splošna botanika*. Predavanja na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, dodiplomski univerzitetni študij.
- *Biologija*. Predavanja na Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, dodiplomski univerzitetni študij.

Aleksander Marinšek

- *Gojenje gozdov s fitocenologijo*. Predavanja, vaje in terenski pouk na Višji strokovni šoli za gozdarstvo in lovstvo v Postojni, program »Gozdarstvo in lovstvo«.

Urban Šilc

- *Vrednotenje biodiverzitet*. Predavanja, vaje in terenski pouk na Biotehniškem centru Naklo - Višja strokovna šola, program *Naravovarstvo*.

MENTORSTVO

Andraž Čarni je bil mentor magistrandki Danieli Ribeiro (Univerza v Novi Gorici; zaključen magisterij 19. 9.) in je mentor doktorandom A. Paušiču, A. Marinšku, Vladimirju Stuparju in somentor D. Ribeiro (vsi Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Tatjana Čelik je somentorica Bii Rakar pri diplomski nalogi na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Igor Dakskobler je mentor Jerneju Peljhanu pri diplomski nalogi na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani, in somentor Rajku Pagonu pri magistrski nalogi na Oddelku za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani.

Simona Kralj - Fišer je somentorica Gracieli A. Sanguino Mostajo pri diplomski nalogi (University of Hamburg, Hamburg, Nemčija).

Matjaž Kuntner je mentor doktorandoma M. Gregoriču in R.- C. Chengu (oba Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani), somentor pri magisteriju N. S. M. Dzarawi (University of Malaya, Kuala Lumpur, Malezija) ter somentor pri doktoratu X. Xin (Hubei University, Kitajska).

Rajko Slapnik je bil mentor doktorandki V. Štamol (Prirodoslovno matematična fakulteta Univerze v Zagrebu, Hrvaška) in somentor Sanji Žagar pri diplomski nalogi na Oddelku za biologijo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani.

Urban Šilc je somentor doktorandki Svetlani Ačić (Poljoprivredni fakultet Univerziteta u Beogradu, Srbija).

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://bijh.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The researchers of the Jovan Hadži Institute of Biology are involved in basic, as well as applied, plant and animal research, on both regional and global scales. There are three research groups within the institute. The group for basic botany focuses mostly on research of ecology, structure, systematics, distribution, conservation, maintenance, and reconstruction of vegetation; this research contributes to sustainable development and conservation of biodiversity. The group for basic zoology deals with taxonomy, systematics, evolutionary biology, ethology, ecology, and genetics; their model organisms are spiders, birds, and mammals. The group for applied biology cooperates with botanical and zoological groups and applies their research to the level of society.

During 2011 research was performed in the framework of the programme »*Gradients and Biodiversity: Flora, Fauna and Vegetation*«; the institute was also involved in numerous other research projects (basic, postdoctoral, applied, targeted, commercial, and/or international).

The institute publishes the scientific journal *Hacquetia*; in 2011 scientific monograph *Forest vegetation of the Galičica mountain range in Macedonia* was also published.

The institute collaborates with many Slovenian institutions, national authorities, and non-governmental organizations. Many of the researchers are involved in pedagogical processes at universities in Ljubljana, Maribor, Nova Gorica, Primorska, Vocational colleges in Naklo and Postojna, and abroad (Hubei University, China).

The institute researchers presented their findings at numerous international scientific meetings; they collaborate with many important scientific institutions in Europe and around the world. In the year 2011 they participated in two bilateral projects: the Slovene – Macedonian entitled *Floristical, ecological and structural changes of scrub vegetation in the transition between the Mediterranean and Eurosibirian region* and the Slovene – USA entitled *Sexual size dimorphism - its consequences for sexual and foraging biology in spiders*.

- 1 Lilijana Šprah
- 2 Tatjana Novak
- 3 Sanja Cukut Krilič
- 4 Majda Černič Istenič
- 5 Duška Kneževič Hočevar

DRUŽBENOMEDICINSKI INŠTITUT

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Marjan Kordaš, akad. prof. dr. Zdravko Mlinar, izr. prof. dr. Majda Černič Istenič (predsednica), izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnica: izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar.

Višje znanstvene sodelavke: izr. prof. dr. Majda Černič Istenič, izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar, doc. dr. Lilijana Šprah.

Asistentka z doktoratom: dr. Sanja Cukut Krilič.

Asistentka: Tatjana Novak (univ. dipl. psihologinja, podiplomska študentka doktorskega študija Kognitivna psihologija na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Oddelek za psihologijo).

Zunanje sodelavke: Barbara Dolenc (univ. dipl. psihologinja, podiplomska študentka Interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje, smer Eksperimentalna psihologija na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Oddelek za psihologijo), Nataša Sedlar (univ. dipl. psihologinja, podiplomska študentka Interdisciplinarnega doktorskega študija Humanistika in družboslovje, smer Družboslovna metodologija na Filozofski fakulteti v Ljubljani, Oddelek za psihologijo), Maja Kolarevič (dipl. socialna antropologinja in kulturologinja, podiplomska študentka doktorskega študija Interkulturni primerjalni študij idej in kultur, smer Antropologija zdravja, bolezni in zdravljenj, Univerza v Novi Gorici), izr. prof. dr. Mojca Z. Dermovšek (specialistka psihiatrije, Psihiatrična klinika Ljubljana).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Jezik, spomin in politike reprezentacije

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Sodelavki z DMI: D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2012

Na podlagi zbranega gradiva iz Novinarske dokumentacije Dela o rodnosti in migracijah v zadnjem desetletnem obdobju je D. Knežević Hočevar oblikovala izvirni znanstveni prispevek z naslovom *Zamišljanje nacionalnega prebivalstva Slovenije v dokumentih o njegovi demografski obnovi* za znanstveno publikacijo Sekcije za interdisciplinarne raziskave, t. j. zbornik z naslovom *Politike reprezentacije v Jugovzhodni Evropi na prelomu stoletij* (ur. Tanja Petrović). Za isti zbornik je M. Černič Istenič oblikovala prispevek z naslovom *Medijska podoba kmetijstva in kmeta v Sloveniji*.

Medgeneracijska solidarnost v kmečkih družinah

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: D. Knežević Hočevar.

Sodelavki: L. Šprah, M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

V letu 2011 je bilo dokončno analiziranih štiriintrideset pogovorov s sogovorniki in sogovornicami večgeneracijskih družin in drugimi lokalnimi akterji ter enaintrideset ocenjevalnih listov za merjenje kvalitete življenja in odnosov med člani kmečkih družin. Pridobljeni rezultati so podlaga za znanstveno monografijo, katere objava je načrtovana v letu 2012.

Družbene konstrukcije migrantskih statusov in njihov vpliv na procese selekcioniranja in integracije migrantov

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: S. Cukut Krilič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–31. 12. 2010, 1. 1. 2012–30. 4. 2012

V letu 2011 delo na projektu ni potekalo zaradi porodniškega dopusta vodje projekta (1. 1.–31. 12.).

Oskrba starejših v skupnosti v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Valentina Hlebec (Fakulteta za družbene vede Univerze v Ljubljani).

Sodelavki: D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V letu 2011 je bila izvedena statistična analiza pokritosti storitev za ostarele v skupnosti na podlagi izbranih indikatorjev po občinah. DMI je pri tej analizi prispeval podatke, ki se navezujejo na tipologijo podeželskih območij.

Strategije razvoja na sodobnih družinskih kmetijah

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: Bojan Baskar (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavki: D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

V letu 2011 so raziskovalci analizirali temeljno znanstveno in strokovno literaturo in jo prediskutirali na dveh delovnih sestankih.

Izzivi in potrebe v prenosu znanja v kmetijsko prakso v Sloveniji

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Černič Istenič (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavka: D. Knežević Hočevar.

Obdobje trajanja: 11. 10. 2010–30. 9. 2012

V letu 2011 je bilo s strani DMI opravljenih petnajst intervjujev s producenti znanja o potrebah, težavah in praksah prenosa znanja v kmetijsko prakso v Sloveniji.

Razvojne usmeritve kmetij v Sloveniji

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: Andrej Udovč (Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani).

Sodelavka: D. Knežević Hočevar.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2011–30. 9. 2013

V letu 2011 ni bilo načrtovanega dela za partnerja (DMI).

Življenje z motnjo razpoloženja: Izobraževalni program prepoznavanja in obvladovanja bipolarnosti in depresivne motnje razpoloženja

Vrsta projekta: Program varovanja in krepitev zdravja v letih 2011–2012.

Vodja: L. Šprah.

Sodelavka: T. Novak.

Obdobje trajanja: 22. 9. 2011–15. 11. 2012

V okviru programa je bil v mesecu maju izveden *Dan bipolarnosti in depresivne motnje razpoloženja 2011*. Ta je vključeval različne promocijsko preventivne dejavnosti (predavanja, delavnice), namenjene osebam z motnjami razpoloženja in njihovim svojcem. Cilji prireditve so vzdrževanje stabilnega razpoloženja in boljše kvalitete življenja oseb z motnjami razpoloženja in njihovih svojcev ter strokovno izobraževanje zdravstvenih delavcev na področju psihiatrije. Med novembrom in decembrom je bila izvedena 6-tedenska psihoedukacijska delavnica za osebe z bipolarno motnjo razpoloženja in njihove svojce. Za vse udeležence je bil po izteku delavnice organiziran individualni razgovor s strokovnim osebjem in izvajalci delavnice, ki je vključeval povratno informacijo o izidih psihološkega testiranja.

Electronic standard coding and mapping of services for long-term care (eDESDE-LTC) / Standardizirano elektronsko kodiranje in mapiranje služb za dolgotrajno oskrbo

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Executive Agency for Health and Consumers (EAHC); eHealth Project.

Vodilni partner: PSICOST Research Association (PSICOST), Španija.

Sodelujoče ustanove: Obra Social Caixa Catalunya (OSCC), Španija; London School of Economics and Political Science (LSE), Velika Britanija; University of Vienna (UWIEN), Avstrija; SINTEF Technology and Society (SINTEF), Norveška; Public Health Association (PHA), Bolgarija; Izobraževalno raziskovalni inštitut Ljubljana (IRI Ljubljana), Slovenija; Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ZRC SAZU), Slovenija.

Vodja z ZRC SAZU: L. Šprah.

Sodelavki: D. Knežević Hočevar, M. Černič Istenič.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2008–31. 1. 2011

Projekt se je v letu 2011 zaključil. V njegovem okviru je bila oblikovana zbirka orodij za vrednotenje in kodiranje služb na področju dolgotrajne oskrbe. Nabor orodij vključuje: instrument eDESDE-LTC (v angleškem, španskem, nemškem, norveškem in slovenskem jeziku), trening usposabljanja za uporabo kodirnega in klasifikacijskega sistema eDESDE-LTC ter zbirko primerov vrednotenja služb na področju različnih tipov dolgotrajne oskrbe. Rezultati projekta in njihova praktična uporaba so bili januarja v Bruslju predstavljeni strokovnjakom in raziskovalcem na področju oblikovanja zdravstvenih in socialnih politik (predstavniki WHO, Evropske komisije in OECD) ter na novinarski konferenci. V mesecu oktobru je izšla monografija s podrobno predstavitvijo razvoja in uporabe metodologije eDESDE-LTC ter z izsledki študije opravljene v Španiji in Bolgariji, kjer je bil eDESDE-LTC instrument tudi pilotsko testiran. Dokončana je bila spletna stran, ki predstavlja namen in cilje projekta, izsledke pilotnih testiranj, publikacije in sodelujoče partnerje. Na spletni strani so dostopni tudi vsi materiali ter navodila za praktično uporabo instrumenta (<http://www.edesdeproject.eu>).

Program podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa, povezanega z delom in pri zmanjševanju njegovih škodljivih posledic (PPDZ-S)

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodilni partner: Univerza v Mariboru.

Sodelujoče ustanove: Združenje delodajalcev Slovenije, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije.

Vodja z ZRC SAZU: L. Šprah.

Sodelavki: T. Novak, Nataša Sedlar.

Obdobje trajanja: 31. 5. 2010–31. 5. 2012

V letu 2011 je bila opravljena meta analiza slovenskih strokovnih in raziskovalnih publikacij, objavljenih v letih 2004–2010 na temo poklicnega stresa ter analiza zdravstvenih, sociodemografskih in ekonomskih statistik na regionalni ravni, ki se povezujejo s širšim kontekstom razvoja negativnih izidov poklicnega stresa. V okviru projekta je bila na zaposlenih v 5 pilotnih podjetjih opravljena raziskava o njihovi izpostavljenosti stresnim obremenitvam v delovnem okolju, zaznavanju prezentizma, absentizma, izgorelosti in fluktuacije ter težav pri usklajevanju dela in družine. V mesecu marcu je bila v

Državnem zboru v Ljubljani izvedena konferenca z mednarodno udeležbo, kjer so bili predstavljeni projekt, problematika soočanja in spoprijemanja s poklicnim stresom v Sloveniji in v državah EU ter preliminarni izsledki projekta. Izdelan je bil tudi metodološki okvir za razvoj novega instrumenta za prepoznavanje psihosocialnih, zdravstvenih in ekonomskih tveganj, povezanih s poklicnim stresom. V ta namen je bila izvedena fokusna skupina z osmimi eksperti na področju poklicnega stresa v Sloveniji, ki so pripravili nabor dejavnikov tveganj, povezanih z negativnimi izidi poklicnega stresa.

Analiza tveganj za razvoj težav v duševnem zdravju prebivalcev Republike Slovenije v posameznih statističnih regijah s pomočjo prilagojene metodologije OECD indeksa boljšega življenja

Vrsta projekta: tržni projekt.

Vodja: L. Šprah.

Sodelavka: T. Novak.

Obdobje trajanja: 15. 9. 2011–15. 11. 2011

V okviru elaborata je bilo opravljenih več primerjalnih analiz, ki se nanašajo na ocenjevanje obsega in bremena duševnih motenj v Sloveniji. Izvedene so bile tudi nekatere mednarodne primerjave s Slovenijo z vidika povezanosti kvalitete življenja s pojavljanjem težav v duševnem zdravju. Zaradi socioekonomske in demografske heterogenosti Slovenije je bila opravljena analiza in primerjava razlik v tveganjih za razvoj težav v duševnem zdravju na ravni 12 statističnih regij. Pri tem je bila uporabljena prilagojena metodologija Indeksa boljšega življenja (OECD), ki glede na dostopne slovenske sociodemografske, gospodarske in zdravstvene statistike omogoča oblikovanje primerljivih dimenzij na področjih, kot so: bivalni pogoji, dohodek, zaposlitvene razmere, socialne vezi, izobrazba in veščine, kvaliteta bivalnega okolja, vključenost državljanov v procese odločanja, zdravstveno stanje, zadovoljstvo, osebna varnost, ravnovesje delo-življenje. V okviru projekta je bila opravljena tudi študija skladnosti med številom bolnikov, ki iščejo pomoč na sekundarni ravni (psihiatrične ambulante) zaradi posamezne duševne motnje, s pričakovanim številom bolnikov s to motnjo, ter njune povezanosti z oceno kvalitete življenja prebivalcev v posameznih regijah Slovenije.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

S. Cukut Krilič je prijavila mednarodni projekt z naslovom *Managing Migration and its Effects in SEE - Transnational Actions Towards Evidence Based Strategies* (akronim: *SEEMIG*) v okviru South East Europe Transnational Cooperation Programme (nosilni prijavitelj: Hungarian Central Statistical Office, Madžarska; DMI je sodelujoči partner).

M. Černič Istenič je prijavila aplikativni projekt z naslovom *Strategije preživetja kmetij v Sloveniji* (nosilni prijavitelj: Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani, DMI je sodelujoča RO). Pridobila je sredstva za sofinanciranje sestanka za pripravo projekta z delovnim naslovom *Vseživljenjsko učenje za zdravo, dejavno in kreativno staranje na inovativen način skozi medij plesa in filma* v okviru programa *GRUNDTVIG*.

D. Knežević Hočevar je po pooblastilu dr. Barbare Potrate (Institute of Health Sciences, Univerza v Leedsu, VB) prijavila mali temeljni raziskovalni projekt *Psiho-socialni in kulturni dejavniki vpliva na zgodnje odkrivanje raka v Sloveniji in depresija kot eden zgodnjih simptomov* (nosilni prijavitelj: DMI, sodelujoča RO: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani). Prijavila je tudi mednarodni projekt z naslovom *Governance as a tool for integrated planning and innovative solutions for the inclusion of vulnerable groups in urban areas* (akronim: *GOVERN-ABILITY*) v okviru South East Europe Transnational Cooperation Programme (nosilni prijavitelj: Local Health Authority n.5 *Bassa Friulana*, Italija, DMI je sodelujoči partner).

T. Novak je izvedla 6 srečanj v sklopu skupinske psihoedukacijske delavnice za osebe z bipolarno motnjo razpoloženja v okviru projekta *Življenje z motnjo razpoloženja: Izobraževalni program prepoznavanja in obvladovanja bipolarnih in depresivnih motenj razpoloženja*, 9. 11.–14. 12.

L. Šprah in **T. Novak** sta prijavili mali temeljni raziskovalni projekt z naslovom *Funkcionalna remediacija oseb z motnjami razpoloženja* (nosilni prijavitelj: Psihiatrična klinika Ljubljana, DMI je sodelujoča RO), mali temeljni raziskovalni projekt z naslovom *Merila za obvladovanje in preprečevanje nasilja med mladimi iz interseksijske perspektive: družbeni pogoji in korelacije kot raziskovalno in strateško izhodišče* (nosilni prijavitelj: zasebna raziskovalka dr. Renata Šribar, DMI je sodelujoča RO) in prijavili Program varovanja in krepitev zdravja v letih 2011–2012 Ministrstva za zdravje z naslovom *Življenje z motnjo razpoloženja: Izobraževalni program prepoznavanja in obvladovanja bipolarnih in depresivnih motenj razpoloženja* (nosilni prijavitelj: DMI). 25. 5. sta rganizirali javni izobraževalni dogodek *Dan bipolarnih motenj 2011* ter 26. 5. v sodelovanju s Psihiatrično kliniko Ljubljana strokovno izobraževanje, namenjeno zdravstvenim delavcem na področju psihiatrije na temo zdravljenja bipolarnih in diagnosticiranja bipolarnih motenj razpoloženja.

L. Šprah je urednica zbornika prispevkov mednarodne konference na temo zmanjšanja stresa in povečanja zadovoljstva ter produktivnosti, z naslovom *Prepoznavanje in obvladovanje problematike stresa na delovnem mestu s primeri dobrih praks v Sloveniji in tujini* (sourednica Sarah Hieng, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije). V državnem zboru RS je 31. 3. soorganizirala strokovno konferenco z mednarodno udeležbo z naslovom *Zmanjšanje stresa - povečanje zadovoljstva in produktivnosti* (glavni organizator: Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, soorganizator: DMI). 25. 5. je vodila delavnico *Kvaliteta življenja z bipolarno motnjo razpoloženja*, namenjeno širši zainteresirani javnosti v okviru izobraževalnega dogodka *Dan bipolarnih motenj razpoloženja 2011*.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V letu 2011 so bile oblikovane naslednje podatkovne zbirke: 1171 analiziranih bibliografskih enot (raziskovalnih in strokovnih publikacij s področja obravnavanja stresa na delovnem mestu, ki so bile objavljene v Sloveniji v obdobju 2004–2010) po splošnih in specifičnih indikatorjih, ki se nanašajo na pokazatelje poklicnega stresa, prezentizma, absentizma, poklicne izgorelosti, fluktuacije in usklajevanja dela in družine; 451 enot, ki obsegajo zaposlene v 5 pilotskih podjetjih, kjer so bili pridobljeni s pomočjo vprašalnikov podatki o izpostavljenosti stresnim obremenitvam v delovnem okolju, zaznavanju prezentizma, absentizma, izgorelosti in fluktuacije ter težav pri usklajevanju dela in družine; 45 enot, ki obsegajo zdravstvene, sociodemografske in ekonomske statistike na regionalni ravni za obdobje od 2006–2010 na področju: demografskih trendov, izobraževanja, trga delovne sile, bivalnih razmer, varovanja okolja, z zdravjem povezanih vedenjskih slogov, razvitosti zdravstvene službe, obolenosti in umrljivosti po najpogostejših diagnozah MKB-10, poklicnega in perinatalnega zdravja; 20 enot, ki obsegajo podatke o kvaliteti življenja, depresivni, manični in anksiozni simptomatiki oseb, pridobljenih pred končanim obiskom psihoedukacijskih delavnic in po njem; 93 enot, ki obsegajo klinični vzorec oseb z depresivno oz. bipolarno motnjo razpoloženja in so bile testirane z lestvico temperamenta TEMPS-A, kratka verzija, vprašalnikom agresivnosti in (Buss-Perry) in indeksom profila emocij (PIE).

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Majda Černič Istenič

- *Razširjene in reorganizirane družine*. Televizija Slovenija: 1. program: oddaja *Turbulenca*, Ljubljana, 16. 3.
- *Incentives and barriers to lifelong learning of rural women in Slovenia*. Vabljen predavanje v okviru delavnice *The role of life long learning and employment of women in rural areas in the food industry*, Zagreb, Hrvaška, 13. 5.
- *Vloga kmečkih žensk v prostovoljstvu*. Predavanje v okviru okrogle mize *Kmetice in prostovoljno delo* na prireditvi, ki sta jo organizirala Zveza kmetov Slovenije in Društvo podeželskih žena in deklet Šentrupertske šmarnice, Šentrupert, 10. 7.
- *Gender equality on farms and rural development in Slovenia*. Referat na 24. evropski konferenci ruralnih sociologov: *Inequality and diversity in European rural areas*, Chania, Kreta, Grčija, 22.–25. 8.
- *EDORA: Nacionalni dogodek ESPON in ESPON – INTERSTRAT*. Predstavitev projekta, Ljubljana, Ministrstvo za okolje in prostor, Mestni muzej, 4. 10.
- *Employment situation of rural women in Slovenia*. Vabljen predavanje na *Regional Conference on Employment Opportunities for Women in Rural Areas*, Zagreb, Hrvaška, 16.–17. 11.
- *Staranje in medgeneracijski odnosi v Sloveniji – razlike med mestom in podeželjem*. Referat na letnem srečanju Slovenskega sociološkega društva, Celje, 18.–19. 11.
- *Vloga nasledstva na kmetiji*. Predstavitev knjige *Dom in delo na kmetijah, raziskava odnosov med generacijama in spoloma* in predavanje v okviru izobraževanja *Turizem na kmetiji – trendi razvoja*, Ljubljana, 2. 12.

Duška Knežević Hočevar

- *We constantly shared labour among ourselves: it was not easier for anybody*. Referat na 24. evropski konferenci ruralnih sociologov: *Inequality and diversity in European rural areas*, Chania, Kreta, Grčija, 22.–25. 8.

Tatjana Novak

- *Novosti v terapiji motenj bipolarnega spektra – psihoedukacija*. Predavanje v okviru *Dneva bipolarnih motenj razpoloženja 2011*, Ljubljana, Slovenija, 25. 5.
- *Characteristics of emotionally modulated cognitive control in healthy adults and remitted bipolar patients*. Referat na 12. evropskem psihološkem kongresu ECP Istanbul, Turčija, 4.–8. 7. (soavtorica L. Šprah)
- *Workplace stressors among scientific researchers and their relation to self-reported absenteeism and presenteeism*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 12. evropskem psihološkem kongresu ECP, Istanbul, Turčija, 4.–8. 7. (soavtorici N. Sedlar, L. Šprah)
- *Construction of a short version of the Slovenian temperament evaluation of Memphis, Paris, Pisa and San Diego - Autoquestionnaire (TEMPS-A) and its psychometric characteristics*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 12. evropskem psihološkem kongresu ECP Istanbul, Turčija, 4.–8. 7. (soavtorici B. Dolenc, L. Šprah)
- *Some personality characteristics as implications for professional choice*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 12. evropskem psihološkem kongresu ECP, Istanbul, Turčija, 4.–8. 7. (soavtorici B. Dolenc, L. Šprah)
- *Possible adverse impact of polytherapy on emotionally modulated cognitive control performance in remitted bipolar disorder*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na Sinapsini nevroznanstveni konferenci, Ljubljana, Slovenija, 22.–25. 9. (soavtorica L. Šprah)
- *Uvid v bolezen in njegov pomen za zdravljenje pri pacientih z bipolarno motnjo razpoloženja*. Referat na 14. mednarodni multikonferenci: *Informacijska družba – IS*, Ljubljana, Slovenija, 10.–14. 10. (soavtorica L. Šprah)

Lilijana Šprah

- *LTC Webpage: An European Classification and toolkit for the standard assessment of services for Long Term care (eDESDE-LTC)*. Predstavitev rezultatov mednarodnega projekta *eDESDE-LTC* na zaključnem diseminacijskem srečanju in novinarski konferenci, Bruselj, Belgija, 25.–27. 1.
- *Slovenska strokovna javnost o stresu na delovnem mestu: izsledki preliminarne analize strokovnih in raziskovalnih publikacij na temo poklicnega stresa, objavljenih v obdobju med letoma 2004 in 2010*. Predstavitev rezultatov raziskave na mednarodni konferenci *Zmanjšanje stresa - povečanje zadovoljstva in produktivnosti*, Ljubljana, Slovenija, 31. 3. (soavtorica T. Novak)
- Diskusijski pripevek na novinarski konferenci v Državnem zboru, organizirani v sklopu mednarodne konference *Zmanjšanje stresa - povečanje zadovoljstva in produktivnosti*, Ljubljana, Slovenija, 31. 3.
- *Tretjina ima stresno delovno okolje*. Intervju v televizijski informativni oddaji *24 ur*, POP TV, Ljubljana, 4. 4.
- *Posledice stresa na delovnem mestu*. Intervju v radijski oddaji *Radia Center*, Ljubljana, 6. 4. in 10. 4.
- *Kognitivne motnje pri bipolarni motnji razpoloženja: izsledki zadnjih raziskav*. Vabljeno predavanje v okviru strokovnega izobraževanja zdravstvenih delavcev na področju psihiatrije, ki je potekalo v sklopu dogodka *Dan bipolarni motnje razpoloženja 2011*, Ljubljana, 26. 5.
- *Differences in personality traits between euthymic bipolar outpatients and healthy volunteers*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 15. svetovnem psihiatričnem kongresu, Bouenos Aires, Argentina, 18.–22. 9. (soavtorica B. Dolenc)
- *Relationships between perceived quality of life and emotionally modulated cognitive control in bipolar disorder*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 15. svetovnem psihiatričnem kongresu, Bouenos Aires, Argentina, 18.–22. 9. (soavtorica T. Novak)
- *A review of the literature on occupational burnout in Slovenia*. Predstavitev rezultatov raziskave na posterju na 15. svetovnem psihiatričnem kongresu, Bouenos Aires, Argentina, 18.–22. 9. (soavtorici T. Novak, N. Sedlar)

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA**Lilijana Šprah:**

- Bruselj, Belgija, 25.–17. 1.: kot članica mednarodne projektne skupine za razvoj instrumenta *eDESDE-LTC* je na zaključnem diseminacijskem srečanju in novinarski konferenci v okviru projekta *Electronic standard coding and mapping of services for long-term care*, predstavila spletno stran projekta in izsledke njene evalvacije.

PEDAGOŠKO DELO**Majda Černič Istenič**

- *Sociologija podeželja*. Predavanja na Oddelku za agronomijo, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija gozdnih virov*. Predavanja na Oddelku za gozdarstvo, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Metode družboslovnih raziskav v bioznanosti*. Predavanja za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Ekonomski in sociološki vidiki razvoja podeželja*. Predavanje za študente podiplomskega študija, Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani.
- *Sociologija rodosti in načrtovanja družine*. Predavanja na Oddelku za sociologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru.

Duška Knežević Hočevar

- Že drugo leto zapored (2010–2011) je namestnica koordinatorja antropološkega modula *Kozmologije, skupnosti, dogodki* v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici. Obenem je v okviru tega modula tudi nosilka predmeta *Antropologija rodosti*.
- *Metode raziskovanja, argumentiranja in pisanja v humanistiki in družboslovju*. Uvodni predavanji slušateljem podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici, 8.–9. 11.

MENTORSTVO

Majda Černič Istenič je pedagoška mentorica diplomantom Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani (Matej Perger, Urška Habjan in Živa Polaušek).
Lilijana Šprah je delovna mentorica študentom psihologije Univerze v Ljubljani v okviru obvezne študijske prakse.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://dmi.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Sociomedical Institute combines knowledge and research orientations of sociology, anthropology and medical and health psychology. Broad array of research topics extends from population dynamics (fertility behaviour and migration) and family farming to mental health, stress at workplace and long-term care.

In the year 2011, researchers completed many tasks and works in the frame of the Programme (*Language, Memory and Politics of Representation*), three basic projects (*Intergenerational solidarity in farm families; Community care of the elderly in Slovenia; Developmental strategies of contemporary family farms*), two target-research projects (*Challenges and needs of agricultural knowledge transfer in Slovenia; Developmental orientations of farms in Slovenia*), two market projects (*Employee and employers assistance program for reducing work related stress and its harmful effects; Risk assessment of mental health issues in residents of Republic of Slovenia within different statistical regions with adapted methodology of OECD's Index of better life*), Health promotion programme during the period 2011–2012 (*Life with mood disorder: educational programme for copying with bipolar and depressive mood disorder*) and international project (*Electronic standard coding and mapping of services for long-term care - eDESDE-LTC*). The project *eDESDE-LTC* was completed in 2011, and its results were presented in Brussels to various experts and researchers of health and social politics (representatives of the WHO, European Commission and OECD), and also at the press conference. Completed was also the project home-page and published was the project monograph.

In its scientific work, the institute cooperates with several institutions in Slovenia: the University of Ljubljana (the Biotechnical Faculty and the Faculty of Arts), the University of Maribor, The University of Nova Gorica, Psychiatric society at the Slovene medical association, the University psychiatric hospital, the Ministry of labour, family and social affairs of the Republic of Slovenia, the Ministry of health of the RS, the Ministry of Agriculture, Forestry and Food of the RS, the Educational and Research Institute Ljubljana, Humana-Association of relatives in care for mental health, Society DAM.

In 2011, the institute shows also its international cooperation with the PSICOST Research Association (PSICOST, Spain), London School of Economics and Political Science (LSE, Great Britain), the University of Vienna (UWIEN, Austria), SINTEF Technology and Society (SINTEF, Norway) and The Public Health Association (PHA, Bulgaria).

The institute bibliography for 2011 is available at: <http://dmi.zrc-sazu.si>.

1 Rok Kraigher

2 Ahac Meden

3 Katja Škrlj

4 Martin Grum

5 Neža Zajc

6 Pavlina Bobič

7 Oto Luthar

8 Igor Grdina

9 Petra Testen

INŠTITUT ZA KULTURNO ZGODOVINO

ZNANSTVENI SVET

Akad. red. prof. dr. Kajetan Gantar (predsednik), akad. red. prof. dr. Peter Štih, akad. dr. Mitja Zupančič, red. prof. ddr. Igor Grdina (do 26. 6.), dr. Mateja Matjašič Friš (do 14. 7.), red. prof. dr. Oto Luthar (od 26. 6.)

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: red. prof. ddr. Igor Grdina (do 26. 6.).

V. d. predstojnika: red. prof. dr. Oto Luthar, znanstveni svetnik (od 26. 6.).

Znanstveni svetnik: red. prof. ddr. Igor Grdina.

Znanstveni sodelavki: dr. Mateja Matjašič Friš (do 14. 7.), dr. Mateja Ratej (od 1. 7.).

Samostojni strokovni sodelavec specialist v humanistiki: Martin Grum.

Asistentke z doktoratom: dr. Pavlina Bobič, dr. Petra Testen, dr. Neža Zajc.

Asistentka, mlada raziskovalka: Katja Škrlič.

Asistent: Ahac Meden.

Strokovni sodelavec: Rok Kraigher (od 1. 12.).

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Biografije, mentalitete, epohe

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: I. Grdina.

Sodelavci: P. Bobič, S. Granda (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), D. Kos (Zgodovinski inštitut Milka Kosa), M. Matjašič Friš, K. Škrli, P. Testen, N. Zajc.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2013

Program je bil v letu 2011 uresničevan po zastavljenem načrtu; ne da bi dali kakšno vlogo ali zaprosilo ter da bi dobili oceno uspešnosti dela za 2010, je bilo s strani ARRS njegovo financiranje podaljšano za eno leto.

Posebna pozornost je bila v letu 2011 namenjena analitičnim raziskavam povezav med slovenskim in širšim evropskim, ameriškim in ruskim prostorom na ravni biografij (Jakob Missia, Ita Rina, Alojz, Benjamin, Gustav, Josip in Jože Ipavec, Viktor Parma, Aleksander/Rudolf Trušnovič, Gabriel Gruber), mentalitet (Aleksander D. Bubnov in njegova študija o geostrateških vprašanjih po 1. svetovni vojni, razumevanja ruske revolucije) in epoh (16. stoletje, prva in druga svetovna vojna). Sintetična dela so prav tako nastajala; njihova objava je predvidena v letu 2012 in pozneje.

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavka z IKZ: P. Bobič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Študije so bile osredotočene na učinke prve svetovne vojne na kulturno oz. socialno tranzicijo, v obdobje in svet, ki se je spopadal z demografsko izgubo in eksistencialnimi travmami družin padlih. Demobilizacija vojakov na Slovenskem in njihova reintegracija sta bili postavljeni v razmerje do sočasnih procesov v zahodni Evropi in novih političnih konstelacij. Ugotovljeno je bilo, da sta socialno in družinsko okolje subtilno in pomembno oblikovala odnos do (spremenjenih) identitet veteranov ter praks spominjanja na izkustvo vojne, ob čemer je bila nespregljiva avtoriteta Cerkev (in s tem njenih virov).

(Pre)oblikovanje spomina na prelomna obdobja v slovenski zgodovini 20. stoletja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).

Sodelavka z IKZ: P. Bobič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Raziskave so obravnavale »spominsko pokrajino« demobiliziranih mož in preoblikovanje njihovih osebnih identitet v razmerju do družine, ožje lokalne skupnosti in države, ki je pomenljivo (re)definirala status vojnih veteranov. Fizične in mentalne sledi prve svetovne vojne v življenjih ljudi so se globoko zarisale v pripovedi, literaturo in umetnosti; sila spominjanja je pokazala njihovo percepcijo »dislociranosti« glede na izkustvo vojne in kritiko sočasne politične kulture.

Italijanska fašistična taborišča v spominih Slovencev in Slovenk

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje)

Sodelavki z IKZ: K. Škrli, M. Ratej

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

K. Škrli je v okviru projekta začela na terenu intenzivno zbirati ustne vire in preučevati relevantno literaturo. Pomagala je pri koordinaciji dela in opravljala administrativna opravila, povezana s projektom, ter skrbela za vzpostavitev vezi z relevantnimi tujimi inštitucijami.

Prikrita dežela

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: I. Grdina.

Sodelavci: P. Bobič, M. Grum, O. Luthar (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje), M. Matjašič Friš, A. Rahten, dr. Julijana Visočnik (Univerza v Novi Gorici), A. Vovko.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

V okviru načrtovanih raziskav je bila tematizirana problematika stikov slovenskega in italijanskega sveta v Trstu, in sicer na primeru Pahorjeve prozne *Nekropole*, ki je osrednje delo enega najuglednejših slovenskih pričevanjsko-literarnih ustvarjalcev 20. stoletja (študija je pozneje izšla v ruskem jeziku), in v poeziji. S tem poudarkom na duhovni zgodovini, ki poprej ni bila v ospredju zanimanja članov raziskovalne skupine, je bil načrt dela na projektu, s katerega izpolnitivo se je slovenska historiografija obogatilo s prvo celovito predstavitevjo slovenske zgodovine v angleškem jeziku, vsestransko izpolnjena.

Ustvarjanje spomina in ohranjanje kulturne identitete med slovenskimi izseljenci in njihovimi potomci

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: M. Milharčič Hladnik (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).

Sodelavka z IKZ: K. Škrlič.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

V okviru projekta sodelavka preučuje aleksandrinke in slovenski kulturni spomin, povezan z njimi, ter zbira ustne in pisne vire o tej ženski migraciji v Egipt. Delo je obsegalo urejanje in analiziranje zbranega gradiva ter predstavitev rezultatov dela v znanstveni monografiji *Po aleksandrijskih poteh*, ki jo je izdala univerza v Trstu, in drugih znanstvenih člankih, ki so še v tisku. Sodelovala je tudi pri nastanku dokumentarnega filma *Aleksandrinke* režiserja Metoda Pevca.

ARHIV, SLOVENSKA BIO-BIBLIOGRAFSKA PODATKOVNA ZBIRKA, SLOVENSKO SPLETNO BIOGRAFSKO STIČIŠČE, OSIC

Dokumentacija

Arhiv *Slovenskega biografskega leksikona* je bil poleg tekočega gradiva (izrezki iz časopisja) dopolnjen tudi z drugim, težje dostopnim gradivom (npr. brošurami, zgibankami in drugim drobnim gradivom z biografskimi podatki, ki je nastalo ob različnih priložnostih, npr. koncertih, razstavah, spominskih prireditvah itd.). Konec leta je bilo v arhivu ok. 14.400 map z gradivom o slovenskih in s slovenstvom povezanih neslovenskih osebnostih in družinah. Z novim gradivom je bilo dopoljenih ok. 200 obstoječih map in odprtih ok. 50 novih.

Delo z uporabniki arhiva Slovenskega biografskega leksikona

Največjo skupino uporabnikov arhiva predstavljajo raziskovalci, nekaj je tudi študentov (diplomske in seminarske naloge ter različne raziskave). Pomembna skupina uporabnikov so pisci bio-bibliografskih člankov za najrazličnejša leksikalna, enciklopedična in druga dela. Na prošnjo institucionalnih in individualnih uporabnikov je bilo pripravljenih več zahtevnejših pisnih in ustnih bio-bibliografskih informacij. Nekaj informacij je bilo posredovanih tudi v tujino.

Slovenska bio-bibliografska podatkovna zbirka

Delo pri urejanju in dopolnjevanju računalniške bio-bibliografske podatkovne zbirke se je po manjšem zastoju v letu 2011 nadaljevalo. Podatki iz zbirke, ki so bili zbrani v preteklih letih, so bili mdr. uporabljeni pri pripravi geslovnika za novi *Slovenski biografski leksikon*, načrtovani evropski projekt *Reputational elites in small European nation states (19–20th centuries)* (obsežen statistični pregled biografskih gesel v osrednjih slovenskih enciklopedičnih in leksikalnih delih) in projekt *Prostor slovenske literarne kulture: literarna zgodovina in prostorska analiza z geografskim informacijskim sistemom* (izpis osnovnih bio-bibliografskih podatkov o vseh, vanjo vključenih slovenskih literarnih ustvarjalcih).

Slovensko spletno biografsko stičišče

Nadaljevalo se je delo za objavo člankov *Primorskega slovenskega biografskega leksikona* na Slovenskem spletnem biografskem stičišču. V letih 2010–11 so bile izdelane osebne izkaznice (brez kratkih predstavitev dejavnosti osebnosti oz. družin) za velik del osebnosti in družin, ki so predstavljene v *PSBL*-ju. Preoblikovana je bila spletna stran Stičišča (<http://sbl.zrc-sazu.si/>). Izhodišče za iskanje bo kumulativno kazalo vseh obravnavanih osebnosti in družin. Do biografij se bo dostopalo prek »osebne izkaznice«. K osebni izkaznici bo dodana povezava na sistem COBISS, iz katere se bo izpisala bibliografija objavljenih del obravnavane osebnosti. K osebnim izkaznicam in člankom bodo možni komentarji uporabnikov.

Osrednji specializirani informacijski center za humanistiko (OSIC)

Pri delu OSIC-a za humanistiko je iz inštituta kot odgovorna oseba OSIC-a sodeloval M. Grum. Opravljal je zlasti naloge, povezane z optimiranjem metodoloških osnov za vodenje bibliografij raziskovalcev. Raziskovalce, urednike revij in druge je informiral o sistemu vrednotenja znanstvenega in raziskovalnega dela po Pravilniku o kazalcih in merilih znanstvene in strokovne uspešnosti oz. Pravilniku o postopkih (so)financiranja, ocenjevanja in spremljanja izvajanja raziskovalne dejavnosti (ARRS) ter o sistemu SICRIS. Za seje Znanstvenoraziskovalnega sveta za humanistiko, ki deluje v okviru ARRS, je pripravljala gradiva za odločanje. V gradivih so bile pobude, vprašanja in predlogi raziskovalcev ter strokovne javnosti, povezani z vrednotenjem znanstvenega in raziskovalnega dela. Predlogi za spremembe v sistemu vrednotenja so se nanašali tako na sam Pravilnik kot na priloge, tj. na *Bibliografska merila znanstvene in strokovne uspešnosti* ter na seznama: *Mednarodne bibliografske baze podatkov, ki se upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij in Revije, ki niso vključene v mednarodne bibliografske baze podatkov, se pa upoštevajo pri kategorizaciji znanstvenih publikacij*. Nekaj predlogov se je nanašalo tudi na dopolnitev Tipologij dokumentov/del za vodenje bibliografij v sistemu COBISS.

KNJIŽNICA

Za skupno knjižnico Inštituta za kulturno zgodovino (IKZ) in Inštituta za slovensko literaturo in literarne vede (ISLLV) je bilo pridobljenih 411 monografij (tudi na e-nosilcih) in 98 enot drugega knjižničnega gradiva. Prevladovali so nakupi novih izdaj, precej je bilo tudi darov in zamen. Knjižnični fond je bil dopolnjen z nekaterimi starejšimi deli, pomembnimi za raziskovalno delo. Maja je bila uvedena avtomatizirana izposoja knjižničnih gradiv. Poleti je bil na Inštitutu za kulturno zgodovino obnovljen in z novimi knjižničnimi policami opremljen večnamenski prostor. Vsa dela, povezana s knjižnico in knjižnično-informacijsko dejavnostjo, sta opravljala A. Koron (ISLLV) in M. Grum (IKZ).

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **P. Bobič** je področna urednica za teologijo in vojaško zgodovino v strokovnem uredniškem odboru novega *Slovenskega biografskega leksikona*.
- **I. Grdina** je član Sveta Slovenske filharmonije, Akademije EPK v Mariboru, Maturitetne komisije za zgodovino, Senata Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici in urednik zbirke *Življenja in dela* (do decembra 2011).
- **M. Grum** je področni urednik za bibliotekarstvo in leksikografijo v strokovnem uredniškem odboru in tehnični urednik novega *Slovenskega biografskega leksikona*, tajnik inštituta in skrbnik inštitutske knjižnice.
- **A. Meden** je področni urednik za popularno kulturo in medije v strokovnem uredniškem odboru novega *Slovenskega biografskega leksikona* in urednik inštitutske spletne strani.
- **K. Škrlič** pripravlja doktorat iz kulturne zgodovine prve svetovne vojne. Je članica International Society for the First World War Studies, Association for the Studies of Nationalities, uredništva *Notizario di AISO - Associazione Italiana di Storia Orale* in Društva za ohranjanje kulturne dediščine aleksandrink.
- **P. Testen** je področna urednica za popularno kulturo in medije v strokovnem uredniškem odboru novega *Slovenskega biografskega leksikona*.

PUBLIKACIJI INŠTITUTA

- Neža Zajc, **Krogzor slovanske besede : preizkušnja renesančnega humanizma skozi prerez opusov besedil Primoža Trubarja in Maksima Greka**. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 400 str., ilustr.
- Kozma Ahačič (ur.), Petra Testen (ur.), **Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji : v počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja**, (prevod povzetkov Marko Farič ... et al.). Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 317 str., ilustr.
- Grdina Igor (ur.), **Med domom in svetom**. Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 279 str., ilustr., portreti. (Zbirka Življenje in dela; 8. Biografske in bibliografske študije; 5)

MEDNARODNO SODELOVANJE

- P. Bobič je navezala stike s Kraljevo vojaško akademijo Sandhurst, Velika Britanija, in Slovanskim inštitutom Ruske akademije znanosti v Moskvi.
- M. Grum je navezal stike s Central European University, Budimpešta, Madžarska.
- K. Škrlič sodeluje z Università Ca Foscari Venezia, Oddelek za humanistične študije in Oddelek za lingvistične in kulturne študije, Benetke, Italija; Centro Interuniversitario di Storia Culturale (Konzorcij univerz v Benetkah, Padovi, Bologni in Pisi) s sedežem na univerzi v Padovi, Italija; National University of Ireland, Maynooth, Oddelek za zgodovino, Maynooth, Irska; University College Dublin, Centre for War Studies, Dublin, Irska; Trinity College Dublin, Centre for War Studies, Dublin, Irska; Central European University, Oddelek za zgodovino, Budimpešta, Madžarska; Archivio Diaristico Nazionale, Pieve Santo Stefano, Italija; Archivio della scrittura popolare, Museo storico, Trento, Italija; The Narrative Trust, New York, ZDA; Institut za noviju istoriju Srbije, Beograd, Srbija.
- N. Zajc je obnovila stike z Inštitutom za rusko literaturo (IRLI, Puškinski dom), Sankt Peterburg, Rusija.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Prof. dr. Gelian Mihajlovič Prohorov, Inštitut za rusko literaturo (IRLI), Oddelek za stare ruske literature, Sankt Peterburg, Rusija, začetek junija: zagovor doktorske disertacije Neže Zajc (somentor) in predavanje *Stara Rusija – nekoč in danes* (6. 6., Mala dvorana ZRC SAZU).

DOKTORSKA IN MAGISTRSKA DELA

Petra Testen

Hišne pomočnice – žensko delo v mreži narodnih in socialnih odnosov na Goriškem v 19. in 20. stoletju, Univerza v Ljubljani, Oddelek za zgodovino, 3. 3. – doktorsko delo.

Neža Zajc

Miselno-duhovni krogozor Primoža Trubarja in Maksima Greka (preizkus renesančnega humanizma), Univerza v Novi Gorici, Fakulteta za podiplomski študij, 31. 5. – doktorsko delo

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Pavlina Bobič

- *Ivan Tavčar v prvi svetovni vojni*. Prispevek na mednarodnem Simpoziju o Ivanu Tavčarju, Ljubljana, 2. 3.
- *Sovražnik pred vrati: »čudoviti« maj 1915 in vstop Italije v vojno*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Na vrhovih in v globelih Balkana: vojna v jugovzhodni Evropi od srednjega veka do Tretjega Reicha / On the peaks and in the hollows of the Balkans: war in South-Eastern Europe from the Middle Ages to the Third Reich*, Kobarid, 18. 6.
- *Religija v vojni*. Predavanje v Muzeju novejšje zgodovine v Ljubljani, 29. 6.
- *Knoblehar – človek Evrope in sveta*. Predavanje na slavnostni akademiji v Škocjanu, 5. 7.
- *Na okopih pravovernosti: katolicizem in pravoslavje ob izbruhu prve svetovne vojne*. Prispevek na simpoziju *Vloga Cerkve v razvoju verskih, kulturnih in socialnih vezi med Rusijo in ostalimi Slovani: ob 200-letnici M. F. Rajevskega*, Inštitut za slovanske študije, RAN, Oddelek za zgodovino južnih in zahodnih Slovanov, Fakulteta za zgodovino, Moskovska državna univerza A. M. Lomonosov, Moskva, Rusija, 11.–12. 10.
- *The Dilemma of Catholic Slovenes 1914–1918*. Prispevek na mednarodnem simpoziju *Der Vielvölkerstaat und der Krieg*, Heeresgeschichtliches Museum, Dunaj, Avstrija, 4. 11.

Igor Grdina

- *Srednjeevropski prostor med Nemčijo in Rusijo*. Predavanje na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, Oddelek za slavistiko, 19. 1.
- *Razsvetljenstvo in njegova dediščina*. Predavanje za dijakke 3. in 4. letnikov Gimnazije v Kopru, Gledališče Koper, 27. 1.
- *Ivan Tavčar in njegov čas*. Prispevek na mednarodnem Simpoziju o Ivanu Tavčarju, Ljubljana, 2. 3.
- *Inteligenca in intelektualci v 19. stoletju*. Vabljeni predavanje na dodiplomskem študiju na FDV Univerze v Ljubljani, 29. 3.
- *Ivan Tavčar kot politik*. Televizija Slovenija, 10. 4. (s P. Testen in A. Rahtenom)
- *Inteligenca in intelektualci v 20. stoletju*. Vabljeni predavanje na dodiplomskem študiju na FDV Univerze v Ljubljani, 12. 4.
- *Kako je z zgodovino?* Predavanje v okviru projekta *Znanje žanje, velika dvorana Državnega zbora*, 14. 6.
- *Smisel in nesmisel aprilske vojne 1941*. Predavanje na mednarodnem simpoziju *Na vrhovih in v globelih Balkana: vojna v jugovzhodni Evropi od srednjega veka do Tretjega Reicha / On the peaks and in the hollows of the Balkans: war in South-Eastern Europe from the Middle Ages to the Third Reich*, Kobarid, 18. 6.
- *Totalitarizmi*. Sodelovanje na okrogli mizi na 17. spominskem gorniškem taboru dr. Henrika Tume in letnem taboru SDS, Kulturni dom Bovec, 28. 7.
- *Od Kranjca do Slovenca*. Predavanje na mednarodnem znanstvenem simpoziju *Jezikovno in jezikoslovno delo o. Marka Pohlina (1735–1801), novi pogledi na filološko zapuščino začetnika knjižnega preroda*, Ob osemdesetletnici prof. dr. Martine Orožen in petinosemdesetletnici akad. prof. dr. Jožeta Toporišiča, Zbornična dvorana Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 20. 10.

Katja Škrlič

- *Thanks for the Memory: War Diaries and Memories of Slovenian and Italian »Ordinary People«, »Other fronts, other wars?«* Predavanje na 6th Biennial Conference of the International Society for the First World War Studies, Leopold Franzens Universität Innsbruck, Avstrija, 21.–23. 9.
- *Vojni dnevniki in spomini »navadnih« ljudi: slovensko italijanska primerjava*. Predavanje v Muzeju novejšje zgodovine Slovenije, Ljubljana, 7. 12.

Petra Testen

- *Franja Tavčar (1868–1938)*. Prispevek na mednarodnem Simpoziju o Ivanu Tavčarju, Ljubljana, 2. 3.
- *Ivan Tavčar kot politik*. Televizija Slovenija, 10. 4. (z I. Grdino in A. Rahtenom)
- *Domestic work between public and private sphere through time*. Prispevek na simpoziju *Making connections: migration, gender and care labour in transnational context*, Merton College, University of Oxford, Oxford, Velika Britanija, 14.–15. 4. (soavtorica Marta Verginella)

- *Katoliški tabor v ognju – dva Antona na nasprotnih si bregovih. O katolicizmu Antona Mahničiča (1850–1920) in liberalizmu Antona Gregorčiča (1852–1925): politična skica Goriške*. Prispevek na simpoziju *Vloga Cerkve v razvoju verskih, kulturnih in socialnih vezi med Rusijo in ostalimi Slovani: ob 200-letnici M. F. Rajevskega*, Inštitut za slovanske študije, RAN, Oddelek za zgodovino južnih in zahodnih Slovanov, Fakulteta za zgodovino, Moskvska državna univerza A. M. Lomonosov, Moskva, Rusija, 11.–12. 10.
- *Plačano hišno delo, pravne norme in vsakdanja praksa. Primer Goriške na začetku 20. stoletja*. Prispevek na simpoziju *Novi prispevki k pravni in politični zgodovini žensk*, Oddelek za zgodovino, Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani, 1. 12.

Neža Zajc

- *Tavčarjeva beseda*. Prispevek na mednarodnem *Simpoziju o Ivanu Tavčarju*, Ljubljana, 2. 3.
- *Novačanov Peti evangelij*. Prispevek na *Novačanovem simpoziju*, Celje, 11. 10.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Pavlina Bobič

- Bodleian Library, Univerza v Oxfordu, Velika Britanija, april: raziskovalno delo.
- Arhiv Jugoslavije in Arhiv Srbije, Beograd, Srbija, december: raziskovalno delo.

PEDAGOŠKO DELO

Igor Grdina

- *Kulturna zgodovina slovenskega prostora*. Predavanja v okviru študijskega programa prve stopnje *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Evropa v obdobju revolucij*. Predavanja v okviru študijskega programa prve stopnje *Kulturna zgodovina*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici
- *Zgodovina, izkušnja, spominjanje in spomin (osebni, kolektivni, institucionalizirani)*. Predavanja v okviru podiplomskega študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici

MENTORSTVO

Igor Grdina je bil mentor na dodiplomskem študiju Primožu Slamiču (diplomsko delo *Ideologija nadržase: nastajanje nacističnih rasističnih idej*) in doktorandki N. Zajc.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://ikz.zrc-sazu.si/#v>

SUMMARY

In 2011, research at the Institute of Cultural History was largely carried out as part of the Biographies, Mentalities, and Epochs program, which focuses on basic research on the Slovenian past within the conceptual and methodological frameworks of cultural history. First and foremost, the studies seek to fill in the gaps in Slovenian biography. This provided the context for two conferences that the institute held or helped organize in 2011. The international Tavčar Conference fell within the context of Ljubljana studies. Its results and findings will be published in a volume of conference proceedings and a book on Ivan Tavčar. The institute's associates also presented Tavčar as a politician on the TV show *Kultura* on the TV Slovenija 1 channel. In cooperation with the City of Celje and Celje Upper Secondary School No. 1, the institute held a conference on the playwright, novella writer, politician, and diplomat Anton Novačan. Some of the studies that are not directly connected with biography were presented at the international conference on wars in southeastern Europe (*Na vrhovih in v globelih Balkana* [At Balkan Heights and Depths], subtitled *Vojna v jugovzhodni Evropi od srednjega veka do tretjega rajha* [War in Southeast Europe from the Middle Ages to the Third Reich]), which took place in June in Kobarid. It was organized by the institute and the foundation *Poti miru v Posočju* (Paths of Peace in the Soča Valley). The volume of proceedings from this conference will be published next year in the UK.

The new edition of the *Encyclopedia of Slovenian Biography* (ESB) was also prepared as part of this program. Work connected with this project of national importance belongs to the institute's main activities. The higher volume of work and hiring new associates led to organizational changes. What was originally a single editorial board was divided into a core and extended specialist editorial board, composed of editors in charge of individual areas of expertise. The list of headwords was expanded and the majority of articles on prominent individuals and families whose last names start with *A* was written. In addition, considerable effort was put into completing the list of headwords, which will be publicly available at the online Slovenian Biographical Hub. Special attention was dedicated to this web portal, which the institute designed as the central Slovenian website containing scholarly biographies of prominent Slovenian individuals and families as well as non-Slovenians connected with Slovenian identity. The design of the hub was suitably modified, taking into account further development. Maintaining the ESB archive and working with its users was also important. Additional funding was obtained for the new edition of the ESB, for which the institute received the 2011 Good Manager award.

Individual researchers also participated in programs and projects at other institutes, as part of which they focused on various issues connected with Slovenian history (e.g., the consequences of the First World War, especially the process of psychological and social rehabilitation and reintegration of disabled soldiers and refugees; the role of the state, the Church, and military chaplains in cultivating the memory of war victims; Slovenian women's migration to Egypt; fascist concentration camps in Slovenian memory; and so on).

The institute's researchers established or maintained contact with several research institution and universities in Slovenia and abroad (in Ireland, the UK, Russia, Italy, Austria, and Hungary) and attended conferences and consultations in Slovenia, the UK, Russia, and Italy. Cooperation was especially strong with the Slavic Institute of the Russian Academy of Sciences in Moscow. In Slovenia, cooperation was especially fruitful with researchers at the University of Ljubljana and the Ljubljana Institute of Contemporary History.

An institute associate worked as a professor and course coordinator at the University of Nova Gorica in 2011.

- 1 Peter Lamovec ●
- 2 Aleš Marsetič
- 3 Nataša Gregorič Bon
- 4 Ivan Šprajc
- 5 Peter Pehani
- 6 Krištof Oštir
- 7 Melita Robič
- 8 Žiga Kokalj
- 9 Urška Kanjir
- 10 Tatjana Veljanovski
- 11 Nataša Đurić

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

ZNANSTVENI SVET

Akad. prof. dr. Matija Gogala, akad. prof. dr. Mitja Zupančič, dr. Liza Debevec, izr. prof. dr. Krištof Oštir (predsednik), doc. dr. Ivan Šprajc, izr. prof. dr. Borut Telban.

PERSONALNA SESTAVA

Predstojnik: doc. dr. Ivan Šprajc.

Tajnica: Melita Robič.

Oddelek za daljinsko zaznavanje

Vodja: izr. prof. dr. Krištof Oštir, znanstveni svetnik.

Znanstvena sodelavka: dr. Tatjana Veljanovski.

Višji strokovni sodelavec: Peter Pehani.

Asistenti: Urša Kanjir, dr. Žiga Kokalj, Peter Lamovec, Aleš Marsetič.

Oddelek za antropološke študije

Vodja: izr. prof. dr. Borut Telban, znanstveni svetnik.

Znanstveni svetnik: doc. dr. Ivan Šprajc.

Znanstvene sodelavke: doc. dr. Liza Debevec, dr. Nataša Gregorič Bon, dr. Tatiana Bajuk Senčar.

Oddelek za okoljske študije

Vodja: doc. dr. Tomaž Podobnikar, znanstveni svetnik.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Antropološke in prostorske raziskave

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: I. Šprajc.

Sodelavci: L. Debevec, N. Gregorič Bon, Ž. Kokalj, K. Oštir, M. Robič, B. Telban, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

Na področju prostorskih raziskav so sodelavci še naprej uporabljali daljinsko zaznavanje in GIS v arheologiji in antropoloških vedah ter razvijali nove tehnike in metode obdelave podatkov. Pri daljinskem zaznavanju so težišče raziskav usmerili v lasersko skeniranje (lidar). Pri razvoju metod GIS so se posvečali zlasti razvoju metod za geomorfološke analize različnih digitalnih modelov reliefa. V okviru antropoloških raziskav so nadaljevali socialno- in kulturnoantropološke študije na Papui Novi Gvineji, v Zahodni Afriki in Albaniji ter arheološke in arheoastronomske raziskave na območju Mezoamerike, s posebnim poudarkom na prostorskih razsežnostih kulturnih procesov.

Astronomske osnove arhitekture in urbanizma Majej

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: I. Šprajc.

Sodelavec: K. Oštir.

Zunanja sodelavka: dr. Marija Mojca Terčelj (Fakulteta za humanistične študije Univerze na Primorskem).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Namen projekta je opraviti sistematično arheoastronomsko študijo usmeritev v arhitekturi Majej. Doslej opravljene raziskave so pokazale, da so bile ceremonialne in druge pomembne javne zgradbe v Mezoameriki usmerjene pretežno na osnovi astronomskih kriterijev, najpogosteje proti Sončevim vzhodom in zahodom na določene datume, katerih pomen je mogoče razložiti v povezavi z načrtovanjem poljedelskih opravil. Ker so razpoložljivi podatki o orientacijah na območju Majej pomanjkljivi in ne dovolj natančni za zanesljive arheoastronomske ugotovitve, bo treba opraviti terenske meritve na številnih arheoloških najdiščih in tako zbrati statistično pomenljiv vzorec podatkov, katerih distribucija bo razkrila stopnjo namernosti usmeritev in njihove možne astronomske korelate, kontekstualni podatki pa bodo osvetlili rabo, pomen in družbeno vlogo astronomsko orientiranih stavb. Doslej je bila preučena zadevna bibliografija, pripravljena sta bila izbor najdišč in načrt za prvo sezono terenskih del.

Evropeizacija in pojav »novih« regionalizmov na »obrobjih« Evrope: Primer Himare v južni Albaniji

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: N. Gregorič Bon.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–28. 2. 2010, 1. 3. 2011–30. 4. 2012

Namen raziskave je prikaz in analiza lokalnih predstav in idealov o Evropi oz. Evropski uniji. Lokalni pomeni in predstave o Evropi so pogosto sinonimi želja o boljši prihodnosti, modernizaciji in priznanju raznolikosti in dinstinktivnosti prebivalcev. Eden od ciljev raziskave je tudi prikazati, kako lokalne elite, domačini, povratniki in izseljenci konstruirajo evropskost in rekonfigurirajo dinstinktivnost »svojega« kraja. Projekt temelji na analizi vsakdanjih praks, diskurzov in konfiguracij mehanizmov moči, skozi katere domačini v okviru geografsko, politično in zgodovinsko spremenljivih meja opredeljujejo svoj prostor in producirajo občutek vključenosti in hkrati izključenosti iz 'Evrope'.

Harmonizacija določitve predmetov na optičnih satelitskih posnetkih

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Satelitsko opazovanje Zemlje je pomemben vir informacij za proučevanje lastnosti površja Zemlje. Zaradi ponovljivosti meritev se je še posebej uveljavilo na področju monitoringa površja in sledenja sprememb. Ker so posnetki ustvarjeni v različnih okoliščinah (meteorološki in tehnološki pogoji), utečeni postopki kalibracije vselej ne zagotavljajo primerljivih rezultatov o razlikah vsebine posnetkov. Cilj projekta je izboljšava doslednosti določanja reprezentacij opazovanih sprememb, s prenosom metod odkrivanja v objektno usmerjeno opazovanje elementov površja. Raziskave so poglobljene v naprednem segmentiranju podob, opredelitvi parametrov meteorološko pogojenih variacij v spektralnem prostoru objektov ter iskanju rešitve za ustvarjanje relacije med časovnimi manifestacijami objektov. Namen projekta je vzpostaviti metodologijo za pridobivanje semantično in geometrično zanesljivih podatkov o spremembah na površju Zemlje, kot jih zabeležimo s satelitskimi posnetki.

Preučevanje mikoreliefnih oblik z zračnim laserskim skeniranjem

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: Ž. Kokalj.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Pri številnih področjih uporabe visokoločljivih modelov višin je izjemnega pomena razpoznavnost različnih naravnih in antropogenih mikoreliefnih oblik. Zaradi načina obdelave lidarskih podatkov pa so majhne reliefne oblike (oz. njihovi robovi) na podatkih, ki jih pripravljajo ponudniki snemanj in jih nekritično uporablja večina uporabnikov, zglajene (posplošene) do nerazpoznavnosti ali celo popolnoma odstranjene. Osnovni cilj raziskovalnega projekta je zato izboljšati njihovo razpoznavnost. Namen raziskave je temeljito proučiti pogoje razpoznavnosti mikoreliefnih oblik ter preveriti in ovrednotiti algoritme obdelave lidarskih podatkov in prikaza (vizualizacije) reliefa s poudarkom na štirih področjih:

- (1) izboljšanje oz. optimiranje obstoječih algoritmov filtriranja ter opredelitev najboljše kombinacije za ohranitev mikoreliefnih oblik;
- (2) opredelitev ustrezne kombinacije predstavitev, ki bo omogočala kar najboljšo vizualno interpretacijo oblik;
- (3) analiza potenciala za samodejno prepoznavanje in
- (4) aplikacija na različna področja.

S primerjavo morfometričnih lastnosti naravnih in antropogenih oblik različnih pokrajinskih tipov ter lastnosti zajema lidarskih podatkov bo omogočeno bolj učinkovito načrtovanje snemanj. Eden od najpomembnejših rezultatov projekta bo analiza zmožnosti in pogojev za prepoznavanje različnih oblik mikoreliefa. Nadgradnja obstoječih postopkov obdelave lidarskih podatkov, z različnimi načini njihove predstavitve in z vizualno interpretacijo ter terensko validacijo, bo pripomogla k večji doslednosti pri (po)samodejnem določevanju oblike mikoreliefnih struktur in njihovih metričnih lastnosti. Izsledki raziskave so ključni za preučevanje okoljskih sprememb na Zemljinem površju (geografija, geomorfologija, vodarstvo, inženirska geologija, gozdarstvo, kartografija), sodobno upravljanje z okoljem in zmanjševanje nevarnosti naravnih nesreč, kot tudi za zgodovinsko analizo pokrajine in delovanja človeka v njej (arheologija, paleogeografija, okoljska zgodovina).

Študija izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje z inovativnim pogonom za natančno gibanje orbitalne platforme

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: prof. dr. Tomaž Rodič (C3M, d. o. o.).

Vodja z ZRC SAZU: K. Oštir.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2008–31. 1. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Cilj predlaganega projekta je bil izdelati študijo izvedljivosti mikrosatelita za daljinsko zaznavanje. Motivacija za projekt temelji na zadnjih dosežkih na področju tehnologije mikro in nano satelitov, ki omogoča cenovno ugodno zajemanje lokalnih in globalnih podatkov iz vesolja. V prvi fazi projekta so sodelavci na podlagi analize uporabniških potreb, tehničnih in finančnih omejitev poiskali najkoristnejšo rešitev daljinskega zaznavanja. Pri tem so upoštevali zajemanje posnetkov vegetacije in njenih sprememb v različnem časovnem obdobju (sezonsko, večletno), napovedovanje stanja pridelkov v kmetijstvu in opazovanje posledic suše, spremljanje stanja gozdov, zaraščanja in zmanjševanja njihovega obsega, opazovanje vpliva človekove dejavnosti na vegetacijo, ocenjevanje ekološke škode, spremljanje urbanih površin, opazovanje legalnih in nelegalnih odlagališč odpadkov, izdelavo modelov višin oziroma reliefa, kartiranje, izdelavo topografskih in tematskih kart, opazovanje kopenskih in morskih voda, opazovanje poplav, opazovanje naravnih nesreč, hitro kartiranje in oceno škode. Zahteve so bile glavno vodilo konceptualne študije v drugi fazi projekta, kjer so bile preučene možne rešitve za nov satelitski sistem. V projektu je bila poiskana najprimernejša koristnejša rešitev za pridobivanje podatkov daljinskega zaznavanja in lasten satelitski sistem, katerega razvoj se nadaljuje v okviru centra odličnosti *Vesolje-SI*.

Materialna kulturna dediščina v slovenskih narečjih: geolingvistična predstavitev

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Škofic (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša).

Sodelavec: P. Pehani

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Raziskovalni projekt je zajemal oblikovanje interaktivne podatkovne baze, jezikoslovno analizo in geolingvistično predstavitev slovenskega narečnega besedja za pomensko polja »človek«, tj. besede za dele telesa, bolezni in družino v obsegu, določenem v vprašalnico Slovenskega lingvističnega atlasa. Besedje je bilo zajeto na 413 točkah v Sloveniji in zamejstvu, preneseno v elektronsko bazo podatkov SlovarRed, s pomočjo geografskih informacijskih sistemov (GIS) pa je bila omogočena njegova predstavitev na jezikovnih, tj. besednih/leksičnih in besedotvornih, kartah, in v publikaciji nacionalnega pomena Slovenski lingvistični atlas.

Peter Pehani je sodeloval na področju GIS in kartografije, in sicer pri geopozicioniranju točk zajema, pri oblikovanju karte narečij in narečnih skupin ter pri oblikovanju šablone za posamezen list Slovenskega lingvističnega atlasa.

Kombinirani visokoločljivostni postopki zajemanja, razpoznavanja in vzdrževanja prostorskih podatkov

Vrsta projekta: ciljni raziskovalni projekt.

Vodja: dr. Tomaž Žagar (Geodetski inštitut Slovenije).

Sodelujoče raziskovalne organizacije: Geodetski inštitut Slovenije, Univerza v Ljubljani (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo) in DFG CONSULTING informacijski sistemi, d.o.o.

Vodja delovne skupine z ZRC SAZU: T. Veljanovski.

Sodelavci z ZRC SAZU: U. Kanjir, Ž. Kokalj, A. Marsetič, K. Oštir, T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 1. 10. 2010–31. 3. 2012

Z visokoločljivimi metodami daljinskega zaznavanja (digitalna aerofotogrametrija, multispektralno satelitsko snemanje, lasersko skeniranje in radarsko snemanje) pridobivamo prostorske podatke, pomembne za zajem in vzdrževanje državnih topografskih podatkov. Slovenski državni topografski podatki se vzdržujejo na različnih ravneh meril, v različnih oblikah, prikaznih in medijskih oblikah ter v različnih časovnih periodah. Poudarek projekta je na odkrivanju optimalnih metod in tehnologij za zaznavanje topografskih objektov in njihovih sprememb iz kombinacije navedenih virov daljinskega zaznavanja s posamodejnimi ali samodejnimi postopki. Raziskava je sinergijsko sodelovanje med štirimi raziskovalnimi organizacijami in zajema naslednje korake: (1) preučevanje podatkov, ki izhajajo iz operativno že uveljavljenih tehnologij, (2) izdelava študije dostopnih virov in njihovih karakteristik ter raziskava možnosti njihove implementacije pri zajemu in posodabljanju topografskih podatkov, (3) raziskava postopkov zajema, prepoznavanja in vzdrževanja topografskih podatkov, (4) raziskava možnosti implementacije različnih avtomatskih oziroma polavtomatskih postopkov, (5) analiza možnosti uporabe kombiniranih metod implementacije digitalne aerofotogrametrije skupaj z rastrskimi podatki satelitskih in lidarskih snemanj.

Center odličnosti Vesolje, znanost in tehnologije

Vrsta projekta: Center odličnosti.

Vodja centra: prof. dr. Tomaž Rodič, Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani.

Sodelujoče ustanove: Naravoslovnotehniška fakulteta, Univerza v Ljubljani; Fakulteta za elektrotehniko, Univerza v Ljubljani; Fakulteta za matematiko in fiziko, Univerza v Ljubljani; Inštitut Jožef Stefan; Dewesoft d. o. o.; Sinergise d. o. o.; TIC – LENS d. o. o.; Impol d. o. o.; Iskra TELA d. d. ter Zavarovalnica Maribor d. d.

Vodja z ZRC SAZU: K. Oštir.

Sodelavci z ZRC SAZU: U. Kanjir, Ž. Kokalj, P. Lamovec, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski, dr. Klemen Zakšek (Univerza v Hamburgu).

Obdobje trajanja: 18. 3. 2010–31. 12. 2013

Vesoljske tehnologije so v procesu revolucionarnega prehoda, ki je posebej izrazit na področju mikro in nano satelitov, kjer so se z radikalno miniaturizacijo integriranih podsistemov in relativno ugodnimi komercialnimi komponentami občutno znižali stroški razvoja, izstrelitve in uporabe satelitov. Vesolje zaradi teh korenitih sprememb ni več rezervirano samo za velike raziskovalno-razvojne institucije iz ekonomsko močnih držav. Konzorcij partnerskih organizacij je spoznal velik potencial porajajočih tehnologij in aplikacij. 46 raziskovalcev in inženirjev združuje moči na naslednjih področjih: MEMS osnovani mikropropulziji; funkcionalno porazdeljenih materialih za majhne satelite; integriranem strukturnem oblikovanju in termalnem upravljanju; kontroli višine; znanstvenih prispevkih; komunikaciji in operaciji zemeljske postaje; virtualnem modeliranju in optimizaciji podsistemov; daljinskem zaznavanju, meteorologiji, astrofiziki, procesiranju podatkov in slik.

Evropski laboratorij za modeliranje pokrajin in prostorov

Vrsta projekta: mednarodni projekt.

Vodilni partner: Univerza Franche-Comté, Besançon, Francija.

Sodelujoče ustanove: MSH C. N. Ledoux, UMS 2913, CNRS; Laboratoire de Chrono-Ecologie, UMR 6565, CNRS; Théoriser et Modéliser pour Aménager, UMR 6049, CNRS ter Inštitut za arheologijo ZRC SAZU.

Vodja z ZRC SAZU: K. Oštir.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, A. Marsetič, P. Pehani, I. Šprajc, S. Tecco Hvala (Inštitut za arheologijo), T. Veljanovski.

Obdobje trajanja: 2007–2011

Cilj laboratorija ModelTER je modeliranje pokrajin in prostorov v dolgem časovnem obdobju. Francosko-slovenski raziskovalci se v okviru različnih projektov že dalj časa ukvarjajo s to tematiko, z ustanovitvijo tega francosko-slovenskega laboratorija pa se strokovno sodelovanje še dodatno usmerja in pogloblja.

ModelTER spada v skupino t. i. Evropskih združenih laboratorijev (European Associated Laboratories – LEA). LEA je "laboratorij brez zidov", ni prava pravna oseba, povezuje pa dva do tri laboratorije iz CNRS (Francoski nacionalni center za znanstveno raziskovanje) z raziskovalnimi organizacijami iz drugih Evropskih držav, ki skupaj delujejo na skupnem projektu za dobo štirih let, z možnostjo podaljšanja. Projekt se realizira s skupnimi človeškimi in materialnimi potenciali vseh pridruženih organizacij.

Remaking eastern borders: a network exploring money, gender and sexuality in the border transformations of Europe's eastern periphery / Preurejanje evropskih vzhodnih meja: raziskovalna mreža socialnih, moralnih in materialnih premestitev vzhodnoevropskih periferij

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Program COST, Evropska komisija in Evropska znanstvena fundacija.

Vodilni partner: University of Manchester, Združeno kraljestvo.

Sodelujoče ustanove: več kot 70 ustanov iz različnih držav.

Vodja z ZRC SAZU: N. Gregorič Bon.

Obdobje trajanja: januar 2009–januar 2013

Raziskovalna mreža obravnava družbeni, ekonomski in politični pomen vzhodnih meja Evrope. Njen namen je povezati obstoječa znanja strokovnjakov, katerih empirične ali teoretske raziskave se osredotočajo na območje severovzhodnih (območje Baltika) in jugovzhodnih (območje Balkana) meja. Cilj raziskovalne mreže je razviti novo razumevanje družbenih, moralnih in materialnih izkušenj meja. Združuje štiri delovne skupine: 1) Meje; 2) Potovanja, izmenjave in prevodnosti; 3) Razlike in neenakosti; 4) Dokumenti, tehnike in tehnologije.

ARCLAND - Archaeolandscapes Europe / Nekdanje evropske pokrajine

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Program Kultura 2007–2013, Evropska komisija.

Vodilni partner: Roman-Germanic Commission of the German Archaeological Institute, Nemčija.

Vodja projekta: A. G. Posluschny, Roman-Germanic Commission of the German Archaeological Institute, Frankfurt/Main, Nemčija.

Sodelujoče ustanove: več kot 40 ustanov iz različnih držav.

Vodja z ZRC SAZU: T. Veljanovski.

Sodelavci z ZRC SAZU: Ž. Kokalj, K. Oštir, A. Marsetič.

Obdobje trajanja: 15. 9. 2010–15. 9. 2015

Povezovalni projekt *Archaeolandscapes Europe* v okviru programa *Kultura 2007–2013* združuje več kot 40 inštitucij različnih držav Evropske unije, ki se ukvarjajo z raziskovanjem in dokumentiranjem arheološke dediščine. Petletni program projekta spodbuja vseevropsko sodelovanje za izobraževanje in raziskovanje uporabe satelitskih in zračnih posnetkov (aerofoto ali letalski posnetki), laserskega opazovanja (Lidar) in drugih naprednih tehnik daljinskega opazovanja za proučevanje in dokumentacijo arheološke in kulturne dediščine. ZRC SAZU sodeluje na področju prepoznave mikroobjektov površja v lidarskih podatkih ter skupaj z Univerzo v Ljubljani pri razširjanju uporabe arhivskih aerofoto posnetkov ter identifikaciji dostopnosti virov arhivskih letalskih posnetkov.

NEREIDS - New Service Capabilities for Integrated and Advanced Maritime Surveillance / Nove storitvene zmogljivosti za integriran in napreden pomorski nadzor

Vrsta projekta: sodelovalni projekt, 7. okvirni program, Sodelovanje, Vesolje, Evropska komisija.

Vodilni partner: GMV Aerospace and Defence S.A., Madrid, Španija.

Vodja z ZRC SAZU: K. Oštir.

Sodelavci z ZRC SAZU: U. Kanjir, Ž. Kokalj, P. Lamovec, A. Marsetič, P. Pehani, T. Veljanovski.

Čas trajanja: 1. 11. 2011–31. 12. 2013

Sodelovalni projekt *NEREIDS* je povezava 14 inštitucij različnih držav Evropske unije, ki se ukvarjajo z opazovanjem in odkrivanjem objektov na morju. Učinkovit nadzor pomorskega prometa je strateškega pomena in predstavlja pomembno vlogo pri zagotavljanju varnosti pomorskega prometa (vključno za spremljanje nevarnega blaga, odkrivanje piratstva), upravljanju z viri onesnaževanja (izlivi nafte) in boju proti nezakonitim migracijam ter raznim čezmejnimi zločinom. Te pomorske informacije morajo biti zanesljive, predvsem pa jih je potrebno zagotoviti pravočasno. Raziskovalci bodo iz satelitskih radarskih in optičnih podob raziskovali in razvijali metode za odkrivanje in identifikacijo neznanih ladij oziroma čolnov znotraj in zunaj voda EU.

Family and kinship through modernisation and migration: case studies of Albania and Slovenia / Družina in sorodstvo skozi modernizacijo in migracijo: študije primerov iz Albanije in Slovenije

Vrsta projekta: bilateralni projekt, ARRS.

Vodja: N. Gregorič Bon.

Sodelujoča ustanova: University of Tirana, Albanija.

Sodelavke z ZRC SAZU: dr. Saša Čaval ter M. Lukšič - Hacin, M. Lokar, M. Vah Jevšnik (vse tri iz Inštituta za slovensko izseljenstvo in migracije).

Obdobje trajanja: 2010–2011

Projekt obravnava pomen in vlogo družine ter sorodstva v kontekstu urbanizacije v nekaterih slovenskih in albanskih mestih (Ljubljana, Koper, Tirana, Vlora in Elbasan) in izseljevanja Albancev iz Albanije, Kosova in Republike Makedonije ter povratnikov v Albanijo. Temeljni cilji projekta

so ugotoviti, kakšna je dejanska narava omenjenih družin in sorodstva, kako ju posamezniki opredeljujejo, upravljajo in poustvarjajo za dosego svojih individualnih ciljev; prikazati razliko med pravnim in nacionalnim razumevanjem družine ter razumevanjem družine med priseljenci in povratniki ter ugotoviti, ali in na kakšen način se s procesi urbanizacije in migracije spreminjata pomen in vloga družine in sorodstva. Rezultati raziskave bodo prispevali k boljšemu poznavanju pomena družine in sorodstva med albanskimi priseljenci v Sloveniji ter povratniki v Albaniji.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **N. Gregorič Bon** je bila urednica za knjižne recenzije pri reviji *Anthropological Notebooks*. Kot recenzentka je sodelovala pri reviji *Dve Domovini*, ki izhaja pri založbi ZRC. 23. 1. se je v okviru *COST IS0803* akcije udeležila sestanka nacionalnih koordinatorjev.
- **L. Debevec** je bila urednica za knjižne recenzije pri mednarodni reviji *Social Anthropology*, Oxford (UK): Blackwell Publishing (do konca februarja 2011), članica uredništva slovenske znanstvene revije *Anthropological Notebooks* in članica Steering committee pri EASA Religion Network.
- **U. Kanjir** je sodeluje v mednarodni organizaciji ISPRS (International Society for Photogrammetry and Remote Sensing) Student Consortium.
- **Ž. Kokalj** se je udeležil trienalnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji*, lg, 25. 3. Od 14. do 16. marca je v Bibracte, v Franciji organiziral in vodil mednarodno znanstveno srečanje *Training and research in the archaeological interpretation of LIDAR*«. 10. maja se je udeležil seminarja *Geographic Information for Development* v Ljubljani.
- **A. Marsetič** se je udeležil trienalnega simpozija *Naravne nesreče v Sloveniji*, lg, 25. 3.
- **K. Oštir** je recenzent revij *IEEE Transactions on Remote Sensing and Geoscience* in *Geodetski vestnik* ter predsednik Sekcije za fotogrametrijo in daljinsko zaznavanje pri Zvezi geodetov Slovenije.
- **T. Podobnikar** je član znanstvenih odborov SAGEO (International Conference on Spatial Analysis and Geomatics), Francija, ter GIS v Sloveniji. Kot član uredniškega odbora je sodeloval pri *Geodetskem vestniku*, kot recenzent pa pri revijah *Geodetski vestnik*, *IJGIS (International Journal of Geographical Information Science)*, *Journal of Spatial Science*, *P&RS (ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing)* ter *Geographica Pannonica*.
- **I. Šprajc** je bil recenzent revij *Arheo*, *Revista Mexicana de Astronomía y Astrofísica* in *Latin American Antiquity*, član uredniških odborov revij *Anthropological Notebooks*, *International Journal of Euro-Mediterranean Studies*, *National Geographic Slovenija* ter knjižne zbirke *Studia Humanitatis* ter član znanstvenega organizacijskega odbora mednarodne konference *SEAC 2011: Stars and Stones*.
- **B. Telban** je član mednarodnih uredniških odborov ter recenzent pri antropoloških revijah *Ethnos*, *Suomen Antropologi*, *Journal of the Finnish Anthropological Society*, *The Asia Pacific Journal of Anthropology* ter glavni urednik antropološke revije Društva antropologov Slovenije *Anthropological Notebooks*. Je član mednarodnega uredniškega odbora pri založbi Berghahn Books (New York in Oxford), European Society of Oceanists Series. Za terensko delo na Papui Novi Gvineji v letu 2011 je pridobil finančna sredstva s strani Firebird Foundation for Anthropological Research (*The Poetics of Ambonwari Oral History*, sodelavka pri projektu Daniela Vávrová, The Cairns Institute, James Cook University, 10. 12. 2010–10. 10. 2012).
- **T. Veljanovski** je recenzentka revij *Elsevier International Journal of Applied Earth Observation and Geoinformation*, *Elsevier Journal of Environmental Management* in *Geodetski vestnik*.

ZNANSTVENI SESTANKI

COST IS0803 Future Planning meeting v Sofiji, Bolgarija, 2.–3. 12. Znanstveni sestanek nekaterih članov mednarodne znanstvene mreže *COST IS0803 Preurejanje evropskih vzhodnih meja: raziskovalna mreža socialnih, moralnih in materialnih premestitev vzhodnoevropskih periferij / Remaking eastern borders: a network exploring money, gender and sexuality in the border transformations of Europe's eastern periphery*). N. Gregorič Bon se je sestanka udeležila kot nacionalna so-koordinatorica.

KNJIŽNICA IN DOKUMENTACIJA

V knjižnici je zbranih več kot 1500 bibliografskih enot (člankov in knjig), ki se pretežno nanašajo na geografske informacijske sisteme, daljinsko zaznavanje, arheologijo in antropologijo. Prejema znanstvene revije *International Journal of Remote Sensing*, *Photogrammetric Engineering and Remote Sensing*, *IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing*, *International Journal of Geographical Information Science*, *GIM International*, *Latin American Antiquity*, *Ancient Mesoamerica*, *Mexicon*, *Archaeoastronomy: The Journal of the Center for Archaeoastronomy*. Zbrana in urejena je baza podatkov o arheoloških najdiščih in arheološki kulturni dediščini Srednjedalmatinskih otokov ter bibliografska baza podatkov za Mezoameriko.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Instituto Nacional de Antropología e Historia / Nacionalni inštitut za arheologijo in zgodovino, Mehika.
- James Cook University, The Cairns Institute / Univerza James Cook, Inštitut Cairns, Cairns, Avstralija.
- Technische Universität Wien / Tehniška univerza na Dunaju, Avstrija.
- University of Cambridge / Univerza Cambridge, Združeno kraljestvo.
- Université de Franche-Comté / Univerza Franche-Comté, Besançon, Francija.
- University of Kent at Brussels / Univerza Kent, Bruselj, Belgija.
- Univerzitet u Sarajevu / Univerza v Sarajevu, Bosna in Hercegovina.
- University of Tirana / Univerza v Tirani, Albanija.

OBISKI NA INŠTITUTU

- Dr. Elise Fovet, Université de Franche-Comté, Besançon, Francija, 6. 5.–24. 5., 6.–16. 12.: obiska v okviru bilateralnega projekta *Hiperspektralno in lidarsko zaznavanje v pokrajinski arheologiji (PROTEUS)*.
- Mag. Enriketa Pandelejmon, Oddelek za zgodovino, Fakulteta za zgodovino in filologijo, Univerza v Tirani, Tirana, Albanija, 27. 9.–1. 10.: delo pri projektu znanstvenoraziskovalnega sodelovanja med Republiko Albanijo in Republiko Slovenijo z naslovom *Družina in sorodstvo skozi modernizacijo in migracijo: študije primerov iz Albanije in Slovenije*.
- Tomaž Lovrenčič, Evropski satelitski center, Madrid, Španija, 25. 11.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Liza Debevec

- *Contemporary African food studies*. AEGIS conference – organizacija in vodstvo panela, Uppsala, Švedska, 15.–18. 6.

Nataša Gregorič Bon

- *Trans-forming the »European border«: pilgrimage to Stavridi in Himarë/Himara area, Southern Albania*. Predavanje na *COST IS0803 konferenci Remaking borders* v Katanji, Italija, 20.–22. 1.
- *Himara në histori*. Vabljen predavanje na *Konferenci III Mbare-Himariote*, Dhermi, Albanija, 5.–6. 6.

Urša Kanjir

- *Objektivna klasifikacija in njene aplikacije na daljinsko zaznanih podatkih*. Predavanje na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani, Ljubljana, 18. 5.
- *Change detection of urban areas – the Ljubljana, Slovenia case study*. Predstavitve posterja na konferenci *Joint Urban Remote Sensing Event (JURSE 2001)*, München, Nemčija, 11.–14. 4.
- *Multi level segmentation of soil sealing in urban areas*. Predavanje na *32. konferenci Asian Conference of Remote Sensing (ACRS 2011)*, Taipei, Taiwan, 3.–7. 10.

Žiga Kokalj

- *Velika Britanija – zibelka industrijske revolucije, kulturno pisana varuhinja svojih zakladov*. Predavanje v Galeriji Vahtnca, Škofja Loka, 18. 1.
- *Velika Britanija – zibelka industrijske revolucije, kulturno pisana varuhinja svojih zakladov*. Predavanje v Osrednji knjižnici, Celje, 24. 1.
- *DEM visualization techniques for archaeological interpretation*. Predavanje na sestanku in delavnici *Archaeolandscapes*, Edinburgh, Velika Britanija, 8.–17. 3.
- *The Soča Front (WW 1): Landscape recovery in a mountainous karst landscape*. Vabljen predavanje na konferenci Ameriškega združenja za okoljsko zgodovino *History and sustainability: stories of progress, hubris, decline, and resilience*, Phoenix, ZDA, 16. 4. (soavtor M. Zorn)
- *Visualization techniques of lidar derived elevation models for archaeological interpretation*. Predavanje in udeležba na delavnici *Poleti v preteklost – uporaba daljinskega zaznavanja pri raziskovanju preteklosti*, Ljubljana, 12. 5.
- *The Soča Front (WW 1): Landscape recovery in a mountainous karst landscape*. Predavanje v okviru slovensko-srbskega bilateralnega projekta *Naravne nesreče kot dejavnik pokrajinskih sprememb*, Babin zub, Srbija, 24. 5. (soavtor M. Zorn)
- *Mobilizing students to monitor local environmental problems with Earth observation data*. Predavanje in udeležba na simpoziju *EARSeL Remote sensing and geoinformation not only for scientific cooperation* in delavnici *Education and Training*, Praga, Češka, 30. 5.–2. 6.
- *DEM visualization techniques for archaeological interpretation*. Predavanje in udeležba na simpoziju *Technological Advances in Landscape and Heritage Management and Recording Symposium*, Dublin, Irska, 12. 8.
- *DEM visualization techniques for archaeological interpretation*. Predavanje in vodenje tematske sekcije z naslovom *Landscape archaeology: Archaeological prospection* na kongresu *International union for prehistoric and protohistoric sciences (UIPPS)*, Florianopolis, Brazilija, 8. 9.

Aleš Marsetič

- *Raw data processing and terrain modelling*. Predavanja na delavnici TRAIL, Glux-en Glenne, Francija. 14.–16. 3.

Krištof Oštir

- *Nacionalna infrastruktura in vizija razvoja in raziskav na področju vesolja v Sloveniji*. Predavanje na informativnem dnevu Evropske vesoljske agencije, 4. 5.
- *Daljinsko zaznavanje*. Gost dr. Krištof Oštir, 19. 5. Oddaja *Frekvenca X*, RTV Slovenija.
- *Astronomical significance of architectural orientations in the Maya Lowlands: new data, analyses and interpretations*. Predavanje na mednarodni konferenci SEAC 2011: *Stars and Stones: Voyages in Archaeoastronomy and Cultural Astronomy*, Évora, Portugalska, 20. 9. (soavtorja I. Šprajc, Pedro Francisco Sánchez Nava).
- *Opazovanje Slovenije iz Vesolja*. Predavanja na srednjih šolah: Gimnazija Kranj, Gimnazija Krško, Gimnazija Murska Sobota, Srednja šola Slovenska Bistrica, Srednja kmetijska šola Rakičan, Gimnazija in srednja veterinarska šola Ljubljana, november in december 2011.

Ivan Šprajc

- *Vzpon in propad civilizacije Majev*. Javno predavanje, Ljubljanski grad, 11. 1.
- *Astronomija in arhitektura v predšpanski Mezoameriki*. Javno predavanje, Ljubljanski grad, 25. 1.
- *Mesta, ki jih je prerasla goščava: arheološka odkritja v deželi Majev*. Javno predavanje, Ljubljanski grad, 1. 2.
- *El Preclásico en el sureste del estado de Campeche, México*. Predavanje na XXV Simposio de Investigaciones Arqueológicas en Guatemala, Guatemala, Guatemala, 20. 7.
- *Orientaciones astronómicas en la arquitectura maya de las tierras bajas: nuevos datos e interpretaciones*. Predavanje na XXV Simposio de Investigaciones Arqueológicas en Guatemala, Guatemala, Guatemala, 22. 7.
- *Astronomical significance of architectural orientations in the Maya Lowlands: new data, analyses and interpretations*. Vabljen predavanje na mednarodni konferenci SEAC 2011: *Stars and Stones: Voyages in Archaeoastronomy and Cultural Astronomy*, Évora, Portugalska, 20. 9. (soavtorja Pedro Francisco Sánchez Nava, K. Oštir).
- *(Ne)ravnovesje med naravo in kulturo: primer Majev*. Vabljen predavanje na mednarodnem simpoziju *Staroselske kulture kot opomin sodobni družbi pri varstvu okolja in zaščiti dediščine*, Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, 26. 10.
- *Arquitectura y planeación urbana en Calakmul, Campeche, México: astronomía, calendario y geografía simbólica*. Predavanje na XXI Encuentro Los Investigadores de la Cultura Maya, Campeche, Campeche, Mehika, 17. 11.
- *Significado astronómico y orientaciones en la arquitectura maya de las tierras bajas: análisis estadísticos e interpretaciones contextuales*. Predavanje na VII Mesa Redonda de Palenque, Palenque, Chiapas, Mehika, 1. 12. (soavtorja Pedro Francisco Sánchez Nava, K. Oštir).
- *Astronomija v arhitekturi Majev: najnovejša odkritja*. Javno predavanje, Cankarjev dom, Ljubljana, 21. 12.

Tatjana Veljanovski

- *Kartiranje poplav z radarskimi in optičnimi satelitskimi posnetki*. Vabljen predavanje na ARSO Posvetu o daljinskem zaznavanju poplavnih območij«, ARSO, Ljubljana, 17. 2.
- *Zaznavanje poplav s časovno vrsto radarskih satelitskih posnetkov ENVISAT in RADARSAT-2 ter primerjava z izdelki optičnih sistemov*. Predavanje na 2. trienalnem simpoziju *Naravne nesreče v Sloveniji 2011*, lg, 25. 3.
- *Comparison of three techniques for detection of flooded areas on ENVISAT and RADARSAT-2 satellite images*. Predavanje na konferenci *Geoinformation for disaster management: Gi4DM 2011*, Antalya, Turčija, 3.–8. 5.
- *Influence of radiometric pre-processing on image properties and comparability consistency*. Predavanje na ISPRS International Conference on Sensors and Models in Photogrammetry and Remote Sensing: SMPR2011, Teheran, Iran, 18.–19. 5.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Liza Debevec

- Burkina Faso, 27. 6.–9. 7.: terenska raziskava.
- Etiopija, Addis Ababa University, 1. 1.–31. 12.: študijski obisk (gostujoča docentka na Oddelku za socialno antropologijo).
- Tanzanija, University of Dodoma, 11.–19. 11.: promocija slovenske znanosti v tujini.

Nataša Gregorič Bon

- Tirana, Vlora in Dhermi, Albanija, 6.–20. 6. in 6. 8.–4. 9.: terenske raziskave.

Urša Kanjir

- München, Nemčija, 11.–14. 4.: udeležba na konferenci *Joint Urban Remote Sensing Event (JURSE 2011)*.
- Madrid, Španija, 18.–20. 7.: sestanek v okviru projekta *NEREIDS*.
- Taipei, Taiwan, 3.–7. 10.: udeležba na 32. konferenci *Asian Conference of Remote Sensing (ACRS 2011)*.
- Jhongli, Taiwan, 8.–12. 10.: Udeležba na 7. *ISPRS SC Poletni šoli z naslovom Spatial Information Sciences for Environmental Monitoring*.
- Istanbul, Turčija, 17.–20. 11.: Udeležba na delavnici *Earth Observations for the Social Benefit of the Balkans* projekta *OBSERVE*.
- Mol, Belgija, 5.–9. 12.: obisk inštituta VITO in raziskovalno delo v okviru bilateralne pogodbe.

Žiga Kokalj

- Poznan, Poljska, 20.–23. 9.: udeležba na konferenci *Aerial Archaeology Research Group (AARG)*.
- Santander, Španija, 20.–23. 6.: udeležba na *The international conference on computational science and its applications (ICCSA)*.

Peter Lamovec

- Salzburg, Avstrija, 7.–18. 2.: udeležba na zimski šoli *Water Scarcity*.
- Ispra, Italija, 30. 3.–1. 4.: udeležba na konferenci *Image Information Mining*.

Aleš Marsetič

- Mol, Belgija, 5.–9. 12.: obisk inštituta VITO in raziskovalno delo v okviru bilateralnega projekta.

Krištof Oštir

- Berlin, Nemčija, 4.–8. 4.: udeležba na 8th *IAA Symposium on Small Satellites for Earth Observation*.
- Praga, Češka, 30. 5.–2. 6.: udeležba na 31st *EARSeL Annual Symposium*.
- Madrid, Španija, 18.–20. 7.: sestanek v okviru projekta *NEREIDS*.
- Logan, ZDA, 8.–11. 8.: udeležba na 25th *Annual Conference on Small Satellites*.
- Cape Town, Južna Afrika, 3.–7. 10.: udeležba na 62nd *International Astronautical Congress*.

Ivan Šprajc

- Mehika, 6. 3.–17. 6.: terenske raziskave.
- Tikal, Gvatemala, 25. 7.–9. 8.: terenske raziskave.

Borut Telban

- Cairns, Avstralija, The Cairns Institute, James Cook University, 1. 1.–20. 2.: raziskovalno delo.
- Papua Nova Gvineja, 21. 2.–24. 12.: terensko delo.

Tatjana Veljanovski

- Edinburgh, Velika Britanija, 8.–10. 3.: udeležba na sestanku *WP5 projekta ArcLand*.
- Ispra, Italija, 30.3.–1.4.: udeležba na konferenci *ESA-EUSC-JRC 2011, The Seventh Conference on Image Information Mining: Geospatial Intelligence from Earth Observation*.
- Antalya, Turčija, 3.–8. 5.: udeležba na konferenci *Gi4DM*.
- Teheran, Iran, 17.–18. 5.: udeležba na konferenci *ISPRS SMPR*.
- Poznan, Poljska, 20.–23. 9.: udeležba na sestanku projekta *ArcLand* in udeležba na konferenci *AARG*.

PEDAGOŠKO DELO

Liza Debevec

- Predavanja (kot gostujoča tuja predavateljica) na Department of Social Anthropology na Addis Ababa University v Etiopiji (1. 1.–31. 12.).

Nataša Gregorič Bon

- *Pogajanja o smeteh: Pogledi na turizem v vasi Dhërmi / Drimades, južna Albanija*. Gostujoče predavanje v okviru predmeta *Antropologija turizma* na Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo na Filozofski fakulteti, Univerza v Ljubljani, 11. 4.

Žiga Kokalj

Predavanja in vaje pri predmetu *Zaznavanje onesnaženosti na daljavo*, Univerza v Novi Gorici, Fakulteta za znanosti o okolju, Ljubljana, 12., 14., 21. 1

Krištof Oštir

- *Daljinsko zaznavanje I*. Dodiplomski predmet na Oddelku za geodezijo Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- *Obdelava podob daljinskega zaznavanja*. Podiplomski predmet na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.
- *Uporaba daljinskega zaznavanja*. Nosilec predmeta na univerzitetnem podiplomskem študiju varstva okolja, ki ga izvaja Univerza v Ljubljani.
- *Daljinska istraživanja in Lasersko skeniranje*. Predmeta na Oddelku za geodezijo, Fakultete za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Sarajevu.

Ivan Šprajc

- *Arheologije sveta - Mezoamerika*. Dodiplomski predmet na Oddelku za arheologijo, Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani (30 ur).

MENTORSTVO

Liza Debevec je bila v šolskem letu 2010/2011 somentorica doktorandoma Tamirat Tefera in Samuel Tibebe ter magistrskim študentom Mesfin Olika, Mariamawit Tassew, Teferi Abuhay in Tsadiku Oli na Univerzi v Addis Ababi, Etopija.

Krištof Oštir je bil mentor diplomantki Ani Urbas na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani in doktorandu Andreju Koblerju. Bil je študijski mentor U. Kanjir, P. Lamovcu, A. Marsetiču, Marku Premiču in Janezu Matosu.

Tomaž Podobnikar je mentor mlademu raziskovalcu P. Lamovcu, diplomantkam Eriki Jež, Katji Milost, Jerneji Šajn in Ireni Škof, diplomantoma Igorju Proseniku in Jaroslavu Obuju ter doktorandu Toniju Levičniku.

Ivan Šprajc je bil komentor Saši Čaval pri doktorskem študiju na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani in član komisije za zagovor, komentor Urši Habjan in mentor Goranu Gumzeju pri doktoratu na podiplomski šoli *Primerjalni študij idej in kultur* Politehnike Nova Gorica in ZRC SAZU.

Borut Telban je bil mentor Petru Kastelicu pri magistrskem študiju ter mentor Urši Habjan in komentor Goranu Gumzeju pri doktorskem študiju (vsi na Univerzi v Novi Gorici).

Urša Kanjir je bila somentorica diplomantki Nataši Đurić pri študiju na Fakulteti za gradbeništvo in geodezijo Univerze v Ljubljani.

BIBLIOGRAFIJA

Inštitutska bibliografija je na spletnih straneh inštituta.

SPLETNI NASLOV INŠTITUTA

<http://iaps.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

The Institute of Anthropological and Spatial Studies combines anthropological research with the development and application of methods and techniques of Geographic Information Systems (GIS) and remote sensing. Our anthropological research is focused on social anthropology of Papua New Guinea, Albania, Burkina Faso and Ethiopia, and on archaeology of Mesoamerica. Developing the methodology of spatial analyses, which have an important role in our interpretations, we take into consideration specific problems under study and the nature of research. Within the remote sensing research we investigate the problems of automatic satellite imagery registration and its advanced classification, paying particular attention to the development of new techniques of artificial intelligence and modelling, and to the application of remote sensing in various areas. The GIS studies include innovative generation of variables important in environment modelling, statistical analyses of their significance, cognitive cartography techniques, and natural and cultural landscape modelling.

Our past year anthropological research included fieldwork and analyses and interpretations of formerly acquired data. In the field of spatial studies we continued with the application of remote sensing and GIS in archaeology and other anthropological disciplines, and with the development of new methods and techniques of data processing, with a special emphasis on laser scanning, object-based satellite image classification and the application of machine learning to remote sensing. GIS research has been focused on elaborating digital relief models from data of differing quality. Our studies have been conducted within the program *Anthropological and Spatial Studies*, eight projects, two European FP7 projects and a centre of excellence: *LEA ModelTER - European Laboratory for Modelling of Landscapes and Territories over the Long Term*; *Harmonization of object detection on optical satellite images*; *ARCLAND - Archaeolandscapes Europe*; *Europeanization and emerging of »new« regionalisms on the »edges« of Europe*; *Case study Himar/Himarë in southern Albania*; *Feasibility study of a remote sensing micro-satellite with innovative propulsion for precise manoeuvring of the orbital platform*; *ArchaeDyn II – Spatial dynamics of territories from Prehistory to Middle Age*; *Investigation of microrelief structures with airborne lidar*; *Combined high resolution procedures for collection, detection and maintenance of spatial data*; *Astronomical properties of Maya architecture and urbanism*; *NEREIDS - New Service Capabilities for Integrated and Advanced Maritime Surveillance*; *Centre of Excellence Space-SI*.

Our library has more than 1500 bibliographic units, predominantly referring to GIS, remote sensing, archaeology and anthropology. We have a database of archaeological sites and cultural heritage of the islands of Central Dalmatia.

The Institute has been collaborating with universities and research institutions in UK, Mexico, France, Austria, Australia, Bosnia and Herzegovina and Belgium.

- 1 Tanja Petrović
- 2 Martin Pogačar
- 3 Oto Luthar
- 4 Irena Avsenik Nabergoj
- 5 Breda Čebulj Sajko
- 6 Jasna Fakin Bajec
- 7 Teja Komel
- 8 Ana Hofman

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE

PERSONALNA SESTAVA

Vodja: prof. dr. Oto Luthar

Višja znanstvena sodelavka: izr. prof. dr. Tanja Petrovič.

Znanstvena svetnika: prof. dr. Oto Luthar, dr. Breda Čebulj Sajko.

Znanstvene sodelavke: doc. dr. Ana Hofman, izr. prof. dr. Irena Avsenik Nabergoj (do 1. 3. na porodniškem dopustu), dr. Mateja Ratej (do 30. 6.).

Asistentka z doktoratom: dr. Jasna Fakin Bajec (do 15. 2 na porodniškem dopustu).

Asistenti: Ivanka Huber (mlada raziskovalka), Martin Pogačar, Primož Tanko (mladi raziskovalec).

Strkovna sodelavka: Teja Komel.

RAZISKOVALNI PROGRAM IN RAZISKOVALNI PROJEKTI

Jezik, spomin in politike reprezentacije

Vrsta projekta: raziskovalni program.

Vodja: O. Luthar.

Sodelavci: B. Čebulj Sajko, T. Petrović, M. Černič Istenič, D. Knežević Hočevar (Družbenomedicinski inštitut); doc. dr. Franc Marušič, doc. dr. Katja Mihurko Poniž, doc. dr. Rok Žaucer, dr. David Bandelj (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2012

Konsistentna in večplastna kulturna zgodovina spomina je v času izrazito usmerjenega in specializiranega raziskovanja preveč zahteven in vseobsežen projekt, da bi ga lahko zadovoljivo izpeljali predstavniki ene same discipline. Pregled in analiza procesov oblikovanja formaliziranega spomina in njegove vsakdanje rabe (in izrabe) zato narekuje tudi sodelovanje raziskovalk in raziskovalcev s področja zgodovine, sociologije, jezikoslovja, antropologije in etnologije. Preučevanje večplastne kulturne zgodovine spomina je osredotočeno na analizo procesov oblikovanja popularnega in formaliziranega spomina in njegove vsakdanje (iz)rabe. V program so vključeni jezikoslovci, antropologinji, sociologinja, etnologinji, kulturolog in zgodovinarja. V letu 2011 je bil kot rezultat dela v okviru programa objavljen zbornik *Politike reprezentacije v Jugovzhodni Evropi na prelomu stoletij*. Zbornik prinaša pogljbno in teoretsko razdelano obravnavo reprezentacijskih funkcij širokega spektra družbenih, kulturnih, političnih / verbalnih, vizualnih in glasbenih praks v Sloveniji in v sorodnih družbah.

Izvori in transformacije motivov in simbolov v literaturi in jezikih

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: I. Avsenik Nabergoj.

Sodelavca: A. Žele (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša), akad. prof. dr. Jože Krašovec (Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–31. 7. 2010, 1. 3. 2011–30. 11. 2012

Raziskava z vidikov kognitivne lingvistike, kognitivnega kriticizma in intertekstualnosti preučuje podobnosti in razlike v rabi motivov hrepenenja, šibkosti in skušnjave v mitih, folklornem izročilu ter literaturi slovenskega in evropskega prostora. I. Avsenik Nabergoj je od marca 2011 po končanem skrajšanem porodniškem dopustu v tujini zbrala dodatno študijsko literaturo. Nova spoznanja je predstavila v več študijah, med drugim v znanstvenem članku *Temptation and Abduction in Epic Poems and Short Stories of Antiquity, Middle Ages and Modern Times*, ki ga je do konca 2011 oddala za objavo v zborniku, ki bo izšel pri založbi Vandenhoeck & Ruprecht v Göttingenu. Primerjalne raziskave motivov hrepenenja in skušnjave je razširila tudi na območje angleškega folklornega izročila in literature. J. Krašovec je za objavo doma in v tujini pripravil več znanstvenih člankov, med drugim *The Divine Name YHWH in Original and in Translations, Biblical Foundations of Reconciliation* idr. A. Žele je nadaljevala raziskavo izvorov in transformacij motivov in simbolov hrepenenja, šibkosti in skušnjave in sorodnih semantičnih polj z jezikoslovnega vidika.

Kulturna demografija prve svetovne vojne

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: P. Svoljšak (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).

Sodelavec s SIR: O. Luthar.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2012

Projektno delo je prešlo v fazo analize zbranega gradiva in oblikovanja mikro študij o demografskih učinkih 1. svetovne vojne na prebivalstveno strukturo na Slovenskem. V sklopu raziskovanja zdravstvenih razmer na soškem bojišču ter vpliva na smrtnost vojakov, se je nadaljevalo in zaključilo delo z raziskavo v zvezi z epidemijami na soški fronti in med prebivalstvom v njenem zaledju. Opravljena je bila študija o slovenski spominski pokrajini in nacionalizaciji kolektivnega spomina po prvi svetovni vojni.

(Pre)oblikovanje spomina na prelomna obdobja v slovenski zgodovini 20. stoletja

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar.

Sodelavci: T. Petrović, M. Pogačar, I. Huber, I. Lapajne in I. Grdina, P. Bobič (Inštitut za kulturno zgodovino), R. Riha (Filozoski inštitut); K. Mihurko Poniž, D. Bandelj (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 4. 2013

Projekt obravnava razmerja med reprezentacijo spomina in politikami identitete v slovenski družbi v obdobju od konca socializma in ustanovitve neodvisne slovenske države. Za cilj ima oblikovanje integrativnega pristopa, ki povezuje raznovrstne oblike spominskih praks (uradne, vsakdanje, kolektivne, individualne ...), s katerimi se vzdržuje spomin na najbolj travmatična obdobja v novejši slovenski zgodovini, in sicer prvo in drugo svetovno vojno. Projekt opisuje dinamiko spreminjanja omenjenih spominskih praks po letu 1989 ter odvisnost in interakcijo med posameznimi

manifestacijami spomina. Situacija na Slovenskem je obravnavana v primerjalni perspektivi na evropski ravni – tako z ostalimi nekdanjimi socialističnimi državami kot z evropskimi državami primerljive velikosti.

Raziskovalna skupina se je posvetila celoviti analizi spominskih praks (uradne, vsakdanje, kolektivne, individualne ...), skozi katere se oblikuje in vzdržuje spomin na najbolj travmatična obdobja v novejši slovenski in tudi evropski zgodovini. V središču pozornosti je bil spomin na obdobje t. i. »druge tridesetletne vojne« oz. prva polovica 20. stoletja. Nadaljevalo se je proučevanje materialnih aspektov spominjanja (spomeniki, zgrajeni v zadnjih 20 letih) ter primerjalno analiziranje revizionističnih praks v vzhodni Evropi po padcu socializma.

Zvoki meje: Glasba in identiteta v obmejnih območjih v Sloveniji

Vrsta projekta: temeljni podoktorski raziskovalni projekt.

Vodja: A. Hofman.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2009–30. 4. 2011, podaljšano do 15. 3. 2012

Namen projekta je večplastna analiza kulturnih in glasbenih identitet na območju Prekmurja, ki bo prispevala k boljšemu razumevanju oblikovanja diskurzov o meji in obmejnih območjih v spreminjajoči se Evropi. Na podlagi analize Folklornega festivala v Beltincih skuša opozoriti na vlogo in pomen glasbenih praks v predstavljanju realnih in zamišljanju simbolnih mej. V letu 2011 sta bili kot planirani rezultat projekta objavljeni dve poglavji. Prvo, o folklornem festivalu v Beltincih kot primeru kontinuitete med socialistično in postsocialistično kulturno politiko in z naslovom *Questioning Socialist Folklorization: the Beltinci Folklore Festival in the Slovenian borderland of Prekmurje*, v monografiji *Volume Audiovisual Media in Southeastern Europe* pri založbi Cambridge Scholarly Publishers; drugo, ki obravnava festival kot primer kulturne prakse, ki aktivno sodeluje v reprezentacijah »obmejne izkušnje«, pa v monografiji *Politike reprezentacije v Jugovzhodni Evropi na prelomu stoletij* (Založba ZRC).

Multikulturna dediščina in nacionalna država: primeri Prekmurja, Bele krajine in Primorske

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: T. Petrovič.

Sodelavci: O. Luthar, M. Pogačar, T. Komel, T. Mastnak (Filozofski inštitut); K. Mihurko Poniž, D. Bandelj (Univerza v Novi Gorici).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt obravnava koncept *večkulturne dediščine* kot kategorije, ki jo določajo dinamični narativi, prakse in simbolizacije. Ob tem se posveča vernakularnim praksam, ki prihajajo v stik s procesi dominantne ideologizacije dediščine in vplivom dominantnega kanona kulturne dediščine, ki je »vtisnjen« v vsakdanje prakse njenega ustvarjanja/ohranjanja. Cilj projekta je pokazati, da lokalni akterji niso zgolj pasivni prejemniki dominantnih konceptov o »eni in edini« kulturni dediščini, ampak so obenem tudi pomembni nosilci aktivnega poseganja v in spreminjanja konceptualizacije dediščine. Zato dediščino/e razumemo kot *živete prakse in vsakdanje dejavnosti*. Vsebinsko je raziskava organizirana v okviru treh raziskovalnih sklopov: *Lokalni in individualni arhivi in zbirke, Dediščina kot 'performans' – kulturne manifestacije in Mediacija in digitalizacija večkulturne dediščine*.

Italijanska fašistična taborišča v spominih Slovencev in Slovenk

Vrsta projekta: temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: O. Luthar.

Sodelavci: B. Čebulj Sajko, T. Komel, K. Škrli, M. Ratej (Inštitut za kulturno zgodovino); prof. dr. Marta Verginella, doc. dr. Marica Rebeschini, Viljenka Škorjanec (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani).

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2014

Projekt se ukvarja s spominom na taboriščno izkušnjo Slovencev in Slovenk, ki je bila posledica italijanske zasedbe ozemlja, naseljenega s slovenskim prebivalstvom v prvi polovici 20. stoletja. Ideja za projekt izhaja iz prepričanja, da je v aktualnih evropskih diskusijah o totalitarizmih 20. stoletja (strokovnih in vsakdanjih) italijanskemu fašizmu in zlasti poglavju deportacije v italijanska fašistična taborišča namenjene premalo pozornosti. Namen projekta je z zbiranjem ustnih in drugih avtobiografskih ter arhivskih virov osvetliti temo, ki je skorajda neraziskana v slovenskem zgodovinsko in ki šele v zadnjih letih stopa v ospredje italijanskega zgodovinskega, slabo poznana pa ostaja tudi v mednarodnem okviru. Z zbiranjem življenjskih zgodb taboriščnikov in taboriščnic, ki so bili internirani v italijanska taborišča, danes pa dosegajo že visoko starost, bomo preprečili, da bi povsem izginila sled za izkušnjami in travmami, ki so zaznamovale pomemben del življenja slovenskega civilnega prebivalstva v času druge svetovne vojne.

Kulturna dediščina – medij za vzpostavljanje trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru

Vrsta projekta: podoktorski temeljni raziskovalni projekt.

Vodja: J. Fakin Bajec.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2011–30. 6. 2013

Glavni namen podoktorskega projekta je teoretično in aplikativno opredeliti vlogo kulturne dediščine pri vzpostavljanju trajnostnega razvoja v lokalnem prostoru. S študijo primera, ki bo zajemala etnografsko raziskavo zgodovine načina življenja na kraški kmetiji, in z ovrednotenjem pomembnih segmentov kmečke kulture za sodobno vzpostavljanje ekokmetijstva in ekoturizma na Krasu, bodo podane strokovne podlage za

oblikovanje trajnostnega razvoja kraške krajine. Skozi prakse ustvarjanja in uporabe dediščine bodo identificirane ključne pomanjkljivosti, tveganja ter izpostavljene ključne prednosti, priložnosti in potenciali za trajnostni razvoj kraškega podeželja. Obenem je cilj projekta opredeliti vlogo humanističnih in družboslovnih ved na področju tehnologij za trajnostno gospodarjenje.

V polletnem obdobju je bil opravljen strokovni pregled posameznih razvojnih projektov na Krasu (Pilotni projekt *Kras, Timav: Kraški regijski park, Kraški okraj I*), analizirani so bili strokovnoznanstveni prispevki s področja trajnostnega razvoja in dediščine. Na terenu je bil vzpostavljen kontakt s predsedniki turističnih, razvojnih in kulturnih društev na Komenskem Krasu in bila oblikovana strategija nadaljnjega medsebojnega sodelovanja.

Program promocije znanosti in inovativnosti

Vrsta projekta: aplikativni raziskovalni projekt.

Vodja: B. Čebulj Sajko.

Sodelavci: sodelavke in sodelavci inštitutov ZRC in zunanji sodelavci glede na letni program raziskovalnih igralnic.

Obdobje trajanja: 1. 5. 2010–30. 10. 2011

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo je v okviru svojega razpisa za promocijo slovenske znanosti prepoznalo projekt *Igrajmo se znanost!* – Raziskovalne igralnice ZRC kot enega izmed desetih najboljših slovenskih projektov na tem področju. V njem se promocija znanstveno-raziskovalnega dela nekaterih inštitutov ZRC SAZU povezuje s strokovnim delom muzejev in drugih kulturnih inštitucij, sorodnih znanstvenih inštitucij in civilnih društev. V juliju so bile izvedene že sedme raziskovalne igralnice, namenjene osnovnošolski mladini; igralnice so potekale tudi v decembru, po zaključku projekta. V izvajanju vsebine so sodelovali: Geografski inštitut Antona Melika, Inštitut za raziskovanje krasa, Glasbenonarodopisni inštitut, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede, Zavod za gozdove Slovenije, Slovenski etnografski muzej, Loški muzej Škofja Loka, Rokodelski center v Ribnici, Jamarsko društvo Sežana. Vodja projekta je njegove rezultate predstavila na 8. mednarodni konferenci otroških muzejev *Hands On!* (Ljubljana, 11.–15. 10.); z namenom, da bi se igralnice nadaljevale in še poglobile sodelovanja sodelavcev ZRC pri njihovem izvajanju, pa še na kolegiju ZRC 14. 6. in 18. 10.

Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Operativni program razvoja človeških virov, Evropski socialni skladi, Pedagoški inštitut.

Vodja: O. Luthar.

Koordinatorica projekta: M. Lukšič - Hacin.

Sodelavci: J. Gombač, M. Gliha, M. Lokar, Š. Marinšek, M. Milharčič Hladnik, J. Mlekuž, U. Strle, K. Toplak, C. Oberstar, T. Petrović, M. Pogačar; Mitja Sardoč (Pedagoški inštitut), Natalija Vrečer (Andragoški inštitut), Simona Zavrtnik (Fakulteta za družbene vede).

Obdobje trajanja: 2007–2011

Širše področje vzgoje in izobraževanja za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo je vključeno v zakonodajo in kurikulum na različnih ravneh sistemov vzgoje in izobraževanja znotraj držav Evropske Unije ter držav članic Sveta Evrope. Kljub temu ugotovitve Vseevropske študije Sveta Evrope o izobraževalnih politikah za demokratično državljanstvo kažejo, da je temeljni problem tega vsebinskega področja neustrezna povezanost zakonodajne ravni, izobraževalnih politik in šolske prakse ter neustrezen prenos izobraževalnih politik v pedagoško prakso. Te ugotovitve veljajo tudi za Slovenijo in predstavljajo *prvi* raziskovalni izziv projekta. *Drugi* raziskovalni izziv predstavljata teoretična kompleksnost in praktična protislovnost zagotavljanja enakosti in enotnosti ter sprejemanja, vključevanja in spoštovanja večkulturnosti sodobne Slovenije in drugih držav članic EU. *Tretji* raziskovalni izziv predstavlja večkulturno izobraževanje (multicultural education), ki ima že desetletja dolgo tradicijo v državah EU ter ZDA, v Sloveniji pa te tradicije še ni. *Četrty* raziskovalni izziv projekta je predstaviti medkulturne kompetence, ki so ena izmed osmih ključnih kompetenc, ki so po mnenju Evropske komisije potrebne za uspešno vključevanje v sodobne družbe, in predlagati način njihovega vključevanja v oblikovanje in izvajanje učnih načrtov in izobraževalnih programov v Sloveniji.

V letu 2011 se je nadaljevalo raziskovalno delo z realizacijo kazalnikov, s strokovnimi srečanji, terenskim delom (kvalitativni in kvantitativni del), analizo stanja in izdelavo strokovnih podlag. Z 31. avgustom se je projekt zaključil z zaključno konferenco, kjer so bili predstavljeni vsi rezultati raziskovalnega dela, vključno z objavljenimi publikacijami na temo izobraževanja za medkulturne odnose in aktivno državljanstvo. Posebna pozornost je bila posvečena tudi temi holokavsta.

Program usposabljanja mladega raziskovalca Ivanke Huber

Vodja: O. Luthar (mentor).

Znanstveno izhodišče in cilj raziskovalnega projekta je zgodovinski in sociološki vidik družine v Prekmurju. Raziskava proučuje družinsko življenje v Prekmurju ob posameznikovih pomembnih življenjskih prelomnicah, kot so rojstvo, otroštvo, mladost, poroka, ustvarjanje lastne družine, vse v kulturno-zgodovinskem in družbenem kontekstu s posebno pozornostjo na značilnostih pokrajine. Delo je obsegalo zbiranje in pregledovanje gradiva na terenu in v arhivih, v sklepnih fazah pa analizo gradiva in pisanje doktorske naloge.

Program usposabljanja mladega raziskovalca Primoža Tanka

Vodja: O. Luthar (mentor).

Raziskava je namenjena proučevanju slovenske literature konec 20. stoletja. Posebej se posveča spremembam v jeziku in tematikah ob koncu komunizma in v postkomunističnem obdobju, ter v besednjaku in odnosu do zgodovine in tudi spremembam v vrednotenju preteklih dogodkov. Cilj prvega leta usposabljanja je bil predvsem seznanitev z ustreznim teoretskim okvirjem in izborom relevantne literature, ki bo analizirana v doktorski disertaciji. Poleg študija literature in natančnejše opredelitve raziskave je bilo nekaj dela opravljenega v sklopu publikacije *Državlanski dnevnik*. Prijavljeni prispevek je bil sprejet na mednarodno konferenco *Nation States between memories of World War II and contemporary European politics*.

Austria and its neighbours: cultural transformations, political representations and trans/national identity concepts since 1989 / Avstrija in njeni sosedje: kulturne preobrazbe, politične reprezentacije in trans/nacionalna identiteta po letu 1989

Vrsta projekta: manjši raziskovalni projekt, Zukunftsfonds der Republik Österreich.

Vodilni partner: Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija.

Sodelujoče ustanove: Institut für Politikwissenschaft, Univerza na Dunaju, Avstrija; ZRC SAZU, Ljubljana.

Vodja z ZRC SAZU: O. Luthar.

Sodelavci z ZRC SAZU: T. Petrović, M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 1. 2. 2011–31. 1. 2014

V okviru projekta so sodelavci (O. Luthar, T. Petrović, M. Pogačar) pripravili krajša besedila za načrtovani zbornik, katerega redakcija se zaključila v drugi polovici leta 2012. Med detektiranimi poglavji bo v končni nabor prišla tematizacija skupne popularne kulture (npr. ansambel Avsenik) oz. vprašanje lojalnosti Slovencev na avstrijskem Koroškem do slovenske etnične skupnosti na eni strani in do avstrijske države na drugi. V ta namen bosta vključena krajša prispevka pesnice Cvetke Lipuš in založnika Lojzeta Wisserja.

Neglected Holocaust: Remembering the Deportation of Jews in Slovenia / Pozabljeni holokavst: Spomin na deportacije Judov v Sloveniji

Vrsta projekta: mednarodni projekt, Task Force for International Cooperation on Holocaust Education, Remembrance and Research, Slovenija.

Vodja: O. Luthar.

Sodelujoče ustanove: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Hrvaška; Österreichische Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija.

Sodelavci z ZRC SAZU: A. Hofman, M. Pogačar, T. Petrović.

Obdobje trajanja: 1. 7. 2010–30. 6. 2012

Cilj projekta je rekonstrukcija deportacije prekmurskih Judov in uničenja judovske skupnosti leta 1944 ter predstavitev zadnjega koraka holokavsta na Slovenskem. Projekt s svojimi rezultati in raziskavo naslavlja širok nabor ciljnih skupin: ustvarjalce učnih programov, delavce v izobraževanju, znanstvenike/raziskovalce, nevladne organizacije. Tovrstna ciljna publika bo omogočila ustrezno diseminacijo znanja in rezultatov projekta. Poleg tega projektna skupina (sodelujejo še raziskovalci iz Avstrije in Hrvaške) stremi k vzpodbujanju izmenjave strokovnih znanj med strokovnjaki Srednje in Jugovzhodne Evrope. V letu 2011 je bil organiziran sestanek s projektno skupino in eksperti; pregledan in izboljšán je bil osnutek priročnika za učitelje in spletne strani. Ob tej priložnosti so se sodelavci odločili, da bodo pripravili še učbenik za višje razrede osnovnih šol ter spletno stran preoblikovali tako, da bo tudi ta lahko uporabljena kot dopolnilno gradivo pri učnih urah, posvečenih holokavstu, še posebej zamolčani zgodbi o uničenju slovenske judovske skupnosti.

Negotiating Europe(anness): Austria, Slovenia and the Western Balkans in the process of EU-enlargement / Pogajanje Evrope/evropskosti: Avstrija, Slovenija in države zahodnega Balkana v procesu širitve EU

Vrsta projekta: mednarodni projekt, ASO/ZSI project.

Vodja: T. Petrović.

Sodelujoče ustanove: Institut für Politikwissenschaft, Universität Wien, Avstrija; Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu, Bosna in Hercegovina; Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu, Srbija; Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb, Hrvaška.

Sodelavci z ZRC SAZU: A. Hofman, M. Pogačar.

Obdobje trajanja: 15. 5. 2010–5. 4. 2011

Projekt ima za cilj deesencializirati na prvi pogled utrjene delitve evropske celine na Zahod in Vzhod, »Evropo« (EU) in »še-ne-Evropo« (države kandidatke), na »staro« in »novo« Evropo, ter problematizirati njihovo statično in utrjeno naravo s poglobljenim vpogledom v diskurzivne in slikovne prakse, prek katerih se danes pogaja pripadnost Evropi na področjih politike, kulture in vsakdanjega življenja v Avstriji, Sloveniji in državah zahodnega Balkana. Projekt temelji na zajetnem korpusu raziskovalnih podatkov raziskovalcev, vključenih v projekt in ostalih, ki so se posvečali raziskovanju podob Evrope in diskurzov o njej. Dodana vrednost projekta je tako v njegovem primerjalnem značaju kot v poudarku na večplastnosti, vzajemnosti in dialektiki podob, simbolov in diskurzov v procesu pogajanja Evrope/evropskosti. V letu 2011 je bil organiziran zaključni projektni sestanek v Sarajevu. Nadaljevano je delo na pripravi prispevkov za monografijo *Mirroring Europe*, ki bo objavljena pri mednarodni založbi Brill.

DRUGO DELO IN DEJAVNOSTI

- **I. Avsenik Nabergoj** je bila članica v študijski komisiji in mentorica pri štirih diplomskih nalogah na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici. Od 2011 je področna urednica za književnost in pomočnica glavnega urednika recenzirane znanstvene revije *Bogoslovni vestnik* na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani. Lektorirala je zbornik *Politične reprezentacije v Jugovzhodni Evropi na prelomu stoletij* (Kulturni spomin), lektorirala in skupaj z O. Lutharjem uredila znanstveno monografijo dr. Marjana Toša *Zgodovinski spomin na prekmurske Jude*. Na predlog založbe Intelego je prispevala obsežno poglavje (ok. 60 str.) za priročnik *Kriza vrednot v slovenski dramatik*, namenjen pripravi dijakov na maturo v letu 2012.
- **B. Čebulj Sajko** je bila vodja Mednarodne poletne šole muzeologije v Piranu (2.–5. 6.) na temo *Muzeji in spomin*. V kontekstu raziskovalnega zanimanja za povezovanje muzejev z znanostjo še naprej sistematično pregleduje arhive muzejev po Sloveniji, ki hranijo različne življenjske zgodbe. V okviru zadolžitve Sekcije je 14. 1. oddala seznam med drugo svetovno vojno deportiranih Judov iz Prekmurja, ki ga hrani Inštitut za novejšo zgodovino, 29. 3. pa seznam literature o madžarskem revizionizmu. Je odgovorna urednica *Knjižnice Glasnika SED* (od 23. 3.) in članica Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva (SED), Izvršnega odbora ICOM – odbora za Slovenijo (od 28. 2.), Strokovne komisije za premično kulturno dediščino pri Ministrstvu za kulturo ter Sveta zavoda Loškega muzeja.
- **J. Fakin Bajec** je asistentka z doktoratom na Raziskovalni postaji v Novi Gorici. S sodelovanjem O. Lutharja je vodila *Razvojni forum Kras*, katerega poslanstvo je vzpostaviti vzajemno strokovno sodelovanje različnih državnih in raziskovalnih institucij pri trajnostnem razvoju Krasa. Sodelovala je pri izvedbi projekta *Popis divjih odlagalšč na Krasu (projekt 101 jama)* in začela urejati zbornik *Kras in Brkini za radovedneže in ljubitelje*. Za posamezne deležnike je organizirala več strokovnih sestankov. Za občinsko glasilo *Burja*, ki ga izdaja Občina Komen, redno piše prispevke na temo zgodovine in etnologije Komenskega Krasa. Je članica uredniškega odbora *Izvestje Raziskovalne postaje ZRC SAZU v Novi Gorici in Goriškega letnika – zbornika Goriškega muzeja*.
- **A. Hofman** je kot zunanja raziskovalka sodelovala pri projektu *Muzički i igrački dijalekti multikulturne Srbije*, Oddelka za etnomuzikologijo Fakultete za glasbo Univerze v Beogradu. Recenzirala je znanstveno monografijo *Etnomuzikologija na razpotju: iz glasbene zakladnice kosovskih Romov*. Kot članica Kulturnega in etnomuzikološkega društva Folk Slovenija sodeluje pri realizaciji različnih projektov in prireditvev.
- **I. Huber** je mlada raziskovalka na Raziskovalni postaji Prekmurje, v okviru programa usposabljanja mladega raziskovalca pripravlja doktorsko disertacijo.
- **O. Luthar** je direktor ZRC SAZU, profesor na Univerzi Nova Gorica in član Znanstvenega sveta Inštituta za kulturne študije in zgodovino gledališča (Institut für Kulturwissenschaften und Theatergeschichte) na Avstrijski akademiji znanosti na Dunaju.
- **M. Pogačar** je član projektne skupine *Digital Memories* (Digitalni spomini) v okviru *Inter-disciplinary.net*.
- **P. Tanko** pod mentorstvom O. Lutharja pripravlja po programu usposabljanja mladega raziskovalca doktorsko disertacijo na temo sprememb v literaturi in odnosu do zgodovine konec 20. stoletja.

MEDNARODNO SODELOVANJE

- Avstrijska akademija znanosti, Dunaj, Avstrija.
- Etnografski inštitut SANU, Beograd, Srbija.
- Historični arhiv za Slovence v Avstraliji – država Novi Južni Wales, Sydney, Avstralija.
- Hrvaško etnološko društvo, Zagreb, Hrvaška.
- ICOM (ICOM Slovenije, ICOM Europe, ICME, CIMUSET).
- Inštitut za kulturne študije in zgodovino gledališča pri Avstrijski akademiji znanosti, Dunaj, Avstrija.
- Inštitut za jugovzhodno Evropo, Regensburg, Nemčija.
- Inštitut za Podonavje in Srednjo Evropo, Dunaj, Avstrija.
- Inštitut za slavistiko, Univerza na Dunaju, Avstrija.
- Oddelek za etnomuzikologijo, Fakulteta za glasbo, Univerza v Beogradu, Srbija.
- Oddelek za zgodovino in teorijo kulture, Filozofska fakulteta Univerze Sv. Klimenta Ohridskega, Sofija, Bolgarija.
- Oddelek za zgodovino na Univerzi Yale, ZDA.
- Šola vedenjskih ved, Univerza Macquarie, Sydney, Avstralija.
- Univerza Johannes Kepler, Linz, Avstrija.
- Zgodovinski inštitut Slovaške akademije znanosti, Bratislava, Slovaška.

OBISKI V SEKCIJI

- Prof. dr. Carol Silverman, direktorica Oddelka za antropologijo Univerze v Oregonu, ZDA, 3.–6. 9.: obisk in v okviru serije *Interlogi* predavanje z naslovom *Balkanska romska glasba med lokalnim in globalnim*.

PREDAVANJA, REFERATI IN DRUGI JAVNI NASTOPI

Irena Avsenik Nabergoj

- *Podobe matere, očeta in družine v umetniški besedi Ivana Cankarja*. Vabljen predavanje v Kulturnem domu v Bovcu, Bovec, 26. 2.
- *Ivan Cankar: Svetovi srca in duha. Izbor odlomkov, spremna beseda in uredniško delo Irena Avsenik Nabergoj*. Predstavitev knjige, knjigarna Konzorcij, Ljubljana, 21. 3. (sodelovanje Andreja Blatnika); na Slavističnem kongresu z naslovom *Slavistika v regijah*, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor, 30. 9.
- *Irena Avsenik Nabergoj, Dieter Lamping (sourednik 2. dela knjige), Literarne vrste in zvrsti*. Predstavitev knjige, knjigarna Konzorcij, Ljubljana, 22. 4. (sodelovanje Andreja Blatnika); na Slavističnem kongresu z naslovom *Slavistika v regijah*, Filozofska fakulteta Univerze v Mariboru, Maribor, 30. 9.
- *Beseda o Ivanu Cankarju*. Pogovor s Petrom Peršetom na TV Slovenija, 1. program, oddaja *Obzorja duha*, Ljubljana, 29. 5.
- *Srečanje z akademikom g. Ivanom Minattijem*. Organizacija in moderiranje literarnega pogovora z Ivanom Minattijem, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici, Nova Gorica, 1. 6. (sodelovanje Urške Papler)
- *Rich and poor in the reception of the story of Joseph in Egypt*. Predavanje na *International congress of the European Middle Ages*, University of Leeds, Leeds, Velika Britanija, 13. 7.
- *Reconciliation as the supreme truth of personal and social life*. Predavanje na mednarodni konferenci *Možnosti in pomen sprave / The possibilities and meaning of Reconciliation*, Celje, 3. 11.
- *Predsodki do Judov pri Ivanu Cankarju in Stefanu Žveigu*. Predavanje na simpoziju *Obdobja 30 – Meddisciplinarnost v slovenistiki*, Ljubljana, Univerza v Ljubljani, 17.–19. 11.

Breda Čebulj Sajko

- *Nezavedna topografija ohranjenega spomina*. Predavanje na *Mednarodni poletni šoli muzeologije*, Piran, 3. 6.
- *Spomin v muzejih na svetovnem spletu*. Predavanje z delavnico na *Mednarodni poletni šoli muzeologije*, Piran, 5. 6.
- *Children, Science and Culture: How to Improve Awareness of National Identity, Cultural Diversity and Heritage among Children*. Vabljen predavanje na *Hands On! Europe Conference Identity, Cultural Diversity and Heritage: the Role of Children's Museums in Times of Rapid Change*, Muzej in galerije mesta Ljubljana, Ljubljana, 13. 10.

Jasna Fakin Bajec

- *Življenje in delo duhovnika Bogumila Nēmca v Župniji in Dekanijskem uradu Komen v letih 192–1931*. Predavanje v Župniji Komen, 24. 11.
- *Ustvarjanje kraške kulturne dediščine med teorijo in prakso*. Predavanje na konferenci *KRAS 2011*, 20. 12.

Ana Hofman

- *YUROPE: Performing Balkan Borders in the EU-enlargement Process*. Predavanje na prvem srečanju skupine za raziskovanje meja – *EastBordNet*, Remaking Borders, Catania, Italija, 20.–22. 1.
- *Challenging postsocialism: politics of popular culture in South East Europe*. Vabljen predavanje na posvetovanju *Der Balkan – Aspekte der politischen und wirtschaftlichen Entwicklung*, Institut für Geographie und Regionalforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 23.–24. 2.
- *Mikronarativi o muzici i politikama roda (i drugim politikama identiteta)*. Vabljen predavanje na Oddelku za etnomuzikologijo Fakultete za glasbo Univerze v Beogradu, Beograd, Srbija, 1. 3.
- *(Re)Balkanization of Europe: Balkan Music Awards 2010*. Predavanje na 6. posvetovanju *Association for Southeast European Anthropology (InSEA): Southeast European (Post) Modernities*, University of Regensburg, Regensburg, Nemčija, 28. 4.–1. 5.
- *The fearless vernacular = reassessment of the Balkan music between tradition and dissolution*. Vabljen predavanje na mednarodnem znanstvenem posvetovanju *Muzičke prakse Balkana: etnomuzikološke perspektive*, Beograd, Srbija, 22.–26. 11.

Ivanka Huber

- *Družina in posameznik v času druge svetovne vojne na Goričkem*. Prispevek na znanstvenem simpoziju *Čas svetovnih vojn v perspektivi posameznika in družine*, Petanji, 6. 11.
- *Porodica i suvremena tehnologija: studija primjera sjeveroistočna Slovenija – Prekmurje – Goričko*. Prispevek na znanstvenem simpoziju *Društvo i tehnologija*, Zagreb, Hrvaška, 11.–12. 11.

Oto Luthar

- *Aktivno državljanstvo danes*. Peto srečanje v okviru večernih prireditev *Brez cinizma*, atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 15. 1. (z Alijem Žerdinom in Mirom Cerarjem)
- *O ženskah in spolni perspektivi v slovenskem akademskem prostoru*. Četrto srečanje v okviru večernih prireditev *Brez cinizma*, atrij ZRC SAZU, Ljubljana, 19. 5. (z Renato Šribar in Rajkom Muršičem)

- *Wien und Zentraleuropa – Moderne und Pluralität*. Predstavitev knjige in sodelovanje na okrogli mizi, Theatersaal der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Dunaj, Avstrija, 5. 4.
- *20 Jahre Unabhängigkeit Slowenien*. Prispevek na okrogli mizi, Alte Universität Graz, Gradec, Avstrija, 20. 10.

Tanja Petrović

- *The past that binds us: remembering socialist Yugoslavia in the post-Yugoslav societies*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju *Rapprochement as a Paradigm Shift: Does the Wheel Come Full Circle in Ex-Yugoslavia?*, Südost-Institut Regensburg, Regensburg, Nemčija, 11.–12. 2.
- *Mourning lost modernity: workers, Europe and (post)Yugoslav post-socialism*. Predavanje na 6. posvetovanju *Association for Southeast European Anthropology (InSEA): Southeast European (Post) Modernities*, Univerza v Regensburgu, Regensburg, Nemčija, 28. 4.–1. 5.
- *100 years of languages and nations*. Predavanje predavanje na mednarodnem posvetovanju, Univerza v Osaki, Osaka, Japonska, 2. 5.
- *The past that binds us: remembering socialist Yugoslavia in the post-Yugoslav societies*. Predavanje na 12th *Workshop of the Ex-Yugoslav Regional Group*, Senri Life Science Center, Osaka, Japonska, 13. 5.
- *Ritual, irony and interpretational uncertainty: linguistic practices in the Army of the Socialist Yugoslavia*. Predavanje na Humboldt-Universität zu Berlin, Institut für Slawistik, Berlin, Nemčija, 18. 5.
- *Balkan legacy of the 19th century and post-Yugoslav societies in the context of the EU accession*. Predavanje na posvetovanju *The Balkans as Europe, 1821–1914*, Institut für die Wissenschaften vom Menschen, Dunaj, Avstrija, 26.–28. 5.
- *Samoorganizovano pevanje i društvena emancipacija*. Predavanje na *Festivalu samoorganizovanih horova*, Kulturni centar Rex, Beograd, Srbija, 29. 5.
- *When we were Europe: memories of industrial labor in the former Yugoslavia*. Predavanje na 18. *mednarodnem posvetovanju evropskih študij* v okviru sekcije *The Affective (After)Life of Fordism in Post-Fordist Europe*, Barcelona, Španija, 20.–22. 6.
- *A photo with memory: staging JNA soldier identity in studio portraits*. Predavanje na posvetovanju *Partisans. Narrative, Staging and Afterlife*, Humboldt-Universität, Berlin, Nemčija, 7. 7.
- *Portraits of the Yugoslav Army soldiers: ritualization and consequences of developing the common*. Predavanje na posvetovanju *Developing the Common*, University of the Western Cape, Centre for Humanities Research, Cape Town, Južnoafriška republika, 6.–7. 10.
- *Evropa i industrijsko nasljeđe*. Predavanje v okviru projekta *Akademaska mobilnost: put do znanja*, Fakultet za političke nauke, Sarajevo, BiH, 27. 10.
- *Emancipatory nostalgia for socialism: a contradiction in terms?* Predavanje na 110. *letnem posvetovanju American Anthropological Association: Traces, Tidemarks and Legacies*, Montreal, Kanada, 16.–20. 11.
- *Army stories getting staged: post literary and film representations of the JNA service*. Predavanje na 43. *letni konvenciji Združenja za slovanske, vzhodnoevropske & evrazijske študije*, Washington DC, ZDA, 17.–20. 11.
- *Yugonostalgia between the past and the present*. Predavanje na mednarodnem posvetovanju *L'espace yougoslave 20 ans après = The Yugoslav space 20 years later*, Univerza v Bruslju, Belgija, 16.–17. 12.

Martin Pogačar

- *Broadcast your past: YouTube as a memorial platform for politicization of Yugoslav past*. Predavanje na 3. *globalni konferenci: Digital Memories*, Praga, Češka, 14.–16. 3.

RAZISKOVALNO DELO V TUJINI, ŠTUDIJSKI OBISKI IN POTOVANJA

Irena Avsenik Nabergoj

- University of Cambridge: Faculty of Asian and Middle Eastern Studies, Faculty of Divinity; Cambridge University Library; St Edmund's College, Cambridge, Združeno kraljestvo, avgust 2011: sodelovanje in delo na ustanovah (*visiting scholar*).

Ana Hofman

- Institut für Geographie und Regionalforschung, Universität Wien, Dunaj, Avstrija, 23.–25. 2.: vabljen predavanje.

Oto Luthar

- Salzburg, Avstrija, 6.–7. 2: delo v arhivih.
- Berlin, Nemčija, 8.–12. 2.: delo v arhivih.

Tanja Petrović

- Wissenschaftskolleg zu Berlin, Berlin, Nemčija, do 31. 7: štipendistka.

Primož Tanko

- Zgodovinski inštitut Slovaške akademije znanosti. Štipendija Ministrstva za šolstvo, znanost, raziskave in šport Slovaške republike, Bratislava, Slovaška, 15. 9. 2011–15. 1. 2012.: zbiranje gradiva za primerjalni primer v doktorski disertaciji (mentorica dr. Marina Zavacká).

PEDAGOŠKO DELO

Irena Avsenik Nabergoj

- *Uvod v študij književnosti z literarno teorijo*. Predavanja v okviru študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Pisanje vrstnih besedil*. Predavanja v okviru študijskega programa *Slovenistika*, Fakulteta za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Literatura in etika*. Predavanja v okviru drugostopenjskega magistrskega študijskega programa *Religiologija in etika*, Teološka fakulteta Univerze v Ljubljani (2. letnik).

Jasna Fakin Bajec

- *Kulturna dediščina v historični perspektivi*. Predavanja in seminar v okviru študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Ana Hofman

- *Spomin in zgodovina*. Soizvajalka predmeta v okviru študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

Tanja Petrović

- Koordinacija jezikoslovnega modula na podiplomskem programu *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici.
- *Spomin na socializem v jugovzhodni in centralni Evropi*. Predavanja v okviru študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur* Fakultete za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici.

Martin Pogačar

- *Digitalni spomin in jugoslovanska preteklost na internetu*. Predavanje v okviru modula *Kulturna zgodovina* na Podiplomskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici.

Oto Luthar

- *Uvod v študij zgodovine*. Predavanja v okviru študijskega programa *Kulturna zgodovina* na Fakulteti za humanistiko Univerze v Novi Gorici.
- *Spomin narodov v historični perspektivi*. Predavanja na Podiplomskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici.
- Koordinacija modula *Kulturna zgodovina* na podiplomskem programu *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici.

MENTORSTVO

Irena Avsenik Nabergoj je mentorica doktorandki Urši Papler na podiplomskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici, in mag. Blažu Rotovniku, doktorandu na Teološki fakulteti Univerze v Ljubljani.

Breda Čebulj Sajko je mentorica doktorandu Sebastjanu Webru na podiplomskem študijskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Oto Luthar je mentor doktorandkam Nataliji Mihelčič, Alenki Stanič in Katji Škrj in doktorandu Primožu Tanku na podiplomskem študijskem programu *Primerjalni študij idej in kultur* Univerze v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana.

Tanja Petrović je mentorica Martinu Pogačarju, Tanji Nadu, Mateji Curk in Samu Verbiču na podiplomskem študijskem programu *Primerjalni študij idej in kultur*, Univerza v Novi Gorici in ZRC SAZU, Ljubljana, ter mentorica diplomskega dela Sare Bajc na programu *Slovenistika* Fakultete za humanistiko Univerze v Novi Gorici.

BIBLIOGRAFIJA

Osebnosti bibliografije so dostopne na spletnem naslovu.

SPLETNI NASLOV SEKCIJE

---

sir.zrc-sazu.si

SUMMARY

The researchers at the Centre for interdisciplinary research ZRC SAZU focus on the relationship between language, history and politics of representation in Slovenia and wider areas of Central and South-eastern Europe. Their research is distinctly marked by interdisciplinarity and is based on combining numerous research methods from the fields of humanities and social sciences, particularly from historiography, anthropology, linguistics, ethnomusicology, ethnology and literary history.

In 2011, the Centre was involved in a research programme *Language, memory and politics of representation* and five national projects: *Transformation of memory of the turning points in Slovenian history of the 20th century*, *History of forms in Judeo-Christian sources and tradition*, *Origins and transformations of motives and symbols in literature and languages*, *Music and identity in border areas in Slovenia*, *Professional bases, strategies and theoretical frameworks of education for intercultural relations and active citizenship*. Apart from that, the Centre was also involved in two international projects: *Negotiating Europeanness: Austria, Slovenia, and the Western Balkans in the process of EU-enlargement* (lead partner) and *Neglected Holocaust: Remembering the deportation of Jews in Slovenia* (lead partner).

The Centre continues its collaboration with the Department of history and theory of culture, the Faculty of Arts, St. Kliment Ohridski University of Sofia, Ethnographic institute SANU, Belgrade, Serbia, Historical Archive for Slovenes in Australia, Sydney, Australia, Institute for Danube region and Central Europe, Vienna, Austria, with the Department of history, Yale University, USA, the Institute for South-central Europe in Regensburg and the Institute for cultural studies and history of theatre at the Austrian Academy of Sciences, Vienna, Austria.

In 2011, several members of the Centre lectured at the University of Nova Gorica in the postgraduate programme *Comparative studies of ideas and cultures* (Cultural history and Linguistics modules) and the BA programmes *Slovenistics* and *Cultural history*.

INFRASTRUKTURNI PROGRAM NARAVNA IN KULTURNA DEDIŠČINA

Vrsta projekta: infrastrukturni program.
Financer: Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS (ARRS).
Vodja: J. Fridl.
Obdobje trajanja: 1. 1. 2009–31. 12. 2014

V letu 2011 so sodelavci infrastrukturnega programa nudili podporo 18 raziskovalnim programom, 41 raziskovalnim projektom, ki jih je vodila matična inštitucija in 7 projektom, kjer je ZRC SAZU nastopal kot sodelujoča inštitucija. Od tega je bilo kar 18 novodobljenih projektov. Infrastrukturna skupina je imela pomembno vlogo tudi pri podpori osmim ciljno naravnanim projektom (CRP-om), ki so potekali v okviru različnih inštitutov.

Pospešeno se je začelo delo na zahtevnem osrednjem projektu Znanstvenoraziskovalnega centra SAZU *Posodobitev slovenskega biografskega leksikona (SBL II)*, ki bo nadgradnja izjemne leksikografske publikacije. Pri prenovljeni izdaji sodelujejo strokovnjaki vseh 18 inštitutov in enot ZRC SAZU in večje število zunanjih avtorjev. V letu 2011 je bilo delo usmerjeno v izoblikovanje geslovnika za *SBL II* in pripravo gesel za prvi zvezek, ki bo izšel v leto 2012. V njem bo predstavljenih 200 slovenskih in s slovenstvom povezanih osebnosti s priimki na A. To bo začetek nove knjižne serije, ki jo bodo dopolnjevale prenovljene spletne strani Slovenskega biografskega stičišča. V ta namen je bilo pridobljeno tudi nekaj izvirnega arhivskega gradiva, pretežno vprašalnikov za *SBL II*.

Inštituti so kontinuirano izvajali raziskave in infrastrukturno dejavnost v okviru nalog in projektov nacionalnega pomena. Med njimi je nudil ZRC SAZU največjo podporo:

- Vladi RS s komisijo za standardizacijo zemljepisnih imen;
- Ministrstvu za okolje in prostor RS z opravljanjem javne službe vodenja Katastra jam;
- ARSO z znanstvenim in tehničnim sodelovanjem na področju geoznanosti na stiku Alpe–Dinaridi;
- Ministrstvu za kulturo RS kot pomoč pri evidentiranju in raziskovanju spomenikov nacionalnega kulturnega pomena;
- Ministrstvu za notranje zadeve RS pri iskanju podatkov o ukradenih umetninah;
- Ministrstvu za obrambo RS pri varovanju objektov v primeru oboroženega napada;
- organizaciji UNESCO za evidentiranje spomenikov za seznam svetovne kulturne in naravne dediščine;
- Zavodu za spomeniško varstvo RS pri ohranjanju spomenikov in pri njihovi zaščiti;
- Javni agenciji za knjigo RS, Ministrstvu za kulturo RS, Zavodu za varstvo kulturne dediščine RS, SIGIC in NUK s podatkovnimi zbirkami slovenske glasbene dediščine in s popisom aktualne glasbene literature;
- Prevajalski službi Vlade in EU z jezikovnim, jezikoslovnim in terminološkim svetovanjem;
- Ministrstvu za kulturo RS in Slovenskemu etnografskemu muzeju z Registrom nesnovne kulturne dediščine;
- Geodetski upravi RS z razvijanjem metode za avtomatsko obnavljanje baz podatkov, ki temeljijo na modernih postopkih zajema podatkov, kot so zajem optičnih satelitskih posnetkov, letalskih posnetkov in lidarskega oblaka točk;
- Ministrstvu za okolje in prostor RS z izvajanjem monitoringa izbranih ciljnih vrst mehkužcev in metuljev;
- Ministrstvu za okolje in prostor RS s kartiranjem negozdnih habitatnih tipov;
- Ministrstvu za zdravje RS z izobraževalnim programom prepoznavanja in obvladovanja bipolarnosti in depresivne motnje razpoloženja;
- Ministrstvu za zdravje RS s programom podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa, povezanega z delom in pri zmanjševanju njegovih škodljivih posledic;
- DARS d. d. z izvajanjem projekta *Geološka spremljava v okviru varstva naravne dediščine: paleontološke, stratigrafske in sedimentološke raziskave na območju trase in spremljajočih objektov HC Koper–Izola*.
- Uradu Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, za katerega so bili posneti, zbrani, dokumentirani in urejeni pisni, vizualni, zvočni in video zapisi izseljenskih življenjskih zgodb. Objava je na spletni strani <http://zgodbe.zrc-sazu.si/index.html#gradiva>.

Nadaljevalo in poglobilo se je tudi sodelovanje z drugimi infrastrukturnimi programi in omrežji v Republiki Sloveniji:

- z Inštitutom za novejšo zgodovino, tako pri projektu *SI-DIH*, kot pri elektronski zbirki *Spominov na 1. svetovno vojno – strukturirano izbrano gradivo*;
- z raziskovalno skupino FERI Univerze v Mariboru pri pripravi spletnega portala o umetnosti v javnem prostoru mesta Maribor;
- z Akademijo za glasbo (Ljubljana) pri projektu popisa glasbene literature. Pri realizaciji koncertnih dogodkov je potekalo sodelovanje z zavodom Harmonia Antiqua Labacensis in glasbeno skupino musica cubicularis, pri matinejah pa z Zasebno glasbeno šolo prof. J. Zoroja in glasbeno skupino insula memoriae. Muzikološki inštitut je sodeloval tudi z Oddelkom za muzikologijo Filozofske fakultete v Ljubljani, Glasbeno šolo Fran Korun Koželjski Velenje, Glasbeno šolo Vič–Rudnik v Ljubljani, Škofijskim arhivom Koper, Nadškofijskim arhivom Ljubljana, Festivalom Ljubljana, Slovensko filharmonijo, Narodno in univerzitetno knjižnico, Slovensko matico, Glasbeno matico v Ljubljani in Občino Križevci;
- z Inštitutom Jožef Stefan pri Elektronskih znanstvenokritičnih izdajah slovenskega slovstva (eZISS);
- z Laboratorijem za računalniško grafiko in multimidije Fakultete za računalništvo in informatiko Univerze v Ljubljani pri pripravi potrebnega zvočnega gradiva za semantično analizo vsebin;
- z Univerzo v Mariboru pri tržnem projektu *Program podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa, povezanega z delom in pri zmanjševanju njegovih škodljivih posledic*;
- s Filozofsko fakulteto in Fakulteto za družbene vede Univerze v Ljubljani, Filozofsko fakulteto Univerze v Mariboru, Univerzo v Novi Gorici in Fakulteto za podiplomski humanistični študij ter s številnimi srednjimi in osnovnimi šolami;
- z založniškimi hišami, kot so Nova revija, Goga, Mladinska knjiga, založba UNG ter
- z muzeji, kot so Slovenski etnografski muzej, Narodni muzej Slovenije, Mestni muzej Ljubljana in Arhivom Republike Slovenije.

Leta 2011 se je ZRC SAZU s svojimi projekti in infrastrukturo dejavnostjo aktivno vključeval tudi v mednarodne infrastrukturne projekte.

- Pod okriljem in v skladu s smernicami DARIAH (Digital Research Infrastructure for the Arts and Humanities) je bil s sodelovanjem Inštituta za novejšo zgodovino vzpostavljen nacionalni portal digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost (SI-DIH): <http://www.sidih.si/>.
- V okviru mednarodnega združenja raziskovalnih inštitucij s področja umetnostne zgodovine (RIHA) je potekalo sodelovanje pri pripravi skupne baze evropskih in severnoameriških umetnostnozgodovinskih raziskovalnih inštitutov: <http://www.riha-institutes.org/>.
- Sodelovanje pri Net-Heritage Observatory: <http://www.heritageportal.eu/>.
- Sodelovanje v mreži Baročno stropno slikarstvo v srednji Evropi: http://baroque_ceiling.udu.cas.cz/.
- Aktivno sodelovanje v mednarodnih projektih *RISM (Répertoire International des Sources Musicales)* s sedežem v Frankfurtu in *RILM (Répertoire International de Littérature Musicale)* s sedežem v New Yorku.
- V letu 2011 je bilo vzpostavljeno tudi aktivno sodelovanje s Fondazione Levi v Benetkah v projektu *TRADIMUS (Tracking the Dissemination of Italian Music in Europe, 16th–17th Century)*.
- Partnerstvo pri mednarodnem projektu *Etnofolk. Ohranjanje in pospeševanje ljudske kulturne dediščine v Srednji Evropi* (projekt 3CE296P4): Priprava nacionalnega portala *Etnofolk: Portal v brezčasni svet*.
- Infrastrukturna podpora mednarodnemu projektu *EuropeanaConnect* v obliki priprave, obdelave in dokumentiranja zvočnih posnetkov, ki so bili nato preneseni v mednarodno digitalno knjižnico Europeana (1200 enot gradiva).
- Sodelovanje pri projektu *LIFEWATCH – e-znanost in tehnološka infrastruktura za podatke o biološki pestrosti in opazovalnicah* (mednarodni projekt, 7. okvirni program, Zmogljivosti, Evropska komisija) in *EPOS – Evropski sistem opazovanja plošč* (mednarodni projekt, 7. okvirni program, Zmogljivosti, Evropska komisija). Prvi je bil v Načrtu razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020, ki ga je lani sprejela Vlada RS, uvrščen celo med prioritete mednarodne projekte.
- GEP – Skupni geoinformacijski sistem (GIS) za varovanje virov pitne vode v izrednih dogodkih (Evropsko teritorialno sodelovanje, čezmejno sodelovanje Slovenija-Italija (2007–2013), Evropski sklad za regionalni razvoj).
- *OTREMED – Tool for the Territorial Strategy of the MED Space* (Evropsko teritorialno sodelovanje, transnacionalno sodelovanje, Sredozemlje).
- Infrastrukturna podpora mednarodnemu projektu *Electronic standard coding and mapping of services for long-term care* (No 2007116; eDESDE-LTC) / *Standardizirano elektronsko kodiranje in mapiranje služb za dolgotrajno oskrbo*: oblikovanje zbirke orodij za vrednotenje in kodiranje služb na področju dolgotrajne oskrbe, trening usposabljanja za uporabo kodirnega in klasifikacijskega sistema eDESDE-LTC ter zbirko primerov vrednotenja služb na področju različnih tipov dolgotrajne oskrbe. Rezultati projekta in njihova praktična uporaba so bili januarja v Bruslju predstavljeni strokovnjakom in raziskovalcem na področju oblikovanja zdravstvenih in socialnih politik (predstavniki WHO, Evropske komisije in OECD).
- Podpora sodelovanju pri mednarodnem infrastrukturnem projektu *MIRACLE – Migrants and refugees – A challenge for learning in European Schools* (502145-LLP-1-2009-DE-COMENIUS-CMP) in podpora sodelovanju pri infrastrukturnem programu v okviru EMMIR European master (mednarodnega študija) Migration and Intercultural Relations (za Univerzo Karl Ossietzky Oldenburg, Univerzo v Stavangerju, Univerzo v Zagrebu, Univerzo Aberta Lizbona, Južnočeško univerzo v Čeških Budjevicah).

V letu 2011 je bil dosežen zelo pomemben cilj, saj je Znanstvenoraziskovalni center SAZU v sodelovanju z Inštitutom za novejšo zgodovino (INZ) prevzel vlogo nacionalnega koordinatorja za urejanje nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost in tako začel uresničevati Načrt razvoja raziskovalnih infrastruktur 2011–2020, ki ga je pripravilo MVZT. Glede na prioriteto izbrane mednarodne projekte iz nabora ESFRI se je ministrstvo odločilo, da zagotovi določen del sredstev za pripravljeno fazo že v letu 2011. Tako se je začela *Zasnova nacionalne digitalne infrastrukture za humanistiko in umetnost* (akronim: SI-DIH) in so bile izvedene naslednje aktivnosti:

- pripravljen je bil seznam inštitucij, ki bi jih lahko zanimalo vključevanje v mrežo SI-DIH;
- izvedena je bila anketa med izbranimi inštitucijami glede njihove zainteresiranosti za sodelovanje, pregledan je bil nabor digitalnih vsebin, ki jih že predstavljajo na svojih internih ali spletnih straneh, ter bilo ugotovljeno, s kakšnimi vrstami podatkov razpolagajo (npr. oblike virov, vrste formatov, medijev, metapodatkov ipd.);
- na podlagi analize so bili dorečeni standardi na organizacijskem, programsko-vsebinskem in v tem kontekstu v nadaljevanju tudi na analitskem, tehnološkem ter pravnem področju, tudi z upoštevanjem usmeritev in zastavljenih standardov DARIAH;
- dorečena je bila vloga repozitorija za nacionalno digitalno infrastrukturo za humanistiko in umetnosti;
- vzpostavljen je bil skupni portal SI-DIH (<http://www.sidih.si/>), ki bo v prvi fazi povezal spletišči Slstory in Arzenal, v prihodnjih letih pa vključil tudi ostale zainteresirane inštitucije.

Izpostaviti je treba tudi delovanje Založbe ZRC SAZU, ki je z več kot 70 monografijami preseгла realizacijo preteklega, rekordnega leta. Temu je treba prišteti še 14 prosto dostopnih spletnih objav, 14 letnikov znanstvenih in strokovnih periodičnih publikacij, glasbene cedeje in več enot drobnega tiska. V letu 2011 so nastale štiri nove knjižne zbirke: *Kulturni spomin* Sekcije za interdisciplinarno raziskovanje, *Jezikovni atlas* Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, *Umetnostna topografija Slovenije* Umetnostnozgodovinskega inštituta Franceta Steleta in digitalna zbirka *Dela* Inštituta za arheologijo. Podobno kot desetletje nazaj je bila Založba ZRC kot najpomembnejša založba za izdajanje strokovne literature v Sloveniji redna, če ne celo osrednja gostja več knjižnih sejmov. Vse njene publikacije so bile tudi podrobneje predstavljene v katalogih, še posebej pregledno na spletnem katalogu (<http://www.zrc-sazu.si/sl/publikacije>).

SPLETNI NASLOV INFRASTRUKTURNEGA PROGRAMA

<http://infrastruktura.zrc-sazu.si>

THE “NATURAL AND CULTURAL HERITAGE” INFRASTRUCTURE PROGRAM

SUMMARY

In 2011, associates working on the infrastructure program lent their support to eighteen research programs, forty-one research projects headed by the parent institution, and seven projects in which ZRC SAZU participated as a partner institution. Eighteen of these were newly acquired projects.

Accelerated work began on the demanding main ZRC SAZU project “Updating the Encyclopedia of Slovenian Biography (SBL II),” which will improve this exceptional encyclopedic publication. In 2011, our efforts were dedicated to developing a list of headwords for SBL II and preparing headwords for the first volume, which is expected to appear in 2012.

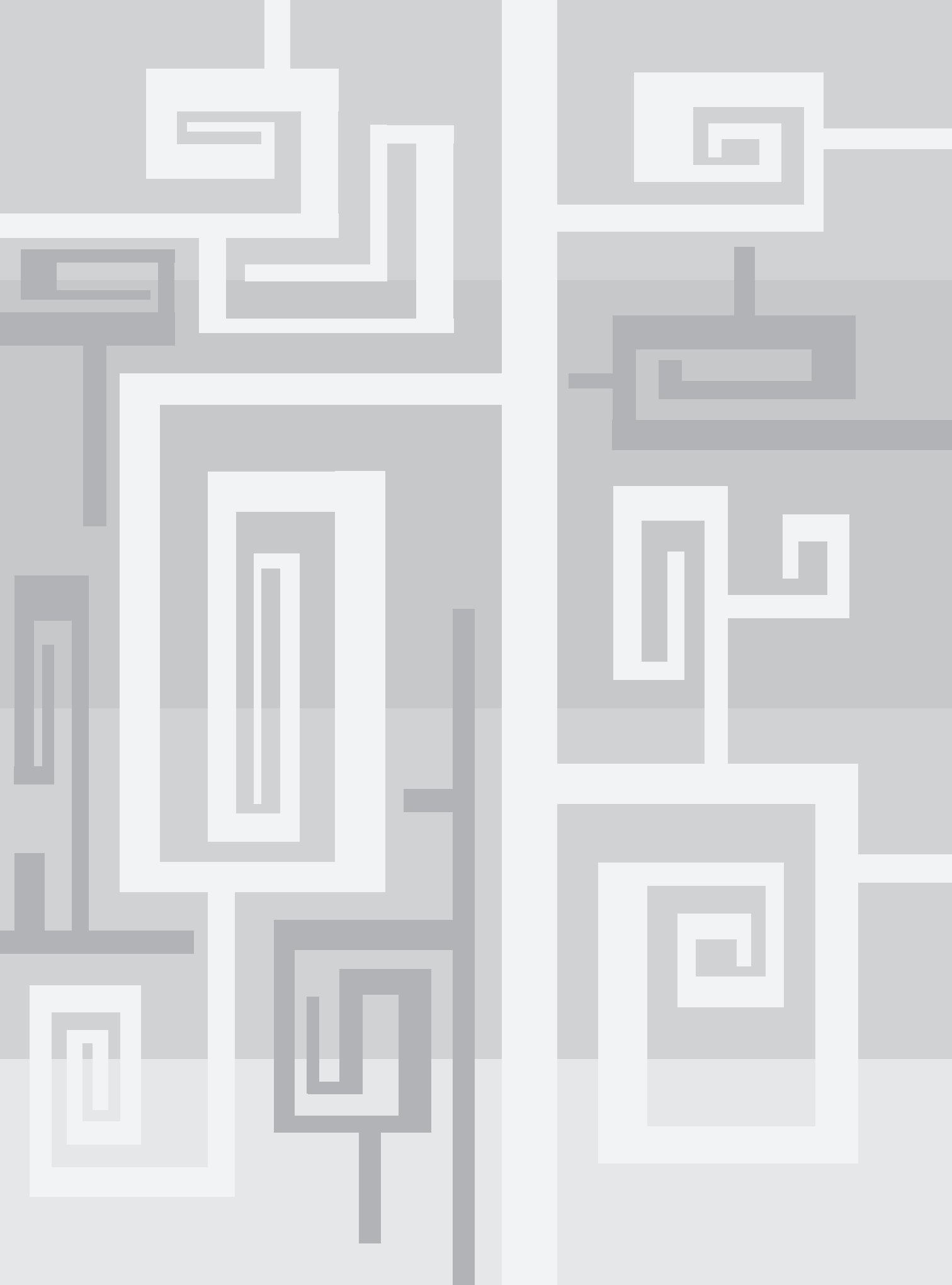
We also managed to meet another important goal: in cooperation with the Institute of Contemporary History, ZRC SAZU assumed the role of the national coordinator in managing the national arts and humanities digital infrastructure and thus began implementing the national Research Infrastructure Development Plan for 2011–2020.

The activities of ZRC Publishing House should also be highlighted. It published more than seventy volumes and thus more than exceeded its 2011 plan. To this, we must also add fourteen freely available online publications, fourteen volumes of journals dedicated to research and discussion articles, music CDs, and several pamphlets. The year 2011 also saw the publication of four new book collections. As the most important publisher of research literature in Slovenia, ZRC Publishing House was a regular guest—or even the main guest—at several book fairs. All of its publications are presented in catalogs in greater detail; the online catalog is especially comprehensive (<http://www.zrc-sazu.si/sl/publikacije>).

Cooperation also continued and strengthened with other infrastructure programs and networks in Slovenia such as the Institute of Contemporary History, the FERI research group at the University of Maribor, the Academy of Music, the Jožef Stefan Institute, various publishers (e.g., Nova Revija, Goga, Mladinska knjiga, Založba UNG), museums (e.g., the Slovenian Ethnographic Museum, the National Museum of Slovenia, the Ljubljana City Museum), and the Archives of the Republic of Slovenia.

Infrastructure program website:

<http://infrastruktura.zrc-sazu.si>

PREDSTAVITEV
RAZISKOVALNIH
REZULTATOV IN PRENOS
ZNANJA

ZALOŽBA

- 1 Irena Naglič
- 2 Barbara Šuštar
- 3 Ciril Oberstar
- 4 Branko Vidmar
- 5 Simon Pirš
- 6 Aleš Pogačnik
- 7 Barbara Borovnik
Filipič
- 8 Maja Erhovnic

PERSONALNA SESTAVA

Vodja in glavni urednik: dr. Vojislav Likar (do 30. 9.).

Vodja: mag. Aleš Pogačnik (od 1. 10.).

Svetovalec VIII: mag. Aleš Pogačnik (od 1. 2. do 30. 9.).

Likovno-grafični urednik: Branko Vidmar.

Vodja prodaje: Anita Abram (od 1. 3. na porodniškem dopustu).

V. d. vodje prodaje: Simon Pirš (od 1. 3.).

Vodja Knjigarne Azil: mag. Ciril Oberstar.

Vodja prodaje Knjigarne Azil: Barbara Borovnik Filipič (od 1. 2.).

Vodja prirediteljev (Atrij ZRC): Irena Naglič.

Tajnica: Barbara Šuštar.

Tehnika: Maja Erhovnic (*Knjigarna Azil*), Gašper Gabrijelčič.

Sodelavci Knjigarne Azil (honorarni): Sašo Furlan, Tea Hvala, Maja Krajnc, Jana Logar, Teja Or, Tjaša Pogačar Podgornik.

ZALOŽBA ZRC

ZALOŽNIŠKI SVET

Dr. Helena Dobrovoljc, dr. Franci Gabrovšek, prof. dr. Marko Juvan, doc. dr. Peter Klepec Kršič, dr. Vojislav Likar (po funkciji, do 30. 9.), dr. Jernej Mlekuž, doc. dr. Barbara Murovec, dr. Drago Perko, mag. Aleš Pogačnik (po funkciji, od 1. 10.), doc. dr. Petra Svoltjšak, dr. Borut Toškan.

Založba ZRC je hišna akademska založba, ki v prvi vrsti skrbi za objavljanje del posameznih inštitutov ZRC SAZU. Zalaga 14 strokovnih revij in izdaja izvorne znanstvene monografije, vključno s prevodi, leksikografskimi deli, kritičnimi izdajami virov in zemljevidi, ki izhajajo kot samostojne izdaje ali v kateri od skoraj 50 knjižnih (pod)zbirk. Dejavnost založbe zajema tudi elektronske medije (CD-plošče, prosto dostopne spletne publikacije) in avdiovizualno produkcijo. Od leta 2011 pod organizacijsko enoto Založba ZRC sodita še za humanistično in družboslovno literaturo specializirana *knjigarna Azil in Atrij*, javni prostor za promocijo znanstveno-raziskovalnega dela ZRC SAZU, ki se z več prireditvami na teden dejavno vključuje v kulturno in družabno življenje mesta.

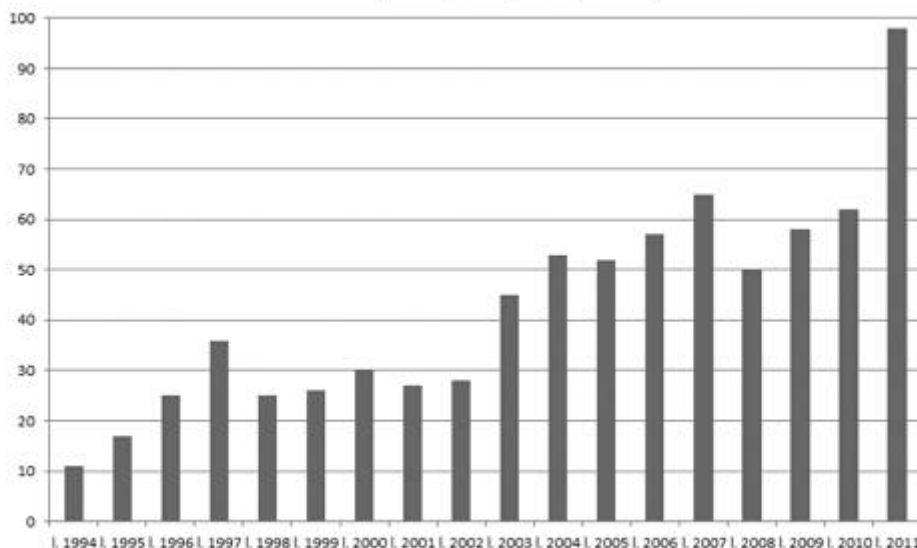
Katalog najpomembnejših publikacij Založbe ZRC, pripravljen za prenovljeno spletno stran ZRC SAZU, obsega skoraj 1000 enot, ki so izšle med letoma 1994–2011. Iz seznama izidov lahko razberemo izrazito rast publicistične dejavnosti. Med letoma 2003–2010 je založba izdala 40–60 naslovov na leto, letnico 2011 pa ima več kot 90 publikacij (osem jih je tudi prosto dostopnih prek spleta). Pet publikacij je izšlo le v elektronski obliki, med njimi pa so tudi tri CD-plošče in trije ponatisi. H tem številkam moramo prišteti še skupno 26 števil revij iz letnika 2011.

V letu 2011 je Založba ZRC po številu izdanih naslovov prepričljivo prehitela vse druge slovenske založnike znanstvenega tiska. Nekatere od knjig so izšle v soizdajateljstvu ali sozaložništvu z naslednjimi ustanovami: Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, Filozofsko fakulteto, Inštitutom Jožef Stefan, Slovenskim znanstvenim inštitutom na Dunaju, Centrom za evropsko prihodnost, Pedagoškim inštitutom, Društvom slovenskih književnih prevajalcev, Občino Kamnik, Društvom za oživljanje zgodbe 2 koluta, Društvom za preučevanje 18. stoletja in Ljubljanskim geografskim društvom.

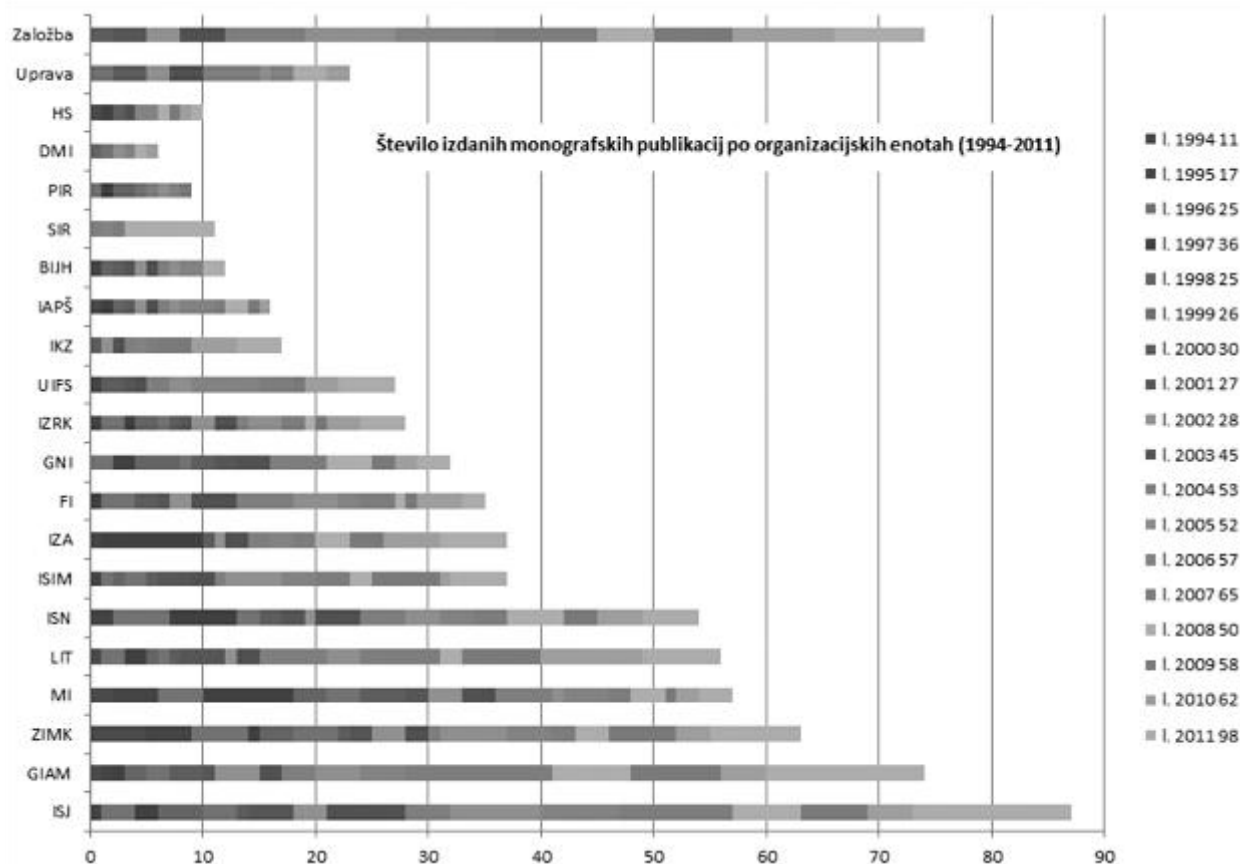
Leta 2011 so izšli prvi naslovi v štirih novih knjižnih zbirkah: *Umetnostna topografija Slovenije* (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta), *Dela Inštituta za arheologijo* (prosto dostopne pdf publikacije), *Kulturni spomin* (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje) in *Jezikoslovni atlas* (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša). Med naslovi, ki so izšli v letu 2011 in so namenjeni širši javnosti, velja izpostaviti letos izjemno serijo slovarjev Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša: *Slovar slovenskih frazemov*, *Slovenski smučarski slovar*, *Botanični terminološki slovar* in *Farmacevtski terminološki slovar*. Publicistična dejavnost ZRC SAZU je bila v letu 2011 predstavljena na petnajstih klasičnih tiskovnih konferencah.

Založba je v lastni režiji izdala osem knjig. Še posebej odmeven je bil prevod stripa Joeja Sacca, *Posrednik*, ob njegovi predstavitvi je v Atriju potekala razprava o problemih vojnega poročanja iz kriznih žarišč. V letu 2011 je bilo organiziranih pet dobro obiskanih podobnih prireditev, na katerih so sodelujoči ob vsebini predstavljenih knjig razpravljali še o teoretskih težavah pri prevajanju poezije v slovenščino, jezikoslovni misli Brede Pogorelec, vlogi svetovnih velesil pri nastanku Kraljevine SHS in pomenu pesniškega opusa Srečka Kosovela. Več podobnih prireditev, vključno s predavanji o e-bralniki, je pripravila tudi knjigarna Azil, nekatere v sodelovanju z drugimi založbami (Krtina, Problemi/Analecta, *cf, Sophia).

Število izdanih monografskih publikacij po letih (1994–2011)

KNJIŽNE ZBIRKE

(po inštitutih; od starejših do novejših)

Slovarji

- Kozma Ahačič, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat, France Novak: *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*.
- Andreja Žele: *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov. Skrajšana knjižna izdaja*.
- Janez Keber: *Slovar slovenskih frazemov*.
- Ljudmila Bokal (ur.): *Slovenski smučarski slovar*.
- Franc Batič, Borislava Košmrlj – Levačič (ur.): *Botanični terminološki slovar*.
- Marjeta Humar, Jelka Šmid Korbar, Aleš Obreza (ur.): *Farmacevtski terminološki slovar*.

Linguistica et philologica

- Jože Toporišič: *Intervjuji in polemike*.
- Mojca Žagar Karer: *Terminologija med slovarjem in besedilom. Analiza elektrotehniške terminologije*.

Lingua Slovenica – Fontes

- Breda Pogorelec; ur. Kozma Ahačič: *Zgodovina slovenskega knjižnega jezika. Jezikoslovni spisi I*.
- Breda Pogorelec; ur. Mojca Smolej: *Stilistika slovenskega knjižnega jezika. Jezikoslovni spisi II*.

Jezikovni atlasi

- Jožica Škofic (ur.): *Slovenski lingvistični atlas 1. Človek – telo, bolezni, družina* [v dveh knjigah].

Opera Instituti Archaeologici Sloveniae

- Borut Toškani (ur.): *Drobci ledenodobnega okolja. Zbornik ob življenjskem jubileju Ivana Turka / Fragments of Ice Age Environments. Proceedings in honour of Ivan Turk's jubilee.*
- Anton Velušček (ur.): *Spaha.*
- Slavko Ciglenečki, Zvezdana Modrijan, Tina Milavec: *Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Naselbinski ostanki in interpretacija / Late Antique Fortified Settlement Tonovcov grad pri Kobaridu. Settlement remains and interpretation.*
- Zvezdana Modrijan, Tina Milavec: *Poznoantična utrjena naselbina Tonovcov grad pri Kobaridu. Najdbe / Late Antique Fortified Settlement Tonovcov grad pri Kobaridu. Finds.*

Studia Mythologica Slavica – Supplementum

- Andrej Pleterški, Tomo Vinšćak (ur.): *Perunovo koplje.*

Thesaurus memoriae

Dissertationes

- Neva Makuc: *Historiografija in mentaliteta v novoveški Furlaniji in Goriški.*
- Miha Seručnik: *Trtna uš, ta silno drobna pošast.*

Fontes

- Franc Rozman, Branko Marušič: *Stockholmska spomenica Henrika Tume.*

Opuscula

- Miha Šimac, Katarina Keber: »*Patriae ac humanitati!*«. *Zdravstvena organizacija v zaledju soške fronte.*

Studia diplomatica Slovenica – Fontes

- Andrej Rahten, Janez Šumrada (ur.): *Velikih pet in nastanek Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev / Les Cinq Grands et la création du Royaume des Serbes, Croates et Slovènes.*

Opera Instituti Artis Historiae

- Barbara Murovec, Tina Košak (ur.): *Art History in Slovenia.*

Umetnine v žepu

- Barbara Žabota: *Kongresni trg.*
- Blaž Resman: *Mestni trg.*

Umetnostna topografija Slovenije

- Blaž Resman, Helena Seražin: *Upravna enota Kočevje. Občine Kočevje, Kostel in Osilnica.*
- Blaž Resman (ur.): *Upravna enota Jesenice. Občine Jesenice, Kranjska Gora in Žirovnica.*

Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev

- Primož Kozak; Dušan Voglar (ur.): *Zbrano delo, 2. knjiga. Drame, kratka proza.*
- Vladimir Truhlar; France Pibernik (ur.): *Zbrano delo, 1. knjiga.*

Monografije k zbranim delom slovenskih pesnikov in pisateljev

- Goran Schmidt: *Dominik Smole. Monografija.*
- Janez Vrečko: *Srečko Kosovel. Monografija.*

Studia litteraria

- Andrej Leben, Alenka Koron (ur.): *Avtobiografski diskurz. Teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju.*
- Andreja Perić Jezernik: *Minimalizem in sodobna slovenska proza.*

Ethnologica – Dissertationes

- Bojana Rogelj Škafar: *Upodobljene sledi narodne identitete. Zbirka risanih zapisov učencev Otona Grebena v Slovenskem etnografskem muzeju.*
- Jasna Fakin Bajec: *Procesi ustvarjanja kulturne dediščine. Kraševci med tradicijo in izzivi sodobne družbe.*
- Barbara Ivančič Kutin: *Živo pripovedovanje v zapisu. Kontekst, tekstura in prekodiranje pripovedi Tine Kravanja iz Bavšice.*

Migracije

- Jernej Mlekuž (ur.): *Klepetavi predmeti. Ko predmeti spregovorijo o nas in drugih.*

Philosophica

Series Prizma

- Quentin Meillassoux: *Po končnosti. Razprava o nujnosti kontingence.*

Series Moderna

- Gilles Deleuze: *Razlika in ponavljanje.*

Geografija Slovenije

- Rožle Bratec Mrvar, Lukas Birsak, Jerneja Fridl, Drago Kladnik, Jurij Kunaver: *Kocenov srednješolski atlas kot didaktična prelomnica.*

Georitem

- Mimi Urbanc: *Pokrajinske predstave o slovenski Istri.*
- Aleš Smrekar, Bojan Erhartič, Mateja Šmid Hribar: *Krajinski park Tivoli, Rožnik in Šišenski hrib.*
- Mateja Ferk, Uroš Stepišnik: *Geomorfološke značilnosti kraške kotline Rakov Škocjan.*
- Blaž Komac, Matija Zorn, Rok Ciglič: *Izobraževanje o naravnih nesrečah v Evropi.*

Naravne nesreče – tiskana izdaja

- Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Miha Pavšek (ur.): *Neodgovorna odgovornost.*

Regionalni razvoj

- Janez Nared, Drago Perko (ur.): *Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji.*

Carsologica

- Martin Knez, Hong Liu, Tadej Slabe: *South China Karst II.*
- Martin Knez, Metka Petrič, Tadej Slabe: *Krasoslovje v razvojnih izzivih na krasu. Voda. / Karstology and Development Challenges on Karst. Water.*
- Martin Knez, Metka Petrič, Tadej Slabe: *Krasoslovje v razvojnih izzivih na krasu. Gradnja, turizem, ekologija, varovanje. / Karstology and Development Challenges on Karst. Construction, tourism, ecology, protection.*

Življenja in dela

- Igor Grdina (ur.): *Med domom in svetom.*

Moj zvezek / Moja sveska / My Workbook

- Tanja Petrović (ur.): *Ugrabljena ljubezen. Priročnik za pouk državljske vzgoje / Oteta ljubav. Priručnik za nastavo građanskog vaspitanja / Abducted Love. Workbook for the teaching about civic education.*
- Jernej Mlekuž: *ABC migracij.*

Srednjeevropska znanstvena knjižnica

- Vincenc Rajšp, Karl Schwarz, Bogusław Dybaś (ur.): *Reformacija v srednji Evropi. Prispevki ob 500-letnici rojstva Primoža Trubarja, 2008 / Die Reformation in Mitteleuropa. Beiträge anlässlich des 500. Geburtstages von Primus Truber, 2008.*
- Vincenc Rajšp, Ludwig Kamičar (ur.): *Gradec in Slovenci / Graz und Slowenen. Sammelband zum gleichnamigen Symposium vom 20.–21. 5. 2010 an der Karl-Franzens-Universität Graz.*
- Vincenc Rajšp, Felix J. Bister, Miro Polzer (ur.): *Tu felix Europa. Der Humanismus bei den Slowenen und seine Ausstrahlung in den mitteleuropäischen Raum / Humanizem pri Slovencih in njegovo izžarevanje v srednjeevropski prostor.*

Kulturni spomin

- Tanja Petrović (ur.): *Politike reprezentacije v Jugovzhodni Evropi na prelomu stoletij.*

Studia translatoria

- Boris A. Novak: *Salto immortale. Študije o prevajanju poezije* [v dveh knjigah].

Vodniki LGD – Azija

- Matjaž Napokoj: Šrilanka.
- Drago Kladnik (ur.): *Slovenija V.*

DIGITALNE PUBLIKACIJE

(prosto dostopne spletne objave; * = kot CD-ROM)

Dela Inštituta za arheologijo

- Andrej Pleterski: *Nevidna srednjeveška Evropa. Župa Bled.*

e-ZISS

- Boris Golec: *Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in neagrarnih poklicnih skupin do konca predmarčne dobe.*

Naravne nesreče – elektronska izdaja

- Matija Zorn, Blaž Komac, Rok Ciglič, Miha Pavšek (ur.): *Neodgovorna odgovornost* *.

GLASBENO ZALOŽNIŠTVO

(* = kot CD-plošča)

Monumenta artis musicæ Sloveniæ

- Giacomo Gorzaniš; Alenka Bargarič (ur.): *Skladbe za lutnjo.*
- G. A. Rigatti, C. Grossi; Metoda Kokole (ur.): *Glasba v Kopru v 17. stoletju.*

Monumenta artis musicæ Sloveniæ Supplementa

- Georgius Prenner (Pyrenaeus Carniolus); Marko Motnik, Metoda Kokole (ur.): *Tri intabulacije motetov.*

Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta

- Marko Terseglav, Drago Kunej (ur.): *Bog daj dobro leto. Ljudska pesemska dediščina Adlešičev / My God Grant You a Good Year. Folksongs Heritage from Adlešiči* *.
- Mojca Kovačič (ur.): *Pitrkavanje / Bell Chiming* *.
- Rebeka Kunej, Drago Kunej (ur.): *Slovenske ljudske plesne viže. Prekmurje in Porabje / Slovene Folk Dance Music. Prekmurje and Raba Valley* *.

SAMOSTOJNE IZDAJE

(po datumu izida; * = kot prosto dostopna spletna publikacija; + = tudi kot prosto dostopna spletna publikacija)

- Andrea Bocco, Paolo Zeppetella (ur.): *Innovative Policies for Alpine Towns. Alpine space small local urban centres innovative pack.*
- Marija Stanonik: *Literarjenje, kronopisje in rokopisje v teoriji in praksi.*
- Mirjam Milharčič Hladnik: *IN-IN. Življenjske zgodbe o sestavljenih identitetah* +.
- Carlo M. Cipolla: *Allegro ma non troppo [četrti natis]. Vloga začimb (in posebno popra) v gospodarskem razvoju srednjega veka & Temeljni zakoni človeške neumnosti.*
- Mitja Prelovšek, Nadja Zupan Hajna (ur.): *Pritiski in varovanje podzemnega Krasa. Primeri iz Slovenije in Hrvaške / Pressures and Protection of the Underground Karst. Cases from Slovenia and Croatia / Pritisci i zaštita podzemnog krša. Primjeri iz Slovenije i Hrvatske.*
- Marina Lukšič - Hacin, Mirjam Milharčič Hladnik, Mitja Sardoč: *Medkulturni odnosi kot aktivno državljanstvo* +.
- Marjeta Humar (ur.): *Japljev zbornik.*
- Janja Žitnik Serafin (ur.): *Slovensko izseljenstvo v luči otroške izkušnje. Kulturnozgodovinski vidik* *.
- Rada Lečič: *Slovenski glagol. Oblikoslovni priručnik in slovar slovenskih glagolov / Czasownik słoweński. Podręcznik morfologiczny i słownik czasowników słoweńskich.*
- Eva Klemenčič, Urška Štremfel: *Nacionalna in mednarodna perspektiva izobraževanja za državljanstvo v multikulturni družbi* +.

- Oto Luthar (ur.): *Državlanski dnevnik* +.
- Ana Hofman, Oto Luthar (ur.): *Zvoki in okusi druge Slovenije. Vodič po prostorih medkulturnih srečevanj* +.
- Katarina Šter, Mojca Žagar Karer (ur.): *Historični seminar 9* +.
- Oto Luthar (ur.): *Prekmurje [drugi natis]. Za radovedneže in ljubitelje*.
- Mimi Urbanc, Primož Pipan (ur.): *Climalptour. Podnebne spremembe in njihov vpliv na turizem v Alpah* [tudi v angleščini, francoščini, italijanščini in nemščini].
- Miha Preinfalk (ur.): *Neznano in pozabljeno iz 18. stoletja na Slovenskem* *.
- Vlado Matevski, Andraž Čarni, Oliver Avramoski, Nina Juvan, Mitko Kostadinovski, Petra Košir, Andrej Paušič, Urban Šilc: *Forest Vegetation of Galičica Mountain Range in Macedonia*.
- Neža Zajc: *Krogozor slovanske Besede. Preizkušnja renesančnega humanizma skozi prerez opusov besedil Primoža Trubarja in Maksima Greka*.
- Joe Sacco: *Posrednik. Zgodba iz Sarajeva*.
- Rada Lečič: *Igraje do znanja slovenščine [drugi natis] / Learning Slovene by Playing Games / Spielend Slowenisch lernen / Imparare lo sloveno giocando*.
- Helena Dobrovoljc, Nataša Jakop: *Sodobni pravopisni priročnik med normo in predpisom*.
- Kozma Ahačič, Petra Testen (ur.): *Jeziki, identitete, pripadnosti med središči in obrobji. Zbornik prispevkov z mednarodnega simpozija v počastitev 500. obletnice rojstva Primoža Trubarja (Ljubljana, 5.–8. junij 2008)*.
- Darja Mihelič, Matjaž Bizjak (ur.): *Vojaki iz slovenskega prostora na tujih tleh v preteklosti*.
- Davide Toffolo: *Italijanska zima*.
- Andrej Šmalc, Jakob Müller: *Slovensko tehniško izrazje. Jezikovni priročnik*.
- Stanislav Južnič, Drago Samec, Peter Weiss: *Domoznanec in kulturni delavec Jože Gregorič. Kostelski ponos na slovenskem leposlovnem nebu*.

PERIODIKA

- *Acta carsologica*, 40, št. 1, 2.
- *Acta geographica Slovenica*, 51, št. 1, 2.
- *Acta historiae artis Slovenica*, 16, št. 1–2 [dvojna številka].
- *Arheološki vestnik*, št. 62.
- *De musica disserenda*, 7, št. 1, 2.
- *Dve Domovini / Two Homelands*, št. 33, 34.
- *Filozofski vestnik*, 32, št. 1, 2, 3.
- *Hacquetia*, 10, št. 1, 2.
- *Jezikoslovni zapiski*, 17, št. 1, 2.
- *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies*, št. 8.
- *Studia mythologica Slavica*, št. 14.
- *Traditiones*, 40, št. 1, 2, 3.
- *Umetnostna kronika*, št. 30, 31, 32, 33.

SPLETNI NASLOV ZALOŽBE

<http://zalozba.zrc-sazu.si>

AZIL, KNJIGARNA ZRC

Dogodek v Knjigarni AZIL na Novem trgu 2

v mesecu maju potekal cikel dogodkov, posvečenih elektronskemu branju in elektronskim bralnikom, organizirani sta bili tudi dve predavanji o konceptu odprtega dostopa do znanstvenih objav. V sodelovanju z Založbo Krtina je bil izveden niz pogovorov o tematiki knjig iz knjižne zbirke »Na kratko o ...«. Sodelavci so pomagali organizirati zdaj že tradicionalno prireditev Znanost ne grize in sejem rabljenih in poškodovanih knjig Knjige v gibanju.

Knjigarna AZIL na Novem trgu 2 v Ljubljani je odprta od 10. do 20. ure med tednom in od 10. do 14. ure ob sobotah.

SPLETNI NASLOV KNJIGARNE:

<http://azil.zrc-sazu.si/>

Knjigarna AZIL je prva slovenska akademska knjigarna, specializirana za humanistično in družboslovno literaturo. V skladu z znanstveno-raziskovalnim značajem ZRC SAZU je namen knjigarne predvsem oskrba s kakovostno literaturo. Izbor knjižnih del je primeren tudi za zahtevnejše bralstvo, ki išče domačo in tujo strokovno literaturo s področij filozofije, zgodovine, antropologije, feminizma, umetnosti, ekologije, političnih ved, ekonomske teorije ipd. Poleg omenjene literature so v knjigarni dosegljive vse izdaje Založbe ZRC ter izdaje večine slovenskih družboslovnih in humanističnih založb (publikacije SAZU, Založba Krtina, Založba Studia humanitatis, Založba Sophia, Društvo za teoretsko psihoanalizo, Založba */cf, Študentska založba, Založba Sanje, Založba Modrijan, ...).

V letu 2011 se je knjigarna že dodobra udomačila v novih prostorih na Novem trgu 2. Prostorji so opremljeni v skladu s potrebami knjigarne kot družabnega mesta srečevanja in javne razprave in s sestrsko kavarno LP zaokrožujejo koncept knjigarne kot družabnega prostora. Obe prostorski značilnosti sta v letu 2011 pritegnili pozornost založb, s katerimi sodeluje. Knjigarna AZIL je tako postala priljubljeno mesto za predstavitev novih izdaj slovenskih založb. Gostila je kar šest dogodkov, namenjenih novinarjem in širši javnosti (predstavitve novih izdaj Založbe Sophia, Založbe */cf, Društva za teoretsko psihoanalizo ...). Vse leto se je nadaljeval tudi prodajni program v novi izpostavi Knjigarne AZIL v Moderni galeriji na Tomšičevi ulici 14, ki je bil usklajevan z aktualnim razstavnim programom galerije.

Knjigarna AZIL redno pripravlja spremljevalne dejavnosti, katerih rdeča nit je spodbujanje bralne kulture in predstavitve aktualnih knjižnih izdaj in avtorjev. Ob podpori Javne agencije za knjigo RS je bila organizirana vrsta dogodkov. Najodmevnejši med njimi so bili vezani na aktualne izdaje Založbe ZRC in na predstavitve domačih avtorjev. Poleg teh je

ATRIJ ZRC

Največji del predstavitvene dejavnosti ter kulturnih in družabnih dogodkov, ki jih organizira ZRC SAZU, se odvija v Atriju ZRC. V prejšnjem letu so se ob tradicionalnih prireditvah, ki na inovativne načine predstavljajo znanstvene dosežke ZRC SAZU (Generacije znanosti, Znanost ne grize, Zajuckaj in zapoj) leto začele nekatere novosti. Med njimi je sklop prireditev pod skupnim imenom Stara glasba na Novem trgu, prireditev, ki bo v letu 2012 prerasla v abonmajsko serijo koncertov stare glasbe. Bilo je tudi več večernih literarno-performativnih dogodkov, na katerih so bile predstavljene nove knjige Založbe ZRC. Ker je bilo leto 2011 tudi leto 20. obletnice priznanja Slovenije, je bilo nekaj prireditev v Atriju ZRC namenjenih prav tej obletnici, od tega kar tri razstave. Stalnica v Atriju ZRC so v letu 2011 ostala javna predavanja, znanstveni simpoziji, okrogle mize in posveti.

Sicer pa je v preteklem letu v Atriju ZRC potekalo skupno 60 prireditev, od tega 20 gostujočih, med katerimi velja omeniti literarni festival Fabulo, Teden možganov - mednarodno prireditev namenjena približevanju nevroznanstvenih spoznanj širši javnosti, koncerte Glasbene matice, prireditve v okviru Mesta žensk, plesni festival Gibanica in prireditev Ženske v znanosti.

ATRIJ ZRC
NOVI TRG 2 | LJUBLJANA

SPLETNI NASLOV:

<http://www.zrc-sazu.si/strani/atrij-zrc>

KONCERTNI CIKLUS V ATRIJU

ZRC SAZU je podprl izvajanje novega koncertnega cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*. V letu 2011 je Muzikološki inštitut v sodelovanju s skupino za staro glasbo *musica cubicularis* ter z zavodom *Harmonia Antiqua Labacensis* pripravil prvo, promocijsko sezono tega cikla v obliki štirih rednih in enega izrednega koncerta (18. 4., 25. 5., 30. 9., 16. 11. in 23. 11.). Vsi sporedi so bili tematski in vsak izmed njih je bil skrbno zasnovan kot slogovno zaokrožena celota, ki je predstavljala del bogate glasbene zakladnice od 16. do 18. stoletja, tako imenovane 'stare glasbe'. Vse koncerte je snemal Radio Slovenija. Zanimanje za koncertni cikel je bilo veliko – vsi koncerti so do zadnjega kotička napolnili Atrij ZRC. Po zaključeni sezoni je Muzikološki inštitut v sodelovanju z vsemi zgoraj omenjenimi institucijami izdal promocijsko zgoščenko z izborom najboljših posnetkov.

HISTORIČNI SEMINAR

KOORDINACIJSKI ODBOR

Vodji: dr. Katarina Keber, dr. Luka Vidmar.

Člani: dr. Mojca Žagar Karer (od septembra na porodniškem dopustu), dr. Katarina Šter, dr. Kristina Toplak.

Člani svetovalci: izr. prof. dr. Maja Godina Golija, dr. Metoda Kokole, izr. prof. dr. Marina Lukšič - Hacin, dr. Vojislav Likar, doc. dr. Petra Svolfšak.

UREDNIŠKI ODBOR PUBLIKACIJE

Dr. Mojca Žagar Karer, dr. Katarina Keber, dr. Katarina Šter, dr. Luka Vidmar.

V letu 2011 je bilo v okviru Historičnega seminarja izvedenih 11 samostojnih predavanj; nastopili so trije vabljeni gosti iz tujine in osem domačih predavateljev:

- **Mojca Horvat:** *Klara Kukovec (1883–1979), prva zdravnica v Trstu in Mariboru* (13. 1.).
- **Jernej Habjan:** *Analiza svetovnih sistemov in »črna škatla« literarne zgodovine: primer Sherlocka Holmesa* (28. 2.).
- **Valentina Petaros Jeromela:** *Božanska komedija med izročilom in prevajanjem: poskusi v slovenskem jeziku* (7. 3.).
- **Patrizia Farinelli:** *Izražanje dvojnosti in nedoločljivega: izvirna prevrednotenja fantastičnega v italijanski prozi 20. stoletja* (24. 3.).
- **Norbert Dubowy:** *»Igra s sovo« v operi Paris (1662) G. A. Bontempija in njen pomen* (19. 4.).
- **Metoda Kemperl:** *Zidarski mojster Franc Grein in štajerska sakralna arhitektura v prvi polovici 19. stoletja* (27. 5.).
- **Aleksander Lorenčič:** *Dvajset let »kapitalizma s človeškim obrazom« in odločitve za lastni gospodarski razvoj* (7. 6.).
- **Enriketa Papa-Pandelejmoni:** *Nacionalizem in sodelovanje s fašisti v Albaniji med drugo svetovno vojno: primer Mustafa Merlika Kruja (1939–1944)* (29. 9.).
- **Andrej Košir:** *Faktorji uspešnosti in upravljanje raziskovalnega dela* (13. 10.).
- **Špela Ledinek Lozej:** *Kuhinja v Vipavski dolini v 20. stoletju – prostorske, uporabne in pomenske premene* (17. 11.).
- **Karla Oder:** *Mati fabrika – Železarna Ravne* (1. 12.).

V letu 2011 je izšel zbornik izbranih znanstvenih razprav *Historični seminar 9* (ur. Katarina Šter, Mojca Žagar Karer), Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, in sicer v elektronski obliki, ki je prosto dostopna na spletni strani Historičnega seminarja, in v klasični knjižni obliki. V zborniku je objavljenih sedem razprav, med njimi ena tujejezična. V letu 2011 je potekalo uredniško delo za naslednjo številko publikacije Historičnega seminarja, in sicer v uredništvu Katarine Šter.

SPLETNI NASLOV HISTORIČNEGA SEMINARJA

<http://hs.zrc-sazu.si/>

SUMMARY

In the year 2011 eleven individual lectures were organised by the Historical seminar; eight of them were given by Slovenian scholars and three by prominent guests from other European countries. The subjects ranged from general to specific historical themes, subjects from musicology, art history, history of literature as well as ethnological and sociological discussions.

The volume of selected articles /Historični seminar 9/ (ed. by K. Šter and M. Žagar Karer), Ljubljana, Založba ZRC, came out first in electronic version and later also in a printed form. The next volume, /Historični seminar 10/ (ed. by K. Šter) has been prepared in the late 2011 to come out in summer 2012.

PODIPLOMSKI ŠTUDIJSKI PROGRAM PRIMERJALNI ŠTUDIJ IDEJ IN KULTUR

Znanstveni svet študijskega programa:

izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič, doc. dr. Jana Horvat, prof. dr. Oto Luthar, izr. rof. dr. Tanja Petrovič, prof. dr. Rado Riha, izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar.

Direktorica študijskega programa: prof. dr. Jelica Šumič Riha.

Referentka za študijske zadeve in tajnica programa: Teja Komel.

Program se izvaja kot doktorski študij v okviru Fakultete za podiplomski študij Univerze v Novi Gorici, in sicer v šestih študijskih modulih:

- *Transformacije moderne misli – filozofija, psihoanaliza, kultura* (koordinator: prof. dr. Rado Riha),
- *Slovenske študije – tradicija in sodobnost* (koordinatorica: izr. prof. dr. Marjetka Golež Kaučič),
- *Kulturna zgodovina* (koordinator: prof. dr. Oto Luthar),
- *Antropološki modul: Kozmologije, skupnosti, dogodki* (koordinatorica: izr. prof. dr. Duška Knežević Hočevar),
- *Arheološki modul: Tisočletja med Jadranom in Podonavjem* (koordinatorica: doc. dr. Jana Horvat),
- *Jezikoslovni modul: Jezik kot družbena praksa v oblikovanju ideologij, spomina in identitet* (koordinatorica: izr. prof. dr. Tanja Petrovič).

Študijski program se izvaja v obliki rednih predavanj, seminarskega dela in individualnih konzultacij, ki so razporejeni v dva semestra.

Prednosti programa:

- kvalitetna skupina habilitiranih raziskovalk in raziskovalcev, ki izvajajo študijski program;
- raziskovalne in izobraževalne povezave modulov podiplomskega programa s tujimi raziskovalnimi in izobraževalnimi ustanovami;
- številčna in redna predavanja in vrsta seminarjev;

V letu 2011 je magistrsko delo zaključil študent Tomi Bartole (*The Concept and Phenomenon of Touch*), doktorirale je pa so tri študentke in sicer Maja Gombač (*Reprezentacija mode v slovenskem periodičnem tisku med svetovnimi vojnami*), Vesna Mia Ipavec (*Etnologija in kultura etnološke vede na Goriškem*) in Neža Zajc (*Miselno-duhovni krogozor Primoža Trubarja in Maksima Greka (preizkus renesančnega humanizma)*).

Upravni odbor ZRC SAZU je na seji dne 22. 4. sprejel sklep o ustanovitvi lastnega visokošolskega zavoda – fakultete Podiplomske šole ZRC SAZU. Na Podiplomski šoli ZRC SAZU se bosta izvajala program 2. stopnje *Interdisciplinarni študij idej, kultur in družb* ter doktorski program 3. stopnje *Primerjalni študij idej in kultur*. Z Univerzo v Novi Gorici je bila podpisana pogodba o prenosu študijskega programa *Primerjalni študij idej in kultur* z Univerze na Podiplomsko šolo ZRC SAZU. Vloga za akreditacijo visokošolskega zavoda je bila oddana na Nacionalno agencijo RS za kakovost v visokem šolstvu dne 11. 10.

Podrobnejši podatki o študijskem programu, vključno s pravilnikom o doktorskem študiju, so dostopni na spletnih straneh <http://www.ung.si/>.

KOLEDAR PRIREDITEV
V LETU 2011

JANUAR

- 13. 1.–13. 2.** Razstava: *Od ust do knjige – ljudska pesem med ustnim in tiskanim*. Koroški pokrajinski muzej, Enota Ravne, Ravne na Koroškem (Glasbenonarodopisni inštitut).
- 15.** Predavanje: dr. Oto Luthar (skupaj z Alijem Žerdinom in Mirom Cerarjem), *Aktivno državljanstvo danes*, Srečanje v okviru večernih prireditev *Brez cinizma*. Atrij ZRC (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).
- 19.** Predstavitve knjig: Janja Kogovšek, *Characteristics of percolation through the Karst Vadose Zone*; Janez Turk, *Dinamika podzemne vode v kraškem zaledju izvirov*. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).

FEBRUAR

- 1.** Predstavitve knjige: Jože Sivec, *Opera na ljubljanskih odrih od klasicizma do 20. stoletja*, ur. M. Kokole in K. Grabnar. Mala dvorana ZRC (Muzikološki inštitut).
- 2.** Glasbena matineja: učenci Zasebne glasbene šole Jurke Zoroja, prof. Mala dvorana ZRC (Muzikološki inštitut).
- 4.** Literarno-gledališki dogodek ob izdaji pesniške zbirke Kozma Ahačiča *Ti si čarovnica, jaz sem grobar*. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
- 7.–13.** Filmski festival *Dnevi etnografskega filma / Days of Ethnographic Film*. Slovenski etnografski muzej (Inštitut za slovensko narodopisje, Slovensko etnološko društvo, Slovenski etnografski muzej).
- 17.** Predpremiere dokumentarno-igranega filma: Jadran Strle, *Načrti podzemlja*. Jamski dvorec, Postojnska jama (Inštitut za raziskovanje krasa).

MAREC

- 1.** Predstavitve zgoščenek: *Spejvaj nama, Katica: ljudske pesmi Prekmurja in Pjevaj mi, pjevaj, sokole: uskoška pesemska dediščina Bele krajine*. Mala dvorana ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut in Založba ZRC).
- 10.** *Kulturna dediščina in prostor, sobotni posvet za izhod iz krize: Kulturna dediščina in prostorsko načrtovanje, Ljubljansko barje*. Prešernova dvorana SAZU (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).
- 22.** Otvoritev fotografske razstave in predstavitve dokumentarno-igranega filma: Jadran Strle, Jožica Žafred, *Načrti podzemlja*. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 24.–27.** Workshop of Karst Modelling. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 25.–26.** Simpozij *Naravne nesreče v Sloveniji 2011*, Ig, Idrija (Geografski inštitut Antona Melika, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Urad za seizmologijo in geologijo Agencije Republike Slovenije za okolje, Rudnik živega srebra Idrija, d. o. o., Geološki zavod Slovenije, Slovenska akademija znanosti in umetnosti).
- 29.–30.** *SY_CULTour Kick-off Meeting / Odskočni sestanek SY_CULToura*, uvodni sestanek mednarodnega projekta *SY_CULTour*. Ljubljana, Hotel Slon (Geografski inštitut Antona Melika).

APRIL

- 14.** Predstavitve knjižne produkcije ISN ZRC SAZU 2010–2011 (Inštitut za slovensko narodopisje in Založba ZRC).
- 18.** 1. koncert cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*: François Couperin, *Leçons de ténèbres* (glasba za veliki teden). Atrij ZRC (Muzikološki inštitut in musica cubicularis).

MAJ

4. Predstavitev knjig: Mija Oter Gorenčič, *Deformis formositas ac formosa deformitas. Samostanska stavbna plastika 12. In 13. stoletja v Sloveniji* (Zbirka Opera Instituti Artis Historiae); Blaž Resman, Helena Seražin, *Upravna enota Kočevje. Občina Kočevje, Kostel in Osilnica*. Predstavitev revij: *Acta historiae artis Slovenica* 15, ur. Ana Lavrič; *Umetnostna kronika* 30, ur. Barbara Murovec. Prešernova dvorana SAZU (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta in Založba ZRC).
5. Kolokvij *Svetovni literarni sistem in zgodovina slovenskega slovstva*. Mala dvorana ZRC (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).
7. *Kulturna dediščina in prostor*, sobotni posvet za izhod iz krize: ogled Ljubljanskega barja (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).
19. Predavanje: dr. Oto Luthar (skupaj z Renato Šribar in Rajkom Muršičem), *O ženskah in spolni perspektivi v slovenskem akademskem prostoru*, Srečanje v okviru večernih prireditev *Brez cinizma*. Atrij ZRC (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).
23. *Kulturna dediščina in prostor*, sobotni posvet za izhod iz krize: *Piranski mandrač*. Prešernova dvorana SAZU (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).
25. 2. koncert cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*: Italijanske trionsonate. Atrij ZRC (Muzikološki inštitut in musica cubicularis).
25. *Bipolarna motnja razpoloženja 2011*: serija javnih izobraževalnih dogodkov na temo soočanja in spoprijemanja z bipolarno motnjo razpoloženja. Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (Družbenomedicinski inštitut).
26. *Bipolarna motnja razpoloženja 2011*: strokovno izobraževanje zdravstvenih delavcev na področju psihiatrije na temo prepoznavanja in zdravljenja bipolarne motnje razpoloženja, Prešernova dvorana SAZU (Družbenomedicinski inštitut in Psihiatrična klinika Ljubljana).

JUNIJ

1. Delavnica projekta *CATCH_MR - Skupni pristopi k prometnim izzivom v metropolitanskih regijah*. Ljubljana, Mestna hiša (Geografski inštitut Antona Melika in Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije).
7. Predstavitev knjig: Mateja Jemec Tomazin, *Slovenska pravna terminologija*; Kozma Ahačič, Andreja Legan Ravnikar, Majda Merše, Jožica Narat, France Novak, *Besedje slovenskega knjižnega jezika 16. stoletja*; Jože Toporišič, *Intervjuji in polemike*. Predstavitev revije: *Jezikoslovni zapiski* 16, št. 1 in 2. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).
14. Predavanje: Liliana Ferrari Silvestrini in Ferruccio Tassin, *Luigi Faidutti (1861–1931) – borec za socialno pravičnost*. Mala dvorana ZRC (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
- 16.–17. Mednarodno delovno posvetovanje z delavnico *Music in Europeana*. Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (Glasbenonarodopisni inštitut).
- 19.–21. Kolokvij *Vitalism and anti-vitalism in contemporary philosophy*. ZRC SAZU, Ljubljana, Zagreb (MaMa – Zagreb in Filozofski inštitut).
- 20.–25. 19. mednarodna krasoslovna šola *Klasični kras: Varstvo kraškega podzemlja*. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 23.–30. 9. Razstava: *Dosežki ameriških Slovencev. Prispevek kulturam dveh domovin / Slovenian-American Achievers: Cultural Contributions to two Homelands* (avtor Joe Valenčič, soavtorica Mirjam Milharčič Hladnik). Atrij ZRC (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).
- 27.–28. Znanstveni sestanek *Generacijske razlike kot izziv izseljenske in zamejske skupnosti v primerjalni perspektivi*. Ljubljana (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije in Inštitut za narodnostna vprašanja).
26. Predavanje: Martina Baleva, *Modrost umetnosti – prostor modrosti: Bildersturm und Europäische Osterweiterung. Ein geschichtspolitisches Zerfallsprodukt des bulgarischen EU-Beitritts*. Mala dvorana ZRC (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).
29. Delavnica o uporabi programa Kallisto (*RISM*) za popis starejših glasbenih rokopisov. Muzikološki inštitut (Muzikološki inštitut).
30. Konferenca za medije: *Kulturna dediščina na Vodnikovem trgu in Ljubljanski tržnici*. Prešernova dvorana SAZU (Civilna iniciativa *Tržnice ne damo* in Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta).

JULIJ

AVGUST

---

23. Zaključna konferenca ob izteku istoimenskega projekta *Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo*. ZRC SAZU in Mestni muzej (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije).
28. Zaključna konferenca *Strokovne podlage, strategije in teoretske tematizacije za izobraževanje za medkulturne odnose ter aktivno državljanstvo* ob izteku istoimenskega projekta. Ljubljana (Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije, ZRC SAZU in Mestni muzej).

SEPTEMBER

---

5. Predavanje: dr. Carol Silverman, *Balkan gypsy music between local and global / Balkanska romska glasba med lokalnim in globalnim*. Atrij ZRC (Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje).
- 8.–9. 9. mednarodni komparativistični kolokvij Slovenskega društva za primerjalno književnost *Živo branje: literatura, znanost in humanistika / Reading live: Literature, Science and Humanities*. Lipica (Slovensko društvo za primerjalno književnost, Slovensko društvo pisateljev, Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede in Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani).
9. Predstavitve dogodkov ob 100. obletnici rojstva akademika in univerzitetnega profesorja dr. Dragotina Cvetka, nestorja slovenske muzikološke stroke. Mala dvorana ZRC (Muzikološki inštitut).
16. Koncert *Zajuckaj in zapoj – večer slovenske ljudske glasbe: Skoč v kolo, da skočimo, da se malo veselimo*. Atrij ZRC (Glasbenonarodopisni inštitut in KED Folk Slovenija).
- 19.–21. Mednarodni muzikološki simpozij ob stoletnici rojstva akademika Dragotina Cvetka: *Nacionalna glasbena zgodovina. Preobrazbe v drugi polovici 20. stoletja / National Music Histories. Metamorphoses in the Second Half of the Twentieth Century*. Dvorana SAZU (Muzikološki inštitut).
30. 3. koncert cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*: Virtuozne renesančne diminucije. Atrij ZRC (Muzikološki inštitut in musica cubicularis, Mini teater Ljubljana).

OKTOBER

- 11.–12. Predstavitve *Krasoslovne akademije*. Inštitut za raziskovanje krasa, Postojna (Inštitut za raziskovanje krasa).
- 12.–13. *Etnofolk Project: 6 Month Meeting and WP5 Workshop*. Polletni sestanek partnerjev, 6-mesečno srečanje in 5. delovni paket. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovensko narodopisje).
25. Predstavitve knjižnih izdaj Slovencev Videnske pokrajine: Bruna Balloch, *Mlada lipa*, izdalo in založilo Kulturno društvo Ivan Trinko, Čedad, in *Biside ta-na traku / Le parole su nastro / Besede na traku*, izdalo in založilo Associazione Culturale Museo della Gente della Val Resia. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Kulturno društvo Ivan Trinko).
25. Predstavitve knjig: *Avtobiografski diskurz: Teorija in praksa avtobiografije v literarni vedi, humanistiki in družboslovju*, ur. Alenka Koron, Andrej Leben; Marko Juvan, *Literary Studies in Reconstruction to Literature*; Boris Golec, *Mestna prisežna besedila v slovenskem jeziku od začetka 19. stoletja, Slovenska prisežna besedila trških skupnosti in neagrarnih poklicnih skupin do konca predmarčne dobe*. Mala dvorana ZRC (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).
26. Predstavitve dveh knjig zbranih jezikoslovnih spisov Brede Pogorelec: *Zgodovina slovenskega knjižnega jezika in Stilistika slovenskega knjižnega jezika*. Atrij ZRC (ZRC SAZU).
- 27.–28. Slovenski regionalni dnevi: *Razvoj zavarovanih območij v Sloveniji*. Lipica (Geografski inštitut Antona Melika, Služba Vlade Republike Slovenije za lokalno samoupravo in regionalno politiko ter Slovenski regionalni razvojni sklad).

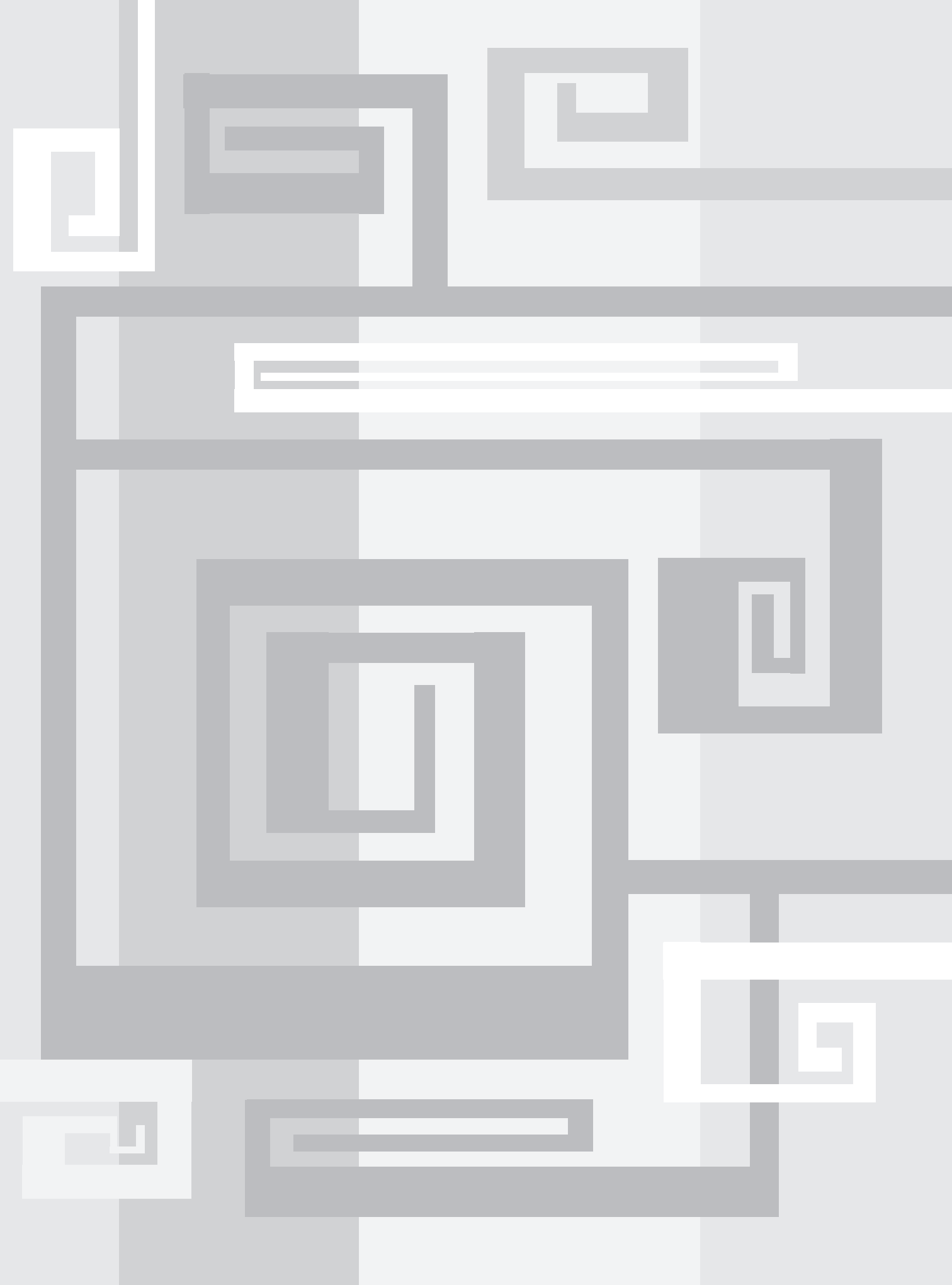

NOVEMBER

8. Podpis sporazuma o sodelovanju na področju znanstvenoraziskovalnega dela med Znanstvenoraziskovalnim centrom Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter Krajinskim parkom Ljubljansko barje. Atrij ZRC (Geografski inštitut Antona Melika in Krajinski park Ljubljansko barje).
8. Okrogla miza o razvojnih izzivih na Ljubljanskem barju. Atrij ZRC (Geografski inštitut Antona Melika in Krajinski park Ljubljansko barje).
8. Otvoritev razstave o Ljubljanskem barju. Atrij ZRC (Geografski inštitut Antona Melika in Krajinski park Ljubljansko barje).
- 8.–11. Mednarodna konferenca ob 60. letnici Inštituta za slovensko narodopisje *Tradicija in kulturna dediščina. Izzivi za ustvarjalnost in poustvarjalnost / Tradition and Cultural Heritage: Challenges for Creativity and Performance*. Velika dvorana SAZU in Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovensko narodopisje).
- 9.–30. Psihoedukacijske delavnice za osebe z bipolarno motnjo razpoloženja in njihove sivojce. Mala dvorana ZRC (Družbenomedicinski inštitut).
- 11.–13. 7. letna konferenca delovne skupine SIEF Ritualno leto *Performer, Performance, Researcher. Co-designing Heritage, Co-designing Performance / Izvajalci, izvedba, raziskovalec. So-oblikovanje dediščine, so-oblikovanje izvedbe*. Velika dvorana SAZU, Prešernova dvorana SAZU in Mala dvorana ZRC SAZU (Inštitut za slovensko narodopisje).
14. Javna predstavitev rezultatov projekta *Neznani rokopisi slovenskega slovstva 17. in 18.* (NRSS). Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).
16. 4. koncert cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu*: Kantate in sonate nemškega baroka. Atrij ZRC (Muzikološki inštitut in musica cubicularis).
- 17.–3. 2. 2012 Razstava: *Oprostite nam, oprostite nam, o vi mrtvi! Judovski vojaki avstro-ogrske vojske na soški fronti*. Sinagoga Maribor, Maribor (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
22. Otvoritev razstave *Razumeti grad. Vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini* in plesni nastop skupine Cortesía. Atrij ZRC (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
- 22.–2. 12. Razstava: *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Atrij ZRC (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
- 22.–24. Znanstveni simpozij *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Atrij ZRC (Zgodovinski inštitut Milka Kosa).
23. Dodatni koncert cikla *Harmonia concertans – Stara glasba na Novem trgu* ob simpoziju *Razumeti grad – vloga in pomen gradov v slovenski zgodovini*. Atrij ZRC (Zgodovinski inštitut Milka Kosa in musica cubicularis).
- 24.–25. Mednarodna konferenca *Retorika prostora / The Rhetorics of Space*. Mala dvorana ZRC (Slovensko društvo za primerjalno književnost, Oddelek za primerjalno književnost in literarno teorijo in Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede).
29. Predavanje: Andrej Mihevc in Anton Velušček, *Arheološke in speleološke raziskave v jami Bestažovca*. Atrij ZRC (Inštitut za raziskovanje krasa in Inštitut za arheologijo).

DECEMBER

1. Glasbena matineja: vokalna skupina insula memoriae s programom adventnih pesmi v srednjem veku in renesansi, Atrij ZRC (Muzikološki inštitut).
- 1.–14. Psihoedukacijske delavnice za osebe z bipolarno motnjo razpoloženja in njihove sivojce. Mala dvorana ZRC (Družbenomedicinski inštitut).
- 2.–4. Mednarodni delovni sestanek skupine za parne plese pri študijski skupini za etnokoreologijo ICTM *Round dances – 19th century derived couple dances*. Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (Glasbenonarodopisni inštitut).
7. *SY_CULTour WP3 Meeting / Sestanek delovnega paketa 3 SY_CULToura*, sestanek partnerjev mednarodnega projekta *SY_CULTour*. Dvorana Zemljepisnega muzeja GIAM (Geografski inštitut Antona Melika).
8. Predstavitev knjig: *Japljev zbornik*, ur. Marjeta Humar; Andreja Žele, *Vezljivostni slovar slovenskih glagolov*; revija *Slovenski jezik / Slovene Linguistic Studies 8/2011*; Janez Keber, *Slovar slovenskih frazemov*. Prešernova dvorana SAZU (Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Založba ZRC).
- 9.–10. Interdisciplinarni znanstveni simpozij *Sodobne metodologije raziskovanja vizualnih umetnosti*. Prešernova dvorana SAZU (Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta in Fakulteta za podiplomski humanistični študij ISH - Institutum Studiorum Humanitatis).

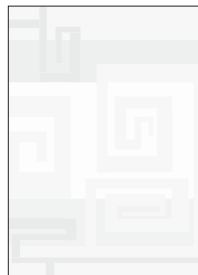

ALBUM

UPRAVA

Dr. Oto Luthar,
direktor

Vanda Baloh,
pomočnica direktorja

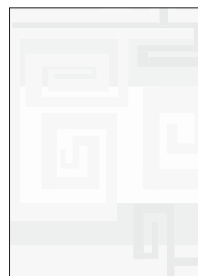
Mag. Jerneja Fridl,
pomočnica direktorja

Dr. Mimi Urbanc,
pomočnica direktorja

Tanja Valte,
pomočnica direktorja

Majda Bogdanovič

Primož Bogdanovič

Maja Jevnikar

Zerina Kandžić

Špela Kastelic

Alenka Koren

Darka Naglič

Tanja Pavčič

Jelka Pekolj

Marija Maja Stipar

Mag. Romana Zajc

Špela Žumer

VZDRŽEVANJE IN
STROKOVNE SLUŽBE

Duša Bosnić

Nasiha Brakić

Ivanka Gerlica

Marko Jevnikar

Rada Jevremović

Igor Lapajne

Anica Luin

Barbara Marinković

Alojzija Petek

Slavica Rogić

Katica Softić

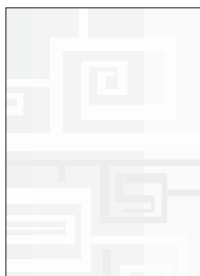
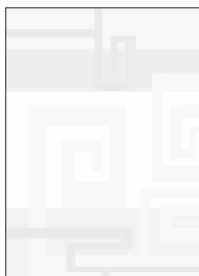
Amra Šabotić

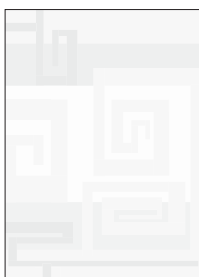
Slobodanka Višić

Marko Zaplatil

INŠTITUT
ZA SLOVENSKI JEZIK
FRANA RAMOVŠA

Dr. Marko Snoj,
predstojnik

Dr. Kozma Ahačič

Martin Ahlin

Simon Atelšek

Dr. Aleksandra Bizjak
Končar

Ljudmila Bokal

Dr. Varja Cvetko Orešnik

Metod Čepar

Marija Djurović

Dr. Helena Dobrovoljc

Dr. Tanja Fajfar

Dr. Metka Furlan

Dr. Apolonija Gantar

Dr. Nataša Gliha Komac

Mag. Alenka Gložančev

Januška Gostenčnik

Mojca Horvat

Dr. Nataša Jakop

Dr. Tjaša Jakop

Dr. Primož Jakopin

Alenka Jelovšek

Dr. Mateja Jemec Tomazin

Nevenka Jerman

Dr. Karmen Kenda-Jež

Boris Kern

Dr. Simona Klemenčič

Domen Krvina

Alenka Lap

Mag. Branka Lazar

Dr. Nina Ledinek

Dr. Andreja Legan
Ravnikar

Dr. Majda Merše

Dr. Mija Michelizza

Tanja Mirtič

Dr. Jožica Narat

Karmen Nemeč

Andrej Perdih

Špela Petric

Alenka Porenta

Dr. Jerica Snoj

Dr. Matej Šekli

Dr. Jožica Škofic

Dr. Silvo Torkar

Rožamarija Lučka Uršič

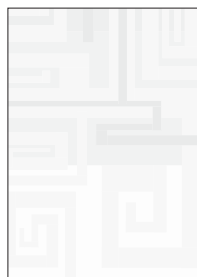
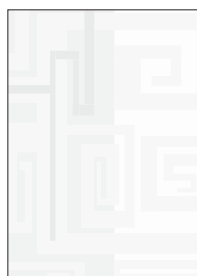
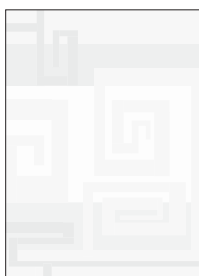
Dr. Peter Weiss

Dr. Danila Zuljan Kumar,
Raziskovalna postaja
ZRC SAZU v Novi Gorici

Dr. Mojca Žagar Karer

Dr. Andreja Žele

Dr. Jana Horvat,
predstojnica

Dr. Maja Andrič

Mateja Belak

Dr. Dragan Božič

Dr. Slavko Ciglencečki

Janez Dirjec

Andreja Dolenc Vičič

Dr. Janez Dular

Lucija Grahek

Ivan Marija Hrovatin

Dragica Knific Lunder

Tamara Korošec Lavrič

Lucija Lavrenčič

Dr. Zvezdana Modrijan

Breda Pavčič Justin

Dr. Primož Pavlin

Dr. Andrej Pleterski

Anja Ragolič

Dr. Marjeta Šašel Kos

Dr. Benjamin Štular

Sneža Tecco Hvala

Dr. Tjaša Tolar

Dr. Borut Toškan

Dragutin Valoh

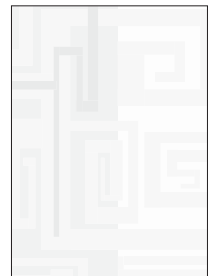
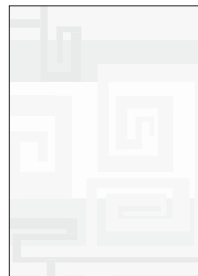

Dr. Anton Velušček

ZGODOVINSKI
INŠTITUT MILKA KOSA

Dr. Petra Svoljšak,
predstojnica

Dr. Matjaž Bizjak

Dr. Boris Golec

Dr. Stane Granda

Dr. Katarina Keber

Petra Kolenc,
Raziskovalna postaja
ZRC SAZU Nova Gorica

Dr. Dušan Kos

Dr. Miha Kosi

Dr. Neva Makuc,
Raziskovalna postaja
ZRC SAZU Nova Gorica

Dr. Darja Mihelič

Dr. Miha Preinfalk

Dr. Andrej Rahten

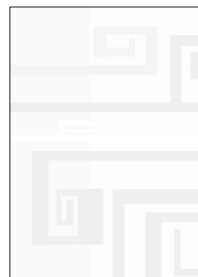
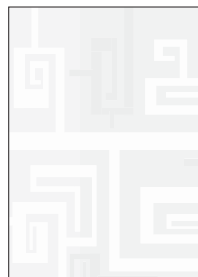
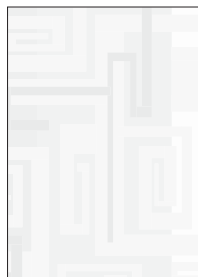
Klaudija Sedar,
Raziskovalna postaja
ZRC SAZU Prekmurje

Dr. Miha Seručnik

Mag. Barbara Šterbenc
Svetina

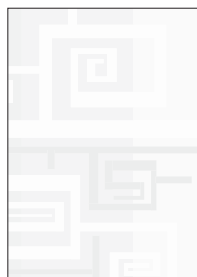

UMETNOSTNOZGODOVINSKI
INŠTITUT FRANCETA
STELETA

Dr. Barbara Murovec,
predstojnica

Nejc Bernik

Dr. Marjeta Ciglencečki

Alenka Di Battista

Andrea Furlan

Nataša Ivanović

Mag. Simona Kermavnar

Renata Komić Marn

Simona Kostanjšek Brglez

Dr. Tina Košak

Dr. David Edvard Krašovec

Dr. Ana Lavrič

Franci Lazarini

Tanja Martelanc

Katarina Mohar

Mina Mušinić

Dr. Mija Oter Gorenčič

Mag. Tina Potočnik

Dr. Blaž Resman

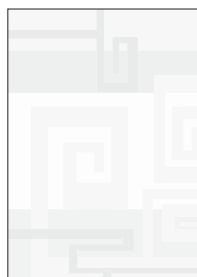
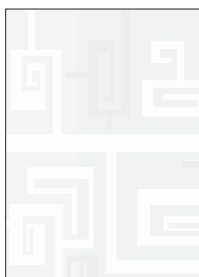
Dr. Helena Seražin

Dr. Polonca Vidmar

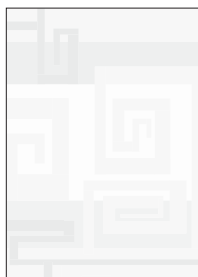
Mag. Romana Zajc

MUZIKOLOŠKI
INŠTITUT

Dr. Metoda Kokole,
predstojnica

Dr. Nataša Cigj Krstulović

Tonja Čakš

Klemen Grabnar

Dr. Jurij Snoj

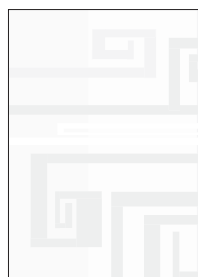
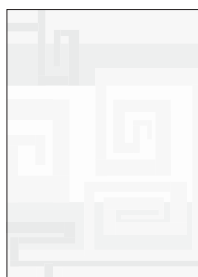
Dr. Radovan Škrjanc

Dr. Katarina Šter

Maruša Zupančič

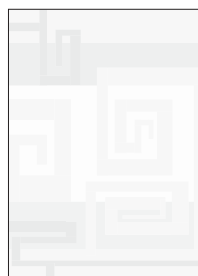
INŠTITUT
ZA SLOVENSKO
LITERATURO
IN LITERARNE VEDE

Dr. Darko Dolinar,
predstojnik do 31. 8.

Dr. Marko Juvan,
predstojnik od 1. 9.

Monika Deželak Trojar

Dr. Marjan Dolgan

Dr. Marijan Dović

Dr. Jernej Habjan

Andraž Jež

Dr. Alenka Koron

Alenka Maček

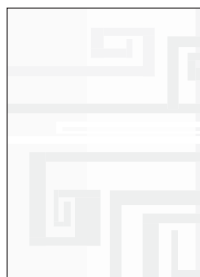
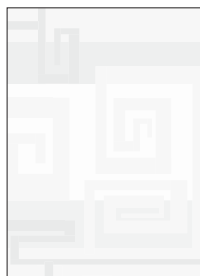
Dr. Matija Ogrin

Mag. Jola Škulj

Dr. Luka Vidmar

Dr. Ingrid Slavec
Gradišnik, predstojnica

Saša Babič

Dr. Tatjana Bajuk Senčar

Stanka Drnovšek

Dr. Jurij Fikfak

Božena Gabrijelčič

Dr. Maja Godina Golija,
Raziskovalna postaja
ZRC SAZU Maribor

Vanja Huzjan

Dr. Barbara Ivančič Kutin

Dr. Naško Križnar

Dr. Monika Kropelj

Aleksander Kuharič

Špela Ledinek Lozej

Miha Peče

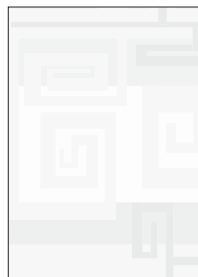
Saša Poljak Istenič

Dr. Marija Stanonik

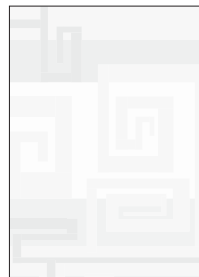
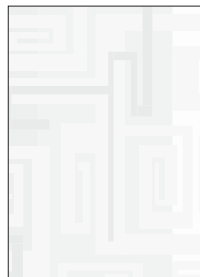
Katarina Šrimpf

GLASBENONARODOPISNI
INŠTITUT

Dr. Marjetka Golež
Kaučič, predstojnica

Dr. Marija Klobčar

Dr. Mojca Kovačič

Dr. Drago Kunej

Dr. Rebeka Kunej

Marjeta Pisk

Anja Serec Hodžar

Mag. Gregor Strle

Dr. Urša Šivic

Dr. Marko Terseglav

Peter Vendramin

Jerneja Vrabič

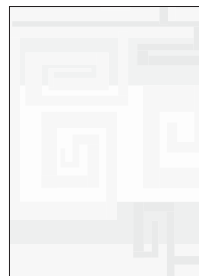

Mag. Robert Vrčon

INŠTITUT ZA SLOVENSKO
IZSELJENSTVO IN
MIGRACIJE

Dr. Marina Lukšič - Hacin,
predstojnica

Dr. Marjan Drnovšek

Mateja Gliha

Dr. Jure Gombač

Dr. Špela Kalčič

Mag. Metka Lokar

Špela Marinšek

Dr. Mirjam Milharčič
Hladnik

Dr. Jernej Mlekuž

Dr. Nataša Rogelja

Mag. Mitja Sardoč

Dr. Urška Strle

Dr. Kristina Toplak

Mag. Mojca Vah Jevšnik

Marijanca Ajša Vižintin

Dr. Natalija Vrečar

Dr. Simona Zavratnik

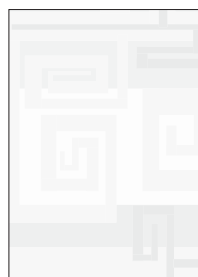
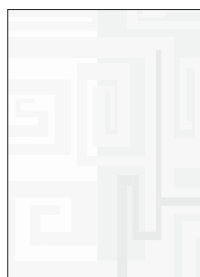

Dr. Zvone Žigon

dr. Janja Žitnik Serafin

FILOZOFSKI INŠTITUT

Dr. Rado Riha,
predstojnik

Mag. Matej Ažman

Rok Benčin

Dr. Aleš Bunta

Dr. Aleš Erjavec

Dr. Marina Gržinič Mauhler

Dr. Peter Klepec Kršič

Matjaž Ličer

Dr. Tomaž Mastnak

Boštjan Nedoh

Dr. Jelica Šumič Riha

Dr. Samo Tomšič

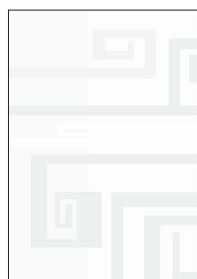
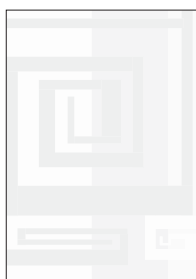
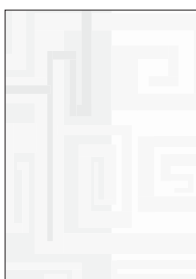
Dr. Tadej Troha

Dr. Matjaž Vesel

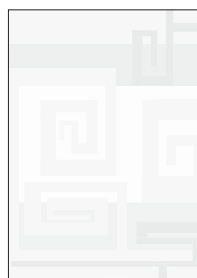
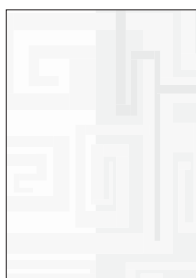
Dr. Alenka Zupančič Žerdin

GEOGRAFSKI INŠTITUT
ANTONA MELIKA

Dr. Drago Perko,
predstojnik

Dr. David Bole

Mateja Breg Valjavec

Rok Ciglič

Dr. Bojan Erhartič

Meta Ferjan

Mateja Ferk

Mag. Jerneja Fridl

Dr. Matej Gabrovec

Primož Gašperič

Mauro Hrvatinić

Dr. Drago Kladnik

Dr. Blaž Komac

Jani Kozina

Dr. Janez Nared

Dr. Milan Orožen Adamič

Polona Pagon

Mag. Miha Pavšek

Dr. Franci Petek

Dr. Primož Pipan

Katarina Polajnar
Horvát

Dr. Marjan Ravbar

Nika Razpotnik Visković

Dr. Irena Rejec Brancelj

Peter Repolusk

Maruša Rosulnik

Petra Rus

Dr. Aleš Smrekar

Mag. Mateja Šmid Hribar

Mag. Daniela Alexandra
Teixeira da Costa Ribeiro

Jernej Tiran

Dr. Maja Topole

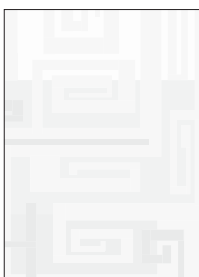
Dr. Mimi Urbanc

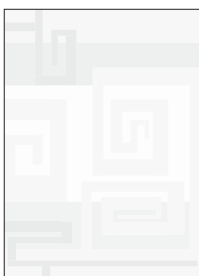
Manca Volk

Dr. Matija Zorn

INŠTITUT ZA
RAZISKOVANJE KRASA

Dr. Tadej Slabe,
predstojnik

Leon Drame

Franjo Drole

Dr. Franci Gabrovšek

Petra Gostinčar

Jurij Hajna

Dr. Martin Knez

Dr. Janja Kogovšek

Dr. Andrej Mihevc

Dr. Janez Mulec

Dr. Bojan Otoničar

Matija Perne

Dr. Metka Petrič

Dr. Tanja Pipan

Dr. Mitja Prelovšek

Sonja Stamenković

Dr. Stanka Šebela

Slavuljka Šušak

Dr. Janez Turk

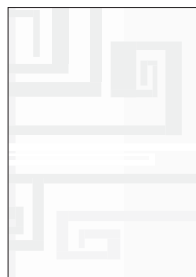
Dr. Nataša Viršek Ravbar

Mateja Zadel

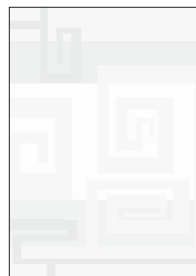
Dr. Nadja Zupan Hajna

PALEONTOLOŠKI INŠTITUT
IVANA RAKOVCA

Dr. Špela Goričan,
predstojnica

Dr. Miloš Bartol

Kata Cvetko Barič

Dr. Alenka Eva Črne

Dr. Irena Debeljak

Dr. Aleksander Horvat

Mag. Adrijan Košir

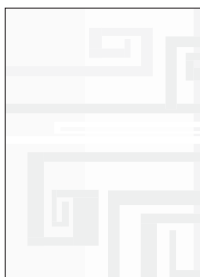
Duje Kukoč

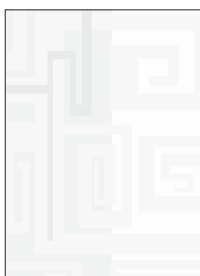
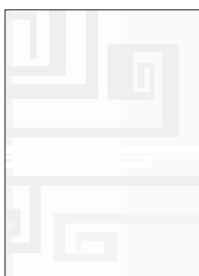
Dr. Vasja Mikuž

Dr. Nina Zupančič

BIOLOŠKI INŠTITUT
JOVANA HADŽIJA

Dr. Matjaž Kuntner,
predstojnik

Mag. Ren - Chung Cheng

Dr. Andraž Čarni

Dr. Tatjana Čelik

Mag. Boško Čušin

Dr. Igor Dakskobler

Matjaž Gregorič

Nina Juvan

Olga Kardoš

Dr. Petra Košir

Dr. Simona Kralj Fišer

Tjaša Lokovšek

Mag. Aleksander Marinšek

Andrej Paušič

Iztok Sajko

Dr. Rajko Slapnik

Dr. Urban Šilc

Nina Vidergar

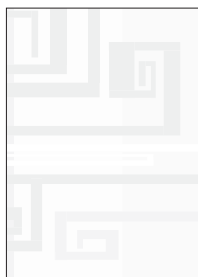

Dr. Branko Vreš

DRUŽBENOMEDICINSKI
INŠTITUT

Dr. Duška Knežević
Hočvar, predstojnica

Dr. Sanja Cukut Krilić

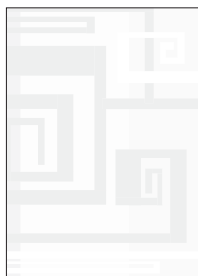
Dr. Majda Černič Istenič

Tatjana Novak

Dr. Lilijana Šprah

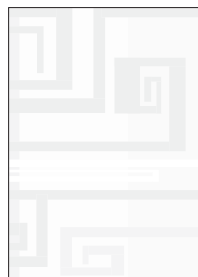
INŠTITUT ZA
KULTURNO ZGODOVINO

Dr. Igor Grdina,
predstojnik do 25. 6.

Dr. Oto Luthar,
v.d. predstojnika od 26. 6.

Dr. Pavlina Bobič

Martin Grum

Rok Kraigher

Dr. Mateja Matjašič Friš

Mag. Ahac Meden

Dr. Mateja Ratej

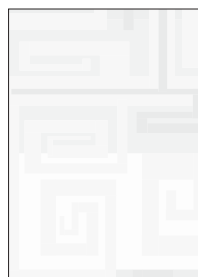
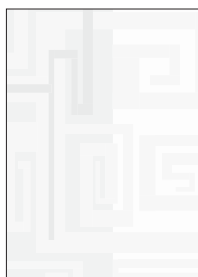
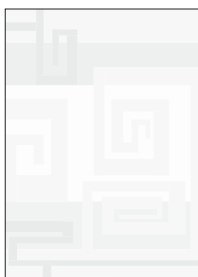
Katja Škrlič

Dr. Petra Testen

Dr. Neža Zajc

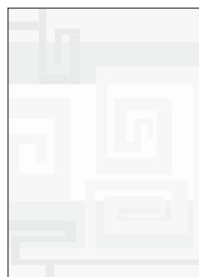

INŠTITUT ZA ANTROPOLOŠKE IN PROSTORSKE ŠTUDIJE

Dr. Ivan Šprajc,
predstojnik

Dr. Liza Debevec

Dr. Nataša Gregorič Bon

Urška Kanjir

Dr. Žiga Kokalj

Peter Lamovec

Aleš Marsetič

Dr. Krištof Oštir

Peter Pehani

Dr. Tomaž Podobnikar

Melita Robič

Dr. Borut Telban

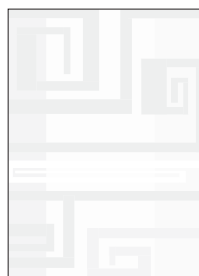

Dr. Tatjana Veljanovski

SEKCIJA ZA INTERDISCIPLINARNO RAZISKOVANJE

Dr. Oto Luthar,
vodja

Dr. Irena Avsenik Nabergoj

Dr. Breda Čebulj Sajko

Dr. Jasna Fakin Bajec

Dr. Ana Hofman

Ivanka Huber

Teja Komel

Dr. Tanja Petrović

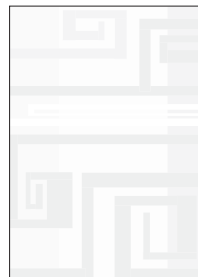
Martin Pogačar

Dr. Mateja Ratej

Primož Tanko

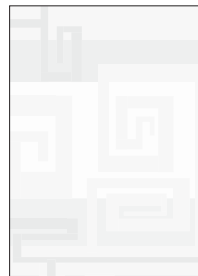
ZALOŽBA

Dr. Vojislav Likar,
vodja do 30. 9.

Mag. Aleš Pogačnik,
vodja od 1. 10.

Anita Abram,
Založba ZRC

Gašper Gabrijelčič,
Založba ZRC

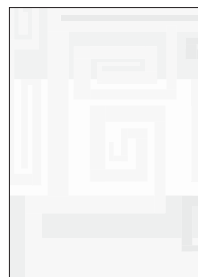
Simon Pirš,
Založba ZRC

Barbara Šuštar,
Založba ZRC

Branko Vidmar,
Založba ZRC

Barbara Borovnik Filipič,
Knjigarna Azil

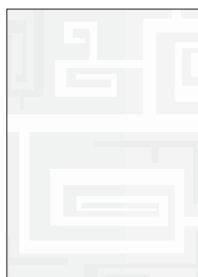
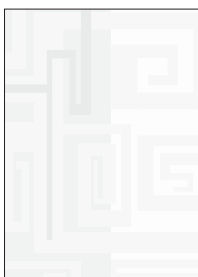
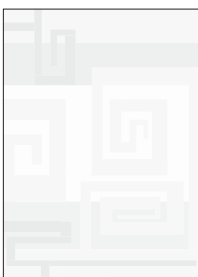
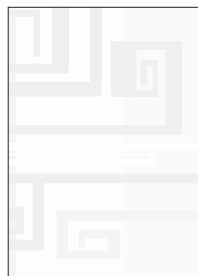
Maja Erhovnic,
Knjigarna Azil

Mag. Ciril Oberstar,
Knjigarna Azil

Irena Naglič,
Atrij ZRC

KAZALO

1. ORGANIZACIJSKA SHEMA ZRC SAZU	4
2. DIREKTORJEVO POROČILO / DIRECTOR'S REPORT	5
3. UPRAVNI ODBOR / ZNANSTVENI SVET / KOLEGIJ	9
4. UPRAVA	11
a. Poslovno poročilo	15
b. Kadrovska analiza	17
5. GENERACIJE ZNANOSTI XVII	19
6. INŠTITUTI	23
a. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša	24
b. Inštitut za arheologijo	50
c. Zgodovinski inštitut Milka Kosa	62
č. Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta	78
d. Muzikološki inštitut	90
e. Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede	100
f. Inštitut za slovensko narodopisje	112
g. Glasbenonarodopisni inštitut	132
h. Inštitut za slovensko izseljenstvo in migracije	146

i. Filozofski inštitut	158
j. Geografski inštitut Antona Melika	168
k. Inštitut za raziskovanje krasa	200
l. Paleontološki inštitut Ivana Rakovca	224
m. Biološki inštitut Jovana Hadžija	230
n. Družbenomedicinski inštitut	248
o. Inštitut za kulturno zgodovino	256
p. Inštitut za antropološke in prostorske študije	264
r. Sekcija za interdisciplinarno raziskovanje	276
s. Infrastrukturni program	288
7. PREDSTAVITEV REZULTATOV IN POMEN ZNANJA	293
a. Založba	294
i. Založba ZRC	295
ii. Azil, knjigarna ZRC	301
iii. Atrij ZRC	302
b. Koncertni cikel v Atriju	303
c. Historični seminar	304
d. Podiplomski študijski program Interkulturni študiji – primerjalni študij idej in kultur	306
8. KOLEDAR PRIREDITEV	309
9. ALBUM	315

